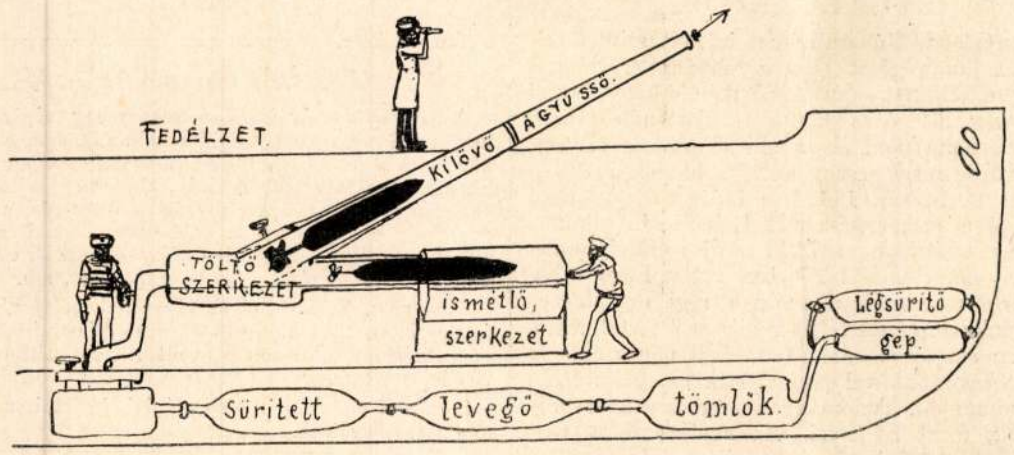

A «VESUVIUS» AMERIKAI DINAMIT-SZÓRÓ HAJÓ ÁTMETSZETE.

József főherczeg a násznagyi kendőket átvette, néhány barátságos szó váltása után szakadatlan éljenzés között Libits igazgatóval kocsira szállt és hazahajtatott.

Tisza Lajos gróf szobra. Szeged városa már régebben elhatározta, hogy a város újjáalkotójának, néhai Tisza Lajos grófnak emlékszobrát érczbe önteti s a város lakosságának kegyeletes adakozásából készült művet Szeged legszebb terén felállítja. A szobor költségeire eddig 20,000 forint gyült. Újabban a tanács intézkedéseket tesz, hogy a mű kivitele ne késsen sokáig, mert az elhunytnak Szegeddel kapcsolatos érdemei megkövetelik, hogy az összegyűjtött pénzt mielőbb a kegyeletes czélra fordítsák.

Petőfi és Jókai emlékezete Pápán. Kegyeletes eszme megvalósításán fáradozik a pápai *Jókai-kör*, Jókai Mórnak akar szobrot emelni a szabadságszobor mellett, a szinházkert egyik szegletében. Az eszme fölvetője *Fenyvessy* Ferencz veszprémmegyei főispán, ki régebben foglalkozott azzal, hogy Petőfinek és Jókainak, a pápai főiskola két halhatatlan volt növendékének Pápa városában szobrot emeljenek. A Jókai-kör 5—6 év alatt kivihetőnek tartja a két emlék felállítását. Bizottság alakult, mely szélesebb körű mozgalmat fog inditani.

Gróf Zichy Jenő ázsiai útja. *Zichy* Jenő gróf, ki a minap ért Tomszk-ba expediciójával, innen irt barátjához, *Telegdy* országgyülési képviselőhöz. Levelében elmondja, hogy Tobolszktól Omszkig hetedfél napig tartott az út. Nappal 42—45 fok volt a meleg, éjszaka pedig 4—5 fok, úgy, hogy az expediczió tagjai sokat szenvedtek a hőségtől. Tomszkban négy napig időzött Zichy gróf, azután tovább utazott *Krasznojárszk*-ba, hol augusztus 15-ikéig marad. Azután a Jeniszej folyón utazik Irkutzkig, szeptember 2-án pedig átkel expediciójával a Bajkálon és teveháton folytatja útját a khinai határ felé. Ellátogat *Kiachtába*, *Manachaiba*, onnét pedig *Urgába*, hol a régi mongol-mandsu-dinasztia iratai vannak, vagy voltak. Itt kezdődik a magasságban a Gobi-sivatag, ezen a fensikon keresztül eltart az út három-négy hétig teveháton haladva, sátrakban tanyázva; még a vizet is magokkal kell vinni. «Igy érkezünk majd el — irja Zichy Jenő gróf — Pekingbe október elsején. Deczember közepéig ott maradok és onnan indulok majd vissza a drága magyar haza felé».

A budai királyi palota épitése. A király megbizásából *Weser-Kreel* müncheni festőművész most készíti a budai királyi várpalota képét, a melyet Ő Felsége engedelmével közszemlére fog állítani az 1900-iki párisi világkiállításon. Külföldi festő azért kapott megbizatást a nem valami rendkívüli feladat megoldására, mert Weser-Kreel maga föltalálta rendszer alapján állítja össze e művet, mely nemcsak a budai palotának, hanem a főváros pesti részének is hű és pontos képét fogja nyujtani. A művész már számos európai fejedelmi palotát örökített meg ily módon.

A palota épitése különben már annyira előre haladt, hogy a belső berendezésre, illetőleg a művészi diszitésre és bebutorozásra került a sor. A palotában tömérdek terem és lakóhelyiség van s egyszerre négy fejedelmi vendéget lehet benne kisérettel együtt elhelyezni. Az épitő-bizottság elhatározta, hogy csupán a fogadó és a disztermeket rendezi be renaissance- és barokstilusban, mig a magánlakosztályokat kényelmes angol butorzattal látja el. E végből Apponyi Lajos magyar főudvarnagy és Ybl Lajos lovag várkapitány külföldre utaznak, a hol megtekintik a legújabb berendezéseket.

A Magyar Távirati Iroda új vezetője. A «*Magyar Távirati Iroda*» és az «*Országgyülési Értesitő*» könyomatos ujságok igazgatását és vezetését *Radó* Samu dr. az ismert nevű publicista vette át, kinek tollából már több közjogi munka látott napvilágot.

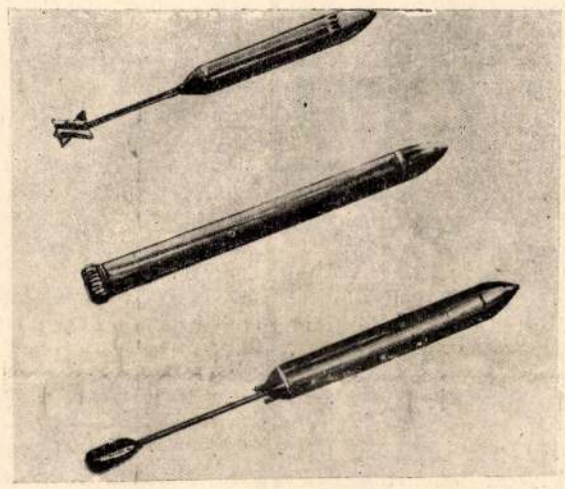

A «VESUVIUS» LÖVEGEI.

Kitüntetés. A király *Homolka* József államnyomdai főtisztnek buzgó és sikeres szolgálatai elismeréseül a koronás arany érdemkeresztet adományozta. *Homolka* a legjelesebb térképrajzolók közül való, ki e nemben szép, tiszta és korrekt művekkel gazdagította a kartografiát. Lapunk számára is több térképet készített.

Homolka negyven évet töltött szolgálatban, s mint az államnyomda térképtár-osztályának vezetője vonult nyugalomba, szaktársai nagyrabecsülésétől kisérve. A királyi kitüntetést az államnyomda helyiségében szép ünnepélylyel, az intézet tagjainak jelenlétében *Zárday* József igazgató-helyettes nyujtotta át neki s fölelevenítette a kitüntetett férfiu érdemeit. Homolkát oly mélyen meghatotta a jelenet, hogy nem birt szóhoz jutni. Homolka születésére nézve idegen, 1840-ben született Csehországban, de tökéletes magyar ember vált belőle. 1857-ben mint kataszteri mérnök jött Magyarországra s 1870-ben belépett az államnyomda szolgálatába. Önállóan megjelent mappái: Iskolai atlasz, Magyarország közigazgatási és közlekedési térképe, Budapest térképe, Pestmegye fali térképe, Magyarország hegy- és vizrajzi térképe és Magyarország földmívelési térképe. Homolka magyarországi térképei széles e hazában ismeretesek s most is épen oly jól használhatók az iskolában és egyebütt, mint évtizedekkel ezelőtt. A pontosságon és tiszta rajzon kivül az irás könnyű olvashatósága is nagyon kedveltté tették.

Hatszáz éves templom. Ritka ünnepélyre készült *Podolin* szepességi város. Vasárnap, e hó 14-ikén van a város templomának hatszáz esztendős jubileuma, ez alkalomból augusztus 14., 15. és 16-ára az ünnepélyek egész sorozatát állapitották meg.

A csurgói gimnázium ünnepe. Az idén száz esztendeje, hogy gróf *Festetich* György, a keszthelyi Georgikon alapitója, *Csurgón* református gimnáziumot állitott. Az új tanintézetnek egyik első tanitója volt a szülővárosával, Debreczennel meghasonlott *Csokonai Vitéz* Mihály. Az alapitás századik évfordulóját a dunántuli ev. ref. egyházkerület őszi közgyülésével egyidejüleg szeptember 20-ikán ünnepli meg. Ez alkalommal avatják föl a száz esztendős főgimnázium új épületét is.

Az új körkép. A Magyar körkép-társaság helyisége, hol Feszty Árpádtól a «Magyarok bejövetele» annyi sok ideig oly nagy erővel vonzotta a közönséget, e hó 7-ikén délután nyilt meg ismét. *Eisenhut* Ferencz nagy körképe, az ezredévi ünnepek hódoló menete itt van kiállítva s nagy érdeklődéssel, tömegesen nézi a közönség. Múlt szombaton a hirlapiróknak, vásárnap délelőtt a képen lefestett banderistáknak mutatta be a körkép-társaság. Vasárnap délután minden ünnepélyesség mellőzésével nyilt meg a kiállítás, s azóta folytonosan sokan nézik.

A bécsi jubileumi sakkverseny. A legelső sakkmatadorok közt hetekig tartott Bécsben a nemzetközi mérkőzés a császári jubileum dijaiért. A versenyzők közt csak egy magyar volt, a fiatal *Maróczy*. Készült *Charousek* is, de betegsége ágyban tartotta. A mérkőzés julius 25-ikén dőlt el, miután a versenyzők mind játszottak egymással. A két legnagyobb dij sorsa először nem dőlt el, mert *Pillsbury* (New-York) és *Tarrasch* (Nürnberg) 28½ győzelemmel egyformán álltak, tehát a 6000 koronás első és a 4000 koronás második dijért 4 döntő játékban újra mérkőztek. A 2500 koronás 3. dijat *Janovski* (Páris) nyerte meg 26½ győzelemmel, az 1500 koronás 4. dijat pedig *Steinitz* (New-York) 24½ győzelemmel. Az 1000 koronás 5. dijat *Schlechter* (Bécs) kapta 22½ győzelemmel. A 800 koronás 6. és 700 koronás 7. dijat *Burn* (Liverpool) és *Csigorin* (Szt.-Pétervár) osztották meg 21—21 győzelemmel. A 600 koronás 8. és 500 koronás 9. dijon *Maróczy* (Budapest) és *Lipke* (Halle) osztozkodtak 20½—20½ győzelemmel. A 10. dij, a függőben levő *Blackburne* nyerte. Az első, illető-

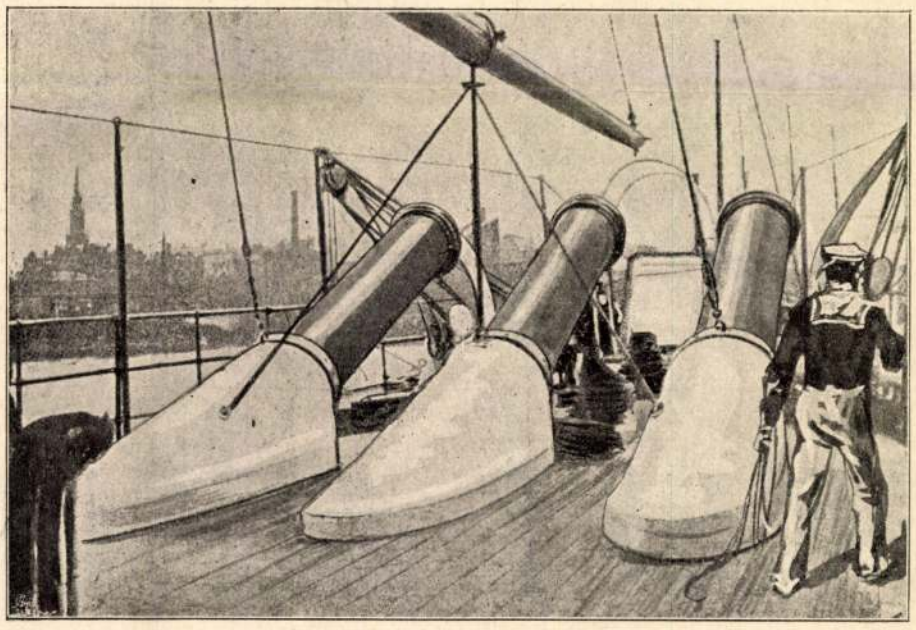

A «VESUVIUS» AMERIKAI DINAMIT-SZÓRÓ HADIHAJÓ ÁGYÚI.

leg második dijért dr. *Tarrasch* és *Pillsbury* négy döntő játszmát játszottak; ezek közül dr. Tarrasch két, Pillsbury pedig egy játszmát nyert meg, mig egy játszma remis lett. A 6000 koronás első dij tehát dr. *Tarraschnak* és a 4000 koronás második dij Pillsburynak jutott.

A Vaskapu. A Vaskapu nagy művének szabályozása elkészült. Az Al-Duna szorosai és zátonyai megnyiltak a hajók forgalma előtt. Ezt jelenti a kereskedelmi miniszteriumnak a hajózási vállalatokhoz küldött értesítése. Most még csak az orsovai rakodópart építése van hátra, a mi körülbelül egy esztendeig tart még, de ez már nem tartozik a Vaskapu-szabályozás munkáihoz s nem zavarja vagy akadályozza a közlekedést.

A kubai háború és Kolumbus csontjai. Az spanyol-amerikai háború végéhez közeledik. A spanyol kormány elfogadta az Egyesült-Államok föltételeit, s most már remélni lehet, hogy az ellenségeskedéseket szárazon és vizen megszüntetik. Amerika elveszi a spanyoloktól amerikai uralmok utolsó maradványait, Kuba és Portoriko szigeteket; az ázsiai Filippini-szigetek sorsáról pedig bizottság fog tanácskozni Párisban. E közben a spanyolok *Kolumbus* Kristóf hamvaira gondolnak. Amerika fölfedezőjének csontjait Kuba fővárosában, *Havannában* takarították el, s ezeket nem akarják ott hagyni az amerikaiaknak, kik Kolumbust ugy sem tartják nagy tiszteletben, mert tiszteletük Washingtonnál kezdődik. A spanyolok a nagy fölfedezőt nem akarják a hálátlan földben hagyni, melynek nemzedékei kiűzték onnan teljesen a hódítókat. A spanyol nemzet sem volt ugyan hálás Kolumbus iránt életében, de most már mint egyik nemzeti nagyságának ereklyéit meghatottan visszaviheti csontjait az elvesztett földről.

Kolumbus Havannában a jezsuiták építette székesegyházban nyugszik, az egyik kápolnában, a melyben az ő emlékére éjjel-nappal ezer gyertya ég. Nyugvóhelyét a falba illesztett dombormű jelöli és alatta ez a fölirás olvasható spanyol nyelven: «Maradványai és képe a nagy Kolumbusnak, a ki ezer éven túl megmarad, honában és nemzetünk emlékében megőrizve». Amerika fölfedezője 1506-ban halt meg Szevillában. Végrendeletében azt kivánta, hogy San-Domingóban (Haiti) temessék el, de azért mégis Szevillában hantolták el tetemét. Csak harmincz évvel később (1536-ban) teljesült kivánsága; testét kiásták, Nyugat-Indiába vitték és a san-domingói székesegyházban helyezték el, azon a szigeten, melyet ő fedezett föl, abban a városban, melyet ő alapított és melyet apja nevére (Dominikus) keresztelt. A benszülöttek szabadságharcza következtében a sziget a spanyoloktól a francziákhoz került, a spanyoloknak távozniok kellett a szigetről, de Aristizabal főkormányzó nem akarva, hogy a csontok idegen kézbe jussanak, elvitte azokat Havannába és ott eltemette. Most azt követelik a spanyolok, hogy Blanco tábornok kövesse Aristizabal példáját és vigye a csontokat haza Spanyolországba, a hol végre talán nyugton pihenhet.

* **A telefonösszeköttetések** száma a legújabb becslések szerint már másfélmillióra megy. A népesség számához képest legtöbb, mintegy 50,000 telefon van használatban Svédországban.

Állatápolás. Azon czégek között, a melyek a lósport körébe vágó czikkek és veterinárius gyártmányok elárusitásával foglalkoznak, kétségkivül Kwizda Ferencz János czég Korneuburgban foglalja el az első helyet. Ez a jó hirnevü czég 1853 óta arra törekszik, hogy az állatápolást és lósportot szolgáló legjobb czikkeket hozza a kereskedelembe. A mint a Kwizda-féle Korneuburgi Marhatáppor és Kwizda-féle Restitutions-fluid lovak számára, annak idején gyorsan jó hirnévre vergődtek, — a melyet még mai napig is megtartottak — épen úgy nagy kedveltségre tett szert a lótulajdonosok körében ujabb időben a Kwizda-féle Patent-Gummi-szárszalagvédők és egyéb Patent-Óvókészülékek a ló lábainak megvédésére. A Kwizda Ferencz János czég Korneuburgban kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi gazdagon illusztrált árjegyzékét, a melyben sportkedvelők egynémely czélszerü ujdonságokra bizton ráakadhatnak.

HALÁLOZÁSOK.

Ebers György Móricz, német iró, kit mint történetbúvárt és régészt is nagyrabecsültek Németországban, elhunyt augusztus 7-ikén a bajorországi Tutzingban, 61 éves korában. Történeti tárgyú regényei, noha nem elsőrendű alkotások, Németországban igen népszerűvé tették. Az 1837-ik évben született Berlinben. 1869-ben bejárta Egyiptomot és Nubiát és mikor visszatért, Lipcsébe hivták meg egyetemi tanárnak. 1872-ben újra Egyiptomba ment és ekkor találta Tébában azt a hires u. n. Ebers-féle papiruszt, a mely a régi egyiptusiak orvosi tudományának teljes rendszerét tartalmazta. 1875-ben ezt ki is adta. Azonkívül nagyszámú és igen értékes munkával gazdagította az egyiptológia szaktudományát. Tudományos munkái sokkal értékesebbek, mint regényei. Az egyiptomi, a régi római és a középkori német világból is merített regénytárgyat. Elbeszélő művei közül igen sok magyarra is le van fordítva, igy: *Józsua, A nővérek, Egy egyiptomi királyleány, Homo sum, Uarda,* stb. Ebers 1870 óta tanár volt a lipcsei egyetemen. De betegeskedő lévén, 1889-ben visszavonult.

Szívos Géza, hajdu-szoboszlói főjegyző meghalt még férfikora javában. Az egész környék ismerte és szerette az eleven észjárású, tősgyökeres magyar gondolkozású férfiút, ki Hajdu-Szoboszló város szolgálatában is hosszú időt töltött. Irodalommal is foglalkozott, s lapunkban is jelent meg nehány dolgozata. Lapunk belső dolgozó társa, Szívos Béla édes testvéröcscsét gyászolja az elhunytban.

Elhunytak még a közelebbi napokban: Folly Emil, a csanád-egyházmegyei káptalan őrkanonoka, pápai prælatus, jótékony főpap, 56 éves korában, Karlsbadban, hol szivszélhüdés vetett véget életének. — Hummel Márkus prépost, cs. és kir. tábori lelkész, 81 éves korában, Budapesten. — Tóth Miklós, büd-szent-mihályi református lelkész, 72 éves korában. — Giczey Sámuel, fővárosi ismert ügyvéd, volt országgyülési képviselő, sokáig a magyar államvasutak jogtanácsosa, egyik megalapitója a Lloyd-társaságnak, sok jótékony egyesület tagja, élete 80-dik évében Hő-Szalontán, honnan holttestét Budapestre szállitották. — Tótprónai Prónay István, negyvennyolczas honvéd, Nógrádmegye egyik tekintélyes férfia, kit Haynau 1849-ben fivérével együtt halálra itélt, de kegyelmet kaptak, 77 éves korában Romhányban. — Poór Sándor, 69 éves plébános, a mosonmegyei Kilitin községnek 36 esztendőn keresztül buzgó lelkésze. — Hedry Bertalan árvaszéki ülnök, a Felvidéki Szemle szerkesztője, 46 éves korában, Eperjesen. — Id. Görgey János, volt 1848—49-iki honvéd és megyei bizottsági tag, Gönczön, 82 éves korában. — Mérey Vincze, földbirtokos és ügyvéd, Nyitrán, 73 éves korában. A boldogultban Mérey Lajos országgyülési képviselő az atyját, Latkóczy Imre államtitkár pedig az apósát siratja. — Csávásy Kiss Károly cs. és kir. udvari gyógyszerész, 78 éves korában, Gödöllőn. — Dr. Ungár A. József, szegedi kerületi tiszti orvos, 59 éves korában. — Chlebovits József, Gömörmegye várnagya, volt 48-as honvéd, Miskolczon, 66 éves korában. — Jónás Bálint, 48-as honvéd, Szapáryfalva község volt előljárója, 73 éves korában, Szapáryfalván. — Budaházy Gyula, 53 éves korában, H.-Sámsonban, s nagy kiterjedésü család gyászolja. — Holzspach Ferencz, az ismert fővárosi Holzspach-család 18 éves tagja, ki a budapest-siófoki kerékpár-verseny után oly veszedelmesen bukott le gépéről, hogy ennek következtében pár nap mulva meghalt.

Gróf Szapáry Istvánné, szül. Ráday Borbála grófnő, Pestmegye volt főispánjának köztiszteletben élt neje, nagy miveltségü úrnő, 64 éves korában, Albertin. — Özv. pazonyi Elek Mihályné, szül. kovásznai Kovásznay Gizella, cs. és kir. kamarás és m. kir. honvédhuszár alezredes neje 35 éves korában Herkulesfürdőn. — Mészáros Ferenczné, szül. farádi Vöröss Mária, Vöröss László volt kereskedelmi államtitkár nővére, 30 éves korában, Budapesten. — Özv. báró Laffert Antalné, szül. Kontz Matild, 68 éves korában, Alsó-Tátrafüreden, honnan holttestét Rákos-Csabára szállitották. — Özv. Grosschmid Károlyné, szül. Radvány Klementina, 57 éves korában, Kassán. — Özv. Falussy Mihályné, szül. jákóhalmi Jákó Amália, 61 éves korában, Ér-Endréden. Falussy Árpád dr., fővárosi ügyvéd az elhunytban édes anyját gyászolja. — Székelli Robelli Károlyné, szül. Grazelly Amália 56 éves korában, Balassagyarmaton. — Meyer Henrikné, szül. Michelsohn Matilda, a budapesti baptista hitközség tanitónője, Meyer Henrik lelkész neje, 69 éves korában, Budapesten.

Szerkesztői mondanivalók.

A pásztor furulyája. Van nekem egy virágos kis kertem. Gyakorlatlan kezdőre vallanak, sem a tárgyban, sem a felfogásban, sem a kidolgozásban nincs semmi, a mi hivatottabb irói tehetséget sejtetne. A verselés is igen gyönge, a mérték döczögős, a rimek pedig oly gyengék, hogy többnyire csak ilyenekből állnak: fordítja—hallgatja, báját—éjszakát, csillan—zuhan, kertet—mézet, kertet—emlékezet, stb.

Komárom, H. L. London városának belső része, az úgynevezett City majdnem egészen Westminster herczeg tulajdona, ki abból évenként 25 millió forint jövedelmet huz.

S. F. K-n. Falb meteorológiai jóslatai az idén többnyire beváltak.

SAKKJÁTÉK.

2074. számu feladvány. Dr. Kálnitzky G.-tól.

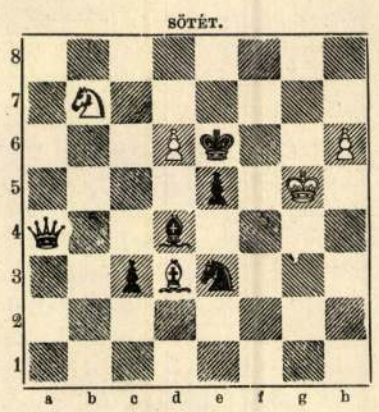

Világos indúl s a harmadik lépésre matot mond.

A 2059. számu feladvány megfejtése. Decker A.-tól.

Világos.	*Sötét.*	*Világos.*	*a.*	*Sötét.*
1. Be5—e6	Fg6—h5—f7—e8(a)	1.	...	Fg6—h7(b)
2. Va8—e4†	f5—e4:	2. Be6—h6	...	t. sz.
3. Be6—f6 mat.		3. Bh6—h3 mat.		

Világos.	*b*	*Sötét.*
1.	... ...	Fa7—b8
2. Va8—b8†	...	Kf1—f3:
3. Vb8—g3 mat.		

A 2060. számu feladvány megfejtése. Loyd S.-tól.

Világos.	*Sötét.*
1. Bh3—f3	... ... t. sz.
2. Megfelelőleg mat.	

Helyesen fejtették meg: *Budapesten:* K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — Szilády Zoltán. — *Kecskeméten:* Balogh Dénes. — *Szarvason:* A főgymnasiumi «Vajda önk. köri» olvasókör. — *A pesti sakk-kör.*

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 30-ik számában közölt képtalány megfejtése: *Viseljük türelemmel azt, mit meg nem változtathatnak.*

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**
(L. Királyi Pál-utcza 4. sz.)

Szt.-Lukácsfürdő.
Étterem, kávéház és amerikan bar.
Helyiségeiben egész nap
KATONAZENE.
Étkezés teriték szerint.
Pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak.
Tisztelettel **Fodor L. József.**

Foulard-selyem
65 krtól - 3 frt 35 krig méterenként legujabb mintázat és szinben -
valamint **fekete, fehér és szines Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig** méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szin és árnyalatban stb).
Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen és házhoz szállitva.
Minták póstafordultával.
Magyar levelezés. — Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.
HENNEBERG G. selyemgyárai, Zürichben
(cs. és kir. udvari szállitó).

WESCHEIDER, Lorenz Pfarrer

Bajuvie, 1745

An 1997 249.

Régi helyén 1655-ben épült három hajós te
boltozatos szentélyében háromoldalú apszissal
ajtajának kerete gótikus. XXV: századbeli, ho
ajtószárnyán faragott és vésett ajtófogó a XVII
déli kapu szárnyán hasonló ajtókopogtató a XVII
északi hajóban emeletes fakarzatok; az alsón XV
festett virágok és bibliai jelenetek.

A sekrestyében:

1. Kehely, ar. ezüst, vert művű gyöngén karéjos
művű cuppakosarán zöld és kék zománczba ágya
virágokkal ékes oválisok. 23.5 cm m. XVII. sz.

2. Úrmutató, a kehelyéhez hasonló díszítéssel, XV

A nyugati toronyban két XVIII. és egy XIX: szá
templom falkerítése lőréses s négy hengeres bástya

MDK

Weser-Kreel festőművész

A budai királyi várpalotáról készitett képet Weser-Kreel müncheni festőművész a király megbizásából. A képet kiállitotta az 1900-iki párisi világkiállitáson.
Weser-Kreel maga feltatálta rendszer alapján állitotta össze e művet, mely nemcsak a budai palotának, hanem a főváros pesti részének is hű képét adja.

Cikk: A budai királyi palota épitése.

Vas.Ujs. 1898. 45.évf. 569.l.

Wesely Terenc, díszlettervező

a Radnóti kínpad előadásának

a díszleteit tervezte.

Ézsiás E.: Volt egyszer egy kabaré 2.

Esti Hírlap, Bp. 1978 felén. 2.

Wesenstein

építőmester

1570

l.

Takrajzok

II. 22. l.

tott hivatalos, vagy pedig ilyenek
ág által a nagybani eladásnál elért

tséget vállalta a társaság a minisz-
királyi ügyigazgatóságnak Budapesten
re fejenkint évi 15 métermázsával
tására nézve is.
os intézetek és az érdekelt tisztvise-
szénhez mielőbb hozzájuthassanak,
eles társaság a szállitandó szén-
ható legyen, felkérem az érdekelt
sék be sürgősen a szükséges adatokat
tal figyelembevehető az intézetek költ-
ül mily mennyiségü szenet igényel-
fütési idény alatt, s a szén mily
sék, továbbá hogy a szállitandó
az illető intézet részéről a hitelébe

Wesinszky Kázmér

soproni tárlatára hívja fel a figyelmet egy interjuban a meggei idegenforgalmi hivatal munkatársa.

Sopron torátbra is várja a vendégeket. (T.F.)
(Harai Körkép)

Magyar Hírlap, 1968 július 15. 5.l.

Wesnitzer David

bécsi harangöntő
1636-ban öntötte az
adászteli ref. templom
harangját. A harang egyik
110 fontos oldalán szent Chilianus,
a másikon egy térdeplő
csuklyás várát képe lát
ható. A haggomány szerint
a harangot a pápai Tó-
kerszerben találták.

Rómer Bakony

166. l.

egyik legkimagaslóbb alakjának, Hánulik János XVIII. századbeli lírikusnak műveit dolgozta fel: „Hanulik János, a XVIII. század Horátiusa" címen (A Debreceni Tisza István tudományos társaság I. o. kiadványai, VII. kötet, 10. füzet. Debrecen, 1938. 98 l.) s a Tisza István társaság decemberi ülésén be is mutatta. Kimutatja ennek az új latin költészetnek jellegzetesen magyar és nemzeti vonatkozásait s külön fejezetben dolgozza fel azt a hatást, amelyet Sarbievius, a lengyelek legnagyobb latin költője gyakorolt Hanulikra, ami szintén dokumentálja a magyar-lengyel irodalmi kapcsolatokat.

A pécsi tudományegyetem bölcsészettudományi karáról:

Lovassy Andor (1909, Pákozd, Fejér m., róm. kat.), magyar-francia szakos okleveles középiskolai tanár, Somogy-vármegyei állami malomellenőr Pécsről (Birkás professzor) 400 P ösztöndíjjal irodalom- és sajtótörténeti kutatásokat folytatott. Előző évben franciaországi ösztöndíjasként Párizsban és a hazai könyvtárakban gyűjtött adatok alapján tanulmányt írt az 1848/49-es függetlenségi harc párizsi magyar emigránsainak irodalmi kapcsolatairól és ilyenirányú franciaországi működéséről. „Francia írások Székesfehérvárról. 1504—1936." címen kisebb tanulmányt készített. „Szent István városa" című kis füzete és „Az Eiffel-torony árnyékában" című könyvének átdolgozott kiadása szintén ez évben jelentek meg. Szegeden több irodalmi elő-

Wesnitzer David

bécsi hgöntö

Neszmély ref. tpl. Komárom m.
hg 1633

Adásztevel ref. tpl.
hg 1636.

Ajkarendek rk. tpl.
Veszprém m.
1636

Jml

A pécsi belvárosi templomtörténet

Wesnitzer David

becsi harangöntö
1634

Tordosi ref. templom

lásd

Arch. Ert

1905. 162. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Wesnitzer, David

becsi karaugonto

I. Mohl Tata

217. l.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/2 5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszteremében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Wesnitzer Dávid

1636. Bécsben öntötte az adász-teveli ref. egyház harangját.

Rómer Flóris wed. hagy. XLVI. cs.

MOB kut.

Igy Citálandó!

Tör

Legnagyobb osztálysorsjegyüzl

Egy sorsjeggyel

500.000 P

ötszázezer

pengő nyerhető!

Húz

3 a hu kö

Minde szeren tart

Mélyen tisztel

Minden emberre

hogy mikor érkezik e

alapozhassa, tehát min

a kezeink közül kisikla

Bankházunk üg

közelmultban a 300

100.000 pengős fény

A nemsokára kezdőd

hónap alatt) közel 8

Húzzon vagy

lé

Magyar királyi **osztálysorsjáték**

A legujabb **XXX.** m. kir. osztálysorsjáték huzásain kisorsolásra kerülő készpénznyeremények jegyzéke.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY SZERENCSÉS ESETBEN:

Davit Wesnitzer

in Wien gos mich.
MDCXXXIII.
felisati harang Nesz-
megen (Komarom
megye)

Gsecze P. A mnemlérd

452. l

Wesnitzer Dávid

Bécsben 1636 ban
öntötte az Adász
Tevelt (veszprém m)
ev. ref. templom
harangját

Ugyanezek ö öntötte
az Ajka Rendeki (veszp-
rém) vk. előbb ref.
temp. harangját 1636
ban. Ezt késöbb ätön-
tötték

Gerecze. A műemlé-
Ek. 1001 l

Wesp A.

kartyafestő Temesvár

vród

Kolb Jenő

Régi játékkártyák

46. l. kepekkel

egy pertanyt, ahon jo remenyben
hogy Méltóságodnak megelégedé
sót kiérdemli.

Miért is kérem kegyeskedjék az érte járó csekely 6 az az hat kor ennemre juttatni.

Kiváló tisztelettel.

Fanto a Steiner

Wesp Antal

temesvári kártya-
festő

1.

Das nächtliche Szenile

1941. 156. 1.

I – XXI. + 1. – 298. ll.

Vindobonae
Petrus Rohrmann
1842

Wesp Antal

temesvári kártyafestő

XIX.

l.

Kolbkártyaf

Budapesten

Pilisszt Keresztes vásatásainak
tul kiadásai ra 300 Kor.
jutalom dijat kér.

Wesp Antal

MDK

kártyafestő

Kolb Jenő: A Kőszegi Muzeum régi kártyái.
Szombathely, 1941. 9.o.

MDK

Wessel Imre, festő

14. Leány kép más.

73. Kocsma asztal

Omike. - III. Képzőm. kiáll. - 1942. jan. - Tm.

MDK

Wessel Imre, festö

Sváb leányka.

Bp.Müoc.-OMKT Nemz.Képzőmüv.kiáll./Rend. M.Kir.Vall.-és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 5o.1.

MDK

Wessel Imre

Sváb leányka

Nemz. Képzőműv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

5o 1.

Wessel Imre
Női arckép

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április.
22 l.

Német, XVII. század.
Bronz, mag. 22·5 cm.

KERESZT,
XVIII. század.
Bronz, mag. 3·5 cm.

KERESZT,
áthoszi stílű.
XVIII. század.
Bronz, mag. 6·7 cm.

TÁLCA,
vésett figurális dísszel.
Perzsa munka, XVIII. század.
Réz, hossza 46 cm.

HERAKLES,
XVIII. század.
Réz, mag. 11 cm.

TABERNÁKULUM-AJTÓ,
az Úrvacsora jelenetével, félkörös felső záródással.
Magyar munka, XVIII. század.
Trébelt réz, aranyozva, mag. 97 cm.
Ipolyi / Biharvármegye, 328. szám. —
Gerevich PA, 260. l.

SZÖRNYALAK,
XVIII. század.
Fehér fém, mag. 6·5 cm.

Wessel Imre
Az ember, olaj

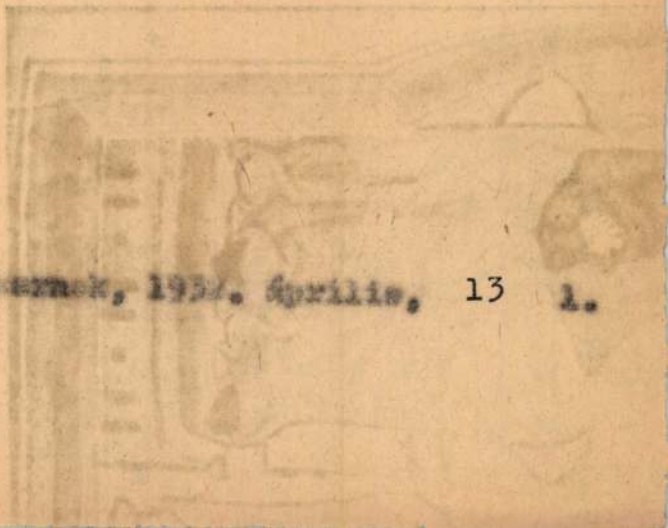

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1937. április, 13 l.

m. 1279. 21b lap. (Eredeti nagyság.)

5
43 341

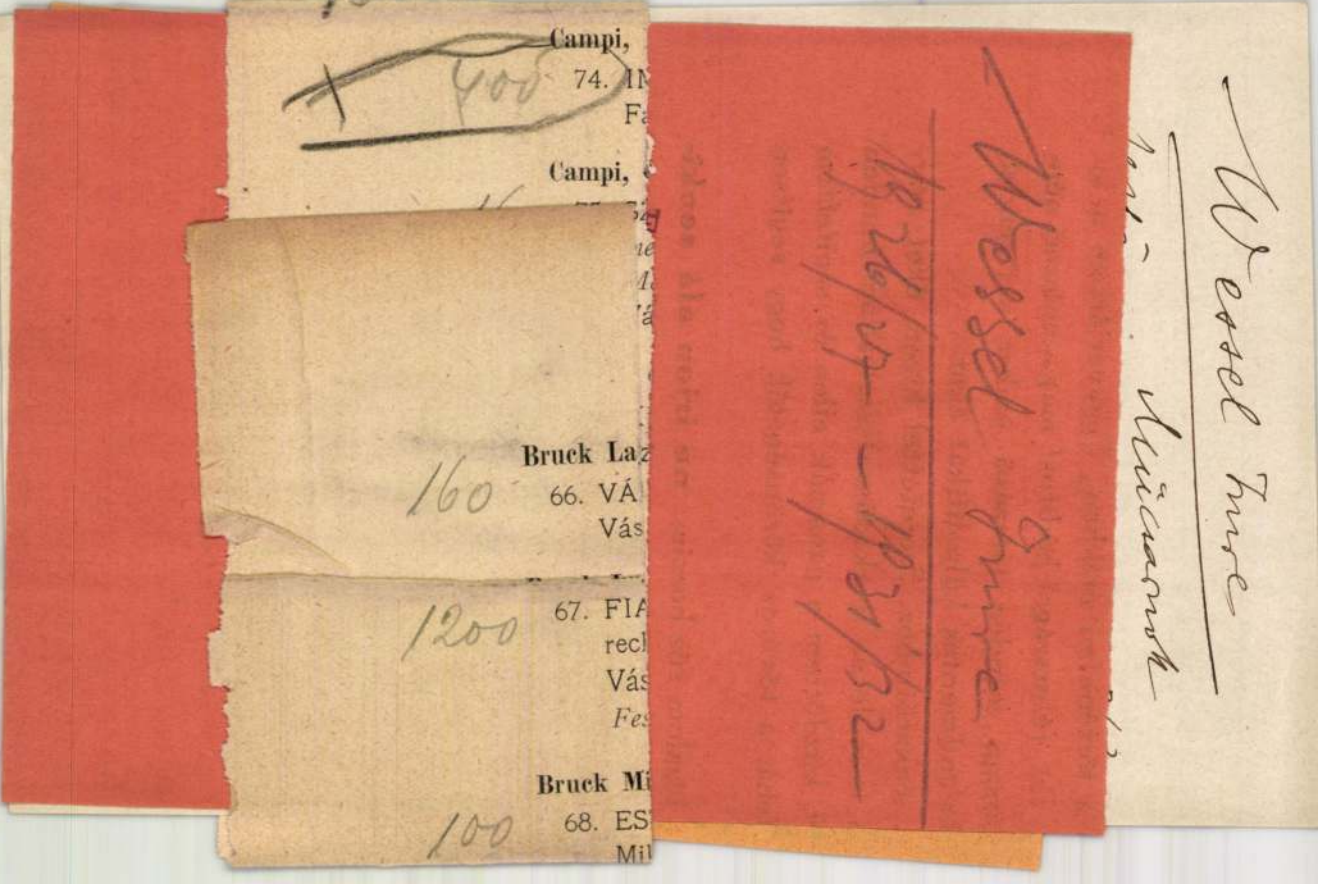

Wessel Imre

Mücsarnok

Wessel Imre

1926/27 – 1931/32

Campi, 74. IN Fa 400

Campi,

Bruck Laz 66. VÁ Vás 160

67. FIA rech Vás Fes 1200

Bruck Mi 68. ES Mil 100

Vá

Bruck M

69. BE
Mi
Vá

Burger I

70. AL
nu
Vá

Bükkerti

71. CS
Le

Calame,

72. H
M
Vá

Campi,

73. M
(M
Fa

ekben a történelmi órákban. Fegyvertársam a le=
Miklós, aki félországot hódított meg a nemzeti nép=
gyvertársam minden jóérzésű ember, aki rendet,
it és kalandmentes külpolitikát akar.
imhez, jóakaróimhoz. Szeretettel hivom őket, csat=
z. Én becsületes iparkodással szolgáltam minden
ájáért, küzdöttem a panamák ellen és segítettem
em tehát a főváros közönségétől, hogy segítsen

me és bizalom fűz hozzám: **ne irjon alá senki=
n nem jönnek olyan ajánlási ivvel, melyen
erepel.**

a sorsdöntő választások előestéjén

Payr Hugó.

Wessel Jens

1895/96 – 1898/99

Ferk pzomfoiskèvk

148 l

M. ci K. O. Ffrége 1911. okt. 14. én tartott
üléséből v. 306 – 308.

Wessel Jenö

Kül. Bpest 1877. Vr-
kerek. retts.

1895/96 I ontalg
vjel –

Anzenhofer Ignácz szobrász.

18-19. sz. VI. 350.

Wessely Jenő

festő.

1903. tav. ki-ll. Nemzeti Szalonban

Válasz, olajf., 600 K.

~~1903. graf. kiáll. n. o.~~

Wessel Jenő

1877 – 1932

irod

Kubinyi Bertalan: Wessel Jenő. Rajzoktatás 1932. 9. l.

+ Budapest 1932 január 30. mintarajzzikolában tanult, 1902 Középisk. tanári oklevél. Székely Bertalan mellett huzamosabb ideig dolgozott. A Halászbástya távlati képét ő festette Schulek Frigyesnek. Több mint 10 évig a Magyarország Vármegyéi és városai c. monogr. illusztrativ munkájában vett részt. A főváros számára festette II. Rákóczi Ferenc, Gróf Széchenyi István, Kossuth Lajos, Br. Wesselényi Miklós és Jókai Mór arcképét. Szamos pedagogiai és kultusztörténeti dolgozatot ist. Tanulmanyt ist Székely Bertalanról. szb.

A pesti izr. hitközség polgári finiskolájánál, a fővárosi Br. Wesselényi Miklós polg. iskolánál, és a pesti izr. hitközség reálgimnáziumánál tanitók. 1918–21. a IV. ker. községi főreáliskolánál működott.

ÜDÜLÉSÜGY ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
559 1934.
1934 nov. hó 15.

Wessel Jenő

rajztanár

VII. ker. polg. isk.

Budapest

1905

Wessel Imre

1926/27 – 1931/32

Ferkèpzomfoiskèvk

148.l

a történelmi órákban. Fegyvertársam a le-
, aki félországot hódított meg a nemzeti nép-
társam minden jóérzésű ember, aki rendet,
kalandmentes külpolitikát akar.
, jóakaróimhoz. Szeretettel hivom őket, csat-
n becsületes iparkodással szolgáltam minden
t, küzdöttem a panamák ellen és segítettem
tehát a főváros közönségétől, hogy segítsen

bizalom fűz hozzám: **ne irjon alá senki-
m jönnek olyan ajánlási ivvel, melyen
pel.**

sdöntő választások előestéjén

Payr Hugó.

Wessel Ture

festő

Műcs. kiáll. 1932 tól i
Pipics 122. l.

„Otthon“ Írók és Hirlapírók Köre

Budapest, VIII., Eszterházy ucca 4.

Nagyságos
Méltóságos

Dr. Szentiványi Gyula *úrnak*

BUDAPESTEN

Wessel Imre

festő, Munkásnők
1932. tav. tárl. 175, 363
1932/33. téli kiáll. 267
1933. nemz. képzőm. kiáll.
664

MDK

Wessal Imre, festö

Félakt.
Parkrészlet.
Leányfej.

Nemzeti Szalon.-Téli tárlat. 1932.dec. Kat.

Wessel Imre MDK

Az ember, olf.

Mücsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Wessel Imre

Szerepelt a Nemzeti Szalon téli tárlatán.

MO. 1932. XII. 25.

Wessel Imre

Részlet a Nemzeti Dalon című balladán.

PH. 1932. XII. 25.

Wessel Imre

Kiállít a Budai Képzőművészeti Társulat-
nak a Budai Klub helyiségében a
rendesen kiállításán.

Magyarság 1935. V. 25.

Wessel Imre

A Budai Képzőművészeti Társulat grafikai és vázlatkiállitásának résztvevője.

Pesti Hirlap 1935.V.26.

Wessel Imre

Alkotásával szerepelt a Képzőm. Társ. tav. tárlatán.

P.H.932.IV.24.

Vessel Lure

Wessel Imre

Ábrándozó, olf.

Műcsarnok 1932/33 téli kiállítás

Wessel Imre MDK

Sváb leányka

Mücsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Wessel Imre

Svéd Jánoska

Wessel Imre MDK

Női ardkép, olf.

Mücsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Wessel István

Szinyei Társaság fiatal művészeinek kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

Atelierstudie, ein alter Bettler von Stefan *Wessel*. Daneben eine famose

Pester Lloyd 934. IV. 1.

MDK

Wessel Zoltán, festő

29. Duna Zebegénynél, akvarell
34. Dunai részlet, "
59. Ember,

Omike - III. Képzőm. kiáll. - 1942 jan. - Tm.

MDK

Wessel Zoltán

festő, az iskola v. növ.

Iskolatörténeti kiáll. 1954. jun. 14.l.

Eötvös József gimn. 100 éves fennállása

MDK

Wessel Zoltán, festő.

Gorkij, of.

„Magy-Szovj Barátság" - 1952. - Képzőm. kiáll. -
kat. 5-l.

Wessel Jenő

festőnnivész

lásd okv

Erődi – Bodnár

176. l.

33. kép. *Az apostolvértanuságok mestere, 1490 körül: Felix, Regula és Exuperantius kerékbetörése.*

Wessel Jenö

festö

1892

Éimisk 1930

90.l.

A birálóbizottság ülését, melyen lehetőleg a döntés is megtörténik, f.évi augusztus hó 14.-én csütörtökön, d.e. 10 órakor tartja a polgármesteri IX.ügyosztály üléstermében /Központi Városháza, I.pav.I.em.25.sz./

A polgármester ur megbizásából felkérem a tekintetes Elnökséget, legyen szives a kért kiküldött kijelölése iránt intézkedni és az illetőt az idő rövidségére való tekintettel közvetlenül értesiteni, hogy a bizottság jelzett ülésén feltétlenül résztvehessen.

Budapest, 1930. augusztus hó 9.

Kiváló tisztelettel

tanácsnok.

ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT

NYOMTATVÁNY

Budapest

MEGHÍVÓ

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT 1935. október hó 19-én (szombaton) délután fél 6 órakor a Magyar Nemzeti Múzeum Baross-utcai előadótermében (VIII., Baross-utca 13.) tartandó

SZÉKELY BERTALAN-EMLÉKÜLÉSÉRE.

TÁRGYSOROZAT:

Elnöki megnyitó.

Dr. SZENTIVÁNYI GYULA: Székely Bertalan emlékezete. (Vetített képekkel.)

Utána választmányi ülés.

Vendégeket a Társulat szívesen lát

Gerevich Tibor
elnök.

Wessel Zoltán

festő

Tanulmány

repr.

Ho M Hu

32. l.

WESSEL ZOLTÁN

162 Öreg ember olajfestmény 300.—

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1934

ieus van der Helst.

12-ben. Eltemették Amsterdamban
cember 16-án.

érfi jobb kezében ludtollat tart;
iegírt levél sarkát fogja, papi-

afordultan hallgatja a vis za-
vel az ugráló kutyára mutat,
zete: szürkésfekete bő köntös
visszahajtott kézelővel. Előtte
könyöke alatt könyveket meg
edig négysoros gyöngy kar-
irüt hord, fejdísze és függői
ata: kivágott fehér selyemderék,
fehér prémmel. Nyakéke kettős
göny lóg.

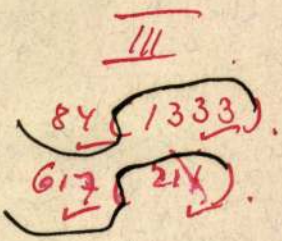

3 cm. — Lelt. sz. 1333. — Vétetett
aghitól 12841·50 K-án (271–94).
4-én (138–95). — Az elszámolásra
z 1895 november 28-iki 613(¼
z elszámolást elfogadta az 1900
900) és az 1901 augusztus 26-iki

ó adatok:
901, 1904: VII. 1333. *B. van der*

zeumban. 1906: X. 401. *B. van*
— 1906, 1910: X. 401. *B. van*
: hollandais.
jstr. 24. l. — Verzeichniss Nº 216.
a 1899-ben Bichler Simon.
alogusban az »1133« leltári szám

84

WESSEL ZOLTÁN
131 Ember olajf. 220.—

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1933

121

v. 1612-ben. Eltemették Amsterdamban 1670
deczember 16-án.

Tés kissé

jobb kezében ludtollat tart; balját,
rkát fogja, papiroson pihenteti balra
tekintő hölgyet, ki bal kezével az ug-
ukrot ad. ~~A férfi~~ Öltözete: szürkés-
élés gallérú ing visszahajtott kézelő-
tót és könyöke alatt könyveket meg
négy soros gyöngy ~~füzérből álló~~ karpe-
rd, fejdisze és függői ékkövekkel rak-
r selyem derék, szoknya és sárgás zöld
tős gyöngysor. A háttérben függöny lóg.

tól 1894: X. 13-án 525. -- ~~E.~~ Sv. (271/94)
-én (~~135/95.~~ ~~153/95~~ 138/95)
30829/95 min. számot.

Wessel Zoltán

1928/29 – 1932/33

Ferképzőmfoiskola

148. l.

en a történelmi órákban. Fegyvertársam a le=
ós, aki félországot hóditott meg a nemzeti nép=
ertársam minden jóérzésű ember, aki rendet,
s kalandmentes külpolitikát akar.
ez, jóakaróimhoz. Szeretettel hivom őket, csat=
Én becsületes iparkodással szolgáltam minden
ért, küzdöttem a panamák ellen és segitettem
tehát a főváros közönségétől, hogy segitsen

és bizalom fűz hozzám: **ne irjon alá senki=**
iem jönnek olyan ajánlási ivvel, melyen
epel.

orsdöntő választások előestéjén

Payr Hugó.

vármegye.

emplom.
nplom.
plom. (?)
lom.
mplom.
r. k. templom. (?)
m.
nplom és kettős kápolnája.
), r. k. templom.
r. k. templom. (?)
(Nedecz), várrom.
.
om.
.
emplom.
lom.
om.
om.
templom.
.
nplom.
és várostorony.

Mateócz, r k. templom.
Mátyásfalu, r. k. templ
Málhévíz, r. k. templom
Ménhard, r. k. templom
Mindszent, r. k templo
Mühlenbach, r. k. templ
Nagy-Őr (Nehre), r. k. t
Vár.
Nagy-Szálók, r. k. templ
Nedecz, r. k templom.
Odorin, r. k templom.
Ó-Lubló, r. k. templom.
Ragyolcz (Ordzovlyán),
Podolin, r. k. templom.
Polyanócz, r. k. templo
Pongráczfalva, r. k. ten
Poprád, r. k. templom.
Rakusz, r. k. templom.
Richnó, r. k. templom.
Richwald, r. k. templom
Ruszkinócz, r. k. templ
Sávnik, püspöki kastély.
Svábócz, r. k. templom.
Sz.-András, r. k. templ
Szepes, várrom. (?)

M.D.K.

Wessel Zoltán, festő

sz. 1910 –

Réti István növendéke volt. majd a miskolci művésztelepen dolgozott. Jelenleg a váci orth. polgári iskolában rajztanár. Főleg akvarellben dolgozik. Közölve: „Duna Zebegénynél" c. ~~[illegible]~~, és „Pihenés" c. művei.

Fiatalok művészete. Szerk.: Varga Sándor, Bp./é.n./ Zsidó fiatalok szellemi közössége kiad.

48 old. + XXXII t. IX. t. + 36. old.

és XX. "

Wessel Zoltán

Jenő

VII. Elemér u. 41.

MKSz 1947

MDK

Wessel Zoltán

Gorkij. Olaj.

"Magyar-Szovjet Baratság" Képzőművészeti kiállitás katalogusa.1952. 5.l.

Wessel Zoltán

festő

Dunna Zebegenynél és Pihenés c. képei repr.

Varga Sándor:

Fiatalok. művészete

[Bp. ~~és~~ IX. tábla és 1942] XX. tábla

Életrajza n. o.

36. l.

~~nelz e müböl szivesen bo-~~
~~át az Önök vés vendelke-~~
~~nére egy példányt, ha e ké-~~
~~ssel körvetlenül hozzá for-~~
~~ulnak.~~

Tisztelettel
Bpest, 1935 okt. 12.
L.

Veinetre forditandó!

Auf Ihren Brief vom 23 Juli, bezeich
AWE/VB/SCHi teile ich mit dass Varju
mér's Werk über den Ungarischen Burgen
der Ausgabe der Uniwersitäts~~tipogra-~~druckerei
/M.Kir. Egyetemi Nyomda, Budapest,
I., Muzeum körut 6-8./ erschienen ist.
ndem der Müemlékek Országos Bizottsá-
kein überflüssiges Exemplar vom Buche

Wessel Zoltán

tanári nak VI. c.

Ferkèpzomfoiskèyk

1933–34. 48. l.

gyúttal előfizetőinket, hogy
dőtartamával meghosszab-
betiltás ideje alatt naponta
a a „Magyarország"-ot

Hazafias tisztelettel:

Pesti Napló szerkesztősége
és kiadóhivatala

Wesselényi

l.

Lykanemzromantika

15. l.

Mezőkövesd

T

Europa

film, könyv, lapterjesztő- és könyvkiadó rt.

Budapest V.

Visegrádi út 36

Szentkatrány

G. Wesselényi Ágnes építés

L. Harmos Zoltán

Terv pályázat 3-7.

Magyar

Építőművészet, Bn. 1983 83/4

Wesselényi Béláné

báróné

lásd

Gerevich Emlékkönyv

190-l.

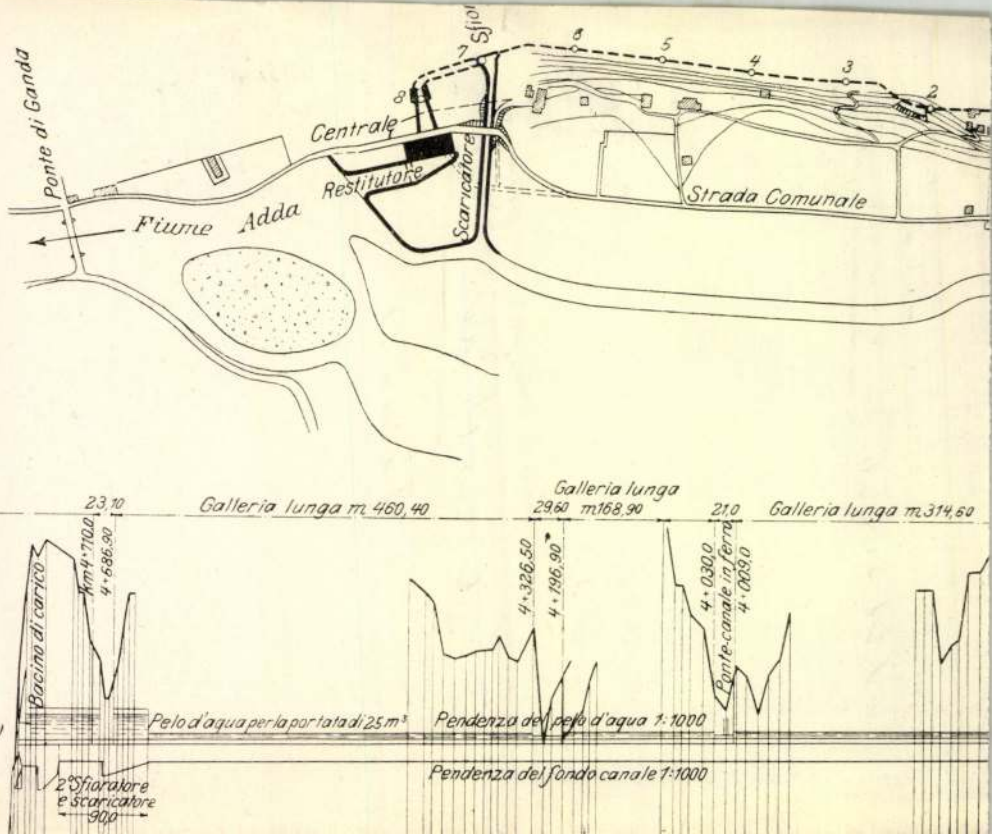
Ponte di Ganda
Fiume Adda
Centrale
Restitutore
Scaricatore
Sfioratore
Strada Comunale
1
2
3
4
5
6
7
8
23,10
Galleria lunga m. 460,40
Galleria lunga
29,60 m 168,90
21,0
Galleria lunga m. 314,60
Bacino di carico
Km 4+710,0
4+686,90
4+326,50
4+196,90
4+030,0
Ponte-canale in ferro
4+009,0
(253,21)
Pelo d'acqua per la portata di 25 m³
Pendenza del pelo d'acqua 1:1000
Pendenza del fondo canale 1:1000
Centrale
2° Sfioratore e scaricatore 90,0

Wesselényi Béláné

festő

1. Biró Erdkast

95, 100. l.

Wesselenyi Béláné
– báróné

festő
a Zsiboi kastély
szalonjának ajtó feletti
klasszicizáló kége
fenti nüvel.

Biró Erdkast

18 9. l. XLI tabla

MDK

Wesselényi Farkas
műpártoló

a kolozsvári ref. főiskola 1785-i jelentéséből kitűnik hogy Wesselényi Farkas „Cyrus nyugodalma c. mű kinyomtatására 300 m frtot ajándékozott.

Firtinger Károly: Hazánk könyvnyomtatói
Grafikai szemle 1893 évf. 6 sz 100 l.

Wesselenyi Katabáróné

1776

l.

Csermelyi Sándor

Magyar hírszerek ki-
áll. leíró lajstr.

O. M. Szarm-Mar.
Bp. 1918. 37 l.

Bejelent

Alulírott a budapesti kertészked

területben		eszközökben						ve		
	hol?	darab								
□ ölet	/: Budapest mely közigazgatási kerületében, vagy mely közeli faluban :/	ásót	kapát	gereblyét	öntözőkannát			késői burgonyát	korai "	késői tengerit

Verbatektúra

Beszélgetés Dr. Nagy Béla várostervezővel

ÉT, OTÉK, FSZKT, BVKSZ, KVSZ, KSZT... Az új, „zoning" elven működő szabályozás alapjaiban változtatta meg az urbanisztikai szakmagyakorlás feltételeit. Eurokonform rendszer, mégis, mintha a várostervezés folyamatos lépéshátránnyal küszködne a várost alakító tényezőkkel szemben

Dr. Nagy Béla: Európai léptékben ez nem biztos, hogy így van, a magyarországi viszonyokat tekintve azonban igaz. A rendszerváltás előtt egy központi szándék meghatározta, hogy mit akar, hová akarja, és biztosította hozzá a pénzt. A mérnökök ezt a központi akaratot rögzítették a terveikben. Egy lakótelep esetén meghatározták a helyet, a lakásszámot, költségvetési forrást biztosítottak, ezek után a műszakiaknak a megoldási részletek tekintetében már viszonylag szabad keze volt. Lehet, hogy ezt nem kellene mondani, de szabadabb, mint ma. A mai viszonyok között a megrendelő az ügyön folyamatosan „rajta" van, minden lépést kontrollál, hiszen az ő pénzéről van szó. Az állam annak idején nagyobb vonalú volt a városi méretű fejlesztési akcióknál. Virágh Csaba mutatta: a Havanna lakótelep megbízása egy félbetépett A/4-es papírra gépelt szöveg volt: „Tisztelt akárki, tervezzen 6000 lakásos lakótelepet, ilyen és ilyen területre." Ez volt a megrendelés. Ma ez nem így működik. Az egyeztetés szélesedett, ami okos dolog, jó dolog, a megrendelő pedig minden lépést ellenőriz, a fő paramétereket is ő adja. A tőke jelenléte, a szabad kapitalizmus, a fellendülés láza, az új tulajdonosok és a privatizáció új szituációt teremtett. Ebben az új helyzetben ugyan mindenki tudja, hogy mit akar, de a településeknek kevés a forrása ahhoz, hogy önállóan valósítsák meg a településfejlesztési elképzeléseiket, ráadásul szűkebb a játékterük az építési szabályzók EU-konformmá tétele következtében. A forráshiány miatt kénytelenek bizonyos beruházásoknál a befektetők pénzére támaszkodni. Mindezeken túl a trend is megváltozott. Régen kijelölték a központokat, a területfelhasználási egységeket, az utak helyét, a fejlesztők pedig ehhez igazodva próbáltak továbblépni. Később ez a folyamat elindult afelé, hogy már a fejlesztő a ráfordítás és a haszon arányát mérlegelve néz ki egy számára fontos üzleti pontot. Ha nincsenek meg a működéséhez szükséges feltételek, mert a város ezt pénzügyi-gazdasági okokból még nem tudta megteremteni, akkor ő megteremti. Ezzel nem tesz mást, mint az adott pontokon megváltoztatja a település szerkezetét. Ha egy befektető kijelöl egy területet egy bevásárlóközpont telepítésére, mert szerinte az a terület bevásárlóközpont építésére jó, akkor egyben felvállalja annak a költségét, hogy megépíti az autópálya-lehajtót, a felüljárót és a közműveket. Létrehoz egy csomópontot, ami már egy települési központi hellyé válik, önmaga gerjeszt bizonyos fejlesztési folyamatokat, és ez nem biztos, hogy a város egész szerkezetébe beleilleszkedik.

Wesselényi-Garay Andor: Egészséges az effajta befolyásolása a központi helyeknek?

N.B.: Abszolút nem. Ha hálóként értelmezem a központi helyek struktúráját, és az egyik pontját meghúzom, akkor az összes csomópontja elmozdul, az összes súlypont átrendeződik. A terhelések megváltoznak, amit ma ugyan lehet modellezni, de nem foglalkozunk vele, mondván, nincs rá idő.

W.G.A.: A Millenáris park esetén modellezhető-e egy ilyen súlypontáthelyezés, és ha igen, akkor jó vagy rossz irányba mutat?

N.B.: A Millenáris park speciális helyzetben van. Lényegében a Nagykörút budai szakaszán helyezkedik el. A durván egyforma hosszúságú pesti és budai szakaszt összehasonlítva, a budai oldalnak közel azonos sűrűséggel kellene beépülnie funkciókkal, intézményekkel. Villamos, mellette az utak, a földszinten üzletek, az emeleten irodák, lakások. Ezzel szemben nem ezt látom a budai szakaszon. Maxi-

B épület:
Építész: Wéber József
Belsőépítész: Heppes Miklós
Statikus:
Vizler Barna, Kádár Gergely
Épületgépész: Sárvári Zoltán,
Elektromos tervező: Sápi János
Kivitelező: Architekton Rt.

C épület:
Építész: Wéber József
Belsőépítész: Szekér Ferenc
Statikus: Liptovszky Gábor
Épületgépész: Sárvári Zoltán
Elektromos tervező: Sápi János
Konyhatechnológus:
Palainé Straub Ágnes
Akusztikus tervező: Józsa Gusztáv
Kivitelező: 31. ÁÉCS Kft.

C2 mélygarázs:
Építész: Bozsó Annamária
Statikus: Liptovszky Gábor,
Dr. Németh Géza
Épületgépész:
Takács Gyula, Ágoston István
Elektromos tervező:
Sápi János, Lénárt Attila
Technológus: Rödönyi Károly
Sprinkler tervező: Scharbert Gyula

D épület:
Építész:
Benczúr László, Schmidt Péter
Belsőépítész: Heppes Miklós
Statikus: Bencze Zoltán
Épületgépész: Sárvári Zoltán
Elektromos tervező: Sápi János
Kivitelező: Róna IM Kft.

E épület:
Építész:
Benczúr László, Budaházi Eszter
Belsőépítész: Heppes Miklós
Statikus: Bencze Zoltán
Épületgépész: Berzétei László
Elektromos tervező: Tóth Zoltán
Konyhatechnológus:
Palainé Straub Ágnes
Akusztikus tervező:
Józsa Gusztáv, Arató Éva
Kivitelező: Baucont Rt.

G épület:
Építész: Takács Ákos
Belsőépítész: Szekér Ferenc
Statikus: Szabóné Fischer Zsuzsa
Épületgépész: Bógyi László
Elektromos tervező: Szabó László
Konyhatechnológus: Palainé
Straub Ágnes
Akusztikus tervező: Józsa Gusztáv
Kivitelező: Harcon Rt.

Tűzvédelmi tervező (valamennyi épületnél): Mészáros János

Környezet:
Tájépítész: Wallner Krisztina,
Kovács Árpád, Lendvai Gábor,
Muszbek Johanna, Pozsár Péter,
Tihanyi Dominika
Úttervező: Bálint Pál
Külső közmű:
Hrustinszky György

Fotó: Farkas Péter

1

2

1. A G csarnok előtti „acél ízé". A forma és a gesztus ugyan vitatható, ám a felnőtt játszótér gigantikus mászókájaként tulajdonképpen emészthető

2. Acélőrület tóval, zenepavilonnal, E épülettel

3. Az ipari műemlékcsarnok belvilága

tartók rácsszerkezetei, gigantikus fémtornácot, fém előtetőt képezve a szabadtéri színpad felett. A közel 10 m-es belmagasság miatt sajnos funkcióját nem tölti be, már kis szélnél is az első sorig ver be az eső.

• Az ipari műemlék sarokcsarnok előtt ugyanez van, kicsit máshogy, ott kicsit „westendesen", legyezőszerűen ágaznak el a könyökök a szabadtéri főpillérekről.

• Az új és nagyon szép kötőépület szintén acél előtetővel indít, ez már áttört falon áll, irigykedtem is, hogy ezt le lehetett rajzolni.

Van még egy játszótér, egy szabadtéri acél zenepavilon, valamint kettő, a már említett műemlék csarnok oldalához vetett acél szélfogó. Ez utóbbiak ki is lógnak a szigorú tipológiából.

A Fény utcai bejárattól befelé haladva egyre jobbak a házak: a fogadóépület – talán a sietség miatt – kissé alultervezettnek tűnik. Szerencsére a csarnok bazilikális belső tere nyújtotta élmény eltereli a szemet az elnagyolt részletekről. A következő kiállítási csarnoknak már kitűnő az acéllamellás transzparenciája, a következő épület még jobb nemzetközi trendekbe illeszkedő faburkolatú bütütoldalékával, és így egyre jobbak az épületek, egészen a Marczibányi téren álló csarnokig, ami tényleg gyönyörű.

A Millenáris park tehát egy gigantikus felnőttjátszótér. Nem is kell másnak lennie, sőt szerencse, hogy az. A vállalt párhuzam a Városligeti parkkal egyértelmű, az ott alkalmazott elemek és effektusok száz évvel későbbi átiratai szerencsés összhangot mutatnak az egykori ipari környezettel. Kiemelkedő elem a területet és az épületkubusokat átszövő tórendszer, amely méltó párja Tadao Ando Hok-kaido szigeti Vízi Templomának.

A Millenáris park tehát mindennel együtt sikertörténet. Siker, mert elkerülte a szokásos privatizációs csapdákat, siker, mert az állandóan marakodó kerület, főváros, kormány végre asztalhoz ült, siker, mert a szabadidő-kultúra-történelem egységét helyesen értelmezve azt kézzelfogható közelségbe hozta, siker, mert nem olyan, mint a Citroën park, hanem olyan, mint a Millenáris park, siker, mert a miénk, siker, mert tényleg szép.

Wesselényi-Garay Andor

3

1

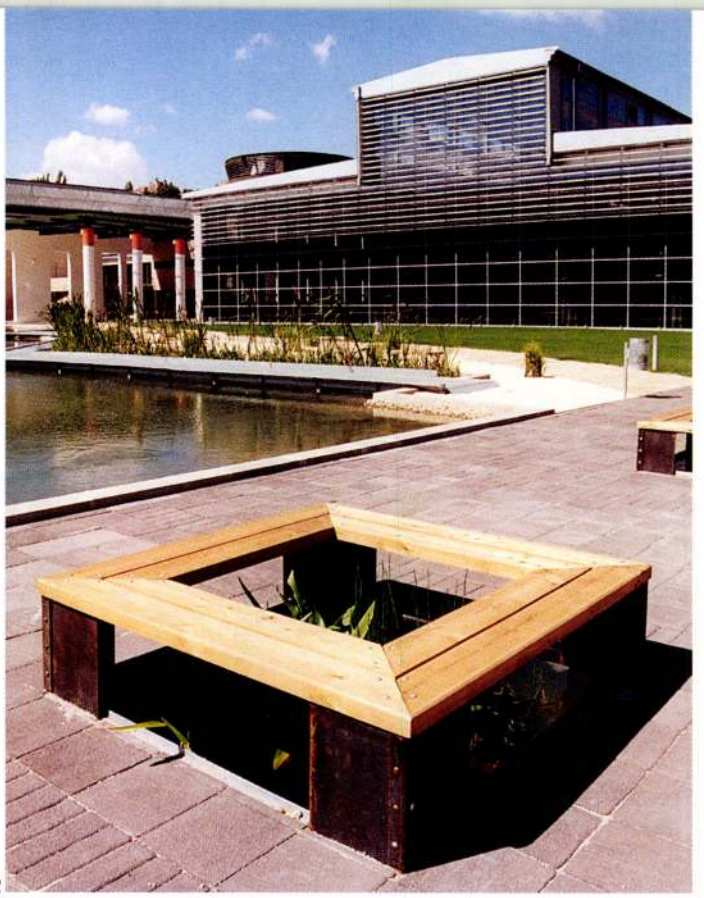

2

1. *Játszótér a lakótömb öblében*

2. *D épület. Az egykori csarnok visszametszése acél-üveg bütükialakításához vezetett. A megoldás a tipológiai rendszerbe illeszkedik, egy felesleges előtető építése helyett a baloldalon látható csatolóépület artisztikus bejáratát vezeti fel*

3. *Az E épület toldaléka. A fatáblás burkolat (Baillou) hatásos anyaghasználati ellenpontja a tornác eredeti acélszerkezetének*

bejáratot is adna ebből az irányból. Ilyen most nincs, és egy darabig nem is lesz. A parkba eljut a látogató, nem pedig megérkezik. A magam részéről óva intenék mindenkit: ne várjanak túl sokat a Mammut II. sétányától se, de bárcsak tévednék. Mire e sorok megjelennek, már látni fogjuk az eredményt.
Sajnos tézisszerűen megfogalmazható, hogy a beruházás a városszerkezeti problémát nem oldotta meg: a területfejlesztési egységek határa bizonytalan, és a térfalak utcaképének rendezése elmaradt.

3

A tágabb környezet

Az elmúlt évtizedben a Moszkva teret és környékét nagy volumenű beruházások érintették. Hattyúház, piac, parkolóház, a jelenleg épülő új foghíj, a Csalogány irodaház, a Mammut ikerépülete és a Millenáris park együttesen egy olyan új budai városközpont képét adják, amely környezetre gyakorolt hatása még korántsem végleges. A szemünk előtt esetlegesen zajló fejlesztéseket semmi sem látszik koordinálni. Az egyes tárgyak és elemek önmagukban még tolerálhatóak lennének, együtt viszont minden jel egy vizuális ősrobbanás irányába mutat. Ideje felébredni.

Az összkép

Félreértés ne essék, a park gyönyörű, bármilyen nemzetközi összehasonlításban megállja a helyét. Megjegyzendő: az, hogy a beruházást lapunk leközli, mutatja, hogy tetszik nekünk, jónak tartjuk, büszkék vagyunk rá. De a dicséreten túl – tetszik, nem tetszik – pár dologgal szembe kell nézni...
Hiányzik a tematikus parkok létének alapdefiníciójá jelentő, az egyes elemeket egzakt gondolati láncra felfűző koncepció. Nem elég tudni a miértet, látni is kell. Ebben sikeres próbálkozás a mesterséges tavak közepén, a vízparti tájképek alapelemeként megjelenő nádszigetek festői elhelyezése, ám a magyarországi kultúrtájat idéző növénybemutató – eldugott helyzete kapcsán is – egy hátsó udvar háztáji veteményesét idézi. Innen csak egy lépés a szürkemarha, a feketesertés, meg egy neomodernista, acél-üveg tyúkól. Ezeknek is van helye, nagyon is, de nem itt.
Más típusú gond, hogy a Kisrókus utca Marcibányi tér felé eső szakasza a két megmaradó csarnok közé zárt sorúan beépített kötőépület következtében menthetetlenül sikátorrá változott. Ezek az épületek befelé és belülről élnek, utcai forgalmuk nem lévén végérvényesen hátat fordítottak az utcának. Ezt a hatást csak töredékesen enyhíti a Millenáris teátrum mellett megnyitott zöldfelületi parkoló és a középső tömbpár Kisrókus utcai kettős átjárhatósága.

Építészet

A területre a bővítések, csonkolások, átalakítások és javarészt bontások mellett egy új épület került, ami a már említett északnyugati sarokban álló csarnokpárt köti össze. A megjelenő egységes tervezői mentalitás képlete: hosszirányban csonkolt, vagy részben csonkolt csarnokok, megfaragott bütük, rajtuk, vagy előttük acélőrület:

- Az egykori G épület, a jelenlegi fogadó bejárata felé acélhíd nyúlik, melyet acél hiperbolikus paraboloid tart.
- A Millenáris Teátrum bütüje elé nyúlnak az egykori acél fő-

1. Lövőház utca
2. Marczibányi tér
3. Kisrókus utca
4. Fény utca
5. B épület, Millenáris Kiállítócsarnok
6. C épület
7. D épület
8. E épület, Millenáris Teátrum
9. G épület, Fogadó a Millenárishoz
10. Zenepavilon
11. Zöld Péter játszótér

2

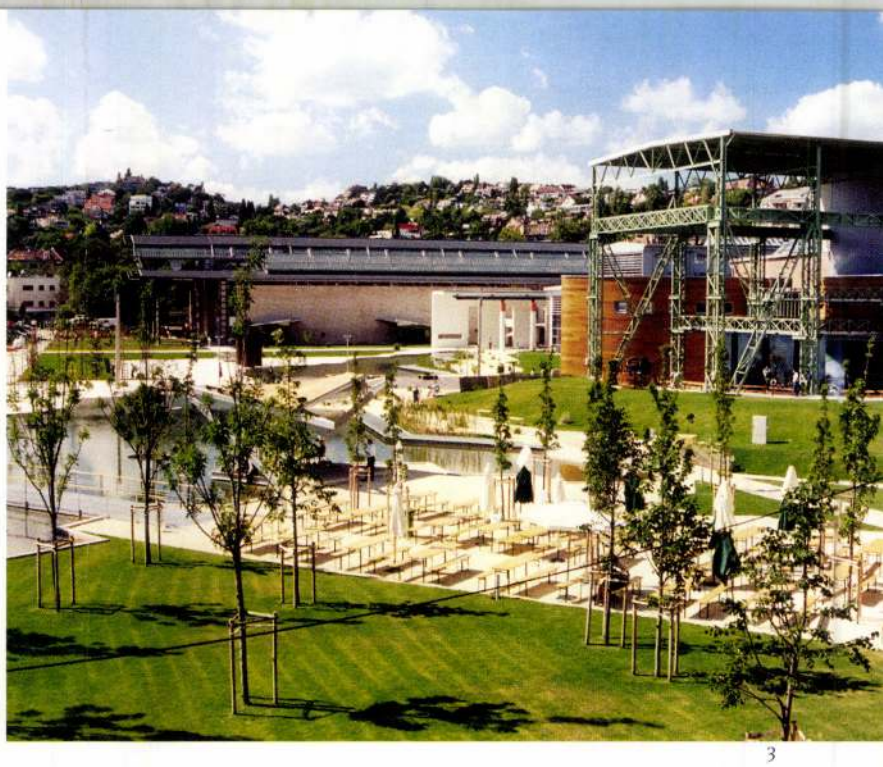
3

építészeti attrakció fogadja a látogatót. Ugyancsak András István érdeme, hogy (a műemléki felügyelőt szinte a kezénél fogva kirángatva) kezdeményezte az Ezredes utca–Káplár utca sarkán álló épület ipari műemlékké történő nyilvánítását.

A részletes szabályozási tervet már a Műhely Rt.-ben dr. Nagy Béla készítette, aki „csak" a jelenlegi elkerített Millenáris park területével foglalkozott. Terve – a keretterv mutatóin mindössze a hangsúlyokat módosítva – megerősítette a már említett Lövőház utcai lakótömb körbezárását, ami annál is inkább helyes, mivel az időközben megépült Mammut II. egyértelműen kijelölte a terület déli, épületekkel történő határolását. Eddig a pontig tiszta a képlet: délen fegyelmezett struktúra, az északi sávban pedig elszabadulnak az ötletek. (Apropó Mammut II: a pályáztatása és a megvalósulása körüli furcsaságok, illetve az általa képviselt esztétikum megítélésén túl tény: igen problémássá teszi a Lövőház utcai sarkon elhelyezkedő, jelenleg tűzfalasan végződő sarokház befejezését, Fény utcai gazdasági lejárata nem feltétlenül a park felvezető sétányához méltó. Pestiesen szólva a lejárat bűnronda, ráadásul azt a városépítési célt sikerült megtorpedóznia, ami úgyahogy rendezhette volna a most kaotikus összképet.)

Ami megvalósult, illetve ami nem

A környezetvédők szemében máig corpus delictinek számító ipari minisztériumi (IM) épület maradt. Maradni is fog, telket alakítottak neki, önálló hőközponttal. Nem lesz visszabontás, transzparens tömeg, felületi pattern, bohémtanya, semmi ilyesmi. A tény, hogy a nagykörút budai párjának számító Margit körút térfalát épület és történeti kéreg definiálja, még nem baj. Egy virtuális dunai szimmetriát feltételezve ez igazolható. A pesti oldalon a Rákóczi tér az egyetlen térfalat megbontó zöld betét, a határoló tömb mögötti működő zöldfelület példája pedig a Károlyi-kert. A probléma mindössze az, hogy ha kimerül az eddig működtető központi szándék, és az IM tömbjére már elfogy a puskapor, akkor száz métereket kell majd mellékutcákon gyalogolni, mire a rendezett területre érünk. A „reprezentatív" felvezető sétányról a Mammut II. már gondoskodott, a vékonykás IM-épület csak hab a tortán.

Jóval több gondot okoz, hogy a területet délről határoló, a Lövőház utcának a Káplár és Fény utcák közötti szakaszán lévő lakótömbje nem került befordításra. Az épületek szinte a gangjaikkal és de facto a tűzfalaikkal fordulnak a parkra, ami városépítési baklövés, sőt ciki. Az épületöbölben jelenleg gazdagon parkosított, fásított játszótér működik – magánterületen. Ezen mellesleg hároméves változtatási tilalom van. (A játszótér elemei az agyaggalambtól a totemoszlopig ívelő skálán mozognak. Egyébként jópofa.)

Az igazi villám a mindkét rendezési terv által kívánatosnak tartott és ténylegesen helyénvaló épülettömeg megvalósulása után fog becsapni. A jelenleg tágas zöldfelületi arányok drámai megváltozása a mostani park képét helyenként utcává fogja zsugorítani, kérdéses lesz a jelenleg egyedül üzemelő G csarnok helyzete, nem is beszélve arról a keresetten szép hiperbolikus paraboloidról. Szerencsére ez csak installáció.

Nem valósult meg a magyar feltalálók útjaként aposztrofált, a nyugati lakótömböt transzparens pavilonsorral lezáró látványosság sem. Az ötlet dr. Nagy Béla gyermeke, megvalósítása az egykori kazánház helyén álló veteményesben – pardon: tájkertben – talán még nem késő. Eredeti gondolat, lehet, hogy többet mond egy franciának nemzetünk szellemi kvalitásáról, mint teszem az egy szőlőtőke.

Ugyanakkor szerencse, hogy a magyar feltalálók útjának rutinszerű elhelyezése az eredeti helyen nem valósult meg, nem takarja el a nyugati tömb hátoldalát. A terület kitakarítása után derült fény ugyanis a Lövőház utcai épület neobarokk klasszicizmus szigora szerint komponált tömegének és homlokzatának értékeire. A cour d'honneurt idéző kialakítás hatásos ellenpontja az ipari műemlékké nyilvánított csarnoknak. A létrejött térarány ideális, az összkép gyönyörű. A generált hatást a Főmterv épületének és a központi öltözőnek a bontása erősítené, ami mellesleg egy tisztességes

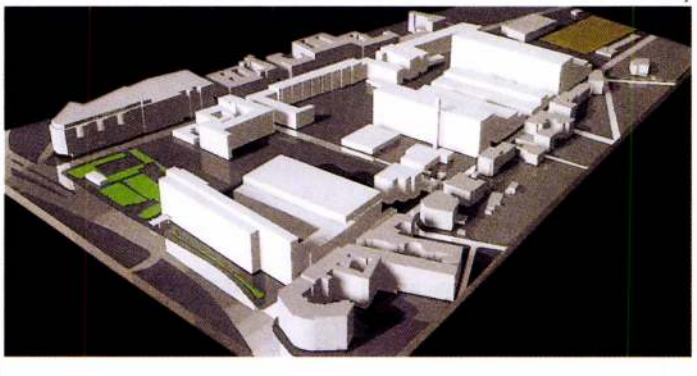
4

5

Ganz gut

Az új Millenáris park

1. A Kisrókus utcai eredeti állapot. A jobboldali csarnokot (B) ipari műemlékké nyilvánították, a háttérben látszó 37 méter magas épületet lebontották, a csatlakozó csarnokok helyére új épület került

2. A terület vázlata

3. Átfogó kép: hátul az ipari műemlék látszik (B épület), jobbra a színházépület (D) nyitott acéltornáca

4–5. Az eredeti állapot és a tervezett első ütem tömegvázlata Dr. Nagy Béla tervéből

Felhagyott iparterületek, szlömösödő történeti lakónegyedek. A konstrukció adott, a kiélhető tettvágy kicsiben a nyolcvan évvel ezelőtti nagyokat idézte. A lepusztult környezet halálszagú bája ugyanakkor a posztmodern elmúlásélményét adta. Ennek az érzetnek és az aktivitásigénynek az eklektikus kettőssége új korszellemet definiált.
Ez a magyarázata a rekonstrukciókat, revitalizációkat kísérő fokozott érdeklődésnek. Ez a magyarázata annak a több száz hallgatói tervnek, amely a Ganz-parkra készült. Ezért külön csodálatos, hogy a park elegáns vízfelületeinek tőszomszédságában, a G csarnokba lépve, az első kioszk falán az alábbi hirdetés olvasható: Haleledel kapható

Az 1872-es budapesti rendezési terv a központi városmagon kívül helyezte el az iparterületeket, ami számtalan más tényezővel együtt Budapest gyűrűs-zónás szerkezeti felépítésének kialakulásához vezetett. A város lassú növekedésével az iparterületek fokozatosan beszorultak, és a II. világháborút követő fokozatosan növekvő területhasználat ezen iparterületek zárványszerű betokozódásához vezetett. Kialakult a városi léptékű provizórium, melyet a Ganz esetében tudatos politikai szándék erősített tovább. A polgári villanegyed lábánál, annak társadalmi, kulturális hatását ellensúlyozandó szükség volt az akkori politikai rendszer bázisát képző társadalmi réteg jelenlétére, mesterséges erősítésére.
Míg Zuglóban a Phylaxia, vagy a XIII. kerületi Váci úti ipari tömbök logikus városfejlődési lépéssorozat eredményeként váltak organikus provizóriummá, addig a Ganzzal kapcsolatos politikai viselkedés manipuláltan teremtett provizórikus helyzetet. A terület értéke, a környező lakosság érthető érzékenysége úgy tűnt, újabb Csepel-szindrómához vezet, amit a lassan 8 éve tartó tervezés és kínlódás tovább erősített. A határozott kormányzati fellépés azonban röpke másfél esztendő leforgása alatt keresztülhajtotta a Millenáris park ötletét.

Lehetséges trendek
A hasonló helyzetű ipartelepekkel kapcsolatos viselkedésre a hazai gyakorlat eddig négy példát ismer:
1. A MOM parkhoz hasonló bontásos átépítések sikeressége nehezen ítélhető meg. A megteremtett új struktúra városszerkezeti kapcsolatai megoldottak, az Alkotás úton létrejött új térfal pedig az épülő Alkotás Pointtal együtt már egy, a BAH csomópont utáni új belvárosi kapu képét adják, ez jó. Történeti kontinuitás viszont nincs, ez rossz. Idővel persze ez is létrejön, csak győzzük kivárni.
A fentieket a Ganz esetében a területfelhasználási kompatibilitáson túl a Kisrókus utca jelenleg túlzottan feszes légtérarányú falainak fellazítása is támogatta. A területi genezist ennyire semmibe vevő koncepció azonban a MOM-hoz hasonlatos kulturális problémákat vetne fel.
2. A csepeli gyártelep rendezési tervei párhuzamosan készültek a Millenáris parkéval. Ott a tervi elemek megvalósulását az elkapkodott és rosszul sikerült privatizáció akadályozta meg. Ennek velejárói a csarnokon keresztülhúzódó tulajdonhatárok, a közterületről nem megközelíthető telkek, a telekalakítási lehetetlenség és a szinte leírhatatlan közműbonyodalmak voltak, csak a fontosabbakat említve. Egyszóval teljes kudarc.
3. A teljes parkosítás ebben az esetben demagógiába hajló városépítési adu. Senki sem állítja, hogy ne legyen több zöldfelület, de lássuk be: egy város házakból áll. Az arányok manipulatív felborítása a történeti kontextussal rendelkező területeken nem mindig az adott probléma megoldása, inkább rövid távú hangulatjavító eszköz.
Esetünkben egy körútig húzódó zöldsáv létjogosultságát a túloldalon található teresedés igazolhatta, tervezési alapkérdésként pedig a térkettős Moszkva téri kapcsolatának rendezése állt.
4. A Hajógyári szigeten elindult és díjazott beruházások a történeti ipari épületek megtartását tűzték ki célul. Nemes, átgondolt megoldás, ám alkalmazhatósága behatárolt. Nem lehet minden szerelőcsarnok ipari műemlék, arról nem is beszélve, hogy idővel elfogynak azok a funkciók, amelyekkel ez az irdatlan mennyiségű épülettömeg megtölthető.

Az eredmény
Az indító vázlatok az összes irány ilyen-olyan mértékű megvalósíthatóságát igazolták. A választott keverékmegoldás az új évezredi kulturális központ funkciójába ágyazva okos területfelhasználási arány képét adja. Létrejötte egyrészt a határozott állami szerepvállalás, illetve az érdekelt kerület, főváros, kormányzat és ÁPV Rt. példás együttműködésének az eredménye. Kölcsönösen „be lehetett volna tartani" egymásnak, biztosan voltak is próbálkozások, ám úgy tűnik, a jó cél hatásos eszközt szentesített. A csepeli példán elmélázva a Millenáris-sztori bizony privatizációs gyöngyszem.

A tervezés – vagy amit akartak
A területtel 1993-ban a Buváti kezdett el foglalkozni. András István első lépésben az egész tömb térségi viszonyrendszereit is feltáró keretszabályozási tervét készítette el. A Káplár utca átvezetése, valamint a Margit körútról megnyitott, a Marczibányi tér irányába feltáró sétány hat altömbre – három övezetre osztotta a területet. Az elit lakónegyed és az ipar közelségéből adódó konfrontációs izgalmat felismerve és azt fokozva, a terv koncepcióját a megmaradó értékesebb csarnokok közé öbölszerűen benyúló zöldfelületi lánc jelentette. Az elfogadott keretszabályozási terv ezt már mindössze egy tizenkét méteres közterületi sávra vékonyította, a parkosított felületek létrejötte már központi akarat eredménye. Szintén az első lépcsőben dőlt el, hogy a Lövőház utcai lakóépületek elindult keretes beépítését befejezik, így a hosszirányú feltáró út egyik oldalán épületsáv, a másikon pedig az egyedi

Alapraji 2001/8

1

2

3

cél. A kisebb költségek érdekében hajlított tartószerkezeti elemekből (kéttámaszú tartók, konzolok) építkező megoldást terveztünk. Jól érzékelhető, hogy a hajlított elemekből álló pontmegfogásos szerkezetek is jóval nagyobb teret adnak az építészeti formálásnak, mint a hagyományos keretes szerkezetek.

1. Sika-irodaház homlokzata építés közben

2. Market-irodaház homlokzata belülről

3. Télikertbelső, látványterv

4-5. Változatok irodaépület homlokzatára, látványtervek

Egy irodaház terve (Budapest)

Az irodaház homlokzatának tervezésénél is sokféle megoldási lehetőség közül választhattunk. A közölt ábrák változatok egy témára: jól szemléltetik, hogy egy adott táblaosztású homlokzat milyen sokféleképpen kialakítható. Az „egyszerűbb" változatban az üvegtáblák függőleges köteleken függeszkednek, és a széllökések ellen a homlokzat szintenként üvegbordákkal van a födémperemhez erősítve. A függőleges erők a „nagyvonalúbb" változatban is hasonlóképpen vannak felvéve, a szélterheket azonban vízszintes síkban elhelyezett feszítőművek veszik fel, lehetővé téve, hogy a födémek és az üvegfal függetlenek lehessenek egymástól.

Keresztury Balázs

4

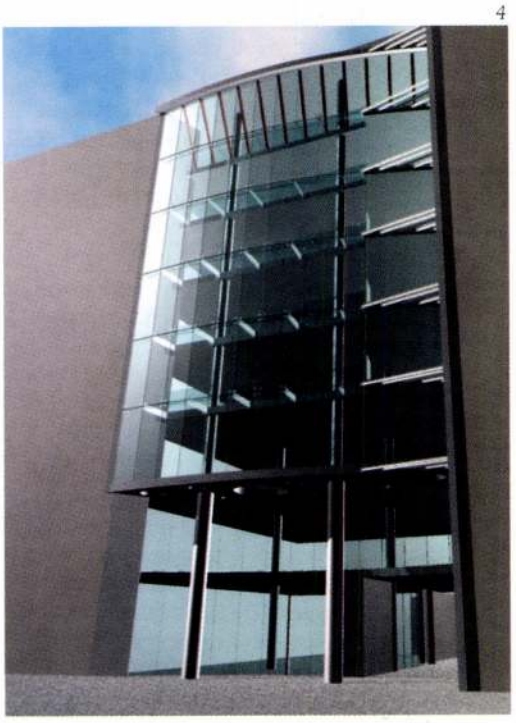

5

~~Dr.~~ Wesselényiné drné

szül. Tonzor Eszter

Geboren zu Tenke (Com. Bihar) am 1. Dezember 1900, lernte sie in dem Atelier des Debrecener Bildhauers Mihály Kara in der Künstlerkolonie von Nagy-Bánya die Bildhauerei und absolvierte die Kunstgewerbeschule für Bildende Künste in Budapest unter den Meistern István Réthy, Antal Orbán, Lajos Mátrai, Elek Lux, und István Szentgyörgyi.

Sok müve fels.

Hu Prmagyérem 483. l.
484. l.

T. 1936.

és legyezőt tartó hölgy öl-
ával, mig a virágcsokrot tartóé
latánból bodrokkal és fodorral
látszanak. Felirata:

árosilapoknoz 1866.
sztáv.
Pest 1866.
ruha készitési terméből

Wesselenyi István-
né dr.-ne
nobrán

l.

Erz. 1928

Grombathely, vrákes

37

Wesselényiné Tonzor

Eszter

szobrász

Műcs. kiáll. 1927 tól

Pipics 122. l

MAGYAR POSTA
10 FILLÉR 80

BUDAPEST

Wesselényiné Tonzor Eszter, dr

Nobrán, Pongrác-ut. 17
Műcsarnok
1930. tav. Eiáll. 14, 16, 28.
Kupeczky Társaság Tagja

679.

I
311

679. Jean Baptiste Greuze.

Sz. Tournousban 1725-ben. † Párisban 1805-ben.

Fiatal leány képe.

A mellig ábrázolt leány kissé balra fordul, szembe néz és könnyes kék szemeit fölfelé irányozza. Hosszú szőke haja vállaira omlik, ajka piros és vállait lila lepel takarja.

Vászon, méretei 45·5 : 37 cm. — Mündler: I. 5. — 1875. átad. lajstr. 1. — 1877. átv. lajstr. 5.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) Az Esterházy-Képtárban. 1812: III. 24. *J. B. Greuze:* Das Brustbild eines jungen Frauenzimmers, das aufwärts sieht. — 1815: II. 8. *J. B. Greuze:* Das Brustbild eines jungen Frauenzimmers, das aufwärts sieht. — 1835: V. 34. *J. B. Greuze:* Brustbild eines jungen, aufwärts sehenden Frauenzimmers. — 1844: V. 33. *J. B. Greuze:* Brustbild eines jungen, aufwärts sehenden Frauenzimmers. — 1865, 1866 1867, 1869: I. 5. *J. B. Greuze:* Felfelé tekintő ifjú hölgy mellképe.

b) Az Orsz. Képtárban. 1871: I. 5. *J. B. Greuze:* Felfelé tekintő ifjú hölgy mellképe. — 1873: I. 5. *J. B. Greuze:*

Wesselényiné dr Tonzor

Eszter

nobrász Kupeczky Társ. tagja

Mücsarnok

1932. febr. – márc. kiáll.

344

1932. tav. tárl. 217

Dr. Wesselényiné Tonzor Eszter

Műcsarnok szobrász

1927. Tav. Eiáll. 257

Pongrác u. 17.

1928. Tav. Eiáll. 442, 446, 454

1929. Tav. Eiáll. 317, 332, 334.

Korsó, szentgyörgyi VIII. 164.

Wesselényiné Tonzor
Eszter, zobrazz
KMTárs. 1940. A gyermek
Cselényi Józsika, bronz

Wesselényiné Tonzor Eszter MDK

257. Wesselényi arcmása, gipsz

Műcsarnok 1927. tavaszi kiállitás

MDK

Wesselényi Eszter

résztvett az alábbi pályázaton

Kik pályáztak az Ady-siremlékre? Képzőművészet 1928. 7. sz. 64.l.

Wesselényi Eszter.

Részt vesz az Ady Endre-sírémlék elkészítésének pályázatán.

Magyarság, 1928. febr. 9.

Wesselényi Tonzor Eszter, szobrász? M.D.K.

pályamunk [illegible] Ady-sírem-lír-pályázaton a [illegible] Adyt ábrázolja, ari – Komor János szerint – „nagyon gyöngén áll a lábán és a mellette ~~álló~~ látható nő érthetően jelentheti ki, amint ezt a talapzaton olvashatjuk, hogy, nem ölellek többé vissza!"

Vállalkozók Lapja, Bp. 1928. XLIX. évf.

febr. 15. sz. 6. old.

Wesselényiné Tonzor Eszter MDK

442. Lethargia, gipsz

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Wesselényiné Tonzor Eszter MDK

446. Szokol Klárika képmása, gipsz

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Wesselényiné Tonzor Eszter MDK

454 Klaszek Zsolt képmása, gipsz

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Wesselényiné Tonzor Eszter MDK

317 Gyermekeim, gipsz

Műcsarnok 1929 tavaszi kiállítás

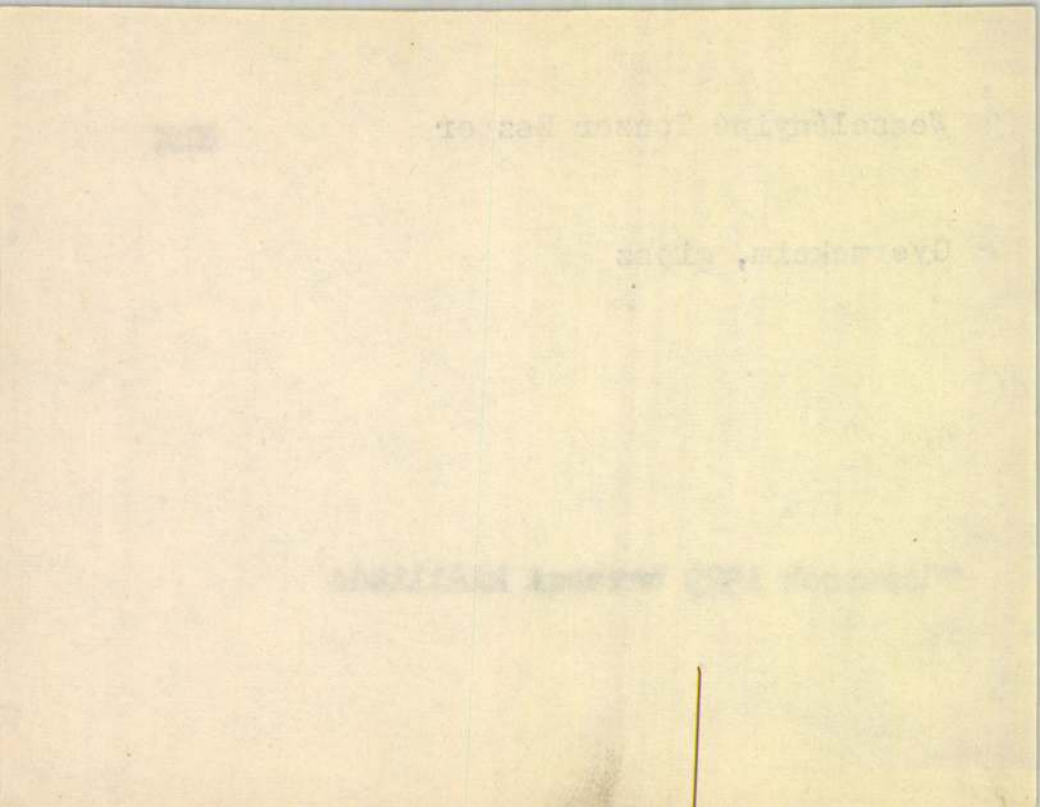

Wesselényiné Tonzor Eszter MDK

332 Palló Imre arcmása, gipsz

334 Palló Imréné arcmása, gipsz

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

MDK

Wesselényiné Tenzer Eszter,

Pllaó Imre.

A Tavaszi Tárlat portréi.

Képzőművészet. 1929. 18.sz.

Wesselényiné Tonzor Erzsébet
zobrán

Tavaszi kiállítás - Műcsarnokban - ozoborportréval
szerepel.

Budapesti Hirlap

1929 III. 3

Wesselényiné Tonzor Eszter MDK

14 Laurisin Lajos

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Wesselényiné Tonzor Eszter MDK

28 Kalászok között

Mücsarnok 1930 tavaszi kiállitás

MDK

Wesselényiné Tonzor Eszter MDK

16 Laurisin Lajosné

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Wesselényiné Tonzor Eszter

szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

PH 1930. III. 19.

MDK

Wesselényiné Tenzer Eszter,

A lent jelzett folyóiratban megjelent reprodukció/ill -ok./ :

Laurisin Lajos.

Képzőművészet. 1930. május. 30. sz. IV .évf.

MDK

Dr. Wesselényiné ,szobrász

Táncosnö. Gipsz.

Nemz.Szal.-A Független Müvészek Társ. -III.kiáll.
1930.okt. Kat.

Wesselényi Istvánné szobrász

Alkotása a Nemzeti Szalónban a Független Művészek Társ.-nak kiáll.-án.

Uj Nemzedék, 930.X.5.

Wesswlényiné

Alkotásával szerepelt a Független Művészek Társ.-nak kiáll.-én.

M.930.X.5.

dr. Wesselényiné

"Akt" c. művével szerepelt a Független Művészek Társaságának kiáll.-án.

P.H. 930.X.5.

Wesselényiné Tonzor Eszter szobrász

Független Művészek karácsonyi vásárán Szabó István volt miniszter portréjával szerepelt.

M.930.XII.13.

Dr. Wesselényi Tonzor Eszter

Független Művészek Társasága (Erzsébet krs. 41.) karácsonyi kiállításán "Táncospár" c. szobrával szerepelt.

PH.930.XII.13

Dr. Wesselényiné Tonzos Eszter, vobran MDK

Jencike. gipsz.

Nemz. Szalon. - A Független Műv. Társas. - IV. kiáll.
1931 XI. Hat.

Wesselényiné Tonzor Eszter

arcmásai jól képviselik a szobrászati anyagot. (Kiáll. Neuv. Sz.)

(--ó): Független Művészek Társasága.

P. H. 931. XI. 15.

Dr.Wesselényiné Tonzor Eszter
Kisleányom, bronz

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április, 15 1.

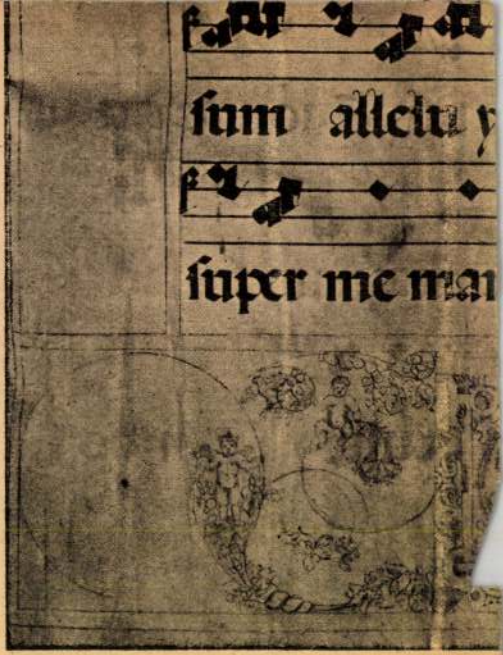

318. kép. *9. Graduale (Erdődy—*

MDK

vitéz Dr. Wesselényiné Tonzor Eszter,
szobrász

Gróf Zichy Istvánné.

KMTárs. Téli tárl. 1938.febr.-márc. Gyüjt.kiáll.
Bp.Mücsarnok. Kat. 14.1.

Wesselényiné Tonzor Eszter MDK

Fiatal hölgy, gipsz

Magyarruhás nő, gipsz

Műcsarnok 1939.
Derű a művészetben kiáll.

Wesselényiné Tanzor Eszter MDK

Fiatal hölgy, gipsz

Magyarruhás nő, gipsz

Mücsarnok 1939 Derü a müvészetben

MDK

Wesselényiné Tonzor Eszter, szobrász

Cselényi Józsika. bronz.

Mücs.-OMKT ."A gyermek a müvészetben" kiáll.194o II-III
Kat.17.1.

Wesselényiné Tonzor Eszter MDK

Cselényi Józsika, bronz

Mücsarnok 1940 Gyermek a művészetben c.kiáll.

M.D.K.

Wesselényiné Tonzor Eszter

238. Cselényi Józsika. Bronz.

"A gyermek a müvészetben" kiállitás tárgymutatója. Bp. 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társulat. 17. l.

M.D.K.

Wesselényiné Tonzor Eszter

Műtermében mintázza a kormányzót.
Fényképét Horthy Miklós szobrával együtt bemutatja a lap munkaközben.

Szinházi Magazin, Bp. 1941. ápr. 2-8. IV. évf. 15. sz. 14. lap.

Wesselényiná Tonzor Eszter

MDK

Repülő, gipsz

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

Wesselényi Istvánné

A Nőcsarnok 1942-ben rendezett téli tárlatán szerepelt.

Új Magyarország 1942. XII. 8.

MDK

Wesselényiné, Tonzor E.

Wesselényi Klári, gipsz

M. képzőművészek egyesülete 29. kiáll. M.Csal.
1947. aug.

Frau Dr.Wesselényi geb. Tonzor Erzsébet, Bp. X.
Pongrác-ut 17.

Adressenverzeichniss der ungarischen Medailleure

Antal szép női aktján nem minden részlet megoldása szerencsés. Szamosi *Soós* Vilmos jó portrékat állított ki. Férfiaktja hatásos. *Nemes* György figurái ismét tanuságot tesznek a művész tehetségéről. *Horváth* Géza Kisfiú feje sikerült munka. Mellette áll *Martinelli* Jenő Kisleány feje. Kedves, nemes egyszerűséggel mintázott szobor. *Kaszab* Károly Anyám c. mellszobra érdekes, jól komponált fej. *Szamosi* Imre női portréja lelkiismeretesen mintázott, formagazdag plasztika. *Vastagh* Lászlónak *Lőte* Éva szobrásznőről készült arcmása impresszionáló, finom munka, érdekes négyes portré *Vastagh* Éva gyermekfejei.

Istók János tanulmányfeje érdekes rajzú. Tele erős szobrászi megfigyelésekkel. *Betlen* Gpula ijjas férfiaktja erőteljesen mintázott. *Siklódy Lőrinc* hősi emléke patetikus. *Szőcly* Szilárd és *Farkas* Béla birkozó csoportja, *Markup* Béla, *Szege* Sándor, *Martinelli* Jenő és *Sóváry* János figurái a sportdíj számára készültek. Valamennyi érdemes munka. Kernstokné *Teltsch* Gina Gerő Ödönről készített arcmása nagyon karakteres és érdekesen mintázott portré. Ugyancsak érdekes *Röcken* Elsa von Einem táborszernagyáról készült nehéz szobrászi feladatokat megoldó feje is *Zierlich* Rezső faszobra pompás teljesítmény. Finoman faragott, jól stílusban tartott mű. A plaket-

VITÉZ DARVASSY ISTVÁN: ÖNARCKÉP

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

Vasárnap leplezik le a Vitézi Rendházban a kormányzói pár szobrát

Budapest Székesfőváros Vitézi Társadalmi Bizottsága január 11-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor ünnepség keretében leplezi le a Vitézi Rendházban (VIII., Üllői-út 8) a Kormányzó Úr Őfőméltósága és a Főméltóságú Asszony dr. vitéz Wesselényi Istvánné által készített márványszobrát. Az ünnepségen a Hiszekegy elhangzása után vitéz Horváth Gyula Mihály ny. vezérőrnagy és vitéz Kéreyné Kubass Margit dr. mondanak avatóbeszédet, Herboly László énekegyüttese vitéz Major István alezredes „Hódolat" című művét adja elő, vitéz Garamszeghy Géczy Sándor szaval, Marót M. Miklós énekel, vitéz tiszabeői Hellebronth Antal vezérezredes a Vitézi Rend nevében átveszi a szobrokat, a Székesfőváros Vitézi Társadalmi Bizottsága pénzjutalmait kiosztják a nagycsaládú, érdemes vitézek között, végül az énekegyüttes a Vitézi Indulót énekli el.

NYOLC HONOSÍTÁST érvénytelenített a belügyminiszter

A hivatalos lap közli, hogy a belügyminiszter *nyolc magyar állampolgár honosítását hatálytalanítja* az 1939:IV. tc. 3. szakaszának 2. bekezdésében foglalt rendelkezések alapján. A hatálytalanítás kiterjed az illetők családtagjaira is.

Az említett törvénycikk 3. szakaszának 2. bekezdése szerint a belügyminiszter felhatalmazást kapott arra, hogy *„hatálytalanítsa a honosítás (visszahonosítás) útján 1914 július 1. után magyar állampolgárrá lett annak a zsidónak honosítását (visszahonosítását), akit életviszonyai nem utalnak arra, hogy az ország területén maradjon.* Hatálytalanítani kell a honosítást (visszahonosítást), ha a honosításnak a törvényben meghatározott előfeltételei nem állottak fenn, vagy ha a magyar állampolgárságnak honosítás (visszahonosítás) útján való megszerzése érdekében bűncselekményt vagy fegyelmi vétséget követtek el, vagy a hatóságot megtévesztették".

A Pódium ismét fellebbez a Színművészeti Tanácshoz a Békeffi László ellen hozott legújabb ítélet miatt

Békeffit a kamara egy évre eltiltotta a színpadi szerepléstől

Egy hétig szünetet tart a Pódium

A *Pódiumot, Békeffi* László irodalmi kabaréját tegnap újabb meglepetés érte. *Kézbesítették Hindy Andrásnak, a kis színház új igazgatójának a kamara legújabb végzését, amely Békeffi Lászlót egy esztendőre eltiltotta a nyilvános szerepléstől.* Ugyanekkor *Hindy* Andrást, a Pódium-kabaré igazgatóját *hatezer pengő pénzbírság* fizetésére kötelezte.

A kamarában tegnapelőtt a legnagyobb titokban ült össze *Vértess* Lajos színész elnöklésével a fegyelmi bíróság, melyet egészen különös ügyben hívtak össze. Annakidején, amikor *Békeffi* Lászlót először elítélték, a kamara a *Pódium* igazgatóságával a késő esti órákban közölte az ítéletet.

A publikum már bentült a nézőtéren, amikor kézhezkapták a végzést, a műsorrenden tehát változtatni nem lehetett és Békeffi László még aznap este színpadra lépett, azzal az elhatározással és a kis kabaré igazgatóságának azzal a döntésével, hogy másnap már nem játszhat, miután a kamara fegyelmi bírósága a szerepléstől eltiltotta.

Békeffi Lászlónak ezt az egyetlen fellépését kifogásolta most a kamara és amikor már az egész ügy feledésbe merült, fegyelmi bíróságot hívott össze, hogy a hónapokkal ezelőtt elkövetett állítólagos «büntettet» megtorolja. A fegyelmi bíróság *Békeffi* Lászlót és a *Pódium* igazgatóját is elítélte.

A végzést tegnap kapta kézhez a *Pódium-kabaré* igazgatósága. Azonnal intézkedés történt, hogy *az előadásokat beszüntessék,* mert hiszen az olyan fajtájú kabaréműsor, amelyet eddig játszottak — mint a példa már megmutatta —, *Békeffi nélkül nem vonz közönséget.*

Ugy határoztak hát, hogy egy hétig nem játszanak és a jövő őpénteken egy új jenés revűt mutatnak be, amelyben Kiss Manyi, Vágóné Margit, Rózsahegyi Kálmán és Kőváry Gyula játsszák a főszerepeket.

Addig reggeltől estig próbálnak, mert a kitünő művészeknek *egy hét alatt el kell készülniök az új műsor betanulásával,* ha csak azt nem akarják, hogy a hosszabb szünet miatt egzisztenciájukat veszélyeknek tegyék ki.

A *Pódium* igazgatója, *Hindy* András természetesen ismét kénytelen *orvoslásért a Színművészeti Tanácshoz fordulni, amely egy alkalommal már megváltoztatta a Színművészeti Kamara fegyelmi bíróságának Békeffit elmarasztaló ítéletét.*

A közönség, főként pedig a budapesti színművészek körében nagy megdöbbenést keltett a kamara új döntésének híre.

Végre is húsz őskeresztény színész, színpadi munkás és színházi alkalmazott kenyeréről van szó, amelyet ebben a szezónban már másodszor vesz el a kamara.

Hindy András, a kis színház új igazgatója teljes vagyonával áll a Pódium társulata mellett, kérdés azonban, hogy türelme mikor ér véget és akkor *ott állnak a színház művészei, alkalmazottjai, munkásai kenyér nélkül.*

Nemcsak a Pódium társulata, hanem a különböző színházak művészei és a nagyközönség is bízik a Színművészeti Tanács tagjainak várható bölcs ítéletében, mely ismét biztosítja majd a Pódium-kabaré gárdájának megélhetését.

A fegyelmi ítéletek miatt a kis színház, remek műsora ellenére is, ebben a szezónban *csak ötven előadást tudott eddig tartani!*

Síkos járda...

Kispesten a Bercsényi-utca 73. számú ház előtt *Kondorosi* Ferenc MÁV-altiszt a *síkos járdán elcsúszott és a lábát törte.* A mentők a MÁV-kórházba szállították.

A Dohány-utca és Erzsébet-körút sarkán *Lukács* Teréz 16 éves tisztviselőnő a 6-os villamos perronján *megcsúszott és lezuhant az úttestre. Agyrázkódással* a Rókus-kórházba szállították.

Öngyilkosság – altatóval

A Dankó Pista-utca 32. számú házban *Kappanovics* Gyuláné 40 éves, pincér felesége *altatószerekkel megmérgezte* magát. A mentők a Rókus-kórházba szállították *életveszélyes* állapotban.

Új közlekedési lámpák a Szent István-körúton

A rendőrség közlekedési osztálya a fővárossal egyetértően a Szent István-körúton új közlekedési jelzőlámpákat szereltetett fel és egyúttal szaporítja is a lámpahelyeket. Az átszerelés olymódon történik, hogy *a Szent István-körúton felállított valamennyi jelzőlámpa központi kapcsolással egyidőben automatikusan fog működni,* miáltal a körútnak ezen a szakaszán a járművek megállás nélkül roboghatnak végig és nem következhet be az az eset, hogy ha az egyik lámpa szabad utat mutat, a következő, vagy a harmadik utcakeresztezésnél piros jelzés állítsa le a járművet. *A központi irányítással működő jelzőlámpákat a körútnak a Hollán-utca, Pannónia-utca, Csáky-utca és Visegrádi-utca keresztezéseinél szerelik fel.*

Új községek

A belügyminiszter a komárommegyei Pódafa, Lidértejed és Csenkeszfa községeket véglegesen egyesítette és az egyesített községek nevét Pódatejed névben állapította meg. A zalavármegyei Böröndés Hagyáros községeket szintén egyesítették Hagyárosböröndnéven. A somogyi Nagybabod, Kisbabod, Szilvás, Vörösihegy és Babod-Ráki pusztákat Somogybabod név alatt önálló községgé egyesítették, Dörypatlan és Zomba községeket Zomba név alatt egyesítették. A somogymegyei Balatoncsehi és Orda községeket Ordacsehi név alatt egyesítette a belügyminiszter. A békésmegyei Kondorosi tanyák nevét Endrődszentlászló névre változtatták.

— A Francia Követségi Nyelviskolákon a második félévi előadások 1942 január 12-én kezdődnek. Beiratás január 8-tól a rendes tanítási napokon — hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken — 5-től 8-ig *kizárólag a központi irodában,* IV., Reáltanoda-utca 7, II. e. Félévi tandíj 10 pengő. A hallgatók kedvezménnyel látogathatják a francia könyvtárt (IV., Galamb-utca 7). Kezdő és haladó tanfolyamok gyermekek és felnőttek részére. Külön tárgyak: 1. Franciaország története és irodalma; 2. nyelvtan; 3. francia társalgás; 4. francia fordítások; 5. kereskedelmi levelezés. Alliance Française (IV., Galamb-utca 7). Nyelvmesteri vizsgára előkészítő tanfolyamok, előadások Franciaország művelődéstörténetéből. Magyar nyelvi tanfolyamok franciául beszélők részére. Iskolák: I., Attila-u. 1, II., Margit-körút 19, IV., Galamb-utca 7, IV., Reáltanoda-utca 7 II. em., V., Alkotmány-utca 11 és VI., Andrássy-út 65. A Francia Követségi Nyelviskolák igazgatósága IV., Reáltanoda-utca 7, II. em.

AZ ANGOL FEGYVERKEZÉSI IPAR SEBEZHETŐ PONTJAI

Dr. Stark őrnagy cikke a „Völkischer Beobachterben" az angol fegyverkezés nehézségeiről

A *„Völkischer Beobachter"*-ben dr. *Stark* őrnagy érdekes cikkben foglalkozik az angol fegyverkezési ipar lehetőségeivel.

— Ha az angol fegyverkezési ipart — írja a bevezetőben — nem is lehet a némettel egyenrangúnak tekinteni, mégis lényeges részét alkotja az angol véderőnek.

Ha az angol fegyverkezési ipar sebezhetőségét tekintjük, akkor tisztán geográfiailag nézve, feltűnik, hogy a fegyverkezési ipar központjait a szigetországnak aránylag kevés helyén zsúfolták össze, nevezetesen vagy a vasipari centrumokban, amelyek bánya- és vastermő vidékeken fekszenek, vagy pedig Délkelet-Angliában (London, Southampton, Plymouth), nagy tengeri kikötők mentén és ami London illeti, az ország politikai és gazdasági központjában.

A szűk helyen összezsúfolt fegyverkezési ipar

Ez a koncentráció — széntől kezdve az ágyúkon keresztül a kémiai hadianyagokig — akkor kerül helyes világításba, ha megfontoljuk, hogy Anglia (Nagybritannia és Északirország) csak fele olyan nagy, mint 1918-ban a megcsonkított Németország volt. Az angol fegyverkezési ipar a szigetország felén helyezkedett el, amely a régi Németországnak körülbelül negyedrészét teszi ki.

Ehhez járul még az a körülmény is, hogy a sziget nyugatkeleti kiterjedése igen csekély — a legjobb esetben is csak ötszáz kilométer és ez is csak két helyen. A nyugatkeleti kiterjedés a legcsekélyebb Glasgow (Clyde) és Grangexmouth (Firth of Forth) között: mindössze ötven kilométer. Az átlagos szélesség körülbelül kétszáz kilométert tesz ki (Bristol, London) és a sziget egyetlen pontja sem fekszik százhúsz kilométernél távolabb a parttól.

Ezek ideális adottságok egy fegyverkezési ipar számára a zavartalan produkció idejében s ezt Anglia gazdasági megfontolásai során mindenkor, mint megrendíthetetlen privilégiumot tekintette.

Miután azonban a modern fegyverek Anglia eddigi erődgyűrűjét, a vizet hatástalanná tették, ma „az angol nők karcsúsága" éppen olyan hátránnyá változott át, mint amilyen előnyt jelentett azelőtt.

Az országnak ehhez a struktúrájához, amely a megváltozhatatlan földrajzi keskenységben nyilvánul, járul még egy ugyancsak megváltozhatatlan tényező, a gazdasági gyengeség és az a körülmény, hogy a behozataltól függő Nagybritannia könnyen megsebezhető.

Ez minden egyes iparágban megnyilatkozik és éppen úgy áll a szénre és a vasra, mert az angol bányaipar nagy mértékben használ bányafát, amelyet csaknem teljes mértékben kívülről kell behozni. Anglia ugyanis az ír szigettől eltekintve, Európa erdőségekben legszegényebb országa.

Angliát elvágták beszerzési forrásaitól

Azzal, hogy a briteket elűzték a kontinensről, elvágták Angliát európai beszerzési forrásaitól (Finnország, Oroszország, Franciaország) és Kanadát, amely eddig nem járult hozzá jelentékeny mértékben a bányafa-behozatalhoz, hirtelen mint főliferenst kellett bevonni. A brit vasérc- és nemesacél-ellátás érzékeny veszteségeket szenvedett, amikor a keletitengeri térség lezárásakor Svédország és Norvégia, mint szállítók, kiestek.

A nemes acélt teljes mértékben az erősen zavart tengeri úton kell behozni.

A fémfogyasztás ugyancsak teljesen a behozataltól függ. Az aluminiumellátás száz százalékban a behozatalra támaszkodik, miután Angliának a szigetországban *nincsen bauxit-földje.*

Az ellenblokád folytán kiestek a nyersaluminiumszállító államok, Norvégia és Svájc. Anglia tehát a kulcshelyzetben lévő iparágainak nyersanyagbázisa tekintetében nem állhat meg a saját lábán. *Angliának minden áron félig, vagy még inkább teljesen készgyártmányokat kell beszereznie az USA-ból, tehát vasérc, nyersvas, vagy nyersacél helyett kész gránátokat, bauxitföld vagy nyersalumínium helyett repülőgépalkatrészeket, vagy még inkább kész repülőgépeket.* Természetesen ez a helyzet megfelelően visszahat a hazai munkapiacra.

Itt van azután a szakmunkások hiánya, amely ebben a háborúban sem enyhült lényegesen. Az iskolázott munkaerő megfelelő számának hiánya a fegyverkezési ipart úgy mennyiségi, mint minőségi tekintetben jelentékenyen hátráltatják. Megkísérelték ugyan, hogy átképzéssel tömjék be a nagy hézagokat, de az igazi szakmunkások kiképzését nem lehet erőszakkal és rövid idő alatt kikényszeríteni.

Az optikai és finommechanikai ipar hiányosságai

Németország ellenben vezet a szakmunkások kiképzésében és így tudja, milyen nehéz ezt a problémát a gyakorlatban megoldani, különösen egy demokratikus államban, ahol a szakszervezetek és a munkaadók nehézségeket támasztanak.

Ezekhez az általános nehézségekhez járulnak még az egyes iparágak különleges gondjai, így például az, hogy Anglia az ágyúgyártásban sohasem rendezkedett be szárazföldi háborúra. Ha ezen az ipari téren a gyártási kapacitás árnyékgyárak beállításával nagyobb is lesz, a mult mulasztásait már nem lehet behozni, különösen egy tengeri és szárazföldi háborúban szakadatlanul zavart gazdasági életben.

Az a hit, hogy Anglia megtámadhatatlan, az angolokat arra vezette, hogy mások ipari produktumaira bízzák magukat, különösen az optikai és a finommechanikai iparban, amely az angol fegyverkezési ipar egyik legsebezhetőbb pontja, mert a mérő- és távolbátó készülékekben tapasztalható hiány kihat a fegyverkezés más részeire is és a szárazföldön, vizen és levegőben küzdő egész harci kötelékek értékét csökkenti.

Ezekhez a hiányokhoz, amelyek a fegyverkezési ipar strukturájában rejlenek, járultak még a német légierő közvetlen behatásai. Minden főfegyverkezési kerületnek megvan a speciális karaktere, úgy hogy ha csak egy ilyen centrum kiesik, az már kihat az egész ipari apparátusra.

Dr. *Stark* őrnagy megjegyzi végül, hogy a nehézségeket a belső közlekedés megzavart állapota is fokozza.

Hétmillió pengőt fordítanak a Sió szabályozására

Hosszú idő óta foglalkoznak illetékes tényezők *a Sió szabályozásának és hajózhatóvá tételének problémájával*

A tervek szerint a munkálatok hat esztendőt vesznek igénybe és összesen hét és félmillió pengő költséget emésztenek fel.

Elsősorban átépítik a régi siófoki zsilipet, azután két kamarazsilipet építenek a csatorna hajózhatóvá tétele érdekében és ezzel *a Balaton közvetlenül bekapcsolódik majd a dunai, illetve az európai hajóforgalomba.*

Ezenkívül a Sió-meder rendezése lehetővé teszi nemcsak a Sió-mellék, hanem a Balaton-part fokozottabb árvízvédelmét is, aminek következtében elejét vehetik a nagyobb károknak.

A földmüvelésügyi minisztériumban, ahol a Sió-szabályozás terveit készítették, *az új Duna—Tisza csatorna terveinek kidolgozásával is foglalkoznak.* A munkálatok előreláthatólag a jövő év tavaszán megindulnak.

Beata és az ördög
15 moziban egyszerre

Bé Bé levesek
Kapható 9-féle ízben
2 tányér 28 fillér

A tábla megsemmisítette a törvényszék ítéletét az EMKE-kávéház volt tulajdonosának árdrágítási perében

Újabb árdrágítási ügyekben ítélkezett a törvényszék, a tábla és a Kúria

A tábla *Tokaji-tanácsa* a gyorsított eljárás alapján ma foglalkozott *Szegő* András, az *EMKE-kávéház* volt tulajdonosának árdrágítási bűnperével, akinek *lakásán 10 métermázsa babkávét és teát foglaltak le a detektívek.*

A törvényszéki tárgyaláson a volt kávéháztulajdonos tagadta bűnösségét és azzal védekezett, hogy *kávé- és teanagykereskedésről szóló iparengedélye van, tehát joga volt bármily mennyiségű árut összevásárolni.*

A törvényszék Szegőt egyévi börtönre és 20.000 pengő pénzbüntetésre ítélte, továbbá kötelezte 60.000 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére.

Az elsőbíróság ítéletében *bevonta a vádlott iparigazolványát és ötévi időtartamra eltiltotta a közszükségleti cikkekkel való kereskedéstől,* a nagymennyiségű gyarmatárut pedig elkobozta.

A felek semmisségi panasszal támadták meg az ítéletet. Így került az ügy a tábla elé. *Grottó* László főügyészhelyettes visszavonta a semmisségi panaszokat és kérte, hogy a *tábla küldje vissza a bűnper iratait érdemleges elintézés céljából az uzsorabíróság ítélőtanácsához, mert a vádlottal szemben első fokon nem az egyesbíró volt hivatva dönteni.*

Halász Miklós dr. védő is *indítványozta az ítélet megsemmisítését* és a maga részéről szintén kérte az ítélőtanács illetékességének kijelölését. Előadta, hogy első fokon elítélt védence teljes árukészletét az arra illetékes hatóságnak, amikor zárolták a gyarmatárucikkeket, *bejelentette és ezt hajlandó is okiratokkal bizonyítani.*

A tábla magáévá tette mind a vád, mind a védelem álláspontját és megsemmisítette a törvényszék ítéletét.

Az iratokat átteszi a törvényszék hármastanácsához a nagyszabású árdrágítási és áruelrejtési bűnper újabb letárgyalása céljából.

Érdekes árdrágítási bűnpert tárgyalt *Math* Ferenc dr. egyesbíró. Itt egy *vitézkötésgarnitura szerepelt* a «vád tárgya»-ként.

A vád szerint egy belvárosi kereskedő a vitézkötéspaszományt egy alkalommal 2.50 pengőért adta el egy szabómesternek, a következő alkalommal már egy pengővel többet számított érte.

A szabó feljelentést tett. A tárgyaláson azonban kiderült, hogy a *„bűnjel"* időközben elhasználódott, elkopott, azt a szabómester már eldobta.

Miután enélkül a feljelentő a panaszát kellően igazolni nem tudta, *Adler* Imre dr. védő indítványára a vádhatóság képviselője elejtette a vádat és *a bíróság az ügyet megszüntette azzal, hogy a feljelentőnek minden adatát bizonyítania kell.*

A bíróság szakértők meghallgatását rendelte el abban az árdrágítási bűnperben, amelyben *Breuer* Mór kárpitosmester szerepelt vádlottként, aki — a vád szerint — azzal követte el az árdrágítást, hogy *túldrágán számolta fel megrendelőjének a szállított kárpitosmunkákat.*

Árdrágítók a Kúria előtt

Elvi jelentőségű ítéletet hozott a Kúria dr. *Szolnok* Jenő tanácselnök vezetése mellett tartott tárgyaláson. Az árdrágítási bűnpör vádlottja *Pető* Pál ügynök volt, aki *villamoségőket adott el.* Ugy árusította a villamoskörtéket, hogy *ha egy éven belül kiégnek, akkor díjtalanul kicseréli.*

Az ilyen garanciával eladott villamoskörték árát négy pengőben szabta meg Pető Pál, noha a maximális ára ezeknek a körtéknek 3 pengő 6 fillér volt.

Néhányszor megtörtént, hogy a vevők visszavitték a villanykörtét Petőnek azzal, hogy a garanciális egy év eltelte előtt kiégett a lámpa. Ilyen esetekben Pető a visszavitt villanykörtéket ujakkal tényleg kicserélte. A királyi ügyészség *árdrágító visszaélés vétsége* címen emelt vádat *Pető* Pál ellen, akit azonban a budapesti büntetőtörvényszék, mint uzsorabíróság *felmentett az árdrágítás vádja alól.* Az ítélet indokolása szerint azért nem követett el árdrágítást a vádlott, mert a villanyégőket 3 pengő 6 fillérért adta s *a többletet a vevők az egyéves garancia vállalásért fizették.* Az ügyészség semmisségi panasza folytán a Kúria előtt megtartott tárgyaláson dr. *Kéler* Béla koronaügyészhelyettes felszólalása során hangsúlyozta, hogy *ha valamely gyártási hiba folytán a villanyégő hamar kiég, akkor az ilyen égőket a gyár is kicseréli.*

A vádlott által vállalt egyéves garancia tehát nem volt reális értékű s így elkövette az árdrágítást, amikor a megengedettnél jóval drágábban árusította a villanyégőket.

A Kúria ez alapon *megállapította Pető Pál bűnösségét, ezért nyolchónapi fogházra ítélte.*

Balázs József *máramarosszigeti* mészáros *a füstölt szalonnát 4 pengőért árusította kilónként,* holott a maximális ár 3 pengő 40 fillér volt. Amikor a vevők figyelmeztették, hogy nagyon drágán árul, Balázs kijelentette, hogy szívesen visszaveszi a portékát. Feljelentés folytán az uzsorabíróság vonta felelősségre, ahol Balázs azzal védekezett, hogy sváb szalonnát árusított, amelyekre nagy szállítási költségei voltak.

A törvényszék 200 pengő pénzbüntetésre ítélte.

A Kúria *Szolnok*-tanácsa *felemelte a büntetését 500 pengő pénzbüntetésre.*

Fülöp Jenő *fülöpszállási* vendéglős *a családi barnasör üvegéért 2 pengőt követelt, míg egy liter szódavízért 30 fillért számított fel.* A kecskeméti törvényszék, mint uzsorabíróság megállapította, hogy a vádlott ártúllépést követett el, mert a sör maximális ára 1 pengő 50, a szódavízé pedig 16 fillér volt.

Ezért elítélte a vendéglőst hathónapi börtönre és 50 P pénzbüntetésre, kötelezte továbbá 100 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére.

Ezt az ítéletet a Kúria dr. Kéler Béla koronaügyészhelyettes felszólalása után *helybenhagyta.*

Heidinger István sárbogárdi hentes sertéshúst nyomtatékkal és zsírszalonnát a *maximális árnál drágábban árusított.* Ezért a székesfehérvári törvényszék árdrágító visszaélés bűntette miatt *hathónapi börtönre ítélte.* Ezt az ítéletet a Kúria *jogerőre emelte.*

Kalapácsos gyilkossági kísérlet Kovásznán

Kovászna, január 9.

Vajna Zoltán kovásznai fakereskedő lakásán az elmult este kilenc órakor megjelent egy *Mirovics* Salamon nevű kézdivásárhelyi állásnélküli tisztviselő és a lakásban egyedül lévő cselédleánytól *a háziak után érdeklődött.* A lány kijelentette, hogy gazdái nincsenek otthon, mire *Mirovits* leült a konyhaasztalhoz azzal, hogy *üzenetet ír a fakereskedőnek.*

Amikor írni kezdett a leány hátatfordított, mire a fiatalember felkapta a közelben lévő kalapácsot és nagy erővel fejbesujtotta a leányt.

A cseléd összerogyott, majd feltápászkodott, *birokra kelt támadójával és két ujját leharapta.* A leány segélykiáltásaira a támadó elmenekült, de a rendőrség Kézdivásárhelyen elfogta. Mirovits a rendőrségen nem tudott elfogadható magyarázatot adni a kalapácsos merénylet miatt, *azt állította, hogy kényszerhatásra cselekedett.*

A továbbiak során beismerte, hogy kilenc betörést és lopást követett el, részben még a megszállás idején.

Ékszert, készpénzt, fényképezőgépeket és egyéb értéktárgyakat lopott el. A rendőrség *letartóztatta gyilkossági kísérlet miatt és átadja az ügyészségnek.*

— **Kitünő táblázat a 30%-os bérpótlékhoz.** A 30%-os bérpótlék egyszerű kiszámításához ötletes táblázatot szerkesztett H. Erdélyi György vállalati pénztáros. Kapható a Scholtz Testvérek könyvkereskedésében, Budapest, IX., Ferenc-körút 19, vagy a szerkesztőnél, Budapest, IX., Horthy Miklós-út 92. Csekkszámla száma 6821. A táblázat ára 1 pengő 80 fillér.

Nagyobb közszállítások

Több értékes *közszállítást és közmunkát* adott ki a főváros az ünnepek után. A Beszkárt nagyobb összegű pályafenntartási és vágányátalakítási munkálatokra adott megbízást. A Gázművek vezetősége nagyszámú új gázmérő órát rendelt meg, azonkívül sok új gáztüzhely szállítására is megbízást adtak ki. *Többszázezer pengő értéket reprezentálnak a gázcsövek szállítására adott megbízások.* A Községi Kenyérgyár teherautót, új gőzkazánt rendelt meg. Ezenkívül különböző gépészeti és fűtőberendezéseket rendeltek meg a kórházak részére. A főváros útügyi ügyosztálya új hengerelő gépeket rendelt meg, azonkívül most kezdték meg az útügyi intézet székházának bővítését is, ahol új laboratóriumokat helyeznek el.

Schwarcz Gusztáv pápai prelátus halála

Tegnap délben tragikus hirtelenséggel 72 éves korában elhunyt *Schwarcz* Gusztáv pápai prelátus, rákospalotai plébános. Az ősz főpap élete utolsó napjáig híven szolgálta egyházát. *Még Vizkereszt napján ő mondotta a szentbeszédet a plébániatemplomban.* Fölszólalt egy gyülésen is, ahol a szegény nép megsegítését sürgette a mostani nehéz időkben. Varázslatos egyénisége sokakat meghódított. Modern pap volt, aki a legeredetibb eszközökkel hirdette a keresztény igazságokat s a legegyénibb módon szervezte meg egyházközségét. Harminckét esztendeig volt Rákospalota plébánosa. Nemcsak a városnak, de az egész magyar katolicizmusnak gyásza kíséri utolsó útjára Schwarcz Gusztávot, az ártatlanok, a szegények és az elhagyottak igaz barátját. Szombaton délelőtt 9 órakor temetik a rákospalotai *Magyarok Nagyasszonya* plébániatemplomból.

A méhetető cukor bejelentése

A földmüvelésügyi miniszter az éhinségben szenvedő méhcsaládok részére nagyobb mennyiségű cukrot engedélyezett. Az igényelt és kiutalt cukormennyiséget a méhészek kötelesek január 15-ig feletetni. A január 15-én megmaradt cukorkészlet az illetékes pénzügyőrségnél bejelentendő. Ezt a pénzügyőrség a tavaszi etetés idejéig zárolja. Tavasszal a pénzügyőrség részéről történt felszabadítás után a cukor feletetése szabadon tovább folytatható. A méhetető cukornak háztartási célokra való felhasználását mint visszaélést szigorúan büntetik.

— **A «Magyar Sakkvilág»** januári száma vezető helyen elparentálja *Szent-Iványi* József országgyülési képviselőt, a Magyar Sakkszövetség elhúnyt elnökét; *Magyarország 1941. évi villámbajnokságának* eredménytáblázatos ismertetése után *dr. Aljechin szépségdíjas játszmáit* elemzi dr. *Vajda* Árpád, majd *Jeney* Ferenc és dr. *Krumpholcz* Endre elemzései következnek; játszmák, dús feladvány- és végjátékrovatok, bírói jelentés a *Magyar Sakkvilág* versenyéről, bel- és külföldi hirek teszik teljessé a *Tóth* László szerkesztésében Kecskeméten megjelenő kitünő sakkfolyóiratot, melynek előfizetői a jelen számmal díjtalan illetménykötetként kapják a *«Lieder ohne Worte»* című játszmagyüjtemény negyedik vaskos kötetét. Ízelítőül a feladványrovatból *Sallay* Béla eredeti kétlépéses feladványát közöljük: Világos: Kh3, Ve6, Bh7, Fd4, Hd3, He2; gy.: g3, g4 (8). Sötét: Kg5, Va4, Ba6, Be8, Fa8, Fb2, Hd5; gy.: c7, e3 f6, g6 (11). Matt 2 lépésben.

KETTŐS HÁZASSÁGÉRT LETARTÓZTATTÁK, *a robogó vonatból megszökött — menyasszonyát meglátogatni*

Debrecen, január 9.

Máriás Béla huszonnégy éves csikszeredai molnárt az egyik miskolckörnyéki faluban kettős házasság gyanuja miatt őrizetbe vették. Kihallgatása után vonaton akarták szállítani a csikszeredai ügyészség fogházába, de Debrecen környékén Máriás kijátszotta kísérője éberségét, lehúzta az ablakot és kiugrott a robogó vonatból. A fogházőr utánavetette magát. Egyikük sem sérült meg, de Máriásnak sikerült egérutat nyernie. Rádiókörözés alapján Cerovszky Zoltán debreceni detektiv Debrecenben felismerte és elfogta Máriást. Kihallgatása folyamán kiderült, hogy két feleségén kívül Debrecenben menyasszonya is volt s azt akarta meglátogatni. A kihallgatás után Máriást ismét vonatra tették és most már szigorúbb őrizettel Csikszereda felé irányították.

AZ OSZTÁLYSORSJÁTÉK HÚZÁSA

60.000 pengőt nyert: 81841
20.000 pengőt nyert: 92416
10.000 pengőt nyert: 1628
2000 pengőt nyert: 32072 83178
1000 pengőt nyert: 46180
500 pengőt nyert: 7606 12162 23512 36581 59197 76402 78467 94192
300 pengőt nyert: 2598 11528 12347 12846 15797 18899 18992 22578 23048 23620 30774 32450 32705 46694 63939 82216

175 pengőt nyertek:

253 272 571 721 839 904 *1083* 255 276 297 335 406 454 461 534 577 601 734 803 891 *2014* 025 179 198 265 515 682 812 815 823 870 883 896 919 961 *3432* 512 602 613 697 791 867 979 *4013* 053 077 088 193 215 237 294 354 467 539 753 791 950 *5022* 124 226 260 272 359 498 766 861 989 *6112* 175 178 234 486 499 607 747 805 924 *7095* 270 303 309 341 405 513 694 977 *8193* 214 269 437 686 708 *9032* 095 158 338 380 458 509 539 563 595 779 840 846 866 911 914

10115 119 153 326 383 573 650 695 735 801 806 868 887 889 897 916 *11108* 242 561 711 919 966 *12255* 302 330 494 627 681 699 803 861 *13002* 030 044 250 265 336 441 533 568 692 741 *14222* 552 700 899 *15155* 619 760 883 968 *16136* 188 298 313 356 473 484 486 492 539 560 572 766 789 834 913 926 *17004* 027 078 101 160 177 314 449 572 695 742 802 822 *18123* 162 163 490 922 *19249* 268 276 365 418 449 485 635 815 921

20017 196 237 316 360 513 525 643 845 874 *21058* 138 276 308 420 442 521 660 736 980 *22137* 219 333 359 389 483 486 607 698 843 844 940 *23061* 176 200 210 221 380 394 427 877 984 *24026* 061 087 214 231 234 367 488 741 758 868 957 *25000* 035 141 245 307 355 392 432 447 649 664 675 689 944 *26058* 059 132 174 184 205 236 256 326 363 388 412 429 462 525 615 761 858 979 *27388* 531 612 741 835 836 837 844 863 871 *28010* 140 175 213 223 302 409 423 430 438 539 656 698 745 875 894 *29023* 143 282 357 575 627 682 859 991

30020 240 330 585 728 839 942 *31048* 122 181 378 414 427 474 514 617 665 943 *32158* 217 252 552 659 764 789 862 *33364* 456 516 532 533 626 693 763 907 993 *34096* 375 527 540 702 854 871 968 *35040* 141 288 289 395 496 618 812 *36286* 297 326 506 575 588 596 618 837 980 982 999 *38046* 123 158 207 330 378 632 753 779 967 *39184* 220 327 353 414 969 970 978

40002 005 116 122 216 244 346 492 654 789 802 920 990 *41247* 365 374 515 524 563 715 857 862 906 911 *42010* 335 635 689 769 825 872 899 930 933 *43018* 019 095 250 457 570 579 585 613 632 786 804 928 *44035* 072 076 245 270 335 400 545 707 831 935 954 978 985 998 *45011* 053 202 398 464 718 737 961 *46001* 072 116 225 346 367 403 517 727 869 953 955 996 *47005* 011 031 107 272 363 450 470 906 *48027* 274 411 537 933 *49058* 345 742 747 957 *50046* 090 153 228 655 712 713 885 907 952 *51230* 295 453 543 670 710 761 836 866 969 *52193* 259 539 639 782 801 996 *53244* 280 330 518 597 675 688 741 949 955 997 *54072* 597 247 347 622 750 998 *55146* 182 225 289 327 432 434 457 468 638 702 717 736 853 *56063* 246 250 457 530 663 748 794 888 917 *57099* 152 207 284 461 480 523 673 707 744 853 865 929 993 *58080* 248 460 511 663 839 *59173* 206 478 490 514 521 619 645 649 733 762 894 947 *60106* 137 231 250 254 294 731 879 *61077* 547 808 *62388* 550 575 816 895 989 *63111* 232 357 367 372 684 695 771 789 886 981 *64070* 250 322 323 479 835 907 *65129* 196 223 336 455 665 781 819 943 *66001* 041 194 267 333 397 439 724 730 891 923 *67024* 131 435 610 634 694 925 *68064* 251 332 380 622 665 802 880 *69194* 245 316 333 337 423 605 642 746 775 792 858 903 *70210* 213 423 610 612 863 989 *71005* 134 156 162 190 194 427 428 521 554 746 778 791 902 919 926 965 *72003* 166 356 400 603 695 786 *73008* 057 067 090 134 179 201 357 442 444 475 483 580 581 665 693 840 841 919 948 *74007* 036 081 248 275 351 510 520 771 789 884 920 *75016* 091 100 436 440 538 617 750 935 970 977 *76014* 073 180 297 378 449 592 754 *77150* 173 286 438 457 476 533 572 612 641 655 983 *78015* 080 092 374 736 971 986 999 *79013* 143 161 234 497 531 600 620 874 940 957 *80073* 076 089 141 326 495 538 614 607 822 891 *81070* 089 216 481 490 543 715 721 *82319* 373 635 778 789 974 *83207* 245 354 393 399 490 914 *84043* 119 473 647 710 797 818 *85213* 337 399 549 558 562 600 603 698 840 908 *86076* 083 230 233 261 328 468 469 504 567 596 667 668 739 845 941 957 *87001* 022 162 251 289 361 398 471 486 601 692 935 *88121* 263 270 315 518 573 751 753 756 805 *89208* 230 403 685 791 953

90035 315 471 585 642 758 767 850 *91023* 178 233 237 245 299 431 445 683 933 958 *92293* 305 348 564 686 985 *93103* 163 168 289 316 366 423 607 652 784 819 862 944 962 *94152* 286 404 474 482 854 979 *95458* 481 603 645 654 667 702 882 940 976 992

●

Az ötödik osztály húzása február 5-én kezdődik. Sorsjegyek már kaphatók a Benkő Bank Rt.-nál, Bpest, VI., Andrássy-út 56. sz., vagy telefonon rendelhetők: 12-86-47.

Elárverezik a Disznófő vendéglőt

Az I—III. kerületi járásbíróság egy magánhitelező kérelmére *kitűzte az árverést a Szilasi-út 18. szám alatti Disznófő-vendéglő teljes berendezésére,* az ott lefoglalt *rádióra, zongorára, italokra, hordókra és egyéb ingóságokra.*

A 2025 pengőre becsült ingóságokat ma délután bocsátják árverés alá, ha addig az adós az ügyet nem rendezi.

— **A repülők lapjának újévi száma.** A Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap támogatásával megjelenő repülésügyi folyóirat, a *Magyar Szárnyak* újévi száma a szokásos gazdag tartalommal és képanyaggal most jelent meg. A lap felhívását most is vitéz *Horthy* István írta, aki repülésügyünk szolgálatára hívja a magyar ifjuságot. Érdekes cikket közöl még a folyóirat a motoros pilóták vitorlázórepülő átképzéséről, a magyar felderítőgépek útjáról a bolsevista pokol felett, az ejtőernyős partizánokról és a budaőrsi sportrepülő életről. A Magyar Szárnyak mindenütt kapható. Ára **50 fillér.**

Wesselényiné

Birike, a Mücsarnok „Humor a müvészetben" kiállításáról (vitéz Wesselényiné alkotása)

APRIKA
PRIKA
PRIKA
RIKA

Függetlenség

Kepes mell 1939 apr. 2.

FARAGÓ GERGELY

A MŰVÉSZI JÁTÉKSZER.

Közeledik a szent karácsony és nő egyre a kis mamák gondja: mit vegyünk a karácsonyfára, a mivel megörvendeztessük a kicsikék szivét? A gyermek századában csak természetes, hogy a gyermeknek szerzendő öröm érdekel. Méltóztassanak tehát megengedni, hogy e kérdésről hangosan gondolkozzam.

A skeptikus modern ember ösztönével azonban még mielőtt gondolkozni kezdenék, azt a kérdést szeretném előbb tisztázni: érdemes-e egyáltalán ezen gondolkozni? Nem mindegy-e akármit adunk oda a gyermeknek? Hisz a gyermek nem nézi, nem becsüli a játékszer értékét, az ő ártatlan naivitása megörül mindennek, a legegyszerűbb tárgyat is megbecsüli, s eljátszadozik vele. Baudelaire Le joujou du pauvre czimü versében, hogy irigyli a bársonyruhás gyermek az utczán bolyongó társát, a ki önfeledten játszadozik rongyos játékszerével! A játékösztön, a maga hatalmas impulsiv erejével, egészen hatalmába ejti a gyermeket, a játék a gyermek élete, a játék a gyermek legkomolyabb munkája. Van ugyan ebben is fokozat, nemcsak, hogy nem minden gyermek, de nem minden népfaj egyformán játszós. Általánosságban azonban kimondhatjuk, hogy a gyermek a játékban él.

Ez a megösmerés kötelez. A szülő kötelessége megösmerni gyermeke játékszenvedélyét, hogy nevelését befolyásolhassa. Micsoda jelenség hát ez a játékösztön, a mely gyermekeinken ily elhatározó módon uralkodik, vezeti fejlődését, befolyásolja egész lénye kialakulását s csodálkozva látjuk, mint nyilatkozik meg benne egész karaktere?! Már Salamon a bölcs kimondotta, hogy a gyermek játékából ösmerszik ki a férfi. E felösmerés diktálta Platonak, hogy figyelmeztesse az athéni szülőket a gyermekjáték fontosságára, mert „játékban fejlődik ki a jellem és a test". E megfigyelés adta Herder ajkára a szót: „Im Traum, wie im Spiel zeigt sich der Mensch ganz wie er ist." A kis Kölcsey homoksirokat épit, s elképzelve, hogy római hős hantját takarja, szónoklatokat tart fölötte. Czirusz már gyermekkorában zsarnokosdit játszik, mint a hogy most az amerikai gyermek börzét, s figyeljük meg a kis leányokat, a mint babájukkal játszanak, a kaczér, mozgékony, eleven vagy kotnyeles karakter mint nyilatkozik meg itt öntudatlanul!

Modern Művészet
1905. I. 3.

Itt tehát, ez mindjobban kitetszik, egy nagyfontosságu életjelenség előtt állunk, a mivel csakugyan érdemes foglalkozni. A játékösztön befolyásolása vitális érdeke a szülőnek, a kinek nagy gondja a gyermeke jövője, mert a gyermek karakterének fejlesztéséhez csak játékán keresztül juthatunk.

Igen természetes tehát, hogy a gyermek játékának problémája kezdettől fogva foglalkoztatta a lélekbuvárokat, a mi egy egész csomó magyarázatot teremtett. Hosszas volna most ezeket itt apróra szedni, csak nagy általánosságban jellemezhetjük.

A kérdésre, hogy mi a játék, négyféle magyarázatot ösmerünk. Az egyik szerint a játékot az üdülés vágya, mások szerint az erőfölösleg szüli, egy harmadik magyarázat szerint erőink begyakorlása vagy kimüvelése, negyedik szerint az élet hézagainak kiegészitése a czélja. Mindez a magyarázat nem felel egyenesen arra a kérdésre, hogy mi a játékban a lélektanilag fontos elem, mi a főmotor?

Ha a gyermek lelkivilágát összevetjük a primitiv népekével, több közös tulajdonságot találunk. Elsőben azt, hogy a gyermeknél is, a primitiv népnél is nagy a szerepe a játéknak. Képzeleti világban élnek, képzeletükhöz fordulnak, ha a természeti jelenségekről ösmereteket akarnak szerezni, meséket, mithoszokat teremtenek és beérik velök, hisznek bennök. Animisztikus módon lelket adnak az állatnak, sőt az élettelen tárgyaknak, s képzeleti álmaikat játékban, tánczban, rajzban énekben, ugy a hogy, exteriorizálják, kifejezésre juttatják. A primitiv népek és a gyermek e pontban teljesen megegyeznek. A gyermek is képzeleti világban él, képzeleti képei hatalma alatt áll, melyek az emlékezeti képeken épülnek ugyan fel, de érzelmei hatása alatt, öntudatlan, álomszerü állapotban átalakulnak képzeleti képekké akkép, hogy érzéki képeit nagyitja vagy kicsinyiti, asszimilálja vagy disszocziálja, halmozza, megeleveniti, vagy kiszinezi.

Gondoljanak tisztelt olvasóim, gyermekeikre, a kiket ösmernek, a képzelet náluk mint nagyit minden benyomást! „Olybá képzeltem anyámat, s nevelőnőmet, irja Anatole France a L i v r e d e m o n a m i-ban, mint két áldott óriást; első tanuit láttam bennök első ifjuságomnak, örökkévalóknak s a maguk nemében egyetleneknek hittem őket. Világos tudata élt bennem annak, hogy megóvnak minden rossztól s mindig teljes biztonságban éreztem mellettük magamat."

Hallgassuk meg a kicsikék elbeszélését s látni fogjuk, mint ragadnak ki egy-egy vonást, s azt kombinálják másokkal ujakká, mint kapcsolnak össze fizikailag össze nem tartozókat, a mikor pl. a nedves füvet siró fünek mondják, mint halmozzák a képet, mikor elkezdenek egy történetet, melybe beleszőnek mást, abba megint mást, mint adnak életet az élettelennek, beszéltetik a betüt, alakokat látnak bele a felhőkbe, mint szinezik ki a körülöttük láthatót vagy hallhatót, mikor pl. Pierre Loti leirja, hogy gyermekkorában ez a szó k o l o n i a egy egész sereg tüzes, keleti világot jelentett. A tengerész és az iró most egyszerre megnyilatkozott!

Ezek a képzeleti képek bizonyos fokozatokban jelentkeznek a gyermeki lélekben. Az első fokon emlékezeti képei csak kevéssé változnak és módosulnak, utánoz inkább, semmint alakit, a második fokon aztán tökéletesen hatalmába ejti, képzelete mindent megelevenit, mesét, játéktárgyat, s régi megfigyelésekhez ujakat csatol, fejlődni kezd a groteszk iránti érzeke, óriások, tündérek, szellemek világában él, mindenben hisz. Ez a legboldogabb kora a gyermeknek. Egészen képzeletében, képzeletének él, mert hiányos élettapasztalatai folytán nem tudja ellenőrizni a képzeleti képeket. A mikor ezek — értelme megerősödésével — eluralkodnak lelkében, összedől a kártyavár, a fiu elfordul a mesétől, komoly munkának él, elhagyja játékait és a kis leány eldobja babáit. Ritka az olyan egyéniség, mint Viktória angol királynő volt, a ki haláláig megőrizte gyermekkori bábuit, s manapság nem szoktak a fiatal asszonyok elszökni a bábuhoz, hogy egy sort játszhassanak véle, mint azelőtt, mikor 13–14 éves korukban mentek férjhez a leányok! Ah, bűbájos, szép idők!...

A játékkorban tehát a képzeleti képek uralkodnak, a gyermek képzelete hatalmában él, a játék főmotora a képzelet. Már pedig azok a tudósok, a kik a játékot magyarázták minden szempontot kimeritettek, vizsgálták a játék czélját, a játék okát, de a lélektanilag döntő jelenséget, a k é p z e l e t f o l y a m a t o t nem emelték ki, már pedig képzeletműködés nélkül nincs játék. Érzés kelti fel a játékvágyat, mely gyönyérérzettel jár s igy a gyermek lelkében uralkodóvá lesz. A játékvágy keltette érzés átalakitja az emlékezeti képeket képzeleti képekké, emeli azt a szabadság érzete, mely a játékban megnyilatkozik, fokozza a gyönyört, hisz azt teheti a játszás alatt, a mi neki tetszik.

Minden játékban a képzelet nyilatkozik meg, — akkor is, ha érzéki benyomásokat alakit át, — ekkor paripává alakitja a gyermek a botot, bábunak a tengericsőt, a mikor tehát az autoszuggeszczio uralkodik a gyermeken, s a képzeleti kép a valóság illuziójával hat. Képzelete működik, ha élővé teszi az élettelent, mely pl. Sandnál néha vizióig fokozódott. Ha játszótársával a szoba padlóján krétával egy folyó kanyarulatait irta le, öt percz mulva látta viziószerüleg a folyót. Maga irja: „Néha azt hittem, hogy látom a fákat, vizet, csillagokat, az eget." Képzelete nyilatkozik, ha drámai képeket teremt, a mikor pl. Tiedemann fia társalgást képzelt el a káposztafejek közt, vagy a mikor a kis Laczi, ki a boltost játsza, a hazatérő anyja csókja elől elfut, mert — ugymond pityeregve, — anyuska nem szokta megcsókolni a boltost... S nem képzelete vezeti-e, ha romantikus képtelenségeket valónak fogadva el, hisz az óriásokba, tündérekbe, boszorkányokba, ha utánozza a történet alakjait, most Napoleon, majd Hunyadi Mátyás, ugy jár-kél, az autoszuggeszczió teljes erejével. S ha épit vagy iskolásdit játszik, ápol, beczézi bábuját, vizitel, főz, süt és varr, igen, igen, képzelete uralkodik a játékban, a sakknál, a kifutóban egyaránt.

Még pedig mily hatalmas erőben!

— Félre apám, — kiáltja Matyi, mikor vesszőparipáján lovagol, félre, mert rug a lovam!

És ne zavarjuk a gyermeket játékaiban, ez az ő hite, ez az álomvilág, bebuj egy zugba, csakhogy a külvilág ne zavarja. Megható Anatole France leirása, melyet gyermekkori kedvencz buvóhelyéről adott.

Vagy nézzük csak azt a megható szeretetet, melylyel a kis leány bábuját körülveszi. Mily nagy szerepe van itt is a képzeletnek! A babajáték őskori. Meg van a primitiv népeknél és az ókori sirokban találtak bábukat, fából, terrakottából vagy viaszkból készitetteket, némelyik be is volt festve, másoknak mozgatható testrészeik is voltak. A római kapitoleumi muzeumban van egy elefántcsontból faragott baba, remek hajviselettel. Mi a bábu? Élő lény, melyet a gyermek gondoz, szeret, ápol, mint a hogy őt gondozzák, szeretik, ápolják. Magyarázzák ezt az érzést azzal, hogy előkészíti az anyaság érzését, utánzási gyönyört szerez, mert a kis leány most mamájának képzeli magát, tehát érzi a hatalom, az erő, a hatások előidézésének örömét. De mindez nem a lényeges. A lényeg a képzelet működésében rejlik, a mikor a kis

leány a maga érzései osztályosává, képzeleti képei tárgyává teszi a babát, kinek élő voltában, a képzeleti működés tartama alatt hisz. Sand György bevallja ezt. Kovalevska asszony beszéli, hogy zokogott, mikor eltört a bábuja. Viktória angol királynő irja, hogy mikor a palotájuk leégett, csak a babáját siratta, elképzelve azt a fájdalmat, melyet a baba érzett a tűzhalálban.

A képzeletnek a játékban megnyilatkozó e fontos szerepe megmagyarázza a játék lányegét, de megmagyaráz még más egyebet is.

Mindenek előtt azt, hogy a játéknak nagy fontossága van az egyén fejlődésére. Első sorban neveli az érzékeket, s főkép oly cselekedeteket gyakoroltat be, melyekre az élet küzdelmeiben szükség van, s ilykép fejleszti a tehetségeket. De másrészt biológiai fontossága is van, magára az emberi fajra is kihat. A játék erőt fejleszt, az egyéni erőt, közvetve a faj erejét. A gyermek egész nap játszik, — mely felnőtt birna ki annyi munkát? S a gyermeknek a játék gyönyört ad és észre se veszi a fáradságot. Mily hatalmas faktor az emberiség jövőjére a gyermeki játék!

A játékszerek megválasztásának kérdéséhez jutottunk. A kérdésre — azt hiszem — ezek után nem nehéz felelnünk. A ki ösmeri a gyermeki játék lélektanát, melynek lényege a képzeletműködés, a játékszerek megválasztását könnyü szerrel gyakorolhatja, olyat választ, a mely alkalmas arra, hogy gyermeke képzeletét foglalkoztassa. A képzelet igen egyéni. Az egyik gyermek szomoru, a másik vig képzeleti képekre hajlik; az egyiké tüzesen szárnyal, a másiké nyugodtabban mozog. Az egyiknek zenei, a másiknak látási képekre van nagyobb hajlama. Az egyik szereti a magányt, a másik sokkal szocziabilisabb. A kis mamának meg kell figyelnie gyermeke hajlandóságait és játékszereit a szerint válogatja, hogy a játék révén fejlessze tehetségeit. Játék közben teremt és élvez a gyermek. A játékszer ne untassa, ellenkezőleg képzeleti játékra ingerelje, a mikor szabadnak érezi magát, tesz-vesz, cselekszik, oka valaminek, könnyen átalakithatja, érzése, hangulata, szeszélye szerint. Az a jó játékszer, a melyik teremtésre, alakitásra, szabad képzeleti játékra képesiti a gyermeket. Az egyiket hajlandósága a mechanikus, a másikét az átalakitható játékszerhez vonzza. Mindenesetre n e l e g y e n a játékszer t ú l r e á l i s, hanem a főformákat a jellemző mozgást visszaadó. Az a jó játékszer, a mely a

lényegest kiemeli, mint pl. Wessely segybányai játékszerei közt a kis csibék, melyeknek mozgásai finoman vannak megfigyelve, vagy a bagolyvár, a mesebeli alakokkal, melyekhez a gyermek a mesékből ismert történeteket odakapcsolhatja, szabadon átalakithatja, s kénye-kedve szerint változtathatja. Egyetlen mesét illusztráló játékszer nem művészi, mert passzivitásra kényszeriti a gyermeki képzeletet, mely pedig a szabad csapongást szereti. Mit csinál egy élénk képzeletü kis leány a bábujából, a fiucska a fadarabokból, s ólomkatonákból! Átalakitja ezerfélekép, a babát ágyba fekteti, mosdatja, ápolja, látogatóba viszi, — a fadarabokból házat, a házakból várost épit, a hol ezer dolog megesik, — a katonákkal háborusdit játszik, s mindezzel előkészül jövendő hivatására. Mily régi gyermekjáték ez! A veneziai Márk-könyvtárban látható a Breviario Grimani, a melynek kalendáriumán a januárius lap diszeül gyermektornajáték van ábrázolva, Memling finom miniatürjivel. Egy kis lovag megtámad egy várat, amott bajt vivnak a kis vitézek és végül zászlót lobogtatnak a győztes kis katonák. Memling bizonyára gyermekjátékok megfigyelése alapján rajzolt.

A gyermekjátéknak azonban nemcsak a gyermeki képzelethez szabottnak kell lenni, de a gyermeki értelemhez is. Ismeretlen tárgyak nem vonzzák, a közvetlen környezetét jobban szereti. Noé bárkáját a gyermek azért szereti, mert tele van ismert állatokkal, melyeknek nevet ad és meghittjeivé teheti. Egy egyszerü négylábu szék mivé válhat a a gyermek képzeletében.

Azt azonban hangsulyozni akarom, hogy minden egyszerüsége mellett a jó játékszernek formailag művészinek kell lennie, nemcsak technikai kivitelben, de kialakitásban is, hogy ezzel a gyermek szemeit korán a szép formák látásához szoktassuk. A művészet megéreztetését a játékszereknél kell kezdeni. Ez a proczesszus öntudatlan, annak is kell lennie, de a szülő feladata, hogy tudatosan járjon el, s a gyermek érzékszerveinek begyakorlását kezdettől fogva a szép szinek, szép formák, egyszerü, szines képek látásán végeztessük. Különösen fontos a látás gyakorlása, mint oly érzékszervé, melyet a jelen nemzedék nevelésénél teljesen elhanyagoltak, mert hiszen egész iskolai rendszerünk szinte ellensége volt a szemnek. Pedig micsoda gyönyöröktől fosztottak meg ezáltal egy egész generácziót.
A mi feladatunk jóvátenni az apák hibáját. **Dr. Lázár Béla.**

Wesselovszky MDK

Zsolnay épületkerámiai munkái 1911-14.

Bp-i Harsányi-épület /L a j t a ; szatmári régi "Fehérház" külső lapburkolata domborművekkel/ W e s s e l o v s z k y testvérek/ Lajta Testvérek bp-i Szervita-téri bérháza lapburkolat színes szallagdisszel/ L a j t a B./ kecskeméti ref. egyh. építkezése: külső burkolat / M e n d e V. /1914.

76.o. 33. jegyz.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay gyár művészete.

Pécs. 1959.

MDK

Weszely Béla

Épitő Ipar - Épitő Müvészet 1931.jul.1. 1o2.l.

WESSELY Anna

Vigilia 1991 12

morú, hogy köztünk, magyarok közt, annyi a Babarczy... Én nem Világos miatt esek kétségbe a magyarságon, hanem a Babarczyak nagy száma miatt..." Széchenyi válasza: „Fordítsa meg a dolgot. Amelyik népnek ilyen a történelme, ott a Babarczyaknak el kell szaporodniuk."

Tekintsük a dialógust példázatnak esetünkre: Nem az a szomorú, hogy nálunk sok a látszat-keresztény, a gyengehitű, a köpönyegforgató. A nagyobb baj az, hogy „amelyik népnek ilyen a történelme", ott gyakori a meghasonlás, mély a fásultság, a rosszkedv, a gyanakvás, az árulás.

A jövő? A remény képei? Az újjászületés lehetőségei? Tragikus derű tölt el. A magyarországi egyházak történetében sok a tragédia, a meghasonlás, a belső ellentét, a megosztottság, de „a visszametszett fa újra kizöldül": mindig maradt erő a folytatásra, a megújulásra, a fölemelkedésre. Ez — szerintem — csak akkor jár sikerrel, ha *nem* az intézmények, a hatalom, a reneszánsz pompa visszaszerzése felől közelítjük meg a kérdést (persze ezekre a keretekre is szükség van a működéshez bizonyos mértékig), hanem akkor, ha a megújulást belülről, az egyén, a személyes istenhit, az ima felől szorgalmazzuk. Érthető, hogy megosztottság van ott, ahol egy püspököt reneszánsz pompakedveléséért, s csak jó bora és jó konyhája miatt dicsérnek. Taszító, ha az aulából tegező stílusban érkező levélre a hasonló hangon, hasonló megszólítással válaszoló papot rendreutasítják. Nehezen értem meg, ha egy magát kereszténynek mondó ember sérelmeit ápolja, s nem tud megbocsátani, felejteni. Legtöbb reményem a fiatalokban és az értelmiségiekben van. Vagy úgy is mondhatnám: a fiatal értelmiségiekben. Az elmúlt negyvenöt év leginkább az ő kiválasztódásukat, önszerveződésüket, szerepvállalásukat akadályozta meg. Az ellenség tudta, hogy a fa gyökerére kell a fejszét tenni. A legkeményebben a papképzésre, az ifjúsági csoportokra és a velük foglalkozókra sújtott le. Legerőteljesebben az ő szerepvállalásukat akadályozta a társadalomban. Most aztán, amikor lehetőség nyílna megszólalásukra, kevés helyen látjuk őket. Az értelmiség mintaadó szerepét a társadalom előtt — jobb esetben — a liberális önérvényesülést hirdető „szabadgondolkodók", rosszabb esetben az élvezetvallást hirdető, cinikus fiatalok képviselik. Triumfálás, tömeghatás, uralkodás helyett a minőség, az igényesség, az értéktisztelet szerezhet a keresztény elveknek megbecsülést, elismerést és rokonszenvet egy pluralista társadalom nem-keresztény rétegei (tömege?) előtt.

A legtöbb eredményt a különféle keresztény egyházak találkozásában, kapcsolatában, testvériségében látom. Akkor nőttem föl, amikor a hitoktatásban még jelentős szerepet kapott az apologetika, a tanításban a felekezeteket elválasztó különbségek kiemelése. Pápista, lóformátus, lutyi-mutyi — ezekkel a jelzőkkel illette a diáknyelv (s nemcsak a diáknyelv) a más felekezetűt. De teher alatt nő a pálma, s a közös teher közelebb hozta egymáshoz azokat, akik a közös súly alatt nyögtek. Aztán jött a második vatikáni zsinat, s a hangsúly az összekötő szálakra, a közös elvekre, az azonosságra és a rokonságra tevődött. Diákkoromban csaknem eretnekségnek véltem (persze akkor sem volt az) egy református templomba belépni; Cs. Szabó László koporsója fölött két keresztény felekezet papja imádkozott, amikor Sárospatakon eltemették. Fél évszázaddal ezelőtt a zsoltáréneklést még amolyan „protestáns dolognak" tartottam; életem egyik legnagyobb élménye volt, amikor néhány évvel ezelőtt a burgenlandi szórványmagyarság körében, egy református istentisztelet alkalmával az Úr asztala mellől beszélhettem a gyülekezetnek — én, a „pápista" — a magyar nyelv, a magyar irodalom megtartó erejéről.

Egy dalmáciai kisváros templomában láttam néhány éve: amikor a horvát nemzeti nyelvű misében a szertartás ahhoz a helyhez ért, ami magyar nyelven így hangzott: „engesztelődjetek ki szívből egymás iránt", a padban álló emberek kezet nyújtottak egymásnak. Azóta ez nálunk is számos helyen szokássá vált. A jelképeknek annyi értelmük és értékük van, amennyi megvalósul belőlük. A kézfogás is jelkép; „nem bot és vászon, hanem zászló" — ahogy Kosztolányi mondja más vonatkozásban. A világ azt kérdezi: valódi közösség-e a hívők közössége, vagy csak a megszokás, a külsőség tartja össze őket? Ugyanazzal az egymás iránti részvétlenséggel jönnek-e ki a templomból egy mise, egy istentisztelet résztvevői, mint ahogy kitódul egy film nézőközönsége a moziból? — a nem hívők erre kíváncsiak.

Zavarban vagyok... Végigolvastam, amit eddig írtam. Igaz, kérésre, de mégis csak úgy beszéltem, mint egy orvos, aki mind a baj, a betegség ismeretében, mind az orvosság, a gyógyszer birtokában van. Hogy a kérdésekre magam is jobbára csak újabb kérdések megfogalmazásával tudtam válaszolni, talán sejteti kétségeimet, bizonytalanságomat, aggályaimat. Ugyanakkor egyházam — és a magyarországi egyházak — erejét, életképességét, a kiút megtalálását, a remény megalapozottságát talán az mutatja a legjobban, ha a kényes kérdésekre, a történelmi kihívásra a gyarló válaszokat is igénylik, meghallgatják és mérlegelik.

WESSELY ANNA

Megmérettetés

Nem sodort válságba, de feszengő rosszkedvvel töltött el az az új keletű felismerés, hogy a vallással kapcsolatban megváltozott hazai közfelfogás engem, aki nem vagyok hívő, sajnálatos kisebbség tagjaként tart számon. Nem a kisebbségi helyzet zavart, hanem a besoroltság; az, hogy ez a csoporthovatartozás nem a magam választásának az eredménye, hanem „csak úgy" megtörtént velem. Nem vagyok ateista, nem érzem, hogy a hit dolgában olyan volna álláspontom, amelyet védelmeznem, igazolnom kellene. Érzelmi és értelmi életemben kétségkívül nincs meg — de nem hiányzik — mindaz, amit a hit, a kultusz, a megszentelt hagyomány támasza és a hozzájuk kapcsolódó egzisztenciális remény jelent.

A kísérletező szakmák zsargonjával élve, a kontrollcsoporthoz tartozom tehát, amelyet — ismétlem — nem valamilyen közös vonás avat csoporttá, hanem a vizsgálódás rá nézve külsődleges szempontja.

A *Vigilia* megtisztelő felkérésére lehetetlen nem válaszolnom, de lehetetlen bármit is mondanom azokról a kérdésekről, amelyekben egyszerűen tudatlan vagyok. Szakmai érdeklődésemnél fogva jobban ismerem a közép- és kora újkori egyház szervezetét és gondolkodásmódját, mint a mait. S mint kívülállónak nem az én dolgom az egyház bírálata. Végül egy utolsó szabadkozás: Talán vannak, akik ismerik „a mai magyar társadalmat" és felelősséggel nyilatkozhatnak róla; nem tartozom közéjük, bár szociológiával is foglalkozom és jól-rosszul sok és sokféle polgártársamat ismerem.

Az előző mondat avítt szóhasználata nem véletlen. A velünk együtt élőkről való gondolkodásnak azt a szintjét próbálja megnevezni, amely az embertársak,

felebarátok egyetemessége és a statisztikailag leírt népesség vagy az igazgatási döntések tárgyát képező lakosság között húzódik, s ahol hazánkban nemcsak magyarok kapnak helyet. Sőt, ha a jelenlegi népvándorlás erősödik, akkor meglehet, hogy a magyarok aránya idővel csökken Magyarország népességében. Ez nem aggasztó a polgártársak közösségében — ami a demokrácia. De visszataszító és félelmetes indulatokat szokott kelteni a kiszolgáltatott, tehetetlenségükkel küszködő alattvalókban, a *jogaikat és kötelességeiket* nem ismerő polgárokban. A társadalomról való mai közgondolkodás sajátos aszimmetriája, hogy a jogokat és a kötelességeket szinte csak az egyének és az állam kapcsolatában tartja számon: az egyént megillető emberi jogokat és az állammal szembeni állampolgári kötelezettségeket. Mintha minden újszülött az állammal — és csak az állammal — kötött volna eltartási szerződést! Szeretnék egy „Vannak-e emberi kötelességeink?" című könyvet olvasni, mely amellett érvelne, hogy a méltatlan körülmények közt élőn, a megbántotton és a szenvedőn segíteni nem jól felfogott önérdek, nem is jótékonyság, hanem emberi kötelesség. Talán nem megalapozatlan remény, hogy az egyházak az emberi kötelességek kánonjának megértetésével hozzájárulnak majd ahhoz, hogy az emberek demokratikus társadalmakban akarjanak és tanuljanak meg együtt élni.

A demokratikus együttélés nyitottságot, egymás meghallgatásának és megértésének a fáradságát, a saját tévedhetőség tudatát, egyezségre kész jóindulatot követel minden résztvevőtől. A világnézeti tolerancia a modern állam nélkülözhetetlen szervezési elve, de nem szükségképp emberi erény (Ad notam: állam és egyház elválasztása). Hiszen a meggyőződést érzelmileg is igenelt, igaznak tudott vélekedések alkotják, s mi más bizonyíthatná egy állítás igazságát, mint hogy érvényességéről feltehetően minden, a racionális érvek kényszerét elismerő ember meggyőzhető, — s nemcsak az amúgyis hasonló gondolkodásúak. Az eszmék zsibvására, ahol mindenki fújja, amit jónak lát, s az egyetlen, önmagában helyes, általános szabály az, hogy nem tapaszthatja be senkinek a száját — a végletes közöny és nem a demokratikus érzület világa. Vonzóbb, egyszerűen emberibb az a szektás, aki felém fordul és hadarva téríteni próbál, miközben együtt állunk sort a gyógyszertárban, mint az a pap, aki úgy tartja tiszteletben a lelkiismereti szabadságomat, hogy beszélgetésünk során tapintatosan kerüli a vallás kérdéseit, noha hite szerint rám, mondjuk, kárhozat vár.

Mindezzel az egyház és a pluralista társadalom viszonyát firtató kérdéshez próbáltam közelebb kerülni. A pluralizmus kifejezést a politikai divatok hullámverése dobta a felszínre mint a diktatórikus rend elmosódott ellenképét. Nem könnyű értelmezni. Persze, hogy sokrétű, plurális a modern társadalom: számtalan csoportból — csupa kisebbségből — áll. De mi a pluralizmus? Az adottságot az elv rangjára emelő szómágia terméke? Vagy az egyes kisebbségek koalícióiból létrejövő, mindenkori többség belenyugvása abba, hogy a többség még nem az összesség? Mi, vagy ki volna pluralista? Az áruház, melynek kínálata igyekszik elébemenni minden gazdasági és kulturális réteg igényeinek? Vagy az ember, aki nem osztja saját nézetét? Nem tudom, mit tesz az, „pluralista társadalom". Talán ezért sem értem az egyház társadalmi *beilleszkedésének* a problémáját. Hiszen az egyházak a társadalom különböző vallási közösségeinek létező intézményei. A társadalomban vannak. Sőt, a rendszerváltás során olykor úgy tűnt, szinte nem is maradt rajtuk kívül más, általánosan elismert tekintélyt élvező intézmény. Különben aligha gyülekeztek volna (például Balatonlellén) a közigaz-

gatási határok újrarajzolását — a községi önállóságot — követelő aktivisták a plébániatemplomban, s nem a tanácsházán, a vendéglőben vagy a főtéren.

A főtér, az agora vitatkozó, tanácskozó szelleme, az önkifejezés igénye és a megbeszélés képessége sajnos nem tartozik kultúránk jellegzetes vonásai közé. Olaszországi ösztöndíjasként rendszeres templombajáró lettem. Hallgattam a prédikációkat, gyűjtöttem a szórólapokat a közös könyörgések szövegével, mert lenyűgözött az az árnyalt fogalmiság, amellyel érzelmekről, vágyakról és bűntudatról szóltak. Ugyanezzel a kifejezőkészséggel találkoztam lépten-nyomon, a legkülönbözőbb embereknél. Irigylésre méltó verbális és érzelmi kultúrájukat a katolikus egyház munkájával magyaráztam. Feltevésemet vitatta az a történész, Carlo Ginzburg, akivel erről a benyomásomról beszélgettünk. Ő ezt a megnyilatkozási képességet az agora demokratikus hagyományaiból eredeztette. A történeti kérdésben ezek után nem merek állást foglalni, abban mégis bizonyos vagyok, hogy az egyháznak a hívek mindennapjaival törődő figyelme áttörhetné azt a kommunikációképtelenséget, ami a demokratizálódás egyik akadálya, s amelyért nyelvhasználatunk igénytelensége is felelős.

Karácsonykor ne kötözködjünk. Csak egyetlen példát hoznék arra, hogyan választja el a közlés szándékát a megértés igyekezetétől a feltartóztathatatlanul hömpölygő „új rizsa". Az MSzMP vezető tisztségviselői, mielőtt még feloszlatták volna a pártjukat, egyre több „népfrontosnak" hitt gesztust tettek. Piros-fehér-zöldbe vágták magukat és szívesen halásztak elő bibliai veretű kifejezéseket őszinteségük hitelesítésére. Így hozták forgalomba a „megmérettetés" hamis pénzét. Ilyen szó ugyanis nincs, csak megmérés, megméretés, amely utóbbi múlt időben: „megméretett". A megméretést megúsztuk, a „megmérettetés" viszont annál vígabban terjed, s nem kerülte ki azokat sem, akik hivatalból a bibliai nyelv avatott ismerői.

II. János Pál pápa és Roger testvér

MDK

Wessely

Margitay E: A Mühely kiállitása. Magyar Iparmüvészet. 1908.évf. 347-349 l.

Wessely Alajos
malackai akad. festo

Nov. 9. Kedd

Nov. 10. Szerda

Nov. 11. Csütört.

Nov. 12. Péntek

Művészi Ipar
1892. 99. l.

XVI; il gusto dell'epoca barocca si rivela solo nelle decorazioni delle finestre.

Il Collegio ha due cortili. Il primo (fig. 2) quadrangolare, più vasto e più pretenzioso, ha quasi di vista architettonico, continua il tipo di portico di lato ciascuno. Il lato verso l'ingresso è meno largo. Ai due lati, sia il primo sia il secondo che al primo piano, gli archi più bassi e più cupi che in fronte. La scala, riposante pavimento sui pilastri. La scala, posta a sinistra del portico, a destra, il fondo, il refettorio.

Nel muro di cortile, un grand'arco conduce nel secondo cortile. L'arco è ancora tagliato da due finestre, altre tre lo sovrastano. Sopra il cornicione, ha un'architettura alta e pomposa trova posto un grande orologio, sormontato da un elegante zoccolo in ferro battuto che sostiene una campana e che finisce in una croce.

Il secondo cortile (fig. 3) doveva servire in origine da giardino. Sul muro di fondo si vedono ancora traccie di un affresco, colla veduta di un paesaggio. L'affresco sta sulla stessa asse dell'arco

cinque svelte arcate frontali e due laterali, riposanti su grandi e forti pilastri.

I pilastri d'angolo si prolungano fino al cornicione. Sulle finestre senza cornice del primo piano si aprono degli occhi di bove. Le finestre più piccole del piano terreno, sotto il portico, sono ornate di cartigli barocchi. La parte più decorata della facciata è il portone in quercia scolpita.

— Hogy még ilyenkor is erre bócorog kend! Mit keres itt?

— Okosabbat tán, mint a tensúr, — felel mogorván, — nincs erre most snyeff, se ruca, mégis itt tetszik lenni, látom.

— Az más; én nem vadászom, csak úgy nézelődöm. Hallgatom: mit mond a csend ilyenkor.

— Hát azt talán énnekem is mondja. Meg is hallom. És mégis tudok azért itt egyebet.

— Mi a csudát?

Gyöngén lökött egyet a fejével, olyan hivásformán. — Tessen csak ide jönni.

Lemutatott a földre. A havon rókanyomok voltak.

Vállat vontam. — Ki tudja, hol van az már.

— Biz' azt *akárki* nem tudhassa.

Lefitymálás volt a hangjában. Sőt egy kis hencegés is.

— Persze, kend nem *akárki*, — szóltam célzatosan.

— Mindjárt kisül, — szólt halkan, s megindult a nyomon, amely mindenütt a zsombikos szélén vitt.

— Valahol odabent lesz, — mondtam kedvetlenül.

— Mit keresne „ott bent"? — kérdezte gúnyosan. — Nincs ott most fene se! A nyúl csak itt búvik meg a nádszélen, azt jól tudja a róka.

Vagy százötven lépésnyire látszott egy kis folt nádas a zsombikos határán. Odavezetett a rókanyom. Egyenesen bele a sűrűbe.

— Alászolgája róka bácsi! — szóltam csúfolódva.

— Azt csak bízza rám a tensúr,— súgta és a szájára tette a kezét, hogy most aztán csitt legyen.

Puffancs a fülét hegyezve lépdelt mögöttünk, miközben némán jártuk körül a nádast, amely nem volt valami nagy darab. Amikor odaértünk, ahol a kémszemlét elkezdtük, diadalmasan vágott a szemével Gagyari.

Igaza volt. A rókanyom nem vezetett ki abból a nádfoltból. A vörös huncutnak eszerint bent kellett megbujnia.

— Jó jó; mit ér vele? Bent van a róka, punktum. Annyi, mintha a világvégén volna.

Megcsóválta a fejét s mosolygott.

— Meg akarja lőni? — kérdezte halkan, nagy bizakodással.

— Bolond kend Gagyari. Puskám sincsen.

— Itt az enyém, fogja. Menjen azon a nyomon, ahol az imént körüljártuk ezt a darab nádast és álljon el a sarkon. Nem kell azt a tensúrnak magyarázni, hogy hol.

Hadd teljék az idő. Odamentem.

Eltelt öt perc. Eltelt tíz perc. Már kezdtem unni a várást, minthogy a zuzmarát nevelő hidegben az ácsorgás nem volt mulatságos.

Ez a Gagyari még csúffá tesz, gondoltam, hogy aztán kinevessen. Hisz már hajtania kéne. Mást képzelni sem tudtam, mint hogy becsörtet a nádba s megpróbálja kiszorítni a huncut rókát.

Végre megszólalt. Ugyanott, ahol egy negyedórával ezelőtt volt. A kutyájával beszélgetett, szeliden biztatta: Puffancs te! no te kicsi Puffancs! Ej ej Puffancs! Hát hol van a róka? No hát hol van?! Ejnye te kis Puffancs!

A tiszta téli levegőben jól lehetett hallani ezt a magánbeszédet, amitől már-már végkép elfogyott a türelmem. A bolond, egyre mókázik a kutyájával s én itt azalatt fagyoskodom.

Ohó, mi volt ez? valami mozgott a nád között.

Lélekzetemet elfojtva vártam. Már nem éreztem a hideget. Inkább még melegem lett.

A szüszmötölő óvatos mozgás közeledett. S egyszer csak valahol a nádsűrűség közepén, elnyiffantja magát a kis Puffancs: „jaj-jaj! eh-eh-eh! csahi-csahi!" . . .

Pedig Gagyari még akkor is odalent motyorázott: — Ugy-úgy Pufi! kis Pufi! derék Pufi!

Ezt biz' kitalálhattam volna. Azért maradt lent, nehogy a róka visszatörjön. A sok csöndes beszélgetés is csak arra jó volt.

A nád szélén egy vörös folt jelent meg; két másodpercig szimatolt a ravaszdi és aztán nagyot rugaszkodott — visszafelé.

Megorrontott, de későn.

A puskám eldördült, s Puffancs a dörejre veszett nyafkálással csörtetett át a nádason, felém.

Nemsokára kéjjel rázogatta a végvonaglásban levő róka torkát. Csakhamar ott termett Gagyari is.

Vártam, hogy micsoda dicsekvést művel, hogyan kerekedik felül nagy önérzetében.

Egy árva kukkot sem szólt.

Fölemelte a kivégzett hóhért s leverte róla Pufit.

— Elég jó bőr, — jegyezte meg röviden és bedugta a rókát a zsákjába. — Itt majd kitáncolhatnak belőle a bolhák, — dörmögte morgó hangon.

Köszönt és elballagott.

Puffancs vigan ügetett mellette.

Amint visszafelé indultam, a nagy zuzmarás akácfára esett a szemem.

A gubbasztó varju már nem volt rajta. Nyilván elijesztette a lövés.

Mária Lujza védekezése

A história törvényszéke sujtó itéletet mondott első Napoleon második feleségére és az utókor alírta ezt az itéletet. Mária Lujza alakja minden időkre megmarad az asszonyi ingatagság szimbolumának és nem változtat a képen, ha meg is hallgatják védekezését. Az a nő, aki cserbehagyta bukásában a nagy császárt és be sem várván szenvedéseinek végét, a kis Neipperggel összeadta magát: az a nő nem számíthatott arra, hogy elnézők legyenek vele szemben. S nem is voltak! Ami csak kicsinylést, lenézést és szenvedélyes támadást összegyűjthet a pártoskodó gyűlölet, az mind ellene zúdult, még életében és halála után is. Leszámitva a túlzásokat, még mindig marad elég adat, amely igazolja a história itéletét.

Hanem azért roppantul érdekes meghallgatni védekezését. Az emberi lélek búvárlója nagyon sokat tanulhat belőle. Elég különös, hogy elmult kilencven esztendő, anélkül hogy az ő „fölebbezését" a nyilvánosság elbírálása elé vitték volna. Pedig megvolt rá sokszor az alkalom, a kedvező időpont és nem hiányzott a megfelelő anyag sem. Azokban a levelekben volt meg, amelyeket a múlt század huszas éveinek végén írt fiához, a Bécsben élő reichstadti herceghez. Valahol megvannak még ezek a levelek, de sohasem kerültek nyilvánosságra. Mondják, hogy a Neipperg-család jogutódai nem adják ki a kezükből — könnyen megérthető okokból . . .

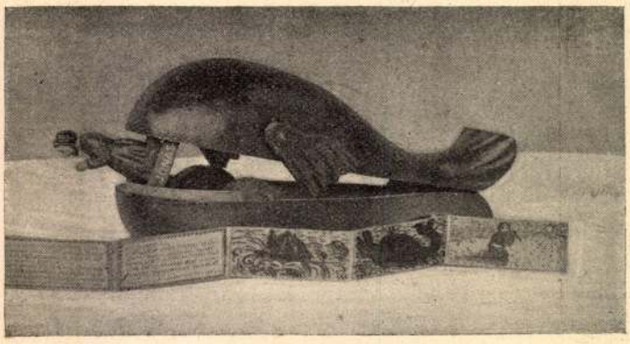

Uj gyermekjátékszer: Jónás a cethallal. Tervezte Veszeli Vilmos

Uj Idők 1904-5. XI. 20 sz.

A HEGYBÁNYA-SZÉLAKNAI ÁLLAMI GYERMEKJÁTÉKKÉSZÍTŐ TANMŰHELY

Betekintés azonban mégis történt egy némelyikbe. Következtetni lehet erre egy könyvből, amely nem rég jelent meg Berlinben. Címe: „Aus dem Tagebuche eines Königs von Rom“ (Egy római király naplója), szerzője: Waldtraut Schubart, német író. Annyi bizonyos, hogy magát a naplót sohasem írta az, akinek tulajdonítja Schubart, de másrészt ki van zárva az is, hogy pusztán a képzelet szüleménye volna az egész. Sokkal érdekesebben rajzolja a szereplők egyéniségét, sokkal mélyebbre hatol az eseményekbe és különösen sokkal több olyan adatot és vonást visz bele, amelynek igazságát csakis az említett levelek helyezhetik minden kételyen felül, semhogy puszta misztifikáció lehetne az egész. Mint Goethe ismert, önéletrajzában a „Wahrheit und Dichtung“-ban a fantázia adta meg a keretet a valóságnak.

Ebben a könyvben olvasható Mária Lujza védekezése. A dolognak előzménye az, hogy a már csaknem húszéves reichstadti herceg szemére veti anyjának árulását és Mária Lujza válaszol neki. Ime a válasza:

„Te úgy képzeled, nemde, hogy kötelességem lett volna ott maradni atyád mellett 1814-ben és később? Igen, ha nem lett volna a párisi csőcselék. Mindig ott lebegett előttem Maria Antoinette, aki szintén osztrák főhercegnő volt és a vérpadon végezte életét . . .

Aztán rád is gondoltam, gyermekem és eszembe jutott a szegény dauphin, a kis XVII. Lajos, akit Simon, a varga halálra gyötört. Ragaszkodtam az élethez és féltettelek tégedet: az bírt rá, hogy úgy cselekedjem, ahogy cselekedtem.

De ez nem volt minden. A te atyád kergetett bele az árulásba. Miért is volt olyan kegyetlen hozzám?

Látom, hogy csodálkozva tekintesz rám. Nos hát igen, az atyád sohasem bántott meg tettel avagy durva szóval, de közelébe sem engedett soha. A lelkét elzárta előttem. Lenézett és a terveiről úgy beszélt velem, mint ahogy szokás egy gyermekkel, akinek megmagyarázzuk az egyiptomi gúlákat. Mindig csak a császárt mutatta nekem és még a nővéreiben is jobban bízott, mint bennem. Nem egyszer éreztette velem, hogy nem vagyok neki egyéb, mint — hogy is mondjam csak? — a legitím szukreszcencia eszköze.

S én végtelenül vágyódtam, hogy szeretettel tárja föl előttem a szivét. Néha neki is indultam, hogy ezt kérjem tőle. De ő mindannyiszor gúnynyal ütötte el a dolgot és kinevetett. Vagy ha komoly hangulatban volt, elparancsolt magától, mint egy kényeskedő gyermeket.

Én csak messziről, a ködön keresztül láttam, hogy sokkal nagyobb a többi embernél, sejtettem azt is, hogy jó tud lenni, de tudni nem tudtam meg soha. A nagyságának lényegét pedig meg nem értettem.

Féltékeny voltam mindenre, ami őt elvonta tőlem: a katonáira, a győzelmeire, a törvényekre, amelyeket alkotott, mindenre . . . de kifejezést adni ennek, nem mertem. Mert féltem, hogy kinevet.

S lassankint összezavarodott bennem az ő képe, ujból előkerült ifjúságomnak minden elfelejtett emléke és benyomása. Hisz úgy neveltek, hogy irtóznom kellett tőle! A forradalom . . . szegény nagynéném, akit a nyaktiló alá vittek... mindaz a rossz, amit ő Ausztriával tett: ismét föltámadt a lelkemben. Volt egy gyerekkori játszótársam: a fiatal Enghien herceg, akiről azt mondták nekem, hogy hős lesz belőle . . . sokáig azt is mondták, hogy az én hősöm . . . s egyszerre csak azt hallottam, hogy éjnek idején orvul elrabolták s nem hallgatva könyörgésére, minden népjog ellenére megölték, a gyilkosa pedig nem volt más, mint az a démon, aki a francia trónt bitorolja . . .

Sokáig üldözött ez a rettenetes kép, éjjel is megjelent álmaimban, amint viszik nagy sötétségben a kis Enghient a francia határon át, letérdepeltétik egy árok szélére, lámpát kötnek a mellére, hogy jobban célozhassanak a szívére. S amint kibugyog szívéből a vér, meg sem várják amíg kihül a teste, hanem rádobják a nedves hantokat.

S hallottam, amint nyögve szólít a nevemen és a sátánt láttam abban az emberben, aki az én kis hősömet megölte. Környezetem sem tett egyebet, minthogy fokozta bennem a gyülöletet, az elkeseredést. Minden győzelmét úgy állították oda elém, mint a pokol diadalát. Hosszu éveken keresztül csak torzképeit láttam: egy démont, aki telhetetlen éhségében falja az országokat és a népeket.

Ezek voltak az én első benyomásaim apádról . . .

Aztán bekövetkezett az 1809. esztendő. Az utolsó nagy csapást hozta magával, amit ránk mért ez az emberfölötti „gonosz“. Nekünk menekülnünk kellett éjnek idején fővárosunkból, ahova ő mint győző bevonult s megalázkodva kellett könyörögnünk, hogy el ne pusztítson egészen, hogy hagyjon meg valamit abból, amit őseinktől örököltünk. S ő kegyesen megengedte, hogy tovább éljünk, hogy viseljük ezentúl is az uralkodó címet, hatalom nélkül, — de díjat is követelt ezért.

Ez a díj — én voltam!

Még emlékszem arra a jelenetre. Atyám magához hivatott és a császárné meg Metternich jelenlétében tudatta velem, hogy követség érkezett Napoleon császártól.

Mintha fagyos kéz nyúlt volna a szívemhez. Reszkettem. Istenem, mit akarhat még tőlünk a pokol?

S ekkor értesültem, hogy megkérte a kezemet.

Fiatal voltam, tizennyolcéves és erős, nem ájultam el, de meg sem értettem a dolgot. Majd hogy el nem kacagtam magamat, mert tréfának vettem ezt a kijelentést.

De atyám csak tovább beszélt. Figyelmeztetett arra, hogy mi a kötelességem. Két ország jövőjéről van szó és nincs jogom ahhoz, hogy nemet mondjak.

Én pedig a nagynénémre gondoltam, a szegény Maria Antoinettere és magam előtt láttam Enghien herceg véres árnyékát.

Elájultam.

Nem engedtek senkit a közelembe. Hátha még kitudódnék, hogyan fogadtam ezt a megtisztelő ajánlatot?

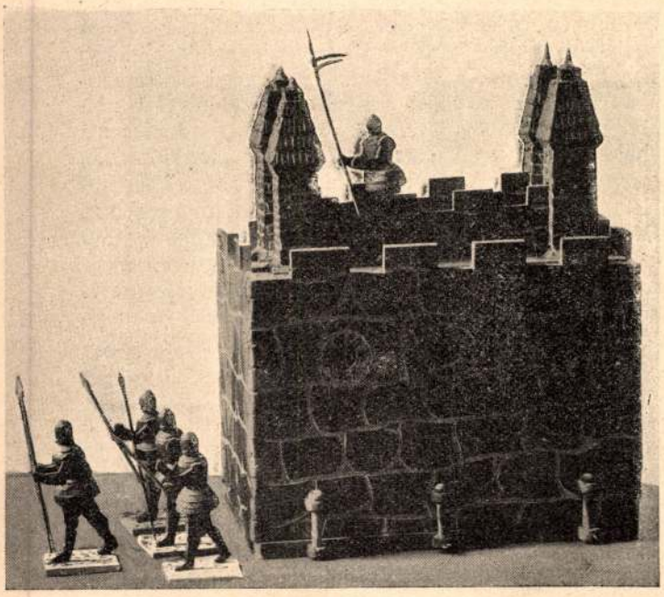

Matyás király fekete serege

Burító libákkal

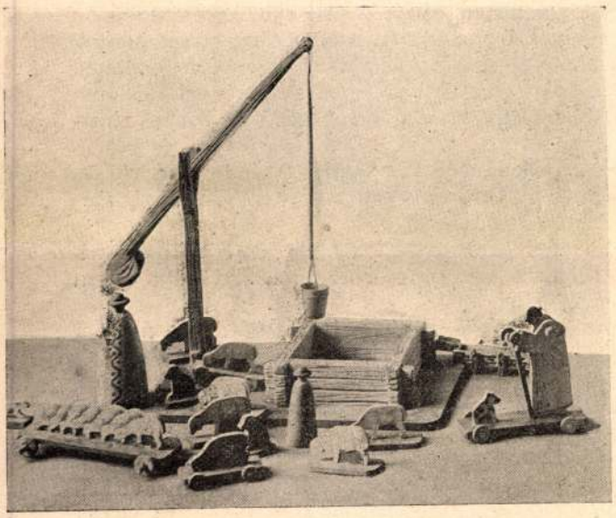

Juhnyáj, gémes kúttal

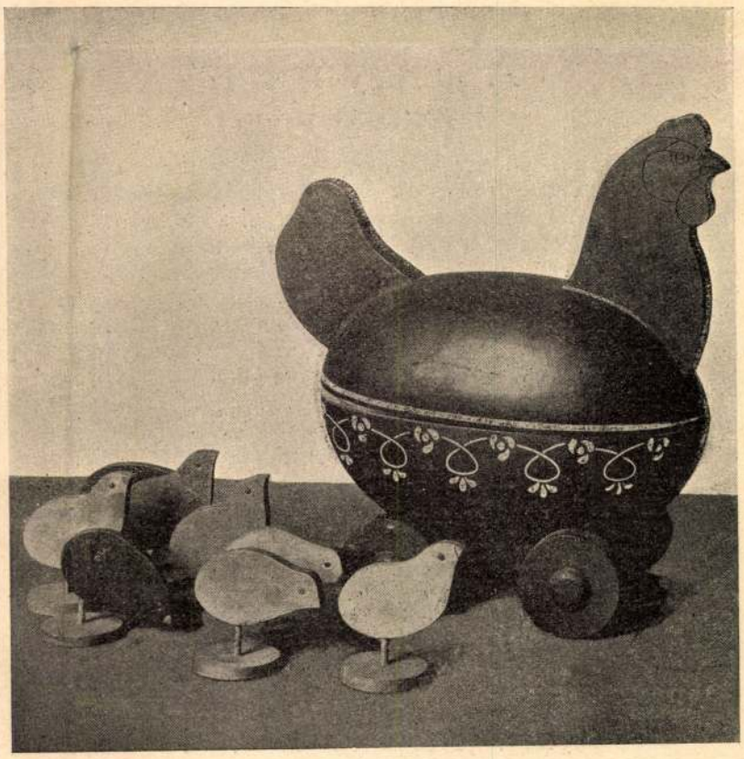

Tyúk csibékkel

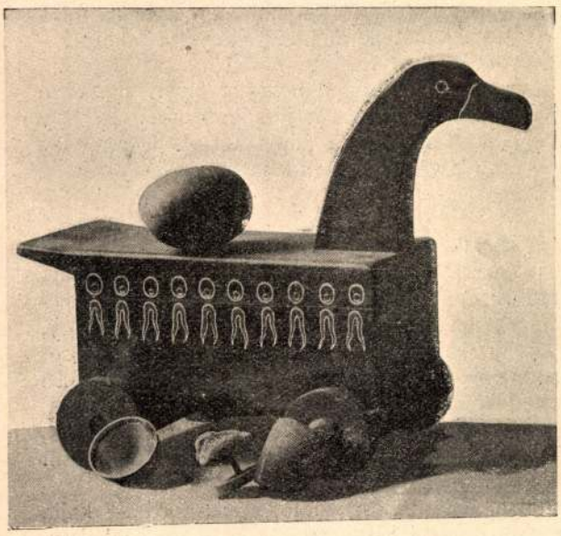

Vadruca

ÚJ GYERMEKJÁTÉKOK

Tervezte Veszely Vilmos. Készültek a hegybánya-szélaknai magyar állami gyermekjátékkészítő tanműhelyben

Magyar Iparművészet

Vincike csizmája

A városba ment reggel a gazda
S korán hazajött a szolgalegény.
Az asszony várta: hús a bográcsba . . .
Edes, hamis vágy nevet ki szemén.
S nagy dáridóhoz nyílik a pince,
Jaj, csakhogy útba a kicsi Vince:
„Szívem, virágom fuss csak a boltba,
Só kell . . . bors is kell . . . nesze cukorra . . .
S nézd, a vízparton mennyi gyerek,
Ne légy fajankó“ . . . S Vincike megy . . .

Alszik a tűz már, hamva se pislog,
Vasláb alatt még parázs se maradt,
Ott benn is oltják, ha oltni lehet?:
Forró csókkal az égő parazsat . . .
S úgy alkonyattájt megjön a gazda,
Képéből kelve, futva, szaladva:
„Nézd, ott találtam a fűzfa alatt,
Vince csizmája . . . s ez itt, a — kalap . . .
De maga nincs . . . nincs . . .“ — „Szent ég, a gyerek!“ —
Sikolt az asszony s a teste remeg . . .

„Vincike . . . Vince, drága fiam te . . .“
Hívja, kiáltoz, lihegve szalad,
Keresi hosszan . . . hét s hónapon által:
Ott a kis csizma a hóna alatt.
Es ha gyerek jön, hadonáz, intve,
Megcirógatja: „Nem . . . nem a Vince . . .“
— Tél már, de azért jár a Dunára
S Vincike nincs . . . nincs . . . hasztalan várja,
Csak a kalapja,
Meg a — csizmája . . .

BODNÁR ISTVÁN

A „nagy réten“

Irta BÁRSONY ISTVÁN

A pusztán egy magános vén akácfa mutat ágaival az ég minden tájéka felé; a fa bozontos feje hófehéren csillog. A bozontosság is, a hófehérség is attól van, hogy zuzmara lepte el a galyszövedéket, ami most sűrűbbnek, rejtőzésre alkalmasabbnak tetszik, mint nyáron volt.

Mint május végén, amikor minden levelet eltakar rajta a temérdek fürtvirág: olyan most ez a fa. Ám a hóval vetekedő fehérség, ami akácvirágzáskor beborítja a puszta e csöndes őrét, meszebbre tündöklik, mint a zuzmara, mert akkor zöld a világ s a nagy ellentétből lármásan kacag ki ez a bokréta-óriás. Most nincs eleven virág, nincs zöld, nincs ellentét; minden csak fehér: a havas puszta is, meg a zuzmarás fa is.

A csudásan finom, tündéri zuzmara-dísz messziről nézve mégis egybefolyik. A nagy fa körvonalai lágyan vésődnek a ködös távlatba, ami a szemhatárig terül. A sok fehérségből annál élesebben válik ki az a fekete gömb, ami a fa koronáján mozdulatlanul sötétlik, mint a gonosz szellem eltévedt ivadéka.

Az a fekete gömb egy pápista-varju; egy talpig gyászban tünődő vén legény, aki fáradtan maradt el a társaitól és most megpihen a jól ösmert tanyán, miközben a fürgébb varju-csapat összetartva vonul át a kihalt vidéken.

Hol vannak már, valahol messzire!... Darázsnagyságu pontokként látszanak a csapat tagjai; vontatott bús károgást hallat az egyik, mintha kürtjellel hivná az elmaradt vénséget. Annak minden mindegy. Csak ül a maga helyén s borzolt tollal gunnyaszt, mint a beteg. Más élet nincs itt most, akármerre nézek

Pedig ihol terül a „nagy rét“ a vén akácon túl, százezernyi mozgó, beszélgető élet hazája valamikor. Itt van a járhatatlan zsombikos, amelynek a szakadékai közt légiónyi vadruca hűsöl, amikor a nyárvégi, s őszeleji meleg lankasztja napközben a vizi szárnyast. A lápi fűvel benőtt zsombik-púpokon libbenő szárnynyal ült meg a bibic; s a réti héja a kanyargó zsombik-árkokba leskelődött le, hogy orvul csapjon rá a meglapult vadrécére, amely ott sem lebukni, sem gyors repüléssel menekülni nem bírt.

Most minden fehér ott is. A zsombikpúpok úgy sorakoznak egymás mellé s mögé, hogy hirtelen megdermedt hullámrajt látok bennök. Az aszott lápfűre is zuzmara rakodott le, s ez a csillámló fehérség a maga jegeces díszével élénken válik ki a korábbi hó egyhangúságából, ami mindenen rajt' maradt, ahol a zuzmarának nem volt jó helye.

A „nagy rét“ nádasa sárgásbarna falként látszik a messzeségben. A száraz, karcsu nád derekán se hó, se zuzmára meg nem maradt, ahogy a nádat a legkisebb szellőjáték is egymáshoz lendíti: könnyen lerázódik, ledörzsölődik róla a rászálló, jégmorzsává tömörülő pára.

A „nagy rét“ befagyott. A titkos, járhatatlan rejtekhelyek, ahol azelőtt csak az lehetett otthon, aminek szárnya volt: most mind elvesztették a megközelíthetetlenség varázslatát. Az apró rónavizek, amelyeken a csónak alig bírt megfordulni, megannyi rejtett tükre most a barna mocsárvíz világának; a nap, ha lenéz rájok, ezer ilyen tükörben láthatja halványan saját képét. Az ér, a kanyargó kigyózó vízi út, hóval lepett jégpáncélt borított magára, ahol a szél a nádfalak közt befurakodhatott, lesöpörte a jégről a havat, ott csak a bocskoros tud lépni, a csizmatalp ott meg nem tapad az üveges simaságon.

Itt kezdődik a „nagy rét“ legelhagyottabb vad világa, ahol, míg a tél fagya mindent meg nem dermeszt, nincsen embernek mit keresnie.

Most aztán vágják rajta a nádat és hozzáférhetnek a rejtett szigetek szénaterméséhez, amit fagy előtt onnan kihozni nem lehet.

Ihol előttem a keskeny földnyelv, amelyen nyáron, amikor beáll az apadás, eljut a rétvidéki ember az elhagyott belsőségbe, a titkos szigetségre. A keskeny, gátszerü földemelkedés bele-belehajlik a rét laposába, ahol nincsen utmutató, s csak onnan tudni, hogy merre vezet a nyomtalan ösvény, hogy a nád azon a vonalon nem olyan járhatatlan. Térden felül érő barna vízben lábol a kaszás, amíg valahol megint partot ér; ott ledörzsöli a lábszárára ragadt piócákat s indul tovább, beljebb. Amikor a munkája terére megérkezik: egymaga van a jó Istennel. Bármi baj érné, valami hirtelen betegség, ott veszne segély nélkül. Ki tudná, melyik zsombik mögött esett össze? melyik nádtömb árnyéka takarja?

De most szabad a vásár, szabad az út a jégen. Most, aki kiváncsi rá, könnyen bejuthat olyan pontokra is, ahol előtte tán még sohasem járt ember... Dehogy nem járt! Ugyan van-e olyan púpja ennek a rengeteg zsombikosnak, amit vadlibafészek-kereséskor Gagyari meg nem lépett?

*

Most is itt találom ezt a félig vadembert, akinek elválhatatlan szerelmese a „nagy rét“. Amint tavaszodik, kiszáll a réti rozoga viskóba, amelynek egyik falát bedöntötte a szél, de a többi három még véd, úgy ahogy, a kutyának való idő ellen. A tetején hol a nap mosolyog be, hol az esővíz csurog át, könnyedén; — Gagyari azt se bánja. Hajnaltól késő estig talál itt foglalkozást, amibe bele nem ún, fogja a piócát, szedi a bibictojást, csikászik, halászik, madarászik; és szabad amellett, mint a rabló sólyom, amelynek vetélytársa.

A barátja, a kis Puffancs, — a foxterrier-korcs, — kajla fülét rázogatva, mordul rám, amikor feléjök közeledem.

Wessely István

épitész.

Szüb. Adony 1888.

Oklevelet nyert 1914.

Nérjegyzmüegyetem 22 l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 853.

Wersely István

épitém Lallgató

rajzai

Megfagyott Muzsikus

1908.

Szamos rajza repr

u.o. 1909.

JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG ÓFENSÉGE
ALCSÚTI UDVARTARTÁSA

Igen tisztelt

F. h. 9. ről kelt sorair
Erzsébet Királyi herczeg
birásából értesíteni
az eredményel meg va
Miért is kérem szíves
ugy ahogy v. b. levelib
ményt, az egy drb. „Pan
500 Pengőért eladni,

M. D. K

Sz. NESSELY Jelena szobrász

A Grafikai és Kisplasztikai kiállításon szerepel

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) 147. sz. 4. l.
(d. m.) Grafikai és Kisplasztikai kiállítás

MDK

Weszelszki Jelena, szobrász

Első lépés c. kompozíciója
Szentendrén, a szabadtéri
múzeumban látható.

— : (— szöveg — fényképe —) 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. jan. 14.

Wessely Józsefné

1938/39. II. eões

fest. nak,

rendes hallg.

I-II. félév

Ferképzomfoiskèvk 1937/39.

155. l.

MDK

Wessely Miklós

Kimpolungi részlet 1819-ból, sz.tollr.

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.

Wessely Nándor

épitész.

Szül. Adony 1888.

6 klaviolet nyert 1910.

Néojegyzmuegyetem 22 l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton u. 3/B.
Telefon József 8-53.

MDK

Wesselÿy Nándor épitész

Pályázatok tervkészitésre. Vállalkozók Közlönye. 1909. dec. 22. 4 l.

Wesseli Norbert
Karton mintaterv, textilterv

Ernst Muzeum. I. iparmüvészeti kiállitás. 1952.
14 l.

eti részén/, az ajtóhoz lépcső vezetett
tca felől. A tornyot, ugymint a hajót,
vizszintes párkány tagolta. Az orom-
egyszerü, háromszögü volt.
Kuntz: A Cas.Par.bizottság 1771 VII.
n tartott ülésének jegyzőkönyve szerint
róchia fából való lakhatatlan s meri
s, életveszélyes, nem javitható. Más
e az egyháznak ninosen, ahol fel lehet-
piteni.

Wesely S.

Ötvös Ignácz

1850 körül

Kőszeghy Elemér

Körlese.

va van. Szent Péter hatalmas at
lötte a többi szentek és vérta
csodálatának a kifejezését mut
Michelangelo egész esszimizmu
Szent Katalin a kerékkel nagy
akarná kiforditani a sarkaiból
müvészetben annyiszor látható,
nál belőle. Szent Sebestyénnél
ikonográfiát, Perugino, Francesc
testü alakok, kinek teste nyila
han m bájosan reménykedve nézn
De még Mantegna, kivel Michelan
Sebesténnyt ad, de az is beleill
chelangeloé térdel, mintha felak
a báj és a mosoly, de egy komoly
San Lorenzo protomártir is mozg
te elfordul Krisztustól, pedig f
félne, hogy Krisztus karja rásuj

Wessely S.

Ötv.

Kőmagyóky 656 m

Wessely S.

Ötvös Eperjes

Kőmagyötvj. 108.

108

656

657

sy, Samuel..... 585
yesi, Georgius 689
, Andreas Lambrecht..... 1745
kner, Johannes II. 266
kner, Josephus 265
lick, Joh. Fridericus 1397
lictus aurifaber 1509
y, Johannes 337
ge, Gregorius 1345
gm, Erasmus 96
, Carolus 2085A
, Simon 1388
, Basel 574
, Stephanus 1920A
, Gregorius 1358
, Simundus 1519
, Mainus 988
elm, Johannes sen. 195
, Michael 877
ka, Caspar 1793
l, Josephus 511
..... 1380

MDK

Wesselly Vilmos 300 kr. II. dij /Nádor Lajossal/

Pályázatok tervkészitésre. Vállalkozók Közlönye.

1909. dec. 22. 4 l.

MDK

Wessely Vilmos

Kaluszi részlet, of.

Kadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.

21 l.

MDK

Wessely Vilmos

Galíciai rutén udvar, of.

Hadviselt művészek kiáll. Mics. 1919. márc.

21 l.

MDE

Wessely Vilmos

Öreg népfölkelő, temp.vázlat

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.

21 l.

MDK

Wessely Vilmos

Gyulafalvai kertrészlet, tetemp.

Hadviselt művészek kiáll. Mücs. 1919. márc.

23 1.

MDK

Wesselÿ Vilmos

Gyulafalvai templom, temp.

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc. 23 l.

Wessely Vilmos

írod

Rosner sireml

képpel

Wessely Vilmos
nobrán

l.

A Pe Madách

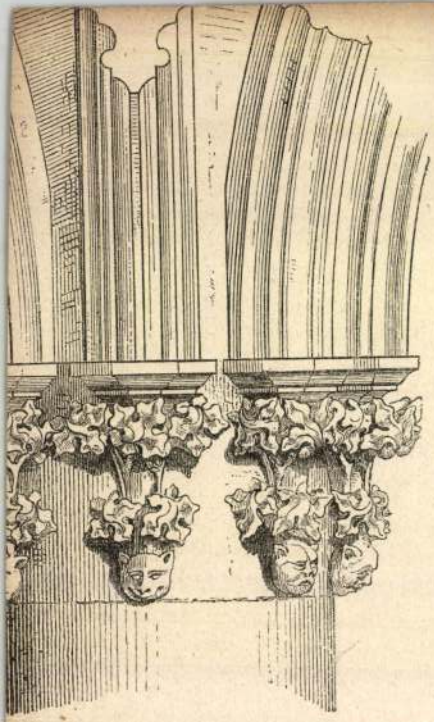

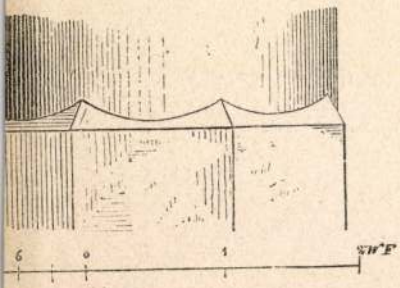

6.

Wessely W.

1867

d.

Epreuves 1929

9.C.

Wessely Vilmos

épitő-parmunkás

és

Krebs Márton

nobrász /

Közös tervvel részt vettek a bpesti Madách-nobor első pályázatan

1938 febr.

GLI AMICI UNGHERESI DELL'ISTITUTO
DI STUDI ROMANI

invita la S. V. Illma

alla solenne commemorazione del

BIMILLENARIO AUGUSTEO

che avrà luogo mercoledì 10 novembre 1937
alle ore 18

nella sala situata in VIII., Baross-u. 13, pp.

PROGRAMMA:

1. Saluto del Presidente.
2. Il simbolismo della pace augustea sulla corazza della statua di Augusto di Primaporta. Conferenza del Prof. univ. ANDREA ALFÖLDI.

Tiberio Gerevich
presidente.

Wessely Vilmos

Ellenzö. Tanár

Feichtinger J.-Gy.

Repr.

Értímisk

1902/3.

27. l.

~~I. 223.~~

~~Alsóilosvai rimai fürdő~~

Érkezett 1904 december 20.

1018/904 (Nagyenyed 1904 decemberen 19.)

A nagyenyedi Bethlen-kollégium könyvtárosa az 1905-i államsegély terhére folyóiratok megrendelésének engedélyezését kéri. (Válasz az előljáróságnak 1905 I./13.)

Wessely Vilmos

önálló Budapesten

Értímúzsa 1903/4

34 l.

Lod. Muhoray (Debr.)

troppo poetico e retorico, benchè veda bene l'essenziale ed esprima netto il parere della gioventù ungh.

Dott. Paolo Dunay (Bp.) Articolo ~~[illegible]~~ ben informato, e scritto anche bene. Forse un po' breve l'ultima parte che tratta il riflesso ungherese.

Stefano Deák (Bp.) Non ha afferato il fondo del problema superficiale, come stile ~~[illegible]~~ primitivo.

Tiberio Sztopkó. Si è abbastanza approfondito,

Weszely Vilmos

1906. milanói kiállításon aranyérem

Értesítik

1906/7

9. l.

Wessely Vilmos

200 k államsegély

Értímisk 1899/1900.

39. l.

300 k. államsegély

Értímisk 1900/1901. 23. l.

—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	241.180	—

évi november hó 14-én kelt és a pozsonyi P. v. I. 369/1. sz. a. kihirdetett végrendelet y szerint ezek korszakok szerint rendezve, k megtartásával, az ahhoz értőknek, a képző- elt nagyközönségnek, hozzáférhetővé teendők.

Wessely Vilmos

gyarmekjátékok-

ról

Réber László dr.

A Karácsonyi kiállítás-

Magyar Iparművészet

1905. 22. l. 23. l.

Rénletes tárgyalásukba nem bocsátkozhatunk, de mégis meg kell emlitenünk, hogy a különböző eljárásokat gyakran kombinálták, ami által a leggazdagabb művészi hatásokat érték el. A maratási technikák mellett meg kell emlékeznünk még az u.n. hidegtűről, amely szintén ~~ebbe a~~ a mélynyomás kategóriajába tartozik. Az eljárás ugyanaz, mint a rézmetszésnél, de a véső helyett a tűt használja a művész. ~~A tűkarc~~ A hideg tűvel húzott vonalak két oldalán a rézlemezen finom kiemelkedő barázdák keletkernek, ami

Weszely Vilmos

Gyermekszoba, terv. fenti

repr.

Magyar Iparmüvészet

1907. 131. l.

Wessely Vilmos

Isk. pályázaton alakrajzból dicsérő oklevél.

Kőrtímisk. 1902/3. 52. l.

Athen III.46

Wessely Vilmos

diszítő festő

1900/1 isk. pályázaton

II. díj.

Értímisk 1901/2. 26 l.

1901/2. alakrajzból elismerli

u. o. 27. l.

300 k. államsegély

u. o. 28. l.

Jó eredménnyel végbiz. nyert.

u. o. 1902/3. 48. l.

400 k. államsegély

u. o. 58. l.

Wittenbergi egyetem VIII. 56

Wessely Károly

Dekoratív rajz.

Repr.

Magyar Iparművészet

1899. 200. l.

Weszely Vilmos

Hadiemlékmüvek terveire hirdetett pályázat. Fenti megvásárolt terve repr.

Magyar Iparmüvészet

1915. 112. l.

Sarolta, lengyel kir. herczegnő arczk.

V. 3.

Weszely Vilmos

Munczamok

1919. Ladviselt mun. Kiall.

324, 327, 340, 371, 375, 442

karcteren volt.

Wessely Vilmos

1903. graf.

ki-ll. Nemzeti Szalonban

Könyvdíszek.

hy Vilmos
tó.

l.

Wesse

fe

Fejléer. Mürend, 1903. 81.-

Schulhaas Ph. K.: Erdős sáj
464 (649), 2154 (296). — Tájék fo
val 464 (649), 2153 (296). — Táj
464 (649), 2152 (295), 2203 (310),
(310).

Wessely Vilmos

Művészet 1903 62, 81, 139

– 1904. 94, 269

laid Veszely Vilmos alatt vi

– 1906. 57: 390

– 1907. 70

– 1909. 56

– 1911. 388

– 1915. 144

Weszely Vilmos

1904. graf.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Naptártervi, mincsvajz.

Flamand cripke III. 160.

Wessely Vilmos

Wessely olyan területet talált, ahol a felnőtt használati tárgyak nem választódnak el a gyermek játékaitól. Mindkettőnél a forma és funkció művészi egységet alkot.

Nagy Ildikó: Játék és müvészet.

Müvészet, 1976. junius - 6. oldal.

Wessely Vilmos

A legnagyobb sikert Wessely Vilmos játékai aratják, egy kollekciót a művészi kiállításon is bemutatnak belőle 1906-ban.

Nagy Ildikó: Játék és művészet.
Művészet, 1976. junius - 6.oldal.

Wessely Kilinos

Wessely felmjetható-trójai fa-
lova egyszerre ló, vár és dolor.
Mai parkeramként említsük
meg Scheiner Mihály falozat.

Nagy Ildikó: Játék és müvészet.
Müvészet, 1976. junius - 6. oldal.

Wessely Vilmos

Wessely füreszelt és esztergályozott tárgyai festettek és a falusi élet-her kapcsolódnak nagyrészt. Fonott kosarakat is készít, czek a népi játékok és használati tárgyak hatását mutatják

Nagy Ildikó: Játék és müvészet.

Müvészet, 1976. junius - 6.oldal.

Wessely Vilmos

Wessely játékai mozgást és vendergetést biztosítanak (gurulócica, fecske stb., lib akkal tele kosár stb.) konstrukciós játékot nem hésnt.

Nagy Ildikó: Játék és müvészet.

Müvészet, 1976. junius - 6. oldal.

Wessely Vilmos

"Kedvesen naiv gyermekjátékokat tervezett az Uránia kiállitására, melyet Tövis: „Az otthon müvészete" cimmel ismertet.
A modern müvészek és iparmüvészek MÜHELY néven alakult Egyesülete rendezte a tárlatot.

A HÉT, Bp. 1908. dec. 20. XIX. évf.
51. sz. 835. lap.

WESSELY Vilmos

A Dugonics utcai iskola története.

Erdei 1991 71. p.

B.).- Vitrina i vremja. (L'évolution de
e).
ama.- Moskva.- n° I, 74, pp I7-I8.

de la vitrine de magasin soviétique : la
plosion des années 20, la difficile période
s 30, la guerre et l'évolution de ces der-
nées dépassant la pénurie d'après-guerre
ucher sur un effort de publicité, partie
e de la vie sociale.

West Izsák János M. D K.

Segesvári orgonakészítő

1736 ban a gyulafehérvári tpl. orgonáját építi.

Ent Géza: A gyulafehérvári székesegyház
Bp. 1958, 137

West János

bártfai orgonakészítő
1670-72ig építette
a nagyszebeni ág. hitv. ev.
plébánia-templom ha-
talmas orgonáját,
mely még a XIX. szá-
zadban is használ-
latban volt. Az orgona
6193 formtba Erült.

Seivert, Gustav

Die Stadt Her-
mannstadt.
Hermannstadt,
1859. 95. l.

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 ..... évi ..... hó ..... n ..... napján

.....

délelőtt / délután ..... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

Wester Erzsébet
Réztál

Ernst Muzeum. I. iparművészeti kiállitás.,1952.
lo 1.

5.85

élé kétszer ismétlődve bővül és a
ó felét alkotja. A csésze felső része
özött rozettákkal osztott levéldiszes
elén áttört müvü hatoldalu torony e-
támpillérek tagolnak. A hat nyitott
Szt.Lőrinc vértanu alakja, baljában
nyvvel. A hatoldalu toronysisak élein
a legfelső tárcsáig, amelyben ujabb-
sága 55 cm, talpszél. 15.5 cm, a fö-
szerint a cibórium a maga egészében
et a XVIII. század elején egy világi
l épitettek össze. Feltevését a talp
támasztja alá: "H.S. Laurentij in
incs a templom birtokában, elpusztult,

ezüst, trébelt, vésett és cizellált
osszné[illegible]szögü, nyolckaréjos medaillon-

WESTER Flórián rajztanár

VERBÉNYI László: A soproni rajziskola története.
Bp., 1940 29.p. ábr.

MTA MKCS Kvt. 23.061

Westerhout, Arnoldo Van MDK

Szinezett rézkarc: Vero... disegno de Isola Schut
in Vngaria... da vienna... fin Bvda...
Sign: Arnoldo Van Westerhout Seul.

A Duna mellékének hegy - és vizrajzi térképe.
Bécstől Budáig.

70.o. 221. szám.

/dr. Kelényi B.Ottó/:Buda és Pest grafikus ábrázolásai a visszafoglalás korában.1683-1718. 86.o.16 repr. Bp. 1937.

MDK

Westerhout, Arnoldo Van.

Rézkarc.: „Buda ostroma Ny-ról tekintve.
XI. Ince pápának ajánlva.

52.o. 136. szám.

/dr.Kelényi B.Ottó/:Buda és Pest grafikus ábrázolásai a visszafoglalás korában.1683-1718. 86 o. és 16 mell. Bp. 1937.

Westerhout Arnoldo V.

//Kk 1686 Rézkarc

Buda ostroma N. felől tekintve.

sign: Intagliata da' Arnoldo V. Westerhout et fa stampare e Vendere nella stampa alli Cesarini.

43.o. 98. kép.

/dr. Kelényi B. ott/: Buda és Pest grafikus ábrázolásai a visszafoglalás korában. 1683-1718. 80 o. és 16 sell. Bp. 1937.

~~Wster~~/ Westerhout, Arnold van
festő, rajzoló, rézmetsző
Antwerpenben született, Rómában élt

Buda elfoglalásával foglalkozo négy képe a jelenetek drámai megfogalmazása és a tanulságos genre-jelenetek szempontjából emlitésre méltő.
15.o.

/dr. Kelényi B. Ottó/: Buda és Pest grafikus ábrázolásai a visszafoglalás korában. 1663-1718. Bp. 1937.

Westerhoute , Arnolda Van.

MNK

Rézkarc: Buda ostroma 1686.

Sign.: Delineato , e Intagliato da Arnoldo Van West/e/rhau/t/e dal med.mo si fa stampare e vendere nella sua bottega alli Cesarii.

45. o. 107. szám.

/Dr. Kaldyi B.Ott6/: Buda és Pest grafikus ábrázolásai a visszafoglalás korában. 1683-1718. Bp. 1937.

Westerhoot

irod

Ambesata. 63 l.

Westerhout, Arnoldo van

l.

Bpgrafábr

98, 107, 136, 221. 87

el Huber, München

Wessely Jeléna, szobrász

[Magyar?]

A képzőművésznők | nemzetközi Kiállítására beküldött szobrát eltörték. Pert indított a Műcsarnok ellen. Érdekes elvi döntés: a művésznek joga van akkor, hogy más által megrongált művét Magu állítsa helyre.

H. E.: Művészeti vita — bíróság előtt 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. febr. 17.

MDK

Wessely Jelena

Anya a gyermekével, szobormü

Uj képzőművészeti alkotások kerülnek az idén a fővárosi lakótelepekre. Népszabadság 1962. jul. 15. lo.l.

Wesely Jelena
szobrász

A Gheorghiu-Dej Hajógyárban képzőművészet kiállításon részt vesz.

Esti Hírlap 153 sz. 1959. jul. 2 2 o.

MDk

Wesselay Jelena, szobrán

Anya a gyermekével c. szobra az Illési úti lakótelep óvodájának kertjébe kerül.

– : Új képzőművészeti alkotások kerülnek az idén a fővárosi lakótelepekre 10.l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. júl. 15.

MDK

Weszely Jelena

Lépegető, br.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. pótlás. Mics. 1962.

MDK

Sz. Weszely Jelena

Vizbelépő, gipsz

M. Képzőművészek grafikai és kisplasztikai kiáll. 1960. Jun. Csák Gal.

MDK

Wessely Jelena, szobrász

Ülő nő c. szobra a XVI. ker. -i új rendelőintézet előtt helyezik el.

– : Új szobrok Budapesten 7. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. szept. 21.

WESZELOWSKY Béla

rajzcsiál a nagyvárosnyi pálos
Kolostorról

ld. MÉrt 1995 43. sk.

ELTEMETTÉK Martyn Ferenc festőművészt. = Magyar Nemzet, 1986. április 16. 4.
ELHUNYT Martyn Ferenc festőművész. = Népszava, 1986. április 12. 5.
GÉGER Melinda: Búcsú Martyn Ferenctől. = Somogy, 14. 1986, 4. 64.
GÉGER Melinda: Búcsú Martyn Ferenctől. = Múzeumi Tájékoztató, 1986. május 1-3.
HALLAMA Erzsébet: Martyn Ferenc halálhírére. = Élet és Irodalom, 1986. április 18. 12.
(marafkó) [MARAFKÓ László]: Elhunyt Martyn Ferenc. = Magyar Nemzet, 1986. április 12. 9.
MARTYN Ferenc (1899—1986). = Jelenkor, 29. 1986, 5. hátsó belső borító
[MEGHALT Martyn Ferenc] = Új Tükör, 1986. április 20. 43. ill.
-n-[NEMES János]: In memoriam Ferenc Martyn. = Budapester Rundschau, 1986. április 21. 2.
R.Gy.[RÓZSA Gyula]: Martyn Ferenc halálára. = Népszabadság, 1986. április 14. 7.
SZATMÁRI Gizella: Művészházak a Dunántúlon. = Népszava, 1986. december 5. 6.
P. SZŰCS Julianna: Martyn Ferenc halálára. = Kritika, 1986. 6. 6. ill.
TÜSKÉS Tibor: Rajzos meditáció Berzsenyi fölött. Martyn Ferenc rajzsorozata. = Tüskés Tibor: Triptichon. Bp., Szépirodalmi, 1986 276-284.
TÜSKÉS Tibor: Találkozások Martyn Ferenccel. = Jelenkor, 29, 1986, 6. 483-487.
(Zs.): Végső búcsú Martyn Ferenctől. = Új Élet, 1986. május 1. 2.

1978. Máté András

ACSAY Judit: Nem ugrom fejest.Beszélgetés Máté And-

Werzely Klára
Modern

»FIGYELŐ«
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon.: 299-632.

Lap: Élet és Jövő

Megjelent: 1941 FEB 17

MŰVÉSZET

ELLENÉRVEK

Uszelet, amelyen [illegible] pásztor János Jelenése 22:17 alapján hirdette az Igét, alig ürül ki a templomterem, konfirmandus gyerekek seregletek össze a kistermekben, valami ötvenen.

Közben gondnokválasztó ülés zajlik le fönt az emeleti irodában. Dr. Pócs István egyházmegyei ügyész halála folytán megüresedett gondnoki állásra egyhangúan Magyar Pál presbitert választják meg.

24 x 30
30 x 40 hetu
50 x 60 "
9 x 14 lv

744
269
475 dh

270–744

Wessely Jelena

Cloe-ja.

Dutka Mária: Szobrok, kisplasztikák az állami vásárlás kiállításain.

(Magyar Nemzet, 1967. VII. 20. 4. o.

MDK

Weszely Jelena

Lány labdával, terr.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.

1964. máj.

asszonynak a tudomány és közjó előmozdí- nevelő, a pálosok és a kapuczinus
anak, mert belátta, h
nyvekre leginkább szüks
voleső káptalani könyv
ák. Ebbe a káptalan bel
azt kötötte ki, hogy
helyen maradjanak, mé
intézetben és a pálos
ok használhassák.[2]
határozaton épen az
áradi káptalan még töl
tt volna: Gánóczy An

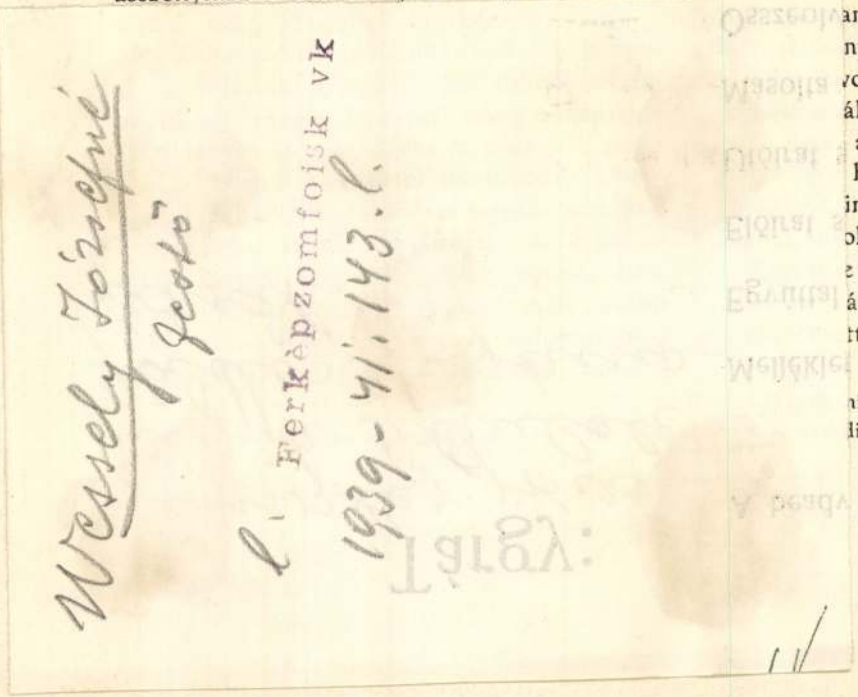

ni jegyzőkönyv 1778 januá
li káptalan hiteles helyi le

létesítésére.[1]

radon, Vitéz János egykori otthon- Csezmiczey Jánostól, költői néven nnoniustól megénekelt könyvtárak középkorból egyetlenegy könyv sem Vitéz János könyvei Esztergomba, n árulás útján külföldre kerültek, ferenczrendüek váradi házának dig Gyöngyösre vitettek.

gy is maradhattak volna itt meg mikor a századokra épített falak, bástyák is romba dőltek a ször-

statott a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. ek Nagyváradon tartott közgyűlésén.

rendeleti végrehajtója 1720 után minden könyvre, melyet Bakó a káptalan számára rendelt, odaírta nagy mérgesen, hogy «vétetett a váradi káptalan számára, de még nincs kifizetve». 1720 után azonban a káptalan kifizette és azért a harmadik kéz 1729-ben ráírja: «Sőt, ki van fizetve».

A káptalani könyvtár nagyságát és értékes voltát Rier Ferencz kanonoknak köszöni. E nagyműveltségű férfiú előbb lovaskapitányságig vitte föl és azután lépett a papi pályára és mint az egri egyházmegye papja, az egri lyceumban a mennyiségtudományt adta elő. 1762-ben lett váradi kanonok s itt is nagy szervező tehetségnek adta jelét. Mint egye-

Wessely Józsefné

l. Ferkèpzomfoiskèvk

1939-41. 106 l.

427 1944 IX. 30.
1944.

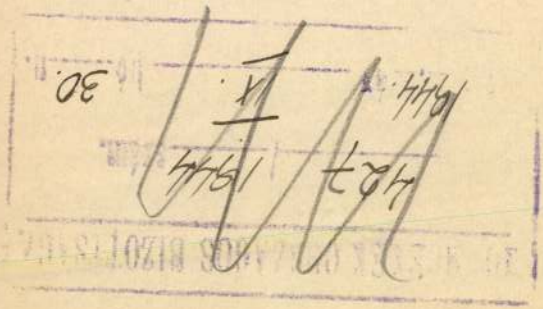

tetű Birottság!

csém a rodostói Rákóczi
ai várbástyán valófelépít
éllósági m. kir. vallás és
nter úr 52242/943. számú
26500 pengő", valamint
hály templom helyreállítá
ében ott anyag és munka

Wesely Józsefné
festő

Ferkèpzomfoiskèvk

1939-41.150-l.

MÜEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
393 1944
IX. 4. n.

SCHULEK JÁNOS
MŰÉPÍTÉSZ
Budapest, XI., Horthy Miklós-út 78.
TELEFON: 26-92-48.

A Müemlékek Országos

A visegádi munkákra rende
elfogyván, tisztelettel kérem, h
rendelkezésemre bocsátani méltóz

A tavasszal megindított k
vizállása következtében beállott
be kellett szüntetnem. Ennek az
fel akarnám használni, hogy az a
zem s hogy nyugodtan mehessünk a

Ugy tervezem, hogy befeje
zatát, befejezem a felső kertre

van der WESSER, Johann Matthias festő

Passau, 1711 - dóm

Ars 1997 249.

elenetekkel.

entháromság

éles.

nellén ovális

ilaszterekkel

lsejében régi

a XVII.

ól és egyéb

Weszely Nándor és

Heumann Nándor

építészek

céd 3

Eszmei pályázat az új

Nemzeti Szinház

elhelyezéséről

Repr.

Építészet és Iparmüvészet

1911. 7. l.

K

ságának körvonalait tárja elénk s rámutat, hogy Velazquez a tárgytól és ábrázolástól elvonatkozva az igazi emberi és művészi nagyságig tudott emelkedni. A XVII. századi spanyol mestert s mindig vonzó, mindig újszerű művészetét a XIX. század fedezte fel újra, s állapította meg, hogy a legfestőibb festő, aki valaha élt. A XIX. század hozta létre a nagy Velazquez életrajzokat, köztük Justi alapvető művét. Muñoz nem kel velük versenyre, szövege a kötet ismertető rendeltetéséhez alkalmazkodik, s átengedi a szót magának a mesternek s képeinek. A színes másolatok sajnos nem állnak a modern, művészi könyvtechnika magaslatán.

Die Landschaften von Peter Paul Rubens. Wien, 1940. 4°. 42 l., 44 tábla.

Az 1940-ben Bécsben, Anton Schroll kiadásában megjelent, albumalakú kötet 34 színes táblán s kitűnő mélynyomású képekben a tájképfestő Rubens utolérhetetlen művészetét idézik a szemlélő elé. A szövegrész Jacob Burckhardtnak posztumus művéből, az „Erinnerungen aus Rubens" 1897-ben megjelent kötetéből származik. Burckhardt az olasz reneszánsz kutatásának úttörője volt, csak élete végén fordult az addig mellőzött és félreismert barok művészet felé. A XVII. század legnagyobb északi barok mesteréről, Rubensről írott műve kiadójának, szűklátókörű, haszonleső üzletpolitikájából csak halála után jelenhetett meg. 1897 óta a kitűnő, el nem évülő, ma is értékes tanulmány több felújított kiadásban jelent meg, legutóbb a bécsi Phaidon szépen illusztrált kötetében. Az előttünk fekvő Rubens-album Burckhardtnak Rubens tájképfestészetéről szóló fejezetét idézi. Néhány oldalon e művészet gyökereit, sajátságait vázolja. Szavai s a mellékelt színes vagy mélynyomású képek Rubens bámulatosan gazdag, soha el nem apadó művészi tevékenységének egy kevéssé ismert fejezetét tárják fel. A nagy vallásos, mitológiai és történelmi

Wesely Norbert festő M.D.K.

nov. 13-án elhunyt

Halálozás

Magyar Nemzet 1964. november 20. 6.1.

Wessely Norbert

illusztrálta

Sóvári Mária S. :

Csacsogó és Makogó.

Bp. 1948.

Wessely Norbert
illusztrálta

Losonczy Zoltán:
Maki Mutki, a hős.
Bp. 1948.

Wesely Norbert

festő

Emlitve

Bék Kom Eszt.

71. l.

M.D.K.

Wessely Norbert.

Festőművész megfestette Csorba Elemér rákospalotai polgármester arcképét, amelyet a közgyülésteremben helyeztek el.

Városok Lapja. 1937. XXXII.évf. 10.szám. 326.0

Rákospalota.

Weszely Norbert

Nemzeti Újság Képes mell.
1937 nov. 7.

Felavatták Kádár Lehel, a kiváló író és publicista siremlékét, amelyet Weszely Norbert tervei nyomán Král Gyula kőfaragómester készített

Tiszteletpéldány

KIÁLLÍTÁS

1937 NOVEMBER HÓ 4.-TŐL NOVEMBER 6.-IG BEZÁRÓLAG,

DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL FÉL 2 ÓRÁIG ÉS DÉLUTÁN 4 ÓRÁTÓL FÉL 8 ÓRÁIG TART,

TOVÁBBÁ NOVEMBER 8—13. ÉS 15. NAPOKON IS MEGTEKINTHETŐ DÉLUTÁN FÉL 4 ÓRÁTÓL AZ AZNAP SORRAKERÜLŐ ANYAG

Wessely Norbert

diszítőfestő

Végbiz. jó eredm.

Érti misk 1908/9

16 l.

Rázkovi síly X. 50.

Weszely Norbert

Nemzeti Újság képes

mell. 1937. okt. 10.

Néhai Kádár Lehel siremléke, Weszely Norbert terve alapján készült

Wessely Norbert
illusztrálta

Losonczy Zoltán:
Maki Muki, a hős.
Bp. 1948.

Sóvány Mária: Csa-
csogó és Makogó.
Bp. 1948.

tését a Budapest Müemlékei ci
emmédlyezése tárgyában azzal

tsága vállalta, azonban a mai napig
0.000 K.-t fizetett be pénztárunkba,
efizetését az őt terhelő egynegyed-
kiegésziteni, illetve a részéről tör-
ékesfőváros tanácsát mielöbb értesi-
dások a mü közel jövőben várható tel-
gyrészben már fel is merültek, másrészt
an lesznek esedékesek.
kesfőváros tanácsának 1924. évi de-
ében.

Jannotz

h.polgármester.

BUDAPEST ÉKESFŐVÁROS TANÁCSA

MDK

Wessely Norbert

35. lapon közölt tervben részes

Groh István és tanitványai. Magyar diszitőművészet. II. rész. Bp. é.n. 35. l.

Wesely Norbert

Arckép, cer.
Ceruzarajz
Leányfej, paszt.

Nagy. Ujságrajzoló művészek Egyesülete I. kiáll.
N.Szal. 1931. dec. 18 l.

Wesely Norbert

Wesely Norbert: Illusztráció

Perely

M. kir. kézbesítő postahivatal.

Értesítem t. Címet, hogy a rádióvevőberendezések havi használati díja a folyó évi december hó 1-vel 2 P 60 fillérre emeltetett fel.

Erre való tekintettel az 1943. január havi rádiónyugta a december és január havi 20 + 20 = 40 fillér beszámításával 2 P 80 fillérről szól.

Az 1943. évi február hó 1-től kezdve már a felemelt dijú, havi 2 P 60 fillérről kiállított rádiónyugtát mutatja be kiegyenlítés végett a kézbesítő.

M. kir. kézbesítő postahivatal.

Wessely Norbert

pestö

1904-1908

Eimisk 1930

90.-

niszternek jelen kelet és ügyszám
a Csekkosztályhoz intézett rendele-

I.

ltségvetési cim: Művészeti célok tá-
.XXXIX.t.c. oltalma alatt álló müem-
ára, közlemények kiadására stb.:/

ámvevőséget, hogy dr. S c h o e n
nezőkeresztes, Borsod megye:/ a cisz-
oma monographiájának kiadására enge-
ként Egyezer /:1.000:/ P-t a 127690.
évi augusztus hó 1-i hatállyal utal-

Wesely Norbert

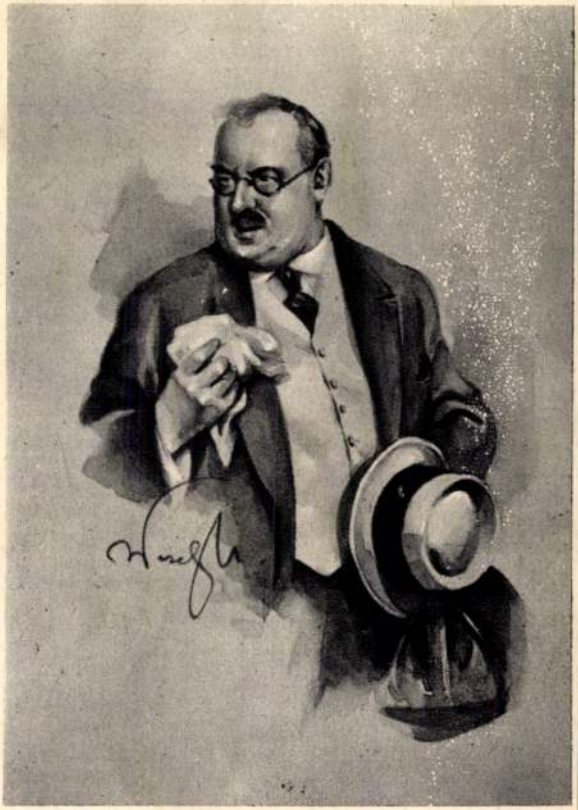

40

Wesely Norbert: Illusztráció

Perely

M. kir. kézbesítő postahivatal.

Értesítem t. Címet, hogy a rádióvevőberendezések havi használati díja a folyó évi december hó 1-vel 2 P 60 fillérre emeltetett fel.

Erre való tekintettel az 1943. január havi rádiónyugta a december és január havi 20 + 20 = 40 fillér beszámításával 2 P 80 fillérről szól.

Az 1943. évi február hó 1-től kezdve már a felemelt dijú, havi 2 P 60 fillérről kiállított rádiónyugtát mutatja be kiegyenlítés végett a kézbesítő.

M. kir. kézbesítő postahivatal.

W e s s e l y Vilmos grafikus

M Ű V E S Z E T
II.évf. 1903.
62.
"Könyvdísz-pályázat"

Wessely

Budapesti Szemle, 1862. XIV. k.

440-452. l. – Prónay Gábor: Honunk hertészete a multban és jelenben.

M Ű V É S Z E T . Péczely
III.évf. 1904. Béla
94.l.

W e s s e l y V i l m o s

Fejléc.

Vizfestmény.

M Ű V É S Z E T
V.évf. 1906.
390.l.

Péczely
Béla

W e s s e l y V i l m o s :

Zárodisz

Tusrajz.

M Ű V É S Z E T
V.évf. 1906.
57.1.

Péczely Béla

W e s s e l y V i l m o s :

Sirkőterv/"X" jeligével/

A Müvészet sirkőpályázatán a 100 K-s dij nyertese.

Péczely Béla

W e s s e l y V i l m o s

Fejléc.

Tusrajz.

M Ű V É S Z E T .
II.évf. 1903.
81.old.

ARCKÉPTANULMÁNYOK HALMI ARTÚR FESTMÉNYEI

SIRKÖVEK

Amióta az ember a föld rögét tapodja, csodásabb dolgot nem vett észre e világon a halálnál. Minden vallásnak ez a fő sarkpontja. Minden miszteriumnak ez a magva. A néprajz tárgyának túlnyomó része a halálhoz kapcsolódik. Ősidőktől fogva ez a rejtélyes nagy halál foglalkoztatja a művészet szorgalmas kezét is.

Az élők városai mellett mindenütt ott van a holtaké is s mint az élők hajlékait, a holtakét is komoly dísszel ékesíti a művészet. A fejfa, a sírkő épp oly régi, mint a kultura. S mert számos évezreden át szorgoskodott megformálásán a művészet, nem csoda, ha a tipusok egész sora keletkezett. De meglepő, mily közel állanak e tipusok egymáshoz. Mint ahogy a véső, a fejsze, a szög, a kanál, az evezőlapát ma is csak oly alapformát mutat, mint néhány tízezer évvel ezelőtt: úgy a sírkő sem változott lényegesen. Ha eltekintünk bizonyos szimbolikus toldásoktól, mint amilyen például a kereszt: a sírkő alapjában véve hasonló formát mutat északon s délen, az őshajdanban s ma. Mindegyik nagy egyszerű formákkal jelt állitott a halott tetemei fölé. Gyász és emlékezet szövődik benne harmóniává.

Csak amikor általában gyenge a művészet iránt való érzék, akkor válik a sírkőből is holt sablón. Napjainkban a banális obeliszk jelzi ezt. Nincs sivárabb látvány ama modern temetőnél, amely tele van tűzdelve obeliszkkel. Pedig a halál megrendítő nagysága nem tűri a banalitást.

Itt is, ott is méltóbb jelt igyekeznek állítani a művészek a holt ember emlékére. Nagyobbrészt a közönség közönyén és érzéktelenségén mulik, hogy ez a törekvés el is akad. Gyári holmi, amelyből egy sablonra vágnak százat, kerül a temetőbe.

Alkalmat akartunk adni arra, hogy művészeink a megrendelő szeszélyétől szabadon foglalkozzanak ezzel a problemával. E lap szerkesztősége pályázatot hirdetett idevágó tervrajzokra, hogy a közönség megismerkedhessék eredeti művészi formákkal is. A pályázatra 112 rajzlap érkezett, több mint kétszáz sírkő-

A MŰVÉSZET SÍRKŐPÁLYÁZATA
„MAGNA QUIES IV."
100 KORONÁS DÍJ NYERTESE
MÁRKUS GÉZA MŰVE

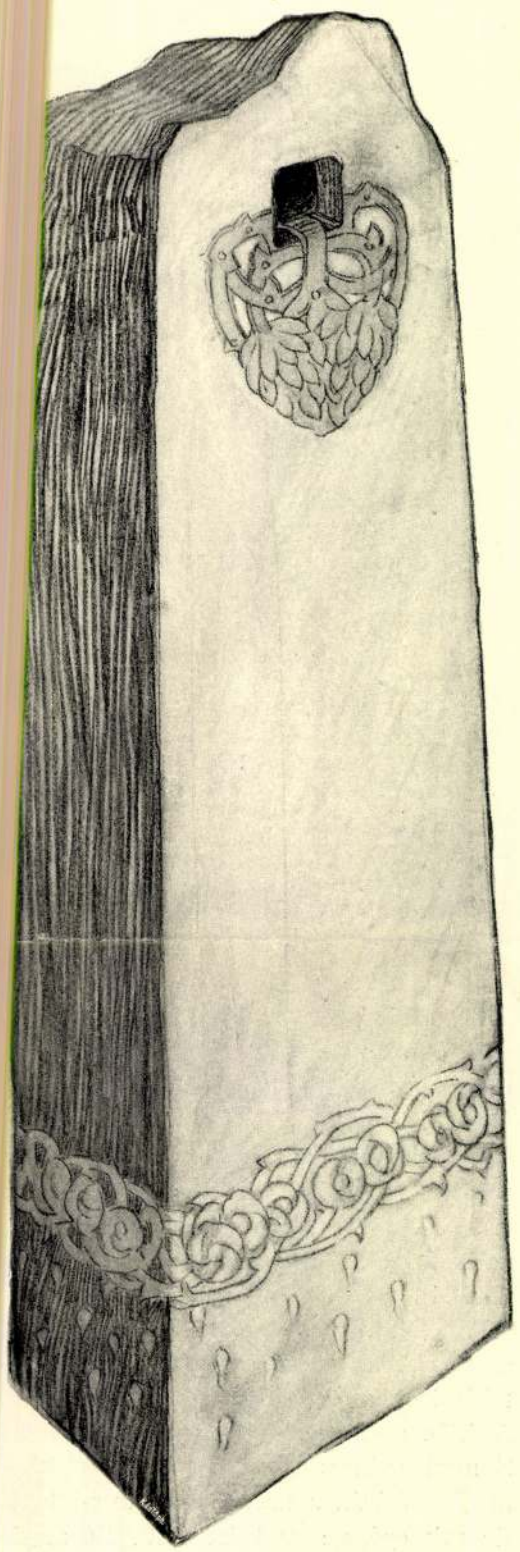

A MŰVÉSZET SÍRKŐPÁLYÁZATA
JELIGE: X.
100 KORONÁS DÍJ NYERTESE
WESSELY VILMOS MŰVE

Weszely Ödön, pedagógus, szervező

Csonsor Tibor: Folyóiratszemle.

Németh András: Weszely Ödön és a Népműtelés. (Bpesti Nevelő, 1987, 4. sz. 21-28. l.) — A szerző-Németh András-tanulmánya első részében a századforduló utáni évek Bpest polgármesterét, Bárczy Istvánt mutatja be, a közoktatásügy átszervezésében egyik legközelebbi munkatársa, Weszely Ödön kapott döntő szerepet, — a befejező rész Weszely Ödönt a Bárczy-program teoretikusaként mutatja be, részletesen ismerteti, idézi vezetőt, korszerű és máig aktuális gondolatokat megfogalmazó tanulmányaiból.

Budapest folyóirat, 1988., 6., 47-old.

Weszely Ödön

főreáliskolai tanár belépett az alábbi egyesületbe

Magyar Rajztanárok Országos Egyesületének Értesítője 1904. VII. 68. l.

A Rajztanárképzőben működött; mint látjuk nem rajztanár

PESTI NAPLÓ Lag

MEGJELENIK REGGEL

AZ EST

MEGJELENIK DÉLBEN

MAGYARORSZÁG

MEGJELENIK ESTE

KIADÓHIVATALI ÜZ[illegible]LYISÉG: VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 18—20

KIADÓHIVATAL ÉS S[illegible]ESZTŐSÉG: VII., RÁKÓCZI-ÚT 54. SZÁM

67876 szám

PESTI NAPLÓ P 3 f —

Előfizetési jegy[illegible] c. lapra

Kentiványi Gyula úr

Budapeski út 10. c. 1

ELŐFIZETÉS 193[illegible] VI 1 -tól VI 30 -ig.

Budapest, 193[illegible] VI 1 hó 1 nap.

Az előfizetési jegyet tess[illegible]izni!

a kiadóhivatal megbízásából.

74237. — ATHENAEUM

MDK

Wessely Sámuel eperjesi mester

cukorfogó

Érdekes ritkaságok... Függetlenség, 1941. nov. 30. 11.1.

MDK

Wessely Vilmos, ép.
Bp.

A négy legjobb pályaterv közé tartozik az övé is. Ezt koronával jutalmazták.

Sirkő tervezése.- Vállalkozók Közlönye. 1906. I.17.

MDK

Wessely Vilmos, szobrászm.

kifogástalan művet egyet sem talált a zsüri, e
ezért a három díjat egyesítve felosztotta a
négy legjobb mű szerzői között.
Ezek egyike femtnevezett.

Eldöntött művészi pályázat. /Művészi sirkövek.
Magyar Iparművészet.- 1906. 3o.l.

MDK

Wessely Vilmos, szobrász MDK

Jelige:X. 100 koronás dij nyertese.

Lyka Károly: Sirkövek. Pályázat. -Művészet.1906.58-61.l. Képekkel.

MDK

Wessely Vilmos

Az Iparmüv.Társ. által gyermekjátékokra kiirt pályázaton, a pályabiróság 60 k.-val megvásárolta pályamüvét.

Müvészet, 1904. 269.l.

Wessely Vilmos, festö

MDK

A Dávidházy Kálmán debreceni bördiszmüves által kiirt pályázatot nov.hó 9.-én tartott ülésén döntötte el az erre a célra kiküldött biráló bizottság. Beérkezett 5o pályázótól 277 pályamü.

W.V. a második - 6o koronás dijat nyerte el.

Eldölt pályázatok.
Magyar Iparmüvészet. 1908. évf. 337-338.l.

Vessely Vilmos.ip.m.

tervei szerint Hegybánya- Szélaknán készült játékokat láthatjuk.

A MIP Társ. karácsvására 1908 nov.21.-én nyilt meg.
MIP.1908. 341.1.

MDK

Wessely Vilmos

pályamunkáját megvásárolták

Művészi fejléc és záródísz pályázat. Művészet 1903. 62.l.

Weszely Vilmos 2

M.D.K.

terve az Orsz. Iparmüvészeti Társulat hadi emlékművekre kiírt, de meddő, pályázatán meevételben részesült.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1915. XXXVI. évf.

febr. 17. sz. 7. old.

Wessely Vilmos

Galiciai rutén udvar, olf.

Mucsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Wessely Vilmos MDK

Kaluszi részlet, olf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt müvészek kiáll.

Wessely Vilmos

MDK

Kimpolungi részlet 1918-ból, szines toll

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Wessely Vilmos MDK

Gyulafalvai kertrészlet, tempera

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Wessely Vilmos MDK

Gyulafalvai templom, tempera

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Wessely Vilmos MDK

Öreg népfölkelő, temperavázlat

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

WESSELY VILMOS
OKTÉKTERVEZŐ

TÉGLABÓ JULIA: DESIGNER
A GYÁRBAN

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1959, 5-6, 42-43

tett tagozatokat / decorat

pitésze "ornamentumoknak"

nem csupán általános disz

definiált épitészetelmélet

ruvius-tól vett át. Az "Or

a "Venustas" része. A "Pul

hogy mig az előbbi is inhe

system of proportion, the

ned on rather than proper

ujabban kimutatta a kutat

szétválasztotta az épület

MDK

Weszely Vilmos

Margitay E: A Mühely kiállitása. Magyar Iparmüvészet. 1908. évf. 347-349 l.

Wessely Vilmos

festő

szül. 1882. május 18.

Pest

Zsebnaptár 1940.

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M. K

191*1* *évi* *2511.* *számv. sz.*

ügyosztály.

A válaszban a megkeresés számának és évének pontos feljegyzése kéretik.

Méltóságos

báró F

a müemlékek orsz.biz

F.é.január hó 21-

szerencsém a beszterczebány

1906 évi 10219 sz. rendelet

MDK

Weszely Vilmos

résztvett az alábbi pályázaton

Kik pályáztak az Ady-siremlékre? Képzőművészet 1928. 7. sz. 64.l.

MDK

Weszely Vilmos

Csakó E.: Iparművészeti kiáll. Aradon. Magyar Iparművészet 1905. 211.l.

MDK

Wessely Vilmos

Cukorkatartók. Repr. Terv.: Wessely Vilmos.
Gyermekjátékok. " " Wessely Vilmos,
készitette Werther Hugó, Békéscsaba.
(Iparművészeti kiállitás Aradon.)

Magyar Iparművészet, 1905. 207, 208. lapok

MDK

Wessely Vilmos

Gyermekjátékok, Wessely Vilmos tervei szerint. A hegybánya-szélaknai állami gyermekjáték-készitő tanműhelyben készültek. Többnyire mozgatható állatokat ábrázolnak e játékszerek: boritó-kosárba tehető libákat, csibéket, juhnyájak pásztorokkal, kutyákkal, Mátyás király fekete serege, trójai faló és az "egyszer volt Budán kutyavásár", melyet a lap is bemutat. 108.old.

Vas.Ujs. 1905. 52.évf. 107.lap

MDK

Wessely Vilmos, szobrászm.

Az egyesitett három dij egyenlően felosztott egyik részét nyerte el. /Teljesen kifogástalannak a zsüri egyik müvet sem találta./

Eldöntött müvészi pályázat. /Müvészi sirkövekre./

Magyar Iparmüvészet. 1906. 30.l.

Wessely Vilmos

Országos Magyar Iparművészeti Társulat idegen-forgalmi emléktárgyak pályázatára benyújtott pályaművét elfogadták.

Budapesti Hirlap
1929 11.8

Hessely Vilmos

Országos Magyar Iparművészeti Társulat idegenforgalmi emléktárgyak pályázatára benyvjtott pályamunkát elfogadták. —

Magyarság
1929 II. 8

Wessely Vilmos

Országos Magyar Iparrművészeti Társulat
idegenforgalmi emléktárgyak pályázatára
benyújtott pályaművét elfogadták. –

Bemeneti ujság
1929 II. 8

Wessely Vilmos

M.D.K.

iparművész-tervező a Ferenc József jubileumi 6000 K-ás díját nyerte el.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.
dec. 15. sz. 12 old.

Wessely Vilmos, ~~építész~~ M.D.K.
ipari műveket-
tervező

300 K-ás második
díjat nyert, Nádor Lajos-
sal körösen készítek terve-
vel, a kispesti munkás-
házak berendezésére ki-
írt pályázaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.

dec. 22. sz. 14. old.

MDK

Wessely Vilmos

Cukorkatartók, repr.

Magyar Iparművészet 1905. 206.1.

MDK

Weszely Vilmos

Az Iparműv.Társ. faintarziatervre kiirt pályázat második diját Weszely Vilmosnak itélte

Mű vészet, 1909. 56.lap

MÁTYÁS KIRÁLY FEKETE SEREGE.

TYÚK CSIBÉKKEL.
VESZELY VILMOS
tervei szerint készültek a hegybánya-szélaknai állami gyermekjátékkészítő tanműhelyben.

Magyar Iparművészet
1905.

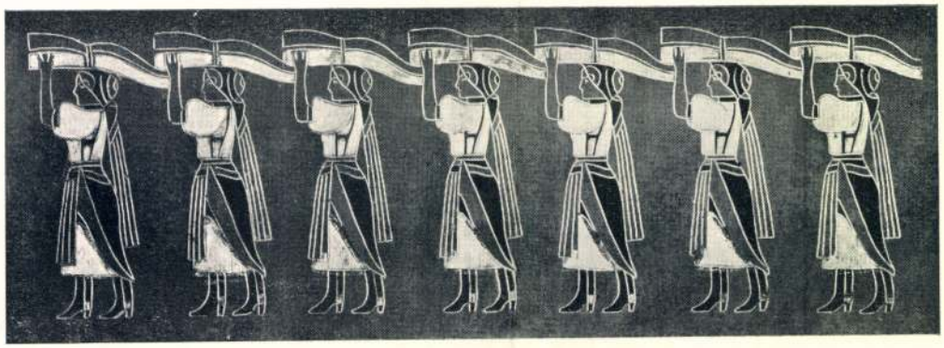

ÉGETETT ÉS VASALT BÁRSONYFRIZ. UNDI S. MARISKÁTÓL.

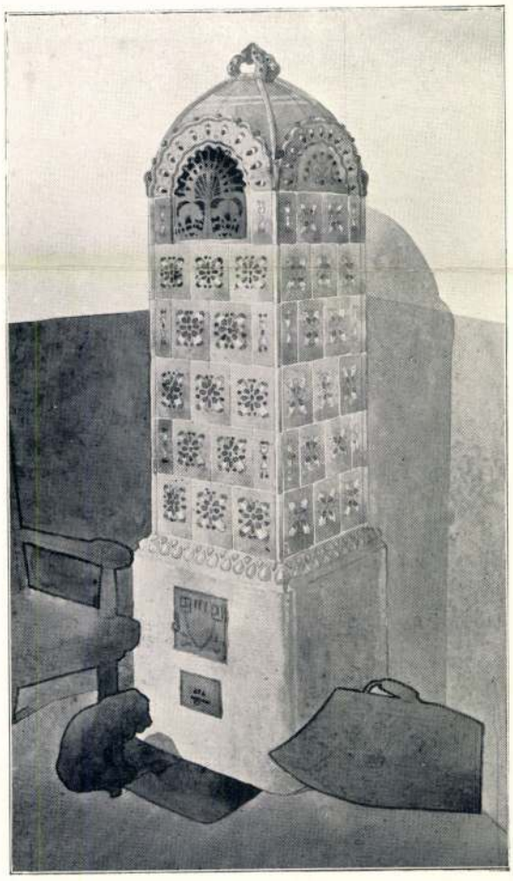

I. 200 KORONÁS DÍJ.

A CSERÉPKÁLYHA-PÁLYÁZAT
NYERTES MÜVEI.

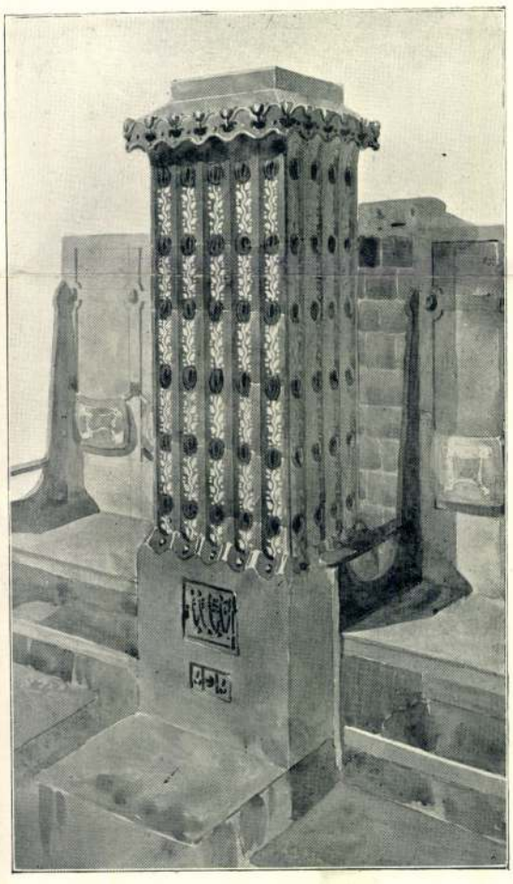

II. 100 KORONÁS DÍJ.

TERVEZTE FEHÉRKUTHY BÁLINT
ÉS DOSA LUKÁCS.

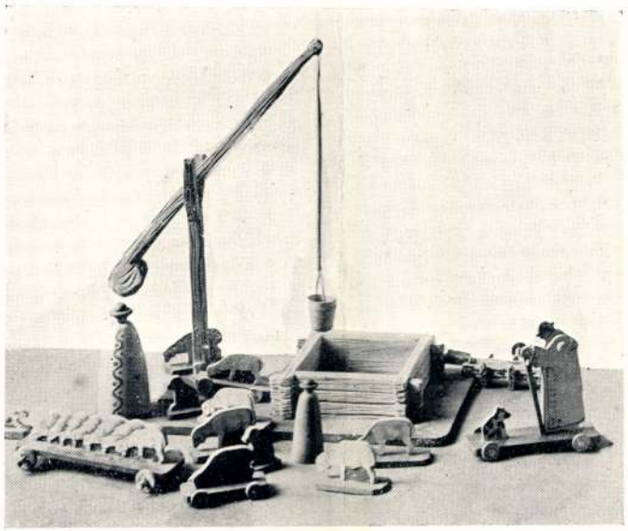

JUHNYÁJ GÉMES KÚTTAL.

BURITÓ LIBÁKKAL.

VESZELY VILMOS

tervei szerint készültek a hegybánya-szélaknai állami gyermekjátékkészitö tanműhelyben.

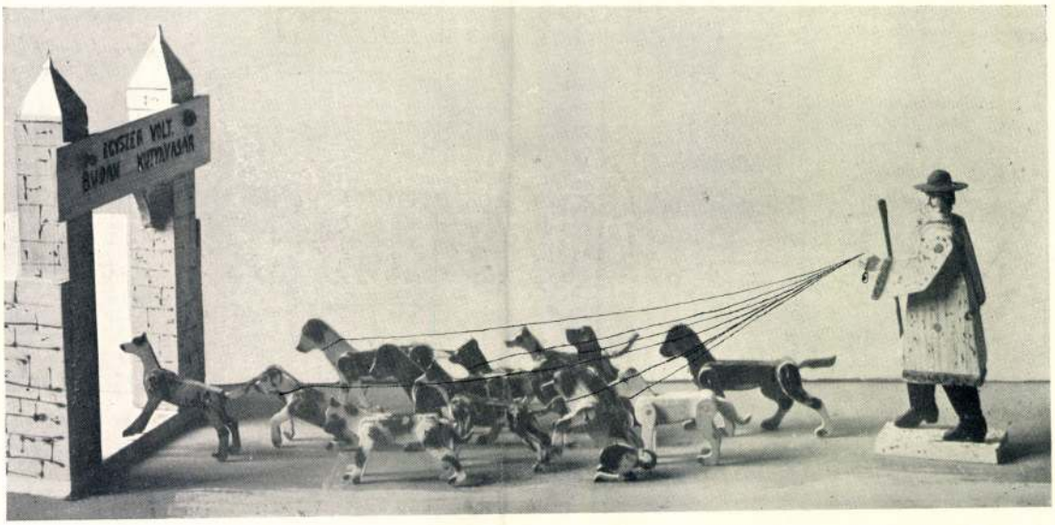

„EGYSZER VOLT BUDÁN KUTYAVÁSÁR . . .“

VADRUCA.

TRÓJAI FALÓ.

VESZELY VILMOS

tervei szerint készültek a hegybánya-szélaknai állami gyermekjátékkészítő tanműhelyben.

Wesely Vilmos

festő

VII. Dembinszky u. 18.

MKSz 1947

MDK

Weszely Vilmos

Az Iparműv.Társ. a hálószobatervre kiirt pályázat 100 koronás II.diját Weszely Vilmosnak itélte Többi tervét megvásárolták.

Cikk: Eldőlt pályázatok.

Magy.Iparművészet, 1909. 37-38.lap

MDK

Weszely III.é. építészhallgató

Kivitelre került siremlék-pályázatával szerepelt
a műegyetemi építészhallgatók kiáll.-án.

A Ház, 1909. II. 1-2.sz. 52.lap

de la tiare est pl
bras sont écartés
le dieu y tenait s
sont ornés de brac
le dos du taureau
particulièrement s
proportionnellemer

Toutes ces p
effacés de notre st
la barbe mais seul
dessous est la pom
Phot., tandis que l
ment perceptible

L'exemplaire
millénaire tandis
à la fin du second.
voudrait éventuelle
du Nouvel Empire
en Asie Mineure,
grecque se develo
plus ou moins na
circonstances donn
par une plastique
que et dévoilant d
la crise des culture
survenue au XIIe si
aux. En Grèce ce „s

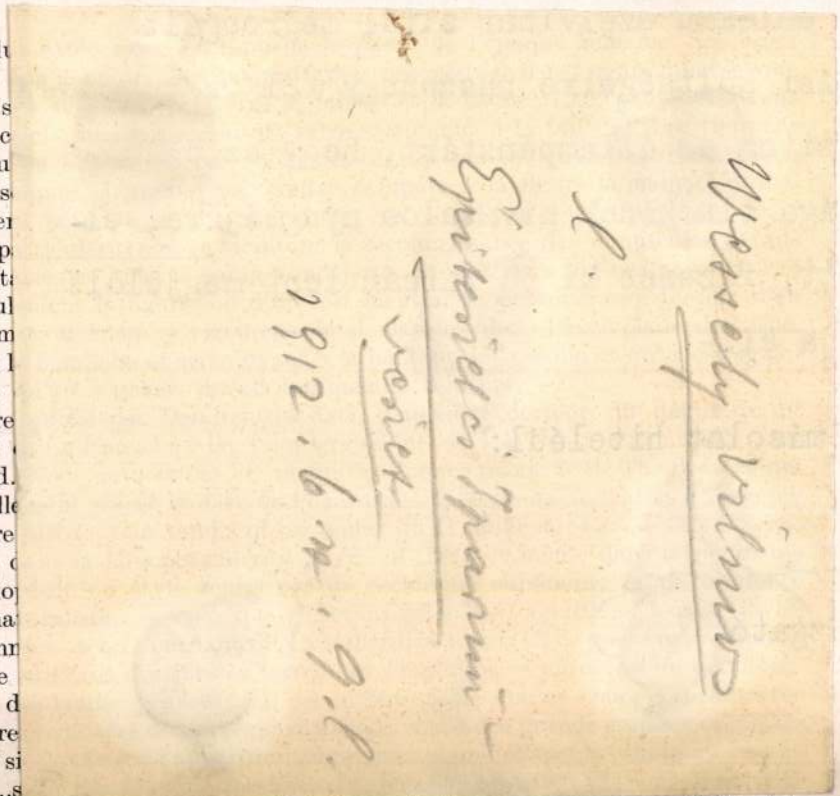

corps est cylindrique, ses pattes, à l'exception du moignon du pied droit de devant, font aujourd'hui déjà défaut; ses yeux sont exorbités. La figure humaine d'un style géometrique se penche légèrement en avant sur le dos du taureau. Son tronc est un cylindre oblong sur lequel on ne voit que peu d'articulations; ses bras, écartés sur les côtés, sont des courts appendices courbés légèrement en avant; ses pieds ne sont pas marqués ou plus exactement se terminent en s'aplatissant sur le dos et sur les deux côtés de l'animal. Le modelage du visage est un peu plus détaillée: le nez saillant à la manière d'un bec d'oiseau, les oreilles décollées et le large menton rondelet sont traités vigoureusement tandis que deux cavités font suggérer les yeux. La tête est coiffée d'une haute tiare ayant la forme d'un cône tronqué.

Le type de cette statuette n'est pas inconnu et caractèrise tout spécialement la sphère culturelle de l'Asie Mineure et de la Syrie du nord. Dans l'ancienne symbolique religieuse de ces régions les figures de dieux se tenant debout sur le dos des animaux jouent un rôle important depuis le début du Nouvel Empire hittite. Quant à l'homme-dieu se tenant debout sur le dos du taureau, allant de pair avec le culte du taureau dans les régions de la Méditerrannée orientale, il semble être d'une importance primordiale jusqu'à l'époque romaine.[2] C'est à ce type qu'appartient notre statuette.

Nous avons mentionné qu'on a trouvé la statuette dans la région de Malatia, dont la

Wessely Vilmos

1.

Exp Milan 1906

19.l. képpel

20, 21.l képekkel

22, 23.l. " "

28, 29.l. " "

45.l. képpel

48, 49.l képekkel

50, 51.l " "

52, 53 l. " "

54.l. képekkel

Weszely Vilmos

fenntitól tervezett
játékszerek

Milano 1906

77. l.

MDK

Weszely Vilmos

Gyermekszoba, æpr.

Tavaszi kiállitás.
Magyar Iparmivészet 1907. 131.l.

Wessely Vilmos

festő

1898-1902

Éimisk 1930.

90.l.

niszternek jelen kelet és ügyszám

a Csekkosztályhoz intézett rendele-

ási ág: "Művészeti célok támogatása".

5. Alrovat: 2. Rovat: 6. Alrovat:1. 2.

esti Hazai Első Takarékpénztár Egyesü-

ini-tér 6.sz.:/ A Műemlékek Orsz. Bi-

javadalma fejében az alábbi összegeket

llyal:

/:50:/ azaz Ötven pengő 80 f-t a

erhére,

ekre /:50:/ azaz Ötven pengőt a 127688.

- - -

Weszely Vilmos.

Részt vesz az Ady Endre-szívem-lék elkészítésének pályázatán.

Magyarság, 1928. febr. 9.

Wessely Vilmos K

művészünk munkája, a ki legújabban a diszítő szobrászat művészi fejlesztéseért elnyerte az iparművészeti nagy aranyérmet. Érdekes és eredeti tárgyai voltak a kiállításnak azok a gyermekjátékok, melyek *Wessely* Vilmos tervei szerint a hegybánya-szélaknai állami gyermekjáték-készítő tanműhelyben készültek. Anyaguk fa, melyet lombfűrészszel és faragó késsel dolgoztak fel. Többnyire mozgatható állatokat ábrázolnak e játékszerek: borító-kosárba tehető libákat, csibéket, juhnyájak pásztorokkal, kutyákkal stb. Van azután köztük Mátyás király fekete serege, trójai faló s egy ötletes játék: «egyszer volt Budán kutyavásár», melyet mi is bemutatunk. Egyszerűségükkel, magyarosságukkal s olcsóságukkal is kiválnak e játékszerek, melyek közül sok elkelt a kiállításon. — E kiállítási közleményeken kívűl még egész sereg más szép képet s több tartalmas czikket közöl a folyóirat, melynek szerkesztője *Fittler* Kamill s főmunkatársa *Györgyi* Kálmán; Előfizetési ára egy évre 10 korona, az Iparművészeti Társulat tagjai tagsági díjuk fejében kapják.

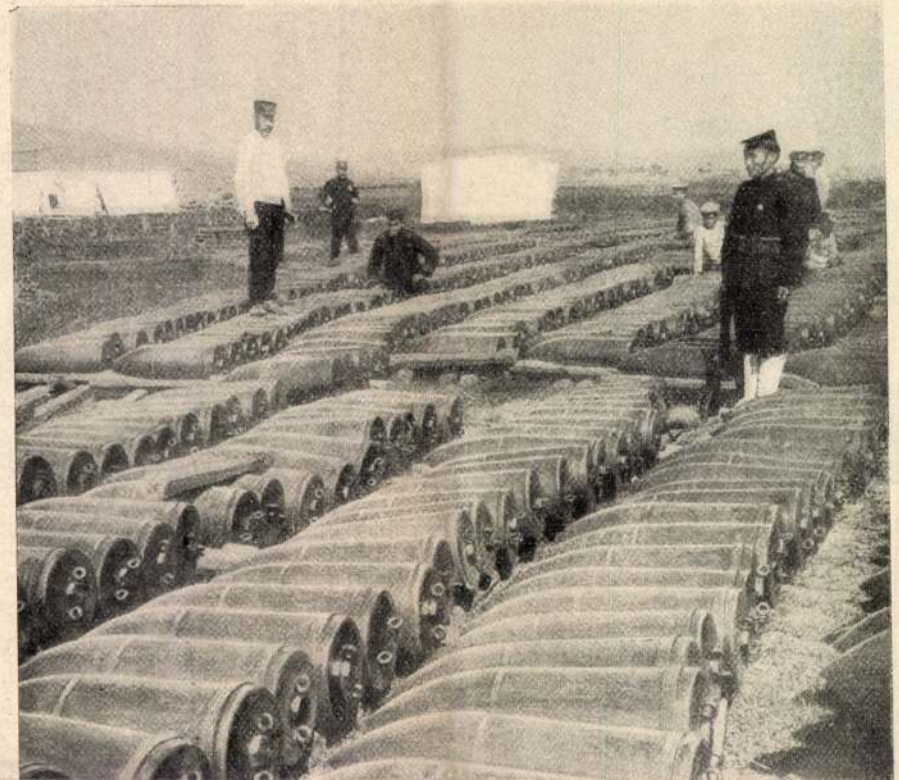

A Szent István-Társulat története. Irta dr. *Notter* Antal. Ötvenhat éve már, hogy a Szent István-Társulat *Fogarassy* Mihály akkor nagyváradi kanonok, majd erdélyi püspök kezdeményezésére megalakult. Azóta folytonos munkálkodást fejt ki, megerősödött és kifejlődött. E fejlődés történetét irta meg dr. Notter Antal, a társulat titkára, mun-

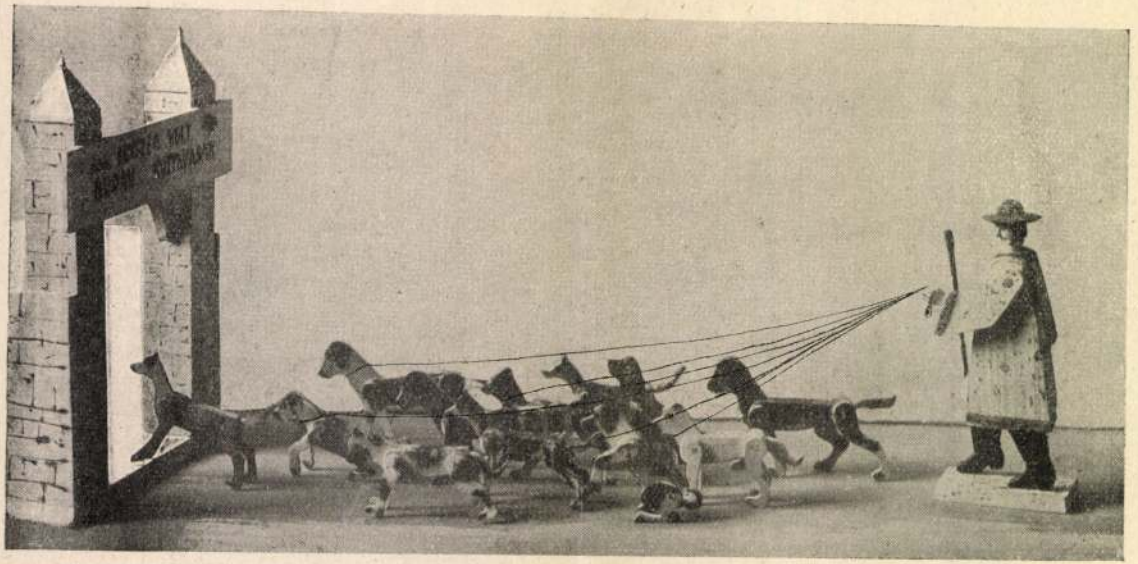

EGYSZER VOLT BUDÁN KUTYAVÁSÁR.

Gyermekjáték Weszely Vilmos hegybánya-szélaknai állami játékkészítő tanműhelyéből.

választották meg. Az öt levelező tagságra három ajánlottja volt a gyűlésnek, mind olyanok, kik a magyar irodalmat idegen nyelveken ismertetik s ezeket egyhangulag megválasztották: *Lechner* Gyula műfordítót, ki németre fordítva ismerteti irodalmunkat; *Schöldstrom* Frigyes svéd írót, *Vrchlicky* magyaros és férfias egyénisége, hangjának érczes csengése, komoly világnézete. Versei, melyekből eddig két kötet jelent meg, a magyar földet, a magyar népet irják le azzal a közvetlen melegséggel, mely annyira közel áll szivünkhöz, vagy az érett

a ki a nyilvánosság előtt még mindig féltve őrzi incognitóját.

MI UJSÁG?

A válság egyre tart, a mint hogy senki nem is remélt gyors kibontakozást. Gróf *Andrássy* Gyula, a «homo regius», már kétszer járt Bécsben s a király hosszabb kihallgatásokon fogadta. Második útjának nevezetes eredménye, hogy a király a még meghallgatandó politikusok közt elsőnek *Kossuth* Ferenczet fogadja, az országgyűlési legnagyobb párt vezérét. Gróf Andrássy február 10-ikén közölte Kossuth Ferenczczel Ő Felsége meghivását. Kossuthot Bécsben fogadja a király: a további kihallgatások egy részét Budapesten folytatja. Másik nevezetes eseménye a válságnak gróf *Tisza* István nyilatkozata a szabadelvűpárt február 9-diki ismerkedő estélyén, melyen a Hungária nagytermében a párt képviselő és kültagjai összesen mintegy háromszázan jelentek meg. Gróf Tisza a szabadelvűpárt jövőbeli magatartására nézve úgy nyilatkozott, hogy ne gördítsen nehézségeket a sulyos válságból való kibontakozás elé. Teljesítse hazafias önmegtagadással a maga kötelességét és igyekezzék részt venni az alkotó munkában, ha azt az ellentábor intézi is.

Püspök-szentelés. Budapesten az angol kisasszonyok váczi-utczai templomában február 5-ikén délelőtt fényes egyházi ünnepen szentelték püspökké *Batthyány* Vilmos gróf nyitrai kanonokot, a kit a király *Bende* Imre nyitrai püspök mellé nevezett ki. Az előkelő közönség teljesen megtöltötte a

CUKORKATARTÓK
TERVEZTE
WESSELY VILMOS

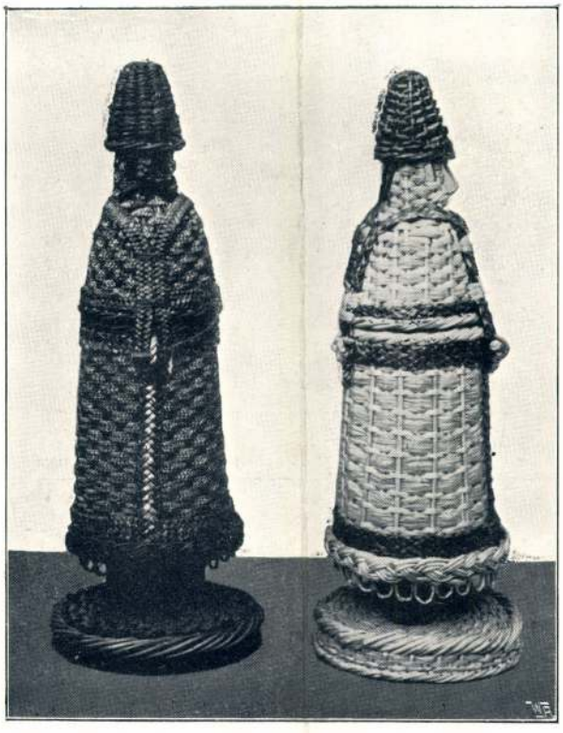

KÉSZITETTE
A BÉKÉSI ÁLL.
KOSÁRFONÓ-ISKOLA

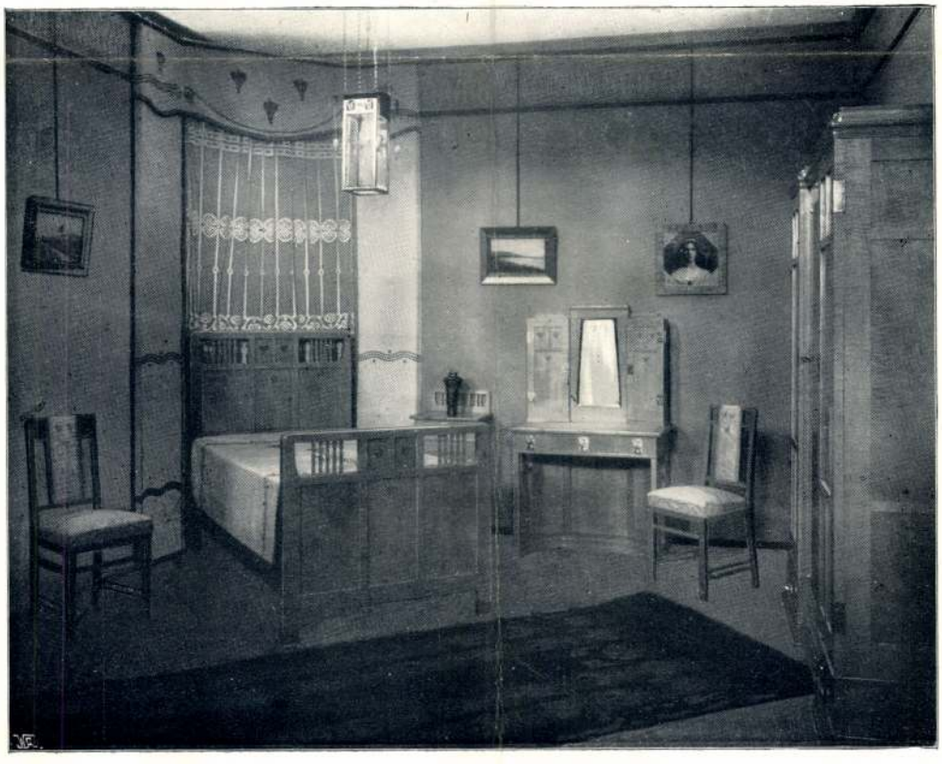

LEÁNYSZOBA

TERVEZTE REINHART KÁLMÁN
KÉSZÍTETTE REINHART FÜLÖP, ARAD

Magyar Iparművészet

1905

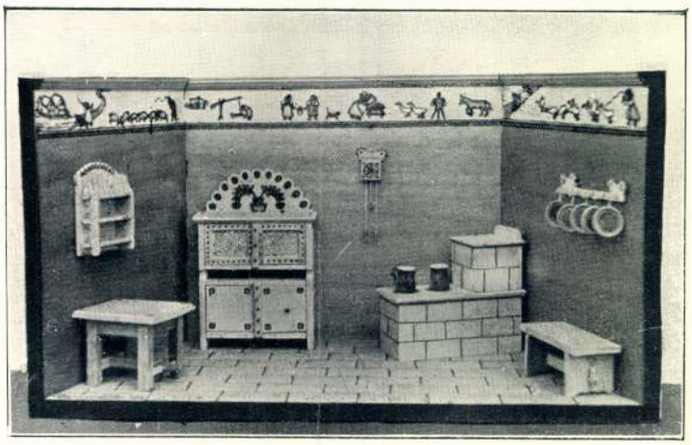

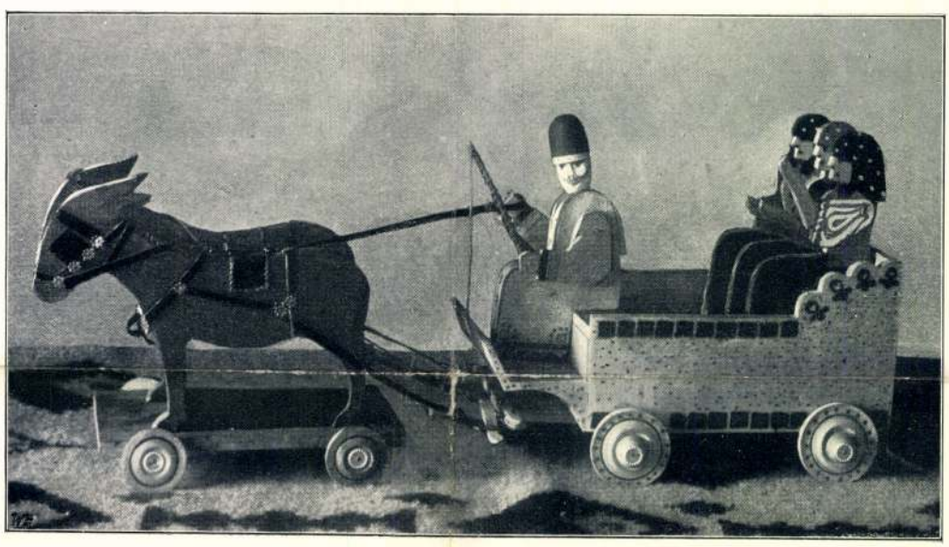

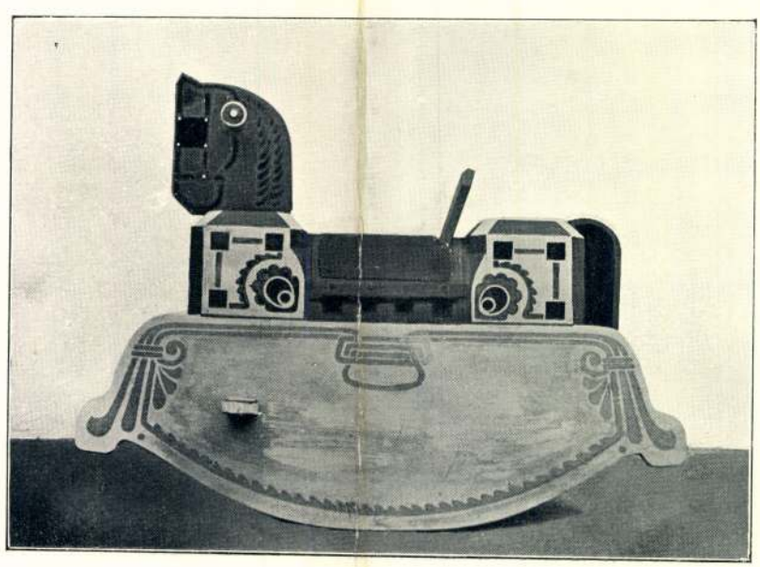

GYERMEKJÁTÉKOK

TERVEZTE WESSELY VILMOS
KÉSZÍTETTE WERTHER HUGÓ, BÉKÉSCSABA

Wessely Vilmos.

Az Ady-emlékpályázat zsürijének megnyerte tetszését pályaműve.

Pesti Napló, 1928. febr. 12.

Wesselényi Miklós.

Részt vesz az Ady Endre-
emlékünnepélyen.

Nemzeti Ujság, 1928. febr. 9.

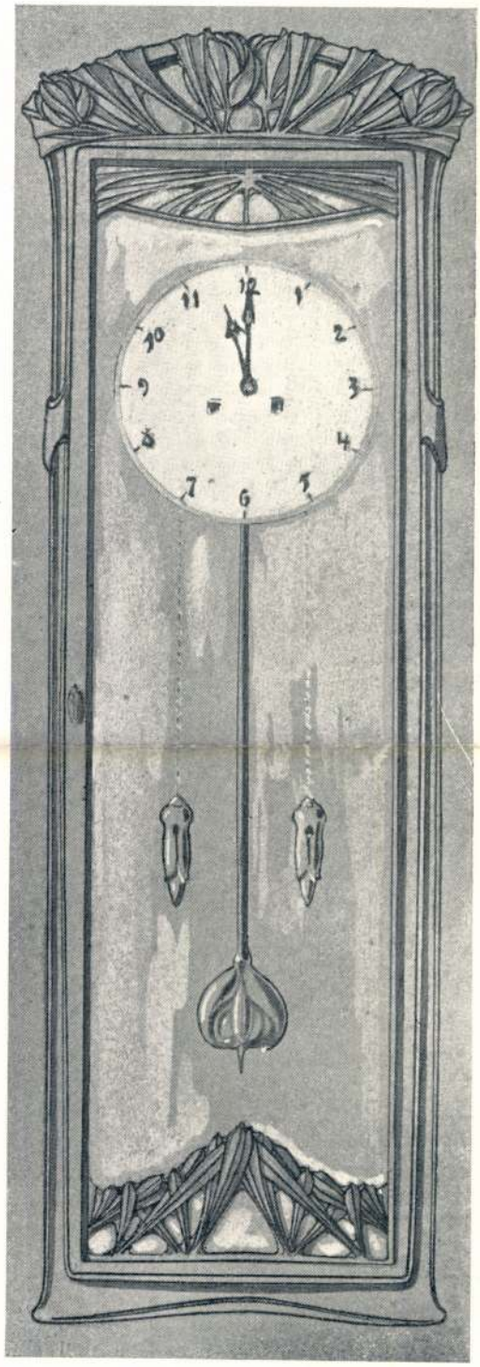

ÓRASZEKRÉNY-PÁLYÁZAT. VÁGÓ DEZSŐ PÁYAMŰVE.

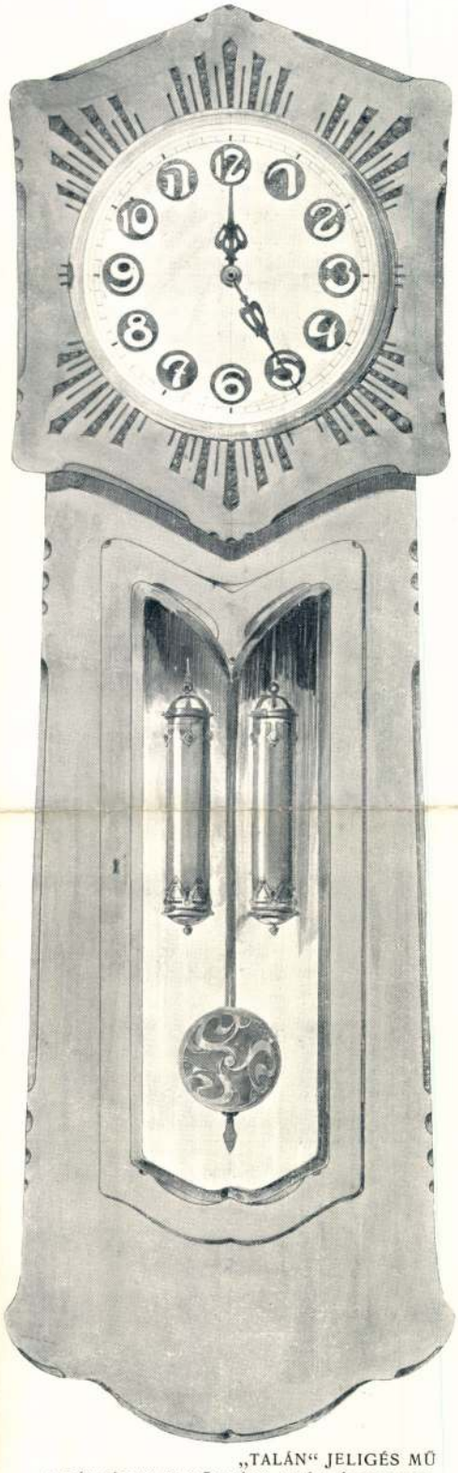

„TALÁN" JELIGÉS MŰ A PÁLYÁZAT ELDŐNTÉSE UTÁN ÉRKEZETT.

ÓRASZEKRÉNY-PÁLYÁZAT.

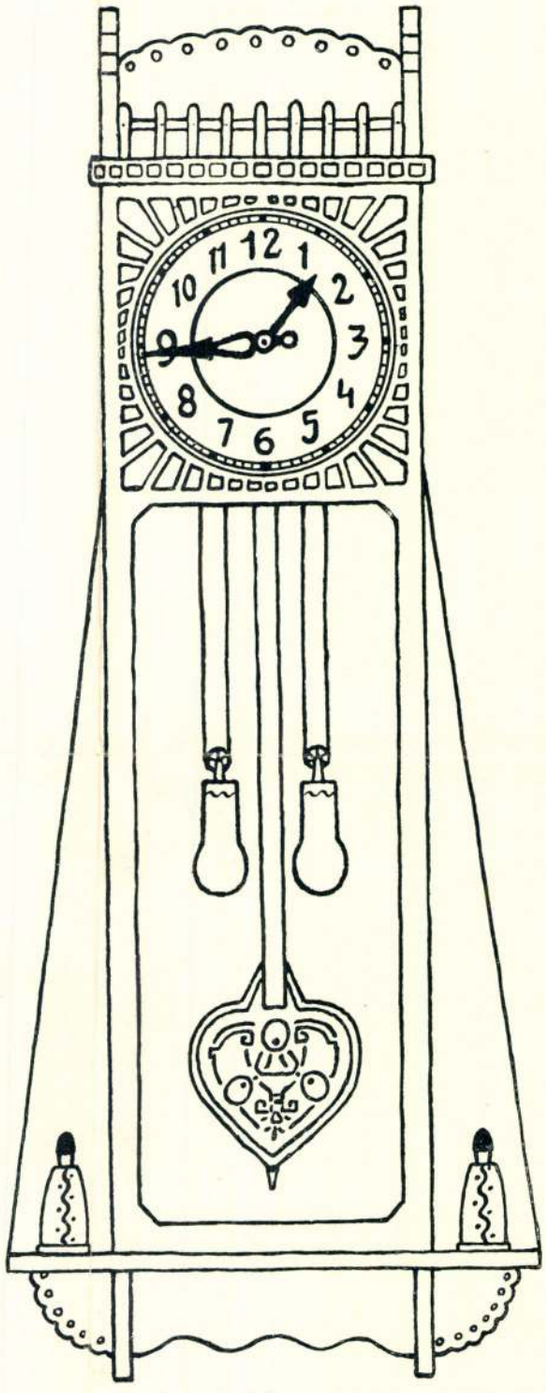

A 200 KORONÁS II. DÍJ NYERTESE
TERVEZŐJE VESZELY VILMOS.

fordít
nincs cid.

Magyar Iparmivészet
1905.

Wessey Gábor

Wessey Gábor festőművész kiállitása a Studió Galériában október 3.-tól,

Csavlek András festőművész kiállitása a Csók István Galériában október 4.-től,

Szamosvári József festőművész a miskolci Szőnyi István Teremben október 4.-től tekinthető meg,-közli a lap a kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. szept. 29.
XXIII. évf. 39. sz. 8. lap.

WESTER Gustáv ötvös

Bárkfa

MÉrt 1999. 122.

ihren Vorbildern verstanden zu haben, die sie für ihren eigenen Modernismus reklamierten. Das aber konnte gar nicht in ihrer Absicht liegen, weil sie allein damit befaßt waren, nach dem Fortleben von Kunst zu fragen, ohne daß sie dafür noch befriedigende Antworten wußten. Die Suche nach den Ursprüngen war eine Suche nach der immerzu zurückweichenden Idee der Kunst. Sobald man den eigenen Kunstbegriff noch ernst nahm, konnte man ihn nur mit fremdem Blut auffrischen.

Picasso war in diesem Zusammenhang erneut eine Schlüsselfigur. Er hatte bereits die Erfahrung mit den ‹Demoiselles› (S. 289) hinter sich, als er im Kubismus zum ersten und letzten Mal daran ging, Kunst ab ovo neu zu erfinden. Selbst dabei ließ er sich von afrikanischen Masken anregen. Als er wenige Jahre später Ingres' Zeichenstil ebenso wie eine gerade erlernte Kunstsprache in Gebrauch nahm, entsetzte er seine Anhänger mit dem Eindruck, den so mühsam errungenen Modernismus wieder aufzugeben. In Wahrheit war er schon einen Schritt weiter, als er frei über andere Kunst wie über ein Sprachmaterial verfügte, ob es sich nun um die Primitiven oder die Romantiker handelte. Deshalb verlor auch der sonst so ängstlich bewachte Gegensatz von gegenständlich und abstrakt seine Bedeutung für ihn. Der Fortschritt konnte nicht darin bestehen, nur die Gegenständlichkeit zu tabuisieren. Die Instabilität im modernen Kunstbegriff war ihm schmerzhaft bewußt, so daß er nach einer pragmatischen Methode griff und sich virtuos auf Kunst gleich welcher Zeit berief, um daraus Kunst zu machen. Die «Zitatkunst» folgte um 1970 als Reprise dieser Haltung, übrigens

Westerhoot. grafikus

A XVII. századi legkiválóbb magyar vonatkozású csata ábrázolások Hoogbe és Westrehoot csataképei közül kerültek ki. Ezek fegyver-, viselettörténeti, valamint hadtörténeti jelentőségüek. 279.old. 64-65.jegyz

Boros László: Tanulmanyok.-Dorffmaister Baranyaban 269.old

Müv.Tört.Ert. 1974. XXIII. 4.sz. Bp.

WESTERBAEN JACOB /17.sz.első fele/

Férfiképmás. Fa 35x46.

Ernst Muzeum aukciói XXXIV. 43.oldal

MDK

Arnoldo van Westerhoot

Amb. csata 90-100 old.

képek

műemlék: a földben
építmény, épületrész,
képzőművészeti, iparmű
Nálunk a §ek védelmé

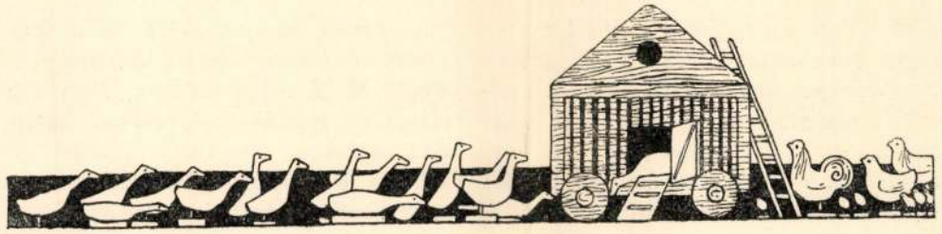

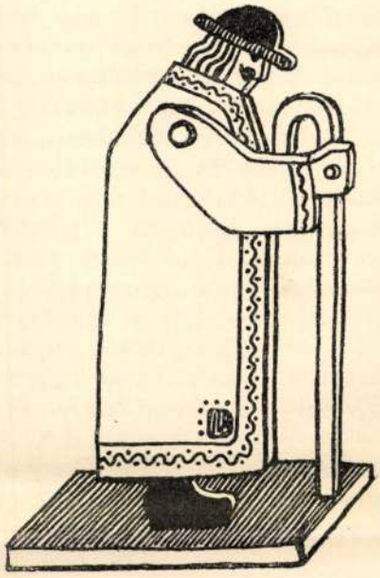

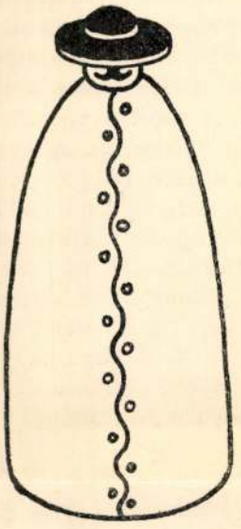

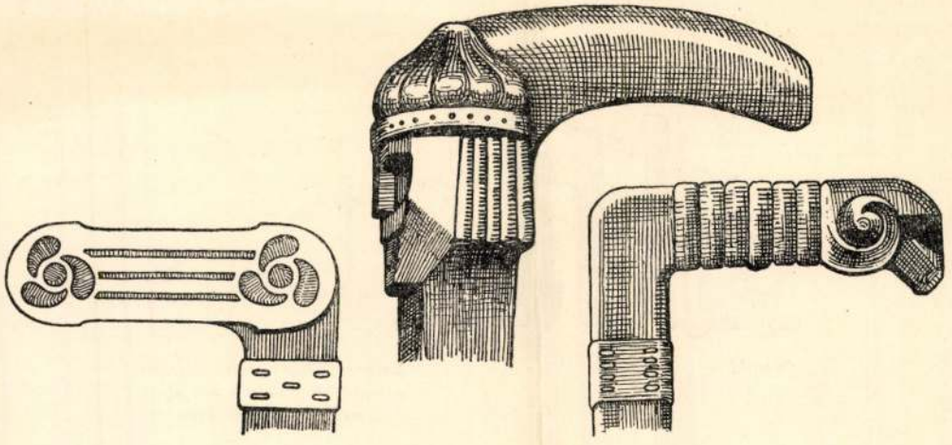

GYERMEKJÁTÉKOK
ÉS SÉTAPÁLCA-MARKOLATOK.

TERVEZTE VESZELY VILMOS.

Készültek a hegybánya-szélaknai állami gyermekjátékkészítő tanműhelyben.

Wessely Vilmos K

állatok nem a gyárilag előállított majorságok cifra, tollas és mégis oly merev készítményei, hanem egyszerűségök mellett is mozgékony, — helyenként mozgatható — szinte egyéni jellegű lények, amelyeket a gyermeki fantázia bízvást élőknek tekinthet. Hasonló eszmén alapul a tyúk, apró, tehetetlen fiókjaival. Már fejlettebb értelemnek szánjuk a meglepően egyszerű és mégis oly hatásos módon előállított juhnyájat, pásztorokkal, kutyákkal, gémes kúttal, vagy a ménest. Kisebb és nagyobb gyermekeknek egyaránt kedves lehet a szamarán ülő juhász. A bajvivó vitézek, Mátyás király fekete serege, az egyszeri budai kutyavásár, a trójai fa-ló megannyi ötletes játékok, amelyek a mindjobban eszmélő fiúcskát igazán érdekelhetik. Valóságos mikrokozmoszt tár Wessely a gyermek fogékony lelke elé, de olyan formában, hogy a képzelet kiegészítő tevékenységének, a játékban való gyönyörűség legfőbb forrásának, tág tér nyílik. Főleg ebben a tekintetben múlják fölül ez egyszerű, a legolcsóbb anyagból készült, tökéletlenségökben is céltudatos játékszerek a gyárak sokkalta mutatósabb, de épen azért valódi inger híján szűkölködő szokott készítményeit. Végül ne feledjük azt sem, hogy e játékszerek legtöbbjének valami határozott, speciális magyaros jellege van. Mind e jó tulajdonság mellett elnézhetünk némely tehnikai és formai fogyatkozást. Ez első kisérlet nagy sikerrel kecsegtet és reméljük, hogy a fiatal művésznek bőséges alkalma lesz még tapasztalatokat gyűjteni és azokat ez igazán jó ügy szolgálatában értékesíteni.

Fából készült *Szász (Sommer) Vilmos* két automatikus játékszere is, az ágaskodó borzeb és az egerésző macska, amelyek fölötte egyszerű szerkezetökkel meglepően természetes mozdulatokat produkálnak. Felnőtteknek talán még inkább gyönyörűségére szolgálnak, mint gyermekeknek, akik az untalan ismétlődő mozdulat egyformaságát könnyen megúnják. Épenséggel nem gyermekeknek valók *Ürmössyné-Benczur Elza* torockói bababútorai, amelyek túlságosan törékenyek és — drágák. Pompás tehnikájuk, ragyogó színezetök révén inkább dísztárgyak, mint játékszerek.

Dr. Éber László.

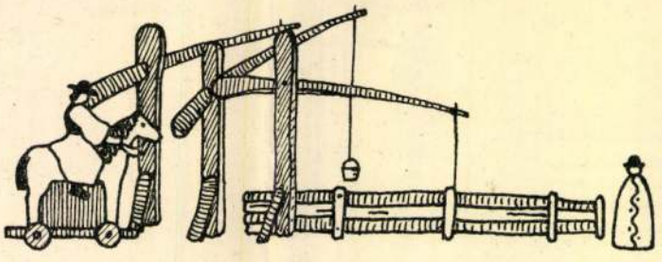

ITATÓ.

Veszely Vilmos terve után készült a hegybánya-szélaknai áll. gyermekjáték-tanműhelyben.

Magyar Iparművészet
1905.

Westerhout Arnold

Le Triomphe des Chrestiens, ou les insignes victoires remportées sur les Turcs, avec leur defaite devant Gran par l'armee Imperialle .... Fol. A német alföldi Westerhout Arnold élénk compositiója és azon ritka lapok egyike, megeket Nagler Kunstlexicon 39. szama megemlit.

Előtérben a vágtató és törökök üldöző Lotharingi, Conty és de la Roche hercegek, felül két külön cartouche-ban Coron és Kassa város bevétele.

Rubics Magyarországi várak stb. 25. l.

Ötvös András

ötvös.

XVIII. 27.

Vesterhout Arnold

rézmetsző.

1. Buda vissza foglalása 1686. Nagy fol. rézmetszet, olasz magyarázattal. Vesterhout Arnold (1666–1725) nagyszerű élénk Compositiója, melyet Romában készítvén a pápának felajánlott: „Ecco a piedi della Sta Vestra la famosa Buda metropoli dell Ungheria" etc. Mint a sitkább lapok egyikét Nagler Lexicon 21 köt. 335. lap felemliti.

Bubics. Magyarországi

várak stb. 9. l.

Deák - Ébner Lajos

festő.

Westrhout, Arnoldo van

lásd

Kremrégi Bp 15. l.

I. Selim:

Egész alakban, diván
látható. Jobb kezét térdére tá
ját forgók díszítik, bajusz
derekán öv szorítja, [illegible] broka
díszt. Felirata a kép alatt

Selim T
neunter Kaiser
im Jahre 1

s a felső jobb sarkon: „9".

Rézmetszet, mér

9

Arnoldo van Westerhout

Bellgrád ostsova
delineatione delle
Piazza e Fort.ca di Bellg-
rado etc. 17 sor szöveggel
Rezi folio

Arnoldo van Westerhout

Szentjób átadása
1686.
Vera et essatta Pianta
della Piazza, et impor
tante Fortezza di S. Giob
alatta magyarázat olasz
szöregyel
Rezin. K folio.
kezült 1686.

Van Westhout

Ritratto al Naturale/
D'Achmet Airam/
Bassá Comandante di
Búda Rimasto morto
súla/ Breccia nell'
Espugnatione di detta
Città li 2 Settembre. 1686.
Reizn. fol. oval Eret-
be

Arnoldo Van Westerhout

Carro Trionfale d'
Emerico Tekeli. Gúny-
rajz. Rezm. folio.
Egy Eonujságlapból,
a hátterben hegyvárad
látképe.

Telz. Si uendono d'
Arnoldo Van Westerhout/
alla salita di S.
Giuseppe.

il commando del mèdo serenisso
di Lorena e della sua espug-
natione per assalto sotto la
condotta del Maresciallo Ca-
prara li 19. Agotsto 1685.
Arnoldo Van Westerhout fiamengo Delino Intaglia-
e, Stampo in Roma; e dal medesimo si uendono alla
Salita di S. Gioseppe a Capo le Casa anno 1685
Con Licenza de' Superiori.

Rm., mér. a vk. 43.5: 68 cm.

198-91-5614.

Érsekujvár. T.3857.

Az ostromot feltüntető lap előterében keresztény és török lovasok küzdenek, a középtérben az égő vár és az ostrom egyes mozdulatai szemlélhetők, a háttérben pedig Nitria tornyai tünnek föl. Felirata a lebegő mondatszalagon:

NAIHAISEL.

mig balra az irattekercsen ezeket olvassuk:

Delineatione
della Battaglia campale seguita li 17 Agosto 1685. tra l'
Essercito dell'Imperadore
commandato dal Sereniss
Duca di Lorena e Turchesco
sotto il commando del Seraschier
con la rotta e fuga dell'Armata
Ottomana. Come anche dell Asse,
die della forte Piazza di NAI
HAISEL pricipiato li 14.
Luglio del sudo anno sotto

9582

Buda ostroma.

Abban a pillanatban van ábrázolva, a midőn a balról előretörő és Il Sermo D. di Lorena és Il Sermo Elecr. di Bauiera vezetése alatt lévő csapatok a törököket, a Gran Visir-rel és az Il Seraschi-val menekülésre kényszeritik. Felirata: Beatmo Pre. Ecco a piedi della Sta Vra la famosa Buda Metropoli dell' Vngheria espugnata stb. Jelzése pedig a Spiegatione delle Notitie alatt: Delineato, e Intagliato da Arnoldo van Westrhout e medmo si fa stampare, e vendere nella sua bottega alli Cesarini con lic. Sup.

Rézmetszet, méretei 44.4:70.2 cm.

Sz.n.29-913
793-913-32
Át.lelt.10039

20 K

Eszék. T.3862.

L. lásd

A háttérben az ostromlott vár a Dárda felé vezető hiddal, mely fölött a malmok égnek, az előtérben pedig a szövetséges csapatok vannak felállitva és küzdenek a török lovasokkal. Felirata a lebegő mondatszalagon:

Pianta et alzata della Citta e famoso Ponte d'Essech, in gran parte incendiato dall Armi Imperiali sotto la condotta del Marescial Gnle Conte Lesle.

mig jobbra a czimeres keretben All. Illmo et Eccmo Sigre Sigre e Pron Colmo GIACOMO LESLE Conte di Neustat kezdettel és Humme Deumo et obligeno Serue Arnoldo Van Westerhout befejezéssel olasz szöveg olvasható.

Rm., mér. a rl. 35: 51.3 cm.

198-91-261757.

Buda visszafoglalása. T. 2518. III.

A vár visszafoglalásának egyes mozzanatait feltüntető lap előterében Il Sermo D. di Lorena és Il Sermo Electr di Bauiera lovas alakjai tünnek fel balra, mig jobbra török és keresztény lovasok küzdenek. A Beatmo Pre megszólitású levél alatt Spiegatione delle Notitie-t nyerünk: A. Attacco de gli Imperiali kezdettel és 41. Il Vise Bassa con il resto del Presidio si rende a discretione befejezéssel. Jelzése ezután: Al Negotio Remondini és legalól jobbra: Delineato e Intagliato da Arnoldo Van Westerhout e dal medmo si fa stamtpare, e vendere nella sua bottega alli Cesarini con lic. Sup.

Rm., mér. a vk. 44.1 : 70.3 cm.

jelzése: Intagliata da Arnoldo uan Westerhout e dal medemo Si
Stampano alli Cesarini in Roma con lici de Supi.
Anno 1697.
NOTA-jának kezdete: A. Accampamento dell´Armata Turchesche és
befejezése: X. Temisuar.

Rm., mér. a rl. 43.9 : 66.7 cm.

140-95.

Zenta. T. 6562.

A középtérben látjuk a keresztények és törökök küzdelmét, a kiknek egy részét a Tiszába szoritották, az előtérben pedig balra a Prima Zuffa oue ui rimase Prigione il Pascia szemlélhető, jobbra pedig Il Principe Eugenio di Sauoia Gerale dell´Esercito Imple lóháton fogadja az elfogott török pasát, kinek lábainál e megjegyzést olvassuk: Pascia condotto prigione auanti il Principe Eugenio, dal quale intimorito per la morte h) minacciatagli si riceuono molte notizie circa l´Armata Turchesca. Felirata a lebegő mondatszalagon:

Battaglia data al gran Sultano de Turchi, e Vittoria Segnalata ottenuta Contro essi dall´Esercito di Leopoldo 1o Imperatore nelle uicinanze di Senta alle sponde del´Tibisco sotto il Commando del Sermo Principe Eugenio di Sauoia regnante il Smo. Pontefice Innocenzo XII alli 11 di Settembre 1697

militare e monizioni da bocca,
e da guerra
Vittoria successa sotto li benigni influs
si[illegible]e gran Zelo di N.S.P. Clemente XI.
felicemente regnante
ezután: Delineata et Intaglata da Arnoldo Van Westerhout
e dal medesimo si stampano alli due Maccelli
in Roma con lic di Sup
Al Negotio Remondini.

Rm., mér. a vk. 43.2 : 68.4 cm.

Belgrád. T. 2508. III.

A háttérben látjuk a térrajzban feltüntetett várat, a mely előtt hadi hajókat láthatunk, mig az előtérben az ostromló csapatok mozdulatait szemlélhetjük balra Il III Ser. Princ Eugenio di Saua lovasainak küzdelmével és jobbra az Attaco del Palfival. Felirata fölül az irattekercsen:

Delineatione della Piazza e Fortza di
Belgrado
Assediata li 23 di Luglio... dall´
armi Cesaree sotto il commando del Sereniss
Tenente Generale Cesareo Principe
Eugenio di Sauoia, e resa al medemo
li 18 Agosto cte auendo prima alli 16
di detto mese l´Esercito Cesareo assalite
a uiua forza e superato gloriosamente
le Trinciere del Campo Ottomano,
disfatto intieramente, e fugato l´Esercito
del Turco, con lasciare in preda de
Cesarei tutto il Cannone, Mortari
Tende Bagaglio, ed ogni attrezzo

Westerhout V. Arnold

Westerhout V. Arnold, rézmetsző

Múz. és Kvt. E 1911. 260, 261,

Arnoldo Van Westerhaut

Tökölyi elfogatásu. Egyrom Lipsiae
lap. Folio. Rerum.
pl 2.

Si Vendono da' Arnoldo / alla salita di S. Giuseppe.

Arnoldo Van Westerhaut

Lamento che fa Emerico Tekeli per esser stato imprigionato in Varadino. Nyszig lap. rézmetszetű egyhom képpel, mely Tökölyit a török fogságban, börtöne ablakánál ábrázolja.

Velz.
Si vendona d Arnoldo Van Westerhaut.
alla salita di S. Giuseppe a Capo le Case cõ. lic. f.

Arnoldo V. Westerhout

Tökéli menekülése.
A hátterben Temisvar,
Gran Sig felirattal
tájkép. Rézm. folio.
Si Stampano alli Cesa-
rini da Arnoldo V. Wes-
terhout.

Arnoldo Van Westerhout
etc. 1685

Waihaisel.
15 sor. tajékoztató
Novággel rezi
nagyfolio.
Az előtér harccolo
alakjai megegyeznek
a belgrádi csatakép
alakjaival.

fent jelzés

Westerhout Arnold

Gioseffo I.° Re' Apostolico D'Ungaria di Dalmatia stb 5 sor olasz jelvü szöveg. metszette: Arnoldo van Westerhout Romában. Rézmi ~~[illegible]~~ folio.

Gioseffo 1° Re Apostolico d'Ungaria Figlio dell Imp. Leopoldo 1. s. [illegible] 2 sor szöveg. metszette 1690 ben

Westerhout Arnold

Laïd

=

BmK 38 l

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
láírása.

. — Endrényi Imre, Szeged.

Westerhout

laid
=
Bmk 40 l.

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
láírása.

. — Endrényi Imre, Szeged.

Westerhout

läse

Mus. és Könyvt. ét

1913. 260, 261 l.

Westerhout

verin.

l'

Muz ei Kst Ent

1913. 261. 1.

Westerhout,
Arnoldo van

l.

Kelbpgrafabr

98, 107, 136, 221.

Üzletek:
Baross ucca 52
Tel. 37
Gellért tér 3
Tel. 59
CENTRUM

Westerhout Arnold

rem

l-

Gendviselet

935 l.

Westerhoot, Arnoldo van

wód

Jajczay János dr.

Buda vinzafoglalásának emlékei

MAGYAR MUVESZET
1936. 337. l.

az újjáépítő XVIII. század kora már nem a harc dicsőségét zengi. E hosszú nyugalmi idő alatt veszi át újra a régi vezetőszerepet a katolicizmus : az Egyház reneszánsza a vezérszólam a magyar orkeszterben. A barok katedrálisok, püspöki paloták, plébániatemplomok, a szerzetesrendek templomainak illuzionista freskói az Ég diadalát és a lélek harcait hirdetik, de nem a földi fegyverek csatazajáét. Az új kastélyok falfestményeiben is a letűnt antik világ alakjai népesítik be a falakat ; a század allegorizáló-szimbólikus hajlama itt is megnyilatkozik. A magyar barok egyrészt vallásos-heroikus, másrészt hitregebeli-allegorikus szelleme kevéssé emlegeti a régi véres küzdelmeket, amelyekre, úgylátszik, a nemzet nem is szívesen emlékezett. Buda, Eger, Szigetvár, Székesfehérvár, Várad, Komárom, Esztergom véráztatta sáncainak omladékain, Mohács mezején újra virágok nyiltak s az elmult századok milliónyi mártírjának véres árnya az új kor békés oltárkép- és freskófestőit már nem ihlette meg.

A magyar fegyverek nem pihentek a XVIII. században sem s szép számban akadtak festők és rajzolók, akik a Rákóczi-kor, Savoyai Jenő csatáit, Mária Terézia háborúit, majd II. József hadjáratait, végül a napoleoni kor harci jeleneteit megörökítették.

* * *

A törökkori csataképfestés és rajzolás utolsó hullámai még a XVIII. század első negyedére is átrezegnek s Savoyai Jenő diadalmas hadjáratait kísérik. Zenta, Zalánkemén, Temesvár és Pétervárad csatái állanak az érdeklődés homlokterében.

A XVII. század második felében már kialakult a barok ostrom- és csatakép Hooghe-tól, Meulen-től, Wouwermantól, Snayers-től és Parroceltől befolyásolt sémája.[424] A fentebb tárgyalt ostromképek is jobbadán e flamand mesterek befolyása alatt alakították ki a szokásos kompozíciót. A szabadabb értelemben vett csatakép (mint Wouwerman lőporfüstös, viharos ege alatt táncoló vad szürke paripái, vagy Stefano della Bella képei) több lehetőséget nyujtott a mesternek, mint egy ostrom ; ahol megkötik a művészt a helyi adottságok, a vár képe, helyszínrajza, a seregek felvonulása, sajátos viseletei és fegyverzetük s a fővezérek képe. Ezeken a képeken a középpont az ostromlott vár, körötte a küzdő hadak, sokszor áttekinthetetlen gomolyagban ;

az előtérben mind nagyobbra nőnek a küzdők alakjai s az egyes párharcok, kivált a hagyományos lovascsatajelenet a lebukó lovakkal. Az előtérben, mély árnyékban (mint Tempesta képein) áll a vezérkar, ezidőtájt főként Badeni Lajosnak, majd a legendás hírű Savoyai Jenőnek alakja. Ezeket a művész sokszor az előtérben magasodó képzeletbeli dombra helyezi s jóval felnagyítja, hogy a háttér mélységet kapjon. A főcél a mind nagyobb mozgalmasság, a barok pátosz és lendület, amely a másodrangú metszők képein sokszor áttekinthetetlen, zűrzavaros gomolyaggá fokozódik s a képet szinte élvezhetetlenné teszi. Az ég — mint azt már Dahlberg metszetein is láttuk — a komor képhez illően viharos felhőkkel terhes, amit a lőporfüst csak fokoz. Ezt a formulát a kivitelben a metszők tehetsége módosítja. A hadállásképek fejlettebb műszaki tudást igényeltek. Mindamellett az új változatok már kevés fejlődési lehetőséget nyujtottak.

* * *

Igy látjuk német metszeteken a zalánkeméni csata jelenetét nagy távlati beállításban, a hadrendek felvonulásával ;[425] a zentai csatát Montalegre képén,[426] a Sacra Lega lapjain[427] olasz metsző munkájában és sok más lapon.[428]

Számos metszet, térrajz és városkép készült Temesvár 1716-i ostromáról.[429]

Művészileg érdekesebb termést köszönhetünk Savoyai Jenő két nagy döntő diadalának, a pétervárad és a belgrádi ütközetnek. A pétervárad csata ábrázolásai közül[430] kiemeljük Blödner Cyriacus császári őrnagy-mérnöknek a helyszínen[431] rajzolt képét, a Giuseppe Maria Dalla Via metszette mozgalmas csataképet a vizbefúló törökökkel,[432] a francia Benoist Antal (1721—70) angol feliratú, mély távlatú képét a pétervárad csatáról, amely azonban már jóval később készült.[433] A nándorfehérvári csatáról a kiadott és a kiadatlan metszetek egész légióját ismerjük.[434]

Külön kell megemlékeznünk azokról a hollandi mesterekről, akik Jenő herceg hadjáratairól a leghívebb s egyben művészileg is legjobb metszeteket készítették. De ezek már újra hollandok, köztük Romeyn de Hooghe és Westerhoot Anrold. Hooghe remek csataképet festett a pétervárad ütközetről, az amsterdami Johannes de Ram kiadásában, karcának lehelletfinom árnyalataival ;[435] az ő egyik képét látjuk a belgrádi csata egyik színezett térrajzán

élénkítik [410] s hatásában ezt is felülmúlja az eszéki híd előterében adott jelenet [411] (37. kép).

Westerhoot, Hooghe-hoz hasonlóan, nem ragaszkodik szigorúan a történeti eseményekhez; önkényesen alakít, amint erre már Szekfű rámutatott. Jelenetei azonban életteljesek, lendüle-

37. Arnoldo van Westerhoot: Az eszéki csata. Részlet (Magyar Történeti Képcsarnok).
Arnaldo van Westerhoot: Battaglia di Eszék. Particolare. (Galleria di Pittura Storica Ungherese).

tesek, mozgalmasak, de nem a Callot iskolájának, hanem a római barok modorának jegyében. Westerhoot Rómában élve, egészen beleélte magát a római barok világába. Éles valóságmegfigyelése ellenére nem mond le a szép formák és a harmonikus vonalak kultuszáról. Ez a realizmus közös jellemvonása a XVII. század nagy északi mestereinek, akik a barok komponálás módszereit meggyőzően egyesítik a reális formalátással. Westerhoot-ban a késő németalföldi romanisztika nagy mesterét tisztelhetjük.

* * *

a barok szellemben gyökerező kompozíciós érzék s kiváló térérzék jellemzi. Semmi sincs benne a G. de Lairesse-féle hűvös, formális, üres klasszicizmusból. Technikája, az egyes apró alakok színes, szellemes, mozgékony beállítása franciás s akárcsak Stefano della Bella-ban — a Callot művészetének emléke cseng benne

36. Romeyn de Hooghe: Az eszéki csata (Magyar Történeti Képcsarnok).
Romeyn de Hooghe: La battaglia di Eszék (Galleria di Pittura Storica Ungheresc).

vissza. Ő is mesterien karrikíroz; Hooghe az első nagy holland politikai karrikatúrista. Ez adja meg jellemző erejét; seregfelvonulásai nem lélektelen tömegábrázolások. Minden muskétás, aki a vállára vetett fegyverrel halad a víárkokban, külön él, önmagában is egyéniség.

Ugyanezek az erényei és a hibái Westerhoot Arnold csataképeinek.[406] Westerhoot több lapot készített: Buda ostromáról kettőt,[407] egyet Esztergom ostromáról,[408] egyet Belgrádról.[409] Érsekújvári lapján az előteret hagyományos lovascsata-jelenetek

G. Westermann (Hollandia)

a rajz-pályaművek csoportjában díjnyertes lett.

Manno Miltides második lett a kellemi olimpiász kobrázati csoportjában.

M. 932. VIII. 5.

M.D.K.

"estermayer, rézmetsző

Reprodukciójáról ismeret gyenge olajkép ismeretlen mes-
tertől az 5 metszetének orosz feliratát viseli. Magán
*ulajdonban volt. Fényképe a Magy. Tört. Képcsarnokban.
162.o. 28.jegyz.

Rózsa György: Megjegyzések a magyar történeti iko-
nográfia néhány kérdéséhez. 157.o.

Folia Archaeologica. VI. 1954. Bp. Tankönyvkiadó Váll.
Bp. 1954

M.D.K.

"estermayer.rézmetsző

Andrássy Manó birtokában volt egy mozaik,amely valószinüleg "westermayer rézkarca után készültmint állitólagos Rákóczi képmás,bár ez Kupetzkynek"Kuruc vitéz"c. képe. 162.o.

Rózsa György: Megjegyzések a magyar történeti ikonográfia néhány kérdéséhez. 157.o.

Folia Archaeologica.VI.1954.Bp.Tankönyvkiadó Váll. Bp.1954

M.N.K.

Westermayer, rézmetsző

Kupezky Jánosnak "Kuruc vitéz" c. művét, mint Rákóczi képmást másolta. A Rákóczi induló Engeszter Mátyástól és Zapf Antaltól megzenésitett változatának kottáján e kép, mint II. Rákóczi Ferenc szerepel. Az Orsz. Széchenyi Könyvtár Zenemütárában.. 162.o. 31. jegyz.

Rózsa György: Megjegyzések a magyar történeti ikonográfia néhány kérdéséhez. 157.o.

Folia Archaeologica. VI. 1954. Bp. Tankönyvkiadó Váll. 1954. Bp.

M.D.K.

P.Westermayer,rézmetsző

Kupezky halála után,a XVIII.második felében készitett rézmetszete azonositja Kupecky Kuruc vitéz c.képét Rákóczival.Jelzet:"Kopezky pinx.-P.Westermayer sc.". Adress:"In Wien bey Artaria Compagnie".Rézmetszet, 26.4+21.1 cm.Magy.Tört.Képcsarnok.Ltsz.3718. 161.o. 22.jegyz.

Rózsa György: Megjegyzések a magyar történeti ikonográfia néhány kérdéséhez. 157.o.

Folia Archaeologica.VI.1954.Bp.Tankönyvkiadó Váll. 1954.Bp.

WESTERHOUT, Arnoldo van, rézmetsző M.D.K.

/1651-1725/

Gunykép Thököly Imre elfogatásáról. 1685. repr.

Cennerné Wilhelmb Gizella: Magyarország történetének képeskönyve 896-1849. Bp. 1962. 171.l.

reszére pos

Van Westerhout,
Arnoldo
rézm ?

Achmet Airam bu-
dai pasa mellképe,
oval keretben. Rézm
1686.

Majlath Tors. Kidll
176. l.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
1918-1908
Számhoz

2029-Á-1908. számhoz.

N Y U C

469 korona 79 fillér az
79 fillérről mely összeget a sz
ténél fennálló és vállalkozó bi
á llitása költségeinek fedezése
gától utólagos elszámolás köte
épitészeti hivatal

Westerhout, Arnoldo

Trin

l.

Budavinaf. 1936

26. l.

27 l.

bestätigt und die betreffe

beigelegt.

Gleichzeitig

Quittung des Zimmermeister

Westerhout, Arn.

verm.

l.

Fek Bptörök

27. tábla.
33. "
47. tábla

MAGYAR KIR. VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTER

75470 szám.

F.é.okt.hó 7-én 599 sz.a.t
sitottam a székesfehérvári m. kir.
a sárabai r.kath.templom tatarozás
Schlett Ignácz székesfehérvári lak
s tárcám 1902 évi aug.havi naplója
drb. 30 koronáról kiállitott takar
biztositékot/a nevezett vállalkozónak letéti nyugta hátla
elismervénye ellenében fizesse ki
Miről a bizottságot az ér
jából értesitem.

Budapesten, 1903 évi no

A miniszter meghagyo

Westerhout, Arnold van

M.D.K.

festő, rajzoló és rézmetsző 1651-1725 között

Buda 1686-os ostromát ábrázoló lapja két külön lapra rajzolva, melyet az eddigi irodalomban külön szerepeltek, mert a belső- és számjel magyarázata alapján összetartoznak. Hosszú oldalon magyarázó szöveg és XI. Incze pápának szóló ajánlás. 67 x 70.5 cm. Koronkompozíciójú lapja 32 x 41.1 cm.

Rózsa György: Budapest régi látképei /1493-1800/

Bp. 1963. 99-101., 103-04. old. LI., LIV. t.

Van Westerhout

Boldvisár

rézm.

+ 1728

l.

Hadtört. Közl

1911. 384. l.

és benézve van ábrázolva
lva, szem ~~közt~~. Gyűrűs jobb kezének hü-
ebébe akasztatta s baljával az asztal sarká-
könyvfekszik. Rövid haját középütt
ödrött tajuszt és legyet hord. Inge álló
vák, kézelői látszanak, nyakkendője fehér,
, kabátja egy elejű, nadrágja kocskás. Fel-
u:

la
m. kir. miniszter, stb. stb.
elő"
"
réby Sonáné"
ás tilos"
Testvérek Budapesten."
ága 25.5 cm.
nz.
05 (kön. ny.)
12 (min. pap.).

116/95 N: 7-8,

Westermayer rajzoló (?) M.D.A.

1780 ból ábrázolása a budai várpalotáról.

Gerő L: A budai várpalota tört. 1541-ből napjainkig. Ulny. Bpest Műemlékeiből. Bp. 1955, 295

Westermeyer P

U. 4233. 54. L.

Vay Elemér báró, vm. főispán

VIII. 166.

Westermeyer P.

Laid

Lam 1887 15 l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Enged

.....

a műhelyfőnöl

a

8. sorsz. Műhelyi minta

P. Westermeyer sc

Franciscus Ragoczy
o meg 3 sor latin szö-
veg
Rom. 4°

Jubilées
a
Koperky ~~[illegible]~~ pmx.

Westermayer P.

laid

BmR 12

..... *műhely.*

elyfőnökség!

.....év..... hó.....n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

e ..... számu .....

oiztam.

.... évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Westermeyer P. mitsfö

major. I. rajzolta.

Bua. és Pozsony várás

Windisch. Geogr. I. Theil

p. 261.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhel

Miután keresményemnek 191 ...

tésénél ...

jelenhetek, keresményemnek átvételére ...

nevü munkástársamat szóbelileg megbiz

Kelt ..... , 191 ...

.....

tanu.

.....

tanu.

P. Westermeyer

réznetszö.

Lásd: J. Majert.

P. Westermeyer

rézmetsző

Buda. Fol. P. Westermeyer sc. J. Majer del. Megjelent: „Windisch Geographie" féle munkában I. p. 26.

Bubrés. Magyarországi várak

stb. 12. l.

Westermeyer, P., „rézmetsző" V. 23, 24.

Muz. és Kol.-Ést

Westermeyer P.

rézm.

Pozsony látképe

l. repr.

Tölgyesy Pozsony

1. l.

Történelmi és Rajzészeti Értesítő

VIII. 190.

Westermayer
rezin

l.

Kazińczy Erdlev

161. l.

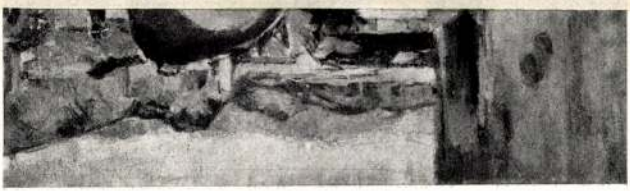

Otto Dix : *Ritratto del poeta Teodoro Daeubler.*

Westermayer Paul

verin

1790

l.

Eperjessy 1929

26 l.

Westermeyer bécsi

vezin

Kupeczky János:

I. Rákóczy Ferenc
arczépe, fenti vézm.

vód

Ovmós Zsigmond

Adatok Kupeczky
János festész életéhez ♀
Tört és Rég. Ét. (Temesvár)
~~[illegible]~~ 1877, 104, 106, 107. l.

♀ 1667–1740.

Westermayer T.

rein

A barokkori budai
Vár látképe.

Repr. 1945

Budapest I. em. 50-51 l.

Westermayr, C.

Zach Antal:

Mellig, kissé jobbra, tojásdad medaillonban. Parókát visel s arcza s bajusza leberetvált. Körülcsavart nyakkendője fekete, ingének mellfodra látható s lehajtott galleri kabátja paszománt szegésű. A Mária Therézia rendet szalagon hordja. Felirata a kép alatt három sorban:

„Anton Frhr. von Zach.
K. K. General Major.
Geb. zu Pesth. d. 14-ten Jun. 1748."

s alól középütt „C. Westermayr f."

Punctirozott, a lap mérete 14.3 : 8.8, a medaillonné 6.7 : 5.3. c/m.

Ltha: 7801

31/93 № 94.

Weszeli

l.

LykaMagymúI300-50

476.l.

Weszelszky Béla

festō

Est. 1928

Gzér, Gr. Ignác

37

Veszelszky Béla

festő

l.

Nemzeti Szalon

1928.

Tavaszi Szalon

T. 912.

tt lapnak felirata a győzelemre
ással körülvett keretben:

s

itimis

31.3 : 39 (+20 cm.)

Weszelszky Béla

1928. ápr. tav. szalon
(Nemzeti szalon)

4 olajf.

649

Klein, Adam

Egy lovas kocsit hajtó orosz.

Rk.

K. 3.

163 x 209 mm.

Weszelovszky Béla

wód

Radnóti István:

Századok emlékei
Közt Zsámbékon.
Magyarság 1925
ápr. 19. (W. rajzának
repr.-val)

E. & A. Silberman – Galerien

Wien, I., Seilerstätte 5

New York 133 East 57th Street

L. D. M.

WESZELOVSKY Béla

A nagyvázsonyi pálos-kolostor romjainak feltevései és rajzai 1930.

Éri István: Beszámoló a nagyvázsonyi pálos-kolostor helyreállításáról

Építéstudományi Szemle 1961. 1. sz. 15. l.

Weszelowszky Béla

épitész

Uchvolog archéppel

l.

Épitészet

1943. 3. l.

Weszelovszky Béla †

építész

Úgy tudom Lechner Jenő dr. irodájában dolgozott.

Luzsnai *Weszelovszky Béla* építész, életének 44-ik évében meghalt. Temetése jan. hó 8-án fél 3-kor a farkasréti temetőben lesz.

Pesti Hirlap

1943. jan. 8.

MDK

Weszelszky Béla

K állitási kritika

Jövő Mérnöke .1968 febr.24.

Westphalen

läsd

Kal Délm 101.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedély

.....

a műhelyfőnök vag
aláírá

8. sorsz. Műhelyi minta. —

Wesztermayer

Zombori Könyvkötő

1780-ascvek

l.

Magyar Könyvszemle

1926. 298. l.

299. l.

BUDAPEST
938 JUN 19 12
LFh 4 V

Westermayer

- Mayer 1787. évi részletrete a
későbbarokk budai palotáról.
(repr.)

Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Müszaki k., 194 l., 214 kép.

28. l.

Westermayer, Peter M.D.K.

1750 körül működő kérmetsző. Fia, Peter Paul 1755-1825-ig élt. Szerző J.J. Meyer budai látképével kapcsolatban említi nevüket.

Rózsa György: Budapest régi látképei /1493-1800/

Bp.1963. 214. old.

Westermeyer, P.

Verm. XVIII.17

l. Nyári Kup

102. l

107. l.

ott állott házról Herkules-timpanon-

akjában klasszicizáló, kétemeletes,
az első emeleti ablakok felett kiugró
panonos. Ives, kazettás kapualj. Lép-
kon eredeti barok rácsok. Kelemen
ar szinielőadásokat Pesten, az I.emele-

MDK

Westfaliai Stephanus Henrik

1.

Henrik

csukárdi plébános

Westreicher

l.

LykaMagyműI300-50

309.1

Westreicher Engelbert

* 1825

Leib. III, 50

IV. 153

Wespremy Jan

1911/12 – 1917/18

Ferkèpzomfoiskèvk

ben a történelmi órákban. Fegyvertársam a le=
lós, aki félországot hóditott meg a nemzeti nép=
vertársam minden jóérzésű ember, aki rendet,
és kalandmentes külpolitikát akar.
hez, jóakaróimhoz. Szeretettel hivom őket, csat=
Én becsületes iparkodással szolgáltam minden
áért, küzdöttem a panamák ellen és segitettem
n tehát a főváros közönségétől, hogy segitsen

és bizalom fűz hozzám: **ne irjon alá senki=**
hem jönnek olyan ajánlási ivvel, melyen
epel.
rsdöntő választások előestéjén

Payr Hugó.

Weszter Erzsébet, ötvös, 1939. végbizonyitványt nyert

Iparmivészeti Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942.
33 l.

Szécsény /Baranyainé/ 9/a

ferences élet Szécsényben.
Bárny Istvánné: A pécsi fe
MM, IX-1933, 312 l. - Biró
Archaeologiai Értesitő, XL
lós: Eger müvészetéről. Bp
gyöngyösi temploma és kolo
dos Jenő: Magyar oltárok.
ásatások a Margit-szigeten
Keszthely egykori ferences
tuli Szemle, VIII-1941, 19
ling Ödön, ifj.: A Ferencr
szetének emlékei Magyarorsz
l. ~~Ottva~~ - Szécsény müemlé
képpel)

MDK

Weszter Erzsébet, ötv.zom.

Igazm. Isk. Évk. 1934-36.

44.l.

DANIEL WESZELKO, textilfestomester

"Verzeichniss der zur Neusohler prív.Sieben Bergstädtisen Lade einverliebten Schwarz und schön färbemeister,aus dem Meister-Buche ausgezogen./1823/:
in Bergstadten: Briesz,/Breznóbánya/: in Sohler Comitat
36.- Daniel Weszelko
111. old. 31.jegyz

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcégek I. A textiltestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz.Évkönyve, 16. Győr, 1974.

Veszelovszky Béla

(Veszetlszky-nek írva)

1929

Ki tud róla?

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
Mt. 922 ... 24 ... 1
19 22 ... 237

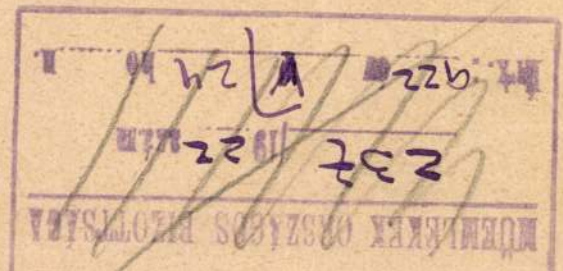

Lechner Jenőnél
dolgozott.
Meghalt!

tajára elszámolás kötelezettes

megjelölt alnaplójában kiadás

május hó 18. Vass s. k.

A hivatalos másola

A MAGYAR TIR. VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISTERIUM

igazgató.

VALLÁS- ÉS KÖZOKT. M

III. K. OSZTÁ

SÉG

Westfalen, Arnold von

a meisseni dom és kastély épitője.

Zlat szerint vele dolgozott Paul ~~Preusse~~ Preusse a boroszló városházában dolgozó felsőausitzi köfaragómühely vezetője.

Entz Géza: A boroszlói városháza Mátyás-arcképei. Müv.Ért. 1960. IX.évf.3.sz. 191-196.l.

194.o.

Westher Gusztáv

Westher Gusztáv, bártfai ötvös

VIII. 30.

Múz. és Könyvt. Értesítő.

Westher Guntáv

ötvös Bártfa

Westher Gusztáv

ötv.

Kőmagyötv 38 sz

Weszelszky Béla MDK

Képmás, olf.
Önarckép, olf.
Középkori ifju képe, olf.
Tájkép, olf.

Nemzeti Szalon 1928. ápr.
Tavaszi Szalon

Weszelszky Béla

A kombathelyi művésztelepen nyílt
5 fiatal festő" kiállításán mutat-
rozik be a nyilvánosságnak.

M. 1926. IX. 30. (Magyarság)

Weszely

Ltáb IV

88

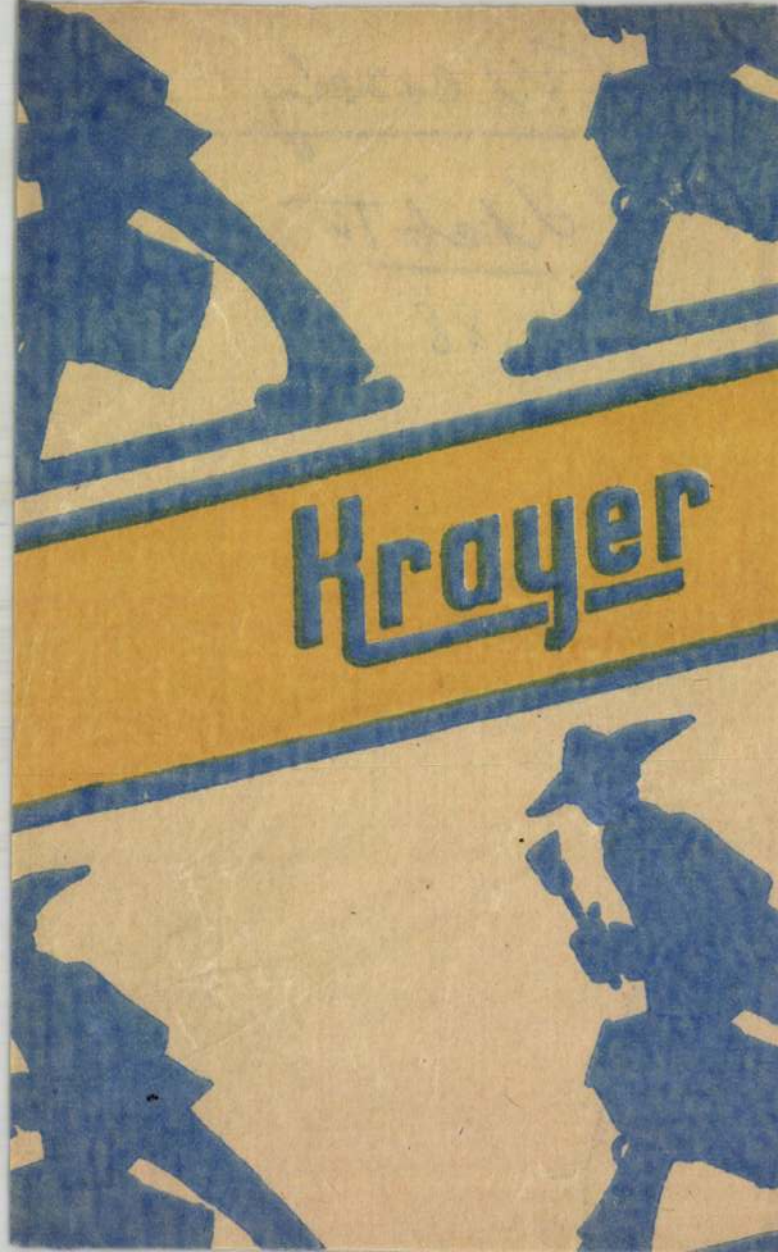
Krayer

MDK

Weszely Joannes, statuarius magister, Pest, Terézváros cum 1 sodal.

Kapossy János: Építők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban. Műv. Ért. 1952. 1.sz. 138 l.

Weszely János

Nobrain

1822. Pest.

Vojd: 110. l.

Dob utcában

British Museum W. 47

Wernely

Mai magyar grafikákat és kisplasztikákat állítottak ki a Csorkij u. 15. tárlati teremben, a Magyar és Szlovák Képzőművészeti Alap és a prágai Art Centrum rendezésében. Szerepel a művész dombormüve, a Balatont és környező életét formálta érzékenyen meg. (említve)

B. J.: Mai magyar grafikusok Bratislavában.

Új Szó, 1975. dec. 30.

Weszely Jelena
szobrász

Egy nagyméretű kompozíciója a József-Attila lakótelep bölcsödejének udvarát díszíti, egy másik Vásáros namenyba készült.

Vadas József: Weszely Jelena művészetéről.
Művészet, 1971. január -, 36. lap

Weszely Jelena
szobrász

Ördön van elhelyezve a „Ferfi lab-
dával" című műve és Fenyves-
Bélatelepre készült női aktja.

Vadas József: Weszely Jelena művészetéről.
Művészet, 1971. január -, 36. lap

Veszely Jelena
festmény

A kiállításon bemutatta az „Ifjúság", valamint az „Anyaság" című munkáját. A művésznőt elsősorban az emberi figura problémái foglalkoztatják.

Vadas József: Veszely Jelena művészetéről.
Művészet, 1971. január -. 36. lap

Weszely Jelena
szobrász

A Kombó-i Zrinyi Ilona filmes
sinhárba hésztett két dombor-
művet.

Vadas József: Weszely Jelena müvészetéről.
Müvészet,1971.január - 36.lap

Weszely Jelena
nokrajz

kiállításán bemutatott portréi
közül Petőfi-et, valamint Rózsa-
Nagy Mark arcmását.

Vadas József: Weszely Jelena művészetéről.
Művészet, 1971. január. - 36. lap

Weszely Jelena
szobász

Weszely Jelena 1941-ben végzett a zágrabi Képzőművészeti Akadémián Mestrovic tanítványa kicit.

Vadas József: Weszely Jelena művészetéről.
Művészet, 1971. január - 36. lap

Weszely Jelena
szobrász

A Kulturális Kapcsolatok
Intézetében mutatta be
művészetét a két és fél év-
tiede munkálkodó művész.

Vadas József: Weszely Jelena művészetéről.
Művészet,1971.január - 36.lap

Weszely Jelena
szobrász

„Kompozíció"
(repro)

Vadas József · Weszely Jelena művészetéről
Művészet, 1971. január – 36 lap

Weszely Jelena
szobrász

Egyik legjobb alkotása a
Mandragóra, amely
kicibelt formát, tiszta, visszolt
felületet mutat.

Vadas József: Weszely Jelena müvészetéről.
Müvészet,1971.január -,36.lap

Weszely Jelena
szobrász

Az anya és gyermeke viszonyát
töltfélé képen ábrázolja, hol dina-
mizmus, hol szelid lira, esetben-
ség, monumentalis i gény jellemzi.

Vadas József: Weszely Jelena müvészetéről.
Müvészet, 1971. január -, 36. lap

Wessely Jelma
szobász

A Csók István Galeriában volt
a művészünk kiállítása

— Kiállítási naptár
Művészet, 1975. márc. – 49 oldal.

Weszely Jelena, nobrán

Miskolcra kerül egy nobra.

M. Szántó Judit: Család, Hárfás lány 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 21.

Weszely Kristóf

épitesz

1830 rezim. tauf-

Laid

Fleischer Bécs

95 l.

Correggio IX. 51.

mDK

Weszely Lipot és Tarsa
cinkografusok

„szép autotipiákkal zerepeltek a
vásáron.

÷ Nagy Tavaszi vásár az Iparcsarnokban.

Grafikai Szemle 1909 évf 4 z 85 l.

MDK

Wessely Lipot
einkografus

kivitelezte Müller Ferdi 3. melléklet

— Borítékunk, ábráink és mellékleteink

Grafikai Szemle 1907 évf 1 z 17 l

Weszely Lajos, grafikusművész

Szekszárdon 25 évvel ezelőtt nyílt meg a Csók István képtár. – Most egy fiatal, lelkes művészettörténész gárda rendezett itt kiállítást a hazai kortárs művészek műveiből. Weszely Lajos műveiből is szerepelnek e kiállításon.

Láttuk, hallottuk...

1980. III. 7. Kossuth 17.35 [ML]

Dr. Weszely Ödön
Irt Györök Leórol nekrológot az intézet (Föreáliskola, ma rötvös Gimnázium) 1899-1900-as évkönyvében.

Heitler László: Györök Leó

Látóhatár 1971/3-4 382-old.

MDK

Weszely Nándor épitész

Eszmei pályázat az új Nemzeti Szinház elhelyezéséről. Repr.

Épitészet és Iparmüvészet, 1911. 7.lap

MDK

Weszely Nándor

a Nemzeti Szinház elhelyezésére kiirt tervpályázaton pályamunkáját megvásárolták s elismerő dicséretet kapott

Művészet 1911. 388.l.

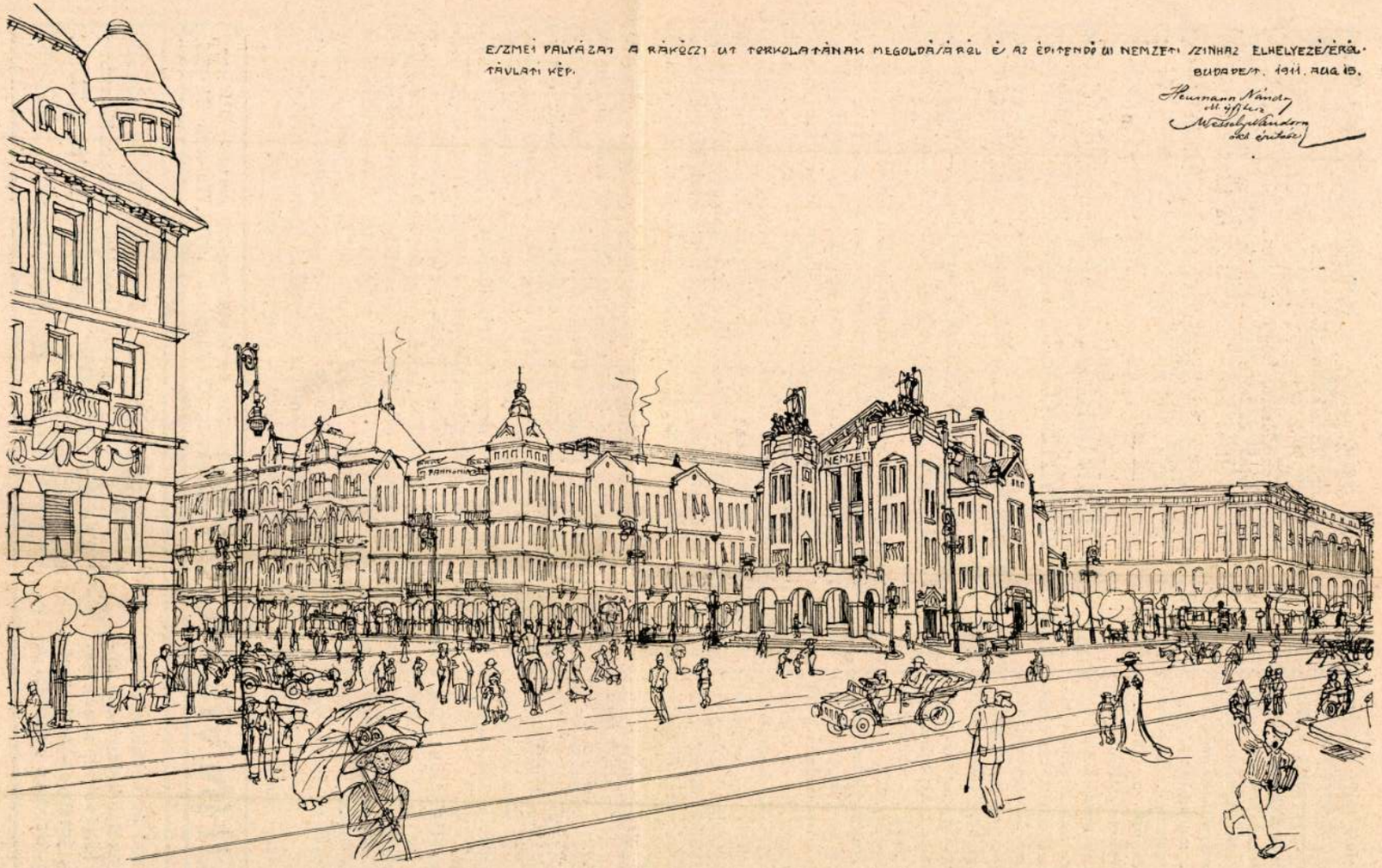

Eszmei pályázat az új Nemzeti Szinház elhelyezéséről.

Heumann Nándor és Weszely Nándor.

Építészet és Iparművészet. 1911. 12. 7. l.

zetése mellett fogja a szakbavágó legújabb híreket hozni.

Törvényjavaslat a kislakásokról Franciaországban. A francia kormány legközelebb törvényjavaslatot szándékozik benyujtani a képviselőháznak a munkásházak ügyének támogatásáról. A szociális törekvések már az 1894. és 1906. évi törvényekben is benn foglaltatnak s ezidőszerint tulajdonképpen csak az eddig nyujtott kedvezmények kibővítéséről van szó. Nevezetesen eddig a községek csak részvényjegyzéssel vagy kötvények átvételével támogatták a kislakások építésére irányuló törekvéseket, a jövőben pedig — különösen akkor, ha nagyobb, soktagú családok részére építendő házakról lesz szó — közvetlen pénzsegélyben is részesíthetik majd a vállalkozást. Ez az intézkedés — a kormánykommüniké szavait idézve — lényegesen hozzájárult ahhoz, hogy a gyermekes családok olcsóbb lakásokhoz juthassanak, és egyben a régebbi törvények hiányait van hivatva pótolni. A községek végre arra is fölhatalmaztatnak, hogy maguk építsenek és tartsanak üzemben házakat, természetes olyan feltételek alatt, melyek a községek pénzügyeit teljes mértékben védik nagyobb veszteségek ellen.

A zugkiállítások ellen. A Nemzeti Szalon legutóbbi választmányi ülésén foglalkozott a képsvindlerek ügyével s elhatározta, hogy sürgős kérelemmel fordul úgy a vallás- és közoktatásügyi, mint a belügyi minisztériumokhoz.

nem kizárólag restaurálással és templomépítéssel foglalkozott eddig és józan gondolkodása nem vitte bele abba, hogy egy modern ember lakásául egy középkori lovagvárat építsen.

Meg kell még említenünk, hogy a műegyetemen ő a középkori építészet előadó tanára s bizonyosak vagyunk abban, hogy nálánál hivatottabb tolmácsolója e korok művészetének alig akad.

Most ünnepli Schulek mester munkában eltöltött életének 70. évét. Üdvözöljük ime mi is őt, aki már a multé, de egy kicsit még a mienk is.

WANNENMACHER FÁBIÁN.

AZ ENTERIÖRRŐL, EGYRŐL-MÁSRÓL!

I. „A Ma" estélyén izzadó, törekvő embert tényköre a szabadból a városba szólította át. Eseményteli volt a válság; vad erő helyett idegmunka; a főúri mellé a nagy tömeg művészete lépett.

Befalazott rabszolgák lettünk s lankadtan a művészet édes poézisét sóvárogtuk. Így lett meg az interiör, a szoba művészete!

Egyénenkint, rendeltetés szerint külön életet él.

Szürke meszelt falak, egyszinü, naivul stilizált frizzel, linoleumos padló, fehéren fényezett egyszerü bútorocskák! Ime a gyermekszoba tiszta levegője ez. Aztán aranyosan megtört szinü lesz a tapéta; finom sárga fából a kecses bútorok. A falon néhány intim rézkarc. Ez női budoá! Ismét kényelmes bőrfotelek, kemény konstrukciójú asztal és szekrény, erős vetitésü lámpa. Ez a könyörtelen férfi dolgozószobája. Majd ismét igen levegős szoba, néhány dekorativ folttal. Nagy tükrök. Zongora. Falba konstruált divánok. Már arisztokratikusabb. Mondjuk társalgó.

Így él hát rendeltetése szerint más és más életet az enteriör; nemcsak rendeltetése szerint, hanem individuáliter is.

Sokat mond; hogy milyen, aki csinálta. Ez szereti a pontos, pedánsul hangsúlyozott sarkokat. A másik mindig ötletes: a színben, az anyag megválasztásában, az összehozásban. A harmadik tele van hangulattal. Hangulatot szeretne mindig adni. A negyedik tépelődő. Ő előkelő akar itt is maradni. És megállapithatjuk még az enteriörről, hogy nemzetek szerint is van valami közös, valami kifejezője.

A francia a királykorabeli hagyományokkal nem tud szakitani. A belga színes, túlszínes. Ő az aránylag kis enteriörben nem tudja szóhoz juttatni az architekturát, a modellálást. Ő pingálni akar. Az angol finom, delikát izlését a matematikán szüri le. A német vaskosan kiszámitott anyagában és hatásában. A komplementer színekkel döntő erőt tud kihozni. Nos! És ezek után milyen a magyar enteriör?...

KOHN VILMOS Épület-üveges és táblaüveg-kereskedő, VII. ker., Aggteleky-u. 10. Alapitva 1880. Telefon 91—56.

Gépirási és sokszorosítási munkákat, mindennemü müszaki leirásokat, szerződéseket, jutányos árak mellett pontosan eszközöl a • „Belvárosi" Gyors- és Gépiró • Szakiskola • sokszorosító és másoló irodája, IV. ker., Kossuth Lajos u. 1. III. lépcső I/10. Telefonszám: 145—15.

Werthalmi István

csukárdi plébá-
nos 1367

l.

Divald 1927

91. c.

nlékek.

).

cm.sz.

TÁRGYMUTATÓ-CSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZÁS

EGYÉB MUTATÓBA VALÓ ADAT

imer alabástrom. Bronz latin betüs

Westfaliai Stephani Henrik

1377.

Az hires gyulafehérvári
esztergomi misekönyv
keszítője: láid.

Magyar Könyvszemle

1900. 154 l.

..... nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
áírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Westfáliai Henrik fia
István

---

csukádi plebanus

minorator

mod

z

Cz Sz II. 215

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191 .... év

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ...

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191.... .

.....

tanu.

.....

tanu.

Weszerle József

l

Magy. Herald. és Gen.
Társ. pub. kiáll. Sat.
Bp. 1933. 72. l

Kunlik Emil dr. VI. 311.

WESZERLE Jozsef gyógyt.

Gohl Ödön: Weszerle József
= NUM. Közl. VI. köt. 1907. 2. füzet
37-46 p. ll

g nem is lankadt, érintkezé-
t Munkácsy kevésbé sinylette
eljesen magáramaradt Paál.
ácsy alkotó-lázának izzó hő-
egsége hovatovább egészen ma-
szörnyü kiábrándulás diader-

pet közöl könyvében a fiatal
ött pedig a Munkácsytól re-
áll. A fényképek egyike[12]
eldorfból való, a portrét
thette. Csak ezt a két képet

Weszter Erzsébet iparművész (ötvös)

Ujpalotán mutatja be ötvösmunkáit Egressy Teri iparművész, divatgrafikussal közözen (cikk: "Rajzok posztótechnikával" cimmel aláírás nélkül, "Biró Mihaly festő- és grafikusművész" cimszó alatt található.

~~Rajzok~~

Ország Világ 1978. XI. 15

Weszler Erzsébet, ötvös

L: Egressy Teri

—: □ Egressy Teri

2

Esti Hirlap, Bp. 1978 szept. 27.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch.135.II:r.1.6

Weszter Erzsébet
az Ötvösművészek Alkotóközösségének tagja.

Major István kikérdezése.
kikérdező:Kéry Bertalan.

Müv.Tört.Dok.

Szitáné Molnár Mária

ötvös

szövarch.135

MDK

Weszter Erzsébet, ötvös, ip.m.

Ezüst tálka.
Ezüst cukortartó.
Ezüst szivardoboz.
Ezüst tálca.

OMIP.Társ.Bp.-Művészet az iparban. 1943. Üveg- és Fémkiáll. Kat. 27.1.
28.1.

Wester Erzsébet, ötvös

□ WESTER ERZSÉBET ötvösművész kiállítását január 25-én délután 5 órakor dr. Losonci Miklós művészettörténész nyitja meg az újpesti Mini Galériában (IV., Árpád út 37.).

2

–. □ Wester Erzsébet

Esti Hirlap, Bp. 1979. jan. 16.

Weszter Erzsébet MDK

Váza, s.réz

Dohányzókészlet v.réz

Népmüvészeti tál. v.réz

Dihányzókészlet v.réz

Mücsarnok 196o.Képző- és Diszitőmüvészeti körök kiáll.

WESZERLE József dalgyűjtő

Művtört.Ért. 1990 1-2

1839

106. dec. 10. Veszerle féle éremgyűjtemény megvétele tárgyában igazgató javaslata.
Veszerle József történeti és régiségtani tanár
108. dec. 15. Nádor Ő Fensége szinte óhajtja Veszerle gyűjteményeit a múzeum számára megvétetni s ezért a vétel feltételei felől kérdezősködik

1840

8. jan. 24. Az igazgató néhai Veszerle József tanár özvegyének nevében kérő Ő Fenségét, kegyeskednék a kérdéses gyűjtemény névsorát leküldeni, hogy ezek nyomán állapíttathassék meg ennek ára

12. febr. 3. Nádor O Fensége megküldi az igazgatónak a Veszerle féle gyűjtemény névsorát

59. júl. 18. Veszerle gyűjtemény felülvizsgálása tárgyában

1841

30. márc. 4. Nádor Ő Fensége a néhai Weszerle féle éremgyűjteménynek 20.000 pftban való megvételéhez helybenhagyását jelenti

47. jún. 13. Nádor Ő Fensége a megvett Weszerle féle éremgyűjtemény körül rendelkezik

62. aug. 10. Az igazgató jelenti, hogy a Weszerle féle gyűjteményt a Ludoviceumba vitette

67. aug. 12. Nádor Ő Fensége fentieket tudomásul veszi

Weszfried Janis

ipanuven

l.

Erödi Bodnár

228. l.

Fa, tempera, 44×36 cm.
Gerevich PA, 225. l. (Sano di Pietro tanítványa.)

SANTACROCE, FRANCESCO DA (velencei festő, † 1508)

Szent család a kis Ker. Jánossal és Szent Zakariással (115. kép)

Fa, olaj, 52×71·5 cm.
Gerevich PA, 238. l. (Francesco da Santacroce.) — Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 173. l. — Lepold—Lippay 55. l.

SARTO, ANDREA DEL (firenzei festő, 1486—1531) KÖVETŐJE

Mária születése

Fa, olaj, 21×40 cm.
A kölni Ramboux- és az Ipolyi-gyüjteményből. Predella részlete.

SASSETTA (tk. Stefano di Giovanni, sienai festő, 1392—1450)

Mária mennybevitele (116. kép)

Félkörű felső záródással, fa, tempera, 92×50·5 cm.
Rényi 18. l. — Maszlaghy II., 59. szám. (Gherardo Starnina.) — Gerevich: Az Újság, 1916., júl. 20., 3. lap. (Sassetta.) — Lepold—Homor 97. l. — Van Marle, IX., 1927., 340. l. (Sassetta.) — Gerevich PA, 224. l. (Képe 222. l. Sassetta.) — Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 172. l. — Exhibi-

Westphalia, Henricus dictus Stephani de, csukárdi plébános

1377

l.

Hoffmann Porsony

48. l.

lásd még Henrik csukárdi plébános alatt is.

Hoffmann Südost

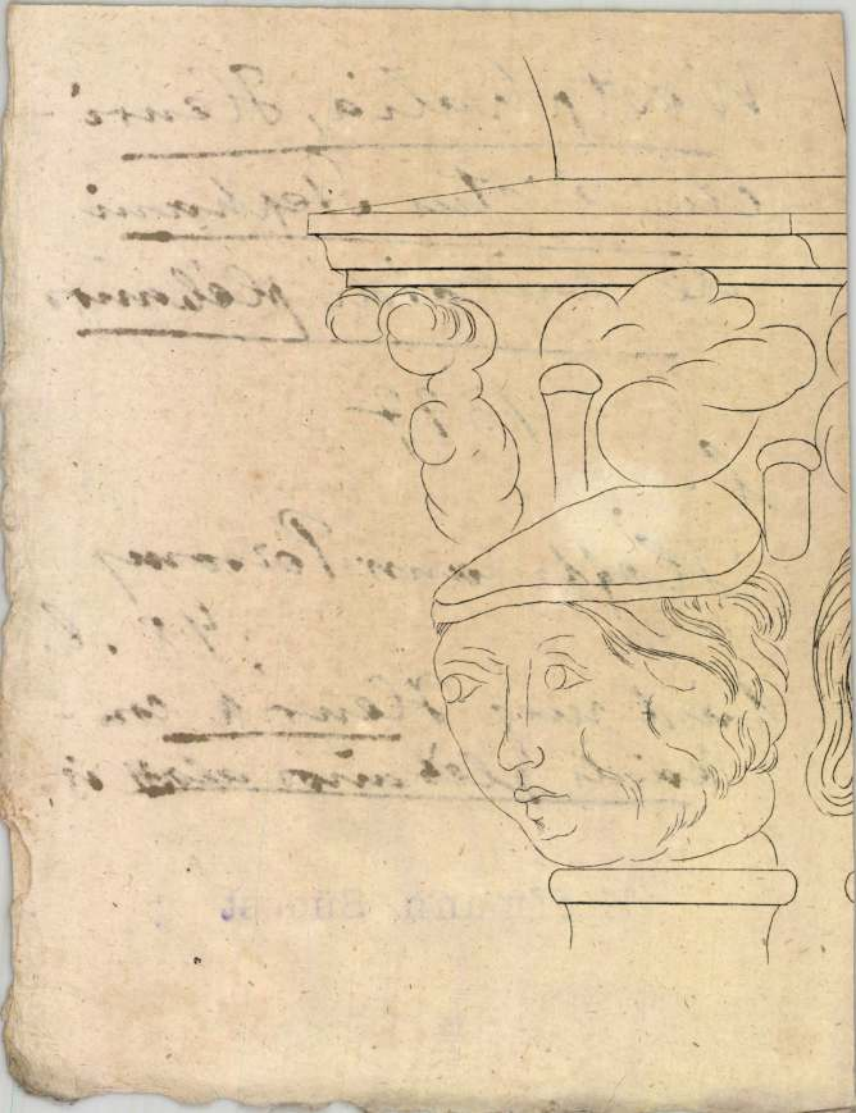

SZÉKELYFÖLDI HÁZAK

Sokáig csak hírét hallottuk, hogy Wigand Ede valamin fúr-farag, kopácsol, tervezget odalenn messzi Székelyföldön, s ha néha fel-felugrott Pestre, úgy kivánkozott el innen olyan sietve, vágyva, mint aki kedves és sürgős munkát kelletlen tennivalókért félbenhagyott. Most itthon van megint, itt Pesten itthon, ami nem egészen igaz, mert ő még mindig nincs egészen itthon, itt, ezen a Pesten és hogy mégis valahogy megtudjon itt telepedni, a Székelyföld és a Kalotaszeg kincseiből épített itt magának egy kis világot. Jó, hogy Wigand megint Pesten van, mert kell, hogy most ott folytassa, ahol távoztakor abbanhagyta, az ő csendes, szívós forradalmársága kell, kedves erőszakossága és csüggedetlen, fiatal energiája kell és egyűvé kell verődni ökörülötte a magyarság akaróinak ebben a városban, ahol a magyar lélek égig lángolása napjaiban panaszkodott nekem egy kitűnő asztalosunk, hogy nem használhatja egy különben roppant talentumos tervezőművész rajzait, mert nagyon magyarosak és a publikum, ha nem XIV. Lajoshoz, de legalább Schmidt Miksához óhajt ízlésében hasonlítani. Jó, hogy megint itt van Wigand, szívós és lelkes zsörtölődéssel fölébreszteni az elaludt dolgokat és a sok beérkezett és gyüjtött tőkéjéből élő között fiatalnak és elégedetlennek lenni; jó, hogy itt van és megnézi és megkocogtatja a bezárt ajtókat, amelyek mögött korrekt hivatalnokok és veszekedő tanárok ölik az időt és jó, hogy megint itt van, mert a magyar gondolat házát építők közül ő nagyon hiányzott. De mégis jobb volna, ha nem kellett volna visszajönnie, ha őrá itt nem volna olyan nagy szükség és még inkább, ha őrá odalenn igazán érzett szükség volna, mert tanítani

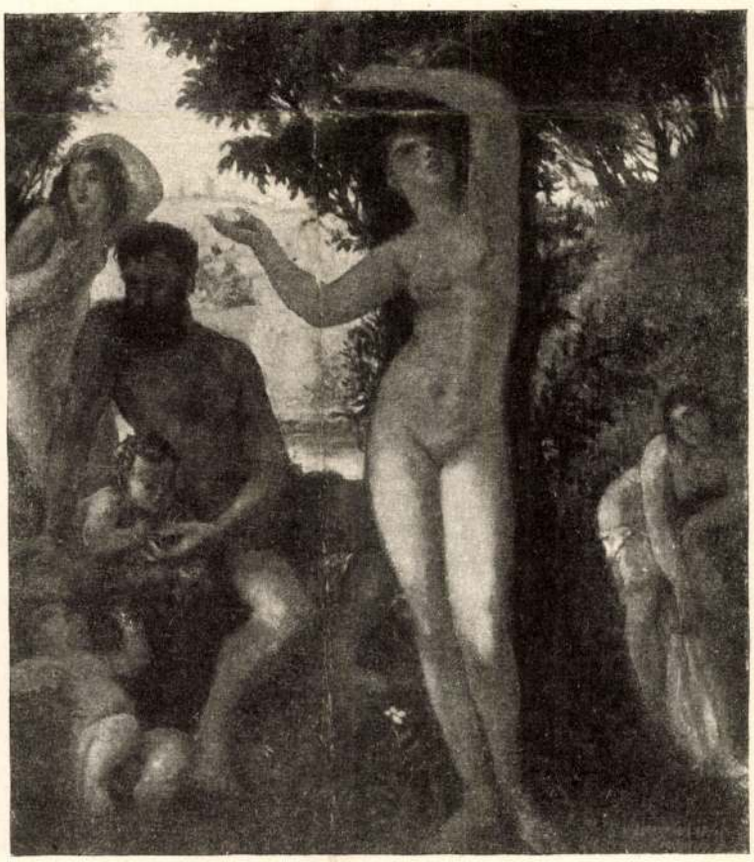

IDILL
HERMANN LIPÓT FESTMÉNYE

A MŰCSARNOK
TÉLI KIÁLLITÁSÁBÓL

érezhetővé vált szembaja, de a művész lankadatlanul dolgozott e művén, melyet 1902-ben a 2000 K-s Lotz-díjjal tüntetett ki a Képzőművészeti Társulat. A Művészet ebből a ciklusból reprodukált egy sor képet. Szembaja egyre rosszabbra fordult, de élete egyik legutolsó nagyobb műveként még megkezdhette a budai vártemplom számára azt az oltárképet, amely szt. Istvánt ábrázolja, midőn Asztrik püspöktől átveszi a koronát. Közben egész sor illusztrációt is rajzolt képes lapok számára, arcképei közül ismertebbek a Kossuthé (Pestmegye székházában), Madách Imréé (Nógrádmegye székházában) stb.

Roskovics festői előadása sok tekintetben a 70-es, 80-as évek müncheni festési módjához simult, kompozicióin legalább is akkora szerep jutott az ötletes, adomás tárgynak, mint az előadásnak. Tipikusan jellemezték képei a budapesti izlést, amely a népszinmű virágzása idejében uralkodott. S kevésbé egyházi művei jellemzők a felfogására, temperamentumára, mint inkább a vidám librettót rejtő életképei.

Temetésén, amelyet a Képzőművészeti Társulat rendezett, jelenvolt a Budapesten időző művészek szine-java, akik meghatottan búcsúztak örökre egyik legszeretetreméltóbb pályatársuktól.

L.

ÖRSI LEÁNY
VESZTRÓCZY MANÓ FESTMÉNYE

A MŰCSARNOK
TÉLI KIÁLLÍTÁSÁBÓL

Wesztróczy Manó
Magyar népfölkelő, paszt.

Cs.Kir. sajtóhadiszállás kiáll. 1918. máj. O.M.K.T.
23 l.

MDK

Wetzel György, festö

Viharos alkony.	Olf.
Őszi tájkép.	"
Napnyugta.	"
Alkony.	"
Rossz uton.	"

A"Visszautasitottak Szalonja" 1906 körül. Kat. 11.1.

Wetzel György

160 Tanulmány, olaj

161 Árok ucca , olaj

162 Kereszt-tér, olaj

Új Szalon Őszi Kiállitása, 1934. szeptember
Budapest, Katalogusa

MDK

~~Wkzek~~ Wetzel György

Park részeet, of.

N.Szal. őszi tárl. 1920. szept. 28.1.

MDK

Wetzel György

Tabáni táj, of.

Horthy jub.kiáll. Műcs. 1939. dec. 12. 1.

ADK

Wetzel György

Tanulmány, of.

N.Szal. tavaszi kiáll. 1916. ápr. 23. l.

MDK

Weltzel György, festő.

Tájkép.

Szent György Céh M. Sm. és Nyújt. Egyes. 15. aukc. – Kat. 324. l.

MDK

Wetzel György

Magyar kiállitó művészek.névsora. Műcsarnok, 1899. 22.sz. 346-348 l.

MDK

Wetzel György, festő.

Alkony. Of. -

Nemz. Szal. - Karács. Kiáll. 1898-99, dec. 16-jan. 20.-Tm.

Wetz Pál

vézmüves

1731-től válaortott
polgár és szárados
1733-tól külső tanácsos

Schmall

I. 162. l

vény[1] ama végrehajtási szabályzatát, mely e
idő szerint az olasz minisztertanács előt
fekszik elfogadás végett s a mely szabályzat
ból a mi törvényjavaslatunk végrehajtásár
nézve is sok tanulság meríthető.

E folyóirat hasábjain már alkalmunk vol
rámutatni arra a körülményre, hogy az ol
természetű törvények, mint az 1909. évi jú
nius 20-iki és az oly szabályzat, mint az
amelyről szó lesz, érzékenyen szokták érin
teni a magántulajdont és hogy alkotásuknál
a törvényhozó rendkívül kényes feladatot vé
gez. Kettős czél lebegett az olasz törvény
hozó előtt: egyrészt gondoskodni az állan
területén lévő összes, már fölfedezett és mé
ki nem ásott, a szó legtágabb értelmébe
vett ingó és ingatlan műtárgyak fenntartásá
sáról és szakszerű gondozásáról, a magán
tulajdonnal szemben kivételes, de az állan
szuverénitásából eredő jogokkal ruházva fe
az arra hivatott hatóságokat és hivatalokat
másrészt nemzeti és tudományos érdekbő
megakadályozni bizonyos ingók kivitelét.

[1] Megjelent a M. és K. Értesítő 1910. évi II–
III. füzetében.

Evek óta kisérem figyelemmel a magyar művészet vergődését abban a fagyos közönyben, melylyel a közönség részéről találkozik.

Kerestem az okokat és a természetszerű okon, a magyar közönség művészeti ízlésének fejletlenségén kívül, főkép abban találtam, hogy a magyar műkritika többet árt művészetünknek, mint használ.

Igyekeztem belenézni azokba a műhelyekbe, a melyekben a kritika készül, s vizsgálódásaim még csak megerősítettek meggyőződésemben.

Ezeknek a vizsgálódásoknak eredményét adom ebben a kis füzetben.

Megírtam, mert meg kellett írnom; sokkal jobban szeretem ugyanis művészetünket, semhogy mindezt tudva, hallgatásommal bűntársává lenni kivánnék megrontóinak.

W. Gy.

Wetzel György dr. A magyar műkritika F. füzetének beveretese

F. Bp. 1906.

Hogy Olaszországi utamról visszatérve, az itteni lapokat olvastam, feltünt az az egyöntetűség, melylyel a budapesti kritikusok a magyar művészeknek a téli tárlaton bemutatott alkotásait leszapulták.

Őszintén szólva, az első pillanatban elszomorodtam, mert annyi internationális tárlat és kiváló műalkotás látása után a magyar művészet hanyatlásáról értesülni, — egy a művészetet oly soviniſtikusan szerető embernek, mint én — ha nem is más, de fájdalmas. Nem tudtam elképzelni és nem bírtam megérteni, mikép sülyedhetett le a tavaszi kritika szerint jó színvonalon álló művészetünk — ily rövid idő alatt oly alacsony nivóra, minőt az itteni kritikusok megállapítani törekedtek.

A következő napok egyik délelőttjén kimentem a városligeti műcsarnokba. Végigjártam, végignéztem s a mikor eltávoztam, azzal a tudattal voltam és vagyok most is eltelve, hogy ezen és általában egy kiállításon nem szabad csak úgy egyszerűen leszólással átsiklani. Sok olyan műre akadhatunk itt is, melyek megérdemlik azt, hogy komolyan elfogulatlanul foglalkozzék velük az olyan ember, a kiben megvan az elfogulatlanságra való törekvés.

Először birálatot akartam írni művészeink ez idei téli tárlatáról.

Utóbb azonban arra a meggyőződésre jutottam, hogy sokkal nagyobb szolgálatot teszek úgy művészetünknek, mint a nagyközönségnek, ha birálatomat ezúttal inkább magukról a kritikusokról és azok czikkeiről írom meg, lehetőleg szinte — elfogulatlanul.

Kritikusokról akarnék tehát írni. Jobban mondva oly egyénekről, a kik kritikákat is írnak.

Mielőtt azonban sorba venném őket, szükségesnek tartom általános jellemzésüket is.

*

Először tehát arról fogok szólni, hogy mikép lehet és lesz valaki nálunk kritikussá. Azután fejlődési folyamatáról; végül működéséről.

Nálunk általában a legtöbb kritikust — tisztelet a kivételnek — a szükség szüli. Pl.: a lapnál működő u. n. színházi és művészeti rovatvezető megbetegszik, vagy egyébb módon van gátolva hivatása teljesítésében. A kiállítás azonban másnap már megnyílik. Erről pedig okvetlen kell valamit írni. Nosza hát: ki vállalkozik a helyettesítésre?

Vállalkozó pedig mindenre akad. Az azután, hogy a vállalkozó a rendőri, a pedagogiai vagy más egyéb rovat vezetőiből kerül-e ki, teljesen mellékes. Sőt ez a vállalkozás előjogokat is ad a máskori helyettesítésre.

Ezek után pedig mi sem természetesebb, mint az, hogy belécsöppenve egy előtte eddig teljesen ismeretlen világba, a mi barátunk felül a trónusra s tudatlanságát elrejtendő, vakmerően szid és fitymál mindent és mindenkit.

Ez azonban csak kezdetben van így.

Mert később már derengeni kezd benne valami olyas, hogy hisz ebből élethivatást is lehetne csinálni.

Igyekszik tehát átvenni az előbbi u. n. kritikus helyét s azt az élethivatást, a mi magában véve szép is, nemes is és ideális, arra használja fel, hogy abból magának hasznot szerezzen.

Ettől kezdve figyelemmel kíséri a művészeti eseményeket és művelni igyekszik önmagát. Összeolvas mindent, a mit csak összeolvasni lehet az aesthetikáról, művészetről és a műtörténetből. Többet összeolvas egy esztendő

alatt, mint ön, igen tisztelt olvasóm, talán egész élete alatt. Megtanúl egy csomó idegen hangzású műszót, a mitől hemzseg minden kritikája. Összeszed egy csomó frázist, a mit alkalomadtán hűségesen ismételget.

Mikor azután mindezt megtanulta, szerez magának egy festő-társaságot. Ott ül köztük minden este, főleg a kiállítások megnyitása előtt. Kilesi a társaság művész-tagjainak véleményét az egyes művekről; figyelmesen hallgatja és mohón szívja be az ellenkező nézeteket. Az egésznek az eredménye pedig az, hogy a hallottakat nem tudván megemészteni és saját lelkén átszűrni, egy nagy kháoszban találja magát. Ebből a kháoszból pedig megcsinálja az ő még kháotikusabb kritikáját.

De minő kritikát!

Ha évekre visszamenőleg vizsgálgatjuk az egyes kritikákat, vajmi ritkán akadunk olyan elfogadható és egyéni véleményre, mely magából az illető kiállításból indulna ki.

Találunk azonban helyette egy csomó sablont és még több frázist. És . . . bocsánat a drasztikus kitételért, — szemlélhetjük a kritikusok kérődzési képességét is.

Hányszor keresünk olyat, a melyről észrevehessük, hogy az nem ennek meg ennek a művésznek véleménye, hanem a kritikus önálló megnyilatkozása, mely az ő saját alanyiságából és intelligenciájából fakad.

Ilyet azonban alig lehet találni.

Hányszor láttuk magunk is, hogy miként rohannak ezek a derék urak egy-egy ismertebb kritikusra hangulatszerzés czéljából.

Vagy hányszor hallottunk ily kijelentéseket: «A kiállítás nagyon rossz, Lyka is mondta». Mert a mi kritikusaink előtt ő a non plus ultra. A mit ő mond, az szentség, ellenkező véleményen lenni pedig nem egyébb, mint tudatlanság.

A bemutatóról azután legtöbben kész véleménynyel rohannak haza a redakczióba, hogy ítéletüket és véleményüket czikkbe foglalhassák. Ugyanis mindenik siet, hogy lehetőleg megelőzze a többit, mert hisz a lapnak, melynél dolgozik, ez az egyik főérdeke.

Így keletkezik a bemutatóról írt czikk, mely az első benyomások hatását viseli magán s mely rendesen inkább kritika, mint a minek lennie kellene, — tájékoztató.

Hányszor olvasunk ilyeneket: «Ez meg az a tárlat, melynél rosszabbra alig emlékezünk, ma nyílott meg, stb.»

Ha pedig ez urak később, figyelmesebb szemlélődés után, az első behatások alól szabadulva, talán rájönnek arra, hogy még sem olyan rossz az a tárlat, — a visszaszíváshoz és hibáiknak korrigálásához már nincs meg az erkölcsi bátorságuk.

Hol van hát ezeknél az uraknál a jó szem és főleg a jó szív, vagy az a szeretet és hosszas jóakaratú elmerűlés, a mi, — mint Lyka írja, — tisztánlátókká tesz minket.

Sehol!

Vagy ki fogadja meg közülük azt a jó tanácsot, melyet szinte Lyka könyvében olvastam, hogy «Mindenek előtt nézzük a képet — képnek».

Senki!

Mert a mi kritikusaink nem a képet nézik, hanem többnyire csak a személyt, legtöbbnyire pedig önmagukat és önön érdeküket.

Elhiheti a nagyközönség, hogy a kritikusok javarésze nem szeretetből, önzetlenségből, vagy idealismusból foglalkozik a művészettel, hanem a művészettől egészen távol álló egyéni érdekből, mert ezek az urak nem a szépet, a gyönyörködtetőt látják és keresik, mikor a művészettel

Wetze, Georg

üvegfestő

A XVII. században beli épit-
kezés alkalmával a
pozsonyi vár kápol-
nájának üvegfest-
ményeit fenti kézi-
tette.

Menclová, Dobroslava

Hrad Bratislava.

Bratislava 1939.

37. p.

llanatja,
omban jár:
dja

yfalusi Gitár)

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 ..... évi ..... hó ..... n ..... napján

.....

délelőtt / délután ..... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

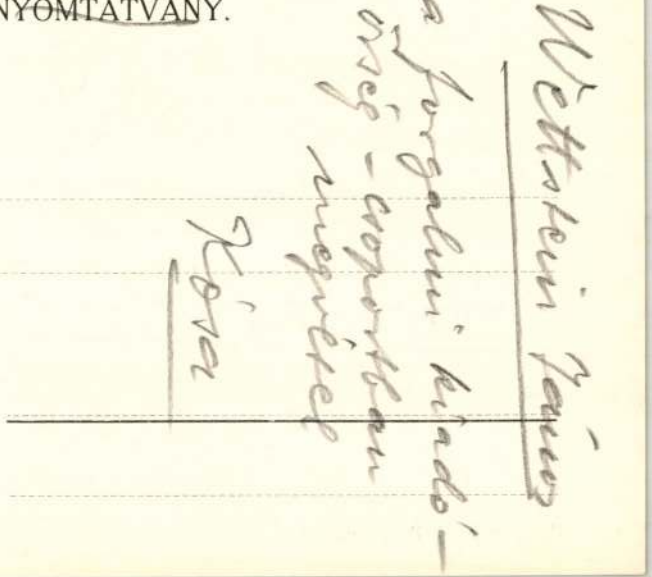

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 ..... évi ..... hó ..... n ..... napján

.....

délelőtt / délután ..... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

Wetz György

udvari üveges

XVII. n

l.

Kem Pozs

19. l.

rek.

TÁRGYMUTATÓ-CSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZÁS

Mátyás kir- | Kálmáncsehi Domonkos címere.

EGYÉB MUTATÓBA VALÓ ADAT

LZÉS):

merével.

lás kirirat és díszítés.

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848 II 339 l.

Név: Wetz Paul

Foglalkozás: rézmíves

Szárm. hely: Pest

Hitfelekezet: R.k. Csal. állapot:

A polgárjog megszerzésének időpontja: 1772. VII. 24.

A polgárjogért fizetett összeg forintban:

Wettengel Vince

Korongvró

l.

Ruzicska Herend

62. l

Wettstein János

építész

MÁV vonalőrház terv. megvétel

és megállóhely terv. megvétel

Benkhárd MÁV

Wetter, szobrász

MDK

Berzsenyi mellszobra

Vidéki centrumok. Képzőművészet, 1929. 25.sz.
238. l.

Szombathely.

WETTIG, Hans Römives

1583-85 Vörösterony

Ars 1997 249.

oltár mögött

zopf stílű, az
zadi hímzett

s fülke bronz
tva a Mater
55 cm magas,
ínál; szárnyas
zű szent férfi
ván vértanú a
cskájával. Az
eli falképek
, térdeplőjén
velemreméltó

M.D.K.

Wettstein von Westersheim, osztrák hadi mérnök

a XVIII. sz. második felében, főleg a 70-es éverben Szegeden működök.

Nagy Zoltán: Vedres István müvészi munkássága, (1765-1830)
Bp./~~c.n.~~/ Tankönyvkiad. Müsz.tud.történeti Könyvtár
1956.
(950. + XXIV 4.) 6.sz. 8. old.

MDK

Wettstein János

Szt.László kórház pályaterve megvételre javasolva

Sághy Gyula: A Szt. László kórház tervpályázata.
Uj Épitészet, 1948, 257 l.

szintes, Ujvilág-utca felől 3
tkal, XVIII.sz. vége.

M. D. K.

WETTSTEIN János építész

Bocskai u 4-6. sz. lakóház (Repr.)

Kiss Tibor: A Bocskai úsz foghíjak beépítése (1954-56.

Magyar Építőművészet 1957. (VI.) 3-4. sz.

68-71. l.

Wettengel

l.

Layer

A herendi porcellán

191.

Római mécses IX 117

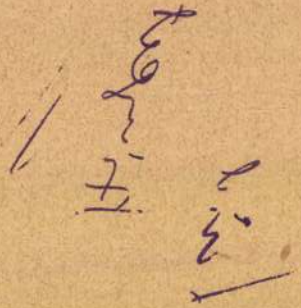

Wettengel

figuralis porcellán festő

l.

Layer Károly dr. -

A herendi porcellán gyár története.

Bp. 1921. 1 p. l.

Wettengel

festö

l.

Ruzicska Herend

60. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS
BIZOTTSÁGA

rások és egyéb esetleges resta

Meszlényi Zoltán pra
latus az Elnök szavaira reflek
va kijelenti, hogy az esztergo
vár falai meglazultak és az al
tuk levő telkekre hulló kövek
életbiztonságot veszélyeztetik
és ezért sürgősen gondoskodn
kell a helyzet orvoslásáról. Mi
hogy azonban egyfelől a vár
lak műemléki jellegűek lévén,
helyreállitásuk szakértői közr
működés nélkül el sem képzelh
és másfelől a helyreállitó mu
latok költségfedezete teljes e
szében rendelkezésre nem áll,

Wetsch, Joh

Resicza. T. 748.

E lapon az ujonnan épitendő vadászlaknak térrajzát és keresztmetszetét szemlélhetjük, melyhez Maasstab von 5 Wienner Klt. van adva. Felirata:

Plan
Über ein in Reschitz Neu zu Erbauen angetragenes Jäger Quartier.

alól jobbra: Gezeichnet Joh: Wetsch.
Int: Ing: Cadet.

Szines rajz, mér. a vk. 17.6 : 27.4 cm.

ADAM WETSCHELY, textilfestomester

Az 5.függelékben a lőcsei festők céhlevelét találjuk 1715-ből.Kihirdetve:1716.febr.14-én.-A 6.függelékben a lőcsei ~~festők~~ céhhez tartozó festők névjegyzéke van 1608-tól-1869-ig.---E mesterek egyike volt:
8.-Adam Wetschely, Keyssmarck. 151.old

KOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA. A Xantus János Múz.Évkönyve, 16. Győr, 1974.

M.D.K.

Wetzel György

"Olasz udvar", "Hóolvadás" c. festményeit hozza a lap a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatáról. Repr.-ók.

Magyar Salon, Bp. 1905. ápr-máj. 42. kötet
686. lap

(Wetzel Gyorgy)

festő (3)

Könyve.

( ) A magyar
művkritika. 8-r
34 l. Bp. 1906

Gerl (2366)

LEMEZSZÁM

Pestvidéki Nyomda Vácon 5897

Wetzel György

szerepel az Uj Szolon Szent István heti Kiállításán.

N. U. 934. VIII. 15.
Ujság, 934. VIII. 15.

Wetzel György MDK

Tabáni táj

Mücsarnok 1939 dec- 1940 január

Wetzel György

MNK

Esti hangulat

Műcsarnok 1939 Téli tárlat

Wetzel György MDK

Hegyi táj

Őszi táj

Mücsarnok 1939 Téli tárlat

MDK

WETZEL GYÖRGY

— **Karácsonyi művészeti kiállitások.** *Magyar Karácsony* cimen művészeti és iparmüvészeti kiállitás nyilt meg legjobb fiatal müvészeink munkáiból a budai Vigadó nagytermében.

Wetzel György festőművész a régi Tabánról festett képgyüjteményét, továbbá rácalmási és egyéb festményeit mutatja be I., Kakuk-ut 4-ik számu mütermében. A kiállitás dijtalanul tekinthető meg.

Nyugat 1937 XII. 22

Wetzel György
festő

Kiállít a Téli Tárlaton

N.U. 1939. I. 28.

MDK

Wetzel György festő

Késő ősz. Olf.

A "Visszautasitottak Szalonja " 1906 körül. Kat. 7.l.

Wetzel György MDK

Capri szigete, olf.
Tájkép
Tabáni tájkép, olf.

Uj Szalon 1934. május.
Tavaszi kiállitás

Wetzel György

MDK

Tabáni udvar, olf.
Ősz a Tabánban, olf.

Uj Szalon 1934. május.
Tavaszi kiállitás

Wetzel György MDK

Hegyi táj
Őszi táj

Mücsarnok 1939. téli tárlat

Wetzel György

MDK

Esti hangulat

Műcsarnok 1939. téli tárlat

Wetzel György

MDK

Őszi tájkép, olf.

Mücsarnok 1898/99. téli kiáll.

MDK

Wetzel György

"Őszi táj" c. olajfestménye. Repr.
(Műcsarnok, téli tárlat.)

Magy.Nemzeti Művészet, 1939. 1.sz.

MDK

Wetzel György

Őszi tájkép, of.

KMT. 1898/99. téli kiáll. kat. 21.l.

MDK

Wetzel

Képkiállitások megnyitása. Vas. Ujs. 1898. 45. évf. 897.l.

Wetzl János

Méltatás

Gábor Eszter: A „Római iskola" épetészete.
Művészet, 1977. december - 11 lap.

Wetzel György
festő

Nemzeti Szalon
1900. tav. kiáll.

162. WETZEL GYÖRGY: Késő ősz (olajf.) Ára 200 kor.

Wetzel György
festő

Műcs. Csill. 1898 tól
Pipics 122. l.

Nagyságos

Dr. Szentiványi festőművész úrnak

Budapest T.

R Ajánlott
Bp. 62
Budapest

Wetzel György

1916. ápr. Kiáll. K. Salon

Tanulmány, olaj.

Tiszti Kabát, 1848-as III.221

Wetzel György

1901. őszi kiáll. Nemzeti halon

Rácalmási vérlet

olaszf. 100 kor –

Tajkép, olaszf. 100 kor.

Népkönyvtárak Rezelőinek Kiképzése

III. 59.

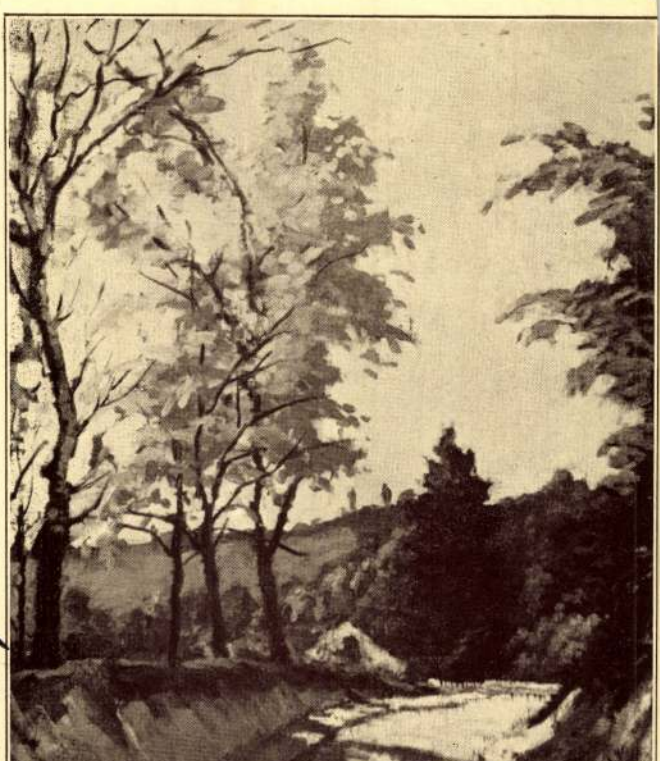

Őszi táj. Wetzel György olajfestménye.
Műcsarnok, Téli Tárlat.

Wetzel György

1920. szept.

ki 11-Nemzeti Szalonban

Park részlet, olaj. 2000.—

Zala vármegye V. 186.

Wetzel György

1902/3. téli kiáll. Nemzeti Szalonban

Volosca, 100 kor
Olasz város-részlet, 70 kor
Lépesőrészlet Voloscaban, 300 kor.

1903. tavaszi kiáll.
Vihar után, olajf. 300 kor.
Alkony, olajf. 150 kor.
Volosca, olajf. 100 k.

Binder János Fülöp rajzoló

18. sz. III. 205.

Wetzel Georg

Alkony, olaff.
1898. Karaisonyi
kiáll.
Nemzeti Kalon
Katalogus.

Zelezny K. Hadár köps.
Sanito X. Vig

l az okmány:

k Országos Főfelügyelősége.
erczeg Sándor utcza 13./

Jelen leletet fölvette:

Budapest, 191 évi.....hó....

Wetzel György

Minsarnok Szpert

1898/99. téli kiáll.

Szamos=) VI. 164.

(vizek szolnokdobokai részének téli halászata)

Wetzel György

1904. grafikai festő Bpesten-

kiáll. Nemzeti Szalonban

Reggel a kikötőben, vszf.

60 kor.

Frankfurt a/M. - i városi
történeti múzeum III. 161.

Wetzel György

1901. fav. kiáll. Nemzeti halon

Napnyugta, olajf. 300 kor.

Vallás- és Közokt. minister

X. 97.

Wetzel György

1, Napnyugta. A Szegedi Képzőművészeti egyesület 1903. Kiállításán megny. Malina Gula Szeged.

Művészet, 1903. 354

Laird

Szinyeét

Epitő iparosok bálja.

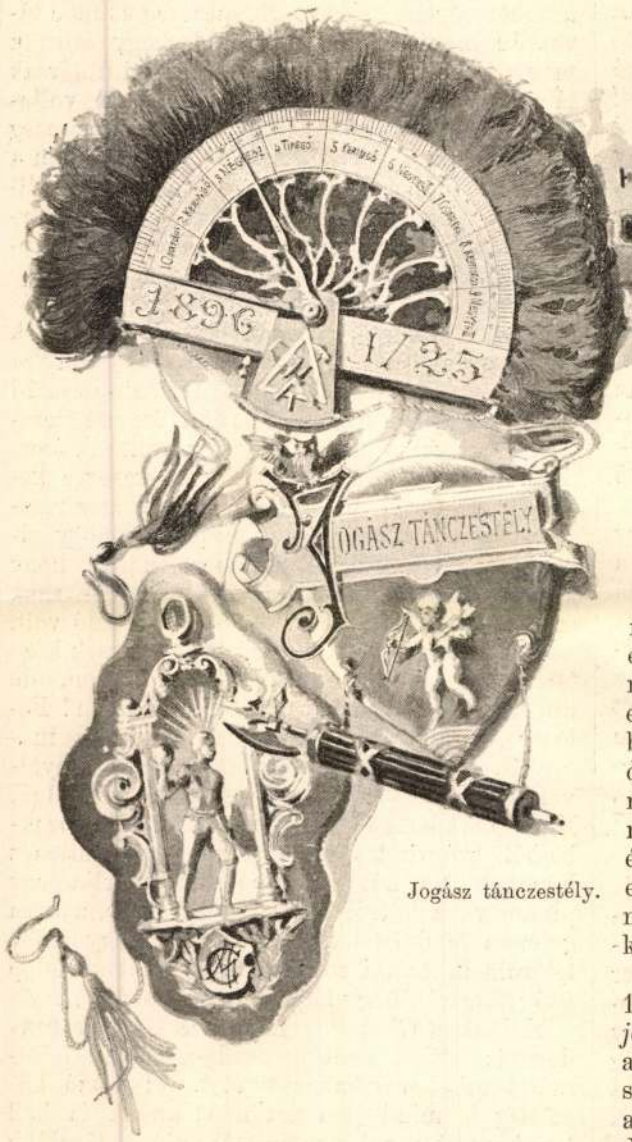

Jogász tánczestély.

Athleta bál.

TÁNCZRENDEK AZ IDEI FARSANGBÓL.

Tekhnikus tánczestély.

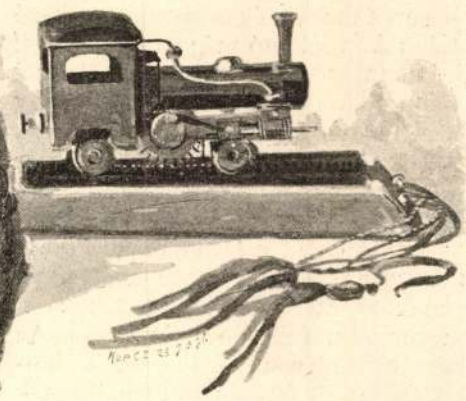

FŐVÁROSI BÁLJAINK ÉS A TÁNCZRENDEK.

Tagadhatatlanul igen nagy különbség van a régebbi és mostani fővárosi bálok közt. Az előbbiek képe oly ragyogó és meleg volt; s még most is kellemes emlékeket keltenek azok az első híres jogász-, tekhnikus-, regatta- és orvosbálok, melyek az alkotmányos világ kezdetén diadalmasan bevonultak a Redout fényes termeibe; míg a mostani báloknak nagy része néptelen, hideg, s hiányzik belőlük az igazi kedv és kedélyesség. Csak kivételkép lehet följegyezni egyikről-másikról, hogy ez valóban sikerült, s nemcsak fényes közönsége volt, de pezsgő jó kedv uralkodott benne kivilágos viradtig.

Az elite-bálok fénykora az alkotmányos élettel 1866-ban kezdődött meg: a január 15-iki *jogász-bállal* a Vigadó összes termeiben. A bálanya báró Sennyei Pálné volt, míg a bálbizottság tagjait az ország arany ifjúsága képezte, kik akkoriban nem tekintettek arra, hogy lesz-e deficzit vagy sem, mert 5 frtos belépti díjak mellett 7 frtos női tánczrendet adtak a hölgyeknek, mely egy pompás nemzeti színű szalagon vállon lógó arany-bullát tüntetett föl.

Ugyanezen évben lett felkapottá a *tekhnikus-bál*, melyen pompás mérnöki műszerekből álló női tánczrend volt 5 frt értékben. A farsangot ez évben február 10-én a *magyar gazdasszonyok* fényes álarczos bálja fejezte be, melyet Frohner akkori bérlő rendezett nagy sikerrel.

Híresek voltak 1868-ban és 1869-ben a *színészek báljai*, melyeken Jókai Mór is ott volt, az akkori divatos Kakas Márton-féle sarkantyús csizmában.

Ezeken a bálokon kezdett a magyar ruha viselése után ismét lábra kapni a frakk, melyet a főranguak az 1866-iki februári *udvari bálon* vettek föl újra. A fiatalság kétfelé oszlott: egy rész magyar ruhában jelent meg, a többi frakkban.

Fényes volt az 1869 február 14-iki *jogász-bál* is, a melyen gr. Andrássy Gyula miniszterelnök neje volt a bál-anya. Pompás «Corpus juris» képezte ekkor a tánczrendet.

A hetvenes évek elején rendezte a Vigadóban a legköltségesebb bált az akkori virágzó Nemzeti evezős-vitorlázó egylet. Ez volt az ugynevezett *hajós-bál*, mely 1870 február 1-én tartatott meg, s eseményszámba ment pazar tényű kiállításával. A női tánczrend egy pompás, művészies kivitelű teljes bronz csolnakot ábrázolt ezüst evezőkkel; darabja 6 frtba került annak idején. A Vigadó termei ez alkalommal pompásan fel voltak díszítve. A nagy terem egy kikötőt ábrázolt, s négy szögletében négy pompás hajó-orr állott, mindegyik különböző szinekkel, czímerekkel zászlókkal s egy-egy matróz-alakkal. A zenekari helyiség egy gőzhajó födélzetét képezte fekete kéménynyel, fehér-vörös csíkos sátorral, s a zenére folyvást mozgó gőzöskerékkel. Oldalt aranyos betűkkel volt fölirva «*Katinka*», a háziasszony: gr. Andrássy Gyuláné (gr. Kendeffy Katinka) neve. A katonai zenekar matróz-egyenruhában játszott a hajó födélzetén. A terem közepén nagy nyolczszögletes vízmedencze lógott lefelé, melyben aranyhalak uszkáltak. A kis terem verandájában egy mindig csurgó kút volt zöld növények közt.

AZ IDEI ATHLETA BÁL A VIGADÓBAN. — CSERNA KÁROLY RAJZA.

Híres bálok voltak a 70-es évek elején a már említetteken kivül a *regatta-*, *gyógyszerész-*, *athleta-*, *korcsolya-* és *kereskedelmi bálok*. Hogy mily költséggel rendeztek akkoriban elite-bálokat, mutatja az, hogy az annyira látogatott korcsolya-bálra Strausz János a híres bécsi keringőkirály zenekarát hozatták le kétezer forint költséggel: hozzá járult még az is, hogy akkoriban a nagy terem bére esténként három ezer forint volt, a mely összegnek feléért sem birja sokszor kiadni a mostani időben Egerváry bérlő. Az ily nagy költséggel rendezett jóhirű korcsolya-bál nagy deficzittel végződött és ez volt az utolsó korcsolya-bál. Ilyen sorsra jutott az annyira népszerű *gyógyszerész-bál* is, mely arról volt nevezetes, hogy egymás után 13-szor volt benne bálanya Cserhalmay Ferenczné, Cserhalmay Ferencz m. kir. honvédségi vezérhadbiztos neje. A derék úrnő akkoriban a Vigadó palotájában lakott, s onnan a házból vonúlt be a nagyterembe rendesen 50—60 pár tánczossal, kik a szeretetre méltó háziasszony szalonjában gyülekeztek össze. A gyógyszerészek bálja rendesen reggel 8-ig tartott, de ekkor se lett vége, hanem a vendégszerető háziasszonynál folytatták a mulatságot, hova az összes bálbizottsági tagok hivatalosak voltak jó korhelylevesre és Rácz Paliék rendesen délig muzsikáltak a jókedvű társaságnak.

1873-ban voltak az első *athleta-bálok*. Egymás után Bethlen András gróf és Rohonczy Gedeon mint fiatal athleták voltak a bálelnökök. Az athleták első bálján a Morzsányi által készített pompás 100 fontos sulyzó mintája volt a női tánczrend.

Az igazi elite-bálok fénykora azonban az 1873-iki nagy krach alkalmával egyszerre letűnt. Csak a *jogász-*, *tekhnikus-* és *orvos-bálok* mentek már eseményszámba a krach után, de ezek is a 80-as évek vége felé szintén csak mint egyszerűbb tánczestélyek szerepeltek. Majd a 80-as évek elején a *pestmegyei*, *protestáns* és *athleta-bálok* lettek a leglátogatottabbakká, a mely bálok ez idei farsangon is kitünően sikerültek. A 90-es évek elején jött a letűnt jogász-bál helyett a *jurista-bál*, a tekhnikusok nagy bálja helyébe pedig a népszerű *mérnök-bál*, azonban ez idén a jurista-bál nem sikerült úgy, mint más években, a mérnök-bált pedig meg sem tartották; ezt a *tekhnikusok bálja* helyettesítette, e hó 6-án foyt le a VI. kerületi kör díszes termeiben, s egyike volt az idei farsang legsikerültebb báljainak.

A mi a tánczrendeket illeti, azok legnagyobb része 1870-ig kizárólag Bécsben készült, míg 1871-ben dr. Lechner Károly, az angyalföldi tébolyda mostani igazgatója, ki igen jó rajzoló és tervező volt, az akkori orvos-bálokra valamennyi tánczrend tervét elkészítette. Így az első 1871-iki orvos-bálon egy igen elmés tánczrend lepte meg a bálozó hölgyeket, mely egy plasimeter elefántcsontból és egy tetoscop orvosi kalapács-utánzatból állott. A következő évben egy hőmérő, majd az összes orvosi műszerek minden alkalmazható tárgyai következtek. Valamennyit a Morzsányi czég készítette; Morzsányi négy évi Párisban tartózkodása alatt gyakorolta be magat e rendkivüli figyelmet és műizlést követelő munkába, s aztán állandó szállítója lett az athleta-, regatta-, tekhnikus-, korcsolyázó-, gyógyszerész- és számos vidéki báloknak is.

Érdekesnek tartjuk még megemlíteni, hogy a fővárosban többen foglalkoznak tánczrendek gyűjtésével s egyesek már egész kis múzeumot szedtek össze e nemű tárgyakból. Különösen sokat gyűjtött össze dr. Lisznyai Tihamér, a kinek gyűjteménye egy nagy szekrényt foglal el s mondhatni, teljes. Nem kevésbbé nevezetes a Szvoboda Lajos hirlapiró gyűjteménye, a mely évenként 80—90 darabbal szaporodik s már eddig mintegy 600 tánczrendet foglal magában. A hozzáértők 1500—2000 forintra becsülik az értékét. E gyűjteményt Szvoboda úr majdan a magyar tekhnologiai iparmúzeumnak szándékszik hagyományozni.

A farsang alkalmából közölt egyik képünk az ezidei elite-bálok tánczrend-gyüjteményét tünteti föl, melyek közt feltünő az *építő iparosok* báljára készült tánczrend, mely Czigler Géza épitész műizlését dicséri; ez egy plüs legyezőt ábrázol, melyen egy rézből készült szögmérő van elhelyezve, mely fokonként mutatja a tánczrendet egy minatür czirkalom segélyével, míg a tánczrendkönyvecske a legyező hátulján van elhelyezve. Alatta a *jogász tánczestély* tánczrendje látható, mely izléses plüsből van és pajzsot ábrázol, a hol szépen megférnek egymás mellett a Minerva madara és a szerelem nyilazó istenkéje. Képünkön látható még az *athleta-bál* tánczrendje is, mely egy kis kápolnát ábrázol kék plüs falon feltüntetve. A mélyedésből egy kirohanó athleta aluminiumból készült alakja látszik, a kápolna talpazatán pedig a magyar athletikai klub czimere és monogrammja látható, szintén hazai gyártmány, Fábry ezüstművestől. Negyedik képünk a *tekhnikusok tánczrendje*; ez fogaskerekü vasut mozdonyát ábrázolja, s ennek szerkezete annyira tökéletes, hogy ha meghuzzák, fut is egy darabkán. Az elmés találmány nagyon kapós volt a hölgyeknél, kik bizonyára kellemesen emlékeznek vissza a fehér-vörös műegyetemi szint viselő talpazatu kis vasutkára.

Nagyobb képünk a fővárosi Vigadóból egy farsangi képet mutat be reggel felé, a midőn már a katonabanda eltávozott, de a jóvérű fiatalságnak még Radics Béla húzza az annyira kedvelt kreutzpolkát. Ezt a képet *Cserna* Károly, a «Vasárnapi Ujság» művész munkatársa a Vigadóban az idei athleta bál alatt készített vázlatai alapján rajzolta meg, híven tüntetvén föl az idei fővárosi farsang nehány érdekes jelenetét és alakját. *Markó Miklós.*

LEVÉL A FÖLDKÖZI-TENGERRŐL.

Vallás- és közoktatásügyi miniszterünk közelebb egy egész csapat középiskolai tanárt küldött tanúlmányútra Egyiptomba. A Goldziher Ignácz és Beöthy Zsolt egyetemi tanárok vezetése alatt útazó társaság egyik tagja, Szádeczky Gyula, érdekes leveleket irt haza családjához még a hajó födélzetéről. Ebből a levélből, melyet irója egyszersmind a «Vasárnapi Ujság»-nak is szánt, a következőket közölhetjük:

Cleopatra gőzhajó, jan. 11. vasárnap d. e.

Mielőtt Alexandriába jutnánk, irok a hajó fedélzetén, mert nem tudom, mikor jutok hozzá Kairóban, pedig sok érdekes közölni valóm van.

Legelőször is azon kezdem, hogy óriás vihart éltünk át, a minőhöz nem minden tengeri utasnak van szerencséje. A vihar elől *Zante* sziget kikötőjébe menekültünk tegnapelőtt délután. A kapitány félt, hogy éjjel az ezen vidéken sürün czirkáló hajókkal bajunk eshetik. Becses az életünk, mert József főherczeg fia, *József Ágost* főherczeg is velünk utazik felesége, udvarhölgye *Batthyány* grófnő és udvarmestere *Szmrecsányi* ezredes kiséretében. Hogy először a jéggel, villámokkal járt viharral végezzek, melynek egyik villáma véletlenül hajónk árboczába ütődött, mondhatom, hogy nagyon örülök neki, mert ilyen tengert, olyan óriási természeti erőt látni és átélni annak, a ki a természettel foglalkozik, valóban szerencse. Erős hajónk méltóságosan tartotta magát; hintálódzott nagyon, de irányából nem sokat engedett; recsegett, mintha bordáját törnék, de nagyobb baj nem történt. A hullámok 15—20 méternyire felcsaptak. Különösen érdekes volt a sivár mészkőből álló szigetek mellett jöve látni, milyen óriás erővel vágódik a parthoz és szökik fel toronymagasságra a hullám. Tegnap is tartott még a vihar, de gyengébben. Tegnapelőtt 83 salonbeli útas közül 72 volt beteg. Az étkezésnél a magyarok jelentek meg legteljesebb számmal, a mennyiben a mi társaságunknak majdnem fele ott volt.

Tegnap reggel 6 órakor indultunk Zantéból, nem törődve a hullámokkal, mert így is egy teljes napi késéssel érünk Alexandriába.

Én az első éjjel végeztem a tengeri betegséggel. Reggel félig felöltözve menekültem a fedélzetre, s így azon kevesek közé tartoztam, a kik a fedélzetről élvezték a reggeli remek látványt. A legtöbben annyira voltak, hogy nem tudtak kabinjukból felvánszorogni, csak mikor délután horgonyt vetett hajónk Zantéban. Ma gyenge szélben ugyan, de verőfényes, kedves időben, igen jó hangulattal evezünk Alexandria felé. *Kréta* szigetét még az éjjel elhagytuk. Az úton szerencsém volt megismerni végtelen kedves, szeretetre méltó ifjabb *József* főherczegünket. Egy pár tanártársammal a térkép segélyével azon tanakodtunk: *Görögország*nak melyik része, csakugyan *Arkádia* van-e előttünk tegnap reggel 9 óra tájon. Batthyány grófnő megkérdezte tőlünk, hol vagyunk. Térképemet átadtam neki, hogy megmutassa vitatkozásunk eredményeként megállapított geografiai helyzetünket a főherczegnek. Később a főherczeg és neje távozván helyéről, kért a grófnő, hogy őrizzük meg a jó helyeket az élelmes amerikai útitársak támadásától, kik nem igen tudják, ki voltaképen «Miklós gróf» (József Ágost főherczeg incognito-neve ez utazás alatt). Itt kerültem a főherczeg mellé, a ki visszajövetelekor megszólított, és beszélgetésünk pár óra hosszat tartott. Mondhatom, olyan végtelen szeretetreméltó, kedves modora van a főherczegnek, hogy az ember teljesen elfelejti, hogy ez a geografiában, zenében, orvosi tudományban, sőt a kishitűek által kevésre nézett kőzettanban is annyira jártas művelt úr egy uralkodó fejedelmi család tagja. Meggyőződtem arról az igaz, őszinte szeretetről, melyet a fiatal főherczeg irántunk érez. Szegény megboldogúlt László főherczegre kerülvén a beszéd, említettem, milyen igaz részvéttel volt iránta nálunk mindenki, hogy sirattuk, panaszoltuk sorsát, mert tudjuk, hogy kevesen vannak, a kik minket igazán ismernek és kedvelnek, és ő ezen kevesek közül való volt.

József Ágost főherczeg is ezen kevesek közé tartozik. Most Brünnben van állomáson, de reméli, hogy haza kerül. Hozza az Isten! Felesége, királyunk unokája, már tanul is magyarúl. Maga a főherczeg úgy beszéli nyelvünket, mintha más nyelvet nem is tudna. Kneippnak buzgó híve, mert másfél éves torokbajból gyógyította meg. A főherczeg kilencz hónapos kis fiát is naponta bemártja egy pillanatra a kútról hozott hideg vízbe, azután gyorsan felöltöztetik, de a nélkül, hogy előbb letörölnék. Annyi sok szépet mondott Kneipp gyógyításáról, hogy teljesen megnyert neki.

Hajónk, a *Cleopatra*, rendkivül fényes berendezésű; szépségével s gazdagságaival felülmúlja minden várakozásunkat. Az utazó közönség is mind igen úri nép; annak is kell lenni, mert a mi kikötőnkből indúlva légalább is 2000 frtba kerül az egyptomi út, ha nem oly kedvezményes áron utazik, mint mi.

A hajó szalonja rózsaszínű berendezésű. Van benne két pianinó is. A falakon világos vörös alapon aranysárga festéssel egyptomi fáraók korából való díszítések pompáznak. A menynyezet fehér, apró aranydíszítéssel, melyből a villamos lámpák mint megannyi ananászfejek állnak ki. A pamlagok világos meggyszinüek világos kék virágokkal. Az ebédlő berendezése sem kevésbbé fényes, úgyszintén a pipázó-terem, mely kiválóan a férfiak helyisége. A hálószobák szép faburkolatúak s igen kényelmesek. Szóval pompás a hajónk, de mégis csak legpompásabb ez a szép nagy, végtelen tenger!

Szádeczky Gyula.

A ZRÍNYIEK MAGYAR DÍSZBEN.

A régi Pestnek híres nevezetes mulatóhelye volt az egykori Hatvani-utcza sarkán fennállt «Zrinyi» vendégfogadó. Olyan volt az, mint a vele egyidőben szintén elpusztult «Két pisztoly» vagy «Fehér hajó», melyet minden idegen ismert, a ki Pesten megfordult. Eleinte jómódú földesurak látogatták, utóbb meglehetősen roszhírű tivornyázóhely lett s a hatvanas években el is pusztult.

A hajdani «Zrinyi» helyén épült az a háromemeletes ház, mely most is ott áll a Kossuth Lajos-utcza sarkán. Nincs benne többé sem kávéház, sem vendéglő, de homlokzatán egy vakablak helyén ott díszeleg a Zrínyi Miklós daliás alakja régi magyar díszruhában. A színek ugyan kopottak, de azért nem lehet tagadni, hogy maga a híres hős még mindig jól fest.

A főváros ifjabb nemzedéke meg szokta bámulni ezt a magasan elhelyezett képet, melynek eredetijéről oly sokat hall az iskolában.

Hű bámulója voltam gyermekkoromban magam is ennek a képnek, mely éjjelente álmaim közepett úgy elevenedett meg, mint Szigetvár hőse, a mint fejedelmi díszben, villogó szablyával kiront a várból a törökre s hősi halált hal . . .

Ifjúkoromnak ez az ábrándképe addig-addig kisértett, míg végre ismerni akartam a szigetvári hős igazi képét. Képtárakban és metszetgyűjteményekben sok képe maradt fönn úgy a szigetvári hősnek, mint dédunokájának Zrínyi Miklósnak, a nagy költőnek s a tragikus véget ért Zrínyi Péternek.

E képek közül a legjellemzőbbeket mutatom itt be, melyek nem csupán azért érdekesek, mert e nagynevű család tagjait ábrázolják, hanem azért is, mert a régi díszmagyar viseletre becses adatokat szolgáltatnak. A Zrínyiek, mint büszke főurak, kedvelték a fényt, a pompát, s ritka díszes és izléses öltönyöket viseltek.

Az első kép Zrínyi Miklóst, a szigetvári hőst ábrázolja. Ilyen mogorva arczú, körszakállas, lelógó bajszú férfiúnak tünteti föl a többi egykorú kép is, így egyebek között az a metszet, melyen Zierotin nevű bécsi barátjával van megörökítve, a ki osztrák hadvezér volt és szintén részt vett a törökök elleni hadjáratokban.

E metszeten, mely különben az országos képtár tulajdona, Zrínyi vörös mentét visel hermelinnel, továbbá barna dolmányt piros hajtókával. Kalpagján strucztoll ékeskedik. Jobb kezében tollas buzogányt tart. Ez a buzogány rendes jellemzője Zrínyi legtöbb képének.

A második kép, mely szintén a szigetvári hőst ábrázolja, egyenkorú olasz metszet után készült. Termetét hosszú palást födi, a híres Zrínyi-gallérral. Alatta rövidebb dolmány van. Egész felső ruhája virágos selyemszövetű. Fején nemez kalpag van, melyen igen érdekes a zománczos forgó.

Egykoru metszet után.

ZRINYI MIKLÓS, a szigetvári hős.

Wetzmayr L. M. egykoru metszete után.

ZRINYI MIKLÓS, a költő.

A harmadik kép Zrínyi Miklósnak, a költőnek a hasonmása, Wetzmayr Lőrincz Mátyás egykorú metszete nyomán. A szigetvári hős dédunokáján már meglátszik az udvari ember. Arcza, alakja világfias. Fejét tollas sisak födi; jobb kezében a parancsnoki botot tartja, baljában lova kantárszárát.

Termetére pántokkal ellátott prémes mente simúl. Derékig érő vértje alól kilátszik a brokát dolmány s úgy ezt, mint a sabrákot széles himzés övezi. Nadrágja szűk, csizmája felkunkorodó, törökös orrú.

Az eredeti metszeten érdekes megjegyzések vannak.

Jellemző, hogy mivel a költőt Bécsben nem szerették, a néphit sokáig azt tartotta, hogy Zrínyi nem balesetből származott halállal múlt ki, hanem a bécsiek ölték meg.

E néphitnek meggyőző czáfolatai azok a metszetek, a melyeken Zrínyi megrendítő halála nagy hűséggel van feltüntetve, a mint a vadkan turkál a beleiben.

A negyedik kép Zrínyi Pétert tünteti fel, a kinek tragikus halála oly szomorú nevezetességű a magyar történelemben.

A Renner-féle metszet után készült ez a kép, mely a daliát fején kócsagos sisakkal, kezében tollas buzogányt tartva és vállán párduczbőr kaczagánynyal ábrázolja.

Vértje alatt látszik a köntös, mely hosszú és két oldalt föl van metszve, hogy a lovaglásban ne akadályozza. Himzett sabrák s gyönyörű török lószerszám egészíti ki e festői öltözetet.

Zrínyi Péternek beretvált bajszos arcza mellett pompás dús haja volt, melyet utóljára a hóhér fogott meg, mikor a hőst Frangepánnal együtt lefejezték.

Ez a kép útmutatást nyújt arra, hogy miként kell az ősi kaczagányt viselni. A párduczbőrt ugyanis a két lábánál fogva kell összekötni, nem pedig kapcsokkal, mint elég helytelenül Mária Terézia korában megszokták, s a hogyan azóta a magyar nemes testőrségnél alkalmazzák.

Ezek a képek, valamint a régi magyar jelmezekről egybeállított gyűjtemények világosan mutatják a díszmagyar ruhák nemzeti sajátosságait és ősi motivumait. E részben alkalmam volt bővebb tanulmányokat tenni külföldi s különösen olasz múzeumokban. És nemcsak a magyar ruhákra vonatkozó metszetek gyűjtettek össze, hanem sikerült ráakadni e régi magyar ruhák egyes foszlányaira, darabjaira is, a melyekből egészen hű összeállítását lehet adni a magyar díszruháknak Zsigmond királytól fogva egész I. Ferencz József király koronázásáig.

E gyüjteménynek gyakorlati fontosságot kivánt adni a Grünbaum és Weiner udvari szállító czég (melynek e sorok irója egyik főnöke) s a régi minták alapján egy lyoni selyemgyárban megszövette az eredeti magyar ruhák mintái szerinti selymeket és bársonyokat.

A hódoló díszbandérium tagjai és a Vágó-féle történelmi díszmenet résztvevői tehát épen olyan öltözetben vonúlhatnak majd ki, mint a milyent a nagynevű ősök viseltek.

Valóban itt az ideje, hogy visszaállíttassék a régi díszmagyar ruhák eredeti jellege és pompája, melyet évszázadokon át mindig bámult nyugatnak minden nemzete. *Gara Illés.*

Renner egykoru metszete után.

ZRINYI PÉTER.

Egykoru olasz metszet után.

ZRINYI MIKLÓS, a szigetvári hős.

MIKOR KEZDŐDÖTT A XIX. SZÁZAD?

— Levél a szerkesztőhöz. —

Igen tisztelt szerkesztő úr!

A kérdés, a melyet czím gyanánt levelem fölé írtam, igazság szerint, úgy-e bár, egy kaptafára volna húzható azzal, a mely a harmincz-éves háború idejét, vagy a mely a két garasos czipó árát tudakolja, — és szerkesztő úr első gondolata — e levelemet kezéhez véve — kétségkivül az lesz, hogy a «Vasárnapi Ujság» már régen túl van azon, hogy efféle kérdések fejtegetésével tegyen kisérletet a humor terén.

Sietek kijelenteni, hogy a tréfa távol áll e levelemtől, s tőlem magamtól is, mikor e sorokat írom.

Adat, és pedig nyomtatott adat, és még hozzá a «Vasárnapi Ujság»-ban is, (annak f. hó 19-én megjelent folyó évi 3-ik számában) van a kezeim között, hogy most folyó XIX. század kezdetének időpontja iránt sokan nincsenek egészen helyesen tájékozva.

A néhai Jedlik Ányosról szóló czikkben foglaltatik az az említett adat, a mely nyilván mutatja, hogy a levelem fölé írt kérdést még olyan előkelő szellemi szinvonalon álló társaságban sem fölösleges fölvetni, mint a milyen a «Vasárnapi Ujság» íróközönsége. Már pedig, mivel kétségkívül nagyon közel érünk századunk végéhez (látszik is sok dologból), azt hiszem, itt az ideje, hogy a század kezdetének időpontjával mindenki tisztába jöjjön; mert ha ez meg nem történik, akkor a kezdet és a vég közti okozati összefüggésnél fogva azt sem fogja mindenki tudni, hogy mikor is végződik voltaképen ez a részben sokat magasztalt, részben pedig ugyancsak sokat ócsárolt XIX-ik század.

Az említett czikkben többek közt el van mondva, hogy Jedlik Ányos, a derék szerzetes és nagy tudós, «1800-ban, január 13-ikán született». Ennek az adatnak a helyességét nem vonom kétségbe, sőt épen azért, mert ezt elfogadom, vagyok kénytelen hibásnak mondani azt a másik adatot, vagy mondjuk, megjegyzést, a mely ugyanebben a czikkben foglaltatik, s a mely azt mondja, hogy a jó öreg Jedlik (a «jó» jelzőt ezúttal nemcsak a derék papra, hanem az «öreg» szóra is vonatkoztatom) «*századunknál csak 13 nappal volt fiatalabb*».

Ez a kijelentés az, a melyet én hibásnak vagyok bátor nyilvánítani. Mert szerény nézetem szerint Jedlik Ányos nem hogy tizenhárom nappal fiatalabb lett volna századunknál, de sőt tizenhárom nap hiján egy esztendővel öregebb volt annál!

Alapítom ezt arra az általam s remélem még legalább is egy néhány ember által föltétlenül helyesnek tartott felfogásomra, hogy a XIX-ik század nem, mint a Jedlik életrajzírója gondolja, 1800 január 1-én, — hanem az 1801. év január havának első napján kezdődött.

A ki állít, bizonyítson is, nemde?

Helyes!

Időszámításunk I-sső százada úgy-e bár a Krisztus

születése utáni első esztendővel, annak is a legelső napjával, kezdődik. S végződik mikor? Nemde a 100-ik esztendővel, annak is a legutolsó napjával, mert hiszen hogy egy évszázadnak kerek száz esztendőből kell állania, az már igazán természetes.

Ha e magyarázatom elfogadtatik, — a miben nem kételkedhetem, — akkor okszerű következtetéssel nemde oda jutunk, hogy II-ik század Kr. u., a Krisztus születése utáni 101-ik esztendő első napjával születik, s a 200-ik év utolsó napjával tér sirba. No és a III-ik? Annak meg 201-ben virradt és 300-ban alkonyodott be egészen. S ebből kifolyólag a IV-ik század kezdete a 301-ik év első, — s vége a 400-ik év utolsó napjára esik. Gondolatban végig menve az összes századok kezdő és záró esztendején, — nem lyukadhatunk ki máshová, mint hogy a XVIII-ik század az 1701-ik évvel kezdődött, — és hogy száz teljes esztendőt kihúzva, az évszázad elnevezésre jogot formálhasson, — az 1800-ik év legutolsó napjának legutolsó pillanatáig hurczolta izgalmas életének terheit; — a XIX-ik század pedig csak 1801 január 1-én kezdette el immár 96-ik éve tartó uralkodását, hogy azt majdan az 1900-ik év deczember 31-én fejezze be.

Ezek szerint tehát, mikor a XIX. század napvilágot látott, akkor Jedlik Ányos talán már talpra is állott az új század üdvözlésére. Vagyis Jedlik, bár a mi századunk embere, mégis a mult század fia volt, s hamarabb hanyatlott ugyan sirba, mint a XIX-ik század, — de hamarább is született annál jó tizenkettedfél hónappal.

Egy olvasó.

A VÍZEN VALÓ JÁRÁSNAK EGY ÚJ MÓDJA.

Mióta Boyton angol kapitány az úszás és csónakázás különböző módjait divatos kedvtelésekké tudta tenni: egyre szaporodik úgy az e nemű szórakozásokat gyakorlók, mint a találmányok száma. A vízi veloczipéd, meg a halászatra és vadászatra való gummi-csónak már régebben ismeretes. Most meg olyan bocskort találtak föl, a melyben lépdelve lehet a vizen járni. Ez a bocskor, mint rajzunk mutatja, olyanforma alakú, mint egy legnagyobb fajtájú tót kalap. A talp alá eső része, hogy egyenesen, sőt mereven álljon, kivülről vékony aluminium-bádoggal van bevonva, a mi a különben is könnyű bocskort

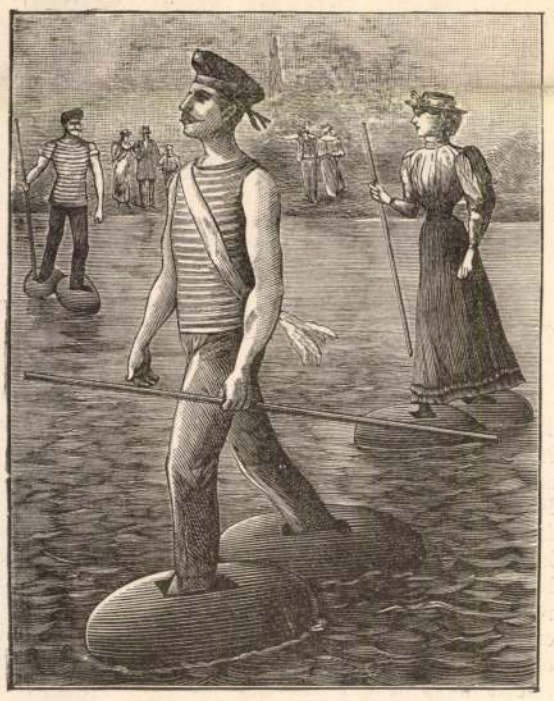

A vizen való járásnak egy új módja.

alig teszi valamivel nehezebbé, míg simaságával a vízen való csúszást igen elősegíti. Ebben a bocskorban természetesen nem úgy lép az ember, mint a szárazon, hanem csak csoszogva megy. A vizen járók egy hosszú botot is hordanak a kezökben, de nem annyira támaszkodás vagy kormányzás végett, mint inkább pajkoskodó eszközül, hogy valamely más vizen járónak a bocskorát megmerülésig lenyomják vele a víz alá s így az illetőt ruhástul való fürdéshez juttassák. A vízi bocskornak mai alakjában s alkalmazásában semmi egyéb gyakorlati értéke nincs, mint hogy a testet ügyesítő s edző eszközök számát szaporítja egygyel.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A «Budapesti Szemle» februári kötete szokott változatos tartalommal jelent meg, Gyulai Pál szerkesztésében.

Első czikke *Volf* György nagyobb tanulmánya, melyet tavaly a tud. akadémia két ülésén olvasott föl: «Első keresztény téritőink nyelvünk, irásunk és történetünk tanubizonysága szerint.» Ezek Volfot felső Olaszországba vezetik, mint a honnan, főkép Velenczéből, kaptuk első téritőinket, a kik irni is tanitottak. Az érdekes dolgozatnak ezúttal első részét kapjuk. Ezt követi *Concha* Győző egyetemi tanárnak «Egy angol miniszter a keresztyén hitről» czimű dolgozata, mely Balfour felfogását ismerteti, s most a második és befejező közlemény olvasható belőle. *Rohonyi* Gyula a magyarság eredetének kérdésével foglalkozik «A magyar nemzet ethnikai meghatározása» czim alatt. Azt vizsgálja, hogy a magyarság fajilag hová tartozik: a finnekhez vagy törökökhöz. De ugy találja, hogy ezekkel csak érintkezésben voltak, s a kikhez a magyar faj tartozhatott, azok már eltüntek. *Csorba* Ferencz «Jogi oktatásunk javitásáról» mond el figyelemreméltó dolgokat; *Haraszti* Gyula «A kritikai módszerekről» értekezik, *Cserny* Károly pedig napirenden levő kérdéshez szól hozzá, a kereskedelmi és vámszövetség megujitásához. A szépirodalmi közlemények közt van: «Felhők», *Petelei* István elbeszélése; *Lévay* Józseftől «Bucsu a vidéktől» czimű költemény; Radó Antal pedig Ada Negri költeményét fordította le olaszból «Jó napot, inség» czimen. A könyvismertető «Értesitő» Herczeg Ferencz «Napnyugati mesék» czimü kötetével, Varga Ottó «Magyarország történeté»-vel, Ilosvay Lajosnak a torjai Büdös barlangról irt füzetével, stb. foglalkozik. A «Budapesti Szemle» előfizetési ára egész évre 12 frt, félévre 6 frt.

Plutarchos párhuzamos életrajzai, görögből fordította és jegyzetekkel ellátta dr. *Kacskovics* Kálmán, ki az ó-kor e klasszikusának ránk maradt összes életrajzait magyarra ülteti át és saját költségén adja ki. Tavaly jelent meg a magyar Plutarchosból az első kötet, most pedig a *második* kötet, s ezt követni fogja még két kötet. Becses ajándék ez különben sem gazdag klasszika-filológiai irodalmunknak. Plutarchos életrajzai mesteri művek, melyek egy-egy kort tárnak elénk, erkölcseivel, embereivel. Az ő életrajzai a legkitünőbb jellemzések, s nagy hatással is voltak a későbbi irókra. Shakespeare a római történelemből vett tragédiáit Plutarchos után dolgozta, Macaulay, a nagy angol essayista mesteréül választotta, s az ő művészi előadását követte. Az eseményekben az előadásnak világossága, megkapó elevensége, a jellemzés biztossága és szellemessége, a cselekedetek indokolása s megitélése és a gazdag korfestés minden idők számára a legkedveltebb művek közé emelték a görög irót. Dr. Kacskovics Kálmán földbirtokos szeretettel és lelkesedéssel fogott lefordításához, s az anyagi áldozatot sem kiméli, hogy Plutarchost teljesen birhassa a magyar olvasó közönség. De nemcsak nagy kedvvel fordítja a klasszikus életrajzokat, hanem az eredetinek megfelelő sok finomsággal, könnyüséggel és magyarosan. Igy Plutarchos bizonyára kedves olvasmány is, s minél többen ismerik meg belőle a régi idők erényeit, hőseit, a nagy példákat, melyek közt mindig megtaláljuk az embert és a kort. Ifjusági könyvtárakból sem volna szabad hiányzani Plutarchosnak. Ezek az életrajzok nemcsak a klasszikai irodalom vagy a historia kedvelőit érdekelhetik, hanem mindenkit, mert olyanok mint egy dráma, vagy egy novella. A lelkes fordító gondoskodott illusztrációkról is. E kötetet is 11 nagyobb és 20 kisebb, a szöveg közé nyomott kép érdekesíti. Ára 4 korona.

Az európai közjog egy alkotmányos garanczia, alkotmányjogi értekezés, irta gróf *Vigyázó* Ferencz.

A 198 oldalnyi munka a parlamenti felelősség intézményét tárgyalja széles alapon, a bel- és külföldi irodalom teljes felhasználásával. Foglalkozik az absolutisztikus rendszerrel, az uralkodó rendeletkibocsátási jogával és a szükségrendeletekkel, az alkotmányos garantiákkal, a miniszteri felelősség elvének alkotmánytörténeti előzményeivel, különös sulyt helyezve Anglia és Magyarország jogfejlődésére; továbbá azon kérdéssel, hogy mikép biztosítja az alkotmányt a miniszteri felelősség; végül a miniszteri felelősség előnyeit fejtegeti a dicasteriális rendszerrel szemben. Ára 3 frt.

Egy kisebb füzet is jelent meg gr. *Vigyázó* tollából: «*Közjogi szabálytalanságok és észrevételek dr. Kiss Istvánnak az egyházi kinevezésekre vonatkozó kifogásaira*» (ára füzve 50 kr.). Ebben azt a kérdést vitatja, hogy az egyházi kinevezések tekintetében való előterjesztések mely miniszterium hatáskörébe tartoznak. — Mindkét munka a Franklin-társulat kiadása.

«A magyar állam és nemzetiségei» czimű politikai tanulmányt adott ki br. *Thoroczkay* Viktor. A nemzetiségi kérdés eredetét és keletkezését ethnografiai és geografiai alapon vizsgálva, végül a baj orvoslására politikai és gazdasági programmot ád. A nemzeti állam fogalmából vezeti le szerző egy erős, egységes magyar állam szükségességét, a történeti adatok halmazával mutatja ki, hogy minő okok idézték elő nálunk a múlt század végén s a jelenleginek elején a nemzetiségi aspirációk életre gerjedését, melyek mindenkor a hatalmi politika eszközeinek bizonyultak. A horvát-magyar kiegyezéssel bőven foglalkozik b. Thoroczkay, és följegyzi róla, hogy nem elég szabatosan van szerkesztve. Az erdélyi román kérdés megoldása érdekében gyakorlatias eszméket vet föl, ipari telepitést s Erdély nomád népességének iparüző népességgé való átalakitását sürgetve. A választási törvény revizióját a czenzus leszállitását szintén szükségesnek tartja, de az értelmiség érdekében. A tiz ívre terjedő politikai röpirat sok új szempontot mutat a nemzetiségi kérdésben.

«Mai idegek», egy kötet elbeszélés, irta *Ritoók* Emma. Hét elbeszélés egy kötetben, mely új irónőt vezet a közönség elé, a kinek sok az olvasottsága, bir izléssel, leiróképességgel, és nem hiányzik az elevenség sem előadásából. Az is látszik, hogy a mit ir, többször is átolvassa és egyengeti. Nőiróknál azonban, kivált kezdetben, az élet csak az olvasott könyvek után tűnik föl. A kötet Singer és Wolfner könyvkereskedése útján kapható.

Az izraelita magyar irodalmi társulat kiadványai. Az izr. magyar irodalmi társulat három könyvet adott ki. Ezek közt van az *Évkönyv*, szerkesztették: dr. Bacher Vilmos és Mezei Ferencz. A tartalmas almanachba tudományos és szépirodalmi dolgozatok sorakoznak. A közlemények sorát az egyik szerkesztőnek, *Bacher* Vilmosnak «Ezer év előtt» czimű értekezése nyitja meg. Követi *Makai* Emil «Hiszek» czimű költeménye, *Pap* Dávid ir a zsidók vándorlásáról, *Kohn* Sámuel zsidó történeti emlékeket ismertet, *Bánóczi* József «Magyar zsidók külföldön» czimen irt. Általános érdekü thémákat dolgoztak föl: *Bernstein* Béla (Az ember tragédiája és a zsidó irodalom), *Heller* Bernát (Madách Mózese és az Ember tragédiája), *Vajda* Béla (A honalapitás és a zsidó vallás), *Büchler* Sándor (Az országos főrabbi hivatal Magyarországon a XVII. és XVIII. században), Kecskeméti Ármin (Az örök zsidó mondája a magyar irodalomban). Ezeken kivül is sokan irtak még az évkönyvbe, mely beszámol az izr. magyar irodalmi társulat működéséről is, közli a tagok névsorát, és az izraelita naptárt az 1896-iki polgári év számara. Ára 2 frt. — A másik két könyv: *Talmudi életszabályok és erkölcsi tanitások*, héberből fordította és jegyzetekkel ellátta dr. Krausz Sámuel; ára 40 kr.; *Alexandriai Philo jelentése* a Cajus Caligulánál járt küldöttségről (legatio ad Caium), görögből fordította Schill Salamon, ára 60 kr. A könyvek a Lampel-féle könyvkereskedés utján szerezhetők meg.

A géprajzok előállitása, utasítás gépgyárak számára készitendő műszaki rajzoknak czélszerű előállitására, sokszorositására és kezelésére. Irta *Weyde* Ferencz gépészmérnök, a kassai gépészeti középipariskola tanára. Gyakorlati kézi könyv ez a gépgyári rajzolók és műszaki iskolák részére, mely kellőleg tájékoztat a gépek rajzbeli ábrázolásáról, tervezéséről, szerkesztéséről, mely a rajzoláshoz nyujt biztos vezérfonalat, úgyszólva szabálygyűjteményt arról, hogy a rajz mikép ábrázolja a gép egyes részeit, mikép jellemezze az egyes alkatrészeket, elemeket, anyagot, hogy felismerhető legyen már a rajzban minden s mint valami nemzetközi nyelvet megérthesse mindenki: ez kis szög, ez csavar, ez öntött vas, kovácsolt vas, réz, bronz, kaucsuk, fa, kő, beton, régi fal, új fal, stb. A rajzolási eljáráshoz, az anyagjelzéshez az utasításokat és szabályokat kimerítő munkát az iparoktatási tanács a műszaki iskolák számára segédtankönyvül ajánlotta, s kiadását a kereskedelmi miniszterium is támogatta. A Franklin-társulatnál jelent meg, szöveg közé nyomott ábrákkal és mintalapokkal. Ára 1 frt 50 kr.

«Nevető betűk», irta *Lovassy* Andor. Kiadta N.-Váradon a Szigligeti-társaság. A szerzőtől már jelentek meg humoros dolgozatok. Jókedvű könyv ez is, s Lovassynak van a vidámság mellé ötlete és hangja is. A könyv egyik fele «Régi dolgok», bibliai és antik világbeli groteszk rajzok; a másik fele «Új idők», a mai világbeli történetekkel. Nehány karrikatura-rajz is illusztrálja a kötetet, melynek ára 2 frt.

Mi ketten, rajzok, elbeszélések, összesen nyolcz, melyeket fölváltva *Hollósy* István és *Erdős* Miksa irtak, kik ketten együtt lépnek először a közönség elé kisérleteikkel. A kötet szerzők tulajdona s ára 85 kr.

A XIX. század divatjai, összegyűjtötte *Geszler* József; kiadják a Monaszterly és Kuzmik czég utódai. A ruházkodás történetének albuma ez, mely füzetenként jelenik meg, s nem csupán a divatért sóvárgóknak szól, hanem a festőnek, a színésznőnek, az irónak, a ruházkodással foglalkozónak. A mostani divatok is mind a franczia nagy forradalom és császárság alatti viseletet utánozzák. A vállalat szines tiz képet tartalmazó füzetekben 2—3 heti

MDK

Weyde Gizella, mütörténész

Benesch Ottóval közösen/Bécs/ irt rövid tanulmányt: "Két XV. századbeli oltárkép a Pozsony melletti mélykuti kápolnában."
1824-25-ben épült templom két festménye eredetileg egy oltárhoz tartozott, melyen 12 tábla volt, belölük 7 tábla Frankfurt a/M.-ban, öt pedig a Szépmüvészeti Muzeumunkban található.

[redacted] A/a archeologiai értesitö XLII kötete.
Magyar Müvészet. 1930. 658.l. Bp. 1928

Weyde, Dr. G.

Die evang. Kirche und ihr Erbauer M. Walch.

Schriftenniederlage des Diakonissen-Mutterhauses der ev. Gemeinde A. B. zu Pressburg.

Bratislava, 1924. Eder.

8-r, 20 l, 10 tábl. 20 képpel.

Eredeti papírkötés

Walch M

épitenz

I. 5. p. h.

3.-

MDK

Weyde Gizella

Kompozició, vizf.

Árverési Közl. 1938. 6.rk.sz. 35 l.

Университет имени Тарас Шевченко. 39 г.

MDK

Weyde Gizella

polg. isk. rajztanitónői és kézimunkatanitónői oklevelet kapott.

Képzőműv. Főisk. Évk. 1915-16. 49 l.

M.D.K.

Weyde Gizella, festőnő

pozsonyi származású és ott is él. Egy pozsonyi család otthonában levő, elevenszínű csendéletét említi

Graulich Elsa: Pressburger Interieurs
Bratislava-Pressburg. 1930. 46.

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA KÖNYVESBOLTJA

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 18.

Levelezőlap

Nagyságos

Dr Szentiványi Gyula urnak

Budapest

XI. Lágymányosi-ut 16.

127 - 216

Vényde Gizella

Folyó hó V.3. -i nagybecsű megrendelésére tisztelettel közöljük, hogy a kért munka

Weyde, Gisela, Pressburger Baumeister d. zweiten Hälfte des XVIII. Jh.

Pillanatnyilag hiányzik a raktárról
Vidékről külföldről megrendeltük
Teljesen elfogyott
Új kiadása sajtó alatt
Kötés fűzés alatt van
Csak kötve fűzve jelent meg
Kötve fűzve elfogyott
Még nem jelent meg
A rendelés nem érkezett be
A rendelés adatai elégtelenek
Új vagy használt állapotban kerestetjük
Nincs könyvkereskedői forgalomban
Rendelés előjegyezve
Le nem rendelés esetén pótlólag küldjük
Megjelenési ideje ..... bizonytalan
Nem jelenik meg többé
Kérjük a rendelés megismétlését
Ára kötve ..... fűzve .....
Kérjük intézkedni, hogy kötve fűzve szállíthatjuk-e?
Kérjük az összeg előzetes beküldését

33.720. — K. M. Egyetemi Nyomda.

Weyde Gizella

festő

lásd

Leweke-Weyde

alatt

Weyde Gizella

Jeles

Első Pozsony

Könyvbarátok Lapja

1927–28. 94. l.

Weyde-Lewcke Gizella dr

Születek 1894. Kassán. Középiskolái elvégeztével Pozsonyból a bpesti rajztanárképzőbe meg. Ennek elvégzése után München-ben Wölflinnél tanul tovább. Majd Bécsben doktorál archeológiából. Utóbb Halleba meg a képrestaurációt tanulmányozni. Kiállított Pozsonyban és külföldön. A pozsonyi városi múzeum több képét birja. Jelenleg Halleban él

Brogyányi Kálmán, Festőművészet Szlovenszkón. Kassa 1931. 111. l. 64. l.

Képein a barokk-ornamentika sajátos, a görbék ritmusos átvitelén alapuló stílus jelentkezik. A formalátás extázisából alakított anatómiájú Szent Sebestyénje egyik legérdekesebb alkotása.

TURÓCZI SÁNDOR KÖNYVTÁRA

HELYSZÁM: 445 / II. III. 1.

SZAK: Történet.

SZERZŐ NEVE: Márki Sándor és Beksics Gusztáv

FORDÍTÓ NEVE:

KÖNYV CÍME: A modern Magyarország (1848–1896.)

Szilágyi S.: A magyar nemzet tört. X. k.

KÖTÉS NEME: Eredeti félvászon ~~vászon~~ bőr kötés. ALAK: 8-r.

KIADÓ: Athenaeum ÉV: 1898. Pest

Weyde Sirella

MAGYAR MŰVÉSZET
1922. 317. 335. 647

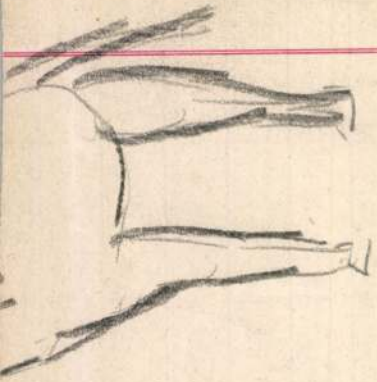

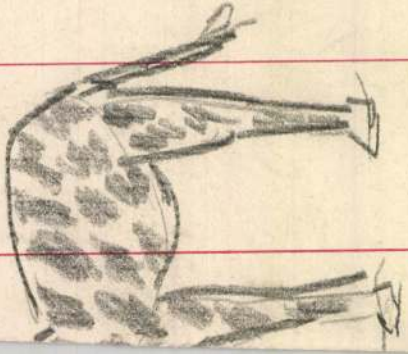

Weyde Sarella

1911/12 – 1915/16

Fork' pzomfoiskèvk –

147 l

indulok uj alkotmányos küzdelembe, ez
gitimizmus lánglelkü apostola: Griger M
királyság megváltó eszméjének. És feg
nyugalmat, békét, becsületes demokráciá

Ezért fordulok barátaimhoz, hivei
lakozzanak hatalmas, lelkes táborunkho
igaz ügyet, harcoltam a főváros autonom
sok ezer embertársamon, joggal kérhet
harcolni az elnyomatás veszedelme ellen

És kérek mindenkit, akit közös esz
nek semmit, amig igazolt emberein
Griger Miklós és az én nevem sz

Budapest, 1935 március havában,

Márkus-nyomda. Budapest, V., Bank-utca 5. (Felelős vezető: Márkus Géza)
Felelős kiadó: Berecz Vilmos.

Weyde Gizella

1916

Ki tud róla?

Német restaurátor felesége lett. Férjének neve meglesz adatainn Eört.

gának,

Budapest.

MDK

Weyde Gizella, Pozsony

Magyar Müvészet 1928. 317.l.

Weyde Gizella
festő

d.

Forum (Pozsony)
1931. 30-l.

Weyde Gizella

l

Forum. 1932.
27. l.

Weyde Gizella

l.

Forum 1934. 104 l.

MAGYAR KIR. POSTA
941 DEC-5-N3
„EUROPA"
film-, könyv-, lapterjesztő- és
könyvkiadó
Bp. V., Rothermere 12.
Telefon: 127
Budapest V
Rothermere - u 12 I

Weyde Gizella

l.

Forum

1934. 309. l.

Tekintetes

„Europa"

Film Kaugr. lapterjesztő R. T.

Budapest

V Rothermere u 12

III. 2.

L. Weyde Gizella

l.

Forum

1934. 322. I

JASZLADANY

MDK

Wetzmayr Lőrincz Mátyás

Zrinyi Miklósnak a költőnek, Wetzmayr Lőrincz Mátyás egykorú metszete nyomán készült kép. Repr. 91.lap

Gara Illés: A Zrinyiek magyar diszben.

Vas.Ujs. 1896. 43.évf. 6.sz. 91.lap

Dr. Wewer német építész M.S.K.

NDK

Részt vett a pályázaton

Társtervező: Schultz

G.J.: Kihirdették a Nemzeti Színház terv-pályázatát

Magyar Nemzet 196[illegible]. jan. 29. 5. l.

Wexler János

győri pallér egy hatalmas kupolás templomot kapott feladatul, mint mesterremeket, tervét azonban vissza utasitották, fölleg azért, mert a kórushoz elfelejtett lépcsőt felvezetni, a kupola mellé nyeregtetőt alkalmazott s a kiszabott két és fél hónap helyett kilenc hónap után nyujtotta be tervét.

Réh. 8.1.

Országos Bizottsága

Budapest

VII. Aréna út

Szépművészeti Múzeum

Wexler Janis

läsd

Rich 8.1.

< Weyde, Gisela >

Rilke

( ) Ein unbekanntes
Werk des Franz
Xaver Messerschmidt.
Belvedere 1926.
No 47/48.

Tsz.:

Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hiv.	Magán	Inturb.	Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hiv.	Magán	Inturb.

< Weyde, Gisela >

alte

< > Pressburger
Barockfresken.
Mit 7 Abbildungen.
Belvedere
1925. Band 7.

Tsz.:

Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hív.	Magán	Inturb.	Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hív.	Magán	Inturb.

< Weyde, Gisela >

cikke

< > Aus dem Pressburger Stadtmuseum.

Belvedere

1924, Band 6.

77-80. l.

kejcikel

5866

40.214. — K. M. E. Ny.

MEGHÍVÓ

a

KORVIN MÁTYÁS

MAGYAR-OLASZ EGYESÜLET

KÖZGYŰLÉSÉRE

az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—35) dísztermében folyó évi június hó 24-én, hétfőn délután 6 órakor

Gerevich Tibor
elnök

Thieme Becker

Franklin-Társulat nyomdája

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

.....*úrnak*
úrnőnek

.....

Budapest

.....

< Weyde Gizella >

<] A podolini cikke szent Katalin-szobor helyreállítása.

O. M. Szépm. Múz. Erk. VI, 232. l.

880582			
		—	8920 —
2970 —		30 —	
		1467	
3593		2693	
500 —			
1115 72			
19883 33		111572	
8836 79			
14863 50		836 79	
		1-2	123936

INGRID CIULISOVÁ

Oltárne obrazy z kaplnky Primaciálneho paláca v Bratislave zreštaurované

Na samom konci tereziánskej éry sa arcibiskup, prímas Jozef Batthyány rozhodol vybudovať v hlavnom meste Uhorska Bratislave - Prešporku, reprezentačný palác. Viedenský architekt Melchior Hefele, ktorého touto úlohou poveril, mal navrhnúť objekt tak, aby sa reprezentačné spájalo s intímnym a aby sa tu vzhľadom na cirkevný hodnostenský štatút objednávateľa nezabúdalo ani na bohoslužobné priestory. Výstavba Primaciálneho paláca, prebiehajúca v rokoch 1778 - 1781, sa nakoniec stala najväčším stavebným podujatím na sklonku 18. storočia u nás, pri ktorom pompéznosť tereziánskeho baroka naplno zažiarila azda posledný raz, teraz už v neodvratnom dialógu s nastupujúcim klasicizmom.

Barokovo-klasicististický charakter dostala aj palácová kaplnka v juhozápadnej časti architektúry, zasvätená uhorskému národnému svätcovi, sv. Ladislavovi. Patrocínium kaplnky v rozhodujúcej miere určilo celkový ideový program bohatej maliarskej výzdoby, realizovanej za grófa Batthyányho. Scénu zo života sv. Ladislava namaľoval Franz Anton Maulbertsch na kupolu kaplnky a apoteóza sv. Ladislava sa stala námetom pre obraz z jej hlavného oltára. Na kupolovej freske i na hlavnom oltárnom obraze sa naviac pripomína ešte Panna Mária ako kráľovná nebies. Jej zaradenie do ikonografického programu malo jednoznačné, pravdepodobne samotným Batthyánym iniciované konfesionálno-politické zacielenie. Názorne vypovedalo o dobe vzniku celej stavby Primaciálneho paláca. Panna Mária, kráľovná nebies, patrónka a ochrankyňa Uhorska tu mala sprítomňovať Habsburgovcami ofenzívne proklamovanú ideu Uhorska ako Regnum Marianum.

Okrem kupolovej fresky dotvára celkovú výzdobu kaplnky Primaciálneho paláca aj trojica oltárov s rozmernými ústrednými obrazmi. Na Batthyányho objednávku ich namaľovali poprední súdobí viedenskí majstri, pracujúci v okruhu čelnej osobnosti rakúskeho barokového maliarstva - autora nástropnej fresky, už spomínaného Franza Antona Maulbertscha. Obraz z hlavného oltára **Apoteóza sv. Ladislava** vytvoril **Andrej Zallinger (1738 - 1805)**, obraz **Sv. Jozef Pestún** z ľavého bočného oltára namaľoval **Jacob Kohl (1734 - 1788)** a

A. Zallinger: Apoteóza sv. Ladislava (1)

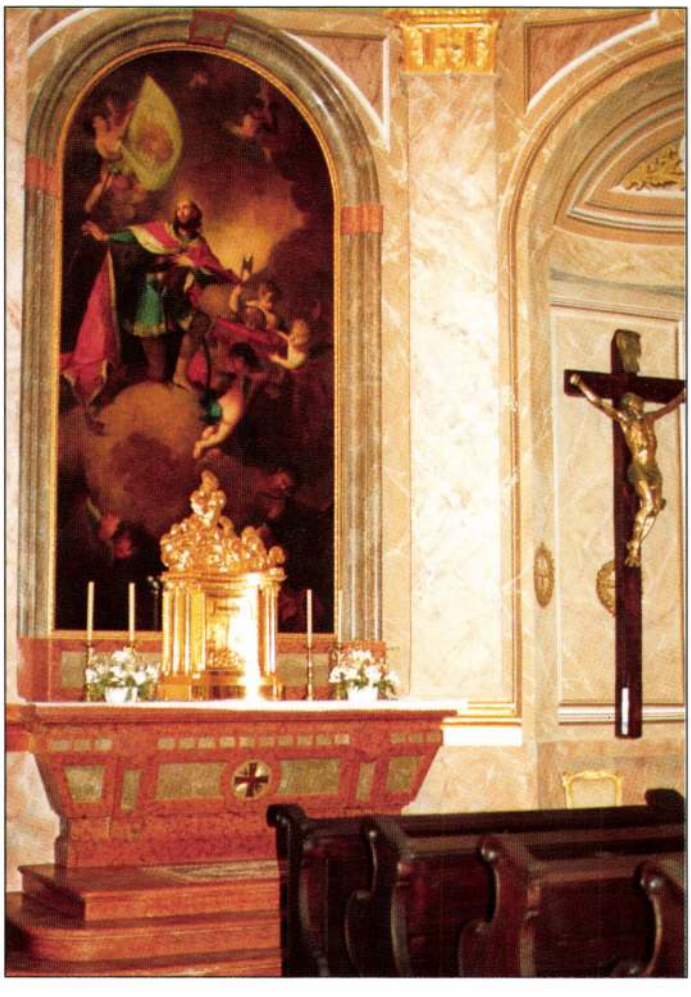

J. Maydinger: Zhromaždenie anjelov (2)

bratislavských sochároch, ktoré ich autorka uverejnila znovu na stránkach Forumu. Zavŕšila nimi svoj početný, takmer dvadsaťročie vznikajúci súbor umeleckohistorických štúdií o bratislavskom barokovom staviteľstve, maliarstve a sochárstve 18. storočia. Súbor, ktorým Gizela Weyde vďaka jasnému a zrozumiteľnému jazyku, formálnej analytickej akríbii a precíznej excerpcii archívnych materiálov, vlastne ako prvá komplexnejšie načrtla metodicky i heuristicky pevne postavený obraz bratislavského barokového umenia.

Gizela Leweke-Weyde bola generačnou súputníčkou českého historika umenia a pamiatkára Jana Hofmana. Rovnako ako on spoluformovala vedecké začiatky slovenského dejepisu umenia i slovenskej pamiatkovej starostlivosti. Jej pamiatkárske názory sa však od Hofmanových odlišovali. Na rozdiel Jana Hofmana, ktorý u nás zakladal tradíciu konzervačných metodických postupov obnovy pamiatok, Weyde chápala rieglovskú "cenu staroby" širšie. Nielen v existenciálnom zmysle prežívania večne plynúceho času, ale spolu s Maxom Dvořákom aj ako výtvarno-estetickú kvalitu. Uvedený metodický postoj zbližoval G. Weyde skôr s ďalším, na Slovensku v tridsiatych rokoch pôsobiacim českým pamiatkárom - Václavom Menclom. Ten ju však už osobne nepoznal. Znamenala preňho však postavu takmer legendárnu a svojimi presne formulovanými článkami najspoľahlivejšiu tlmočníčku sveta slovenských pamiatok starého umenia.[8] K tomuto Menclovmu názoru niet ani dnes čo dodať.

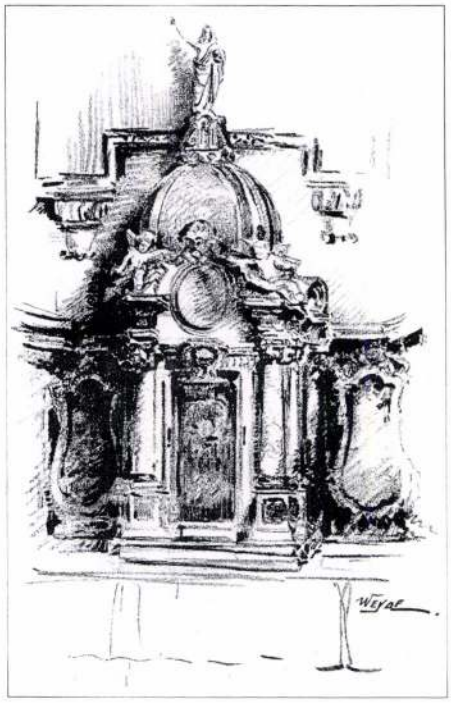

KRESEBNÁ DOKUMENTÁCIA
KOSTOLA SV. ALŽBETY V BRATISLAVE
OD GIZELY WEYDE

Poznámky

1 Gizela Weyde-Lewekeová sa narodila 6. 8. 1894 v Košiciach. Zomrela roku 1974 v nemeckom Halle. Od roku 1902 žila v Bratislave, kde aj vychodila vyššiu dievčenskú školu. Študovala na budapeštianskej umeleckej akadémii, potom na univerzite v Mníchove. Štúdium skončila vo Viedni u Maxa Dvořáka a archeológa Emanuela Löwyho. V rokoch 1924 - 1928 pracovala ako pomocná kustódka v bratislavskom Mestskom múzeu. Roku 1928 nastúpila na jednoročný kurz reštaurovania u profesora Franksa v Halle, kde sa roku 1929 vydala za maliara a reštaurátora Fritza Lewekeho. Weyde bola od roku 1919 členkou spolku Kunstverein. Činná bola aj ako maliarka a grafička. Príležitostne recenzovala výstavy súvekých bratislavských maliarov. Porovnaj: Fünfzig Jahre Pressburger Kunstverein 1884 - 1934. Bratislava 1934, s. 13., Zborník 100 rokov Mestského múzea v Bratislave 1868 - 1968. Bratislava 1968, s. 299 - 301., Slovenský biografický slovník III., Bratislava 1989, s. 396-397., Ciulisová,I.: Lesk a bieda slovenskej kunsthistórie I. Ars 2/1993.

2 Táto Weydeovej monografia vyšla tlačou v maďarčine už roku 1919. Roku 1922 v reprinte v slovenskom a nemeckom jazyku. Nasledovali monografie o bratislavskom evanjelickom kostole (1924), kostole sv. Trojice (1925), o bratislavských staviteľoch druhej polovice 18. storočia (1930) a ďalšie.

3 Napr. Weyde, G.: Barbarismen in unseren Kirchen. Grenzbote. 7.X.1923.

4 Weyde, G.: Denkmaler und Reklame. Grenzbote. 21.X.1923.

5 Weyde, G.: Ist Denkmalpflege Romatik? Forum, III, 1933, s. 22 - 23.

6 Dvořák, M.: Katechismus der Denkmalpflege. Wien 1916.

7 Weyde, G.: Für unbedingte Erhaltung der Pressburger Schlossruine. Forum, 7, 1937, s. 225 - 226

8 Mencl, V.: Ako sme začínali. Pamiatky a príroda, 1976, č. 2, s. 42.

3

robcovia ju okrem akustickej dokonalosti ozvláštňovali pozoruhodnou výtvarnou výzdobou docielenou vyrezávaním, vbíjaním esteticky tvarovaného plieška, prípadne leptaním výzdobných motívov pomocou kyseliny. SNM-EM vlastní skoro 50 týchto špecificky slovenských a súčasne unikátnych európskych hudobných nástrojov.

Kvalitatívne samostatnú skupinu predstavuje *fujara trombita* - náš najväčší hudobný nástroj. Vyrobená bola z dvoch častí vydlabaného dreva spojených smolou a zvonku po celej ploche obkrútených kôrou. Zdobená síce nie je, ale i tak pôsobí esteticky. Napriek istej nemotornosti pri manipulácii (pri hraní ju bolo treba niekedy oprieť o plece kamaráta), dalo sa na nej zahrať veľa piesňových nápevov. Treba však dodať, že predovšetkým šlo o signálny nástroj horských pastierov.

Podobná technika výzdoby ako na klasických fujarách sa vyskytuje aj na *pastierskej píšťale*, ktorú možno označiť za najrozšírenejší fúkací nástroj na území Slovenska. Zvláštny, technologicky zložitejší druh predstavuje dvojitá píšťala, ktorá kladie na interpreta nepomerne väčšie technické nároky ako píšťala jednoduchá, pretože výdychovým prúdom rovnakej intenzity treba vyludzovať dva odlišné tóny. Celkove vlastní SNM-EM vyše 100 píšťal a píšťaliek rôznych tvarov a druhov (i handrárske ap.).

Podstatne menej- dva tucty jednotlivín - má kolekcia *gájd*. Pri ich výrobe sa používalo viacero materiálov. Mech býval zhotovený z kože kozej, psej ap. Drevenú, plasticky tvarovanú "kozičku" dakedy zdobili povbíjané, esteticky tvarované pliešky. Ukončená bola prirodzene zahnutým, poprípade i ozdobne vyškrabaným volským rohom, ktorý tlmil a zvláštne sfarboval vyludzovaný zvuk.

Spracovanú kožu zručnejší pastieri používali na šitie *krpcov, pastierskych káps a opaskov*, z ktorých sa v SNM-EM nachádza po niekoľko desiatok kusov, a to i novšieho dáta. Zložitejšie, technicky náročnejšie opasky zhotovovali podľa požiadaviek a vkusu pastierov špecializovaní výrobcovia - remenári. Podľa zámožnosti zákazníka ich vybavili jednou až šiestimi prackami. Kožu zdobili razidlami, rádlikmi, prešívaným remencom, lesklými kovovými aplikáciami (cvočkami, gombíkmi, odznakmi ap.). Identické dekoratívne techniky sa vyskytujú aj pri výzdobe pastierskych káps typického obdĺžnikového tvaru, ukončených niekedy úzkymi strapcami.

Organickou súčasťou pastierskeho umenia sú aj výrobky z *rohoviny*. Tento vzácny materiál je v SNM-EM zastúpený viacmenej sporadicky. Tradičných signálnych *rohov* sa tu - i spolu s *poľovníckymi trúbami* - vyskytuje dokopy iba zopár kusov. Zdobené sú bohato vyrezávaným ornamentom, prípadne aplikáciou kyseliny, čím sa dosiahne neobyčajné žlté sfarbenie. Podobná výzdoba sa nachádza na rohovinových nádobách, určených na pitie vo voľnej prírode, ktoré sa nosili zavesené na opasku alebo kapse, ako aj na soľničkách rozmanitých tvarov.

Pri komplexnom pohľade na pastierske umenie nemožno nespomenúť jeden zo základných produktov hospodárskej úžitkovosti oviec - *ovčiu vlnu*. V rozsiahlom zbierkovom fonde SNM-EM sa vyskytuje veľa muzeálií vyrobených z ovčej vlny, ktoré pôvodne vznikli prípadne fungovali v tradičnom pastierskom prostredí. V severnejších oblastiach Slovenska sa vlna často používala na zhotovenie rozmanitých prikrývok a odevných súčastí, najmä chlpatých vlnených huní, mužských nohavíc a súkenných halien. Ak zadnú časť haleny dopĺňala cez plecia a chrbát prehodená široká, často prizdobená "hazucha", rozhodne to nebolo samoúčelné. V prípade nečasu plnila veľmi praktickú funkciu - prehodila sa cez hlavu a za pomoci strapcov sa zafixovala pod hrdlom. Na podobný účel slúžila strapcovitá časť rozmerných vlnených káps s trakami, určených na vynášanie potrebných vecí napríklad na salaš. Za zmienku stoja aj vlnené zápästky, ručne tkané na špeciálnych drevených formách, ktoré okrem zakasania rukáva do košele výdatne spevňovali zápästie pri práci a cez chladné dni príjemne zohrievali svojho majiteľa. Z vlny zhotovené odevné súčasti a doplnky bývali často ozdobne tkané, prípadne farebne vyšívané a následne splstené. Neraz, hlavne na súkenných halenách sa používali aj náročnejšie aplikácie (z kože ap.). Ako vidieť, aj obyčajná ovčia vlna môže byť dokladom vysokého estetického cítenia, pracovitosti a manuálnej zručnosti našich predkov.

Osobitosť, ale najmä silná emotívna výpoveď tvorcu založená na hlbokom zmysle pre harmóniu, krásu, tvorivú fantáziu a predstavivosť - to všetko spolu spôsobilo, že o pastierske umenie nachádzajúce sa v zbierkovom fonde SNM-EM je záujem z hľadiska edičného i výstavno-expozičného, a to tak u nás ako i v zahraničí. ■

5

4

6

1. *Forma na syr, Horný Vadičov.*
2. *Črpák, stredné Slovensko.*
3. *Píšťalová palica, Lučenec.*
4. *Črpačka, Pukanec.*
5. *Forma na oštiepok, Pokryváč.*
6. *Palica, okolie Zvolena.*

FOTO: M.FABIAN

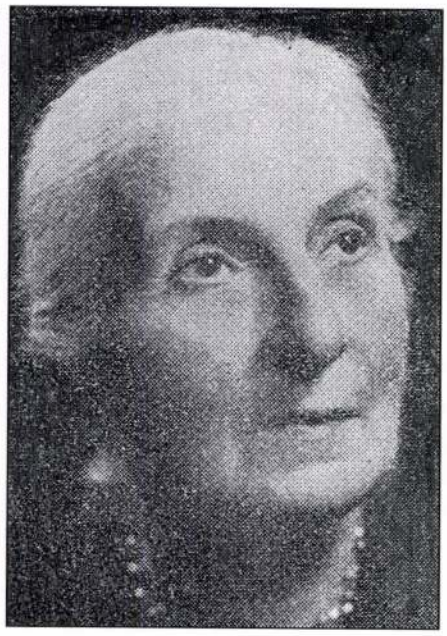

INGRID CIULISOVÁ

Gizela Weyde
a ochrana bratislavských pamiatok

Prvým, profesionálne školeným historikom umenia pôsobiacim po vzniku I. Československej republiky na Slovensku, bola Gizela Weyde (1894 - 1974). Pre Slovensko, ktorého pamiatky dovtedy skúmali maďarskí historici umenia a ktoré dejepis umenia ako svojbytnú národnú vednú disciplínu vlastne nemalo, bola veľkým prísľubom. Na zakladateľskú úlohu ju predurčovalo predovšetkým jej vynikajúce vzdelanie.

Košickú rodáčku Gizelu Weyde do dejín umenia uviedli Antal Hekler a Károly Lyka počas jej štúdií na budapeštianskej umeleckej akadémii. Umožnili jej zároveň, aby si získané poznatky overovala praxou v tunajšom Múzeu krásnych umení na oddelení antického umenia. Po študijnom pobyte v Taliansku v roku 1914 a po štúdiách na mníchovskej univerzite sa Weyde rozhodla venovať dejinám umenia systematickejšie. Vybrala si jednu z najprogresívnejších súvekých európskych umeleckohistorických stolíc: katedru dejín umenia na viedenskej univerzite, na čele ktorej vtedy stál renomovaný historik umenia a pamiatkár, prof. Max Dvořák. Tu v roku 1921 doktorátom z odboru archeológia a dejiny umenia aj absolvovala.[1]

Po ukončení štúdií sa maliarka, grafička a historička umenia Gizela Weyde vrátila na Slovensko. Usadila sa v jeho novokonštituovanom hlavnom meste - Bratislave. Keďže v neprehľadných a nekonsolidovaných povojnových rokoch neposkytovala Bratislava väčšie možnosti etablovať sa v umeleckých profesiách, Weyde ich vyplnila privátnym štúdiom v bratislavskom mestskom archíve. Jeho výsledky, okrem iného, zúročila aj vo svojej prvej knižnej monografii o barokovom kostole a kláštore sv. Alžbety v Bratislave, ktorá sa v tlači objavila roku 1922 a ktorou sa Gizela Weyde ako historička umenia oficiálne uviedla.[2] Iste aj táto skutočnosť prispela k tomu, že jej vtedajší predstavitelia bratislavského Okrášľovacieho spolku pomohli aspoň prechodne sa zamestnať. V roku 1924 nastúpila Weyde ako kustódka v tunajšom Mestskom múzeu.

Popri práci na katalogizovaní muzeálnych zbierkových fondov a na pamiatkach bratislavského barokového umenia, ktoré sa definitívne dostali do centra jej umeleckohistorických záujmov, začala sa Weyde programovo venovať aj pamiatkárskym a reštaurátorským otázkam:"...Moja činnosť v múzeu vyžadovala, aby som si ešte viac všímala dejiny mesta, a tak som celý svoj voľný čas venovala výskumu stavebného a historického vývinu Bratislavy. So záujmom rástla aj moja láska ku krásam Starého mesta. Tak sa stalo nevyhnutným, že som sa ako bývalá žiačka Maxa Dvořáka náruživo zaangažovala o pamiatkovú starostlivosť. V spolupráci s Úradom starostlivosti o pamiatky som prebojúvala otázku ich záchrany a reštaurovania v dennej tlači...ale aj vo vedeckých článkoch..."

Verná pamiatkárskym princípom viedenskej školy dejín umenia vyslovovala sa Weyde predovšetkým proti prežívajúcim tendenciám puristickej pamiatkovej doktríny. Kritizovala "goticky čistú", historizujúcu výmaľbu interiérov bratislavských kostolov i gýčovú produkciu "gypsovej" sochárskej chrámovej výzdoby.[3] Kriticky vystupovala proti nevhodnému umiestňovaniu reklám na bratislavské barokové paláce[4] a proti necitlivým a umelecko-historické súvislosti obnovovanej pamiatky nerešpektujúcim reštaurátorským zásahom. Osobitnú pozornosť venovala pamiatkovej obnove Primaciálneho paláca, Csákyho paláca, Balassovho paláca, obnove radničného komplexu, reštaurovaniu hlavného portálu františkánskeho a jezuitského kostola, ale aj ďalším bratislavským pamiatkam.

Táto aktivita nezostala nepovšimnutá. Zo strany Českej akadémie vied a Matice slovenskej vyniesla Weyde ponuku spracovať spolu s ďalším slovenským historikom umenia, Vladimírom Wagnerom, súpis pamiatok Bratislavy: "...Táto úloha ma priviedla do všetkých starých domov, mohla som si robiť skice, fotografie a poznámky o všetkých umeleckohistorických prvkoch, ako i o jednotlivých predmetoch. Intenzívna známosť... s lokálnymi zvláštnosťami mi poslúžila znovu v muzeálnej práci..."

Weyde úlohu jej zverenú s precíznosťou sebe vlastnou aj splnila. Od súpisového projektu sa však napokon odstúpilo. Uskutočnil sa síce neskôr, avšak už bez účasti Weyde a pravdepodobne aj bez využitia jej pracovného materiálu.

Rozsiahlejšiu štúdiu pamiatkárskeho charakteru vypublikovala Gizela Weyde roku 1933 na stránkach renomovaného trojjazyčného časopisu Forum, tlače bratislavského umeleckého spolku Kunstverein.[5] Vyslovila sa v nej k aktuálnej súvekej pamiatkárskej otázke o vzťahu modernej architektúry a historického mesta. Teda vlastne k otázke pamiatkárskeho urbanizmu, ktorej po prvýkrát väčšiu pozornosť venoval práve Weydeovej učiteľ, Max Dvořák.[6]

Terčom kritiky sa tentoraz stali v zmysle Dvořákovho pamiatkárskeho odkazu "moderní architekti" vyzdvihujúci novostavbu na úkor jej pôvodného historického prostredia. Weyde - obhajujúc Dvořákovu tézu o podriadenosti každej novostavby svojmu prirodzenému okoliu - tu odporúčala začleniť novovzniknutú architektúru do historického rámca mesta tak, aby rozhodujúcim kritériom bola esteticko-historická kvalita prostredia. Pri prehodnocovaní architektonickej kompozície miest varovala pred prílišným zdôrazňovaním individualistických "emancipačných" umeleckých snáh, ktorých nositeľmi boli v tridsiatych rokoch najmä funkcionalisti.

Weyde túto svoju štúdiu už napísala v nemeckom Halle, kde žila od roku 1928, odkedy neuspela ani vo svojej snahe získať definitívu v bratislavskom Mestskom múzeu. Celú existenčne napätú situáciu, ktorú zásadne nemohli zvrátiť ani príležitostné honoráre za maliarsku a grafickú prácu, vyriešila radikálne odchodom do Nemecka, odkiaľ sa už nevrátila. Kontakty so Slovenskom však neprerušila. Jej umeleckohistorické i pamiatkárske štúdie sa aj naďalej, hoci sporadickejšie, objavovali na stránkach bratislavskej tlače.

Patrila k nim aj štúdia "Za bezpodmienečné zachovanie ruín bratislavského hradu".[7] Weyde sa ňou zapojila do širokej kampane, ktorú v rokoch 1937-1938 viedli bratislavskí architekti, umelci a výtvarní teoretici združení v spolku Kunstverein. V situácii, keď sa celkom reálne uvažovalo o totálnej deštrukcii požiarom zničeného hradu, vyslovila sa Weyde spolu s ďalším Dvořákovým žiakom Hansom Sedlmayrom a prednostom bratislavského pamiatkového úradu, Janom Hofmanom, za bezpodmienečné zachovanie a komplexnú rekonštrukciu tejto bratislavskej stavebnej dominanty. Svoje stanovisko obhajovala troma zásadnými argumentami: existenciou historickej plánovej dokumentácie hradného komplexu, prijateľnejšou výškou stavebných nákladov a v neposlednom rade etickým momentom. Zbúranie torza bratislavského hradu by podľa jej názoru znamenalo doslova európsky škandál.

Štúdia venovaná záchrane bratislavského hradu, napísaná v atmosfére predzvesti pochmúrnych vojnových udalostí, bola jednou z posledných prác vôbec, ktorými sa Gizela Weyde ako historička umenia a pamiatkárka na slovenskej pôde prezentovala. Jej slovenské umelecko-historické dielo uzatvorili a definitívnu bodku za ním dali články o bratislavskej Kalvárii a známych

MDK

Weyde Vilmos

Pemplomban

gróf Geglevich arcképe

M.Biedermeier kiáll. Képes tárgymutató. 1937.nov.

Műcs. 36 l.

MDK

Weyde Vilmos

Nemes Hörmann Carolina

M. Biedermeier kiáll. Képes tárgymutató. 1937. nov. Műcs. 36 l.

Magyar Néprajzi Múzeum – 6000 db – 64.85783 K

MDK

Weyde Vilmos

Numvári Werther Frigyesné

M. Biedermeier kiáll. Képes tárgymutató.1937. nov.Mücs. 36 l.

MDK

Weyde Vilmos

A bástyán

M. Biedermeier kiáll. Képes tárgymutató. 1937.nov.

Műcs.

36 l.

MDK

Weyde Vilmos

Numvári Werther Frigyesné, festm.

M. Biedermeier Kiáll. Műcs. 1937. nov.
~~XXXXX~~ 36 l.

Nyiradony (Hajdú)

Ref. templom, homlokzat előtti toro
zárású szentéllyel. Háromboltszak

(Kiss Ferenc, 1955)

MDK

Weyde Vilmos

Nemes Hörmann Carolina, festm.

M. Biedermeier Kiáll. Mücs. 1937. nov.

36 l.

XVIII. század végén. Ma Tanácsház.

(20, 48 l, rép 49 l – Teleki László, 1955)

MDK

Weyde Vilmos

Templomban, festm.

gróf Keglevich arcképe, festm.

M. Biedermeier Kiáll. Műcs. 1937. nov.

36 l.

:án kis torony, szélein támpillérek.
egyeneszáródású szentéllyel, donga-
el. Benne középkori freskók voltak.
ázadban. Átalakították a XVIII. szá-
orecen, 1766. Teritő, 1734.

templomar. Bp. 7942, 740, 206, 207, 5511

MDK

Weyde Vilmos

A bástyán, festm.

M. Biedermeier Kiáll. MÜcs. 1937. nov.
36 l.

Mezőpeterd (Hajdú)

Egyik Gázsy-kúria földszintes
az Elek-családé.

(Bihar vármegye és Nagyvárad. M
1954)

Weyde Vilmos festő M.D.K.

az első könyomdák számára dolgozott.

Gerszi, A magy. Tőrajz. 1960 22.

M.D.K.

Weyde Vilmos festő

1808 – 1841

német nármazósu, Pesten élt.

1.) Brezanóczy Adamus – 1827

2). Ürményi Josephus

Gerszi, A magy. körajz. 1960 217

Weyde Vilmos

akad. festő

+ 1861. febr. 16. 79 évi.

Korában

A buda-vizivárosi

temetőben nyugszik

Jegyzék a vizivárosi

temető fenntartani ja-

vaselt sírjairól és

sírcsulékeiről.

Bp 1931(?) 11. l

n. a bizottsággal, hogy a
ú tartott üléséről felvett
lynek másolatát f. évi
3 sz. a. hozzám fölterjesztet-
vettem. —
est, 1903 évi deczember hó 29-én.
iszter meghagyásából:

Lippich

osztálytanácsos.

Weyde Vilmos

akad. festő

egyike volt az in-

tézett 1777 előtti-

sanítványainak

leszármazottainak

táblája repr.

Patonay

282. l.

16. Eugene Fromentin:

W e y d e W i l m o s berlini származásu Budán megtelepedett arcképfestő a mult század 10-40-es éveiben. Arcképeken kivül életképeket is festett. Kőrajzokat is készitett, amelyek közül ismerjük a következőket: "Comes Josephus Majláth de Székhely....1825." Jelz: "Weyde lith". "Lithog. v. Joh. Schmid in Ofen". 8 "Comes Franciscus Zichy de Vásonkeő...1826". Jelz: "Weyde gez." " Lith bey Joh: Schmid in Ofen". -Bibl: Bedő R.ur gyüjteménye.- Lyka: Tbv.m.I.IV.-

és névmutató a művészek,nyomdászok

IX.Általános bibliográfia.

X. Képek jegyzéke.-

Weyde Vilmos MDK

A bástyán

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

MDK

Weyde Vilmos

A beadvány

Mecsarnok 1957 Magyar Biedermeier Kiállí.

Weyde Vilmos

Szerepel a biedermeier
kiállítóban a Műsarnokban

Lyság 1937 XI. 28

Weyde Vilmos

festő

A XIX sz elején Budai-

ivód Schams.

ivód

Rajzoktatás. 1907. 51 l

Lásd Weide W

alatt

..... *műhely.*

...főnökség!

...v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

...am.

...évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Weyde Vilmos

Biederm. kiáll. 1937.

XVIII. tsenn.

Numvári Werther Frigyesné arch, olaff

Nemes Hörmann Carolina, olaff

Templomban, Fendi-után olaff

Gróf Keglevich arckepe, olaff

A bástyán, olaff

Weyde Vilmos

1875/76

Ferkèpzomfoiskèvk

148.

ekben a történelmi órákban. Tegyvertársam a le-
Miklós, aki félországot hódított meg a nemzeti nép-
gyvertársam minden jóérzésű ember, aki rendet,
it és kalandmentes külpolitikát akar.
imhez, jóakaróimhoz. Szeretettel hivom őket, csat-
oz. Én becsületes iparkodással szolgáltam minden
niájáért, küzdöttem a panamák ellen és segítettem
tem tehát a főváros közönségétől, hogy segítsen
.

me és bizalom fűz hozzám: **ne irjon alá senki-
n nem jönnek olyan ajánlási ivvel, melyen
zerepel.**

a sorsdöntő választások előestéjén

Payr Hugó.

Weyde Vilmos

akad. festő

+ 16. Feber 1861.

79 J.

Jegyzék a vízivárosi temető fenntartani javasolt sírjairól és síremlékeiről.

[Bp. 1931] 11. l.

Weyda

Festő Buda 1809

l.

Historia. 1932 V. 100. l.

Weyde Vilmos

l.

Perálltörtkepes

418.-l.

Weyde Vilmos

Perálltörtképes

418. l.

WEYDE. 1. *Weide.*

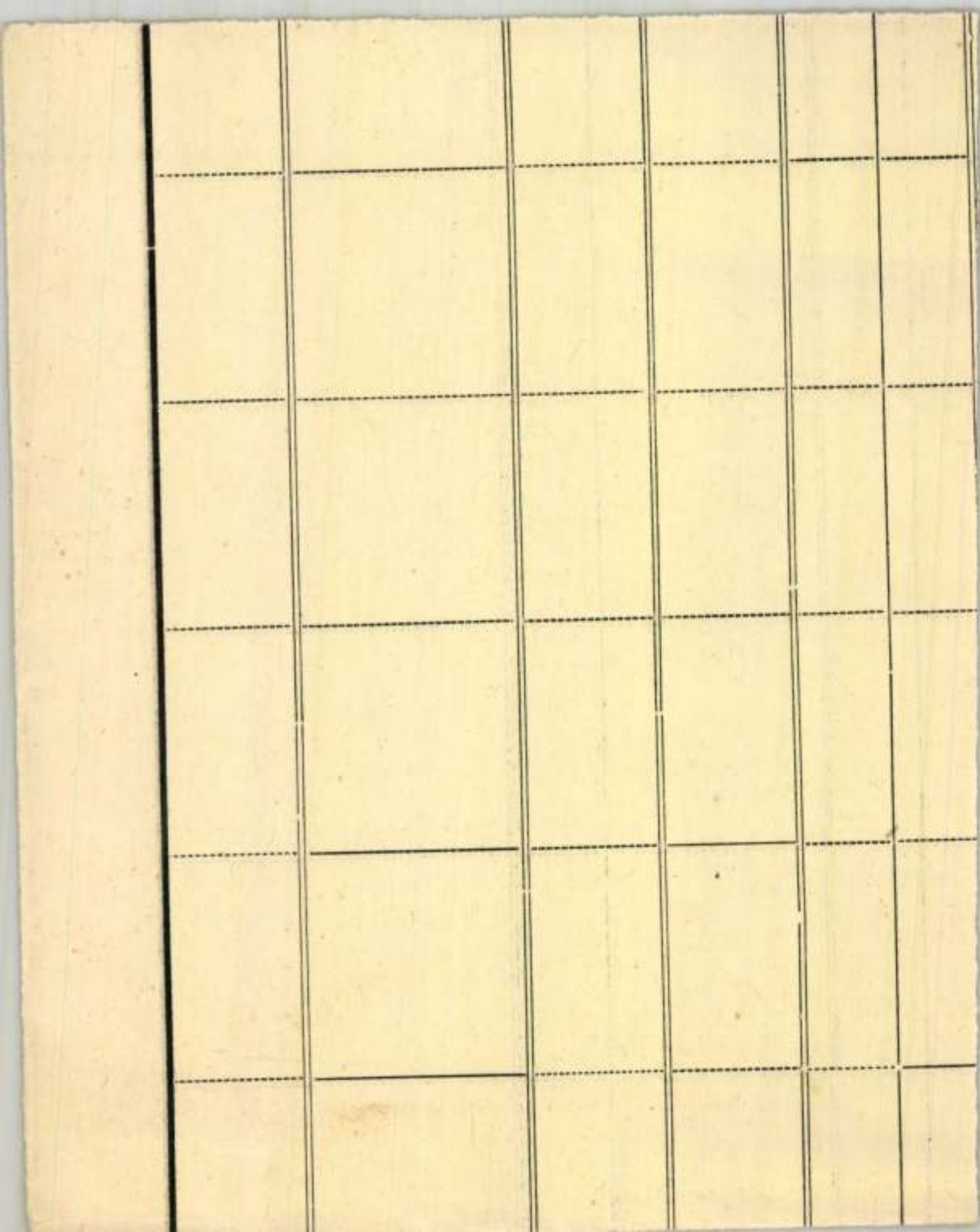

Weyde Vilmos

1830 körül festette a
tési templom főoltár-
képét, mely kent Istvánt
ábrázolja -

Serhtkrónumlékk.

III. 249. l.

Eger, cisterci tpl

207

Képe 98,

Weyde Vilmos.

Jendai festö

1835. I. Ferenc Király-
nak az alábbi templom-
ban felállitott rava-
tarlára kerülett fest-
mények festitöt

lásd

Nemethynagybold

216 l.

Zvid
2

Gemeinnützige Blätter
zur vereinigten Ofner
und Pesther Zeitung.

1835. 25. 22

BIANCO E NERO.

De Bruycker Jules.

138 *Porta St. Denis* = *Parigi.*
139 « *Pont Neuf* » = *Parigi.*
140 « *Notre Dame* » = *Parigi.*
141 « *Pont Neuf* » = *Parigi.*

De Vaucleroy P.

142 *3 illustrazioni in xilografia per due novelle di Léon.*
143 *Werth:* « *Marte e il Papagallo* ».

Donnay Jean.

144 *I contadini.*
145 *La salita.*
146 *Pomi.*
147 *La rotaia.*
148 *La deposizione dalla Croce.*

Flament Maurice.

149 *Molino sulla collina.*
150 *Cattivo tempo.*
151 *Il vecchio faro.*
152 *Il vaso di vetro.*

Gaillard Jean Jacques.

153 *La scacchiera* (disegno).
154 *Il papavero* »
155 *Giocatori di domino.*

Weyde Ulmus

budai fenő

I. Ferenc király halála alkalmából az alábbi templomban felállított ravatal képét festette 1835-ben.

Némethy Lajos. Száz év a budavári főtemplom történetéből. Új Magyar Sion. 1876. I k. 362. l.

Gemeinnützige Blätter. 1835. 25. sz.

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

JÚNIUS

30 nap — 25. hét

14 Vasárnap	
15 Hétfő	
16 Kedd	
17 Szerda	
18 Csütörtök	
19 Péntek	
20 Szombat	

A csornai új perjel. *A csornai premontrei kanonokrend* rendkívüli káptalanja az elhúnyt Laky Demeter helyébe *Kőfalvy* Vidor nyugalmazott főgimnáziumi igazgatót választotta meg perjellé.

Magyarok Rákóczi sirjánál. A nagyhétre mintegy száz főből álló magyar társaság utazott Konstantinápolyba, a hol legelőször is II. Rákóczy Ferencz sirját látogatták meg a lazaristák templomában. A sírnál *Szádeczky* Lajos kolozsvári egyetemi tanár beszélt, vázolta a Rákóczi-emigráczió történetét s ismertette az ott nyugvó bujdosók sirjait. Indítványára a magyar társaság nagypénteken újra összegyűlt a templomban s babérkoszorút tett le Rákóczi sirjára, a melynek nemzetiszinű szalagján ez olvasható: «Dicső szabadsághőseinknek a kétszázados évfordulón 1703—1903.» *Zrinyi* Ilona koporsójára kaméliából font koszorut helyeztek. A magyar társaság *Thököly* Imre sirjára is csináltatott szép koszorút, a melyet a Konstantinápolyban maradt Szádeczky vitt el az Iszmidben, Kis-Ázsiában levő sírra.

«Bodri.»

(Államvasutak menetjegyirodája, Vigadó-tér 1.) intézkedik. Az elszállásolási bizottság elnöke Halmos János polgármester.

Kubelik Debreczenben. *Kubelik* Jan a világhírű hegedüművész az ünnepek alatt Debreczenben időzött, menyasszonya, *Széll* Farkas kir. táblai tanácselnök leányának meglátogatására. *Wolafka* Nándor püspök husvét másodnapján ebédet adott a művész tiszteletére s ebéd alatt Wolafka felköszöntötte Kubeliket, ki a püspök szavaira így felelt: «Én szónok nem vagyok, de a választ e szép felköszöntőre a hegedümmel adom meg.» Fölkelt és eljátszotta Schubert: Ave Máriáját. Majd a hegedüirodalom legszebb és legnehezebb műveiből adott elő még több zenedarabot. A művésznek azután az a vágya támadt, hogy menyasszonyával együtt játszék egy pár számot. Előhozták Széll Marianne hegedűjét és most már ketten játszottak. Kubelik szép menyasszonyának eljátszotta még a «Csak egy kis lány van a világon» czímű dalt is magyaros hévvel.

Angol labdarúgók Budapesten. A budapesti Tornaklub a husvéti ünnepekre meghivta a magyar fővárosba Anglia két elsőrendű labdarúgó csapatát, a «*Richmond Association Football Club*»-ot és a «*Civil Service*»-t, mely már többször mérkőzött Budapesten az előbbi husvéti ünnepek alatt. A budapesti Tornaklub 600 korona értékű szép ezüstserleget tűzött ki jutalmúl s a versenyzők közé állt maga is. A serleg azt illette, a ki többször győz. A mérkőzések a magyar football-sport nagy fejlődését bizonyították, mert míg ezelőtt az angol labdarúgók könnyen bántak el a budapestiekkel, most nem sikerült nekik elnyerni a versenydíjat. A mérkőzéseket a rosz időben is nagy közönség nézte. *Április 11-ikén* a budapesti Tornaklub állt ki a Civil Service ellen; heves küzdelem közt az angolok győztek, kétszer vervén be a labdát a magyarok kapujába. *Április 12-ikén* a budapesti Tornaklub verte meg Richmondot. Az eredmény 1:0 a budapestiek javára. *Április 13-ikán* a két angol csapat küzdött egymással s az eredmény 1:0 goal a Richmond javára. A három csapat közül mindenik nyervén egyszer, az ezüstserlegért a jövő husvétkor újra versenyeznek.

Ulmi dogg.

Négy fiatal bulldogg.

A BUDAPESTI EBKIÁLLÍTÁSBÓL. — Holl Egon amateur fölvételei.

A horvát miniszter esküvője. *Cseh* Ervin horvát miniszter e hó 14-ikén tartotta esküvőjét a pécsmegyei *Baáron* özvegy *Sauska* Jenőné, született Pap Julia asszonynyal. A polgári házasságkötést a menyasszony baári kastélyának kápolnájában egyházi áldás követte. A menyasszony tanuja *Perczel* Dezső volt belügyminiszter, a menyasszony rokona, a vőlegény tanuja *Gromon* Dezső államtitkár, a vőlegény rokona volt.

Házasságok. *Purgly* Emil battonyai földbirtokos e hó 16-ikán tartotta esküvőjét dukai és szentgyörgyvölgyi *Széll* Mariskával, Széll Ignácz államtitkár leányával. A polgári házasságot a polgármesteri hivatalban kötötték meg s Halmos János polgármester teljesítette az anyakönyvvezető tisztjét, polgármestersége alatt most másodszor. A menyasszony tanuja *Széll* Kálmán miniszterelnök, a vőlegényé jószási Purgly János nagybirtokos volt. Az egyházi esküvő délelőtt tiz órakor volt a Deák-téri evangelikus templomban, előkelő násznép jelenlétében. — Ugyane délelőtt volt egyházi esküvője *Győry Ilonának*, az ismert irónőnek, Győry Vilmos néhai jeles költőnk leányának *Ginever* Arturral, a londoni University College tanárával, kivel a menyasszony angliai útja közben ismerkedett meg. Az angol vőlegény magyarúl mondta el az eskü szavait. — Gróf *Széchenyi* Jenő és *Almássy* Huberta grófnő, gróf Almássy Tasziló leányának egyházi esküvőjét e hó 16-ikán az angol kisasszonyok házi kápolnájában tartották meg s az esketést a vőlegény bátyja, gróf Széchenyi Miklós püspök végezte.

Eljegyzés. *Szlányi* Lajos festőművész Szolnokon jegyet váltott *Eötvös* Flóra kisasszonynyal.

Könyv-jelzők kiállítása. Az iparművészeti múzeumban még e hóban *ex-libris* (könyv-jelző) kiállítás nyílik meg, oly művészi rajzokkal ellátott czédulákból, melyeket könyvtárak, nagyobb könyvgyűjtemények köteteibe ragasztanak s a könyv tulajdonjogát jelzik. Ez lesz az első ilyen kiállítás s erre gazdag anyag gyűlt egybe. A magyar gyűjtőkön és könyvtárakon kivül résztvesznek a külföld ismert nevű gyűjtői is.

Gróf Andrássy Dénesné emléke. Rozsnyó város elhatározta, hogy az elhúnyt nagy jótékonyságú gróf Andrássy Dénesnének szobrot emel. Rövid idő alatt 20,000 korona gyűlt össze. Hitvesének emlékét méltóképen örökíti meg gróf Andrássy Dénes is. A *kraszna-horkai* vár alatt elterülő térségen tíz holdat hasított ki a családi hitbizományból, a melyre félmillió korona költséggel mauzoleumot építtet. A mauzoleum mint műremek a műemlékek országos bizottságára lesz bízva, felavatását a jövő év őszére tervezik. Gömörvármegye két tótajkú községe, Pacsa és Uhorna a jótékony főúr iránt való hálából nevét *Andrássy*-ra és *Dénes*-re magyarosította.

Lukács Béla emlékszobra Zalathnán. A volt kereskedelmi miniszternek és az 1900-iki párisi világtárlat magyar kormánybiztosának, *Lukács* Bélának szobrot állít szülővárosa, Zalatna s a tervek beküldésére pályázatot hirdet.

Lukács az emlékművön vagy egész alakban, vagy mellszoborban ábrázolandó. A szoborra 6000 korona áll rendelkezésre, az alapozás és kőfaragó munka költségeiről a kaszinó gondoskodik. A jeligével ellátott pályaművek 1903. évi junius 15-ig a zalatnai állami kőfaragó és kőcsiszoló iskola igazgatóságához küldendők. A pályadíjak csak művészi becscsel biró és kivitelre alkalmas műveknek adatnak. Az első helyen jónak itélt mű szerzője pályadíjat nem kap, hanem a munka kivitelével bizatik meg. A második díj 400 korona, a harmadik 200 korona. A pályázat eredménye legkésőbb 1903. évi junius 30-ig ki fog hirdettetni.

A dunai ünnepély napját véglegesen május 13-ikára tűzték ki, mikor az udvar is Budapesten lesz. A rendező-bizottság elnöke, gróf *Szapáry* Pál a külföldre is elment, hogy az előkelő társaskörök figyelmét fölhivja a ritka szépségűnek igérkező ünnepélyre. Külföldről is sok látogatót várnak. Különösen Bécs előkelő köreiben keltett nagy érdeklődést egy budapesti kirándulás. A király védnöksége alatt végbemenő ünnepélyre valószinűleg a diplomácziai kar is eljön, annál is inkább, mert ezidőtájt udvari ünnepélyek lesznek Budapesten. A diplomáczia rendelkezésére külön vonatot fognak bocsátani. A vidékről felránduló közönség elszállásolásáról a Duna-ünnepély ingyenes lakásközvetítő irodája

Megtisztelő kitüntetés. A *Kufeke*-féle gyermekliszt által, mely tudvalevőleg orvosok- és anyáknál egyforma kedveltségnek örvend, a gyermektáplálkozás terén elért kiváló eredményekért Kufeke R. gyárosnak, Wien, I., Nibelungengasse 8 és Bergedorf, Hamburg mellett, a palermói nemzeti gyógyszerészeti és vegyészeti társaságtól a tiszteletbeli tagsági czim és az I. oszt. aranyérem lett adományozva.

A hires «Ehrbar» zongorák és pianinok egyedüli képviselője *Heckenast Gusztáv* (1865 óta fennálló) zongora-terme, IV., Gizella-tér 2 (váczi-u. sarkán). *Ehrbar* gyönyörü zongorákat és pianinokat állitott itt ki, melyekre felhivjuk a zenebarátok figyelmét, mert tudvalevő, hogy az *Ehrbar* zongorák nemcsak a legfinomabbak, hanem a legtartósabbak is. A ki tehát elsőrendü zongorát kiván beszerezni, annak ajánljuk *Heckenast Gusztáv* zongoratermét.

HALÁLOZÁSOK.

Hóman Ottó nyugalmazott miniszteri tanácsos, a magyar tudományosság és tanügy egyik kitűnősége, meghalt április 16-ikán Budapesten 60 éves korában. Mint egyetemi tanár kora ifjúságában feltűnt a filologia terén kifejtett munkásságával. A budapesti egyetemen mint magántanár adta elő tárgyát, 1872-ben a kolozsvári egyetemen a klasszika-filologia rendes tanára lett. 1885-ben Budapest-vidéki tankerületi főigazgatóvá nevezték ki, 1897-ben pedig miniszteri tanácsossá a vallás és közoktatásügyi

miniszteriumban. Több tudományos filologiai munkát irt s egyik alapítója volt az «Egyetemes Philologiai Közlöny»-nek. Mint miniszteri tanácsos a középiskolai ügyek vezetője volt a miniszteriumban s nagy buzgalommal működött középiskolai oktatásunk szinvonalának emelésén. Mintegy három év előtt szélhüdés érte, e miatt volt kénytelen hivatalából is nyugalomba vonulni. Betegsége egy hét előtt fordúlt válságosra s a gondos ápolás sem tudta az életnek megtartani. Halálát özvegye, négy gyermeke s kiterjedt rokonság gyászolja, közte *Darányi* Ignácz földmívelési miniszter, a kinek az elhúnyt sógora volt.

Füssy Tamás, a Benczés-rend nagyérdemű tagja, ki mint tanár, iró, a Szent István-társulatnak hosszú ideig igazgatója, nagy munkakört töltött be s ki ép most a bakonybéli apátságra rendtársainak egyik jelöltje volt, elhunyt Budapesten e hó 14-én, 78 éves korában. 1841-ben Pápán gimnáziumi tanár, majd igazgató lett. 1864-ben a Szent István-társulat választotta igazgatójává s azóta állandóan Budapesten lakott. Széleskörű irodalmi munkásságot fejtett ki: több tankönyvet irt (egyet, «Világtörténelmet», Vaszary Kolos mostani herczegprímással együtt), ifjúsági iratokat fordított s vallásos irányú néplapokat is szerkesztett.

Zseni Mór, földbirtokos, a kiskun-halasi Zseni-család nesztora, a ki 53 évi boldog házasélet után csak nemrég temette el hitvesét, a magyar asszony igazi példányképét, Furó Viktóriát, husvét vasárnapján, életének 78-ik évében elhalálozott Kiskun-Halason. Az elhúnytban Zseni József, az Országos Nemzeti Szövetség társelnöke, az amerikai magyarok számára küldött nemzeti zászló vivője, édes atyját gyászolja. A kiváló derék férfiú elhúnyta mély gyászba borította a Bibó, Szász, Furó, Kolozsváry, Tóth és Török családokat.

Elhunytak még a közelebbi napokban: Szentpéteri János, a gyergyószentmiklósi takarékpénztár igazgatója és nyugalmazott örmény kath. plébános, Kolozsvárott, 57-ik évében. — Peterdy Pál, ref. lelkész, Bereg Surányban, 76-ik évében. — Dr. Serényi Imre, nyug. állami főreáliskolai tanár, Sopronban, 71-ik évében. — Szekula József, Szeged város nyug. tiszteletbeli alkapitánya, 73 éves korában, Szegeden. — Veyde Vilmos, nyug. pénzügyi tanácsos, ki a szabadságharczban mint nemzetőr vett részt, 84 éves korában, Budapesten. — Likovicsi Horváth Farkas, a székesfőváros nyug. főmérnöke, a ki Bem táborában mint tüzérhadnagy szolgált, 73 éves korában, Gödöllőn. — Ágoston István, ügyvéd, 48-as honvéd s Bács-Bodrogmegye volt főszolgabirája, 87-ik évében és Bácsfeketehegyen temették el. — Schoket Károly, a hunyadi járás körorvosa, volt 48-as honvédfőorvos, Vajdahunyadon, 84 éves korában. — Langa Alajos, füleki földbirtokos, a ki a szabadságharczot mint honvédhadnagy végigküzdötte, 73 éves korában. — Váli Béla, hites ügyvéd, földbirtokos, 48—49-iki nemzetőr főhadnagy, 77-ik évében, Szabadkán. — Tutzingeni Tichtl Frigyes, nyug. miniszteri tanácsos, Budapesten, 54 éves korában. — Király Dániel, pénzügyminiszteri számvizsgáló, Budapesten, 54-ik évében. — Alexi Kristóf, posta- és távirófőtiszt, Kolozsvárott, 45 éves korában. — Vörös Gyula, kir. telekkönyvvezető, Csornán. — Balzam Győző, nyug. honvédszázados, Grácban. — Szecsey Lajos, érseki uradalmi főerdész, Bácson, 40-ik évében. — Frántsik János, főkáptalani nyug. uradalmi számtartó, Keszthelyen, 81-ik évében. — Krausz Sándor, a londoni «Commercial Telegram Bureau» magyarországi képviselője, Budapesten. — Varga József, a Vigszinház pénztárnoka, Téthen. (Győrmegye.) — Baráti Huszár László, élete 75-ik évében, Tereskén. — Augusztin Antal, zsombolyai jegyző, 44 éves korában.

Dobossfy Alajosné, szül. Kertay Izabella, kir. itélőtáblai biró felesége, Nagyváradon, 49-ik évében. — Szendrei Jánosné, szül. kövesdi Boér Klára, Budapesten, 38 éves korában, s a felőri családi sirboltban temették el. — Id. Prónay Péterné, szül. Csontos Anna, Nógrád-Berczelen. — Özv. Voith Jakabné, szül. Papp Mária, 79-ik évében, Désen. — Bokross Margit, a Magyar Szinház fiatal tagja, a kire szép művészi pálya várakozott, 18 éves korában, Budapesten.

Szerkesztői üzenetek.

Zs. E. Az ékirásról legelőbb de la Valle olasz utazó hozott hirt a XVII. század elején. Eleinte azonban az ék-jegyeket egyszerű czifrázatoknak tartották s csak 1802-ben vette észre Grotefend német tanár, hogy bizonyos jegycsoportok az u. n. czifrázatokban gyakran előfordúlnak s így azok tulajdonkép irásjelek. Ez alapon indúlva, sikerült három király nevét, majd később többet is megfejtenie. Grotefend felfedezése nyomán a tudósok lassankint mind több és több ékirásos szöveget fejtettek meg nagy fáradtsággal, míg végre össze tudták állítani a 60 jegyből álló ábécét, a miben főérdeme van az angol Rawlinsonnak s a franczia Oppertnek. Most már elég könnyen és biztosan olvassák az ékirásos szövegeket, melyek közül a legelébb találtak és megfejtettek ó-persa nyelven vannak irva, nagyrészük pedig kháldeai és ezzel rokon nyelveken. A legrégibb ékiratok azonban, — Krisztus előtt 3000 évig visszamenőleg — mint ez a két utóbbi évtizedben kétségtelenül kiderült, sumir nyelven vannak irva; a sumirok találták fel az ékirást is, a többi említett nép már ő tőlük vette át. A sumir szöveget is meglehetős biztossággal olvassák már s megállapították, hogy a rég kihalt nyelv az ural-altáji csoportba tartozott, a hová a magyar és török-tatár is tartozik.

Ugrai határon. Népies ballada akarna lenni, de az akaratnál nem jut tovább. Hősnője, a huszárba szerelmes leány, a kit a bíróhoz erőltetnek, a szentimentális költők legelnyűttebb alakjainak egyike. A szomorú történet roppant vontatottan, hosszadalmasan, érdektelenül van elmondva, befejezése pedig: hogy az esküvőkor az oltár előtt térdeplő leányt az odavágtató huszár agyonlövi — úgy, a hogy el van mondva, izetlen is.

Van még katonának való stb. Homályos politizálás, minden erő hijával. A kisebb dalok sem különbek, fogyatékos érzések, ingadozó, hol lapos, hol meg nagyon is körmönfont nyelven elmondva.

A szülőföld temetőjén. A gondolat, bár nem új, nem volna épen rosz, ha jobban volna feldolgozva. Nagyon körmönfontan versel, minduntalan érezteti, hogy sorait a rím kényszere vezeti és nem az igazi költői érzés.

Csobáncz. Vannak sikerültebb részei is; gondolkodó fejet, érző szivet árul el. Közölni azonban nem lehet, mert sok benne a banális részlet s nyelvében, verselésében bizonyos feszesség érzik.

SAKKJÁTÉK.

2323. számu feladvány Zangger R.-től.

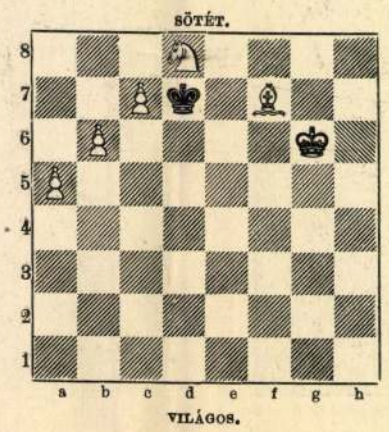

Világos indúl s a harmadik lépésre matot mond.

2324. számu feladvány Steif A.-tól.

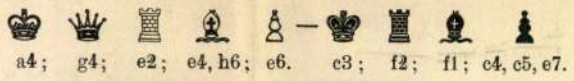

a4; g4; e2; e4, h6; e6. c3; f2; f1; c4, c5, e7.

Világos indúl s a második lépésre matot mond.

KÉPTALÁNY.

A 14-dik számban közölt képtalány megfejtése: *Mennyi fáradságba kerül a nyugalomra való törekvés.*

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**
Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Kaplony-utcza 9.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás
Salvator kitünő sikerrel használtatik
vese-, húgyhólyag- és köszvénybántalmak ellen, húgydara és vizeleti nehézségeknél, a czukros húgyárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutjainál.
Húgyhajtó hatású!
Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!
Kapható ásványvizkereskedésekben vagy a Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen.
Budapesten, főraktár Édeskuty L. urnál.

Alapittatott 1865-ben.
A legjobb bel- és külföldi
zongorák, pianinók és harmoniumok
legolcsóbban kaphatók
Heckenast Gusztáv
zongoratermében
Budapest, IV., Gizella-tér
(Váczi-utcza sarkán).

Ehrbar udvari zongoragyár
Schiedmayer és fiai
stuttgarti udvari zongoragyár
magyarországi egyedüli képviselete. Valódi amerikai harmoniumok. 9720
Nagy kölcsönző-intézet. **Árjegyzék ingyen.**

9804

Kérje ingyen és bérmentve!
a legujabb 1903. évi, körülbelül **3000** *diszes ábrát tartalmazó árjegyzéket*
KELETI J. *orvos-sebészi mü- és kötszer-gyárostól*
BUDAPEST, IV., Koronaherczeg-u. 17.
Tartalmazza *az összes ujdonságokat, melyek a* **betegápolás és betegkényelemhez** *szükségesek, minden eszközt rendszeresen a megfelelő betegséghez osztályozva, u.m cs. és kir. szabad. legujabb rendszerü* **sérvkötők, testegyenesztési gépek, (műfüzők, járó- és támgépek), művégtagok (műkezek és műlábak), gyermekágyasok és csecsemők** *részére teljes betegfelszerelések tejsterilizálók stb. Továbbá:* **Hygienikus gummiárnk** *minden czélra,* **kozmetikus szerek, valódi angol és sollingeni acéláruk** *különböző czélokra,* **borotváló eszközök**

Nodusin Aranyér-balzsam.
Egyedül álló szer mely operatió vagy égetés nélkül **tökéletesen és biztosan gyógyitja úgy a vak, valamint a nyitott aranyeret.** Kórházilag kipróbálva. Teljesen ártalmatlan. Elismerőlevelek szerint százakat és százakat teljesen kigyógyitott. Törvényesen védve. Kapható a készitőnél:
Nagy Kálmán, gyógyszertára Nyiregyházán,
továbbá **Török Józsefnél,** Budapest, Király-utcza 12 és a többi gyógyszertárakban is. Ára használati utasitással együtt 4 korona, bérmentes küldéssel postán 5 kor. az összeg előzetes beküldése, vagy utánvétel ellenében. 9885

A nagyérdemü hölgyközönség figyelmébe!
Franczia ruhák és angol kosztümök
izlésesen és jutányosan készülnek
Ullmann Nővérek
divattermében,
Budapesten, VI., Teréz-körut 26.
Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek. 9876

25588/1903. sz.

Árverési hirdetmény.

A lugosi m. kir. erdőigazgatóság kerületében telepitési czélokra szánt és 1904—1907-ik, vagyis a legközelebbi (4) négy év alatt letarolandó- és két-két év alatt kitakaritandó, s a mosniczai m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó opaticsai és omori, összesen 523.77 kat. hold térfogatu erdőrészeken álló összes faanyagnak tövön az erdőben 389,351 korona 60 fillér kikiáltási ár mellett leendő eladása iránt irásbeli versenytárgyalást hirdetek.

Az ivenként 1 koronányi bélyeggel ellátandó irásbeli zárt ajánlatokban világosan és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a tárgyalás alapját képező általános és részletes árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti, a megajánlott vételár pedig az ajánlatban számjegyekkel és betükkel világosan kiirandó és az ajánlathoz 20,000 korona bánatpénznek akár készpénzben, akár elfogadható értékpapirokban, a lugosi erdőigazgatóság házipénztáránál történt letételét igazoló nyugta csatolandó.

Az ilykép kiállitott és felszerelt ajánlatot 1903. évi junius hó 9-ik napjának délelőtti 10 óráig «Ajánlat a lugosi m. kir. erdőigazgatóság kerületében a mosniczai erdőgondnoksághoz tartozó opaticsai és omori erdőrészekben kihasználandó faanyagokra» felirással és az ajánlattevő nevével és lakásának jelzésével ellátott zárt boritékban a lugosi m. kir. erdőigazgatóságnál nyujtandók be.

Megjegyeztetik, hogy utó-ajánlatok el nem fogadtatnak, oly ajánlatok, melyek az általános és különös árverési és szerződési feltételektől eltérő kikötéseket tartalmaznak, figyelembe vétetni nem fognak és fentartom magamnak azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhassak.

Az általános és részletes árverési és szerződési feltételek a lugosi erdőigazgatóságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1903. évi április hó.

M. kir. földmivelésügyi minister.

Roger van der Weyden, festő

Pásztortűr, 1927. 12 sz.

285. l.

Szoholay Béla: Belga kiszáművészet a Műcsarnokban.

Roger van der Weyden, festő

Pásztortűz, 1927. 10 sz.
239. l.
Irodalmi és művészeti hírek

Rogier van der Weyden, festő

Müggüjtő 1928. 2., 49. l.

Rogier van der Weyden, festő

Pásztortűz, 1927. 11 sz.

244 l.

Elek tartur: A régi belga mesterek

Rogier van der Weyden

Fiatal nő képmása 1435-k. – Berlin

repr.

Biblia Pauperorum 1966. XII. o.

Roger van der Weyden

hatása Kristeller szerint erejhető a ha-
metszetsorozaton

Biblia Pauperorum 1966. XIII. o.

Weydenovszky József

pozsonyi otvös

XVIII. sz.

sződ

Bárányné

573. l.

A lap évi előfizetési és hirdetési díjait a változó gazdasági viszonyok miatt egyelőre megállapítani nem tudjuk, csak annyit közölhetünk, hogy

a 32 oldal terjedelmű novemberi szám alapára pengő 2.–

mely összeg a mindenkori könyvkereskedői szorzószám figyelembevételével értendő, s kérjük a tisztelt előfizetőket, hogy ezt az összeget a mellékelt csekklap felhasználásával szíveskedjenek átutalni, hogy a lapot megjelenéskor címükre megküldhessük.

A hirdetési díjakat megbízottjaink személyesen fogják a t. érdekeltekkel közölni.

Weydenovszky József

pozsonyi ötvös

XVIII. sz

l.

Kalmár János:

A magyar kard

művészete. Bp.

1938. 50. l. 91. l.

1748
Nr. 1640
Nr. 1640
Nr. 1644
Josephus Weÿdenowsky, M 1739, e. —1781.
a) Díszkard veretei. — Beschläge eines Prunksäbels. Rokoko.
Mus. Nat. Hung.
b) Ciborium. — Ziborium. — Benediktinerkirche, Raab.
Szt. Benedekrend, Győr
c) Úrmutatóalakú ereklyetartó. — Reliquiar in Monstranzform.
Dómkincstár, Pozsony — Domschatz, Preßburg. K. E. 19.

Weÿdenowsky Józef

otr.

Kölnagyötvj. 1748 r.

Weydenowsky, Josef ötvös Nr. 113

Er bat im Jahr 1738 um Aufnahme in die Zunft in Preßburg. Sein Meisterstück wurde 1739 fertiggestellt, woraufhin er als Mitglied aufgenommen wurde. Er hatte elf Lehrlinge; zwischen 1768 und 1770 war er Hauptzunftmeister. Die Zunft delegierte ihn nach Wien in Sachen eines Goldschmiedes JOHANN TIRTSCH. Er wird zum letzten Mal im Jahre 1781 erwähnt, als er seine Werkzeuge verkaufen wollte. + 17. r.

Schätze 1991

Weynberg David

ötv

Kőmagyötvj. 996 sz

Weynberg David
ötvös. Kolozsvár

Mus. Nat. Hung.

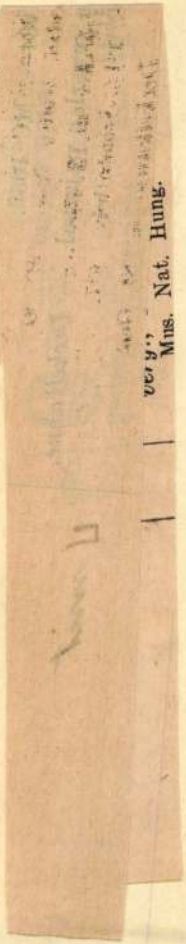

Kőmagötvj. 169. l.

Weynberger David

ötvös

Kolozsvárt 1634. szept 26án szejöcteti a néhai Szenczi Molnár Albert fiát, Palkót, nég esztendőre, apród esztendeinek kitelő napja lesz szent Mihály napja fizettek érte 2 fotot

1659 ben első céh mester

Jakab Klek. Kolozsvár tortánáta.

Bpot 1888. II K. 620 l 686 l

Weyk Elias

habán fazekas

1635

l

Layer, Dr Karl: Ober-ungarische Habaner Fayencen. Berlin, Leipzig, u. Wien. 1927.

XI. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
15 /1915 szám
Érk.: 915 évi 7/11 hó n.

A vallás és közokt.m.kir.miniszterne
alatt a IX.ker. állampénztárhoz....
rendeletének másola

A mozgósitás folytán tényleg
vott s a legénységi állományhoz tar
háztartással biró.....8.heti.....
leges katonai szolgálatát kitöltött
Országos Bizottságához beosztott áll.:fő
szes, a nyugdijazásnál számitásba ve
valamint nem terhes illetményeit is

Utasitom ennélfogva az állam
nek, az..állampénztárnál..folyósito
.....korona lakpénzt 1914 é
gével, az évi .....korona ruhap

Weyk Eliás

Labán fazeras ?

1635

l.

Wartha 121. l.

1647-909-61

Metszet-tisztító.

329. Szék.

Négy darab hajlitott fa szék kerek ülőkéjének betétjén virágdiszszel.

Méretei: 88 cm. magas a támlával, átmérői pedig 40 cm.

Becsértéke a 5 K.....20 K

Weyk Eliás

habán farcsa

Alvinc

1635

l.

Műveszi Ipar.

1889. 165. l.

Méltóság

Tisztelettel eredeze
Méltóságod – mint a
zottságunak elnök
hogy Erdélyi Alajos
Römernek noteszeibó
jelelt) Balaton vi
tot számomra le
re nekem – mint a
fiája munkatársa

Kérésemet

Győr szt Márton,
903, VII/6.

Weynberg David ötvös M.D.K.

(1635 - 1654) · kolozsvári mester

Bóka L - Somogyi Á: kövészi fémmű-
vesség. Bp. 1956, 6.

NDK

Weyder: Török harcosok I-II. olf.

Nagy Magángyüjtemény Aukciója, 1921. Rákóczi ut 3o.l.e. 7.

Johann weyer,asztaloslegény

A győri asztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéből,1685 utan:"Den 11 Juny ist x frembde gesessen bey der Umbfrage Johann weyer ain tischlergesel Von altzen au3 der Unterfal3". 106.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.században - Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrabona,9.- Xantus János Múz.Győr,1967.- A Győri Múz. Évkönyve

---

Weyer,J,/Johann/,asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordúlt asztaloslegények jegyzéke származási hely szerint:"~~ANDERNACH~~ ~~KÖLN~~ ALTZEN,UNTER_PFALZ:Weyer J.". 121.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.században - Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrabona,9. - Xantus János Múz.Győr,1967.a Győri Múz. Évkönyve

Weyer, Johann, asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordúlt asutaloslegé-
nyek jegyzéke: "Weyer, Johann, Altzen, Unter-Pfalz
1689.v.90". 120.old. 13.jegyz

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.szá-
zadban - Adatok Győr város Asztalosmüvességének
történetéhez 93.old

Arrabona, 9. - Xantus János Múz. Győr. 1967.
A győri Múz. Évkönyve

Weygel János

iglói harangöntő

valószínűleg beleházasodott Gaál Konrád

iglói harangöntő családjába, s 1380 ut án ~~ata~~ átvette műtelyét. Erre vall, hogy nevem a Gaál-féle minták ismerhetők fel. Neve a szepeshelyi harangon szerepel. (1424.)

Pajdussák Máté i Szepesvármegye középkori ércöntvényei és azok mesterei. A Szepesmegyei Tört. Társ. Évkönyve. XII évf. Lőcse 1909. 71. l 82. l. 83. l.

F. Breila .B.Füred.

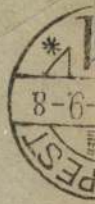

Weygel János
harangöntő 1380.

l. Schürer-Wiese

102. l.
103-l. 106. l.
107. l. 237 l.

Alpesek VI. 73

M. D. V.

WEYGEL János harangöntő

Feltehetőleg
Konrád mester igló i műhelyét veszi át,
annak veje

Harangok
Keresztelő medencék

Brückner: Igló kir. ~~b~~ korona- és bánya-
város tört. Bh. 1929. 55. l.

55.

Wexgel János

iglói harangöntő 1390 körül öntött harangja a krakkói Szent Szűz templomba került.

Genthon I.: Monumenti Artistici Ungheresi All'Estero. Acta Historiae Artium, Budapest, 1970. 1-2 sz.

32 l.

Weygel János

iglói ötvös

1427

Keresztelő Ent, rusz-
kini templom
(szepes m.)

Ynul

Weygel Janos (?)

bronzmunkas

Keresztelő medence

1439

a felkai sk. templom

tulaja.

Iml

József nádor:

Allegoria. Középütt a két
lonban mellig tátjuk a hétnyolczadig ju
dort, ki rendjelei körül az aranyg
gött lebegő harmadik angyalnál ke
val és Magyarország czimerével.
nádor márvány mellszobrát Hun
nek, kik között az ország primását,
Istvánt, Deák Ferenczet, gr. Mailath Gyö
jost, gr. Teleki Józsefet, Ghyczy Kálm
dossy Kálmánt ismerjük föl. Jobbr
mivesek végzik teendőiket, a Láncz
hajó halad. Végre a kép mellett b
gyar Törvény" egy kötete s három n
szobra áll elől, és jobbról sisak, Kar
Az angyalok mögött lobogók szolg
koszorún: „Jósef Cs. K. Föherce
a szalagon három sorban: „Szül
tatott 1796. Nov. 12 kén"

Olajfestés, vászonra, méret
A n. Muzeumtól átvéte

Al. Kép

Weygel János

iglói kgöntö

Szepesbelyi nékeszyház

hgja 1424

Iml

A Műgyűjtő

1–5 kötet

Weygel János

iglói harangöntő

Nem valószínű, hogy Iglón

külön műhelye lett volna.

W. alighanem beleházasodott Gal Kon-

rád híres iglói harangöntő

mester családjába s közö-

sen folytatták a mesterséget.

A műhelyt 1380 után W. vezette

Neve a szepeshelyi harangon

szerepel 1424-es évszámmal.

székesegyház

Pajdussák 7. l. 18. l. 19. l.

Weynberger Dávid

kolozsvári ötvösmester. Hozzá negöd-
tetter 1634. szept. 26-án Szenci Molnár
Pált 4 évre apródul (Szenczi Molnár
Albert fiát).
Névleg is alig ismert szám ötvösmester

Adattár XVII. századi szellemi mozgalmak történe-
téhez. I. Polgári irodalmi és kulturális törekvé-
sek a század első felében. Merepei János cikkei.
Bp.-Szeged, 1965. 627 l. 425., 430. l, ~~425, 4~~

WEYNINGER, Franz festo

1763 - ban dolgozik Erdödy Antalnak

Ars 1997 249.

p alakú domb

ház, XVIII.

többszörösen
alú apszissal
hatszakaszos
csúcsíveskori
ert ábrázoló
k. A szentély
réjos mértani

Weyrauch (Steffen) Istvan

ötvös 1538

család

Nyárfás Brassó 88

Weyrauch (Hans) Jáns

ötvös 1593

laíd

Gyárfás Brassó 101

M.D.K.

Weysz János, képfaragó (Kassai)
(1491-1521)

1496-ban megalkudott Telkibányával egy szárnyasoltár faragásáért 100 forintban. Az ő műve a gönci oltár is. Szóba hozták az eperjesi főoltárral kapcsolatban is, de ez a feltevés nem bizonyítható.

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország faszobrai

Akadémiai Kiadó, Bp. 1967.

59. old.
+ 6 t. v

 M.D.K.

Weysz János, szobrász és fafaragó

személyét szerző azonosítja a fentebb csak hassai János néven említett mesterrel, aki Eperjesen valamifajta munkáért 800 dénárt kapott 1491-ben. Szerit egy 1510 évi hassai hagatéki feljegyzésben „mester Hannes Weysz", másuk „Hans Schnitzer"-néven említ. Neve meg különböző peres és adás-vételi iratokban tíbbi szor előfordul: 1514-16 körött a városi körgulés tagja, de 1524-ben már néhaiként esik róla szó.

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország faszobrai

Akadémiai Kiadó, Bp.1967. 62. old.

M.D.K.

Weysz János, szobrász-festő

négy fiatalkori figurája, melyek három magyar szentet és Alamizsnás Jánost ábrázolják, mint a kassai iskola jellegzetes példányai kerülhetter a 70-es évek közepén induló, nagy építkezéssel kapcsolatban a főoltárra. Szerző szerint a predella egyidős Weysz János figuráival, s abból, hogy ő a munkához szükséges aranyat Budán vásárolta a két város közötti művészeti kapcsolatra is utal

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország faszobrai

Akadémiai Kiadó, Bp.1967. 62-63. old.

+ 67. "

+ 95 "

Weyhara Vilmos

1905/6 II. – 1909/10 –

Ferképzomfoiskèvk

1781.

nbe a kormánnyal, hogy megállitsam azon az uton,
ıelyzethez és az áldatlan belpolitikai zavarokhoz
ɔviselőház feloszlatása előtt kiléptem a kormány

s aggodalom és választóim ezreivel való személyes
:üzdjek a kormány politikája ellen, mely a nemzet
zdasági megélhetést veszélyezteti.
ıma eszme szolgálatában, mely egyedül vezetheti
ól és

nus zászlaját a fővárosban!
irályért, Hazáért"

WEZ Pál rézmüves XVIII. szd. MDK.

Nagy Lajos: A Terézváros kialakulása. Tanulmányok Bp. multjából. 1956. XI. köt. 106. l.

WEZE, Mathia, de muratorius Agriensis. Egerben 1555-ben szolgálatáért --+ Foltellingval együtt 2o frt-ot vesz föl a pozsonyi kamarától.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Wẹzelḳa Vẹnanṭo

épitőmester

+ 1907. május 25.

Budapesti épitőmesterek

ntb. ipartestülete IV.

évk. 1908. 216 l.

Római ~~bronz~~ tűzvető bronzból

VI. 149.

— **A nagyságos asszony hitelbe vásárol.** A feltünő elegánciával öltözködő nagyságos asszony még a nyár elején kereste fel Weisz Géza pécsi kereskedő Csipkeáruházát. Az elbájolóan csinos asszony Takács László Legencse pusztai bérlő feleségének mutatkozott be és előadta, hogy nagyobb bevásárlást akar eszközölni. Hosszas választás után a legfinomabb árukat csomagoltatta össze. Férje részére 2 pár férfi vadászharisnyát, egy tucat zsebkendőt, saját céljaira pedig több méter brokát selymet és batisztot vásárolt. A számla 2 millió és 300 ezer koronát tett ki. Takács Lászlóné a fizetésnél pillanatnyilag zavarba jött, mert nem volt elegendő pénze. A tulajdonos előzékenysége azonban kisegítette zavarából. A nagyságos asszony a drága csomaggal elment, de nem fizetett. Elmult egy hét, de a gazdag bérlő felesége nem jelentkezett, hogy a számlát kiegyenlitse. Weisz Géza erre a szentlőrinci csendőrségnél tett jelentést az ügyről. Kiderült, hogy az eset egy veszedelmes szélhámosnő ujabb trükkje volt. Az állitólagos Takács Lászlónét Bogár Erzsébetnek hivják és a Takács családhoz annyi köze van, hogy valamikor a Legencse pusztai bérlőnél volt szobaleány. A csendőrség megindította a nyomozást felkutatására, mert jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik.

— **Vámos fest, tisztit a legszebben. Mária-utca 33. Telefon 4—37.**

— **Házasság.** Pupinszky Márta okl. gyógyszerésszel házasságot kötött Pécsett október 25-én, Dégay Zoltán okl. gazdatiszt, Cseh József m. kir. állategészségügyi tanácsos és Vécsey Géza gyógyszerész, mint tanuk előtt. Az egyházi esketést az örömszülők jelenlétében, Nyáry Pál ev. ref. lelkész végezte.

— **Teljes zsiros trappista sajt** 26.000, 1 kg. vegyes alma 4000, 1. l. Triple-sec 65.000 korona **Zápor** Józsefnél, Széchenyi-tér 2.

— **Boldogtalan szerelem magánlaksértéssel és ablaktöréssel.** Rapáz Julia nagy panasszal járult a sásdi csendőrséghez. Feljelentete volt szerelmesét és élettársát Csizmadia István sásdi lakóst. Rapáz Julia 8 évig élt együtt Csizmadia Istvánnal. Ez év nyarán azonban elhagyta a férfit, mert az gorombán bánt vele, ütötte, verte. Csizmadia István már többször megkisérelte kibékiteni az asszonyt, de nem sikerült. Bántotta ez nagyon, mert szerette Rapáz Juliát. Egy este butfelejteni beült a kocsmába és a literes üvegek között kesergett boldogtalanságán. Záróra után a hütlen asszony lakása felé vette utját. Bezörgetett az ablakon, és szép, szerelmes szóval bebocsátást kért. Rapáz Julia azonban elutasitotta. Csizmadia Istvánban erre felbuzgott a férfiui önérzet és egy kővel sorra beverte Rapáz Julia lakásának ablakait. A kardos asszony azonban nem volt hajlandó Csizmadia István ezen tettét a boldogtalan szerelem következményének tartani, ezért magánlaksértés és vagyonrongálásért megtette a feljelentést.

— **Cipők legolcsóbban** kaphatók **Pollák** cipőáruházban. Irgalmasok-u.

— **Kihágási itélet.** Az államrendőrség kihágási osztálya Székely István hentest egy millió korona fő és 500.000 korona mellékbüntetésre itélte, mert harapós kutyáját nem tartotta megkötve. A kutya már több izben megharapott egyéneket. Ezért volt a büntetés most ily sulyos.

— **Koncz János** világhirü hegedümüvész pécsi **koncertje** november 7-én, a Pannóniában. Jegyek 15-50-ig Blancz könyves boltjában.

— **Díjmentes esperanto tanfolyam Pécsett.** A magántisztviselők szövetsége pécsi csoportja kulturális programmja keretében, a müvelt államokban mindinkább tért hóditó esperantó nyelv elsajátitása érdekében teljesen dijmentes esperantó tanfolyamot rendez. Egyelőre kezdők részére lesznek az előadások, azonban megfelelő számu jelentkezés esetén haladók részére is külön tanfolyam lesz. A csoport vezetősége felhivja a város magántisztviselőit, nem tagokat is, nemre való tekintet nélkül, hogy részvételi szándékukat a csoport elnökénél illetve a tanfolyam vezetőjénél jelentsék be, aki a tanfolyamra vonatkozó felvilágositásokat is megadja. A kezdők részére megnyiló tanfolyamon az előadások már október 30-án, szombat este megkezdődnek, miért is az érdeklődők sürgős jelentkezését kéri a csoport vezetősége.

— **Fenyegető levelet kapott az Anna-malom cégjegyzője.** Fehér Sándor az Anna-malom cégjegyzője a mai postával fenyegető levelet kapott. A névtelen levél irója azzal fenyegeti meg Fehér Sándort, hogy ahol éri végez vele. A durva hangu, fenyegető levél iróját kutatja az államrendőrség.

— **Kilopták a zsebéből a pénztárcáját.** Heiser János nyomjai lakós feljelentést tett az államrendőrségen, hogy a belvárosi garagéban az autó pótkerekére tett télikabátjának zsebéből kilopták a pénztárcáját. A kára 400.000 korona. Az ügyben megindult az eljárás.

— **Találtak** a ferencrendiek templomában egy Kopasz János altiszt Katalin leánya részére kiállitott arcképes vasuti igazolványt, egy Scheibl Ferencné, névre kiállitott cselédkönyvet és október 27-én, este 9 órakor az Apolló előtt egy retikült. Igazolt tulajdonosuk átvehetik a szerkesztőségben.

— **Anyakönyvi hirek.** Az anyakönyvi hivatalban a mai napon a következő haláleseteket jelentették be: Molnár György rk. 1 hónapos, Berdál Józsefné sz. Bischof Katalin rk. 40 éves Magyaraürög, özv. Lusztig Miksáné sz. Marton Rozália izr. 61 éves, Mátyás Sándor ref. 38 éves, Nagyharsány, Zombori János rk. 30 éves cipészsegéd, özv. Megyer Mártonné sz. Varga Juliánna rk. 34 éves.

— **Kitünő zamatos rumok** minden árban, likörök, tea és teasütemény különlegességek, oroszhalak, gyöngyölt és Ostrea-hering **Zápor Józsefnél,** Széchenyi-tér 2. Telefon 13—73. Megrendeléseket házhoz szállit.

— **Ruhabársony** minden szinben, legolcsóbban **Divatház-ban,** Király-u. 45. sz.

— **Női kabátok Lőwy Testvéreknél!** Kedvező fizetési feltételek.

— **Citroen autók: Iványi gépészmérnök, Rákóczi-ut 38. I. Telefon: 353.**

— **Védjegyzett Hyperdent mindenütt kapható.**

— **Gazdák!** Tőzeg fekáltrágyával termésüket háromszorosra fokozhatják. Téglagyár Pécs, telefon 403.

Megbizható, idősebb
szobaleány,
ki főzéshez is ért, magányos urinőhöz jó fizetéssel, azonnali vagy 15-iki belépésre keresteteik Teréz-utca 1. sz. délután 2—4 óra között. 1573

SZINHÁZ

* **Szinháznyitás november 3-án, szerdán este 8 órakor.** Herczeg Ferenc nagyszerü szinjátékával **A fekete lovassal** nyitja meg Asszonyi igazgató az idei szinházi szezont. Herczeg müve, mely a Nemzeti Szinház müsordarabja, hazafias motivumaival, pompás dialogjaival, méltán ad irodalmi értéket a megnyitó előadásnak.

* **Muzsikus Ferkó,** Akácfavirág, Fraskita, Alvó férj, Noszty fiu esete Tóth Marival lesznek a szinház soron következő ujdonságai.

* **A szinház igazgatósága** tervbe vette az idén az ifjusági és katona előadások állandósitását.

* **Bérletek még jegyezhetők Vadnai Andor titkárnál.**

* **Megjelent a Szinházi Élet pécsi melléklete.** A nagy elterjedtségnek örvendő budapesti Szinházi Élet 16 oldalas pécsi melléklete ma este jelent meg a népszerü szinházi lap e heti számában. Az érdekes pécsi melléklet vezető helyen közli Nendtvich Andor polgármester, Oberhammer Antal nemzetgyülési képviselő és Asszonyi László szinigazgató nyilatkozatát az uj pécsi szinházi szezonról, bemutatja az uj pécsi társulatot, érdekes cikkeiben és képeiben pedig összegyüjtötte Pécs érdekességeit. A mellékletnek bizonyára nagy sikere lesz Pécsett. A melléklet szerkesztői ezuton értesitik a közönséget, hogy több érdekes cikk és kép anyagtorlódás miatt kimaradt e számból, amelyek a következő számokban jelennek meg.

SPORT

Impozáns keretek között kerül lebonyolitásra a városon keresztüli stafétaverseny

Pécs, okt. 28. — Vasárnap délelőtt fél 11 órakor kerül lebonyolitásra a Pécs városon keresztüli 10×400 méteres stafétafutóverseny a pécsi sportegyesületek rendezésében. A versenyen a következő csapatok indulnak: 1. PAC a) csapata. 2. PAC b). 3. PAC tornászcsapat. 4. PEAC. 5. PSC. 6. I. ker. Levente a) csapat. 7. I. ker. Levente b) csapat. 8. II. ker. Levente. 9. Reáliskolai SC a) 10. Reáliskolai SC b). 11. Ciszterc. főgimnázium. 12. Pius-főgimnázium. 13. Fémipari szakiskola. 14. Tanitóképző. 15. „Zrinyi" reálnevelő intézet. 16. 8. gyalogezred I. zászlóalj. 17. 8. gyalogezred II. zászlóalj. 18. 8. gyalogezred III. záslóalaj. 19. Vonat- és hirado osztag. 20. Huszár és tüzérosztag. 21. Csendőrség. 22. Rendőrség.

Egyébként a verseny első utszakasza megváltozott, amennyiben a start az Attila és Bátory-utcák sarkán lesz és a futók a Báthory, Radonay-utcán, és a Szcitovszky-téren át jutnak el a Kardoss Kálmán-utcába. Az egyes versenyzőcsoportok öltözőhelyei a következők: I. PAC Radonay-utcai tenniszpálya. II. Belvárosi elemi iskola. III. Egyetemi menza. IV. Fémipari szakiskola. V. és VI. Bőrgyári sporttelep. PAC öltöző. VII. Számpvendéglő. VIII. Kött-kertészet. IX. és X. Temető felügyelőség.

A verseny pont fél 11 órakor kezdődik. Indulás előtt 10 perccel autón egy katona kürtös fog végigrobogni az utvonalon, a startot pedig ágyulövés jelzi. A temetőben, ahol a csapatok megkoszoruzzák a hősök siremlékét, a város notabilitásai is megjelennek.

A PAC a) és b) csapatának összeállitása a következő:

A) Zombori, Péter, Schmidt, Papp, Hohner, Vadon II., Kollár, Kishalas, Szabó, Vadon I. Tartalék: Sárközi.

B) Baranyay, Barta, Pfeffer, Prosperger, Zsifkovits, Schmidt II., Konrád ,Huber, Sárközi, Ribár. Tartalék: Lingl.

A PAC vezetősége felkéri a fentemlitetteket, valamint a tornászcsapat tagjait, hogy a felszereléseket a mai nap folyamán az öltözőben vegyék át.

Mi lesz vasárnap?

Október 31.

Délnyugati alszövetség

Pécsi alosztály:

Pécs: PAC—KAC, PVSK—Szombathelyi MAV Haladás SC, PVSK ifj.—Szombathelyi MAV Haladás SC ifi. (Vasutas bajnokság.)

Kaposvár: KTSE—PSC, KRSC—PTE.

Nagykanizsa: NTSE—DVAC.

Mohács: MBTSC—SzAK.

Bajai alosztály:

Baja: BTSE—SBTC. **Szekszárd:** Sz. Turul SE—BVSC. **Bonyhád:** BIÖSE—Sz. Törekvés SE.

(:) **A PSC választmánya** október 29-én, pénteken este 8 órakor a Pannónia-pince különtermében ülést tart. Kérik a tárgy fontosságára való tekintettel az összes tagok feltétlen és pontos megjelenését.

(:) **Bíróküldés 1926. október 31-ére:**

PAC ifj.—PSC ifj. Biró: Récsei.

PVSK ifj.—Szomb. MAV ifj. Biró: Barna.

PAC—KAC. Biró: Rosenfeld E. Hb.: Csik, Krojtor.

PVSK—Szomb. MAV. Biró: Pajor, D.: Hb.: Strenger, Eegerszegi.

KTSE—PSC. Biró: Merkle , Hb.: Domján, Lovag.

KRSC—PTE. Biró: Zakál. Hb.: Kanizsay, Tóth.

NTSE—DVAC. Biró: Gárdonyi. Hb.: Kasztl, Fischer.

MBTSE—SzAK. Biró: Becskő.

Somogy—VAC. Hb.: Rosenfeld I., Balogh.

BTSE—SBTC. Biró: Krebsz. Hb.: Dr. Mészáros, Nagy.

Sz. Turul—BVSC. Biró: Bizse.

BIÖSE—Sz. Tör. Biró: Spitzer.

NYILT-TÉR*

Cseh Mihály patacsi vendéglőjét átvenni szándékozom. Akinek nevezett ellenében üzleti jellegü követelése van, jelentse be f. é. nov. 6-ig bezárólag nálam, mert későbbi bejelentéseket figyelembe nem vehetek.

Csaplár Ödön,
patacsi lakós.

* E rovatban közöltekért nem áll felelősséget a szerkesztő.

Fűszerüzletet
lakással keresek azonnali átvételre. Megbizottam: **HUNWALD** ingatlan iroda. Rákóczi-ut 50. Telefon 14-31.

Hírek néhány sorban

Kormányzói elismerést kaptak Sztranyovszky Sándor dr. v. nógrádi és honti főispán és Walther Béla ny. tanker. főigazgató. — **Mussolini** nagy beszédet mondott Rómában a fascista forradalom évfordulóján. — **A Csendes Óceán** legmélyebb pontja, egy japán őrhajó felfedezése szerint a Boni és Izu szigetek közt van, ahol a tenger mélysége 9435 méter. — **Debrecen** elutasította a második Speyer-féle kölcsönt, mert nagyon súlyosnak találta. — **Elhunytak:** Weiszer Ernő hernádvecsei ev. lelkész Bpesten, özv. Polonkay Andrásné Eördögh Auguszta Szentrőládon, Schwarckopf Ödön magánzó Bpesten, Tóth József részvénytársasági alelnök Mezőtúron, Ruttkai Béla ny. alezredes Pusztateremen, özv. Kováts Dánielné, Miklós Zsuzsánna Székelymuzsán, Vajda János c. apátplébános Nemesapátiban, özv. Tancsa Istvánné, Hegedüs Julianna Nagykőrösön, Bernrieder Mária Nógrádkövesden. — **Londonban** is előadják a nagysikerü magyar vígoperát a Háry Jánost. — **Kaszával** és kapával támadták meg a romániai Crajovában a földkisajátitási végrehajtó bizottságot, számos sebesülés történt. — **A tifuszbetegek** száma Szegeden 49-re emelkedett. — **Felmetszette** a hasát Pór Györgyné 60 éves asszony a somogyi Pat községben. — **Agyonütötte** az apját Kaposmérőn Sándor György 17 éves legény, mert részegen az anyját bántalmazta. — **Egy volt szenátor** Pottar Newyorkban baltával agyonverte feleségét, 2 leányát és két unokáját, azután a folyóba ölte magát, mert a ciklon elpusztította vagyonát. — **Elgázolta** a vonat Menczer Mór bpesti fakereskedőt. — **Általános sztrájk** tört ki Tangerben. — **Időjóslás:** Emelkedő hőmérséklettel egyelőre még száraz idő, később nyugatról borulás, majd csapadék valószinü. — **Fejbelőtte** magát Seininger Mihály ny. városi vámpénztáros Szegeden, gyógyithatatlan betegsége miatt. — **Imádkozás** közben meghalt Horváth Julia bpesti lakós a Teréz templom előtt. — **Világkiállitás** lesz 1930.-ban Berlinben. — **Halálra gázolta** Horváth József bpesti városi tisztviselőt egy autó. — **Megmérgezték** magukat Garai Benő kereskedelmi alkalmazott, Valent Mátyás gyári munkás és Battai Aladárné bpesti lakósok. — 600 magyar üdülő gyermek érkezett Brüsszelbe. — **Kemény György** a kiváló amerikai magyar költő, a Petőfi Társaság tagja Egerbe utazik. — **Árvizveszedelem** fenyegeti Zágrábot a Száva áradása következtében.

Milliárdos textilcsempészésnek jöttek nyomára Sopronban

Sopron, okt. 28. — A város kereskedelmi köreiben nagy izgalmat keltett egy évek óta tartó textilárucsempészetnek a kipattanása, amelyben az egyik soproni cég is erősen érdekelve van. A becsempészett áruk értéke sok milliárdra rug és igy óriási az a kár is, amely a kincstárt az elvámolás kijátszásával érte. A hatóságok nagy erővel nyomoznak a nagyarányu csempészet részleteinek kideritésén.

Lábfájósok
használják fel az alkalmat! Dijtalan tanácsadás és lábvizsgálat Zürichből érkezett láb specialista által.
Ezen az egész héten.
Bürger Jenő cipőkereskedőnél **Pécs,** Király-utca **45.**

Elfogták a nyiregyházai templombetörőt

Nyiregyháza, okt. 28. — A mult héten, pénteken történt templomrablás ügyében a rendőrség arról értesült, hogy Radoszta József 20.-án este Veszeli Mihálynál éjjeli szállást kért, egy idegen férfi számára. Radoszta tegnap beismerte, hogy a férfi Sztropkovics Zoltán, 22 éves lakatos volt. Szerinte a rablást is Sztropkovics követte el.

A nyiregyházi rendőrség kérésére a budapesti rendőrség letartóztatta a Budapesten tartózkodó Sztropkovics Zoltánt és megállapította, hogy a Nyiregyházáról felküldött tenyérlenyomat, amelyet a kórusfalához támasztott létrán találtak valóban Sztropkovicsé. Sztropkovics azonban tagadja, hogy ő követte volna el a templomrablást. Sztropkovicsot nyiregyházára szállitották, ahol Radosztával szembesitik. Radosztának egy másik bűntársát, Juhász István helybeli cipészt szintén letartóztatták.

RÁDIÓ-MŰSOR

Péntek, 1926. október 29.

BUDAPEST (560.) D. e. **9.30:** Hirek, közgazdaság. **12:** Hirek, közgazdaság. D. u. **1:** Időjárás- és vizállásjelentés. **3:** Hirek, közgazdaság. **4:** Hans Götling németnyelvü mesedélutánja. **5:** Időjárás- és vizállásjelentés. **5.15:** Az Operaház zenekarából alakult kamarazenekar hangversenye. **6.20** Művészest. **7.30:** Ifjusági előadás. **8:** „Miből s kit idézek?" **8.45:** Hangverseny. Közreműködnek: K. Kalliwoda Olga hangversenyénekesnő, Zech Aglája bárónő zongoraművésznő és Baló Elemér. 1. a) Hummel: Halleluja; b) Brahms: Dein blaues Auge; c) Brahms: Sonntag; d) Brahms: Liebestreu. (K. Kalliwoda Olga.) 2. a) Meyerbeer:Ária a „Próféta" c. operából; b) Leó Blech: Hasensalat; c) Leó Blech: Heimkehr vom Feste; d) Radnai Miklós: Megyek Bethániába; e) Radnai Miklós: Élettörténet. (K. Kalliwoda Olga.)

BÉCS (531 és 582.5) D. u. **4.15:** Hangverseny. **7:** Francia nyelvóra. **7.30:** Angol nyelvóra. **8.05:** Kamarazene. **9.05:** In Gutenstein. Genrekép egy felvonásban.

BERLIN (504 és 571.) D. u. **5—6:** Kamarezene. **8.30:** Zenekari hangverseny. **10.30—12.30:** Tánczene.

BOROSZLÓ (418.) D. u. **4.30:** Hangverseny. **9.10:** Hangverseny.

MÜNCHEN (485 és 205.1.) D. u. **4.30:** Duettek. **5.05:** Harmonium hangverseny. **6.15:** Művésztrió. **8:** A Peer Gynt előadása.

RÓMA (425.) D. u. **5.15—6.30:** Jazzband. **9:** Hangverseny.

HIREK

— **A megyéspüspök itthon.** Virág Ferenc pécsi megyéspüspök ma este érkezett vissza az Assisibe és Rómába vezetett zarándoklatról Pécsre. A megyéspüspök Gyékényesnél elvált a zarándokcsapattól és Nagykanizsán, Barcson, át a fél 7 órai vonattal tért haza.

— **Simon és Judás apostolok napja.** Ma volt Simon és Judás Tádé apostolok ünnepe, amely a nép felfogása szerint a hideg időjárás kezdetét jelenti. A magyar népnek van egy közmondása is erre vonatkozólag, amelynek tartalma azt fejezi ki, hogy jaj annak, aki Simon—Judás napja után továbbra is lenge fehérnemükben jár, mert ekkor már az időjárás nagyon kellemetlenül hüvös. Az ekkor ünnepelt Judás Tádé apostol természetesen nem azonos az Üdvözitőt elárulo Iskariót Judással, akit természetesen töröltek az apostolok sorából. Az időjárás ez évben már napokkal előbb oly hidegre fordult, hogy mindenkép igazolta a régi magyar közmondást, és ha felhőbe borul az ég, rövidesen várhatjuk Pécsett is az első hóesést.

— **Mindenszentek napján ünnepély lesz a hősök temetőjében.** Mindenszentek ünnepén, délután fél 4 órai kezdettel nagyszabásu ünnepély lesz a hősök temetőjében. A csapatok a zenekarral együtt kivonulnak. Az ünnepi beszédet Majthényi Viktor tábori plébános tartja. Szerepelni fog a Polgári Daloskör és a katonazenekar is. Az ünnepély során a hősök emlékoszlopát megkoszoruzzák. A népgondozó hivatal ismételten felhivja a mindig áldozatkész közönség figyelmét a hősi sirok feldiszitésére. Akinek van virágja, adakozzék, ha csak pár szálat is a hősök sirjára. A virág és gyertya adományokat a népgondozó hivatalba Vörösmarty-utca 1. szám alá kérik.

— **A pécsi evang. egyház köréből.** Október 31-én, vasárnap este 6 órakor a pécsi ág. hitv. ev. templomban a reformáció emlékére egyházi ünnepély lesz a következő műsorral: 1. Előjáték orgonára. 2. Emlékezés a magyar gályarabokról, tartja Ostffy Lajos dr. Vasvármegye volt főispánja. 3. Mozart: Andante. Vonósnégyes. Előadják: Graef Matild, Mansfeld Géza dr., Fullajtár Gyula dr. és Zupancsics Vilmos. 4. A gályarab, Lampérth Gézától, szavalja Hoff József. 5. Mendelssohn: 42. zsoltár. Zenekar- és orgona kisérettel előadja a vegyeskar Zupancsics Vilmos tanár vezénylete alatt. 6. Ima. Tartja. Baldauf Gusztáv gyülekezeti lelkész. 7. Közének.

— **Névmagyarositás.** A belügyminiszter megengedte, hogy Kraus Vilmos Gyula bogarasi születésü, szászvári lakós ny. alezredes saját, valamint Mária nevü kiskoru gyermeke családi nevét Bosa névre változtathassa át.

— **Szentségimádás a Xavér-templomban.** A Xavér-templomban vasárnap tartják meg a szokásos évi szentségimádást. Ezen a napon reggel 6 órakor lesz a szentségkitétel szentmisével. Ugyanott szentmisék lesznek 8 órakor és 10 órakor. A szentolvasó ájtatosságot délután 3 órakor tartják meg, este 6 órakor a szentségimádás szentbeszéddel és áldozással fejeződik be.

— **Uj Horthy kép.** Szigetvár képviselőtestülete nagybányai Horthy Miklós Magyarország kormányzója arcképének megfestésével Weywara Vilmos festőművész, polgári iskolai rajztanárt bizta meg. Az életnagyságu képet a helyi képbizottság hivatalosan már átvette és teljes elismerésének adott kifejezést. A kép igen jól sikerült, ünnepélyes leleplezése a közel jövőben lesz a városháza nagytermében.

— **A pécsi székeskáptalan tagjainak ujabb adományai.** A pécsi székeskáptalan tagjai közös jövedelmeik terhére a pécsegyházmegyei papok nyugdijkiegészitésére száznegyven millió koronát, kisebb adományaik cimén kulturális és nevelési célokra 250.000 koronát adományozott.

— **A pécsi keresztényszociálisták ünnepélye.** A pécsi keresztényszociálisták vasárnap este 8 órakor tartják meg Jézus szociális királyságának ünnepét. Az ünnepély programmja: 1. Schmidt Mátyás egyesületi elnök megnyitó beszéde. 2. Kele Vilmos alkalmi szavalata. 3. A Mávi Ébredés dalkör énekszámai. Karnagy: Dudás Géza. 4. Sipos István dr. teológiai tanár ünnepi beszéde. 5. Szilvió kapitány. Irredenta szindarab. Az ünnepélyen belépti dij nincs.

FIGYELEM!
Raktáron levő összes
kalapjaimat kiárusitom
meglepő olcsó árban. Meg lehet tekinteni minden vétel kényszer nélkül.
Timár Margit Mária-utca 5. sz. alatt

— **Itt az őszi idő,** hideg van, hogy ne fázzunk: vegyünk olcsó rumot **Zápornál** és teázzunk.

— **A belvárosi róm. kat. egyházközség** képviselőtestülete vasárnap délelőtt 11 órakor ülést tart a szokott helyen.

— **Amikor a ló kirug a hámból.** A cseppet sem mulatságos história a mohácsi vásáron kezdődött, ahol Dadics Táczó lánycsóki gazdálkodó egyik lovát árulta. A tüzesvérü állatra sokan alkudoztak és a gazda fiatal kocsisa büszkén jártatta az eladó portékát a lókupecek előtt. A lovat azonban megzavarta a körülötte nyüzsgő embertömeg és a szünni nem akaró hajszolás. Nyugtalankodni kezdett. Ennek ellenére a fiatal kocsis tovább futtatta és e közben történt, hogy a ló kirugott oly erővel, hogy a közelben álló László Ferenc marázai földmüvesnek eltörte a balkarját. A szerencsétlenül járt földmüvest beszállitották a pécsi sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették. Most László Ferenc gondatlanságból elkövetett sulyos testi sértésért meginditotta az eljárást Dadics Táczó kocsisa ellen, mert az nem vigyázott eléggé a tüzes paripára és ki engedte rugni a hámból.

— **A könyvpiac szenzációja Az ősember.** Irta: Lambrecht Kálmán dr. Ára diszkötésben 500.000 korona. Kapható részletre is a Dunántúl Egyetemi könyvkereskedésében Pécs, Széchenyi-tér 9., a Royal-kávéház mellett.

SZEPTEMBERI LEVÉLVÁLTÁS

Irta: THURZÓ GÁBOR

Atlantisz, 1939.

I.

Bizonyára te is emlékszel, milyen meghitt, kellemes, pletykás botrányai voltak nemrég még annak a világnak, melyben te is élsz, én is élek. Henry de Montherlant például — s többet nem is mondok — egyik regényében gondos másolatban közölte azokat a leveleket, melyeket hozzá írtak. Intim vallomásokat teregetett így ki, a hölgyek rideg nyomtatásban szégyelhették magukat minden hevületért, melyre az író ragadtatta amúgyis könnyen hevülő szivüket. Hol vannak ezek az idők, a harcias levelező hölgyekkel? Talán épúgy a tenger fenekén, mint mi. Előveszem a leveleidet, sorra mindegyiket s egy percre megcsap a kísértés: leírom ide őket, idézőjel nélkül, csak azt nem tudom: ki szégyelné magát miattuk, te vagy én? Azt hiszem, inkább a világ, amelyben élünk.

Miket írsz ezekben a levelekben, amiért a földgömb pirulhat el, sokkal mélységesebben, mint a fiatal leány, akinek illetlent súgnak a fülébe? Ne hidd, hogy vakmerőségeket. Búcsúzol bennük, ama nyári napok óta hetenként háromszor szakítasz. Azt írod: nem látsz többé. Később gyanút fogsz: talán egyáltalában nem látsz többé. Most új városban élsz, — egy hónappal ezelőtt azt írtad: egyszer megmutatod. Amióta hallgatsz, nagyon jól tudod, hogy talán sohasem mutathatod meg. Hol leszel te akkor, s hol lesz a város? Talán hamu borítja el, mint a holttesteket a föld. S a hamu nem kegyelmes. Leveleid tele vannak hasonlatokkal. Egyszer fáknak nevezel minket, melyeknek koronái összeérnek, törzsük és gyökérhálójuk azonban messze van, elérhetetlen messze. Most már hallgatsz: talán koronáink se találkoznak többé. S igazad van: talán nem találkozunk soha többé. Vágyódol és búcsuzol, — más szóval szakítasz. Épúgy, ahogy én szakítok. Nagyon jól tudjuk, hogy nem látjuk többé egymást.

Holnap zárt kapu lesz talán minden határ. Semmi életjel nem ér utól. A vonatok nem vihetnek hozzád, sürgönydrótok sem, semmi sem. Lassan elfelejtem az arcodat. Volt egy régi fényképed: elveszett. Az új, amit igértél, soha nem jön meg. Fennakad egy drótakadályon, akár a hírthozó madár. Milyen vagy? Nem tudom. A hangodat szeretném hallani. Beszélsz-e még? Szeretném látni, ahogyan nevetsz (mert szépen nevetsz, ezt meg kell mondanom). Soha nem látlak nevetni. Nemsokára nem tudom, ki vagy. Néhány fehér lap őriz. Egy ezüst tű, amit adtál. Ez vagy? Enyi maradsz? Ha egyszer megint láthatnálak, nem ismernélek meg. De láthatlak-e valaha még? A tenger fenekén élek, Atlantiszon, bezárva egy elmerült, aranyos, bizáncian komor és lelkesítő kultúrába — és nem úszhatok föl. Sokáig azt hittem: szabad vagyok s ha már felnőttem, akkor ember is, aki tehet amit akar. Oh, nagyon egyszerű dolgokat. Remélheti, hogy nyugodtan szeretheti azt, akit akar. S remélheti, hogy láthatja még. S most elmerülten élek, akár a halottak s hiába van vágyódás a szívemben, akár az élve temetettében, nem törhetek ki.

Pedig végeredményben minden nagyon egyszerű. Szeretlek és te is szeretsz. Ha akarnám, vonatra ülnék, elrobognék hozzád. Igazán nem kellene sok, egy percre csak. Látnálak s mivel mégis csak ember vagyok, meggyőzne életedről az, hogy látlak, tapintlak. És te is ugyanezt tehetnéd. Nem lenne szükséged vágyódásra s nekem se lenne. Az egész annyira magánügy. A kettőnké. S a csunya csak az, hogy végeredményben csöppet sem olyan egyszerű. Nemcsak messze vagy, hanem el is tűntél. Nem tudlak hol keresni s nem boldogít, hogy vagy, élsz. Te kellesz s ha semmi több, annyi okvetlenül, hogy terveket szőhessek veled, legalább egy hétre, legalább két hónapra előre. Emlékszel? Télen úgy volt, hogy látlak. Nyáron elmegyünk, messzire, — a te városodtól, az én városomtól egyformán messzire — öreg, fekete dómok közé. Emlékszel? De emlékezz arra is, hogy nyilak és ágyúgolyók egyaránt kedvelik a dómokat. Talán jobban, mint mi.

S most Isten veled. Ez az üzenet talán felröppen még Atlantiszból, mint egy tengermélyi sóhaj, buggyanó buborék. Szeretlek s ez már nem magánügy többé. A szíveket elválasztja az idő s nem mi szakítottunk, hanem a kor, amelyben élünk. Sohase kapod meg ezt a búcsúlevelet, amely kiteregeti titkainkat. Szégyelje magát érte a világ, ez a kíváncsi szörnyeteg, amely felbontja a leveleket és elválaszt két embert, két kort, két szenvedélyt. Hidd el, szívem, igazán nem kellemes élni.

II.

H..... 1939 szept. 2.

...és még azt szeretném tudni, élsz-e? Mink itt összevissza élünk, azt se tudom, hol a fejem. Ha egy autóduda szólal meg, azt hisszük, légitámadás jön, futunk összevissza, de aztán semmi baj, s ez igazán nem vigasztaló, mert öt perc mulva megijedünk, folyton megijedünk, akire egyszer rákiáltottak, megijed másodszor, harmadszor, de akire százszor rákiáltanak, az folyton megijed, éjjel nappal felijed. Most van egy porom, az a sárga doboz, azelőtt is gyakran bevettem, most folyton azt veszem be, de azt mondják, nem sokáig lesz már a patikában. Igaz, hogy vaj sincs már és a kenyér is kevés, és képzeld, tegnap tojást akartam venni, de már elfogyott; vaj, kenyér, tojás nélkül azonban lehet élni, hogyan élek én a por nélkül? Mert csak porokkal lehet élni, és vattát kell a fülbe dugni, hogy ne halljon az ember semmit, egyáltalában semmit. Utálom azt a sok repülőgépet, amik folyton zúgnak, a legyeket is utálom, amik búgnak a fülem mellett, hát még a repülőgépeket, kicsiket és nagyokat, ahogy jönnek-mennek, berregnek ide-oda; a legyeket még megértem, azok élni akarnak, de mit akarnak élni a repülőgépek.

Igaz, tegnap megtaláltam a rózsaszín frottírtörülközőt s mingyárt arra gondoltam, azon feküdtünk utoljára a tengerpaton, a homokban, te meg én, senki nem volt ott, csak a homok, az a hosszú sárga fű, aminek nem tudom a nevét és a fenyők. Te a karomon feküdtél, egészen forró voltál s csend volt, azt hittük, vége a világnak, talán nincs is s az olyan szép volt. S akkor te sírni kezdtél, én még igazán nem láttalak sírni, kérdeztem, miért sírsz, nem feleltél semmit, de nem is tagadtad el, hogy sírtál. Este aztán megmondtad. Akkor nem is tudtam, milyen óriási az, amit mondasz. Azért sírtál, mert a gyerekkorodra gondoltál, amikor egészen kicsi voltál, mindenki bántott, mint egy regényhőst, egy Twist Olivért vagy másvalakit s azért sírtál, mert rémesen vágyódtál vissza abba a gyerekkorba, amikor megverik még az embert, borsóra térdepeltetik, nem adnak krumplicukrot, viszont elolvashatja Winnetut és ritkán hallja a repülőgépeket, eltéved egy fekete erdőben és éjjel-nappal bőg, mert eltörték a vonatját. Erről jut eszembe, hogy tegnap óta már vonat se megy tifelétek, édes Istenem, mikor látlak, látlak-e egyáltalában. Annyi mindent hall az ember, hogy legszívesebben betömné a fülét, ha az segítene, de tudom, hogy nem segít, semmi se segít.

És gondolsz-e rám, az is sokszor izgat. Fekszem a díványomon, nem tudlak elképzelni, pedig mindent magam előtt látok, az egész multat, mint egy jósnő. Látom a tengerpartot, a hajókat, a vihart, a kis falut, a Braumbach-cirkuszt, ahol ültünk a falu végén, egymásba karolva és röhögtünk Miss Dorison s az ő ikáriai lábjátékain, s képzeld, még a gramofónt is látom, ami a Donauvalcert játszotta, — s éppen téged nem látlak. Olyan ez, mintha álmodnék, egy emberrel, akinek nincs arca, úgy megy mellettem, arc nélkül. Pedig nem álmodom, ébren vagyok, s ezt tudom jól. Ilyenkor őrült ideges leszek, kimegyek az uccákra, ahol a teherautók rohannak, mint egy őrültekháza, s gondolom, veszek magamnak pörköltkávét, otthon főzök belőle feketét, legalább az vigasztal, bemegyek a boltba, csak néznek rám mérgesen, »kisasszony, történelmi időket élünk, ne tessék viccelni«, s nem kapok feketét, nem iszom feketét, s legszívesebben azt mondanám mindenkinek, én nem is akarok történelmi időket élni, én csak élni akarok, jelző nélkül. Veled akarok élni. Rohanok ki a pályaudvarra, megnézem Európa térképét, kétezerötszáz kilométerre vagy tőlem, s ekkor meg kell bolondulni, mert a városból mozdulni se lehet, soha-soha, talán évekig, s egyszer levél se jön, azt se tudom, hová tüntél el, hová temettek el, mi dőlt rád, melyik ház. Állok az uccán, s fáj a szívem, s nem látlak többé. És mindig csak azt mondom, nem látlak, nem látlak többé, mint akinek kitolták a szemét és eltűnik előle a világ. Én nem vagyok költő, az biztos, nem vigasztal, ami utólérhetetlen, én téged akarlak, téged, egészen egyszerűen, s ez olyan jó lenne, csak ne kéne bőgni a vágyakozástól, a félelemtől, általában mindentől.

Jaj, gondolj rám azért, elvégre mindenre gondol az ember, ami messze van, amit nem érhet el s nagyon szeress, akkor talán én se leszek egyedül, akkor talán semmit sem hallok, csak szeretlek, szívem. És vigyázz magadra, ha fáj a torkod, inhalálj sós vizet, az a legjobb s neked mindig rossz a torkod. Nálatok is van gázpince? Képzeld, én tegnap levittem Dosztojevszkij összes regényeit, kekszet, a kis púdertartót, tele púderrel, amit te adtál, a rúzsomat, Ausztriai Anna életrajzát, egy termoszt, a skót kendőt s talán leviszem a rózsaszín frottírtörülközőt is, még olajszaga van attól a napolajtól, amivel bekented magadat a tenger mellett. Te mit viszel le? Küldenék egy fényképet, azt vidd le, ha megkapod s kérlek, vidd le Dosztojevszkijtól a Félkegyelmüt és ha az első bombák jönnek, olvasd el belőle a kis Mari történetét, akit üldöz, kerget mindenki egy bűnért, amelyet el sem követett s akit Nyikolájevics Leó, a félkegyelmű, mégis megcsókol. Én is azt fogom olvasni, úgy, mint egy imádságot, mert biztosan imádság az, ha valami szép, örökkévaló, jó, szeretet van benne, szomorúság, fájdalom, de édes, zsongító fájdalom. Isten veled, ez a folt a papíron a könnyem, valódi könnyem, úgyse látlak, úgyse látlak...

Angol-francia diplomáciai lépés Berlinben

(Tudósítás eleje az 1—5. oldalon.)

London, szeptember 1.

A Press Association illetékes helyről úgy értesül, hogy Ribbentrop német külügyminiszter pénteken este Berlinben fogadta Henderson angol nagykövetet.

Párizs, szeptember 1.
(Havas.)

Coulandre berlini francia nagykövet pénteken este hasonló lépést tett a német kormánynál, mint aminőt Chamberlain alsóházi bejelentése szerint az angol nagykövet tett.

— **Rendelet a bevonultak javára megállapított egyes rendelkezések kiterjesztéséről.** A *Budapesti Közlöny* mai száma közli a m. kir. minisztérium 8260/1939. M. E. számú rendeletét, amely a mult évi rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult személyek javára megállapított egyes rendelkezéseket további intézkedésig kivételesen kiterjeszti mindazokra, akik ezidőszerint tartaléki vagy póttartaléki szolgálati kötelezettségük alapján katonai szolgálatot teljesítenek. Ezek a szabályok részint az említett személyek elleni *peres és nemperes eljárások felfüggesztésére* vonatkoznak, részint az említett személyek *szolgálati jogviszonyait* szabályozzák a méltányosságnak megfelelően, részint pedig az említett személyek által *bérelt lakások felmondásának* a lehetőségét korlátozzák, végül a gazdasági termelés folytonosságának biztosítása végett esetleg szükségessé váló *kötelező munkasegítség* elrendelését teszik lehetővé.

— **Új plébánosok. Liekert Józsefet kurdi és Holzedl Henriket lenti plébánossá nevezték ki.**

— **Tizenkettőre emelkedett a belgiumi hídomlások halottainak száma.** *Brüsszelből* jelentik: A Val-Benoit és Ougrée mellett történt hídomlások halottainak száma *tizenkettőre emelkedett*, akik közül nyolc katona, négy pedig polgári egyén. A sebesültek száma hetven. Az anyagi kár igen nagy.

— **Egy svéd bombavető lezuhant Malmslaett közelében.** Három főnyi legénysége *meghalt.*

— **Halálos zuhanás az autobuszból. Kizuhant a robogó autobuszból péntek este a Hegyalja út és az Alsóhegyi út sarkán** *Böhm* Béla MÁV-nyugdíjas 48 éves özvegye. Egy 8-as autobusz perrónjáról esett ki a kanyarodóban a kocsiútra. *Koponyaalapi törést szenvedett és kórházba szállítása közben a mentőkocsiban meghalt.*

— **Az ujságírógyakornokok szakosztályi ülése.** Az Országos Magyar Sajtókamara ujságírói főosztályának 4. szakosztálya, az ujságírói gyakornokok szakosztálya pénteken délután a Kamara helyiségében *Gáspár* Jenő főtitkár elnöklésével ülést tartott, amelyen az ujságírógyakornokok igen nagy számban jelentek meg. Először az átminősítések miatt megüresedett tisztségeket töltötték be. Közfelkiáltással szakosztályi elnöknek *Lendvai* Károlyt választották meg, titkárnak *Korompai* Edét és az egyik megüresedett egyeztetőbizottsági tagsági helyre *Rajkay* Lászlót. Ezután az elnöklő főtitkár ismertette a Kamara elgondolását ujságírógyakornokok képzésére vonatkozóan. Az igazgatóválasztmány határozata értelmében ugyanis minden ujságírógyakornoknak a jövőben az átminősítés előtt igazolnia kell, hogy beszél egy világnyelvet és valamelyik szomszédos ország nyelvét. Ezenkívül igazolnia kell azt is, hogy gyorsírni tud. Ezután megtörtént a jelentkezés a Sajtókamara által megindítandó tanfolyamokra, mégpedig a francia nyelvre, olasz nyelvre, német, szerb, horvát, román, bolgár nyelvre és gyorsírásra.

— **Lezuhant egy angol katonai repülőgép.** *Oslóból* jelentik: Bergeni jelentés szerint pénteken ismét lezuhant egy angol katonai repülőgép. A szerencsétlenség Kyrkjebö közelében történt. A repülőgép elmerült a tengerben. A legénységet sikerült megmenteni.

— **Súlyos büntetések a VIII. kerületi kapitányságon.** A VIII. kerületi rendőrkapitányság büntetőbírája a honvédelmi törvénybe ütköző kihágás során több ítéletet hozott olyan leventék ellen, akik a kiképzésen ismételten nem jelentek meg. A rendőrbíró a következő ítéleteket hozta: *Jaklics* Lajos 20 éves kereskedősegéd 30 napi elzárás, ifj. *Sipos* Sándor 19 éves kifutó 30 napi elzárás, *Szamosi* Imre 20 éves kifutó 30 napi elzárás, *Gaál* Gyula 20 éves kereskedősegéd 30 napi elzárás, ifj. *Kulifai* Imre 19 éves fodrász 15 napi elzárás, *Herczogh* László 19 éves kereskedősegéd 15 napi elzárás, ifj. *Lovas* János 21 éves kárpitossegéd 15 napi elzárás, *Klein* Ferenc 19 éves kifutó 10 napi elzárás, *Balsambaum* László 21 éves kárpitosségéd 10 napi elzárás, *Lakatos* Flóris 19 éves zenész 15 napi elzárás, *Berkovics* Oszkár 19 éves kárptossegéd 20 napi elzárás. Ezenkívül elítélte *Hegyi* István 56 éves puskaművest, mert mint házi légoltalmi parancsnok, a légoltalmi őrség kiképzését hanyagul teljesítette, 20 pengő pénzbüntetésre vagy négynapi elzárásra, *Tükör* Ilona 31 éves tejfiókkezelőt, mert mint házi légoltalmi parancsnokhelyettes, a házból elköltözött, anélkül, hogy ezt az illetékes légoltalmi parancsnokságnak bejelentette volna, 50 pengő pénzbüntetésre vagy ötnapi elzárásra.

— **BEKÜLDÖTT HIREK. — SZOMBAT. — KÜLÖNFÉLÉK.** — A Magyar Haditengerészeti Egyesület »Zrinyi« Központi Csoportja, összes központi, valamint budapest-környékbeli helyi csoportjainak és a Váci huszár helyi csoportnak a bevonásával holnap, vasárnap hajókirándulást rendez a MFTH Visegrád termesgőzösén, a felszabadult felvidéken élő volt magyar haditengerész bajtársak látogatására. A gőzös reggel ½7-kor indul az esztergomi hajóállomásról.

NAPI HÍREK

JÓ REGGELT!

A Vihar előadása elmaradt a multkor a Szigeten, mert vihar volt. Most az Ahogy tetszik kerül sorra, ha az időnek tetszik majd.

A debreceni mentőorvosok megszüntették munkájukat. Tűzoltók mentették meg a helyzetet.

Egy angol lap azt írja, hogy Angliában senki sem tudja, hány szigete van az angoloknak. Ilyesmi is csak Angliában történhetik meg.

Megtartják az összes futballmérkőzéseket vasárnap. Drukkolóban úgy sincs hiány.

Mindenben első a Pesti Napló

— **A honvédelmi miniszter köszönete.** A mult év folyamán egyenjogúságunk visszanyerésével, majd a Felvidék visszacsatolásával kapcsolatban a társadalom minden rétegében megnyilvánult az az óhaj, hogy a honvédség fejlesztését önkéntes adományokkal is elősegítse. A hazafias felbuzdulásból származó önkéntes adományok befizetésének minél egyszerűbb módon való lehetővé tétele végett annakidején a honvédelmi miniszter »A hadsereg fejlesztésére felajánlott adományok« címen 63.716. szám alatt csekkszámlát nyittatott. Az e célra eddig befolyt önkéntes adományok végösszege 126.300 pengő. A honvédelmi miniszter ezt az összeget most 50 darab golyószóró és a hozzátartozó rajfelszerelés beszerzésére fordította. Ebből az alkalomból a honvédelmi miniszter őszinte köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik hazafias áldozatkészségtől áthatva önkéntes adományaikkal hozzájárultak a magyar királyi honvédség felszerelésének gyarapításához.

— **Cím- és jellegadományozás.** A kormányzó *Fehér* István és *Csikor* Miklós hivatali főtiszteknek a rendőrségi segédhivatali igazgatói címet és jelleget, *Völgyi* Gizella és dr. *Krizsán* Liviusz hivatali tiszteknek pedig a rentőrségi főtiszti címet és jelleget adományozta.

— **A MÁV közlése.** Az Államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a Budapest keleti pályaudvarról 7 óra 30 perckor induló 1502. számú, valamint az oda 23 órakor érkező 1501. számú vonatokkal továbbított budapest—poprádfelkai közvetlen kocsik közlekedése szeptember 1-től kezdve megszűnik, továbbá az 1520—1519. számú éjjeli személyvonatokkal továbbított hálókocsi közlekedése a Budapest keleti pályaudvar—kassai útvonalra korlátoztatott.

— **Budapesten keresnek egy eltünt pozsonyi úrilányt.** A pozsonyi magyar tanítóképző intézet növendéke volt *Mucska* Ágnes 18 éves leány. Az intézetet ebben a tanévben megszüntették. A leányt ez elkeserítette; panaszkodott, hogy *se németül, se szlovákul nem tud, mit csináljon Pozsonyban.* Az elmult hét szombatján a leány eltünt pozsonyi lakásáról. Hozzátartozói arra gondoltak, hogy Budapesre jött, ahol rokonai és ismerősei élnek. Hamarosan kiderült azonban, hogy *budapesti ismerőseinél nem jelentkezett.* Hozzátartozói pénteken a főkapitányság bűnügyi osztályán bejelentették eltünését. A főkapitányság az eltünésről rádiogrammot adott ki; eszerint a leány *168 cm magas, sötétszőke, szeme barna és feltünő ismertető jele, hogy jobbtérdén balesettől eredő vágás sebhelye látszik.* Mindenkit kérnek, aki tud valamit a leányról, jelentse a főkapitányságon *Marosi* Lajos detektívfelügyelőnek, vagy jelentse be a *Katolikus Népszövetségnél*, Szentkirályi ucca 7. szám alatt.

— **Franciaországgal nincs távbeszélő magánforgalom.** A *Magyar Távirati Iroda* jelenti: Franciaország a magántávbeszélő forgalmat további intézkedésig felfüggesztette. *Franciaországgal tehát magánbeszélgetések nem válthatók.* Algirba, Franciaországba, Lengyelországba, Szíriába és Libanon köztársaságba, továbbá Tuniszba összebeszéltnyelvű, valamint szám- és betűjegyesnyelvű magántáviratok nem küldhetők.

— **A debreceni OMIKE kultúrestje.** A debreceni **OMIKE** ma este kultúrestet rendez a **Magyar Zsidó Szellemi Közösség** tiszteletére a hitközség dísztermében (József kir. herceg ucca 26.). A kultúresten, amely 8 órakor kezdődik, Kardos László mond bevezetőt; utána Sós Endre irodalmi problémákról tart előadást. Ascher Oszkár és Gellért Kató költők verseiből szavalnak.

— **Újabb álhírlapíró-álrészvényest fogtak el.** Hetek óta tart a rendőrség hadjárata az álhírlapírók, a részvénytársaságokat zsaroló álrészvényesek ellen. A közgazdasági élet megtisztítására folytatott hadjárat során pénteken délben előállították a főkapitányságra *Kiss* Sándor 53 éves állásnélküli magántisztviselőt. Ő is mint álrészvényes működött és illegális jövedelemre tett szert. Őt is *átkísérik a toloncházba*, ahol rendőrbíró dönt a sorsáról.

— **Az új szófiai magyar követ Szófiában.** *Szófiából* jelentik: *Jungerth-Arnóthy* Mihály, az új szófiai magyar követ Szófiába érkezett. A pályaudvaron a magyar követség tagjai és a külügyminisztérium protokollfőnöke üdvözölték.

— **Eltemették leveldi Kozma Dénest.** A váratlanul elhúnyt leveldi *Kozma* Dénest, aki németországi munkahelyére visszatérőben gépkocsiszerencsétlenség áldozata lett, pénteken délután temették el a fejérmegyei Baracskán. A gyászoló család iránt óriási részvét nyilvánult meg a társadalom minden rétegében és többszáz főnyi gyászoló közönség kísérte el utolsó útjára. A csendes gyászszertartást a baracskai lelkész végezte el a kis katolikus kápolnában, amelyet az elhúnyt bajtársai, barátai, a család tisztelői és a volt 10-es huszárok virágerdőbe borítottak. A koporsót az édesatya fehér gladiolus koszorúja borította és még a kápolna előtti térre is jutottak szebbnél-szebb virágok. A szomorú gyászmenetben részt vett Baracska népe is és a koporsót hatalmas tömeg kísérte el a domboldalon lévő csendes falusi temetőbe, ahol rövid ima után helyezték örök nyugalomra az oly fiatalon elhúnyt unokát nagyatyja, *Kozma* Ferenc — költői nevén *Bárd* Miklós — sírhantja mellé.

— **Polgármesteri jelentés a főváros elmúlt féleszendejének eseményeiről.** Most készült el *Szendy* Károly polgármester jelentése, amelyben a főváros elmúlt féleszendejének eseményeiről számol be. Közli, hogy júliusig a főváros 42.6 millió pengő értékű közmunkát és közszállítást adott vállalatba. A Ráday ucca és Dunapart közti terület szabályozási terve elkészült és a közraktárak lebontása után itt park lesz. *Félév alatt mindössze 61 légoltalmi óvóhely építésére kértek engedélyt.* Kiszámították, hogy a jobbrahajtás bevezetése Budapesten 8,600.000 pengőbe kerülne. Az élelmiszerfelhozatal 9 százalékkal emelkedett, a hús-, zsír- és szalonnafogyasztás napi fejadagja 1 dekával emelkedett. A levegővizsgálatok megállapították, hogy *a főváros levegője már nem olyan szennyes, a helyzet valamivel javult.* A villamos és az autobusz bevétele emelkedett. A leventekötelezettség kiterjesztése miatt Budapesten a leventék száma ma már 60.000 a tavalyi 28.000-rel szemben. *A múlt félévben 2107 iparjogosítványt adtak ki, az előző év első felében 4366 iparjogosítványt.*

— **Magyar művész magyaros motívumokkal díszítette Amerika legmodernebb szállójának termeit.** A kanadai Vancouverben most készült el az amerika földrész egyik legmodernebb és leghatalmasabb szállodája. *Tizenkétmillió dollárba került a szálló építése.* Az építési munkát már évekkel ezelőtt megkezdték, de hosszabb-rövidebb megszakításokkal csak most fejezhették be. Magyar szempontból igen nagyjelentőségű ez az építkezés, mert a hatalmas szálloda termeit, belső díszítéseit *White* Lajos montreali magyar művész festményei borítják. A hatalmas banketterem békésmegyei szűrmintás díszítésekben tarkállik, a terem mennyezete magyaros tölgygerendázatból áll és az egész berendezés magyarstílusú. *Az új szállóban 600 szoba van*, a leggazdagabb berendezéssel. *A szálló éttermeiben naponta 6000 vendéget tudnak kiszolgálni. 166 tonna márványt használtak fel az építkezésnél.* A magyaros díszítések és festmények *nagy sikert arattak* és Vancouver város új szállójának a magyaros stílus a legnagyobb vonzóereje.

— **A budapest—wieni személyhajójáratok megszüntetése, egyben személyhajójáratok fenntartása Budapest és Révkörtvélyes között.** A Magyar Kir. Folyam- és Tengerhajózási Rt. igazgatósága közli, hogy a személyhajójáratokat Budapest és Wien között azonnali hatállyal beszünteti. Egyben közli az igazgatóság, hogy a belforgalom érdekeire való tekintettel szeptember hó 2-ával kezdődőleg Budapest és Révkörtvélyes között hetenként háromszor, az eddigi menetrendi időbeosztás szerint, személyhajójáratokat tart fenn olyképpen, hogy a hajó Budapest Eskü térről minden hétfőn, szerdán és szombaton 18 órakor indul és a közbeeső állomások érintésével minden kedden, csütörtökön és vasárnap 7 óra 40 perckor érkezik Révkörtvélyesre, ahonnan az eddigi indulási napokkal ellentétben, minden kedden, csütörtökön és vasárnap 11 óra 55 perckor indul és ugyanezen napokon 21 órakor érkezik Budapest Eskü térre.

— **A szombathelyi püspök rendelete az anyakönyvi kivonatok kiállításáról.** *Grősz* József, szombathelyi püspök a zsidótörvény végrehajtásával kapcsolatos okiratok kiállításáról részletes utasítást küldött megyéje papjaihoz. A zsidótörvény végrehajtása okából szükséges okiratok illetékmentesek, — ismétli a püspöki rendelet is — de kiállításukért 1 pengő díjat lehet szedni. A szegényebb sorsúaknak ezt nem kell fizetniök és a szegénység igazolásához nem szükséges a szegénységi bizonyítvány. Viszont a tehetősek fizessék jószívvel ezt a díjat, mert nagyobb plébániákon új munkaerőket kell beállítani, s a lelkipásztorokra a régi, nemritkán olvashatatlan, anyakönyvekben folytatott hosszadalmas kutatások nagy terhet is rónak.

— **Ma hirdet ítéletet a tábla gróf Gatterburg Frigyes bűnügyében.** Az ítélőtábla *Márton* Albert tanácsa pénteken folytatta gróf *Gatterburg* Frigyes és társai bűnügyének tárgyalását. Az iratok ismertetése után vitéz *Tamássy* László főügyészhelyettes vádbeszédében hangoztatta, hogy *Gatterburg azokat a nőket, akiknek közelébe férkőzött, lelketlen módon kiforgatta vagyonából.* A gróf a bűnös visszaélések sorozatát követte el. Úgy vele, mint társaival szemben *súlyos büntetés kiszabását indítványozta.* A védők azzal érveltek, hogy a sértettek terhelő vallomásán kívül a vádlottak ellen bizonyítékok nem merültek fel és az egyoldalú vallomásokra marasztaló ítéletet alapítani nem lehet. Ezért védenceik felmentését kérték. A perbeszédek elhangzása után a tanácselnök közölte, hogy a tábla *szombaton hirdeti ki ítéletét.*

— **A Magyar Cserkészlány Szövetség köszönete a Pesti Naplónak.** A következő levelet kaptuk. Igen tisztelt Főszerkesztő Úr! A Magyar Cserkésleány Szövetség nevében hálás köszönetet mondok azért a buzgó fáradozásért, amellyel a Magyar Cserkészleány Szövetség első Pax-Tingjének megrendezésénél segítségünkre volt és annak munkáját hathatósan elősegítette. Ismételten köszönetet mondva igen tisztelt Főszerkesző Úrnak a Magyar Cserkészleány Szövetség nevében kívánok Jó munkát! Budapest, 1939 augusztus hó 28. *Lindenmeyer Antónia* orsz. elnök.

— **Rozsnyón evangélikus polgári iskola és kereskedelmi középiskola nyilik meg.** Rozsnyóról jelentik: Az evangélikus egyház megnyitja koedukációs polgári iskoláját és kereskedelmi középiskoláját, amelyre a vallás- és közoktatásügyi minisztérium engedélyt adott. Az intézetekkel kapcsolatban leányinternátus is lesz, amely ezen az egészséges vidéken bizonyára sok növendéket fog idegenből is Rozsnyóra vonzani. Érdeklődők részletes felvilágosításért forduljanak a rozsnyói evangélikus lelkészi hivatalhoz.

— **A főváros zsidó városatyáinak mandátuma.** A főváros igazoló választmánya szeptember 4-én, hétfőn délután hat órakor ülést tart. Az ülés tárgysorozatának egyik fontos pontja azon fővárosi törvényhatósági bizottsági tagok tagsági jogának a zsidótörvény végrehajtási utasítása értelmében való megvizsgálása, akik a törvényhatósági bizottságnak érdekképviselet, vagy örökös tagság címén vagy hivatali állásuknál fogva tagjai.

— **A vasárnap egyházi zenéje.** A koronázó templomban 10-kor Beethoven: C-dur miséje. A magánszólamokat B. Szabó Ilonka, Lenhardt Aranka, Harangozó János és Hetényi Kálmán éneklik. — A belvárosi templomban 10-kor Mozart: F-dur miséje. — A bazilikában 10-kor Rheinberger: A-dur miséje. — A vártemplomban 11-kor Meiszner: D-dur miséje A magánszólamokat Maróthi Magda énekli. A rádió közvetíti. — A pálosok templomában ½12-kor Bálint Sándor Koudela Géza: Magyar Miatyánkját, Szabady István Bizet: Agnus Dei-jét adja elő.

— **Szob hajóállomás újra megnyilik.** A MFTR igazgatósága közli, hogy az ideiglenesen szünetelő Szob állomást szeptember 2-án úgy a személy-, mint az áruforgalom számára újból megnyitja.

— **Egy Amerikában elhúnyt magyar örökölt keresik.** A csikágói m. kir. konzulátustól szerzett értesülés alapján közli a Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Iroda, hogy Nickl Bernátné szül. Rokovits Mária St. Louisban 1938 augusztus 8-án, férje Nickl Bernát pedig ugyanott 1938 december 30-án elhúnyt. A missouri állam törvénye értelmében a hagyatékra csak Nickl Bernát törvényes örökösei jogosultak és arra Nickl Bernátné szül. Rokovits Mária rokonai nem tarthatnak igényt. Ha örökösök nem jelentkeznek és családi viszonyukat 1940 márciusig nem igazolják, a nyilvános hagyatékkezelő a fennálló törvények értelmében a hagyatékot befizeti a missouri állami kincstárhoz. A Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Iroda felszólítja mindazokat, akik Nickl Bernáthoz való vérségi kötelékűket szabályszerű okmányokkal igazolni tudják, hogy jelentkezzenek az irodánál, Budapest, VIII., Fiumei út 4.

A világirodalom legolcsóbb könyvei! — Páratlan értékű, el nem avuló
FILLÉRES KLASSZIKUS REGÉNYEK
egy-egy kötet ára, hófehér papírra nyomva, egész vászonkötésben 90 FILLÉR
Vidékre csakis az összeg és a szállítási költség (kötetenként 20 fillér) beküldése ellenében szállítjuk!!!

Jósika Miklós: A csehek Magyarországon — 2 kötet, 759 oldal
Apák és fiúk — Turgenyev Iván regénye. 282 old. vászonkötés
Scott W.: Ivanhoe — A legszebb angol történelmi regény. 472 old. vászonkötés
Carmen és Colomba — Mérimée regénye — 326 oldal
Jonathan Swift: Gulliver utazásai — Pálóczi Horváth György fordítása
A skarlát betű — Hawthorne — zgalmas regénye. — Bálint György fordítása. 397 old.
Poe Edgar: Túl életen és halálon — Pásztor Árpád ordítása — 325 oldal
Hugo Viktor: A párizsi Notre Dame — A világirodalom egyik legszebb történelmi regénye. 2 kötet 704 old.

Kapható AZ EST könyvkereskedésében, Budapest, VII., Erzsébet-körút 18-20 szám

Whitney Artur H.

Illusztráció angol gyermek-dalhoz fametszet -

X. Tavaszi halon
1935

MDK

Whitney Artur H. - grafikus.

Illusztr. angol opernek - dalhoz.

Fametrot.

Neuw. Szal. Mův. E. - Szinyei Társ. X. tav. kiáll. - 1935.
V. 8-19. - Kat.

Whitney Arthur Harold

5 liniś is 7 fametszete
a kön. kiadvanyban

Képzőmüvészeti Főiskola

graf. ort. munkáiból.
1934–35. Bpest. 1935.

Whitney Arthur Harold

I. c.

Ferk'pzomfoiskèvk

1933-34. 43. l.

JEGYZETEK

JEGYZETEK

420 sz.	Poslette Miniatür		18 P.	mérce	12
460 ?	Jó-Judóviselet (40-50)		30 P.	"	14
608	Morris Germann Tanger	70×27	30 "	"	17
617	Nagy Daniel Keleti vázaszár	14-28	16 P.	"	"
662	Olgyay Tájkép tehenekkel	60-80	130 P.	"	"
854	Szűle P. "	80-60	137 P.	"	21
		48-68	30 P.	"	22

WIANCKHIN (Bianckhin), Johannes Roinus

1690 Nagyrombat

Ars 1997 249

ífium, festett,

stett, faragott

VI. század.

. XVI. század

m, egyenesen

nek átmeneti

tély zárófalán

ríves nyílású

an egyszerű

Wibel Mihály

ötvös

Master Michel Wibel gold-
schmid zu Ofen. 1523. ba

—ch—n. Adalékok a magy.
ipar történetéhez. Arch.
Ért. 1879. 117 l

Wiblinger Alajos, ötvös

Az Orsz.M.Kir.Iparmüvészeti Iskola tanarai,tanarsegédek,/segédtanarok/,-Szakoktató: Wiblinger Alajos, Müvéssés és maratás 58.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iaskola/1880-1944/ oktatasi rendszere és forrasai 375.old

Müv.Tört.Ert. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Wiblinger Alajos

1917-18. művés és maratás szakoktatója.

Éimisk 1930. 78. l.

MDK

Wiblinger Alajos

1917-8. müvésés maratás

Az Ipm.Isk. ...tanárai és szakoktatói... Iparmüv. Isk. Évk. 1934-36. Bp. 1936. 47 l.

Mattens Wicci

ötvös,

Mesterré lett 1580 ban

Kolozsvárt.

Jakab Elek. Kolozsvár

története. Bpest. 1888

II K

313. 1.

Wich Pál

Otr

Kőmagyötvj. 1367. 12

Patak Jenő

Táblakép.

"Gyerekekkel tréfáló Két leány".
Wichmann A.müve a Müegylet nyeremény tárgya.

Fővárosi Lapok 1864.I.V.4.441.old.

Patak Jenő

Müpártolás.

Czwetkovics Ferenc/Pécs/nyerete a Müegylet sorsolásán Wichmann A."Gyrekekkel tréfáló két leány" c.művét.

Fővárosi Lapok 1864.I.V.4.441.old.

Patak Jenő

Wichmann A./Dresda,19.sz./festő

"Gyermekkel tréfáló két leány"c.müve a

Müegylet sorsolási kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1864.I.IV.1.332.old.

Patak Jenő

Wichmann A.festő/Drezda/19.sz./

müvét sorsolás céljára megvette a

Müegylet.

Fővárosi Lapok 1864.I.III.25.279.old.

Patak Jenő

Wichmann festő/19.sz./ müve a Mütárla

szemle c.cikkben.

Fővárosi Lapok 1864.I.III.3.203.old.

Wichmann F.

hamburgi rézm.

Érsekujvár ostroma

(1663)

repr

Bubeller

160.1.

után

élet könyvét tartva,
usa lombard- iszt-
fejlettebb román-
zolás ismétlődik
gszebb kihangzá-
ugy mint a Felvi-
ergomi kaputipus-
ló esztergomi ki-
volt, példáját
zág különböző ré-
op- és ivbéllietes
ugaton a sopron-

Wichmann J.

hamburgi rajzoló

U. 960

Érsekujvár laskepe

1685.

repr.

Kincses Kalendarium

Bp. 1912. (Képek

a régi Magyarország-

ból.

Garadnai ref. templom

Nagyméltóságú
Vallás- és közokt. Minisztérium
Budapest.

A Nagyméltt. Minisztérium 1938. évi november hó 2-án kelt 13.934/1938. III.

Wichand Ádám
(vag Wicham??)

1776. Vácott öntötte a
kókai rk. templom egyik
harangját.

MOB 499/1917

DOSKAR FERENC KÖNYVTÁRA

HELYSZÁM: 3580
A. bal fiók

SZAK: V

SZERZŐ NEVE:

FORDÍTÓ NEVE:

KÖNYV CÍME:

KÖTÉS NEME: ALAK:

KIADÓ: ÉV:

LÁSZLÓ FÉLE PAPÍRGYÁR TEK
TÖRV. VÉDVE

Wichart Ferenc

épitéz

1 -

Bierbauer Virgilar-

Kislakásos családi
házak mintatervei
Bp. 1941. 42 - 43 l.

A vallás és közokt.m.kir.mi

1908 évi 25114. szá

III c. ügyoszt.

Méltóságos

Br. Forster Gy

a műemlékek össz.

Folyó évi nov

iratára való hivatkozáss

MDK

Wichart Ferenc, MXXX építömester
sz. 1881. bpesti lakos.

1924. dec.lo.én tartott ülésen vették fel a Kamara tagjainak sorába.

A Budapesti Mérnöki K amara közleményei. Tagfelvétel
A MMÉE Közlönye. Bp.1924.LVIII.kötet. 51-52. sz. 169. lap.

Wichlidka

Kolicsi Eramikus

l

Sikmagyeram

72. l.

[illegible]

énytársaság, Zólyomban.
ott 1902.

Gyetván.

Sürgönycím:
„Népbank" (Zólyom
(Gyetva

: Zólyom 20.

Postatakarékpénztári számla 21802. sz.

*Zólyom, 190*8. augusztus 3-án

O O T T O úrnak

Budapesten.

lyószámlája javára postatakarékpénz-

Wichlidka

cseh származásu keramikus
1816-tól a holicsi gyár igaz-
gatója, alatta a gyár angol
kemény cserepet és kőanyag
árut kérjitett. 1827-ben alatta
szünt meg a gyártás Holicsou-
Török-Holics. 146. l.

~~Arobium domesticum X. 16.~~

Wich (Wigt) Pál

ötvös Nagyszeben

Körnagyötvj. 244 l.

1367 Paulus Wich (Wigt), M 1599, † 1623. (A :III,24. Gy : 63.) Művei az alábbi csekély eltérést mutató jeggyel ismertek. — *Arbeiten mit der folgenden, ein wenig abweichenden Zeichenvariante bekannt.*

1368 *a)* Kehely, hatkaréjos talppal. — *Kelch m. Sechspaßfuß.* — „1610."

Ev. egyház, Monora — *Ev. Kirche, Donnersmarkt.* Expos. 1913:124. *Roth:111, 249.*

b) Serleg, reneszánsz díszű hengeres szárral. — *Pokal, am zylindr. Nodus Renaissanceornament.*

Ev. egyház, Szerdahely — *Ev. Kirche, Reussmarkt. Roth : 183, 448,* képpel — *mit Abbildung.*

c) Talpaspohár, fenekében vésett címer. — *Kluftbecher, m. grav. Wappen im Boden.*

Piarista-Múzeum — *Piaristen-Museum,* Bp.

Wichmann A. Patak Jenő
festő/19.sz./müve a Mü-
egylet nyereménytárgya.

Fővárosi Lapok 1864.I.V.4.441.old.

Wichmann T.

vérm.

l.

Szilágyi: Mag. nemzet
tört. VII. 700. l.

amely összegek, ahelyett, hogy
den vonalon jótékony hatást fe
tanak és örökre elvesznek a ma

A Magyaros Öltözköd
előadóttakra való tekintettel
fordul a nagyérdemü Elnökséghe
kásságunkat vegye nagybecsü er
mozgalmunkhoz és mondja ki, ho
jai - egyelőre legalább- nemz
alkalmakkor magyaros jellegü r

Ugyanekkor tisztele
a nagyérdemü Elnökség figyelmé
gunknál ugy gyermek, férfi és
ra- elsőrendü divattervezők ál
delkezésre, feletto kivánatos l
tal felülvizsgált müvészileg k
léses tervek kerüljenek megval

Ezzel kapcsolatban
Bizottság a nagyérdemü Elnöksé
figyelmét felhivni a f.évi nove

Joh. Wichman

1. Eigentlicher Abriss der Essecker Brücken und derselben verbrennung. – Fol. Joh. Wichman fecit Hamburg. Alul: 2 hasábu ritka röpirat: Man hat allerhand ... seinen Rükmarsch angetretten. Hamburg bey Thomas von Wiering 1685.

Bubics Magyarországi vaisk. tb. 26. l.

Clovio, Giulio

fecit.

J. Wichman

rézmetsző.

1. Die Belagerung Neuhäusel (Érsekujvár), nagy fol. az első metszet alatt jelezve: „J. Wichman fecit Hamburgi."
E rajz szép, tiszta és nagyobb képet adja Érsekujvár 1685-ki ostromának. Alul német, két hasábu részletei miatt érdekes történeti szöveggel: Jener Criticus gibt vor ... Proviant darin gewesen." – Ezen, Hamburgban „im Gulden A. B. C." v. Wiering Tamás-nál 1685-ben, nyomtatott magyarázat közepén Érsekujvár madártávlati hűséges fametszete látható. Felette érdekes röplap.

Bubics. Magyarországi várak

SB 19. l.

Eustach Tobiás

ötvös.

XVIII. sz.

Wichmann J.

U. 960

rev. 13.

Vše dej.

Wickmann A.

"Gyermekkel játszó leányok" c. festményét megvásárolta a Müegylet kisorsolás végett,-irja a Budapesti hirvivő c. rovat.

Családi Kör, Bp. 1864. ápr. 3. V. évf.
14. sz. 332. lap

Wichman J

Eszék. T. 279.

Az Eigentlicher Abrisz der Weltberühmten Essekker-Brücke in Ungarn, und wie dieselbe in jetzigem August-Monat zum Theil verbrandt worden czimü és HAMBURG, Zu bekommen bey Thomas von Wiering im Guldenem A,B,C, 1685 jelzésü röpiven fölül az eszéki vár ostromát és az előtért átszelő hid égését szemléljük a DRAW FLU-on hadihajókkal. Felirata a sastól tartott lobogón:

Eigentlicher Abrisz
der
Essecker Brucken
vnd dersselben verbrennung

alól balra: J. Wichman fecit Hamb:

Rm., mér. a rl. 19.3 : 31.6 cm.

Wichman, J.

Bécs. -T.3670.

A háttérben látjuk WIEN-t, az előtérben pedig a felszabaditó csapatok küzdenek a törökökkel. Fölül Ernst Rüdiger, Graf von Starenberg, LEOPOLDUS I. Römischer Keyser, MAHOMET IV. Türckischer Keyser, Achmet Bassa der Türckisch Grosz Vezier és alól Fürst von Waldeck, Churfürst von Sachsen, König von Pohlen, Churfürst von Bayrn, Hertzog von Lothring mellképei nyertek elhelyezést. Felirata fölül:

Die Belagerung
und Entsatzung
Der
Stadt Wien
Ao 1683.

alól balra: J. Wichman fecit.

Rm., mér. a rl. 29.7: 36 cm.

145-92-3.

Wichmeier Ida

Jutalmat kapot viz és olajfestményeire a Marastoni festészeti akadémia növendékeit biráló bizottság javaslatára, közli az Iró és Művészet c. rovat.

Divatcsarnok, Bp. 1853. okt. 13.
56. sz. 1125-1127. lap.

Wichtel Mária

festő

festette a Angolkisasszonyok zugligeti templomának Szent Szaniszlót és Szent Mihály adrangyalt ábrázoló falképét 1914-(?)ben

Richterangolkis

94. l.

i Tanácsos és Elnök Úr!

nhez a „Műemléki Országos Bizottsága
emek kiállitású kötetét, melyet
temre bizott egyházmegyei könyvtár
es volt. Midőn ezen nagybecsü ajándé
net kifejezem, mély tisztelettel maradok

alázatos szolgája
Vagner József
pápai prelátus, olv. kanonok.

Wichtl Mária

Jestő

Festmenyei az Angol-
kisanzonyok zugligeti
zárdatemplomában.
Hogy mik ezek, a hűlye
szöveg ből nem tűnik ki.

Horvtemplép

31. l.

33 AUG. 10

BUDAPEST
33 AUG 12-2

M.D.U

WICHTL pallér

A újlaki plibániatemplom
1877-i helyreállításánál építés-
vezető pallér
Schwendtner fővárosi
mérnök mellett

Budapest műemlékei II. Bp. 1962. 160.l.

Wichura Ernst

festő

szül. Löwen †, † 1843. okt. 11

felső magyarországon

megfulladt.

Egy szép nagy tájkép,

mely a kotterbalki ~~bányai~~

bányavidéket ábrázolja

(Szepes vm) Polnisch

Artur bankigazató tulajd.

Bpesten.

Kőszeghy Elemér ~~tulaj~~

közlése.

Lásd Tieme-Becker

† (Szilézia)

MAGYAR-FRANCIA TÁRSASÁG SOCIÉTÉ FRANCO-HONGROISE

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS UTCA 12. FÉLEMELET.

NYOMTATVÁNY

_____

_____ *úrnak*
úrnőnek

Budapest

_____

_____ *ker.*, _____ *út / utca / tér* _____ *sz.*

Felelős kiadó Wertheimer Klára
Dr. Berkes és Gerő Merkur nyomda
Budapest, IV, Frohászka Ottokár-utca 6.

Wichura, E.

cseh festő
Krasznahorka vára, olajf.
Krasznahorka-Horszuret,
3 drb, olajf.
Dernő látképe, olajf.
Dernői kohók, olajf.
fenti művei az
alábbi muzeumban

Mihalik József. A krasznahorkai várban létesített Andrássy Franciska grófné ereklyemuzeum leíró lajstroma. 2-ik kiadás Kassa, 1912

13. l.
15. l.
48. l.

s z e m é l y

lakóhelye (község, járás, ország) és pontos lakcíme (út, utca, házszám)	vallása	békefoglalkozása (állása, alkalmazása) és annak helye	szakk (tanult kép
8.	9.	10.	

Wick Béla dr.

Wick Béla dr. Kassai kanonok, műkedvelő tájképfestő Telepy Károly modorában. Kassai részleteket is fessett nehányat több példányban is. Saját közlése

Kassán 1940. okt. 26.

GRIMMING Simon szobrász † 1759

Kassa, ferencz templom, a templom oszlopai
elhelyezett Nagyboldogasszony-szobr

Wick Béla 2005 161. i ill

lexandre
1 with gouache painting and needlepoint lace
pearl sticks. The sticks are fastened together

ve come apart from each other; the leaf has
'he sticks are broken and some are

ai, 1980

en ground is divided into five fields by spiral
strip of lace bordering its upper edge. In the
ghtly and loosely dressed and resting in a

WICK 2005

Wick Béla: Szent Ferenc rendjének
története Kanain. Bp. 2005.

ıd 1885

(?)

l with tempera. At the top the leaves are

the bottom by a brass rivet and handle with

l studs on the guard-sticks.

incomplete. The silk tassel is frayed.

kovszky, 1959

ıaissance composition painted on bare wood

dle a winged putto with the forked tail of a

raised in the air; open in front of him is a

ing acanthus, and on either side – above

WRETBUND, Franz Ferdi

1826- ban fal-i mennyezetkép

Kassa, Ferences templom

WICK Béla 2005. 159.
162
163

(eiván ennél össze-vissza)

and 1885

leaf on eighteen gold-painted, pressed

re fastened together by a brass rivet and

f is repaired in the middle.

leaf there is a branch in winter with roses and

eam metallically, are adorned with pressed

r.

ULRICH Mátyás eperjesi harangöntő

Kassa, ferences templom 1663

WICK Béla 2005. 84.

136.

1. Fan
2. Brussels (?), c. 1880
3. "Point de gaze" lace leaf c

embellished with gold and silver foil. Tl
and handle. The rivet has a mother-of-pe

4. One of the guard-sticks is
5. L. 26 cm, w. 52.5 cm
6. Presented by the Rákóczi
7. Inv. no. 55.955
8. Inside a frame of flowers a

called "point de rose" ornamentation on
small scallops tracing a series of arches;
of a large, open shell. On the sticks, fro
bouquets of small flowers; on each of th

SCHNEIDER Lajos festőművésznek

Kassa, 1778, - a ferences templom
homlokzatának
megújítója

WICK Béla 2005. 124.

with machine lace appliqué on sixteen chased
rivets. The sticks are fastened together by a
ers.
nd becoming frayed. Six sticks are broken or

ai, 1980

are formed by black lace put onto an
these can be seen bouquets of roses and
ed ribbons, and, in the middle one, a swallow
rnamentation on the sticks consists of

VIERD György harangöntő

Eperjes

1650 Kassa, ferences templom
2 harang

WICK Béla 2005. 84.

n eighteen celluloid sticks. The sticks are
lluloid handle.
discoloured; in four places it is torn. Four ribs

tation of the uncoloured leaf is built on five
flowers topped with leaves $\sqrt{7}$, and on motifs
etween them. The lower span is bordered by a
he sticks are unembellished. A cord and tassel

VOIT Pál művészettörténész

dr. Voit Pálné szül. Oláh Tóth
Éva †

2005. július 27.

vonatkozik. A monumentalitásra való törekvés nemcsak a freskófestés terén nyilvánul meg — hanem a szobrászatban is. Örömmel olvastam a lapokban, hogy a főváros mintegy húsz közszobornak, nyilvános kútnak stb. felállítását vette tervbe. Ez nagy lehetőség a magyar szobrászat számára, amelynek nem is fognak elmaradni a jótékony következményei. Nem szabad elfelednünk a terv szociális érdemét, míg más szempontból emlékszobrászatunk rászorul a javításra. Reméljük, ez a húsz szobor sok mindent fog feledtetni. A szobrászokban megvan a vágy az új, nagy feladatok után s nemcsak kenyérkérdést látnak az új munkaalkalomban. A lázas buzgás, amely ezen a téren nyilvánul, a Madách-pályázat esetében is kitünt. *A Madách-pályázatról szívesen szólok*, annak ellenére, hogy a pályázó művészek egy részével *nagy szellemi expressziók után.* Remélem, hogy azok a kiváló szobrászművészek, akik talán rossz információk alapján félreértették szerepemet a pályázaton, de kiknek működését nagyrabecsülöm és akik közt sok régi barátom van, *éppúgy részt fognak venni az újabb pályázati kiíráson.* Ez is csak hasznára lesz a megalkotandó szobornak, mint minden művészi polémia, ha jóhiszemű. A kontroverzia művész és kritikus közt végeredményben csak a művészet hasznára válik és tisztázza a légkört. *Remélem is, hogy olyan Madách-szobor fog állani Budapesten, amely méltó a magyar szobrászokhoz is, meg Madách Imre szelleméhez is.*

— Miben látja professzor uram a művészek szociális helyzetének rendezését, amelyet az imént már érinteni méltóztatott? Miben látja a művészek megsegítésének módját?

Állam és művészet

— Az apró segélyek nem jelentenek komoly segítséget, egyedül a nagy munkaalkalmak — feleli

zépiskolai rajzoktatás és a művészi nevelés kérdésével. Gróf Teleki

MADÁRSZÁRNYON

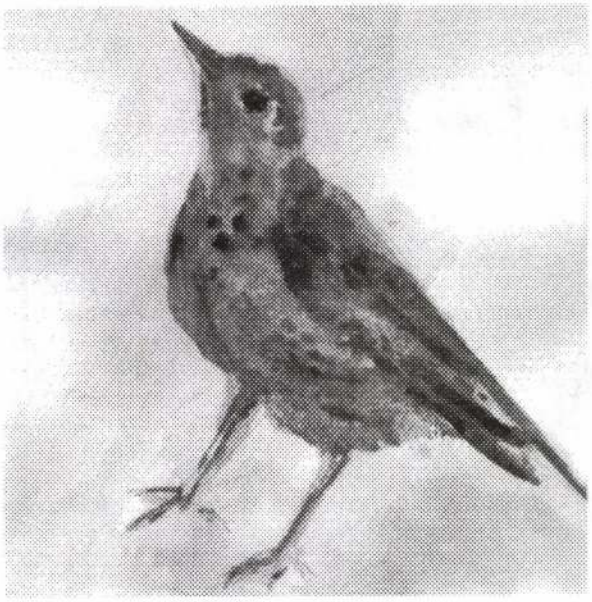

Tóthárpád Ferenc versei – Pápai Éva rajzai

Ismeretterjesztő kiadványként is aposztrofálható a Madárszárnyon címmel megjelentetett négyzet alakú kis füzet, amely a legkedveltebb madarakat mutatja be versek és akvarellek segítségével. A színes, esztétikus küllemű kiadványt nem csak gyermekeknek, felnőtteknek is jó szívvel ajánlják a szerzők: Tóthárpád Ferenc és Pápai Éva.

A költeményeket Tóthárpád Ferenc jegyzi, akinek ez a hatodik önálló kötete. A kőszegi SOS Gyermekfalu munkatársa már többször bizonyította, hogy lírai és prózai műfajban is otthonosan mozog. Kultúraelméleti, helytörténeti és irodalmi vonatkozású írásaival egyaránt találkozhatott már az olvasó. Az elmúlt évben például a kőszegi kaszinók történetéről jelentetett meg egy kötetet.

Ezúttal tizenhat madárról írt játékos hangvételű, mondókáknak is beillő költeményeket, melyekben felsejlik a madárélet megannyi mozzanata. Szerzeményeihez **Pápai Éva készített illusztrációkat**. A művész vízfestékkel, természetes közegükben, élethűen ábrázolja a szárnyasokat: a szövőmadarat, a szarkát, a fecskét, a jákót, a fakopáncsot, a gogót, a szajkót, a pásztorgémet, a verebet, a pelikánt, a vörösbegyet, a cinegét, a kácsát, a darvat, a hattyút és a varjút. A tehetséges képzőművész elsősorban vallási témájú alkotásairól ismert. Nemcsak grafikákat, festményeket készít, hanem szobrokat is. Díjnyertes munkái Európa számos országában megtalálhatók. Művészetének sokoldalúságát jelzi, hogy a Szentatya ausztriai látogatása alkalmából a pápai oltárra három gyertyatartót és corpust készített. A Madárszárnyon című kiadvány nem az első ilyen jellegű munkája, 1997-ben Losonci Mihály Madarak karácsonya című verseskötetéhez készített illusztrációkat.

Mail Art Kaposváron

Büszkék lehetünk. Egy somogyjádi fiatal alkotó képe is látható volt a Kaposvári Vaszary Képtár Mail Art című nemzetközi kiállításán. A kiállítás rangját jelzi a díjakat felajánlók sora: Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete, Somogy Megyei Közgyűlés és Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata. Nem sznobizmus, hanem a tárgyilagosság vezérli a kiállítás támogatóinak felsorolását is

A kiállítás megrendezésében **Vöröss András** festőművész elévülhetetlen érdemeket szerzett. Zsigereiben érzi napjaink forró kásaként kerülgetett problémáit – az egyén –, a család- és nemzetrombolást, a kultúrrontást, az agymosást, a mindebből következő horror, a bűn diadalát az erény felett. Műveiből, koncepciójából mindez kitűnik.

Tételes elemzésre nincs lehetőségem. Néhány reflexió azonban – Illyés Gyula szavaival –, visszajár, kísérteni. Mert a ma holnap már tegnap, múlt lesz. És a művész feladata – éppen Illyés szerint –, a múltat megnyugtató módon lezárni. Erre hivatkozva merül fel a kérdés: megnyugtató-e az agyonkozmetikázott, alapjaiban meghamisított múlt?

Károly Sándor Áron Triptichonja, Dárdai Zsuzsa Lila-fehér reflexiói, Szabó János Fa-kéregetője kimondja a ma lényegét. Ők már megtették a dolgukat, a magukét. A miénk az amnézia végleges száműzése. Elfogult somogyjádiként ezért vagyok büszke **Kupás Péter kísérletező kedvére**, amely egy axiómára épül. Jelesen arra, hogy a művészetek édestestvérek. Kupás – a szürrealizmus jegyében –, műfaji „rendetlenséget" teremt, „...hallgatva a mások csöndjét, valakiét, aki megfoghatná a kezét."

Vallató Géza

Budapesten és Bayreuthban: a Parsifal

Ezen a tavaszon is, a húsvéti ünnepek táján számos operaszínpadon kondulnak meg a harangok Richard Wagner Parsifal című „fennkölt ünnepi játéknak" nevezett alkotásában. Az egyetemes kultúrtörténet úgy tartja számon ezt a művét, hogy nem illeszthető a színházi szezon más időszakába. Rendszerint csak Húsvétkor, Karácsonykor tűzik műsorra, éppúgy, mint Bach passióit. Ez a zenedráma sem kerülhette el az előző műveinek sorsát, a kritikusok támadását. Legérzékenyebben a barátságuk során meghasonlott Nietzsche lesújtó ítélete érintette, aki a kereszt előtti megalázkodással vádolta vallásos ihlete miatt. 1882-ben a bayreuthi Festspielhausban történt ősbemutatója után, két emberöltőn át félreértések kísérték. Még a századforduló új zenei áramlataiban is napirenden tartották bírálatát.

„Ezt az öregkori művét szokás lebecsülni, – kelt védelmére Thomas Mann – amely tulajdonképpen a legérdekesebb, ebben van a legnagyobb zene. A legmodernebb és a legújabb. Ezt még senki sem haladta meg... Wagner munkásságát a Parsifallal koronázta meg, ma is valamennyien a Parsifalból élnek, azon rágódnak!"

Alapeszméjét a szerző, a francia és a német legendákban előforduló edény, a Szent Grál mondaköréből merítette. Erkölcsi fordulatot jelentett eszmei világában, ahol addig a hatalom és a szerelem küzdelmei uralkodtak. Rendkívüli zenei és művészi megoldásokra építette: szimbolikus hangképletek sora, cselekmény nélküli allegorikus zenei képek, hosszan és mintegy önmaguknak daloló énekesek szinte Beethoven vágyát testesítették meg, a színpad nem egyéb, mint a zene láthatóvá vált tettei. A címe a tiszta, jámbor balga hősre utal, aki nem harcokban szerzi érdemeit, hanem az emberi együttérzés, segíteni akarás a részvét jegyében teljesíti küldetését.

Partitúráját Wagner először Lisztnek mutatta meg, ő játszotta le a művet és Wagner énekelte hozzá a szólamokat. Hatásától mindketten mélyen megrendültek. E misztériumjátékkal új műfajt alapozott meg a zeneirodalomban. Ez volt a búcsúja életművétől. Előadási jogát harminc évig őrizték Bayreuthban. 1914. január 1-én szólalt meg Budapesten a Népoperában. Európában az elsők között hallhatta a magyar közönség. Ezen a napon tartották premierjét a párizsi Nagyoperában is. Egy hónapon belül 10 világváros 12 színházában ismerhették meg az áhítatos ünnepi játékot. Az emlékezetes budapesti előadáson Anthes György énekelte a címszerepet német nyelven, Mérei Adolf rendezte, Reiner Frigyes vezényelte. Kereszty István fordításában, Závodszky Zoltán a húszas évektől kezdve szólaltatta meg, legendás alakítással.

Számos magyar művész emlékét, sikerét őrzi a bayreuthi Parsifal krónika is. Ferencsik János a harmincas évek elején zenei asszisztensként a Wagner család kedvelt vendége volt Bayreuthban. Arturo Toscanini Ernster Dezsőt választotta az egyik főszerep, Titurel szólamára. A Wagner fivérek, Wieland és Wolfgang 1951-től „Új-Bayreuth" néven új korszakot nyitottak a Wagner művek előadásához. A Parsifal, majd később a Lohengrin címszerepét is Kónya Sándorra bízták, éveken át. Az utóbbi évtizedekben főként Wolfgang Wagner, Götz Friedrich rendezésében Markó Iván koreográfiájával, magyar táncosokkal állították színpadra a viráglányok jelenetét. Az idei felújításban újra magyar viráglányok is szerepelnek, Korondi Anna, Schütz Atala szólót énekel a mű látványos jelenetében, a július 25-től augusztus 28-ig tartó Bayreuthi Ünnepi Játékokon, A Parsifal premierje mellett még a Tannhäuser, A bolygó hollandi és a négy estetét betöltő Ring, A Rajna kincse, A walkür, a Siegfried és Az istenetek alkonya hangzik fel. Visszatér Pierre Boulez a Parsifal vezénylésére, rendezőként pedig Christoph Schlingensief debütál.

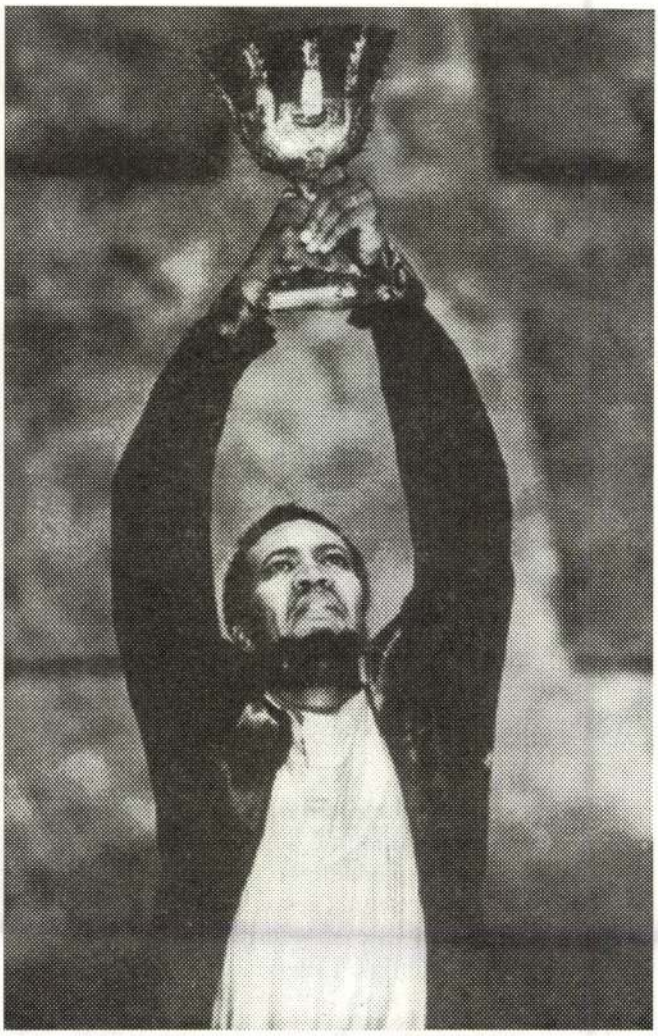

A Bayreuthi Ünnepi Játékok egyik legünnepeltebb „Parsifalja" Simon Estes a Grál kehellyel.

A magyar zenei élet emlékezetes eseménye zajlott le 1983-ban a budapesti Operaházban amikor több évtizedes tilalom feloldásával műsorra tűzhették a Parsifalt. Nagy ünnepet jelentett a megrendült közönség és a mű-

Wick, Gregorius, MDK

"vitrarius Posoniensis"

1584. márc.27. Az országgyülés alkalmából az udvari hivatalok elhelyezésével kapcsolatos helyreállitások költségeiben (Pozsony) a nevek között szerepel.
325.o. 523. adat.

Kapossy János:Müvészettörténeti regeszták a királyi határozatokból és rendeletekből. III.
(Közzéteszi Bánrévi György)
Müv. Ért. 1956. V. évf. 4. sz. 318-330.o.

Wick, Gregorius

"vitrarius"

MDK

1583. ~~[illegible]~~ jun. 17. Az 1582. évi országgyűlés alkalmából a kamara pozsonyi palotájában végzett javitási munkákról szóló elszámolás névsorában szerepel.

324.o. 511. adat.

Kapossy János: Művészettörténeti regeszták a királyi határozatokból és rendeletekből. III.
(Összétoszi Bánrévi György)
Műv. Ért. 1956. V.évf. 4. sz. 318-330.o.

Wick György

pozsonyi üveges

1583

l.

Ságuvegesipar

122-1.

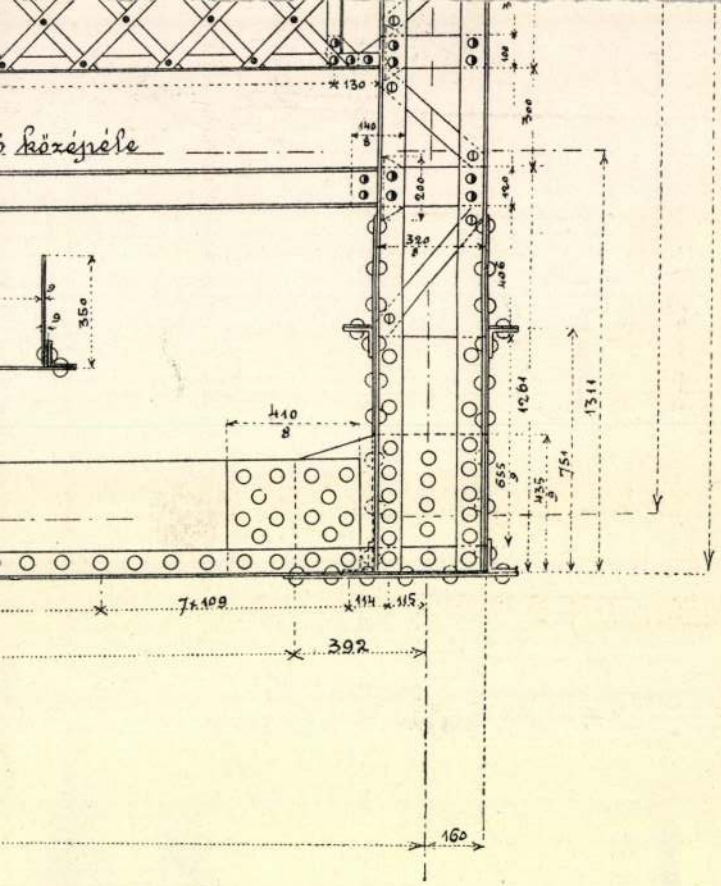

mm-es és a fekete pont a 10 *mm*-es szegecseket jelenti.

Wick János és

Henrik

puskamüvesek

Sopron 1459.

lásd

Házi Jenő dr vitéz

Sopron sz. kir. város

története. I. r. 4. k.

Sopron, 1925. 369. l.

Europa

Könyv Szerkesztő és Könyvkiadó

Budapest

V. Nádor utca 36. IV. 1

Wickenburg István

Neuvreti halon

1901. ossi kiáll

275 – 284. szám

Könyvtáramban

Wickenburg István MDK

Chrysanthemum, olf.

Mücsarnok 1895. tavaszi kiáll.

MDK

Gr. Wickenburg István

Durazzo, of.

San Giovanni di Medua a Kulpa fedélzetéről

Korfu egyik erőde

N.Szal. 2.zsürimentes kiáll. 1916. máj. 22 l.

MDK

Gr. Wickenburg István

A Lovcen a tengerről látva

N.Szal. 2.szürizentes kiáll. 1916. máj. 22 l.

MDK

Gr. Wickenburg István

Santi Quaranta, of.

Korfui olajerdő, "

Valona kikötője, "

N.Szal. 2.zsürimentes kiáll. 1916. máj. 22 l.

MDK

Gr. Wickenburg István

Antivari, of.

Valonai részlet,"

Durazzo előtt, "

N.Szal. 2.zsürimentes kiáll. 1916. máj. 22 l.

Gr. Wickenburg István

Balatonföldvár, olaj

I. Balatoni kiáll. N.Szal. 1922. jan. 30 1.

Gróf Wickenburg István
Bodajki kálvária, olaj

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállitása.
1904. márc. x34 35 l.

Gróf Wickenburg István

Fiumei kikötő, olaj

A Nemzeti Szalon első máramarosszigeti kiállítása.
XXXIII. vidéki kiáll. 1908. 5 1.

Kozárd ~~/Volt/~~ 1

Története: A helység határá
Kozárvölgy nevü községek feki
család nyert adományul. 1633-
3 házzal. 1770-ben Esterházy
ban pedig a fentieken kivül E
1865-ben a falu kétharmada le

Egyutcás kisközség a
Cserhát előhegyeinek szurdoká
~~elszórt házai a vegyes alkoss~~
~~maalakitásával.~~

Temploma nincs.

Harangláb.
Története: Épült a XIX. száza
Jellege: Klasszicizáló stb.
Külseje: A tanácsház udvarán,

Wickenburg István gr.
A zuzmara, olaj
Tájkép, olaj
Paraszthház, olaj
Mákföld, olaj
Faluvége, olaj

A Nemzeti Szalon első bajai kiállitása. 1906. 9 l.

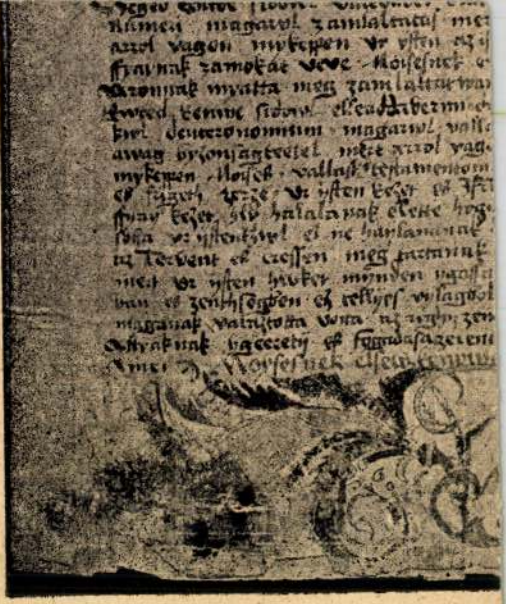

309. kép. 7. *(Mss. II. 1.) Bibliaford*

(20*)

Gróf Wickenburg István
Fiumei kikötő, olaj

A Nemzeti Szalon nyitrai kiállitása. XXX. vidéki kiáll. 1907. 4. l.

:t.György/

:a Visitatio szerint a templom épitését
di pusztatemplom anyagából kezdték
A szobrokról szóló részben leirja, hogy
. templom mellett keletre fából, bádog-
et 178e-ban a község emelt.

Kelelel.
u közepén, az utcasor felett. Körü-
sz bokrokkal. A templom szentélye ke-

lóhere alaku szentéllyel, magas kö-
mlokzati bejáratnál uj ajtókerettel.
kk időkben szokatlan lóherealaku szen-
s és a belső festés miatt nem lehet
i-e, vagy a XIX. századi bővités.
árkány az egész épület körül. A hom-
a párkány

Gróf Wickenburg István

Paraszthház, olaj

A Nemzeti Szalon nyitrai kiállitása. XXX. vidéki kiáll. 1907. 5 l.

A fa szószék ba
rózsa és virágfüzérrel.
ső lap kétoldalán egy-e
könyvet s jobbjában tol
táblát. A szobrok arany
egy-egy angyal áll, köz
szobra, vállán ezüst bá

Képek a szentély
Nagyméretü, jelezve jol
2./ Jézus a hitetlen Tá
kép, Palma Giovane isko
Krisztus siratása, soka
Paolo Veronese müve, va
litásos alkotása, 156o

Alatta barokk, f
intarziás és fent koron
175o körül.

MDK

gr. Wickenburg István

Vásár, olaj

N.Szal. I. nagykanizsai kiáll. 1906.
2 l.

M.D.K.

gr. Wickenburg István

Fiume kormányzója és festőművész, akinek "Vásárjelenetek" összefoglaló cimmel a lap több képét mutatja be és méltatja rajzait. /Aradon született 1859-ben./
"Kikötői élet", "Tengerparti árus" és két kép "Vásári jelenet" cimmel különféle jeleneteket ábrázolva.
Öt repr.

Budapesti Illusztrált Szalon Lapok, Bp. 1910. dec. hó.

M.D.K.

Wickenburg István

"Chrysanthemumaival tünik ki"-irja Rippl Rónai János: "Tavaszi Kiállitás" c. kritikájában.

Képes Családi Lapok, Bp. 1895. május 26.
17. évf. 22. sz. 351. lap

KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

MDK

Wickenburg István

Krajnai táj, olaj

N.Szal. I.nagykanizsai kiáll. 1966.
5 l.

gróf Wickenburg István

Balatonföldvár, olaj

Balatoni Társaság I. kiáll. Nemz. Szal. 1922.
jan. 26 **l.**

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiáll. 1900.

1.

Wickenburg István.

OMKT.1895.tav.

Wickenburg István festő.

Chrysanthemum. Olajf.

OMKT.1895.tav.

XV. EVF. 6. SZ. BUDAPEST, 1910. MÁRCIUS 31.

SZALON UJSÁG

KÉPES FOLYÓIRAT • A PARK-CLUB HIVATALOS LAPJA • JOURNAL ILLUSTRÉ

ELŐFIZETÉSI ÁR:
EGÉSZ ÉVRE ... 40.— KORONA.
Megjelenik 24-szer évenkint.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VII., DOHÁNY-UTCZA 82.
SZERKESZTŐ:
Dr. NEMES ALFRÉD

UNION POSTALE:
UN AN ... 50.— COURONNES
Parait 24 numéros par an.

Telefon: 109—62.

A KULTURA JEGYÉBEN.

Ha az emberiség kulturájának, haladásának igaz szimbolizmusát valaki meg akarná írni, fantasztikus meseköltés, érzékelhető elbeszélés vagy rideg prózai alapon, talán keresve sem találhatna készebb témát, mint azt a valóságot, a mely a *Nobel* névhez s annak fogalmához csoportosul.

Ha meseköltő volnék s meg akarnám írni ezt a szimbolisztikus mesét, úgy állítanám be, mint a hogy a szívre, lélekre és értelmiségre hatni akaró kipróbált mesetémákat. Felvonultatnám a közismert motivumokat, a mese hősét, a kinek a gazdagság tündére — látatlanul — kilöki kezéből azt a tálat, a melyben ugyan nem izletes eledel, hanem gyilkos folyadék van, a melyet mohón szív be a lábam alatt levő porladó, darabos talaj s amelylyel együtt a kiömlött folyadék olyan rettenetes pusztító anyagot alkot, mely halomra öli az embereket, ha ágyú röpíti ki rájuk. És a gazdagság tündére milliókat és milliókat hozna, a melyeket a milliók kiömlött vérrózsáiért fizet a gonosz emberiség. De jönne az igazság tündére s azt mondaná: most már millióid vannak, gyilkoló eszköz szerezte neked s hogy valami mód kiengeszteld a sors haragját; add vissza a vérrózsákból szerzett millióidat, hogy azzal az emberiség nyomorának leküzdésére, boldogságának elősegítésére, *örök békéjére* fordítsa — az emberiség. «És minden jó, ha jó a vége» vagy «a sors» kiengesztelő kötelessége közismert érzés jegyében befejezném mesémet.

Ha ridegebb formában akarnám megírni ezt a szimbolizmust, a mesebeli s tündérmotivumok helyett: salétromsavat, glicerint, azután a kettő vegyülékét; nitroglicerint, infuzória-földet, bombát, melinitet, ekrazitet, háborút s végül Nobel-dijat vonultatnék fel motivumok gyanánt!...

Ha általánosítani akarnám, nagyjában felsorolnám, hogy mi mindent rakott le a kultura az emberiség ölébe: fényt, ragyogást, higienát, tisztultabb, emberibb örömöket, tudományt, művészetet, általánosabb élvezetet, a technika csodáit, tüneményes vívmányait, de be kellene népesíteni az árnyoldalakat is. Rettenetes gyilkoló szerszámok — nem olyanok, mint a «barbár» korszakban! — Dreadnoughtok, új betegségek és sok egyéb minden rajzana a kultura árnyalatában, a melynek nüanszaiban — mennél jobban olvad át a teljes homályba — ma még láthatatlan s talán csak a jövőben kilobbanó átkai pihennek a kulturának!...

* * *

Emberi fantáziának, hidegen érzékelő elménck egyaránt grandiózus gondolat nagy összefoglalásban nézni, mint viaskodik az emberi kulturának fény- és árnyjátéka abban a rembrandti félhomályban, a melynek árnya is világít, de a melynek fénye is tele van borongással, sejtelmekkel, szorongó, bizonytalan érzésekkel s problémákkal.

Melyik lesz a győztes, örök lesz-e a harcz, mint a hogy örökkön megvolt az emberiségnek az önmagával való dualisztikus harcza?

Ma csak e fény és árnygrandiózus, hol félemeletesen, megdöbbentő, hol lelki emelkedéssel telt játékát szemlélhetjük.

Minden újabb esemény, a mely pár röpke szó alakjában vagy szenzációsan érdekes leirásban a kultura haladásáról ad hírt, kettős érzést vált ki intellektusunkból: a nagyszerűt és kétkedően baljóslatút.

Csak figyelnünk kell minden sort, minden jelentéktelennek látszó hírt, a mely ezekről beszámol. Hogy rezeg át az emberi természetünknek mindenre reagáló ösztönén mindjárt az első pillanatban az eshetőségek és lehetőségek felállításának egész gondolatvilága.

Melyik fog «ebből» többet profitálni? a fény- vagy az árnyoldala a kulturának?

Büszke önérzettel hangoztatjuk: ime a technikai vívmányok, a tudományos haladás alig egy évtized alatt új korszakokat nyitott meg az emberiség jövő fejlődésének.

A fényt, hőt, villamosságot, beláthatatlan távolságokra rezegtethetjük! Már örömittasan látjuk a korokat, a mikor ezek a titkos természeti erők úgy áthálózzák földünket, a hogy mi akarjuk!...

És ekkor — a midőn vernei fantáziával festjük a jövőt — egy daczos fény villan fel a rembrandti kulturfélhomályban. Ez is fény, de nem olyan, mint a többi!

Ez gyilkol, bűvös, titokzatos fluidumokat rezegtet magában. Ezer és ezer mértföldre, talán a föld egyik oldaláról át, egészen a másikra s a hol élő lényt talál útjában, sugaraival perczek alatt elsorvasztja a szervezetet!

Nem lehet útját állani, feltartóztatni!

Talán radio-hatású, mint az a másik titokzatos elem, maga a radium, a mely gyógyít és roncsol, éltet és sorvaszt! Ma még nem tudjuk!

De mit jelent ez az egy jelenség csupán magában a technikai vivmányok terrenumán! — mondja ajkbiggyesztve a kulturfanatizmus.

Ott a dinamika csodás távolságba röpítő ereje, ott az emberi büszkeség legújabb grandiózitása: a lég meghódítása!

Miénk a föld, a víz, a levegő! Urai vagyunk egészen.

Úrrá leszünk a tűzön is s vakon fog akaratunknak engedelmeskedni az alchimistáknak e hírhedt öt őseleme!

Igen, fog engedelmeskedni a lég, víz, föld, tűz, mert az emberi tudat, az emberi akarat, a melyet a selectio-tan legmagasabb rendűnek tart, nem fog addig nyugodni, a míg a kultura szolgálatába nem kényszeríti. Ki fogja szívni a lég légköri elektromosságát, a föld mágneses erejét; a tűz, napfény minden használhatóságát alkalmazni fogja saját czéljaira.

És a mikor talán tüneményes nagyszerűségben élvezi mindezt, nem fog-e az emberi indulatból, ösztönből kipattanni olyan szikra, a mely az elért, az alkotott eredményeket használja fel fegyverül egymás ellen mindaz ellen, a mit hatalmasat és nagyot alkotott s a mely szikrát lánggá, mindent elpusztító, megsemmisítő lánggá fog szítani ez az emberi ösztön, indulat, a mely alacsony, sötét, nagy és nemes dolgok elkövetésére mindig egyforma volt az emberiség legsötétebb koraiban ép úgy, mint a hogy az lesz a jövőnek kulturában megtisztult korszakaiban?

Iván Ede.

UDVAR ÉS TÁRSASÁG.

Budapest, 1910. márczius 31.

Elmultak immár a husvéti ünnepek, megkezdődött a mindennapi munka, a küzdelem folytatása, a komoly élet ezer gondjának viselése.

Királyunk is már visszatért Wallseeból Schönbrunnba, ahol Ferencz Szalvátor főherczeg családja körében töltötte a husvéti ünnepeket.

Királyunk igen jó egészségnek örvend, kedélyére azonban igen rosszul hatottak a legutóbbi magyarországi események, melynek megtörténte óta egy-egy elitélő szóval visszatér azokra majdnem minden nap. Igen nagy részvéttel van szeretett és hű emberei iránt.

Most két helyen emelnek szobrot uralkodónknak rövid időn belül, az egyiket Ischlben, a másikat pedig Wienben a városház előtti téren, ez utóbbinak alapkőletételi ünnepélyét a király születésnapjára, augusztus 18-ra tervezik.

Ferencz Ferdinánd kir. herczeg több napig vendége volt gróf Mailáth Lászlónak Dolnji Miholjacon, ahol a magas vendég szórakoztatására szalonkavadászat volt.

József királyi herczeg márczius hó 23-án déli 12 órakor a királyi várpalotában megjelent főrendek és képviselők előtt az uralkodó helyett elrendelte a képviselőház feloszlatását. Ezen aktus a szokásos czeremóniákkal folyt le.

Auguszta főherczegasszony egészségi állapota annyira javult, hogy pár napon belül a tervezett délvidékre leendő utazását már megvalósíthatja.

Erzsébet Amália főherczegnőt abból az alkalomból, hogy családjával együtt végkép eltávozik Székesfehérvárról, 19-én este szeretetteljes ünneplésben részesitette a város közönsége. Az ünneplés fényes keretben a Szent István-teremben folyt le, mely zsufolásig megtelt diszes közönséggel. Megjelent a helyőrség egész tisztikara is, élén Lóskay Gábor altábornagygyal, az V-ik honvédkerület parancsnokával. A búcsúünnepséget a Székesfehérvári Zenekedvelők Egyesülete rendezte, melynek Erzsébet Amália főherczegnő védőasszonya volt. A zeneegyesület ez alkalommal tartotta XVIII-ik filharmoniai hangversenyét. A főherczegnő pontban fél kilencz órakor jelent meg férje, *Lichtenstein* Alajos ulánuskapitány és udvarhölgye, Wensee Róza bárónő, kiséretében. Az előcsarnokban a rendezőség élén Winkler Nándor déli vasuti főmérnök üdvözölte a főherczegnőt és egy remek gyöngyvirágcsokrot nyujtott át, melyen nemzeti szinü szalagján ez a felirás olvasható: Erzsébet Amália főhercegnőnek, magas védőasszonyának, legmélyebb hódolattal — a Székesfehérvári Zenekedvelők Egyesülete. A főhercegnőt a pompásan feldiszített középső páholyba kisérték, mire kezdetét vette a hangverseny. Az egyesületi és a honvédzenekar Haydn Búcsú szimfoniáját adta elő Fricay Richárd karnagy mesteri dirigálása mellett. Utána Philipp István főgimnáziumi tanárnak Fricay karnagy által megzenésített gyönyörű alkalmi költeményét Pichler Annus énekelte tisztán csengő hanggal, nagy tetszés mellett. Majd a nagy zenekar Fricay Álmodozását és Erzsébet főherczegnő keringőjét adta elő lelkes tapsoktól kisérve. Az ünnepség kimagasló pontját dr. Kuthy József kir. főigazgató magasan szárnyaló költői lendületü búcsúbeszéde képezte, melynek frappáns hatása volt. A mikor a szónok beszéde folyamán Erzsébet Amália főherczegnőhöz intézte szavait, az egész közönség fölemelkedett helyéről, ugyanakkor felállt a főherczegnő is és állva hallgatták végig a gyönyörű szónoklatot, melynek befejezése után perczekig tartó viharos éljenzés és taps hangzott. A főherczegnő, akit könyekig meghatott a szeretetteljes lelkes ovácziő, hajlongva intett köszönetet. Nyomban azután felhangzott Dvorák Hódolati zenéje, mire az impozáns ünnepség véget ért.

A következő értesítést vettük: Alsó és Felső Surányi *Gróf Sigray Antal,* a magyar főrendiház örökös tagja, tartalékos hadnagy a 3. számu cs. és kir. huszárezredben, örömmel tudatja *Miss Harriot Daly*-vel, boldogult Markus Daly és neje született Margaret Evans leányával, New-Yorkban 1910. évi márczius hó 29-én tartandó házassági egybekelését.

Bogdanovics Luczián szerb patriarka Zágrábból Budapestre érkezett.

Gróf Tisza István folyó hó 20-án reggel Kolozsvárra érkezett, hogy jelen legyen *Zeyk* Margitnak, Zeyk Károly és Tisza Etelka leányának konfirmáló ünnepélyén, s másnap visszautazott Budapestre.

Szent Iványi Zoltán és neje néhány heti tartózkodásra Cirkvenicába utaztak.

Egy magyarrá lett asszony.

Napról-napra több társadalmi evolucióval találkozunk. Egyetlen egy század sem vetett a felszinre annyi társadalmi kérdést, mint a XX.

Ez a század tette aktualissá a munkáskérdést — a tulajdonképeni szocializmust. A nőkérdést is ez a század vetette felszinre. Ez talán minden kérdések közt a legfontosabb, legkényesebb, mert szexuális motivumokon is

Gróf Wickenburg Istvánné, szül. Pückler-Limpurg Zsófia grófné.

alapszik. Pszichologiai és lélektani törvényektől függ.

Ez a század dobta felszinre a prostitucció ellen való védekezést is. Társadalmunknak ez a rákfenéje sérti legjobban a női méltóságot. Ez ellen kellene a legjobban, a legerősebb fegyverekkel küzdeni.

A megsértett női méltóságot szolgálják tehát első sorban azok a lelkes társulatok, a melyek világszerte a leánykereskedelem ellen irányultak. Közép-Európa legtöbb nagy városában van már ilyen egyesület s az első impulzust erre az 1905-iki büntetőjogi kongresszuson, Párisban Berenger szenátor adta meg.

A leánykereskedelemmel foglalkozók szövetkezete internaczionális. Külön tolvaj-argojuk van, mint akár a betörőknek, azonfelül annyira furfangosak, körmönfontak, hogy a védekezés ellenük a lehető legnehezebb.

Fájdalom, hazánk óriási kontingenst szolgáltat a leánykereskedelemnek. A *hungará*-kat ismerik nemcsak Párisban, Londonban, Szentpétervárott, de még Kina és Japán legbelsejében is. De szállítnak mindenfelől leányokat a lelkiismeretlen kufárok.

Coote Sándor kezdeményezte a leánykereskedelem ellen folyó küzdelmet, a londoni «Vigilance Association» is erősen agitál ellene, a melyet szintén Coote alapított, a ki jelenleg a nemzetközi liga titkárja s a *Traité Blanches* czimű szaklap redaktora.

Minálunk 1906-ban indult meg a lélekkufárok elleni küzdelem. Nagy sikerrel, mert az egyesület élére olyan kiválóan nemes, magyaros gondolkozású férfiú állt, mint Alba-Regia püspöke, *Prohászka* Ottokár. A főpap egyénisége már magában elegendő arra, hogy — bár az egyesület még nehézségekkel küzd — zászlóját diadalra vezesse.

Csak nemrégen alakult meg az egyesületnek fiókja a magyar Tengermellék fővárosában, Fiumében. Arra való tekintettel, hogy ez a város közel van úgy az olasz kikötőkhöz, mint a Balkánhoz, s így a leánykereskedelem gyüjtőpontja, rendkívül nehéz feladat várand majd erre az egyesületre. Talán legnehezebb minden magyar város fiókjai közt.

A nagytudású, kitünő püspök, Prohászka Ottokár, Fiumében báró *Villani* Frigyest, kormányzósági fogalmazót bizta meg a fiók megalakításával, a mely a legnagyobb lelkesedés mellett nemrégen meg is alakult. Minden felekezeti és nemzetiségi szinezet nélkül Fiume összes lakossága melegen csatlakozott a szép társadalmi feladat támogatásához, s Villani báró dicséretes buzgalommal fáradozik a siker érdekében.

Az egyesület élére sikerült a bárónak megnyerni a közszeretet és becsülésben álló kormányzó-helyettest, *Wickenburg István gróf,* cs. és kir. kamarást, valamint nejét, *Pückler-Limpurg Zsófia grófnó,* csillagkeresztes hölgyet.

Fiatal asszonyoknak, kivált olyan egyedül az otthonnak, a családnak élő minta-asszonyoknak, mint Wickenburg grófné, alig van életrajzuk. Azért is csak rendkívül rövid, száraz adatokban számolhatunk be élete folyásáról.

Atyja, Pückler-Limpurg Frigyes, a kit az *Erlaucht* czím illetett, Württembergben szolgált és à la suite tábornok volt. Anyja Spiegel zum Diesenberg Karolina grófnő, ugyancsak egy ősrégi családból eredt. Zsófia grófné Stuttgartban született, de már mint nyolczéves leányka a bécsi Sacre Coeur-be bekerült, a hol neveltetését nyerte. Itt megismerkedett az osztrák arisztokráczia legtöbb előkelő leánykájával, a kikkel ma is élénk összeköttetést tart fenn.

Miután nevelése befejeződött, Wischenauban, Morvaországban élt, s tiszteletbeli tagja lett a bécsi Savoyai alapítványi hölgyeknek.

A teleket többnyire Olaszországban töltötte. Igy Rómában, Velenczében, s más olaszországi városokban is megfordult, de néhány telet töltött Meránban és Münchenben is. A kedves, szeretetreméltó leányt mindenhol körülrajongták s rendkívül nagyrabecsülték. Bátor sportlady is volt. Kivált a tenniszjáték s a kerékpár terén mindenütt rekordot ért el. Nővérei közül egyik — Cary — Oldofredi grófné, a másik, Olga, Lichtenstein herczeg neje, míg a harmadik, Marie, hajadon.

Wickenburg István gróffal 1905. május 30-án Wischenauban lépett házasságra a grófné, s új otthonába, Fiuméba követte férjét.

Harmonikusabb, szebb családi életét képzelni sem lehet, mint a nemes grófi páré. Két valóban kiváló lélek talált itt egymásra, s a ki csak megfordult a Salutén lévő izléses, szép Wickenburg-villában, mind azzal az érzéssel távozott, hogy hál' Istennek, nem csupán mesében hallunk még a valóban nemes, jó asszonyokról, boldog, csöndes otthonokról.

Családi boldogságukat betetőzi gyönyörü szép, okos leánykájuk Marca — Mária, a ki már fiumei gyerek. Itt látta meg először az azurszinű eget, 1906. szept. 27-én, *Manczika*, a hogy családi körben hívják, tősgyökeres magyar kis lány. Magyarul beszél, magyar verseket szaval és a mamájával is szittya nyelven diskurál, a ki bámulatos jól megtanulta nehéz idiománkat. Annyira, hogy ma már olvas és fogalmaz is.

Az új egyesület valóban nemesebb, kitünőbb asszonyt nem kaphatott volna patronessznek, mint gróf Wickenburg Istvánnét, a ki mindenhol, a hol csak megjelenik, a legnagyobb tiszteletet s a legmaradandóbb szimpathiát ébreszti; s a kit éppen úgy kedvelnek az udvarnál — különösen gratissima persona leendő királyunk, Ferencz Ferdinánd főherczeg családjában, a kiket férjével együtt meglátogatott Brioni szigetén — mint tisztelnek a legszegényebb kunyhóban. —*r.*

— Nézd e követ — mondá másnap Hilal Fifinek, midőn egy gyönyőrű gyémántot adott neki. — Még nem oly régen az én nemzetségemé. A hatalom jele volt valamikor itt a sivatagban s mikor dédapám a másik törzstől elvette, föl van jegyezve az irásban, hogy akkor sok ezer arab vérét itta be a homok. Legdrágább kincsem ez. Neked adom, szerelmem.

Fifi kisasszony legédesebb mosolyával köszönte meg a gyémántot s miközben ragyogásában gyönyörködött, megjegyezte:

— Odaát nálunk olcsóbb a gyémánt, Hilal. Majd meglátod, ha eljösz oda.

— Hová, — kérdé Hilal.

— Nahát Párisba, a mi gyönyörű szép Párisunkba — mondta kaczérul mosolyogva Fifi. Ah mi szép ott, ha tudnád! Irtak számomra télire új szerepet, olyan sikerem lesz benne, hogy egész Páris megbolondul.

— Hát itt nem szép?

TOLSZTOJ OROSZ PARASZTRUHÁBAN.

— S hét év után megfordítá
Utját megint Tiflisz felé,
Hét öszvér vitte kincseit,
De még hét is nyögött belé.
Ujjongva sírt az anyja, hogy
Im a fia eléje állt,
Nem nézte az a kincseket,
Csak a fiát, meg a fiát.
Nem nézte a bűvös szaázt,
Hártyákra írt szép verseket,
Hisz szólni is alig tudott,
Csak zokogott, csak nevetett,
Csak együgyü eszébe' száz
Meg száz ravasz tervet csinált:
Hogy' fogja már most itt a rég
Halottnak hitt kedves fiát?

TOLSZTOJ ÉS FELESÉGE. — Repin festménye.

III.

Másnap volt a nagy nap, melyet
Hét év előtt kitűztek ők,
Hogy arra Kherim megjelen
A dús Abdulla khán előtt,
Hozván a khánnak, hogy kérő
Lehessen, gazdag kincseket
S bűvös szaázát, sok dalát
A szép Mahul-Mehérinek.
— Még alszik a Nap, a mikor
Talpon van már Asukh-Kherim
És szemlét tart a megrakott,
Felczifrázott öszvérein.
A kincs meg is van egy szemig,
És hát a szaáz után tekint . . .
Mi ez? — keres, kutat, sehol
Nincs a szaáz, se bent, se kint.
Hát a dalok! szépen megírt
Fahártyák sok tekercsei?
Keres, kutat, dűt-borogat,
De mindhiában: nem leli.
Hideg verejték homlokán.
Vad kétség ül tekintetén:
«Oh jaj, Mahul-Mehérihez
Ezek nélkül hogy menjek én?
Gazdag kérő lesz ott elég
Minden felől a nagy napon —
De ő neki nem kell a kincs,
Csak a szaázom és dalom . . .»
Kétségiben felrázza hát
Anyját, a ki még szendereg,
Ijedten néz fel reá
És bárgyúan motyog-hebeg
S bárgyúan a tűzhelyre néz —
Jaj, szörnyü máglya hamvad ott:
Porrá senyvedve szénlik a
Bűvös szaáz, a szép dalok . . .
Asukh-Kherim csak felrikolt,
Csak egyet pattan a szive,
Csak egyet sóhajt: «Jaj, anyám
Miért szerettél ennyire!»

Szabó Endre.

A GALAMB PAPNÉ.

REGÉNY. (Folytatás.)

Irta **Móricz Zsigmond.**

XVII.

A kis papnén rettenetes elkeseredés vett erőt. Iszonyú szerencsétlennek és szörnyen megalázottnak érezte magát. A szemébe könnycsepp erőszakoskodott fel s alig birta megállani, hogy az ének bömbölése alatt hangos sirásba ne törjön ki.

Tolstoj uj cikke meg fog jelenni orosz
és külföldi lapokban (valószinüleg „Times"
és „Courrier Européen"-ben — egyebek közt) szept.
hó 8/21-ikén. — Egy példányt (oroszul)*) majd
elküldök címére. A mit Tolstoj ir mindent
szabad forditani. — A Vasárnapi Ujságot
nem kaptam meg. — Tisztelettel Makovicky Dusán

8/23 Aug. 1907. Jasnaja Poliana.

5. Szept. *) más nyelven azért nem, mert idegen
kiadók nincsen — ha egyáltalán — küldenek ide/többet egy
példánynál.

Dr MAKOVICKY EGY LEVELÉBŐL.

Dr MAKOVICKY DUSÁN, TOLSZTOJ RÓZSAHEGYI SZÁRMAZÁSÚ TITKÁRA ÉS ORVOSA.

Hát ő olyan semmiséggé, oly kicsi észrevehetetlen asszonynyá lett, hogy egy fiatalember meg sem látja, s mikor ő az egyetlen úriasszony valahol, nem tudja egy pillanatra az egyetlen úriember érdeklődését felidézni. Nem köszönt! Sem a mikor jött, sem a mikor elment! Pedig gyakran nézett rá, — de nem elég gyakran . . . Milyen megaláztatás! Bizonyára elcsúfult, mióta itt van falun, s oly közönségessé lett, hogy egy városi úr csak mosolyogni tud rajta, de észrevenni s úrnőnek nézni lehetetlennek találja . . .

De ezt mind az urának köszönheti! Ó, az a szerencsétlen szerelem! . . . Hogy neki parasztttá kellett lennie! . . .

A zsebkendőjét felemelte a szeméhez s fejét az ima ürügye alatt lehajtva, letörülte a könnycseppeket.

Akkor felnézett az urára s annak az arczán nagy megdöbbenést látott.

Elmosolyodott rá. Hát legalább van mégis valaki, a kinek ő a főgondja. Hálásan nézett megint az urára, mintha alamizsnát kapott volna tőle. S erre elmúlt a keserű érzés, melyet az életben való nagy magányosság keltett benne.

Megint odamosolygott az urára s mikor látta, hogy annak is felderül az arcza, nevető kedv fogta el, hogy szeretett volna felugrani és körültánczolni a tágas templomban.

Hamar fel is állott s bár még teljes két sort kellett volna végighallgatni a templomi etikett szerint, pár pillanatig meghajtva bájos fejecskéjét, gyorsan kiment. Mielőtt a papnészékből kilépett volna, még egyszer odavillant a szeme az ura szemébe, köszönt neki, nem úgy, mint az a bárdolatlan és felfuvalkodott ember! . . .

Sietve ment ki.

Odakinn felmosolygott az égre. Ragyogó napsugár öntötte el egész alakját s oly fényessé lett abban a pillanatban, a melyet még a templomajtóban töltött, az ura szeme előtt, hogy a papnak mintha angyal jelent volna meg.

Sietett haza. Letette a nagy télibundát s az ablak elé állott.

Várta a népet, a melynek a papi udvaron kell keresztül menni. De nem jött senki. Az ének tovább folyt rendületlenül.

És akkor rettenetes meghökkenés kapta meg. Hisz ő most megbontotta az istentisztelet rendjét. Neki nem kijönni kellett volna a templomból, hanem odaállani az úrasztala elé s vezetni az asszonyok sorát.

Füle tövéig elvörösödött. Rémlett neki, hogy az ura intett valamit, mikor kifelé indult, bizonyára azt, hogy hova álljon . . . Na, szegény, meg lehetett lepetve, mikor látta, hogy a felesége egyszerűen elfeledkezik az egész úrvacsorai czeremóniáról s kimegy.

Hangosan felkaczagott, olyan furcsának tetszett neki ez a dolog. Kaczagott az urán, még jobban a parasztasszonyokon, a kikről most jut eszébe, hogy mennyire izegtek-mozogtak és nézelődtek feléje. Persze hogy őt sürgették, lépjen ki már az úrasztalához, mert addig másnak nem illik, míg a papné meg nem kezdi.

Azok ugyan hoppon maradtak, és ő kaczagott rajtuk.

És aztán egyszer csak elpirult. Az villant az eszébe, hátha az asszonyok mindent kitaláltak! Már ismerte a parasztészt, a mely minden roszra jó s nem is kétkedik benne, hogy az ő elindulását rögtön összefüggésbe hozták a Thorsa Ábriséval. Jézus Krisztus, lesz itt pletyka a három ünnepen.

A száját ijedten kicsucsorította, mint a gyerek, ha hibán kapja magát s újra meg újra összecsapta a kezét.

Az ének távoli hangja beszürődött hozzá s tisztán hallotta, a mint dalolták, hogy:

Életnek vize, nyiss magadnak utat . . .
A szomju hivek keresik e kutat . . .

Ő bizony, úgy látszik, nem szomjú hiv, mert megszökött a szent kút elől! . . . Nem baj, ugyis kap belőle, ide hozzák a maradékot s azt az ebédnél el kell fogyasztani. Ráadásul itt lesz a kurátor is, meg a biró is az ünnepi ebéden. Kellemetlen szokás! S még kellemetlenebb, hogy neki ilyen hamar igazolnia kell magát.

Ej, mit, lesz, a hogy lesz! Azért van az ember, okos ura, hogy kivágja a feleségét minden bajból, a mit az maga gyűjtött szelességből a saját fejére.

Palian Ferencz fényképe.

GRÓF WICKENBURG ISTVÁN, AZ ÚJ FIUMEI KORMÁNYZÓ.

Ebben aztán megnyugodott s újra megjött a jókedve. Csak az az ének ne tartana már soká. Roppant éhes volt s erről eszébe jutott a konyha.

Rögtön kiszaladt. Zsuzsi már készen várta. Az ebéd készen volt, semmi sem égett oda, semmi sem kozmásodott meg, a levest is épen befőzte a lány s hozzáfogott a tálaláshoz. «Mégis ritka ügyes lány ez a Zsuzsi, — ismerte el magában a tiszteletes asszony, — jól vagyok vele.» S hangosan azt mondta:

— No, csakhogy egyszer nem kell vesz-

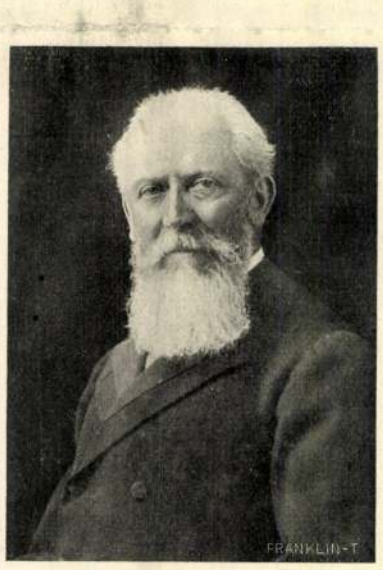

Wallach Pál göttingai egyetemi tanár (kémiai díj).

Heyse Pál német iró (irodalmi díj).

A NOBEL-DÍJ IDEI NYERTESEI.

kedni . . . Látod, neked jó! Nekem is rosz, ha rosz vagy, neked is. Azt hiszed, arra való az én tüdőm, hogy rád fújjam ki! Van arra még egyéb szükség is. Meg aztán nem is vagy már kisbaba, hogy ennyit se lehessen rád bizni. Ha délután vendég nem jön, elmehetsz egy órára a faluba.

Ezzel sarkonfordult s bement. Ha nem muszáj, nincs kedve ételszagúvá tenni a ruháját.

Ejnye, még mindig énekelnek. Sajnálta, hogy kijött, odabenn könnyebben múlt volna az idő. És az ugyis igen furcsa, mikor a tiszteletes úr bibliai mondásokat sugdos az ember fülébe, de az meg még furcsább, mikor a végén megebédelteti saját magát.

A kis papné még nem volt hozzászokva a szent élethez, s nem félt profán szemmel nézni a szent czeremóniát. Nevetett, de megérezte a hangján is, hogy igen éhes.

Csak jönnének már, mert rögtön elájul.

Az ebédlőben meg volt terítve az asztal; a hosszú fehér abrosz, a ragyogó porczellántányérok, a csillogó evőeszközök, mind oly hidegek voltak, hogy Icza asszony dühös lett, s nem tudta, nem fogja-e a jövő perczben mind földhöz csapkodni a szemtelenül szembetolakodó terítéket.

Nagyon keserves dolog a várakozás, kivált éhesen a kész ebéd mellett. Nagy jellemerő kell ahhoz, hogy az ember ne rontsa el az étvágyát. Már kék és zöld karikát szikrázott a szeme, mikor ráismert arra az énekre, a mely valahára kifelé tessékeli az embereket. A hátralevő perczek még keservesebbek voltak; kiszámította, hogy az ura szántszándékkal késik, mert útközben sorra megáll beszélgetni az emberekkel, részint azért, mert illik, hogy karácsonyi templom után sorra kezet fogjon a pap mindenkivel, részint, mert ugyis nagyon ritkán beszélhet velök, s ennek az asszony az oka.

Icza összecsikorgatta a fogát s szivesen kergette volna az egész falut a pokol fenekére, csakhogy az urát hamarabb kapja a keze közé.

Na, hál' Istennek, hát mindennek vége van egyszer! Sose hittem volna!

Nagy csizmák kopogása hallik az udvarról a lépcsőre, onnan a tornáczon végig az ajtóig. Itt a pap, de az ördög vigye el őket, itt a kisérete is.

Két nagy gubás ember lép be előre s csak utána a férje. S neki még nyájas arczot kell öltenie, mikor legszivesebben seprűt fogna rájuk.

— Édes lelkem, — mondja a pap, s gyöngéden, félve szólal meg, — mulattasd el egy kicsit a kurátor úrékat, nekem még el kell mennem.

Icza asszonynak tátva maradt a szája is a bámulattól.

— Ugyan hova?

— Beteg az öreg Csutorás, itt van a fia, hogy utolsó úrvacsorát kiván az apja. Szegény a halálos ágyon van! A haldokló kívánságát szent papi kötelességem meghallani.

— Bizony, bizony, — integettek a parasztok s lelendítették a gubát a vállukról.

A galamb papné tévelygő szemmel csak elnézett rajtuk, aztán nem szólt semmit, hanem befordult a másik szobába.

— Tessék letenni a gubát, kurátor úr, biró úr, — szorgalmaskodott a felesége helyett a pap, — tessék kényelembe tenni magukat, a feleségemnek ugyan reggel óta van valami kis baja, sajnálom is, hogy itt kell hagynom, de hiába, ez a kötelesség . . .

— Ez bizony, bizony ez! — integettek azok s otthonosan letették a gubát. Az egyházfi is bejött és hozta az úrvacsoráról fenmaradt kenyeret és a bort egy százesztendős ócska cserépkorsóban.

A pap előszedte a könyveit, a mire szüksége volt a házi istentisztelethez, aztán aggodalmas szivvel ment be a másik szobába a feleségéhez.

A legutolsó szobában, a hálóban találta meg. Ott ült mereven egy széken, háttal az ajtónak.

— Édes . . .

— Elmegy? — kérdezte fojtott hangon az asszony.

— Mit csináljak lelkem?

— Elmegy? — ismételte az asszonyka.

— Elmegyek, — mondta sóhajtva, hideg verejtékkel a férfi.

— Hát csak menjen!

Újra elfordult s mereven kinézett az abla

Wickenburg István gróf

lásd

Lex Magy Társ

620. b. l.

n vármegye.

mplom
r. k plébánia-templom és
rt".
ploma.
.
y.
ymnasium).
a
mplom.

ár és templom
lom.
)
ova), r. k. templom.
m.
m.
. (?)
mplomocska.

va).
?)
om. (?)
emplom. (?)

Wickenburg István gróf

1909 téli

kiáll. Nemzeti Szalonban

Aratás, olajf. 250 k.
Parasztföldek, 250 k.

Hajgyűrű bronzból, Árpádkori V. 171

— rozsdásból, Árpádkori V. 171.

Wickenburg István gróf

1905. tavarszi és graf-

ki 11. Nemzeti Szalonban

Vásár, olyf. 90 k

Hadrianus V. 263.

180

Wickenburg István gróf

1892. Fiume.

(12) Csendélet. Olaj.
100 ft.

Tél. k. állítás 1892/93

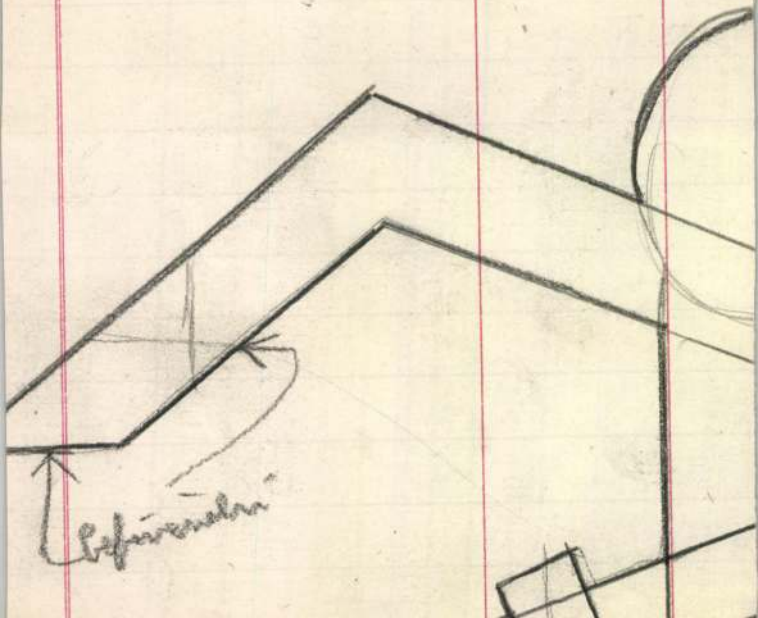
Referenčna

gr. Wickenburg István

festő

vód

SzBFi 153. l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedél

.....

a műhelyfőnök va
aláír

8. sorsz. Műhelyi minta. —

Wickersburg, István gróf

festő szül. 1859 jun. 16

Arad.

Laid Pallas Lex.

Krück II. 726. l.

Gombkötő - szerszámok III. 215

Wickenburg István gróf – Fiume

Műcsarnok
1893/94. téli kiáll.
1894. tavaszi kiáll.

Ager publicus V. 262.

Wickenburg István gróf

1905 graf.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Ősi hangulat, olajf.

300 k!

Honor V. 254.

Wickenburg István
gróf

1905 őszi

kiöll. Nemzeti Szalonban

Őszi hangulat, olaj.

300 K

Hajdúmegye V. 301.

Wickenburg István gróf

1901. őszi kiáll. Nemzeti Salon
kisebb tájrész kollekció-
val vett részt.

Nyílhegy, nejvándorláskori III. 104, 105, 109, 110

Wickenburg István gróf

1920. dec.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Birkár, olaff. 3200.–
Vaĝás, olaff. 7200.–
Lahn patak, olaff. 3200.–

Vaslándrsa T. 186.

Wickenburg István gróf

1922. balatoni

kiáll. Nemzeti Szalonban

Balatonföldvár, olajf.

La Tène taiggah VI. 16.

Wiesner Józef

1920. máj.

Ki. II. Nemzeti Szalonban

Tanulmányi alap.

3000.-

Halászati tárgyak V. 178.

M.D.K.

gr. Wickenburg István

"Chrysanthemumok" c. és Fiume vidékéről készitett tájképeiről ir N. Istvánffy Gyula festőművész "A Képzőművészeti Trsulat kiállitása" c. kritikájában.

Magyar Salon, Bp. 1895. május hó 23. kötet 230-254. lap

Wickenburg István MDK

Szentkép az erdőben, olf.
Erdei ut, olf.
Fiúmara kikötőből, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

MDK

Wickenburg István gróf, festőm.
19-20.sz.

811. Nagymacsendélet. J.l.j.: Wickenburg 92.
30 x 47. Vászon.

Ernst muzeum aukciói. XXVIII. 63.l.

Wickenburg István MDK

Részlet a fiumei Ó városból, olf.

Mücsarnok 1893/94. téli kiáll.

Wickenburg István gr. MDK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1893/94. téli kiáll.

MDK

Gróf Wickenburg István

Birkák, of.

Vágás, of.

Lahn patak, of.

N. Szal. Téli Tárl. 192o. dec.
19.1.

Graf Wicenburg Latvia

Biruka, of.

Vagge, of.

Iahn peter, of.

Wickenburg István gr.
festő
volt finnei kormányzó
† 1931. dec. 30.
Velence (Fejér vm.)
7 3 éves korában.

Pesti Napló. 1932.
jan. 1. (W.
meghalt.)

MLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
4 11 1943 szám.
343 év XI. hó 30. n.

U. 3223.

Nagytekinte

Tisztelettel kérem

várbástyán felálli

ebédlőház folyam

kölségeire a rende

6000 pengőt elszám

Wickenburg István gr-

ród

Szekesfehérvári Szemle

1932. II. 10-12. sz

65. C.

(Gróf Wickenburg István eremgyűjteménye)

A volt fiumei Kormányi és v. b. l. t. eremgyűjte mények a család a varosi muzeumak ajandekozta

Wickmann J.

Sok csata- és ostromkép metszetét készitette Happelius könyvében, amelyek közül a mohacsi csata tűnik ki.
Wickmann Hamburgban külön lapon is kiadja Ersekujvár ostromát.

Ambesata, 82.1.

Wickmann J.

K

Happelius másik könyvének címlapját Pieter van den Berge metszette, a magyar küzdelmek barok allegóriájával.[254] Ugyane munka számára J. Wickmann zavaros modorban sok csata- és ostromkép metszetét készítette, amelyek közül a mohácsi csata tűnik ki.[355] Happelius többi munkái is hemzsegnek a magyar vonatkozású képektől.[356]

Zavaros a Thesaurus Exoticorum-beli budai ostrom Meriantól átmásolt képe is[357]: Happelius metszője, Wickmann Hamburgban külön lapon is kiadja Érsekújvár ostromát.[358]

Ambesata 82. l.

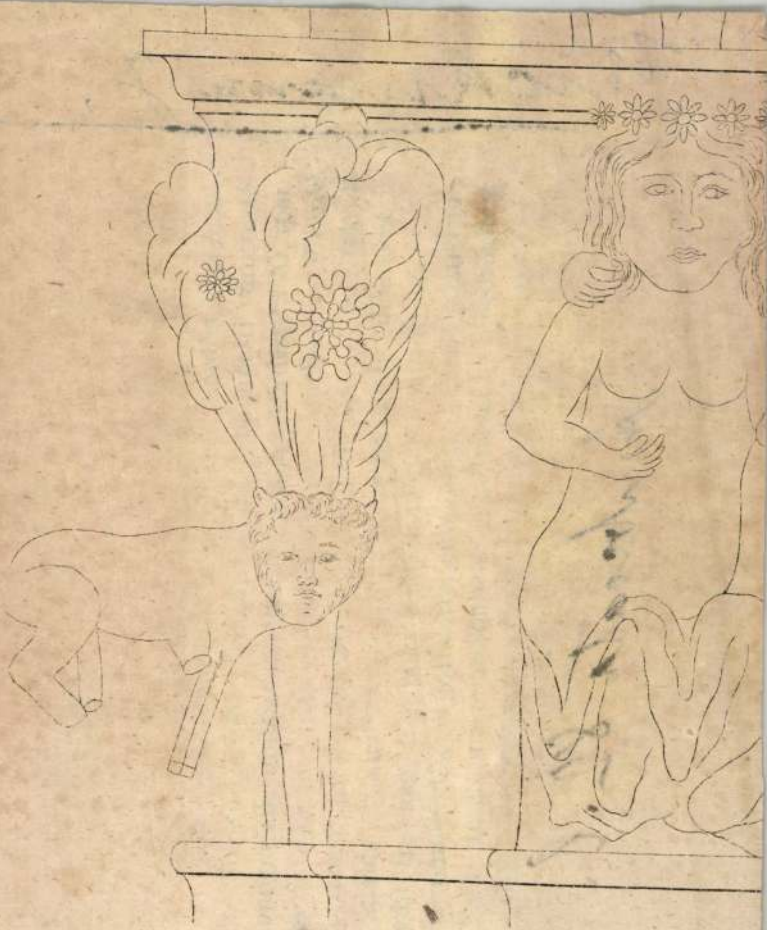

Wicktead

angol festő.

A hajóhid Buda és Pest között 1834, festmény a Székesfőváros Muzeumban

Repr.

Szügyi Elemér: Emlék Budavárából. Bpest c. n. 5. l.

nedaillonokban a következők arczképei

, hétnyolczad jobbra. Turbánját lefelé for-
és körszakált hord. Palástja brokátból való.
Turc."
étnyolczad balra. Fején turbán van, melyet
ünsza hosszú s arcza leberetvált. Köntöse
ata: Mahumeth III. Imp. Turc."
nyolczad jobbra. Turbánját lófark diszíti;
zakál van. Palástjának gallérja lehajtott.
"
étnyolczad balra. Turbánjának fülvédői
sszú. Palástjának gallérja lehajtott. Köri-
c."
hétnyolczad jobbra. Turbánját lefelé fordított
s arcza leberetvált. Köntösének gallérja
Imp. Turc."
l, hétnyolczad balra. Turbánját lófark dí-
. Brokátpalástjának gallérja prém. Kör-
c."

~~[illegible]~~. p. 184." áll.

Wicsics József

1920/21 — 1922/23

Ferképzomfoiskávk

148-l

mbe a kormánnyal, hogy megállitsam azon az uton,
helyzethez és az áldatlan belpolitikai zavarokhoz
pviselőház feloszlatása előtt kiléptem a kormány

s aggodalom és választóim ezreivel való személyes
küzdjek a kormány politikája ellen, mely a nemzet
zdasági megélhetést veszélyezteti.
ama eszme szolgálatában, mely egyedül vezetheti
ől és

nus zászlaját [illegible] ban!

irályért, Haz[illegible]

Eclet, somlyói VI. 125.

Érkezett 1904. január 21.

62/1904.Q. (Budapest, 1904. január 15-én 446.Q.a.)

Kultuszminisztérium megküldi a főfelügyelőség tagjai részére kiállított 1904. évi vasúti bérletjegyeket (Körözvény ugyan tárgyában, 1904.T.21.)

Widder Frigyes

1923. nov. M Akv Pf Egy

kiáll. Nemzeti szalonban

Tabáni öreghár, vízf.

50.000.—

II 3

Hálószíty, agrarból

öntő-minta

Fibula bronzból, La Tène VI. 129

Widder Félix

Minusarnok festő Bpest
1901-2. téli kiáll-
1906-7. téli kiáll- 246

MAGYAR ACÉLÁRUGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

29 NAP. **FEBRUÁR** 8. HÉT.

VASÁRNAP **17**	
HÉTFŐ **18**	
KEDD	

Widder Félix

Szül. 1874 apr. 28. Aradon
Budapesten, München-
és Párisban fanult. 1900-ban
végzett az ota Pesten szüködik.
Táj, enterieur, ismeretlet stb.
Szecsanosba, Halomban, 1917-
ben kongres kálmánnak
„Kollektív Kiállítás"
rott.

Sajat Körlevi

Tihaja VI. 208.

Widder Felix

Nagybányai kiáll. kat. 1912

79

Widder Félix

Münsarnok
1923. tav. Eiak. 559

Cserni Béla: A szárazság a régészet szolgálatában. Gyulafehérvár, 1904

VI. 113.

Widder Felix

Mu[illegible] 1917. 187

Veglia Pietro: Virginia Malala (658), 1326 (81).

Widder Félix

Mücsarnok
1926 - özi Ezáll - 599.

Widder Felix

U. 1326

F kik kezeikkel meglepetést
eláruló mozdulatot tesznek,
az asztal végein
foglaltak helyet és rövid ha-
ját, körnakált és bojuszt vi-
selnek.

ik övéinek

t ábrázolja, midőn az emmausi kastély-
kenyérszegéskor Jézusra ismernek. (Luk. 24.
itett asztalnál, faragott támlás-fé-
és (áldásra emelt) kezeiben tartja a kenyér-
Mind
övezi. A Megváltónak Hosszú hája vállaira
edős, palástját bal karjáu átvetette és lábait
tanítványok közül
áu látható, köpenyén ül, szűk ujjú köntöst
a földre tette, míg a másik kinek ruhájá bő
nyét és halapját nyakába akasztottan hordja.
nyösen siet tovább
lhordó (s jobbra a kastély ura ahitattal tesz ösze
a előtt
épület röpkényes gerendázata és
dnek a szabadba s az ajtó felett galamb ül.
210 : 307 cm.
fescojának eredeti vázlata.
diki előterjesztésre 1898. XII. 31-én kelt

Widder Bódog

Műesarnok festő Bpest.
1905. 6. téli kiáll. 76.

erct 13

Leeper.

Widder-Bódog

Jestő

U. 958.

magánbirtokban levő, a nagyközönségre nézve nagyobbára ismeretlen művei látha[illegible]k az Ernst-Múzeumban. Néhány válogatott szép darab reprodukcióját ebben a füzetben találja az olvasó, a nagy érdekű kiállításra, amely nyáron át is nyitva lesz, még vissza fogunk térni.

A MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZNŐK EGYESÜLETE hatodik kiállítását rendezte márciusban a Nemzeti Szalonban. Bár néhány kiváló művésznőnk hiányzott erről a tárlatról, az mégis jól megállotta a helyét s ezúttal a rendes anyagon

Widder Félix (Bódog)

WIDDER FELIX budapesti rajztanár kiállítást rendezett a Könyves Kálmán szalónjában száz képéből márciusban. Widder nyugodt temperamentumu, középszeren haladó festő, aki csöndben, visszavonultan dolgozgat s képeiből látszik, hogy kevés ügyet vet a világ folyására. Ugyancsak a Könyves Kálmán szalónjában állította ki Scholtz K. F. Róbert berlini grafikus mintegy kétszáz művét: rézkarcokat, litográfiákat, rajzokat. Rokonszenves, szolid munkák, elmélyedő, kitartó gyakorlat művei.

Művészet 1914. 187. l.

a kormánnyal, hogy megállítsam azon az uton,
ethez és az áldatlan belpolitikai zavarokhoz
lőház feloszlatása előtt kiléptem a kormány

godalom és választóim ezreivel való személyes
ek a kormány politikája ellen, mely a nemzet
igi megélhetést veszélyezteti.
eszme szolgálatában, mely egyedül vezetheti

zászlaját a fővárosban!

lyért, Hazáért"

Widder Bódog

1892/93 – 1895/96

Ferképzomfoiskèvk

148 L

Temesvári népkönyvtárak V. 300.

Widder Bódog

Szül. Arad 1874. Ifr-
Reáleretts.

1892/93 I I osztály
1892/93 II " "
1893/94 I II "
1893/94 II II "
1894/95 I-II III "
1895/96 IV "

WIDDER 1. *Bódog (Félix)*, festő. Arad 1874 ápr. 28. Budapesten, Münchenben és Párizsban tanult. 1900 óta Budapesti táj-, interieur és csendéletképeket fest. 1901 óta kiállítója a Műcsarnoknak. 1914. kollektív kiállítása volt a Könyves K. rt. szalónjában.

Widder Bódog.

VIII. o. gimn. tanuló

A nyilvános rajz- és mintázási tanfolyamot jeles eredménnyel 8 hónapig látogatta.

Iparrajziskola 1892.

A. van Dyck: A Szentháromság.

b) Az Orsz. Képtárban. 1871: VI. 16. *A. van Dyck:* A Szentháromság. — 1873: VI. 16. *A. van Dyck:* Die heilige Dreifaltigkeit. — 1876, 1878, 1879: XVI. 725. *A. van Dyck:* A Szentháromság. — 1881: 415. *A. van Dyck:* Szentháromság. — 1888: XXI. 714. *A. van Dyck:* A szentháromság. — 1896, 1897: XXI. 714. *A. van Dijck:* A szent háromság. — 1897: XXI. 714. *A. van Dyck:* Die Dreifaltigkeit. — 1898: XXI. 714. *A. van Dyck:* La trinité. — 1901, 1904: XXI. 714. *A. van Dijck:* A Szentháromság.

Widder Bodog

festő

l Művészi Ipar

1892. 2/9. l.

MDK

Wicsics József

Tanulmányfej olajf.

A Nemzeti Szalon tavaszi tarlatának katalogusa. 1920. Majus. 23. l.

MDK

Widder Bódog

Utca Tunisban, olaj

Mücs. 1905-6. téli kiáll. kat. 36 l.

MDK

Widder Bódog

festő, az iskola v. növ.

Iskolatörténeti kiáll. 1954. jun. 14.1.

Eötvös József gimn. 100 éves fennállása

MDK

Wicsics Margit

Sokoró, temp.

KMTárs 1943. tsv. kiáll. 21. o.

Wicsits József MDK

1921-ben ösztöndijat kapott

Képzőm.Főisk.Évk. 1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

MDK

Wicsics Margit

1921-ben ösztöndijat kapott

Képzőm.Főisk.Évk. 1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

MDK

Wicsics Margit

Műveivel résztvett a kiállitason.

KmTars. 1943. marc. - apr. tav. kiall.
Kiállitó művészek névsora. 30.lap

Wiesics Margit

MDK

Sokoró, temp.

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállítás

Widd

l.

Ernst Hülfmeier

Vidder Bódog

festő

l.

Erődi-Bódnár

227 l.

A Műgyüjtő, V., 1931., 6. l. — Van Marle (szóbelileg): Signorelli.

SIMONE MARTINI (sienai festő, † 1344) KÖVETŐJE

Joachim elhagyja a várost (121. kép)

Fa, tempera, 46×34 cm.

Restaurálta Endrődi Sebestyén, 1915.

-ó: Az esztergomi hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 19. szám. — Maszlaghy II., 39. szám. (Bizánci festő.) — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20, 3. l. (Simone Martini.) — Lepold—Homor 97. l. — Van Marle, II. kötet, Hága 1924., 581. l. (Andrea di Bartolo.) — Gerevich PA, 223. l. (Simone Martini.) — Benesch Belved, 70. l. (Sassetta.) — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 6. l. — Lepold—Lippay 55. l.

SIRANI, ELISABETTA (bolognai festőnő, 1638—1665)

Bemutatás a templomban

Vászon, olaj, 145×177 cm.

Gerevich: Az Újság, 1916., júl. 20., 3. l. (Sirani.) — Gerevich PA, 240. l. (Sirani.)

SODOMA (sienai festő, 1477—1549 körül) KÖVETŐJE

Ker. Szent János Magdolna

994

Wickgram G.

Cigala bassa:

Kellig, balra fordulva, tojásdad medaillonban, melyet kadi érítmények, tengeri halak s ágyúnaszád díszítenek. Fején keresztturbán van, lelógó bojtos hosszú s oldalla hegyes. Köntöse felett brokát felsőruhát visel. Feliratai fölül: CIGALO BASSA, a kereten:

ZIGALA BASSA CAPITANEO DEL MARE

a kép alatt: „Georgius Wickgram pinxit
D. Custodis excudit"

Ezt követi egy hatsoros vers „Militiae qui vis" kezdettel és „quod referamus erit" befejezéssel.

Rézmetszet, mérete a vérlapnak 19·5 : 14·4 cm.

994

329/96 № 91.

Widák Arzén

festő

Versecről, 1827 be

30 éves

lásd

Fleischer Becs

95. l.

Constantin, I. số, rézérme

IX. 171.

Widak Arsenius

Zoevès mil. Vesec

1827

Bècsi akadèmia
könyvtár

Krasznahorkavári Franczíska-creklye-
múzeum II. 237.

Nemes Wiermandi Lőrinc

ötvös (?).

A debreceni ötvöscehvér 1600 ban Rudolf által Pilsenben megerősített céhszabályait eszközlötte az összes cél nevében. Ötvös volt?

Romer Florist. A harai ötvöscéhek szabályai. Háradok. 1877 évf. 801 l

1978-909-9
Gépész.

124. Ágyfelszerelés.

1 darab összecsukható vaságy barnára mázolt bádogból, vasléczfenékkel, nyolcz lábbal, tolókerékkel, kereszt-pántokkal.

Méretei: 188 cm. hosszú, 78 cm. magas, 80 cm. mély.

Felszerelése:

a) egy szalmazsák vörös csikos vaszonból 182:90 cm. mérettel

b) 1 darab nyári barna flanel-takaró 200:147 cm. mérettel.

Értéke..... 40 K.

Régi leltári száma [illegible] 74.

L. a 214/16 n. my.

Wicsics Margit

1920/21 — 1925/26

Ferkèpzomfoiskèvk

148 f.

kormánnyal, hogy megállítsam azon az uton,
hez és az áldatlan belpolitikai zavarokhoz
ház feloszlatása előtt kiléptem a kormány

dalom és választóim ezreivel való személyes
a kormány pol
megélhetés
zme szol

zás

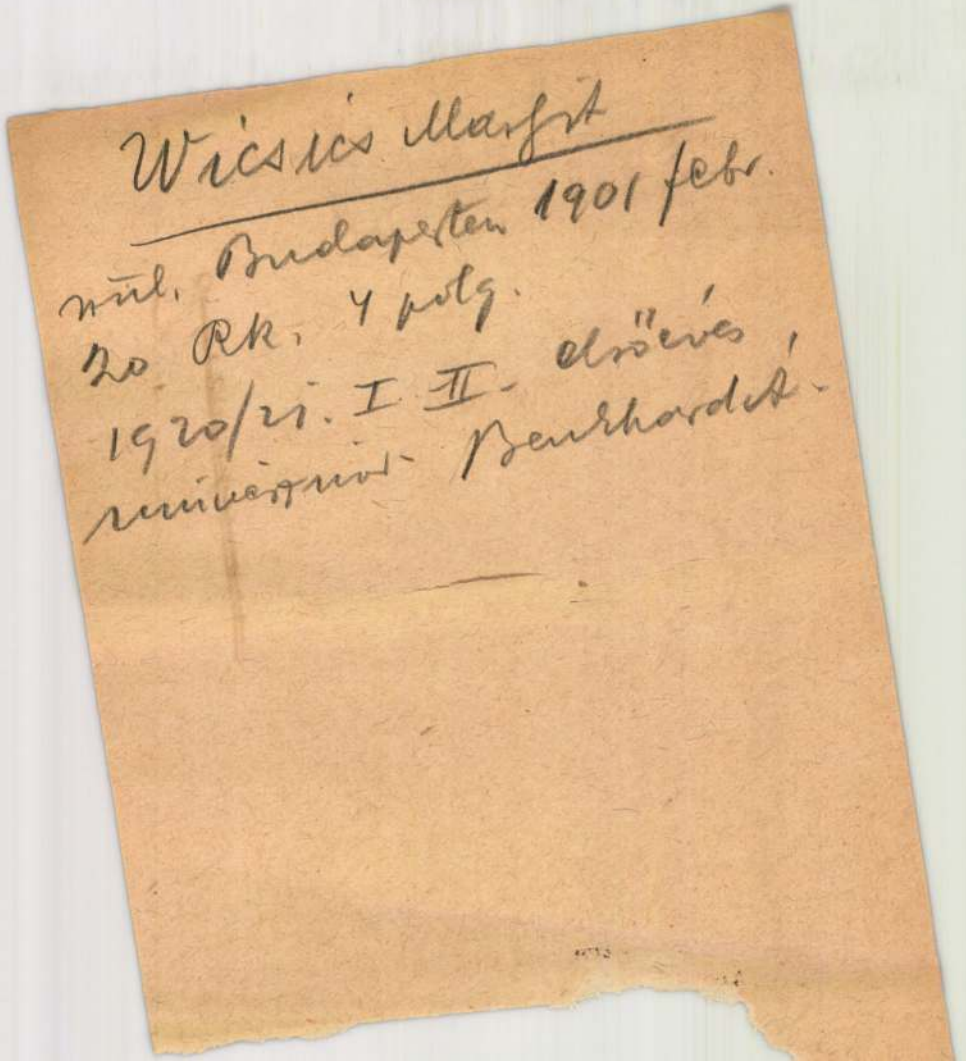

Wicsics Margit

wul. Budapesten 1901 febr.

20 Rk. 4 polg.

1920/21. I. II. – dröcves,

universitär – Benkhardt.

dalmási Olvasókör népkvt. III. 178.

~~Hradalmási~~

Widder Bódog

MDK

Utca Tunisban, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Widder Félix festőművész /1874-1939/

A Nemzeti Galériában febr. 6.-án nyitják meg a művész emlékkiállitását.

Szabó György: "Változatok" cimmel ir a müvész kiállitásáról: "Ha indokolatlanul későn is, de ezeknek a képeknek feltétlenül ide kellett eljutniuk, ahol közkincseinket őrzik." Megemliti: "Tektonikus erők", "Homokzuhatag", "Örvénylő hegyoldal", "A fák tánca" és a "Földkatlan" c. művét.

Élet és Irodalom, Bp. 1971 febr. 6.
XV. évf. 6. sz. 2. lap

1971. febr. 13. XV. évf. 7. sz. 13. lap

Widder Félix festő

Kiállítása nyílik a Mandreti Galériában

Élet és Irodalom 1971 II. 6

Widder Felix
festő-

„Honatszuhatag"
(nyomo)

Keszi Imre: Widder Félix emlékkiállitásának megnyitása,
Művészet, 1971. április - 32.oldal.

Widder Felix
festő

Az 1914-ben kiállított 100 képből
erre a kiállításra csak nékany
maradt. A kiállítás jelentős da-
rabja az „Anyám" című kép.

Keszi Imre: Widder Félix emlékkiállításának megnyitása,
Művészet, 1971. április - 32.oldal.

Widder Felix
festő-

Widder Felix rajztanár volt Budapesten.
Utolsó évtizedben önként vonult vissza
az oltatástól, hogy hitelejesítse életművét.

Keszi Imre: Widder Félix emlékkiállitásának megnyitása,
Művészet, 1971. április - 32.oldal.

Widder Félix

festő

A Magyar Nemzeti Galériában nyílt
Widder Félix emlékkiállítása. Utolsó
tárlata a Könyves Kálmán kiállítási terem-
ben volt 54-ben nyílt.

Keserű Imre: Widder Félix emlékkiállításának megnyitása.
Művészet, 1971. április - 32 lap.

Widder Félix
festő-

1910 körül beletherett Widder Félix
nagyméretű erdő képe. Ezt az erdei
tenyét mindig szerette Widder, itt is
Paál László hatása érződik

Keszi Imre: Widder Félix emlékkiállitásának megnyitása,
Müvészet, 1971. április - 32.oldal.

Widder Felix
festő -

Widder Felix „Farkasreten", „Szomok-
Zeehatag", „Ki instruktiv part" ennek
képeiben a modern festőművészet
elvi kérdésre érintettik

Keszi Imre: Widder Félix emlékkiállitásánakmegnyitása.
Müvészet, 1971. április - 32.oldal.

Nidner Félix

A Nemzeti Galériában kiállítása nyílt

Magyar Hírlap 1971 IV. 17

Nuddek Félix

Emlékkiállítása nyílt a Nemzeti Galériában

Szabó Gösty: Változatok

Élet és Irodalom 1971 II. 13

Widder Félix

Örvénylő hegyoldal, olaj, vászon
63 x 86 cm

Farkas réten, olaj, vászon
95 x 65 cm

Widder Félix, kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. 1. h.

Widder Félix

A fák temetője, olaj, vászon
63 x 94 cm

Diósjenő alatt, olaj, vászon
93 x 64 cm

Widder Félix, kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

- Ja anyácska olaj, vászon
82 x 63 cm

Kigyózó gyökerek, olaj, vászon
84 x 63 cm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix festő

1.

emlékkiállítása nyílt

a Nemzeti Galériában

Magyar Nemzet 1971 február 14

11. old.

2

Nidder Félix

„Önarckép"

„Olvasó nő"

„Anyám" c. Tépei emlitve

Magyar Nemzet 1971 február 14

11. old.

Nidder Félix

3

„Homokzuhatag"

„Az ős áldozata"

„Tektonikus erők" a lépei
említve

Magyar Nemzet 1971 február 14
11. old.

Widder Félix

4

„Földkatlan"

„Lila Tövek"

„Gyötrek" c. Tépei emlékre.

Magyar Nemzet 1971 február 14

Uhold

5

Widder Félix

„Erdő palettája"

„Kaszlak" c. Zépei emlékve

Magyar Nemzet 1971 február 14

11. old.

6

Widder Felix

„Norvégiai szikláspart"
„Körzegi tornyok"
„Kik hegy" c. Zápár emlitve

Magyar Nemzet 1971 február 14
11. old.

7

Widder Felix

„Suhanó este" c. Tépe emlitve

Magyar Nemzet 1971 február 14
11. old.

Widder félix

földkatlan, olaj, vászon 86×60cm

Gyökerek, olaj, vászon, 66×71cm

Widder félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Sók fényben, olaj, vászon 71×98cm

Tektonikus erők, olaj, vászon
64×81cm

Widder Félix kiállítása
Bp. Illusztr. Művészeti Lyceum
1911. febr.

Widder Félix

Lila kövek, olaj, vászon
66 x 93 cm

Nyári rét, olaj, vászon 66 x 93 cm

Widder Félix kiállítása
Pp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Zebegényi erdő, olaj, vászon
63 x 83 cm

Homokzuhatag, olaj, vászon
86 x 64 cm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Az ősz áldozata, olaj vászon
72 x 95 cm

Bazaltos, olaj, vászon 47x67
cm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
~~Bp.~~ 1971. febr.

Widder Félix

Kirándulás, olaj, vászon
46 × 63 cm

Nagy Bőrzsöny, olaj, vászon
45 × 59 cm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
~~Bp.~~ 1971. febr.

Widder Félix

Kék patak, Mátrafüred
olaj, vászon 64 × 90 cm

Hazafelé, olaj, vászon, 46 × 68 cm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Norvég falu, olaj, vászon
41 x 31 cm

Kertész nyággal, olaj, vászon
73 x 56 cm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Anyám, olaj; vászon 106×78cm
Olaz utcarészlet, olaj; vászon
71×49 cm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. február

Widder Félix

Önarckép, olaj, vászon 87×46 cm

Olvasó nő, olaj, vászon 83×72 cm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. február

MDK

Widder Félix, festöm.

szín
felfokozott skálája tömör tengerpartja ko-
moly értéket reprezentál.

Műcsarnok.
B.A. :Zsidó festök kiállitása.
Mult és Jövő. 1921. XI.évf. 141.l.

Kiállitások

Widder Félix kiállitasa
/Könyves Kálmán,1914/

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
187.

W i d d e r Félix festő

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
187.

Widder Félix

MDK

Hegyoldal, olf.

Mücsarnok 1929/30 téli kiállitás

Widder Félix

koll. kiáll

Könyves Kálmán

1914. márc.

Elek A. évvégi Kroni-

kája.

Az. Ujság

1915. jan. 1.

Widder Félix

koll. kiállitása
a Könyves Kálmán-
ban.

vód
z
Az Ujság

1914. márc. 29.
(e.a.: Kés kiállitás.)

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

MDK

Widder Félix

Önarckép. Olajf.

KMTárs.1901/2.téli kiall. 42.l.

MDK

Widder Félix

Widder Félix kiállitását ismertették a napilapok 1914.márc.29.

Művészet, 1914. 216.lap

Widder Félix MDK

Dombtetőn, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

Widder Felix MDK

Kőszegi részlet, vizf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Widder Felix,festöm. MDK

az uj nevek közül - egy jó képpel szerepel.

Chroniqueur:
Műcsarnok. - Téli tárlat.
Képzőművészet. IV.évf. 26.sz. 28.1.

M. D. K.

WIDDER Félix festő

1903-ban Nagybányán a hobad-
iskola novendéke

Réti Bp. 1954. 326. l.

Gyöngyösi Kalendárium, I-1909, 66 l. -
öngyösi Kalendárium, II-1910, 90-93 l. -
incsek a Mátrában. Gyöngyösi Kalendárium,
A várak élete, tekintettel a felső-
eceni Szemle, 1927, 596 l. - Pásztor
. kötet, Gyöngyös, 1933. 5, 12-14,

g nádori ága épittette. Hasznos Domokos
velében még Tar határrésze és Ágasvár
or tehát még a vár aligha állhatott.
tván fia II. Domokos, aki mint I.Károly
steri, majd nádori tisztséget visel.
ly a középkor folyamán Hasznos vár ura.
t háttérbeszoritotta a Rátót-nemzet-
svárat, mely nyilván ennek következté-
puszfává. A török időkben Hasznos vár

Widder Félix

Biró lánya, olaj

A Nemzeti Szalon nyitrai kiállitása. XXX.vidéki kiáll. 19o7. 11 1.

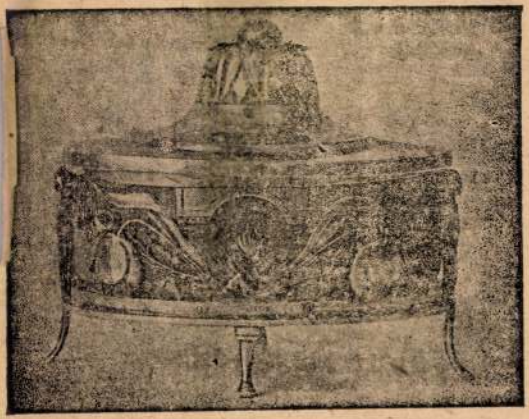

192. kép. *Cukortartó. Esztergom, 1780 körül.*

GOMBOLYÍTÓ,
ICM betűkkel.
XVIII. század.
Aranyozott réz és fa, mag. 19 cm.

BULLA,
kívül Kálvária, belül Mária és az angyalok.
Balkán, XVIII. század.
Öntött ezüst, átm. 9 cm.

KARPEREC,
gyazott zománcos dísszel, XVIII. század.

Widder Félix festőművész
Kazlak
Öreg varrónő
Tóvárosi részlet
A Wiwa Művészeti Szalon csoportkiállitása.
1922. december 17.

MDK

Widder Félix,

1903-ban az iskolában dolgozott,

A szabadiskola ideje./1902-1912/. 79.1.

MDK

Widder Felix, festö

Köszegi részlet. Vizfm.

Tavaszi tárlat. 1923 ápr.-máj. OMKT-Mücs. Kat. 4o.1.

MDK

Widder Félix

Téli tájkép, of.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz. 41 l.

617

1910.

ber 10-én. † Chiswickben 1764

képe.

jobbrafordultan, szembenézve és
et ölében, balját pedig a mellet-
ltja. Haja, szemöldöke és szeme
ő fekete csipke~~kendővel~~kötővel,
elől négy szalagpanttal és bő uj-
a párnázott szék farésze aranyo-

101.2 cm. — Lelt. sz. 3963. —
ber 29-iki 122883 sz. rendelet a-
ből 7200 K-án (2103-910). — ~~Kiti-~~
- Elszámoltatott ~~1910~~ december
1911. januári

Widder Felix
(Bodog)
festő
U. 1326

Sztrakoniczky Károly
(y K.): Öt festő.
Alkotmány
1914. márc. 29.

Koll. kiáll. a Könyves
Kálmán szalonjában

Mohácsi vész III. 182

Widder Félix
– Scholtz R.:

K

Widder Félix és Scholtz R. kiállítását ismertették a napilapok, március 29.

1914.

(Művészet 1914. 286 l.)

Minc cód

1386

Gyüjten

A hely neve	A tárgy megnevezése
Egervár,	templom Kapu-Jeletti crimerek

Widder Félix
(Bódog)

Szüft-Kiáll.
Könyves Kálmán-
nál 1915.

Katalogusa nekem
nincs meg.

MDK

Widder Vándor Felix, festö

Férfi arczképtanulmány.	Pasztell.
Női tanulmányfej.	Olf.
Csendélet.	"

A"Visszautasitottak Szalonja" 1906 körül. Kat. 19.1.

Widder Félix

MDK

Dombtetőn

Műcsarnok 1926. Őszi kiállitás

WIDDER FÉLIX

514. Hegyoldal.

KMTárs.1929/3o.téli kiáll.kat. 22.oldal

WIDDER FÉLIX

358. Önarckép. Olajf.

Képzőm.Társ.1901-2. téli kiáll.kat. 42.old.

MDK

Widder-Vándor Felix, festö

Férfi-arckép. Olf.

A"Visszautasitottak Szalonja" 1906 körül. Kat. 9.1.

Widder Félix

Őszi Táj, olaj, vászon
55 × 65 cm

Az erdő parlettája, olaj,
vászon, 39 × 49 cm

Widder Félix kiállítása
Bp Magyar Nemzeti Galéria
1971. feb.

Widder Félix

Fészer és kazlak, olaj, rászon
68 x 95 cm

Nógrádverőce, olaj, rászon
51 x 62 cm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Veröcei templom, olaj, vászon
70 x 50 cm

Kazlak, olaj, vászon 45 x 68
cm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. Febr.

Widder Félix

Kövek liliomban, papír, akvarell

470 × 580 mm

Norvég reggel, papír, akvarell

460 × 580 mm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Norvég fjord, papír, akvarell
130 × 270 mm

Sétány (Tatatóváros), papír
akvarell, 350 × 600 mm

Widder Félix kiállítása
Pp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. feb.

Widder Félix

Norvégiai szikláz part, papír, akvarell, 520 x 350 mm

Ámyjáték, papír, akvarell, 350 x 560 mm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Ordei öszvény, papír, akvarell
620 x 430 mm

Axenstrassei alagút, papír, akvarell, 360 x 540 mm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Derűs délután, papír, akvarell
370 x 280 mm

Prios ház az erdőben, papír
akvarell, 380 x 560
mm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Alkonyat Dunaharaszthiál
papír, akvarell 610 x 440 mm

Kazlak, papír, akvarell,
390 x 580 mm

Widder Félix Kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Kőszegi tornyok, papír, ak.
varell, 540 x 370 mm

Kőszeg, papír, akvarell
600 x 430 mm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Mária cell, papír, pasztell
310 x 410 mm

Magányos csónak, papír,
akvarell, 450 x 560 mm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. 1. febr.

Widder Félix

Ősti dal, papír, pasztell
150 x 190 mm

Kék hegy, papír pasztell
340 x 410 mm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Sétálóhegyen, papír, akvarell
420 × 600 mm

(Esteledik / Tortatöltés)
papír, pasztell 330 × 420 mm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Konstruktív part (bizarr sziget)
papír, pasztell, 450 x 340 mm

Suhanó este, papír, pasztell
340 x 420 mm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Vízuteca, papír, pasztell
330 × 420 mm

Önarckép, karton, ceruza
550 × 380 mm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Tó az Alpokban, papír,
pasztell, 330 x 420 mm

Tárlóban: fényképek, dokumentumok.

Widder Félix Kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. Febr.

Widder Félix

Táj a Rét, repr.

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Wiolder Félix

A fák temetője rep.

Wiolder Félix kiállítása
Bp. Modern Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

A fa menyegzője, 1911

Widder Félix kiállítása
Bp Magyar Nemzeti Galéria

Widder Félix

A fák tánca, repr.

Widder Félix kiállítása,
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Verőcei templom, repr.

Widder Félix kiállítása,
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Karlsk, rep.

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix festő

A Nemzeti galériában emlék-
kiállítása nyílt

Szocialista Kulturáért 1971 III.

Widder Félix

Korcsolyázók, olaj, vászon
62 × 46 cm

A fák táncra, olaj, vászon
94 × 66 cm

Widder Félix kiállítása
Bp Mozgó Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

Május (virágzó fák) olaj, vászon
99×69 cm

Szeptember vége, olaj, vászon
89×63 cm

Widder Félix kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971. febr.

Widder Félix

A fa menyegzője, olaj, vászon
73×60 cm

Dombok között, olaj, vászon
87×68 cm

Widder Félix, kiállítása
Bp. Magyar Nemzeti Galéria
1971 – febr.

WIDDER FÉLIX

Meghívó

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

MEGHÍVJA ÖNT

WIDDER FÉLIX

FESTŐMŰVÉSZ

EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1971. FEBRUÁR 5.-ÉN, PÉNTEKEN DÉLUTÁN FÉL 6 ÓRÁRA

MEGNYITÓ BESZÉDET

KESZI IMRE ÍRÓ

MOND.

71 1 fnyv 14 0320

Widder Félix 3

Arra kell gondolni, hogy saját hangulatvilágát, érzelmeit, töprengéseit, örömét, fajdalmát örökítette meg bennük. A fák menyegzője, Fák tánca, Fák temetője, ciinü festményei példázzák ezt leginkább. Jelentősek még finom hangulatú pasztelljei, akvarelljei és kitűnő portréi.

(b.e.) Widder Felix emlékkiállításáról.

Ország-Világ 1971/11 20 old.

Widder Félix

A fák hánca

Országos Világ 1971/11 20 old.

Widder Félix 2

egyik-másik tájképe Van Gogh-i ihletésű; merész, szinte lázas szétséget és belső izzást sejtelő-faktúrája emlékeztet erre. Ami azonban teljesen egyéni és újszerű festészetében, hogy a fákat szinte mozgásukban ábrázolja. Mintha nem csupán élő, de érző, derűs és bánatos, a széllel dacoló és szemedő lények kerültek volna ki festőszerszáma alól.

(b.e.) Widder Félix emlékkiállításáról.

Orszag-Vilag 1971/11 20 old.

Widder Félix 1

A Nemzeti Galéria disztermében rendezett kiállítás rendkívül érdekes művészegyéniséget revelál. Widder Félix, a több, mint három évtizede elhúnyt festőművész olajképein különös természetlátás nyilatkozik meg. Az erdő világát meglepő szinellentétekkel, fallhatásokkal mintatja be..

(b.e.) Widder Félix emlékkiállításáról

Ország-Világ 1971/11 20 old.

A Könyves Kálmán kiállításából. Widder Félix: Tanulmány

— Régóta kér az asszony, hogy vegyünk egy tehénkét, otthon nem tehetem, mert mindjárt azt emlegetik a faluban, hogy Csomor Józseféket fölveti a pénz. Innen hazavihetem, anélkül, hogy a falu megtudná.

Tehenet vesz? Gondolá János, hisz akkor ez jómódú ember, aki aligha cserél a tüskevári sírásóval. Most már szégyelte magát, hogy gyanakodva fogadta a kollégáját és elhatározta, hogy kijavítja magát. Rögtön kihozott a szobából egy tele kulacsot.

— Isten hozta szomszéd urat. Egy kis papramorgó, ne vesse meg.

— Köszönöm, jót kívánok.

És nagyot húzott a kulacsból, aztán elővett egy bicskát és egy darab kenyeret és falatozni kezdett. Közbe-közbe kortyogattak a csutorából. Lassanként belemelegedtek a beszédbe. Csomor József beszédes ember volt, ő a felesége révén összeköttetésben maradt a faluval, nem hült ki a szíve és nem üresedett meg a lelke a nagy magányosságban. Hozzá is tudott szólni mindenhez, a szegény Dráb János csak úgy leste ajkairól a szót. Szalonnát és zöld paprikát hozott ki a házból, s megkínálta a vendégét, ő maga is hozzálátván. Végre már bátyámnak és öcsémnek szólították egymást, Dráb János egyszerüen letegezte jóval fiatalabb kollégáját. A szokatlan beszélgetés egészen fölizgatta a sírásót, arca kivörösödött és halántékaiban lüktetett a vér. Lassan-lassan egy gondolat kezdett benne urrá lenni. Ki tudja, mikor akad megint egy olyan emberre, akivel ilyen bizalmasan beszélgethet. Érezte, hogy közös sors és közös érdek fűzi őket össze, ezelőtt tehát kirukkolhat legtitkosabb gondolataival is. Elkomorodva rágta egy darabig ősz bajuszát és kipakkolt azzal, ami a torkát szorongatta.

— Nem bánnék én semmit öcsém, csak a másvilág gondját el tudnám vetni.

— Hát mi baja kendnek a másvilággal?

— Nem jutott az neked soha eszedbe, hogy nekünk ott nincs helyünk?

— Nekünk kettőnknek?

— Nekünk kettőnknek, meg a többi sírásóknak.

— Hogy mi nem juthatunk el a mennyországba?

— Nem tudom. De azt hiszem, hogy nem. Látod öcsém, a túlvilágon halál nincs, temető nincs, temetés nincs, hát mit keres akkor ott a sírásó, aki ebből él?

A torzonborzképü embernek szinte a szája is tátva maradt, mikor ezt a nyilatkozatot hallotta. Megcsóválta a fejét, ivott egy korty pálinkát, aztán megszólalt:

— Furcsa beszéd ez bátyám. Hogy jutott ez az eszébe? Hisz a másvilágon nincs pap, nincs bíró, nincs jegyző, nincs zsandár, ott árva holt lelkek vagyunk mindannyian.

— Ezt bajos elhinni öcsém, — nyögte ki nagy kínosan Dráb János.

— Pedig ez úgy van, hát a telkes gazda miből el, mert azt kend is tudja, hogy ő sem viszi magával a hat ökrét meg a földjét a másvilágra? Miből él a másvilágon, mikor ő sem tanult egyebet. Azt mondom kendnek, hogy a magunk fajta szegény ember még a másvilágon is jobban boldogul, mert mindenféle apró munkára használható. És vállal is akármiféle munkát, amit a gazdag ember nem cselekszik.

— Gondolod öcsém?

— Szent, hogy így van. Látja kend, engem karácsonykor a jegyző úr mindég meghív a házához mákot törni, diót törni, vizet és bort hordani, az udvart söpörni és egyéb apróságokba segíteni. Ilyen munka van minden háznál, amire csak mink vállalkozunk. Ez a másvilágon se lehet másképp.

— Bár igazad volna.

— Ha egyéb baja nincs kendnek, effelől nyugodtan alhatik. Nem az ujjamból szoptam én azt, amit mondok. Nem hallotta kend hírét Istenes Jánosnak?

— Nem én.

— Ez a mi sekrestyésünk. Igazi szent ember. Minden esztendőben elgyalogol az andocsi búcsúra. De járt Rómában is, ahol a pápa megáldotta őt. A szá-

Uj Idők 1914. XX. 30 sz.

A losonci tűzvész. Április 9-én leégett a losonci mezőgazdasági gépgyár és 4500 teljesen kész mezőgazdasági gép esett a tűz martalékául. Az Uj Idők számára fényképezte Bálint János

jából úgy dől a szó, mintha könyvből olvasná. És milyen gyönyörűség azt hallgatni. De sok gyöngeséget megerősített, de sok szomorúságot megvigasztalt az ő szavával.

— Mit beszél?

— Hogy tudnám én azt elmondani? De azt tudom, hogy kiverné a fejéből ezt a bolondságot, hogy hát nekünk sírásóknak semmi keresetünk a mennyeknek országában. A keserű csillagát, szinte rám ijesztett. Hát nem tudja kend, hogy mi az egyház emberei vagyunk? Előbb állunk, mint akárki.

Elővette nagy bügykös ujjait és elkezdte számítani:

— Első a plébános úr, azután jön a káplán úr, azután következik a kántor úr, utána a sekrestyés, aztán mink, érti, mink, sírások. Csak aztán következnek azok, akiknek életükben semmi közük nem volt az egyházhoz.

— Mindenki?

— Mindenki, még a legnagyobb úr is.

Dráb János nagyot sóhajtott, jól esett neki, amit hallott, de nem tudta elhinni. Nem lehet az, nem lehet az, nem így látta ő ezt idelent. Az erős pálinka megoldotta a szomszéd nyelvét és neki tüzesítette a fantáziáját. A hiúságát is sértette, hogy ez a kollégája olyan nyomorult féregnek tartja magát, tehát őt is. Holott ők a munkájukkal mind a két életet szolgálják, s méltán követelhetik, hogy jutalmukat itt is, meg ott is elnyerjék.

— Én mondom kendnek, hogy miránk a másvilágon nagyobb szükség van, mint akárkire. Mint az egyház emberei, mi ott is részt veszünk a hivatalos dolgokban. Azt mondja Istenes János, hogy a mennyországnak ezer meg ezer kapuja van, hogy az idvezült lelkek könnyen betaláljanak. Este minden kapuba kitesznek egy ragyogó csillagot, hogy a sötétségben ki-ki lássa, merre kell haladnia. Ki teszi ki, ki veszi be ezeket a csillagokat? Ki pucolja ki napközben ezeket a csillagokat? Mink. Ki teregeti ki a vizes felhőket? Mink. Talán még a mennydörgésnél is mi segítünk, vagy vigyázunk, hogy tűz ne támadjon és össze ne törjön valami . . .

Most támadt világosság Dráb János lelkében. Most már tisztán látta, hogy rájuk is szükség lesz a mennyországban. Melle nehezen zihált az izgalomtól, mely azonban lassan-lassan csillapodni kezdett. Nehéz, zúgó feje mellére hanyatlott, barázdás arcán nagy könnycseppek csorogtak végig.

— Köszönöm szomszéd, köszönöm, — rebegte alig hallható hangon.

De Csomor József nem hallotta már a hála kitörését. A pálinka, a hőség és elméjének nagy föllobbanása teljesen kimerítették. A fal mellett az árnyékba hanyatlott és rögtön elaludt. A sírásó, mint egy hűséges kutya sokáig nézte a furcsa alakot, majd kihozta a kunyhóból rongyos szűrét és gondosan az alvó feje alá gyűrte. Aztán letört egy galyat, odaült az alvó fejéhez, s elzavarta onnan az alkalmatlankodó bogarakat.

Estefelé hanyat feküdt a temetődombon. Körülötte lassan-lassan elhalt a földi zaj, s a csöndességgel csudálatos békesség, áldott nyugalom és szent boldogság vonult be az ő szívébe. És mikor kigyulladtak az égi tábor csillagtüzei, lelke szárnyra kelt és röpült a végtelenség felé, kutatva, hogy vajjon melyik csillagnak leszen ő az őre és gondozója? És mikor egy fényes csillag lefutott az égről, Dráb János ajka nagy esküvéseket mormogott, hogy majd ő jobban fog vigyázni. És senki se sejtette, hogy e sárfészekben, e rongyok alatt Istennek egy kiválasztott embere lakik, aki két életet él és mind a két élete boldog.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ORSZÁG VILÁG
Budapest

102/ 1971 MÁR 17

Widder Félix

A fák tánca

WIDDER FÉLIX EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁRÓL

A Nemzeti Galéria dísztermében rendezett kiállítás rendkívül érdekes művészegyéniséget revelál. Widder Félix, a több, mint három évtizede elhunyt festőművész olajképein különös természetlátás nyilatkozik meg. Az erdő világát meglepő színellentétekkel, folthatásokkal mutatja be. Egyik-másik tájképe Van Gogh-i ihletésű; merész, szinte lázas sietséget és belső izzást sejtető fakturája emlékeztet erre. Ami azonban teljesen egyéni és újszerű festészetében, az, hogy a fákat szinte mozgásukban ábrázolja. Mintha nem csupán élő, de érző, derűs és bánatos, a széllel dacoló és szenvedő lények kerültek volna ki festőszerszáma alól. Arra kell gondolni, hogy saját hangulatvilágát, érzelmeit, töprengéseit, örömét, fájdalmát örökítette meg bennük. A fák menyegzője, Fák tánca, Fák temetője, című festményei példázzák ezt leginkább. Jelentősek még finom hangulatú pasztelljei, akvarelljei és kitűnő portréi.

(b. e.)

Begányi Ferenc—Házy

Házy Erzsébet—Déry Gabriella

Várhelyi En

WIDNER FÉLIX

Emlékkiállítása a Magyar Nemzeti Galériában.

Múzeumok – kiállítások.

Magyar Hírlap, 1971. ápr. 3.

MDK

Widder Felix, festő

Emlékkiállítása nyitva tartását meghosszabbították. (III. 7-ig.)

— : Közlemények 8.

Népszabadság, Bp. 1971. febr. 16.

MDK

Widder Felix, festő

Emlékkiállítása (Nemzeti Galéria) egy nagyon tehetséges, „tartalmasan puritán" művész alkotásait mutatják be. — Korai főműve az: Anyám – ferencsy károlyi képeire emlékeztet még. A harmincas években teljesedik ki művészete: Tektonikus erők, az ősz áldozata, az erdő palettája.

Székely András: Két emlékkiállítás 7.

Népszabadság, Bp. 1971. febr. 24.

MDK

Widder Felix, festő

Emlékkiállítása febr. 5-én nyílik meg a Nemzeti Galériában.

—: □ „Widder felix . . —" 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. febr. 3.

Widder Félix, festő

MDK

Emlékkiállítását febr. 5-én

nyitják meg a Nemzeti Galériában.

– : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1971. febr. 4.

Widder Felix
festőművész

Goldmann György készítette Widder
Felix festőművész síremlékét.

Soós Klára: Eddig ismeretlen Goldmann György szobormü.
Müvészet, 1971. szeptember - 30. oldal.

Widder Felix
festő.

Widder Felix festőművészi hagyaszám
most bukhant elő Goldman György
eddig fel nem derített sírcsukla,
amelyet Widder Bódog emlékére hé-
szített.

Soós Klára: Eddig ismeretlen Goldmann György szobormü.
Müvészet, 1971.szeptember - 30.oldal

Widder Félix
fotó.

Goldman György, Widder rokona, Widder Félix halála után rövidd a művész emlékere síremléket készített.

Soós Klára: Eddig ismeretlen Goldmann György szobormü.
Müvészet,1971.szeptember - 30.oldal

Widder Félix

festő

Pájkipci erős expressivitásának. Az 1930-as
évek magyar festészetében pozitív helyet fog-
lal el 1939-ben bekövetkezett haláláig.
A művész Teréz körúti műtermében dolgozott.

Soós Klára: Eddig ismeretlen Goldmann György szobormű.
Művészet, 1971.szeptember - 30.oldal

Widder Felix
festő

Widder Felix festő, 1874-ben született,
Másodunokabátyja volt a néha
30 évvel fiatalabb Goldman Györgynek.
Egyszerűt a vérségi kapcsolat ezen túl
a barátság szálai kötötték össze őket.

Soós Klára: Eddig ismeretlen Goldmann György szobormü.
Müvészet, 1971.szeptember - 30.oldal

Widder Félix: 1.

Emlékkiállítását a Nemzeti Galéria rendezte meg, tiszteletére egy, valamikor a képpmüvének derékhadához tartozó, és méltatlanul elfelejtett festő előtt.

1874-ben született Aradon, tanulmányait a Budapesti Képpmüvészeti Főiskolán, Székely Bertalan tanítványaként végezte. 1896 körül Münchenbe ment, majd a századfordulón Párisban a Julien Akadémián folytatta tanulmányait.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra

Magyar Hírlap 1971/6 szám 6. old

Widder Félix: 2.

Bejárta Norvégiát, Hollandiát, Itáliát a Dalmát tengerpartot, bebolyongta az Osztrák Alpok táját és eljutott Észak-Afrikába. A tájak és utazások ihlették meg festészetét, ezt a kiállítást a 30-as évekbeli képeiből állították össze. Az erdő, a fák e képekben nem puszta a terménet vonásait ismétlik, hanem mintegy az emberi élet, a sors példázatai is. És ezért idézték fel bennem Philemon és Baucis alakját.

Bajár Iván: Kiállításról kiállításra

Magyar Hírlap 1971/61. szám 8. old

Widder Félix: 3.

A képek címei alapján (A fák temetője, A fák tánca, A fa menyegzője stb) arra gondolhatnánk, hogy ezek a faképek valamiféle szecessziós-szimbólikus szándékot hordoznak, de nem. Széles ecsetvonásokkal feltakott drámai képszövésű, izgatott felületű, realista képek ezek, amelyek magukból a modellekből, a fákból bontják ki azt ami analóg az ember életével

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra

Magyar Hírlap 1971/61. sz. 6 old

Widder Félix: 4.

A 30-as évek végén festett néhány képen különös, vad gőzerek gyürkőznek-birkóznak, s mintegy előrevetítik az elsötétedő és nemsokára görcsökbe merevedő Európa képét.

Munkásságát olyanok tiltották mint Nagy István festő és a szocialista szobrán Goldman György, aki síremlékét is elkészítette.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra

Magyar Hírlap 1971/61. szám

Gold

Widder Félix.

Kiállítása nyílt meg a Neuzeti Galériában. Widder Félix 1939-ben halt meg.

Ö.f. kiállítás nyílt.

Magyar Hírlap 1941/38 13old.

Widder Frigyes

Magyar Studio
Első graf. kiáll. 1921. márc.
Margithid télen, vízf.
Őszi tój, vízf.

Triestben 1899 márczius 11-én.

kissé balrafordultan ül és szembe néz. Gyarapodás.

á) Mindkét kezével

iróasztalnál ~~ül~~. ~~Kezeivel~~ a támlásszék
t tartás balját kissé leeresztette. Rövid
t, szemöldöke fekete, szeme barna. Ingé-
sz~~ek~~, keskeny nyakkendőjét csokorra
kete, nadrágja szürke. Az asztalon ira-
barna szalaggal összekötött fasciculus van
~~mester~~ jelzés: Than M. Firenze 1885.

elt 41590 sz. leirat alapján a vallás-

20-iki 13720 sz. engedély alapján a
2/90.)

(4)

21

Widder Friggs

Magyar Studio
1920 dec. – 1921 jan. Erdi
Tabáni resztet, vezf.

julius 18-án. Budapesten 1892 augusztus

Gyarapodás.

e néz. Haja, szemöldöke, hosszú bajusza
arna, szeme szürke. Ingének gallérja le-
ellénye és kabátja fekete. ~~Melltüt is~~

m.
386.

158 (5)

55,-.

25

MDK

Widder Frigyes

Margithid télen, vf.

Őszi táj, vf.

Magy. Studio 1. graf. kiáll. 1921. márc.
13 l.

Widder Frigyes
Tabáni részlet, vizf.

Magyar Studio avató kiállitás. 1920. 14 l.

vonatkozó legrégibb a
már volt a városnak
Vizslássi Bardóczy M
1765-ben, tanukihallga
az iskola épületéről.
a XVIII.sz. elején a
pitett fából. /Békef
266, és 267.l./ - Kocs
ság alapjaiból épitt
1703-ban és 1710-ben
II.263. III.8./ - Ko

pásztói közbirtokoss
frt. 30 kr. /Békefi,
pásztói közbirtokoss
tartozott az 1798- é
II.530./ - Kovácsmüh
dében alapjaiból, ujo
lett fekszik, az apát
263./ - Kuria: kőből
Maietynsky közli a t
Lakatos-bázs: az alsó
pásztói közbirtokoss
A városban több malo
amelyek körül az apát
nek több mint egy sz
1757-ben ujmalom néve
Az apátság tulajdona
1703-ban. /Békefi II.

MDK

Widder Frigyes, festö

Tabáni öregház. Vizf.

A Magy.Akv.- és Paszt.fest.Egy. X.kiáll. 1923. nov.
Nemzéti Szalon. Kat.

ANTON WIDEMAN, /1724-1792/, vésnök

"Virtuti et exemplo"ezüst érdemérem. 1766-tól. I. József
Méret: 50 mm.Ø. Súly: 54.gr. Lásd.6.számu ábra. 37.
old. Fekete repr. 37.old

TÁLAS GÉZA: Korai osztrák kitüntetések 36.old

AZ ÉREM. XXVIII.évf. 1972. 1.szám, Bp.

ANTON WIDEMAN, /1724-1792/, vésnök

"Virtvte et exemplo"érdemérem II.józsef arcképével. /1764-1766/.-Ezüst érdemérem.-méret: 50 mm. Ø. Súly: 54 gr. Szalag:40 mm.széles karmazsinvörös.-1.és 2.ábra. Fekete repr. 36.old

TÁLAS GÉZA: Korai osztrák kitüntetések 36.old

AZ ÉREM, XXVIII.évf. 1972. 1.szám, Bp.

ANTON WIDEMAN /1724-1792/, vésnök

1-4. "Virtute et exemple" érdemérem. II. József arcképével /1764-1766/.-Elöl: II. József arcképe. felirat: IOSEPHVS II. D. G. A. GERM. REX. HVNG. BOH. & C. PRIN. HERED. A. A. & C. alul a szegélyen: "A. WIDEMAN". hátul: Felhőktől körülvett, Isten szemétől besugárzott földgolyó, azon babér- és tölgylombbal körbefonva egy kard és egy kormánypálca. Fent felirat: VIRTVTE ET EXEMPLO. 4. fokozat. 1.-2. képek. 36. old

TÁLAS GÉZA: Korai osztrák kitüntetések 36. old

AZ ÉREM, XXVIII. évf. 1972. 1. szám, Bp.

ANTON WIDEMAN /1724-1792/, vésnök

1-4. "Virtute et exemplo" érdemérem II.József arcképével /1764-1766/.-II.József római király választásakor alapította az osztrák haderőben nyújtott kiemelkedő szolgálatok jutalmazására.Az érmet ANTON WIDEMAN bécsi vésnök metszette részben füllel,részben fül nélkül.Az előzőt nyakban,vagy a bal mellen viselték. 1.-és 2.fénykép. 36.old.

TÁLAS GÉZA: Korai Osztrák kitüntetések 36.old

AZ EREM, XXVIII.évf. 1972. 1.szám, Bp.

ANTON WIDEMAN, /1724-1792/, vésnök

"Virtute et exemplo"érdemérdem 1766-ból.-Előlap:II.József arcképe.-Felirat:IOSEPHVS II D.G.IMP.G.ET H.REX. COR.ET HERES.R.H.B.ET L.M.D.H.& C.alul két sorban:" A. WIDEMAN".-Hátul Felhőktől körülvett,Isten szemétől besugárzott földgolyó,rajt baér-és tölgyfalombbal körbefonva kard és egy kormanypálca.Fent:VIRTVTE ET EXEMPLO". Három fokozat. 37.old

TÁLAS GÉZA: Korai osztrák kitüntetések 36.old

AZ ÉREM. XXVIII.évf. 1972. 1.szám, Bp.

ANTON WIDEMAN /1724-1792/, vésnök

1-4."Virtute et exemplo"érdemérem II.József arcképével 1764-1766.-4 fokozat.-1.fokozat:Virtute et exemplo arany érdemérem.-50 mm.Ø.Súly 84 gr./24 dukat/.Nyakban viselté 2.-fokozat.-Ezüst érdemérem.50 mm.Ø.Súly:54 gr.1.-és 2. ábra.-3."is ezüst érdemérem.46 mm.Ø.Súly:35 gr.-4.fokozat: bronz érdemérem.50 mm.Ø. Szalag 40 mm.karmazsinvörös. 37.old

TALAS GÉZA: Korai osztrák kitüntetések 36.old

AZ ÉREM. XXVIII.évf. 1972. 1.szám, Bp.

ANTON WIDEMAN, /1724.1792/, vésnök

"Virtute et exemplo"érdemérem.1766-ból.I[I].József.három fokozat,- 5.Virtute et exemplo arany érdemérem.Méret: 50 mm.Ø.-Súly:84.gr.-6.-Virtute et exemplo ezüst érdem érem. Méret: 50.mm.Ø. Súly: 54 gr./1.ábra/.-7.-Virtute et exemplo kis ezüst érdemérem.Méret: 46 mm.Ø. Súly: 35 gr. 37.old

TÁLAS GÉZA: Korai osztrák kitüntetések 36.old

AZ ÉREM. XXVIII.évf. 1972. 1.szám. Bp.

ANTON WIDEMAN, /1724-1792/, vésnök

"Virtute et exempla"érdemérem 1766-tól.-II.Józsefet 176
1766-ban társuralkodóvá emelte Maria Terézia,ezért az
1764-ben kiadott érdemrendet a római császári címmel ki
bővitett felirattal láttak el.Anton Wideman készitette
Előlapon II.József valamivel nagyobb ábrazolásban.és
felirat.3.sz. fénykép. 37.old

TÁLAS GÉZA: Korai osztrák kitüntetések 36.old

AZ ÉREM, XXVIII.évf. 1972. 1.szám. Bp.

Widemann

Csáky László gróf
mellkepe ovál keretben
Fenti Centuriájából
1646.

Majláth tört. kiáll.

181. l.

-

A templom és általába
minden épület külsejének, a bel
kell tükröznie. A külső ne legy
egy többé-kevésbé diszes kuliss
hanem a belső elredezésének min
külső kivetitése. Minden művész
nyű épitmény - legyen templom v
világi épület - külsejének művé
hatását, műértékét nem a diszit
nyek gazdagsága, hanem az épité
ti elemek érvényesülése adja me
Az esztetikai hatás szempontjáb
döntő elemek: az épület szerkez
ténck éreztetése, a faltömegek
osztása, ritmizálása, egymásba
csolása, a zárt és nyitott vagy
szakitott faltömegeknek / ajtó

WIDEMANN, vésnök

44.-1764.-ÉRDEMÉREM.-Arany, Alapitotta II.József mint római császár. Előlap: jobbra néző mellképe, Körirat.H/. félkörirat:"Virtute et exemplo"50 mm.34.76 gr.Vésnök Widemann.Szalag:piros. 9.old.

BÁNKI VAJK EMIL: Magyar vonatkozású rendjelek és kitüntetések/Folyt/ 5.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XIV. 1958. 8.sz. Bp.

WIEDEMANN, grafikus

1945 után igen sok grafika került a Soproni Liszt Ferenc Múzeumba. A Leggazdagabb a Bencés Gimn. metazet-gyüjteménye volt, több, mint 100 darab. Igy a Wiedemann arckép sorozatmis. Ezek darabjai körülvágottak.
158. old. 3, jegyz.

DAVIDNÉ, ASKENOZ ÉVA: A Soproni Liszt Ferenc Múzeum grafikai gyüjteményének története 157. old

Arrabona, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve. Győr. 197:

A.Widemann, vésnök

48.-1769.-Érdemérem a határőrök részére.Ezüst.Fülezett.Előlap:Mária Terézia és II.József képe.Körirat: Vésnök:A.Widemann.Hátlap:kétfejű sas.Körirat.40 mm. 26,gr.Szalag:vörös. 9.old.

BÁNKI VAJK EMIL: Magyar vonatkozású rendjelek és kitüntetések/folyt/ 5.old.

AZ ÉREM,Közlemények az éremgyűjtés köréből.
------- XIV. 1958. 8.sz. Bp.

ANTON FRANZ WIDEMANN, éremművész, 1724-1792

---

11. leirás. II. József és Elisabeth Bourbon hercegnő házassága. Emlékérem. Elől: "IOSEPH. A. A. ELISAB. BOVRB. PHILIP. HISP. INF. FILIA". Kettős mellkép. Alatta: A. WIDEMAN. Hátlap: "FELIX CONNVBIVM". Szárnyas genius babérkoszorút tesz az oltárra. Szelvényben: "CELEBRAT. VINDOB./VI. OCT. MDCCLX." 39 mm. 102. old. I. tábla. Az Iparmüv. Múz-ban a 9504. ltsz-ú korsó fedelében eredeti érem, mindkét oldala látható. fekete repr.

TASNADINÉ MARIK KLARA-HUSZAR LAJOS: Érmekkel diszitett fedeles kupák és korsók 93. old

Az Iparmüv. Múz. és a Hopp Ferenc keletázsiai Müvészeti Múz. Evkönyve. A. 1967. Bpest

ANTON FRANZ WIDEMANN, éremművész, 1724-1792

---

11. leírás. II. József és Elisabeth Bourbon hercegnő házassága. Emlékérem. Elől: IOSEPH. A. A. ELISAB. BOVRB. PHILIP HISP. INF. FILIA. "Kettős mellkép. Alatta: A. Widemann. Hátlap: "FELIX CONNUBIVM". Szárnyas génius babérkoszorút tesz az oltárra. Szalvégben "CELEBRAT VINDOB"./VI. OCT. MDCCLX. ø 39 mm. 10 g. ol. I. tábla. Iparmüv. Múz-ban a 9504 ltsz-ú korsó fedelében eredeti érem, mindkét oldala látható. 3. kép. Vogtlandi kőcserép korsó, fedelében a 11. érem fekete repr. 96. old

TASNÁDINÉ MARIK KLÁRA-HUSZÁR LAJOS: Érmekkel díszített fedeles kupák és korsók 93. old

Az Iparmüv. Múz. és a Hopp Ferenc Keletázsiai Művészeti Múz. Évkönyve. X. 1967. Bpest

ANTON FRANZ WIDEMANN, éremművész, 1724-1792

11. leírás. II. József és Elisabeth Bourbon hercegnő házassága. Emlékérem. Elől: "IOSEPH. A. A. ELISAB. BOVRB. PHILIP. HISP. INF. FILIA". Kettős mellkép. Alatta: A. WIDEMAN. Hátlap: "FELIX CONNVBIVM". Szárnyas ganius babérkoszorút tesz az oltárra. Szelvényben: "CELEBRAT. VINDOB./VI. OCT. MDCCLX." 39 mm. 102. old. I. tábla. Iparmüv. Múz-ban a 9504 ltsz-ú korsó fedelében eredeti érem, mindkét oldala látható.

TASNADINÉ MARIK KLARA-HUSZAR LAJOS: Érmekkel diszitett fedeles kupak és korsók 93. old

Az Iparmüv. Múz. és a Hopp Ferenc Keletázsiai Művészeti Mú z. Évkönyve. X, 1967. Bpest

ANTON FRANZ WIDEMANN, ötvösművész, 1724-1792

Az Iparművészeti Múzeumban egy korsó fedelének mestere. A katalógusban 11. szám. Bécsi művész. II. József házasságáról emlékérem. 107. old

TASNÁDINÉ MARIK KLÁRA-HUSZÁR LAJOS: Ónnal díszített Fedeles kupák és korsók 93. old

Az Iparművészeti Múz. és a Hopp Ferenc Keletázsiai Művészeti Múz. Évkönyve. X. 1967. Budapest

Widemann Éliás, grafikus

Hasznos Mulatságok, 1825. II. 289-290.

Hébe.

Grafika, rézmetszet

Draskovich János arcképe, Wiedemann Eliás

Művészet, I., 1902. 147.

Wiedemann Eliás

Grafika, rézmetszet
három szövegkép Mokchai András filo-
zófiai müvéhez, 164[illegible], Wiedemann Eliás

Művészet, I., 1902. 147.
Wiedemann Eliás

Grafika, rézmetszet
címlap Kempis Tamás, Pozsony, 1648
könyvéhez, Wiedemann Eliás

Művészet, I., 1902. 147.

Wiedemann Eliás

Grafika, rézmetszet
Földváry Miklós arcképe, Wiedemann Eliás

Művészet, I., 1902. 147.
Wiedemann Eliás

Grafika, rézmetszet
Esterházy Pál arcképe, Wiedemann Eliás

Müvészet I., 1902. 147.

Wiedemann Eliás

Grafika, rézmetszet
Erdődi György arcképe, Wiedemann Eliás

Művészet, I., 1902. 147.

Wiedemann Eliás

Grafika, rézmetszet
Száz arckép, Wiedemann Eliás, 1652.

Müvészet, I., 1902. 147.

Wiedemann Eliás.

MDK

Widemann Elias

"Draskovics János"

arckép - rézmetszet

1834.

Widemann, Elias - Hofbauer - Ehrenreich

Rózsa György: Ehrenreich Ádám forrásai.
Müv. Ért. 1959. VIII. évf. 1. sz. 61-67.o.

Widemann , Elias

Wid6 MDK

"Wesselényi Ferenc"

arckép - rézmetszet

1830

Widemann, Elias - Warbauer - Ehrenreich

66.o.

Rózsa György: Ehrenreich Ádám Forrásai.

Műv. Ért. 1959. VIII. évf. 1. sz. 61-67.o.

Widemann / Elias

MDK

rézmetsző

1. Warou Dániel: Erzsébet Krisztina, III. Károly felesége koronázási érmének képe. Jel.: J. Weinmann sc. Posonii". A rézduchoz Widemann Elias Hédervárÿ Jánost ábrázoló 1649-re datált szétvágott lemezének jobbfelét használták fel. A Hédervárÿ arckép 1652-ben jelent meg Bécsben.

204.o.

Cennerné Wilhelmb Gizella - Rózsa György: A Magyar Történelmi Képcsarnak rézlemezgyüjteménye.
FOLIA ARCHAEOLOGICA XI. 1959. 197-199.o.
A publikálatlan rézlemezek jegyzéke.
U.O. 199-205.o.

M. D. K.

WIDEMANN, Elias rézmetsző

„Reges Hungariae ab anno Christi DCI ad annum MDCLII" c. sorozat 1652-ben jelent meg Bécsben. (Készítette részben Pozsonyban)

rüvért. 1952.

Garas Klára: A magyar történeti festészet a XVII. században 66. l.

Wiedemann, Elias -1- MDK

Bécsi udvarben tevékenykedő arkép-
rézmetsző.
szül. ~~[illegible]~~ 1619. + 1652 május 25.
Születési helye bizonytalan, Augsburg
vagy ~~Ol~~ Olmütz. Ujonnan megjelent
cikk a Thieme Becker lexikon XXXV. kot
516.-o.- u az augsburgi eredet
erősíti meg.

G. Lenner Wilhelmb: Über die ungarische Porträtfolgen von Elias Wiedemann.
Acta Historiae Artium 1957; 325.o.

MDK

Wiedemann, Elias -2-

bejanez a gorrás erőszti meg, hogy
1641-ben Olmützben tevékenykedett.
~~[illegible]~~ Augs-
burgi tanulmányai befejezésével
1640-körül Bécsbe jot.

G. Cenner Wilhelmb: über die ungarische Porträtfolgen von Elias Wiedemann.
Acta Historiae Artium 1957. 325.o.

Widemann, Elias -3- MRK

Első magyarvonatkozású műve Mokchai András philozóphiai dissertációjának* illusztrálása 1640-ben. A Metaphysica allegóriáját ábrázolta.

* Mokchai András: Triplex Philosophia Rationalis, Et Naturalis, Et Metaphysica In Syntagmata Redacta ... RMK II N° 559.

G. Cenner Wilhelmb: E. W.
Acta Hist. Art. 1957.

325.

Widemann, Elias - 4 - MDK

Rigetben tévesen W.-nak tulajdonították a címlapot és még két másik allegorikus ábrázolást, holott a címlapon és az egyik ábrázolásban Isaac Maior német metsző Szignója látható.

G. Cermer Wilhelmb: E. W.

Acta Hist. Art. 1957.

325.

MDK

Wiedemann, Elias

1646-ból származó adat bizonyítja ezévi magyarországi tartózkodását. Pozsonyban datálja ~~1646~~ 1646 november 25 én és ajánlja János Kristóf Pudrainnak, Komárom városi küldötteinek első itt nyomott és kiadott portrésorozatát.

G. Cenner Wilhelmb: E. W.

Acta Hist. Art. 1957

325.

MDK

Widemann, Elias

Ezeken a legkorábbi dátum 1644. Az 1646-os országgyűlés adta a gondolatot, hogy a sorozat céljára készített ostrák portréhoz magyarokat is fűzzön.

1647 ben is meglátogatta Pozsonyt, de akkor a koronázás miatt csak rövid időt töltött itt.

G. Lenner Wilhelmb: E W.

Acta Hist. Art. 1957

325

MDK

Wiedemann, Elias

Emer eredménye 4 portré. Kettő a halála után megjelent portésorozatban - Bécs 1652 - : Illustrissimum Hungariae Herorum Icones. Viennae 1652 RMK III No 1797. Apponyi Hungarica No 848.

G. Gemer Wilhelmb : E. W.
Acta Hist. At. 1957

MDK

Widemann, Elias

A másik kettő önálló képkint jelent meg. Az egyik IV. Ferdinándot ábrázolja mint gyereket magyar koronázási díszben (1. kép)

G. Cenner Wilhelmb: E. W.
Acta Hist. Art. 1957.

326

- 9 -

MDK

Wiedemann, Elias

A másik önálló portré 1647 ból
Draskovics János érit 1646 september
25 én Palatinussá választottak.
Ez volt a minta a II portrésorozat-
ban megjelent 1648-ban metszett
képéhez.

G. Lenner Wilhelmb: E. W.
Acta Hist. Art. 1957.

326.

MDK

Weidemann, Elias

1648-ban írnét a pozsonyi jezsuita kollégiumban dolgozott. Címlapot készített a Pázmány Péter fordításában megjelenő Kempis Tamás: „Die Nachfolge Christi" c. munkához.

G. Cemer Wilhelmb: E. W.

Acta Hist. Art. 1957.

326.

MDK

Widemann, Elias

Ebből az évből a II. sorozat 6 élet után készült portréja nármazik. A sorozat legnagyobb része 1649-51 között készült.

G. Cenner Wilhelmb: E. W.
Acta Hist. Art. 1957.

326.

MDK

Wiedemann, Elias

Hédervári János arcképe 1649-ből megancsar a 2. képsorozatban jelent meg. Az 1649-es pozsonyi Gyűlés, egy még teljesebb magyar portré-sorozathoz adott mintát.

G. Cemer Wilhelmb: E. W.

Acta Hist. Art. 1957

326.

MDK

Widemann, Elias

Daniel Schmid portréja, amely
önálló lapként jelent meg a
bizonyíték hogy W. 1651-ben is-
mét Pozsonyban tartózkodott

y. Cenner Wilhelmb. E. W.
Acta Hist. Art. 1957

326.

MDK

Widemann, Elias

Magyar vonatkozású műve még W-nak a Pozsony melletti mária-bölgyi Palos-Zolostor ~~[illegible]~~ kegy szobrával résztult metszet, amely 1661-ben jelent meg

G. Cenner Wilhelmb.: E. W.
Acta Hist. Art. 1957

327.

MDK

- 15 -

Widemann, Elias

A lap alján az ajánlás Lippay György hercegprímásnak szól. A signo: „E. Widema fecit." A metszet készítési éve valószínűleg 1657.

G. Cenner Wilhelmb: E. W. Acta Hist. Art. 1957.

327.

16

MDK

Widemann, Elias

Az első portrésorozatban „Comitium Gloriae Centum ..." 1646-ban csak 19 magyar lép más volt, ezek között is négy horváth (Márk Capillet, Márk Milkovics, János Paraminovki, Péter Rajkovics).

G. Lenner Wilhelmb: E. W.
Acta Hist. Art. 1957.

327

17 MDK

Widemann, Éliás

A II sorozatban valamegyi 1. sorozat-beli magyar portré – rövéve Móré István szendrői várparancsnokét – megismétlődött.
A teletkerés 1644-52 között volt.

G. Cenner Wilhelmb: E. W,
Acta Hist. Art. 1957.

327

MDK

Widemann, Elias

Kivétel 2 metszet:

1) 1620 as datálásu Pálffy Miklós arcképe, aki 1921-ben meghalt a Bethlen Gábor elleni harcokban. A porné, amely után lesznilt valósi-nüleg 1620-as datálásu.

y. Lenner Wilhelmb: E. W.

Acta Hist. Art. 1957

328

MDK

Widemann, Elias

2) Hasonlóképpen az 1642-es datálám Esterházy István az ezüstmetszet az erdőben elhalálozott olajfestmása után készült.

G. Lenner Wilhelmb: E. W.
Acta Hist. Art. 1957

328

MDK

Widemann Eliás -20-

Esterházy Pál (Zólyom) portréja (Felsőmagyarország tüldötte) nyancsak halála után Lőszült, nyancsak Esterházy Miklós palatinusné 1645-ből, halála eséből.

G. Cenner Wilhelmb: E. W.
Acta Hist. Art. 1957.

328

Elias Widemann

" Teleky Mihály"

lehet hogy ez az Ehrenreich metszet
Elias Widemannak egy meg jelenleg ismeretlen
rézmetszetét használta forrásul.

Rózsa György: Ehrenreich Ádám forrásai.
Müv. Ért.1959. VIII. évf. 1. sz. 61-67.o.

Wideman Elias

Pozsony 1647

III. Ferdinand Ki-
rály gyermekkorában
Reim

l.

Harsányi

15. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Wideman Elias

Oroszlánosi Törös
János arcképe 1649.
Fenti rézin
Repr.
Zarándy A. Gáspár
Huba vére Szemere.
Bp. 1910. 54-tábla

DMKE VII 166.

Wideman Elias

Gróf Esterházy Miklós
arczepe, rezin-
Repr.
Ipolyi Nyarg
Fr. l. után

Fenti metszet credetege
meggelent Wideman
Comitium gloriae cen-
tum c. unkája II. gyj-
temenyeben

198.

S.O.

M. kir. postatakarékpénztári csekkszámla
Filmkölcsönző osztály 7653. Egyéb 35.710

LM BUREAU A. G. ⟿ HUNGARIAN FILM AGENCY

YVES KÁLMÁN-KÖRÚT 15. TELEFON *146-346
ST, IV. POSTAFIÓK 19

'CA 5-7. TELEFON: *145-510, 56-os és 57-es m. á.
-UTCA 25. TELEFON: *145-510, 60-as és 172-es m. á.
RZSÉBET-KÖRÚT 45. TELEFON: 222-098 és 222-099
T. VII, NYÁR-UTCA 7. TELEFON: 423-252

Budapest, 194 3. szept. 29.

Számla száma F/911.

ímla-másolat.

ágos Bizottságának,

Budapest.

~~Hőgyes F. u. 10.~~

alapján

Teljes tisztelettel

MAGYAR FILMIRODA R. T.
FÉNYKÉPOSZTÁLY

	Egységár	Összeg	Összesen

Widenman E

Gróf Zrínyi Péter
arcképe, fenti rajza és
metszete. Com. Gloriae
II gyűjteményeből

repr.

Acsády Szécsy

234. l.

6560.	2 felvétel 2 drb. 18x24-es kép 2 drb. 18x24-es kép /Greguss festmények:/
7162.	16 felvétel 16 drb. 18x24-es k 16 drb. 18x24-es kép /:Esztergomi felvételek:/
	Kiszállási költség
	Számlabélyeg
	azaz Háromszáztizenöt aranyp

Ezen számlában feltüntetett ár a 4560/1931 M.
számu rendelet értelmében ARANYPENGŐBE
[illegible]

Az 50 fill. számla
327 tétel alatt kompenzálva
Do

Fizetendő: számla vételekor.

Vi.

Widenman E

Az „Acsády Szécsy"

„műből cédulázott metsze-
tek eredetileg a kör. műben
jelentek meg:

Widenman E. Comitium
Gloriae Centum, qua
sangvine qua virtute
illustrium Heroum
iconibus instructum

I. első kiadás 1646.
II. második " 1652.

pel ar.P.	12.-	24.-		
	3.-	6.-		
éppel	12.-	192.-		
	3.-	48.-		
		270.-		
		44.50		
		314.50		
		-.50		
			ar.P.	315.-

engő.

E.
EN

béten a
/: F/1216:/
mel

M. T. I. rt. nyomdája 30626

Widenman E.

Iványi Fekete László
arczépe. Fenti rajza
és metszete.

Repr. Acsády Széchy 132. l.

Vadászi Pál arczépe,
fenti rajza és metszete.
Repr. u. o. 133. l.

Mindkettő eredetileg
fenti Com. Gloriae I. és
II. gyűjteményéből.

Távirati cím — Telegramme
Cables — Télégrammes
FILMIRODA
BUDAPEST

MAGYAR FILMIRODA RT. UNGARISCHES FI

KÖZPONTI TELEP: BUDAPEST, IX, KÖN
LEVÉLCÍM: BUDAPE

FÉNYKÉPÜZEM: BUDAPEST, VIII, SÁNDOR-UT
FILMRAKTÁR: BUDAPEST, VIII, SZENTKIRÁLYI
FILMKÖLCSÖNZŐ OSZTÁLY: BUDAPEST, VII, E
KÉPESLEVELEZŐLAP ÜZEM: BUDAPES

Rendelés száma.....

T. Szá

Műemlékek

Van szerencsénk nb.megrendelésük

az alanti felállítás szerinti számlával szolgálni.

.....*mellékl*et

Munkalap száma.....

Tételszám	Kolozsvári légoltalmi felvétel

Wideman E

Wesselényi Ádám arc-
képe. Jelzése:

E. Widenman ad Vivum
delin et sculpsit

a Com. Gloriae II.
gyűjteményből

Repr.

Acsády Szechy

165. l.

Távirati cím — Telegramme
Cables — Télégrammes
FILMIRODA
BUDAPEST

M.

MAGYAR FILMIRODA RT. UNGARISCHES FI

KÖZPONTI TELEP: BUDAPEST, IX, KÖN
LEVÉLCÍM: BUDAPE

FÉNYKÉPÜZEM: BUDAPEST, VIII, SÁNDOR-U
FILMRAKTÁR: BUDAPEST, VIII, SZENTKIRÁLY
FILMKÖLCSÖNZŐ OSZTÁLY: BUDAPEST, VII,
KÉPESLEVELEZŐLAP ÜZEM: BUDAPES

Rendelés száma.....

Szá

T.

Müemlékek Ors

Van szerencsénk nb.megrendelésüt

az alanti felállitás szerinti számlával szolgálni.

.....*melléklet*

Munkalap száma.....

Tételszám	

Wideman E

Lippay György poimás
ascrepe

Fenti metszete Com.
Gloriae II. gyűjteményéből

Repr. - Acsády Szécsy

1961.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
654 | 1943 | 1943 IX 30 n.

Távirati cím — Telegramme } FILMIRODA
Cables — Télégrammes } BUDAPEST

MAGYAR FILMIRODA RT. ⁓ UNGARISCHES FI

KÖZPONTI TELEP: BUDAPEST, IX, KÖNY
LEVÉLCÍM: BUDAPE

FÉNYKÉPÜZEM: BUDAPEST, VIII, SÁNDOR-UT
FILMRAKTÁR: BUDAPEST, VIII, SZENTKIRÁLYI
FILMKÖLCSÖNZŐ OSZTÁLY: BUDAPEST, VII, E
KÉPESLEVELEZŐLAP ÜZEM: BUDAPES

Rendelés száma.....

T. Szá

Müemlékek Orsz

Van szerencsénk nb.megrendelésük

az alanti felállítás szerinti számlával szolgálni.

.....*melléklet*

Munkalap száma.....

Tételszám	

Widenman E

Szelepcsényi György
nyitrai püspökci kir
kancellár arczképe.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
649 1943 IX 27
1943

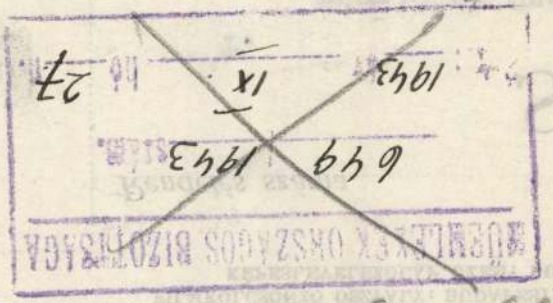

Tenti mesztete Com. Gloriae
II. gyűjtemény-tól
Repr.
Acsády Szechy
197. l.

Távirati cím — Telegramme } FILMIRODA
Cables — Télégrammes } BUDAPEST

MAGYAR FILMIRODA RT. UNGARISCHES FIL

KÖZPONTI TELEP: BUDAPEST, IX, KÖNY
LEVÉLCÍM: BUDAPES

FÉNYKÉPÜZEM: BUDAPEST, VIII, SÁNDOR-UT
FILMRAKTÁR: BUDAPEST, VIII, SZENTKIRÁLYI
FILMKÖLCSÖNZŐ OSZTÁLY: BUDAPEST, VII, E
KÉPESLEVELEZŐLAP ÜZEM: BUDAPEST

Rendelés száma.....

Szá

T.

Müemlékek Ország

Van szerencsénk nb.megrendelésük

az alanti felállítás szerinti számlával szolgálni.

.....*melléklet*

Munkalap száma.....

Tételszám	

Widenman E.

rajzoló és rézm

Kery János arc-
képe

Fenti Comitium Glo-
riae-jabót
1652

Repr.

Acsády Széchy

33. l -

os Bizottsága

száma: 194

kelte: 194

beérkezése: 194

ma:

zett szám:

Widenman E.

verin

Gróf Széchy Deues
arczeje.

Fenti Comitium
Gloriae - jából
1652.

Repr.
Acsády Széchy

24. l.

ly.

Widenman E.

Forgách Ádám gróf
arczépe
a Com. Gloriae-ból.
II.

Repr.

Acsády Széchy
Ni. l.

I.

1.944 cvi –
nyugták, szem

1 — ~~10~~

117

Widenman E

Listius Janos
arczeje

Fenti Com. Gloriae
II. c. [illegible]
[illegible]

Repr.

Acsády Kéchy

84. l.

43,612. — K. M. E. N

Wideman E.

(így írva!)

Wesselényi Ferenc
arczeje

Fenti Com. Gloriae-
ióból.

Repr.

Acsády Széchy

94. l.

tanított a bridgeporti magyar református egyház nyári iskolájában, miközben alkalma nyílott Boston városának megtekintésére is. Kinttartózkodása idején, mind tanulmányi éve alatt, mind utazásai közben igyekezett közelebbi kapcsolatba lépni az egyes ifjúsági egyesületekkel, különösen az YMCA-val (keresztyén ifjúsági egyesület), ami erősen előmozdította amerikai tanulmányútjának eredményességét.

Várlám Árpád (1909, Budapest, róm. kat.), okl. mérnök, okl. közgazdasági mérnök az első félévben a cambridgei Harvard-egyetemen a Master of Science fokozat elnyerése érdekében végzett tanulmányokkal fejezte be az előző két tanévben folytatott amerikai tanulmányútját.

XIV. KÉZI ÖSZTÖNDÍJASOK.

Dr. Földvári Aladár (1906, Budapest, gör. kel.), műszaki egyetemi tanársegéd, Barcelona környékének összehasonlító bejárása céljából tervezett tanulmányútjához való hozzájárulásként 300 pengő összegű geológiai utazási ösztöndíjat nyert a belföldi ösztöndíjak terhére, amelynek birtokában Spanyolországnak geológiai szempontból fontos több vidékét sikerült bejárnia. A kellő előkészülethez szükséges könyvek,

Wiedemann

archepfestō ći

rezni

l,

Kazniczy Erdlev

104. l.

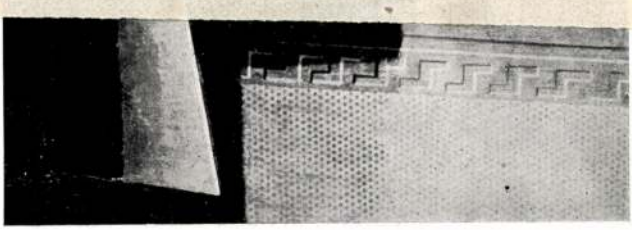

Otto Guttfreund : *Lo stampatore.*

Wiedemann Illés

vèzm.

l.

Csatkai Esterhazy

29. l.

kerületének elöljárója

[illegible]ága Om. Osztályánalo,

Budapest,

IX. Högyes Endre - u. 9

45.617.

Wiedemann Illés

verm.

l.

Szilágyi: Magy. nemzet
tört. VI. 596, 597 l.
többször.

Wiedemann Ilés

rém -

l.

Szilágyi: Magy. nemzet
tört. VII. 702. l.

zinezett cserép. Kína, XIX. sz. — Chinese und
. Jh.
s disszel. Török, XIX. sz. — Grosse Vase, mit
diszitéssel. Cserép. — Fünfzehn Kacheln, ver-

1347. SERLEG, fuvott és részben kösz
egy-egy amorettel. Szára baluszteres
Glas, am Kelch Kartuschen, mit je

1348. NYELES POHÁR, köszörült üveg,
kettőben barokk beköszörült disz,
XVIII. sz. e. f. — Stenglglas, ge
Dekor. Schlesien, e. H. XVIII. Jh

1349. NYELES POHÁR, fuvott üveg,
beköszörült tájkép, angyalkákkal.
rote Fäden, am Kelch eingeschnitt

1350. SERLEG, fuvott üveg, köszörült,
szörült leveles indadisz közt két n
geschliffen, im Balusterschaft rote
Böhmisch, XVIII. Jh.

1351. SERLEG, fuvott üveg, köszörült
lándzsával és nő koszoruval, peren
Herr treffe nur, wie ich ihn halt
schliffenem Balusterschaft, am Ke
Kranz, am Lippenrand deutsche A

1352. SERLEG, köszörült üveg, lapitott,
Pokal, geschliffenes Glas, flacher, g

Wiedemann E

verin

l.

Hendvischel

121 l.

Wiedemann Elias

1640-ben Mokchai András Nagyszombatban megjelent filozófiai művét dissitette.

Widemann nagyrészt Beisben adta ki 1652 körül szár magyar főurat ábrázoló rézmetszetű képmás sorozatát.

Iv Gár Csaló
7 2. l.

Wiedeman

rezm

Eszterházy Miklós

archeje, fenti

metszete

repr.

Ferenczi Zoltán

Rímay János

(1573 – 1631)

Magy. Tört. Elektr.

Bp. 1911. 163. l.

Esterházy Pál archeje

fenti rezm. az Effigies he-

rorum c. sorozatból

Repr. u.o. 211. l.

számolni kell vele. /38/ Függetlenül azo
végérvényesen eldönteni nem lehet; egy k
foglaláskori művészeti kultura tovább él
kap a meginduló és nyugathoz kapcsolódó
művészet történetének tehát olyan kérédé
mutat fel a későbbi fejlődés.

Két nagy forrásból táplálkozik
illet a történetirás. A tovább élő és
antik hagyomány, felfrissitve a nomád n
forrás, mely később beletorkollik
a magyar országi román művészet nyug
csoport, melyet itt ismertettünk. Az im
formák, él első sorban eredeti megjelené
kap az idegen mellett a templomok diszi
a szellemi élet más területén számos pé

Wideman Elias

l.

Schoen Ebenda

61. l.

Gyümölcsök

312 Herman Steenwyck

Wádemann Elias

vesin

l.

Szőnyi Iszoán

A képzőművészet
és Eolaja Bp. 1941

298. l.

Romában 1676- november 14-én.

Át. Képt. 299.

Át Kép 299.

ısra emelő keresztény vértes kivd egy
e társa jön balfelől szaladva.
s egy szürke ló fekszik. A háttér-
ak a törökökkel.

— Át. Képt. 299. — 1877- átv. lájt. 185

363. augusztus 22-én.

Szilágyi Dorán hozz 1863 aug 22.

Wideman Elias

Gróf Draskovich János archeje

Megjelent Fenti Comitium Gloria Centum III rész. Bécs 1652

Repr.

Széchy Károly

Gróf Zrínyi Miklós 1620-1664. V. K.

M. Tört. Elektr. Bp. 1902

87. l.

318.

S.O.

M. kir. postatakarékpénztári csekkszámla
Filmkölcsönző osztály 7653. Egyéb 35.710

ILM BUREAU A. G. ⁓ HUNGARIAN FILM AGENCY

NYVES KÁLMÁN-KÖRÚT 15. TELEFON *146-346
EST, IV. POSTAFIÓK 19

TCA 5-7. TELEFON: *145-510, 56-os és 57-es m. á.
VI-UTCA 25. TELEFON: *145-510, 60-as és 172-es m. á.
ERZSÉBET-KÖRÚT 45. TELEFON: 222-098 és 222-099
ST, VII, NYÁR-UTCA 7. TELEFON: 423-252

Budapest, 194 3. nov. 30.

ámla-másolat *Számla száma* F/1131.

ágos Bizottságának,

Budapest.
Hőgyes Endre u-10.

alapján

Teljes tisztelettel
Magyar Filmiroda rt.
fényképosztály
Hiess István s.k.

Widemann Elias

Esterházy Pálarc-
kepé fentitol
rézm. 1644.

Repr.
Szilágyi Sándor

I. Rákóczy György
1593–1648.
M. Tört. Életr.
Bp. 1893.

198. l.

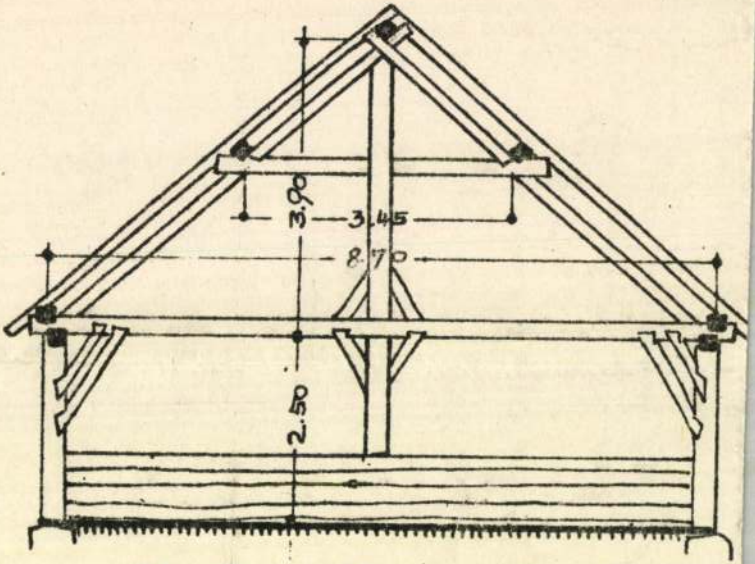

Schnitt d.d. Scheune. • Baujahr: 1686

Widemann, Elias

Kéry János arc-
képe, rézm. 1646

Repr.
Szilágyi Sándor

I. Rákóczy György
1593–1648.
M. Tört. Életrajzok.
Bp. 1893. 221 l.

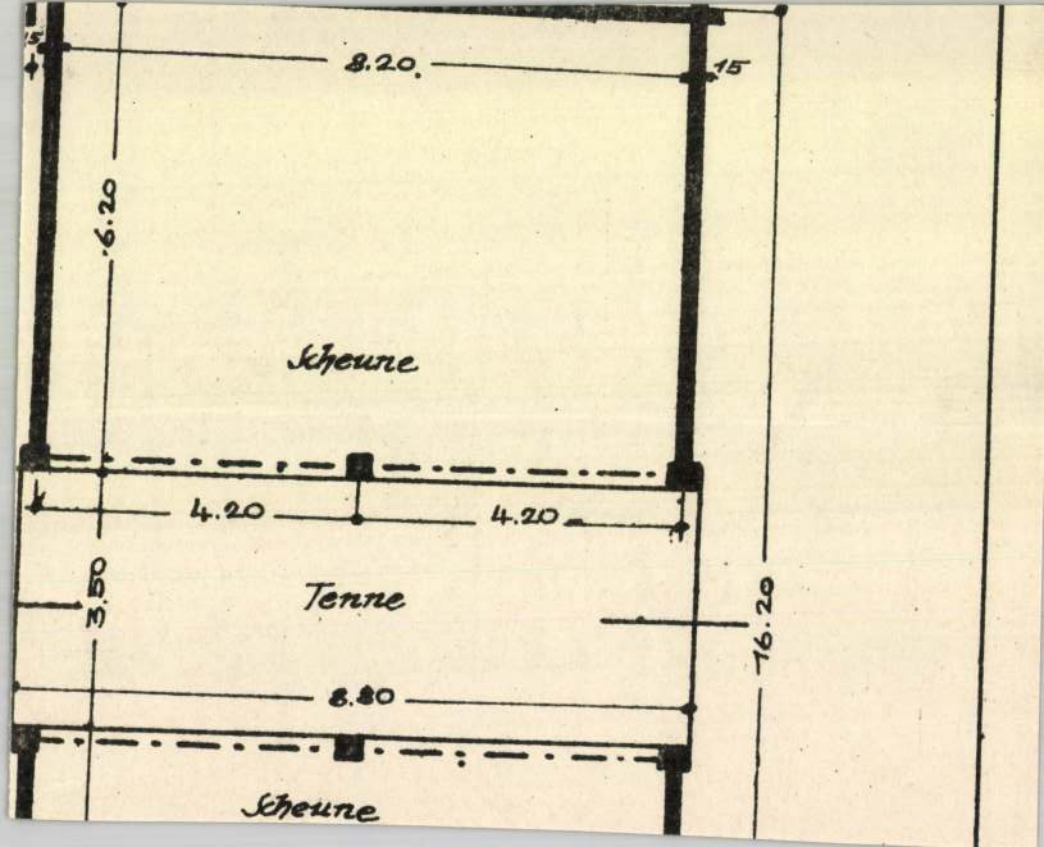
8.20.
15
6.20
Scheune
4.20
4.20
3.50
Tenne
16.20
8.80
Scheune

Widemann Elias

Batthyány Ádám
arcképe, rézm.
Repr.

Széchy I
93.l

a pontra nézve nem fogadhatjuk el. Leirá
tünik ki teljes határozottsággal, hogy a
Istváni bazilikában, bár ezt ő sokszor
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx Ha figyelembe
reszthajó nélküliek, hogy a veszprémi
keresztházó létezésére Ádám Iván oly ke
kell gondolnunk, hogy a keresztházó egy
estébe. A kérdést véglegesen eldönteni,
kkel folytatott ásatás ujra meg nem vizs
kkel nem lehet. Viszont nem kell külön
agványok problémájának megoldásánál enne
azért nem vehetjük figyelembe Ádám Iván
zül épen azt, mely a stiláris tényekkel

Widemann Elias

Esterházy Miklós
nádor arczépe
pensitől
vézm.

Repr.

Széchy I.
129. l.

a az esz

mentve

Widemann E.

Draskovich Miklós
archeje

repr.

Széchy I

151.1.

klós püspök

püspök

6.-án

később nem

sz Nándor

jesztése

-én a

kiht

ukt, de

Takács

seumból

yekből 9

lebontott templomból

Widemann Elias

Zrínyi Miklós
ordrepi 1646
repr.

Széchy I
139. 1.

arányla g n

a templo

ési lehet

zett érte

ügyelőség

gy - a

á.Bárha e

ékvédelmi

megold

kutattni

lmint igá

glenes let

anyagot,

Widemann E.

Draskovich György
arcképe 1649

repr.

Széchy I

173. l.

valamint a velük foglalkozó kiterjedt

at foglalkozunk velük. Mig Veszprémbe egy-

körbe, másutt csk elszórva egy-egy darab

álló emlékeket.

lebb a veszprémi kövekhez a pilisszentke-

t párkány /?/ töredék áll, melyet ma a

Gerecze Péter találta 1913- november XX

kek Országos Bizottsága megbizásából

területén került elő, hanem az erdészlak

va. Fontos azonban, hogy a romok padlószi

tésü falmaradványokat talált Gerecze, vag

emplom romjainak tartott falak alatt korá

ménnyel hozza kapcsolatba a plamettás dis

/ azóta kimutatta, hogy a rom nem ciszte

Widemann E.

Lippay György,
arczépe
1657.

repr.

Széchy I

165. l

. és igy nem nyujt korhatározó adatot meg-

m Iván elmélete a szent Istváni bazilika
aurálási adatok szigoru kritikájának fény
, mint ahogy az általa felhozott törté-
lo. jegyzet/ Nézzük szerencsésebbek va-
letével. Ö szintén egy mille előtti szláv
ényt nem tartja szükségszerüen a régi ba-
kát övező négy kápolnák egyikében véli
változtatással szerencsésen elkerülte az
Iván elmélete és a restaurálás adatai
nakkor elesik minden bizonyitó érvtől,
pült, mint az első szent István korabeli
stiláris kérdések döntik el. Vizsgáljuk

Widemann Elias

Pálffy Pál arc-
képe

repr.

Srechy I

186-l.

ek három oldalán /az egyik hossz-és a két
elül széles pánt kereteli a követ, mely
mondható. Főnézetét négy csavaros oszlop
agyolt oszlopfejjel, a többi pedig minden
csavaros oszlopokból jobbra és balra
sarkokon álló oszlopokból egy-egy palmet
ó és a felső kerettel érintkező palmetták
dolgozva, mig a negyediket alig hogy jelz
tivumot akkor kapjuk meg, ha egy-egy pal-
gy nyert egymásfelé hajló palmetták al-
ivész kiindult.

Negyedik oldala durván elnagyoltan van
Pillérfőnek gondolná első izben az ember
a. Ugyan ez az akadálya, hogy ambó töred
akkor akadályoz bennünket abba, hogy ol
ellen az is szól, hogy semmiféle helyét

Widemann E.

Lónyay Zsigmond
arcképe 1649.

repr.

Szécsy I

185. l.

szép párkánykövet, amit itt sajnos csak ra
s-Bodrog megye/ mellett az u.n. Sziga szig
lapfalából mosta kiaz itt ismertetendő eml
gy a pálosok előtt már élott a szigeten
s elpusztitott, majd épitőanyagát a pálos

artja, de megemliti, hogy párkányrészlet
óbbi a valószinübb, hiszen diszitése iv x
. A diszitmény alapja, három, hármas szal
n egy sima kis kereszt, tőle jobbra akant
éltől balra felfelé, háromgerezdes szőlőf
őt madár csipkedik. Az akanthus levelek c
velet fognak át. Két ilyen levél találkoz
lőbbi emlékeken már oly jól ismert palmet
darabba törve őrizték a zombori muzeumb

/26

Widemann Elias

Mikulich Tamás
arckéje
repr.

Széchy I.

85 l.

augusztus 31.-én a Szépművészeti Muzeum
zottság a kéréshez hozzájárult, de
en Takács Zoltán osztályigazgató utján
ori faragványt hozott el, melyekből
rályi lebontott templomból, a többi is-

drb. kő és a Szépművészeti Muzeumba
anyag került a háborus évek alatt Szom-
rb., nagyobbrészt ornamentális jellegű
nyokat is,melyek az alapokból jöttek
részleteket, melyek bizonyitják egy
. sz.-i relíefeketis, valamint későbbi

odnak nem kell hangsulyozni a faragványok

Widemann Elias

Gróf Rákóczy László arczeje

repr.

Szechy I

315. l.

Widemann Elias

Rátkay György

Kanonok archépe

1650

Repr.

Széchy I

303. l.

A jáki faragványokból 1918
kért ideiglenes letétként 6drb.-ot. A Bi
Petrovits Elek igazgató 1918 decemberéb
a szombathelyi muzeumból 16 drb. romá nk
9 deb. Jákról származott, egy a Szentki
meretlen eredetű.

A Széchenyi Miklós féle 18
átvitt 9 drb. kövön kivül visszamaradt
bathelyre. Ez az anyag körülbelül 300 d
faragvány, de tartalmazott római faragv
elő, valamint a XII. sz.-i diszitményes
korábbi templom fennállását, végül XIII
XVIII-XVIII. sz.-i értékitőkemlékeit.

A fentiek alapján Méltóság

Widemann Elias

Petrelich Péter püs-
pök arcképe
1650

Repr.
Szécsy I. 273. l.

Méltóságos Elnök Ur!

Dr. Paulovits István egy. tanár u
kaptam, hogy a szombathelyi muzeum rómaik
csán, a muzeum egy bérbe adott pincéjében
lom eredeti faragványainak egy részére. A
csétlen restaurálás alkalmával nagymennyi
nemcsak a nyugati kapuból, hanem a templo
északi oldalakból. A restaurálásra talán
ki tanácsos ur véleménye: "A templom melle
igazolja a templom eredeti szépségében v

Widemann Elias

Orehóczy Gáspár arczéje

repr.

Széchy I

253. P.

ább a templom melletti fabódéban

elől el volt zárva az alább ismerte-

ssságára bátorkodom a következőkben rö-

regényes sorséra vonatkozó adatokat,

ŭemlék anyag megmentését elrendelni

k altt gróf Széchenyi Miklós jéki a-

zben középkori faragott követ, köz-

őszobrát, elvitte Szentlőrincre.

s ülésén a Műemlékek Országos Bizott-

e gróg Széchenyi Miklós püspököt, hogy

hajlandó is volt, miként ezt 19o5

k sem akkor, sem később nem érkeztek

ndor 19o6-19o7 évben a Bizottságnak

Widemann Elias

Gróf Csáky László
arcképe, repr

Széchy I
195. l.

Widemann Elias

Ostrosich Pál
arckeje 1649

Repr.
Szécsy I.
191. P.

a jaki[illegible]

melletti fa

észen a legutóbb

az alább ismer

ágára bátork

lni a jáki f

atokat azzal

ag megmebtés

alatt grof. Szé

ri püspök,

, köztük a

pát elvitte

artott rend

tárgyalta e

Widemann E.

Baró Meggery Zsigmond arcképe 1651.

repr.

Szécsy Károly

Gróf Zrínyi Miklós
1620 - 1664. II. Kötet
M. Tört. Élet.
Bp. 1898.

233. l.

Widemann Ilés

A magyar nemt Korona
XVII. századi képe

Repr
Szécsy Károly

Gróf Zrínyi Miklós
1620 – 1664. III. k.
M. Tört. Életrajzok –
Bp. 1900. 93. l.

Wideman Illés

Comitum Gloriae Centum (Pozsony 1646-47)
c. nüvebol
Báró Löbl János Kristóf, 5. l.
Orehóczy Gáspár 21 l.
(Fenti 1651 nüvebol)
gróf Erdődy Imre 25. l.
(1650.)
Szunyogh Gáspár 97 l.
(1650)
Hoffmann Pál pečsi
(1652) püspök 103. l.
arcképei
Repr.

Széchy Károly
Gróf Zrínyi Miklós
1620-1664. III k.
M. Tört. Eletr. Bp. 1900.

Widemann E.

Gróf Zrinyi Péter
arczépe
Repr
Széchy Károly
Gróf Zrinyi dukló
1620 - 1664. II - kötet
Magy. Tört. Életr.
Bp. 1898. 13. l.

Widemann E.

Gróf Batthányi Ádám
archeje 1646.
Repr.

Szechy Károly
gróf Zrínyi Miklós.
1620 - 1664. II. köt.
Magy. Tört. Élet. -
Bp. 1898. 15. l.

Widemann

l.

Baresayegrivárnuz

31. l.

Widemann E.

XXI. aukció
A Könyv 1915. 58. l.

WIDEMAN rézmetszetei:

274. Joannes Helfridus Jörger . .	20
275. C. F. Lebenstain	15
276. O. F. Harrach	10
277. Török követ arcképe	20

XXII. aukció
u. o. 1915. 127. l.

877—883. WIDEMANN E. rézmetszetei: Hét darab, XVII. századból való államférfit ábrázoló egykoru rézkarc, darabja 15

Telki, r. k.

147

Widemann E.

Forgách Ádám gróf
archepe.
Repr.
Bártfai Habó László

A Hunt Paznan
nemzetségbeli Forgách
család története
Esztergom, 1910.
399. l.

DR. HORVÁTH ÖDÖN

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Widenman Elias

Baró Forgács Lanto
archepe. Reim

l.
Harsányi

14-15. l.

A

„KÖZPONT"
ORSZÁGOS MAGYAR
UJSÁG- ÉS KÖNYVTERJESZTŐ VÁLLALAT
székesfehérvári fiókja
LAKATOS UTCA 12.

TELEFON: 892.

„Europa"

könyv és lapterjesztő rt

Budapest

V Rothermerein 12

III. 2

Wiedemann E.

l.

Szent György Cél

XXXV. anke. (1917)

141.4.

176.4.

hogy kulturális és a magyar névnek
ivánó ezen lépésünket egy mappa meg-
méltóztassék annál is inkább, mivel
t forgalmi értéke többszörösen túl-
lunk kért árat.

Nagyrabecsült párfogását előre is
megköszönve, a résztvevő művészek
nevében vagyok kiváló tisztelettel

festőművész.

Widemann Elias

l.

Hadtört Közl

1913 - 325. l.

harcoljon a fellyért, a nap világosságáért, a látásért, de a kor lassan-lassan elhatalmasodott rajta, szemidegei sorvadni kezdtek s Légrády Imre elvesztette szemevilágát.

A váratlan csapás bizonyára sok embert lesujtott és tönkretett volna, de Légrády Imre lelki energiája oly hatalmas volt, hogy nem vesztette el sem kedélyét, sem munkakedvét, fekete pápaszemet tett elborult szemei elé, és világtalanul is tovább vezette szerkesztőségének és vállalatainak ügyeit. Olyan csodálatos munkabirásról tett tanulságot és olyan lázasan érdeklődött minden esemény iránt, hogy környezete és munkatársai, családja és régi barátai őszinte és mély reverenciával vették körül férfias, kemény, de világtalan szerkesztőjüket.

Senki nem tudta rávenni Légrády Imrét arra, hogy vonuljon nyugalomba, tegyen nagyobb külföldi utat, keressen üdülést és szórakozást tengeren, hires európai üdülőhelyeken, Légrády Imre élete összeforrt szerkesztőségének életével és onnan távozni nem akart.

Ő is, munkatársai is lassan megszokták azt az uj szerkesz-

Widemann Elias

rezin

lärd

Hadsöt. Kösl

1912. 280. l.

Widemann Elias

rezin

laid

Varga Rezin

147 f.

Csongrádmegyei Múzeum VII. 215.

Widemann, Elias

rézm.

Lippay György, primás
arcképe. 1631. –

W. háromkötetes, összesen 300
rézmetszetet tartalmazó
arcképgyűjteményének második
Bécsben 1652-ben megje-
lent kötetéből.

Repr.

Magyar Művelődéstört. –
III. k. 444, 650. l. –

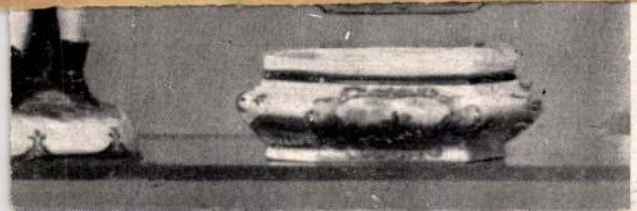

XLVI.

Bécs 1652

Wideman (Elias) Icones Illustrium Heroum Hungariae

R.M.K. III. 1797 szám

Widemann Elias

Herzog

Widemann Elias

Zichy István gróf
archipe
Reim 1649.

vöd

Zichy István gr.:
Adatok az XVII. századi
katolikus főúri család
történetéhez. Öregebbik
Zichy István gróf
(1616 – 1693) Regnum
1942-43. V. k. 762. l.

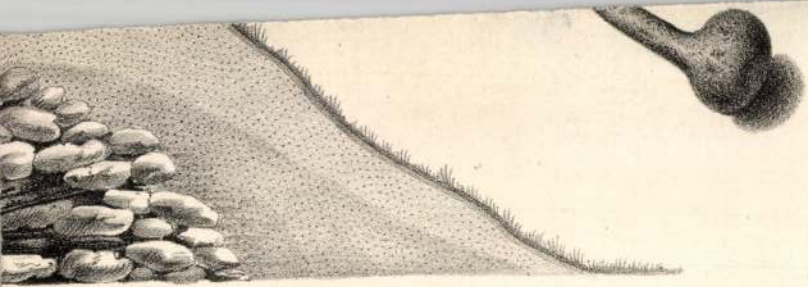

28

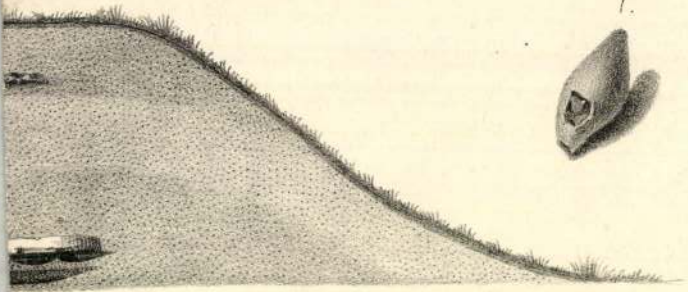

7.

özt talált csontok, réztöredékek és tengeri csigák.

8. Érdi sírok.

Ny. Rohn, Pest. 1861.

Widemann Eliás

verin

l.

Novák III

127 l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

MDK

Widemann, E.

Koronázási kiáll. Tört.Képes. 1916.dec.

MDK

Elias Wideman, sculpsit 1647

Draskovits János nádor, rézm.

Tört. Képes. graf. kiáll. 19o7. 48 l.

Elias Widemann, rézmetsző.

Bécsi festő, 1651 Ben Forgách Ádám ról
Vésszit metszetét. 147 old

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüvészeti Alap Kiadóváll. Bpest

M.D.K.

Elias Nideman, rézmetsző

Schmid Dániel pozsonyi ev.lelkészről készitett metszetet. A jelzés: "ad Vivum delin et sculpsit A.o.1651". Ez is bizonyitja, hogy akkor Magyarországon járt. 207.o.

Huszár Lajos: Nádasdy Ferenc emlékérme. 205.o.

Folia Archaeologica. IX. 1957. Bp. Bibliotheca Kiadó. Bp. 1957

M.D.K.

Elias Nideman, rézmetsző

Nádasdy Ferenc grófról készült metszete, 1651-ből. Megjelent: Nideman, E, Clarissimorum Hungariae Heroum Icones Vienna, 1652. c. Művében. Apponyi, II. 848. Fekete repr. 206. o

Huszár Lajos: Nádasdy Ferenc emlékérme. 205. o.

Folia Archaeologica. IX. 1957. Bp. Bibliotheca Kiadó. Bp. 1957

M.D.K.

Elias Wideman, rézmetsző

Nádasdy Ferenc gróf ról metszetet készitett 1651-ben. Háromnegyed profilban, zsinóros, gombos ruha, Ovális keretben, felirattal. Wideman ekkor járt Magyarországon. Megjelent: Wideman, E. Clarissimorum Hungariae Heroum Icones, x Vienna, 1652. c. müvében. Apponyi II. 848. 206. o.

Huszár Lajos: Nádasdy Ferenc emlékérme. 205. o.

Folia Archaeologica. IX. 1957. Bp. Bibliotheca Kiadó. Bp. 1957

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

1652-ben jelent meg:"Illustrissimum Hungariae Heroum Icones"c.rézkarcsorozata,más előképek után egy 100 darabból álló olajfestménysorozathan.A Widemann után készültek összehangolt szinezésüek,jól transzponáltak. Pl.Orossy György,Miskey István v.Bossányi Gábor arcképei. 170.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 2 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

1652-ben jelent meg:"Illustrissimum Hungariae Heroum Icones"c.rézmetszetsorozata és más ismeretlen elődökek után egy 100 darabból álló olajfestmény sorazat ké készült.2/3-ad részük Widemann után,a többi különböző időszakokban,más-és más festőmodorban,főleg erdélyi főurakat ábrázolva.A XVII.-XIII.században készültek. 170.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

1652-ben megjelent:"Illustrissimum Hungariae Heroum Icones"c.rézkarcsorozata,más előképek után egy 100 darabból álló olajfestménysorozatban is megjelentek. A nem Widemann ,főleg erdélyi főurakat ábrázoló arcképekben sok az ellentmondás névben,évszámban és az arc vonások hitelességében is. 170.o.

Cennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

1652-ben megjelent:"ILLustrissimum Hungariae Heroum Icones:c.rézkarcsorozatát más ,főleg erdélyi főurak arcképeivel 100 darabra kiegészitett sorozatot Négyszöges formában,ovális keretben,feliratokkal huszasával egy keretben olajfestésben,vásznon.lemásolták. A feliratokban igensok hiba van,főleg az évszámokat illetöen. 170.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 76.-"Mihály vajda" arcképe Widemann után. Tévesen Lippay Gáspár névvel. 18.2+14.8.cm. Ltsz. MTKos 296. Olaj, vászon. Négyszöges forma, ovális keret, felirat Widemann 1652-ben megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 180.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 88.-"Szunyogh Gáspár" arcképe, Widemann után. 18+14.5.cm. Ltsz. MTKos. 308. Olaj, vászon.
Négyszöges forma, ovális keret, felirat, Widemann 1652-ben megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 180.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

1652-ben megjelent: "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c rézkarcsorozatát, főleg erdélyi főurak portréival kiegészitve 100 darabra, olajban, vásznon megfestették. Négyszögesmforma, ovélis keret, feliratok. Huszasával egy táblán. Csáky László nagyváradi kanonok, tinnini püspök ajándékozta a Nemz. Múznak. 169.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. Z 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Müvelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann,részmetsző

Katalógus.2.-"Forgách László"arcképe.Widemann után. 18+14.5.cm.Ltsz.MTKcs.223.Olaj,vászon.

Négyszögesz rorma,ovális keret,felirat."idemann 1652-ben megjelent"Illustrissimum Hungariae Heroum Icones c.arcképsorozatából után. 178.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajprtrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.2."Kollonics Henrik Károly"arcképe Widemann után.1814+14.7.cm.Ltsz.MTKcs.222.Olaj,vászon.

Négyszögös rorma,ovális keret,felirat."Idemann 1652-ben megjelent"Illustrissimum Hungariae Heroum Icines" c.arcképsorozatából után. 178.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajprtrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus .l.-Kéry János arcképe Widemann után.18+14. xxx ix 14.5.cm.Ltsz.MTKcs.221.Olaj,vászon.Négyszöges forma,ovális keret,feliratokkal."idemann 1652-ben megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones".c. arcképsorozata után. 178.o.

Jennernó,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajprtrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elia Widemann, rézmetsző

Katalógus. I. zl. Eördögh István" arcképe levonatban, egyelőre ismeretlen Widemann metszet után. -18.5+14.8.cm. Ltsz. MTKcs. 251. 178.o. Olaj, vászon.

Cennernó, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajprtrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Müvelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 12.-"Megyery Zsigmond" arcképe. Widemann után 18.4+14.8.cm. Ltsz. MTKcs. 232.-Olaj, vászon.

Négyszöges forma, ovális keret, felirat. "Widemann 1652-be megjelent" Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

x Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 10.-"Draskovich János" arcképe. Widemann után 18+15.cm. Ltsz. MTKos. 230.-Olaj, vászon.

Négyszöges forma, ovális keret, felirat. "Widemann 1652-megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

x Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 9.-"Mikulich Tamás" arcképe. "idemann után. 18.8+14.7.cm. Ltsz. MTKcs. 229.-Olaj, vászon. Négyszöges rorma, ovális keret, felirat. "idemann 1652-ben megjelent" Illustrissimum Hungariae Heroum Icines' c. arcképsorozatából után. 178.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

x Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 8. "Czobor Bálint" arcképe. Widemann után. 18.1+14.1.cm. Ltsz. T MTKcs. 228. - Olaj, vászon.

Négyszöges rorma, ovális keret, felirat. "idemann 1652 ben megjelent" Illustrissimum Hungariae Heroum Icin c. arcképsorozatából után. 178.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

x Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 6.-"Bessenyey István" arcképe. Widemann után 18.9+14.8.cm. Ltsz. M.T.Kcs. 226.-Olaj, vászon.

Négyszöges rorma, ovális keret, felirat. "idemann 1652-ben megjelent" Illustrissimum Hungariae Heroum Icines" c. arcképsorozatából után. 178.o.

Jennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

x Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.17.-"Erdődy György"arcképe,Widemann után. 18.6+14.7.cm.Ltsz.MTKcs.237.-Olaj,vászon.

Négyszöges forma,ovális keret,felirat.,"Widemann 1652-ben megjelent"Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c.képsorozata után. 178.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Arcaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann, Rézmetsző

Katalógus.16.-"Illésházy György" arcképe, Widemann után 18.3+14.9.cm.MTKcs.236.-Olaj, vászon.
Négyszögesz forma, ovális keret, felirat., Widemann 1652-ben megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c.képsorozata után. 178.o.

Jennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Arcaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Élias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 11.-"Bossányi Gábor" arcképe. Widemann után. 18.4+14.7.cm. Ltsz. MTKcs. 231.-Olaj, vászon. Négyszöges forma, ovális keret, felirat. Widemann 1652-ben megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 178.o.

Jennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 15.-"Pálffy István" arcképe, Widemann után. 18.1+14.5.cm. Ltsz. MTKcs. 235.-Olaj, vászon.

Négyszöges forma, ovális keret, felirat. "idemann 1652-be megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 178.o.

Jennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Arcaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 13.-"Listius János" arcképe, Widemann után. 18.3+14.6.cm. Ltsz. MTKcs. 233.-Olaj, vászon.

Négyszöges forma, ovális keret, felirat. "Idemann 1652-ben megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 178.o.

Jennerné, Wilhelmb Vizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.27.-"Extra Esterházy Miklós"arcképe,"idemann után.18.4+14.5cm.Ltsz.MTKCs.247.Olaj,vászon. Négyszögesforma,ovális keret,felirat,"idemann 1652-ben megjelent Illustrissimum Hungariae Heroum Icones c.arképsorozata után.178.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeolgica.VIII.1956.Bp."Müvelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Élias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 26.-"Orehczy Gáspár" arcképe, "idemann után. 18.7+14.5.cm. Ltsz. MTKcs. 246.-Olaj, vászon. Négyszögesforma, ovális keret, felirat, "idemann 1652-ben megjelent Illustrissimum Hungariae Heroum Icones c. arképsorozata után. 178.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeolgica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.25.-"Draskovich Miklós"arcképe,"idemann után 18.5+14.8.cm.Ltsz.MTKcs.245.-Olaj,vászon. Négyszöges forma,ovális keret,felirat.,"idemann 1652-ben megjelent"Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c.képsorozata után. 178.o.

Demmerné,"ilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeolgica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 22.-"Földváry Miklós" arcképe, Widemann után. 17. +14.5.cm. Ltsz. MTKcs. 242.-Olaj, vászon. Négyszöges forma, ovális keret, felirat., "idemann 1652-ben megjelent" Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. képsorozata után. 178.o.

Demmerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeolgica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.18.-"Károlyi László"arcképe,Widemann után. 18.1+14.5.cm.Ltsz.MTKcs.238.-Olaj,vászon.

Négyszöges forma,ovális keret,felirat.,"idemann 1652. ben megjelent"Illustrissimum Hungariae Heroum Icones' c.képsorozata után. 178.o.

Gemerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeolgica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép tudományos és ismeretterjesztő Lapd.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.38.-"Miskey István"arcképe,Widemann után. 17.8+14.5.cm.Ltsz.MTKcs.258.-Olaj,vászon.

Négyszöges forma,ovális keret,felirat."idemann 1652-ben megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c.arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Müvelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 76.-"Pálffy János"arcképe,"idemann után. 18.7+14.6.cm.Ltsz.MTKcs.256.-Olaj,vászon.

Négyszögesz forma,ovális keret,felirat."idemann 1652-ben megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones c.arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 72.-"Esterházy László" arcképe, Widemann után. 18.2+14.8.cm. Ltsz. MTKcs.252. Olaj, vászon. Négyszöges forma, ovális keret, felirat, "Widemann 1652-ben megjelent" Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.29.-"Esterházy István"arcképe,"idemann után 18.3+14.8.cm.Ltsz.MTKcs.249.-Olaj,vászon. Négyszöges forma,ovális keret,felirat,"idemann 1652-ben megjelent Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c.arképsorozata után.178.o.

Jennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 28.- "Izdenczy András" arcképe, Widemann után 18.8+14.cm. Ltsz. MK MTKcs. 248.- Olaj, vászon. Négyszögesforma, ovális keret, felirat, "idemann 1652-ben megjelent Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 47.-"Balassa Ferenc" arcképe, Widemann után. 18.4+14.7.cm. Ltsz. MTKcs. 263.-Olaj, vászon. Négyszöges forma, ovális keret, felirat. Widemann 1652 - ben megjelent Illusstrissimum Hungariae Heroum Icones c. arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Müvelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 41.- "Zichy István" arcképe, Widemann után. 18ül4.6.cm. Ltsz. MTKos. 261.- Olaj, vászon.

Négyszögös forma, ovális keret, felirat. Widemann 1652 - ben megjelent Illustrissimum Hungariae Heroum Icones' c. arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Müvelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.37.-"Ostrosith Mátyás"arcképe,Widemann után 18.5+14.5.cm.Ltsz.MTKos.257.Olaj,vászon. Négyszöges forma,ovális keret,felirat.Widemann 1652-ben megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c.arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.N.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 40.-"Erdődy Gábor" arcképe, Widemann után. 18.1+14.6.cm. Ltsz. MTKcs. 260.-Olaj, vászon.

Négyszöges forma, ovális keret, felirat. Widemann 1652-ben megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.39.-"Gerse[illegible] Pethő László"arcképe,"idemann után.17.5+14.8.cm.Ltsz.MTKcs.259.-Olaj,vászon.

Négyszöges forma,ovális keret,felirat."idemann 1652-ben megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c.arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.50.-"Forgách Ádám"arcképe,Widemann után. 17.7+14.9.cm.Ltsz.MTKcs.270.-Olaj,vászon.

Négyszöges forma,ovális keret,felirat,"idemann 1652-ben megjelent"illustrissimum Hungariae Heroum Icones' c.arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.-

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus.48.-"Csáky István"arcképe,"idemann után. 18.7+14.4.cm.Ltsz.MTKcs.268.-Olaj,vászon.

Négyszöges forma,ovális keret,felirat,"idemann 1652-ben megjelent"illustrissimum Hungariae Heroum Icones' c.arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.47.-"Orossy György",arcképe,"idemann után. 17.9+14.5.cm.Ltsz.MTKcs.267,-Olaj,vászon. Négyszöges forma,ovális keret,felirat."idemann 1652 - ben magjelent"Illusstrissimum Hungariae Heroum Icones" c.arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné,"ilhelmb Gizella: "idemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 46.-"Frangepán György" arcképe, Widemann után 18.4+14.8.cm. Ltsz. MTKcs. 266,-Olaj, vászon.

Négyszöges forma, ovális keret, felirat. "Widemann 1652 - ben megjelent Illustrissimum Hungariae Heroum Icones' c. arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 44.-"Forgách István" arcképe, Widemann után. 18.4+14.2.cm. Ltsz. MTKcs. 264.-Olaj, vászon.

Négyszöges forma, ovális keret, felirat. Widemann 1652 - ben megjelent Illusstrissimum Hungariae Heroum Icones' c. arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 59.-"Zrinyi Miklós" arcképe, "idemann után. 18.6+14.6.cm. Ltsz. MTKcs. 279.-Olaj, vászon.

Négyszögös forma, ovális keret, felirat, "idemann 1652-ben megjelent Illustrissimum Hungariae Heroum Icones c. arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.-

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.55.-"Esterházy Farkas"arcképe,Widemann utan 18.8+14.9.cm.-Tsz.MTK.Os.275.-Olaj,vászon.

Négyszögesforma,ovális keret,felirat,"idemann 1652-ben megjelent Illustrissimum Hungariae Heroum Icones 3.arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Élias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 54.-"Erdődy Imre" arcképe, Widemann után, ~~18x18~~ 18.5+14.9.cm. Ltsz. MTKcs. 274.-Olaj, vászon. Négyszöges forma, ovális keret, felirat, Widemann 1652-ben magjelent "illustrissimum Humgariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 178.o.

~~Kennerné~~ Kennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.53.-"Barkóczy László"arcképe,"idemann után. 18.3+14.9.cm.Ltsz.MTKcs.273.-Olaj,vászon.

Négyszöges forma,ovális keret,felirat,"idemann 1652-ben megjelent"illustrissimum Hungariae Heroum Icones c.arcképsorozata után. 178.o.

Jennerné,"ilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp. "Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.51.-"Rákóczi László"arcképe,Widemann után. 17.3+14.5.cm.Ltsz.MTKcs.271.-Olaj,vászon.

Négyszöges forma,ovális keret,felirat,"idemann 1652-ben megjelent"illustrissimum Hungariae Heroum Icones' c.arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.70.-"Ostrosith Pál"arcképe,Widemann után. 18.5+14.6.cm.MTKcs.Ltsz.290.-Olaj,vászon.

Négyszöges forma,ovális keret,felirat,Widemann 1652-be megjelent Illustrissimum Hungariae Heroum Icones c. arcképsorozata után. 180.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.N.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.69.-"Csáky László arcképe",Widemann után. 18.7+14.5.cm.Ltsz.MTKCS.289.-Olaj,vászon.-

Négyszögesfo ma,ovális keret,felirat,Widemann 1652-b megjelent Illustrissimum Hungariae Heroum Icones c. arcképsorozata után. 180.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.64.-"Pálffy Miklós"arcképe,Widemann után. 18.6+14.6.cm.Ltsz.MTKos.284.-Olaj,vászon. Négyszöges forma,ovális keret,felirat,Widemann 1652-ben megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c.arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 62.- "Nádasdy Ferenc" arcképe, Widemann után. 18.5+14.8.cm. Ltsz. MTKos. 282.- Olaj, vászon. Négyszöges forma, ovális keret, felirat, Widemann 1652-ben megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones c. arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 61.-"Majhényi Mihály" arcképe, Widemann után. 18.4+15.1.cm. Ltsz. MTKcs. 281.-Olaj, vászon.

Négyszöges forma, ovális keret, felirat, "idemann 1652-ben megjelent Illustrissimum Hungariae Heroum Icones c. arcképsorozata után. 178.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudomá-nyos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus.-81.-"Zólyomi Esterházy Pál" arcképe, Widemann után. 18.7+14.5.cm. Ltsz. MTKcs. 301.-Olaj, vászon.

Négyszögű forma, ovális keret, felirat, Widemann 1652-ben megjelent Illustrissimum Hungariae Heroum Icones c. arcképsorozata után. 180.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 80.-"Mórócz Farkas" arcképe, "idemann után. 18.8+14.6.cm. Ltsz. MTKcs. 300.-Olaj, vászon.

Négyszögű forma, ovális keret, felirat, "idemann 1652-ben megjelent Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 180.c.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.c.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 79.- "Esterházy Pál nádor" arcképe, Widemann után. 18.1+14.6.cm. Ltsz. MTKcs.299.-Olaj, vászon. Négyszöges forma, ovális keret, felirat, Widemann 1652-ben megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 18^{0}.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 77. "Vadász Pál arcképe, "idemann után. 18.7+14.7.cm. Ltsz. MTKcs. 297. Olaj, vászon.

égyszöges fo ma, ovális keret, felirat, "idemann 1652-ben megjelent Illustrissimum Hungariae Heroum Icones c. arcképsorozata után. 180.o.

ennerné, ilhelmb Gizella: idemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

olia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.73.-"Batthyany Ádám"arcképe,Widemann után. 18.5+14.9.cm.Ltsz.MTKcs.293.Olaj,vászon.

Négysnöges fo ma,ovális keret,felirat,"idemann 1652-ben megjelent Illustrissimum Hungariae Heroum Icones c. arcképsorozata után. 180.o.

Jennernó,"ilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 93.- "Esterházy Dániel arcképe, "Widemann után 18.3+14.8.cm. Ltsz. MTKcs. 313. Olaj, vászon.

Négyszöges forma, ovális keret, felirat, "Widemann 1652-ben megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones' c. arcképsorozata után. 180.o.

Oennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folai Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és irodalmi Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus, 89.-"Iványi Fekete László" arcképe, "idemann után. 18.5+11. .cm. Ltsz. MTKcs. 309. Olaj, vászon.
Négyszöges forma, ovális keret, felirat, "idemann 1652-ben megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones' c. arcképsorozata után. 180.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folai Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és irodalmi Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus.85.-"Lónyay Zsigmond"arcképe,"idemann után 18. +15.1.cm.Ltsz.MTKcs.305.Olaj,vászon.
Négyszöges forma,ovális keret,felirat,"idemann 1652-ben megjelent"Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 180.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folai Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és irodalmi Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 87. - Lippay Gáspár" arcképe, "idemann után. 17.6+14.5.cm. Ltsz. MTKcs. 303. Olaj, vászon. Négyszöges forma, ovális keret, felirat, "idemann 1652-ben megjelent Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 180.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folai Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és irodalmi Kiadó. p. 1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.82.-"~~Ostrosith~~ Ostrosith Miklós"arcképe,"idemann után.18.3+14.5.cm.Ltsz.~~MKMTK~~os.302.Olaj,vászon

Négyszögesz forma,ovális keret,felirat,"idemann 1652-ben megjelent Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 180.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folai Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és irodalmi Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann.rézmetsző

Katalógus.99.-"Pázmány Miklós"arcképe,"idemann után. 18.6+14.8.cm.Ltsz.MTKcs.319.Olaj,vászon. Négyszöges forma,ovális keret,felirat,"idemann 1652-ben megjelent"Illustrissimum Hungariae Heroum Icones"c. arcképsorozata után. 181.o.

Cennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"~~kia~~ tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 98.-"Koháry István" arcképe, "idemann után. 18+14.4.cm. Lt z. MTKcs. 318. Olaj, vászon. Négyszöges forma, ovális keret, felirat, "idemann 1652-ben megjelent" Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 181.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Müvelt Nép" Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 95.-"Keglevich Zsigmond" arcképe, "idemann után. 18.5+14.9.cm. Ltsz. MTKcs. 315. Olaj, vászon. Négyszöges forma, ovális keret, felirat, "idemann 1652-ben megjelent "Illustrissimum Hungariae Heroum Icones" c. arcképsorozata után. 180.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: "idemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Müvelt Nép" xix tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann,rézmetsző

Katalógus.94.-"Wurm János" arcképe,Widemann után. 18.5+14.9.cm.Ltsz.MTKcs.314.Olaj,vászon.
Négyszöges forma,ovális keret,felirat,Widemann 1652-ben megjelent"Illustrissimum Hungariae Heroum Icones' c.arcképsorozata után. 180.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"Kkn tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Dörre Tivadar, rézmetsző

A zay-ugróci kastélyban Zay Ferenc, felsőmagyarországi főkapitány festménye. Az Lorichs portrénál fiatalabb Thallóczy L. Csömöri Zay Ferenc/ Bp.1885/ c.könyvének címlapja előtt Dörre rézkarcában. XXXV.tábla.1.kép. 172.o.22.jegyz.

Cennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" Könyv tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Katalógus. 67.- "thuránszky Péter" arcképe levonatban egyelőre ismeretlen Widemann metszet után. 18.6+14.7.c
om. Ltsz. MTKcs. 287. Olaj, vászon. 180.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Elias xx Widemann,rézmetsző

1652-ben jelent meg:"Illustrissimum Hungariae Heroum Icones".cimen egy kézkaro sorozata.Kevéssé egyénitett, a magyar úr tipusait tipikus arcvonásait nem elégge hűen visszaadó portrék. 169.o.

Gennerné,Wilhelmb Gizella: Widemann metszetek után készült olajportrék. 169.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

Elias Widemann, bestí

1652
~~1662~~ ben újabb metszete Zrinyi Mik-
~~lós~~ lóssal.

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőművészeti Alap Kiadóváll. Bpest

Elias Widemann rézmetsző

Katalógus I/2 Félalak, mint Zrinyi Miklós a szigetvári hős arcképe, hatterben az utotsó kirohanás ábrázolásával. Olajfestm. vászon. Wideman után fordított állásban XVIII. sz. Pozsony. 95. ábra. 202 old.

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bpest

W. G. A. festő

Katalógus XIII/8. Zrinyi Miklós egészalakja jobbra vágtati paripán. Olajfestm. fa. 20.5 x 13.4 cm XVIII. sz. Szignatúra W. G. A. MTKcs. 605. 206 old.

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI. 1964. Képzőmův. Alap Kiadóváll Spest.

Elias Widemann. festő

Zrinyi Miklós ról 1646 ban készült képének új nyomata 1647 ben, mikor bán lett - 187 old. Ő nálló kiadvány 188 old. Résmetszet.

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüv. Alap Kiadóváll Bpest

Elias Wellhöfer rézmetsző

~~A~~ Augsburgi. Illusztrált rögtap ja o vásári metszetek nivőjan morog. Zrinyi Miklós ágostodi lovon o Renner-féle ~~m~~ ruházatban. 192 old.

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüv. Alap Kiadóváll Epest

Elias Widemann rézmetsző

Katalogus I. Zrinyi Miklós. Mellkép ovális keretben. Rézmetszet. 14.6 x 11.8 cm 1646. Szignatúra: Elias Widemann delin: et sculpsit.
M T Kcs. 56.71. 202 old

Gennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüv. Alap Kiadóváll Epest

Elias Widemann rézmetsző

Katalogus I.a. Ar I. Zrinyi Miklós mellképe ~~nek~~ ducnak átdolgozott, de azonos felirattu levonata. Wideman: Comitium Gloriae Centum... S. 1. et a. c. mű 98. illusztrációja. MT Kcs. 4674-

zoroldi

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmův. Alap Kiadóváll. Epest

Elias Widemann rézmetsző

Katalogus I b. Zrinyi Miklós. A Ia állapotú ducnak újrametszett kibővi tett felirati változata. (1647) MT Kcs. 5331. 202 old

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bpest.

Ad Elias Widemann rézmetsző

Katalógus I/3. Mellkép Widemann 1646-os portréja után. Gouache 24x17.7 cm. XVIII. sz. MT kes. 5597. 202 old. Zrinyi Miklós

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bpest.

Elias Widemann rézmetsző

Katalógus II/12. Zrinyi Miklós mellkép-
ovális keretben. Widemann után olajkép
vászon 18.6 x 14.6 cm XVII. sz. második fele.
MT Kcs 279.

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő
arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüv.Alap Kiadóváll
Bpest

Elias Widemann rézmetsző

Katalógus. I/8. Zrinyi Miklós. Mellkép díszes keretben Widemann után. Kcél metszet 11 x 7.4 cm. Szignatúra: Rajz Pecz H. Zrinyi Miklós szigeti veszedelme. O. Sz. K. 77232/9. 202 old

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia ~~Archaeola~~ Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bpest

Elias Widemann rézmetsző

Katalógus I/4. Zrinyi Miklós, félalak Widemann után. Acélmetszet 23.9 x 17.3 cm Signatúra Tyroler m. Pesten - nyom Frey F. Zrinyi Miklós munkái Pest 1853. 6. füz. illusztr. MTKcs 174/1939. 202 old.

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bpest

Elias Wellhöffer rézmetsző

Katalogus VII. Zrinyi Miklós lovaskepe szemben. A háttérben csata jelenet, török/oglyok és Új-Zrinyivár. 32 soros német vers. Rézmetszet 38.6 x 29.9 cm. 1663. Szig natúra: Zu Augspurg/ bey Elias ~~Wellf~~ Wellhöffer Brieffmaler/ bey unser L. Frawen Thor. 205 old 90. ábra

Gennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187. o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüv. Alap Kiadóváll Bpest

Elias Widemann rézmetsző

~~Vid~~ Fébalak, mint Zrinyi Miklós, a szigetvári hős arcképe, hátterben az utolsó kirohanás ábrázolásával, Olajfestm. Vászon. Wideman után fordított állásban. XVIII. sz. Pozsony. 95. ~~[illegible]~~ ábra. 199 old. Fekete reps.

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187. o.

Folia Archaeologica. XVI. 1964. Képzőm(iv. Alap Kiadóvál) Epest

Elias Widemann rézmetsző

Katalógus I/5. Zrinyi Miklós mellkép, ovális keretben Widemann után. Litográfia 12.4x9.7 cm. Szignatúra: Rohm/54. MT Kcs. 4997. 202 old

Gennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187. o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüv. Alap Kiadóváll Bpest

Elias Widemann pezmetszo

Katalógus I/6 Zrinyi Miklós, két harmad álló alak interieurben Widemann után. Litografia. 53.8 + 38.9 cm. Szignatúra: Nyomt. Walzel A. F. Pesten 1853. MT Kcs 4641 20 Zold

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187. o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmův. Alap Kiadóvál Bpest

Elias Widemann rézmetsző

Katalógus I/9. Zrinyi Miklós, mellkép Widemann után. Litográfia. 46x31.9 cm
Szignatúra: Nyomt. Rohn és Grund Pesten 1864. MTKcs. 4676. 202 old.

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmův. Alap Kiadóvá Bpest

Georg Andreas Wolfgang rézmetsző

Katalógus III/3a Zrinyi Miklós felalak kerek babérkoszorús keretben, le kaptatott lemezről nyomtatott és ezért az arcképnél újra áldolgozott változat, Zimmermann Martin: Denkwürdige Historia... Augsburg 1665. c. mű illusztrációja. MTKcs 5734. 2040/2

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüv. Alap Kiadóváll Bpest

Elias Widemann rézmetsző

Katalógus. I/1. Zrínyi Miklós. Mellkép négyszöges keretben 8 másik portréval egy lapon, közös ducról nyomva. Wideman 1646-os arcképének fordított, kicsinyített változata. Rézmetszet. Képméret 9.6 x 6 cm Szignatúra MV Sonor f. „Türkische und Ungarische Chronica... Nürnberg 1663-c. mű illusztrációja. MTKcs 8444. 202 old

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrínyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI. 1964. Képzőmüv. Alap Kiadóváll Bpest

Elias Widemann rézmetsző

Katalógus I/1a. Megváltozott számozású új levonat a 8 portrés ducról. Widemann 1646 os ~~arcl~~ Zrinyi Miklós arcképéről. „Ortelius Redivivus et Continuatus". Nürnberg 1665. c. mű V. táblájának 9. illusztrációja. MT Kcs. 4675. rozold

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI. 1964. Képzőmüv. Alap Kiadóvál Epest

Elias Widemann, festő

Zrinyi Miklós portréját 1646 ban vésriti. Augsburgi sármarású Bécsben dolgozó festő. Hárassága első évétől sármarik. Egy sorozat darabja. 187 old. „Comitium G Coriol Centum" sorozatból.

Reinerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI. 1964. Képzőmüv. Alap Kiadóváll Bpest

Elias Widemann rézmetsző

Katalógus II. Zrinyi Miklós. Mellkép ovális keretben. Rézmetszet. 147 x 12 cm. 1652. Szignatúra: E. Widemann sculpsit. Widemann: Clarissimorum Hungariae Herorum Icones. Viennae, 1652. c. mű 96. illusztrációja. MTKcs. 5505. 203 old.

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüv. Alap Kiadóváll Bpest

~~Elias~~ Elias Widemann rézmetsző

Katalógus I/7. Zrinyi Miklós mellkép ovális keretben. Widemann után fordított állásban. Fametszet. 24.6x17.5cm. Szignatúra: ES-F. Hertel sc. „Magyarország arcképei és életrajzai". Pest. 1858. 38-39 közötti illusztráció MTKes 8954. Zozold

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós,a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüv.Alap Kiadóváll Bpest

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

16-4 é- 1666 között működött. Zrinyi Miklós fiatalkori arcképét 1646-ban a Pozsonyban megjelent "Comitum Gloriae Centum" arcképsorozatban adta ki. Jelzet: "Elias Widemann delin:et sculpsit". /XLIV. tábla, 1. kép./ .157.o

Rózsa György: Megjegyzések a magyar történeti ikonográfia néhány kérdéséhez. 157.o.

Folia Archaeologica. VI. 1954. Bp. Tankönyvkiadó Váll. Bp. 1954

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Zrinyi Miklós fiatalkori arcképe. Pozsonyban jelent m
meg 1646-ban. XLIV. tábla. 1. kép. Fekete repr.

Rózsa György: Megjegyzések a magyar történeti ikonográfia néhány kérdéséhez. 157.o.

Folia Archaeologica. VI. 1954. Bp. Tankönyvkiadó Váll. 1954. Bp.

Elias Widemann,rézmetsző

1649-ben készitette Wesswlényi Ferenc arcképét,amely 1652-ben jelent meg. 282.o.

Rózsa György: Egy lőcsei rézmetsző a XVII.században. 281.o.

Folia Archaeologica.XII.1960.Bpest.

Képzőművészeti Alap Kiadóváll.Bp.

Pansois

Elias Widemann, rézmetsző

M.D.K.

A XVII.sz.közepén három részben ábrázolta a Habsburg országok arisztokratáinak arcképét. Dominicus Custos rendszerét követte. Talán azért, mert mindketten Augsburgban dolgoztak? A Pálffy családhoz nagy érdeklődés fűzte. 248.o.

Hizella Genner Wilhelmb: Der augsburger Kupferstecher Dominicus Custos und Ungarn. 227.old.

Folia Archaeologica. XVIII. 1966/67. Bpest. Múzeumi Ismeretterjesztő Központ. Bp.

M.D.K.

Elias Widemann, rézmetsző

Az 1646-ban elhunyt Maria Fuggernek Pálffyi Milós feleségének és két fiának siremlékéről rézkarcot készitett. 248.o.

Gizella Genner Wilhlmb: Der augsburger Kupferstecher Dominicus Custos und Ungarn. 247.o.

Folia Archaeologica. XVIII. 1966/67. Bpest. Múzeumi Ismeretterjesztő Központ. Bp.

M.D.K.

Wiedeman E.rézmetsző

Schmid János Rudolf,a gyermek IV.Mohamed szultánhoz küldött portai követ magyar diszruhája.1651-ből. MTKCS. 211.o.

V.Ember Mária: Magyar viseletformák a XVI.és a XVII. században. 205.o.

Folia Archaeologica;XVIII.1966/67.Bpest.Múzeumi Ismeretterjesző Központ.Bp.

M.N.K.

Widemann Elias, rézmetsző

Weinmann J. Erzsébet Krisztina lemezéhez Widemann Héderváry Jánost ábrázoló, 1649-re datált szétvágott lemezének jobbfelét használta fel. A Héderváry arckép 1652-ben jelent meg Bécsben. Lásd. Weinmann J. 204.o.

Jennerné Wilhelmb Gizella, -Rózsa György: A Magyar Történeti Képcsarnok rézlemez gyüjteménye. 197.o.

Folia Archaeologica. XI. 1959. -pest. Képzőmüv Alap Kiadóváll. Bp.

MDK

Widemann Elias

Gr.Zrinyi Miklós (a költo) exlibrise.c.műve.
Repr.

A Gyűjtő, 1914. 3-4.sz. 106.l.

MDK

Widemann

Koháry István arcképe Widemann után
Blaschke János (rézmet.)

Hébe. Hasznos Mulatságok, 1825, II. 289-90.

MDK

Widemann Elias bécsi rézm.

Báró Schmidt császari követ fogadtatasa a szultan által. Joachims J.festö és Widemann Elias bécsi rézm.müve.Repr.

Szilágyi Sandor: II.Rakóczy György 1621-1660.

M.Tört.Életr. Bp.1891. 74.l.

MDK

Widenman Elias rézm.

Báró Schmidt János Rudolf, a török szultanhoz küldött követ. Rézm.

Joachims J.festő és Widenman Elias rézm. műve.

Harsányi, 14.1.

Widemann Elias

Serenyi Pál nyvári
főkapitányi helyettes
nellkepe oval ke-
retben. Rezin

Magláth tört. kiáll

210 l

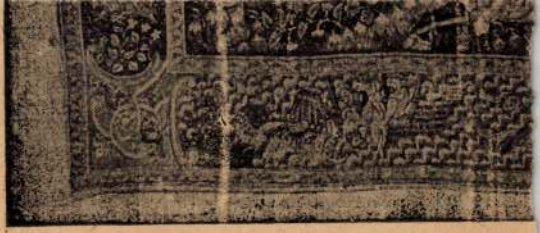

213. kép. *Oroszlán megtámad egy ró*

SZŐN

ARABESZKES SZŐNYEG

Piros tükrében szimetrikus, „kakastaréjos" arabeszkes dísz. Kék alapú keretében nyolcszögekbe foglalt nagy virágrozettás díszek.
Mérete: 155×118 cm.
Kisázsia, XVI. század vége.

ERDÉLYI SZŐNYEG

Két végén boltívvel szegett piros tükrében nárciszvirágos (sárgaalapú) nagy csürlővel. Benne két nagy virágos palmettával és szegfűvirágos — élére állított — négyszöggel. Kék boltmezejében nagy sarlós levelekkel és virágos rozettával. Piros keretében kampós arabeszkes sárga nagy medaillonok.
Mérete: 177×127 cm.
Kis-Ázsia (Usak), XVII. század e. f.

6. **Pacificationis Regni Hungariae.** — Kézirat, az 1447—1721. évekből. Kiállítja: **Bártfa sz. kir. város.**

IV. A Rákócziak korából való történeti emlékek:

1. **Wolphius:** Sacrum Nuptiale. Kassa, 1626. Kiállítja: **Ráth György.**

2. **Alvinczi Péter:** Postilla, azaz Prédikácziók. Kassa, 1633. Kiállítja: **A kassai kir. jogakadémia könyvtára.**

3. **Pallas Dacica.** Gyulafehérvár, 1640. Kiállítja: **Gróf Zichy Jenö.**

4. **Eszterházy Miklós levelei** Rákóczi György erdélyi fejedelemhez. Pozsony, 1644.

5. **Gróf Eszterházy Miklós levelei Rákóczy Györgyhöz.** Bécs, 1645. Kiállítja: **Ráth György.**

6. **Manifest van keys. Mayestait.** 1644. Kiállítja: **Ráth György.**

7. **Relatione delli processi Criminali contro F. Nadasdi, P. di Zrin e F. Ch. Frangepani.** Bécs, 1671. Kiállítja: **Ráth György.**

8. **Wiedermann:** Icones Heroum Hungariae. Bécs, 1652. Kiállítja: **Ráth György.**

9. **Medgyesi Pál:** Magyarok Hatodik Jajja. Sárospatak, 1660. Kiállítja: **Ráth György.**

10. **Czeglédi J.:** Halotti beszéd. Kassa, 1661. Kiállítja: **Ráth György.**

11. **Johannes Weber.** Lectio Principum. Eperjes, 1652—1664. Kiállítja: **Chalupka Árpád.**

17. **Medgyesi Pál**; Imádkozásra való táblák. Bártfa 1650. Kiállitja: **Ráth György.**

18. **Medgyesi Pál**: Dialogus Politico-Eclesiasticus. Bártfa, 1650. Kiállitja: **Ráth György.**

19. **Medgyesi Pál**: Hármas jajj. Sárospatak, 1653. Kiállitja: **Ráth György.**

20. **Medgyesi Pál**: Hármas jajj. Várad, 1653. Kiállitja: **Ráth György.**

21. **Approbatae Constitutiones.** Várad, 1653. Kiállitja: **Ráth György.**

22. **Beckher**: Orator extemporaneus. Várad, 1656. Kiállitja: **Ráth György.**

23. **Bisterfeld**: De uno Deo, Amsterdam, 1659. Kiállitja: **Ráth György.**

24. **Tarnóczy István**: Philosophia. Kassa, 1665. Kiállitja: **Ráth György.**

25. **Lelki ABC** Keresd, 1684. Kiállitja: **Ráth György.**

III. Vegyes:

1. **Diamant-, Gold- und Silber-Rechnung.** 1702. Kiállitja: **Özv. Bárczay Ödönné.**

2. **Tabulatur Büchlein.** Heinen Miklós kézirata, 1684-ből. Kiállitja: **A lőcsei ág. ev. egyház.**

3. **Hangjegyes énekes könyv.** Kézirat. Kiállitja: **A lőcsei ág. ev. egyház.**

4. **Régi hangjegykézirat énekhangra és hangszerekre.** Kiállitja: **A lőcsei ág. ev. egyház.**

5. **Currus triumphalis musici.** Bécs, 1648. Kiállitja: **A lőcsei ág. ev. egyház.**

Widemann Elias

NEUE UNGARISCHE EXLIBRIS

GARA ARNOLD: Exlibris.

EX LIBRIS
Szügyi Elemér

NEUE UNGARISCHE EXLIBRIS

SORS BONA NIHIL ALIVD.

GR. ZRINYI MIKLÓS (a költő) exlibrise. — Exlibris du Comte Nicolas Zrinyi.

A Gyűjtő 1914. 3–4. 22
106. l.

17. **Medgyesi Pál**: Imádkozásra való táblák. Bártfa 1650. Kiállítja: **Ráth György.**

18. **Medgyesi Pál**: Dialogus Politico-Eclesiasticus. Bártfa, 1650. Kiállítja: **Ráth György.**

19. **Medgyesi Pál**: Hármas jajj. Sárospatak, 1653. Kiállítja: **Ráth György.**

20. **Medgyesi Pál**: Hármas jajj. Várad, 1653. Kiállítja: **Ráth György.**

21. **Approbatae Constitutiones.** Várad, 1653. Kiállítja: **Ráth György.**

22. **Beckher**: Orator extemporaneus. Várad, 1656. Kiállítja: **Ráth György.**

23. **Bisterfeld**: De uno Deo, Amsterdam, 1659. Kiállítja: **Ráth György.**

24. **Tarnóczy István**: Philosophia. Kassa, 1665. Kiállítja: **Ráth György.**

25. **Lelki ABC** Keresd, 1684. Kiállítja: **Ráth György.**

III. Vegyes:

1. **Diamant-, Gold- und Silber-Rechnung.** 1702. Kiállítja: **Özv. Bárczay Ödönné.**

2. **Tabulatur Büchlein.** Heinen Miklós kézirata, 1684-ből. Kiállítja: **A lőcsei ág. ev. egyház.**

3. **Hangjegyes énekes könyv.** Kézirat. Kiállítja: **A lőcsei ág. ev. egyház.**

4. **Régi hangjegykézirat énekhangra és hangszerekre.** Kiállítja: **A lőcsei ág. ev. egyház.**

5. **Currus triumphalis musici.** Bécs, 1648. Kiállítja: **A lőcsei ág. ev. egyház.**

Wiedemann Elias

6. Pacificationis Regni Hungariae. — Kézirat, az 1447—1721. évekből. Kiállítja: Bártfa sz. kir. város.

IV. A Rákócziak korából való történeti emlékek:

1. Wolphius: Sacrum Nuptiale. Kassa, 1626. Kiállítja: Ráth György.

2. Alvinczi Péter: Postilla, azaz Prédikácziók. Kassa, 1633. Kiállítja: A kassai kir. jogakadémia könyvtára.

3. Pallas Dacica. Gyulafehérvár, 1640. Kiállítja: Gróf Zichy Jenö.

4. Eszterházy Miklós levelei Rákóczi György erdélyi fejedelemhez. Pozsony, 1644.

5. Gróf Eszterházy Miklós levelei Rákóczy Györgyhöz. Bécs, 1645. Kiállítja: Ráth György.

6. Manifest van keys. Mayestait. 1644. Kiállítja: Ráth György.

7. Relatione delli processi Criminali contro F. Nadasdi, P. di Zrin e F. Ch. Frangepani. Bécs, 1671. Kiállítja: Ráth György.

8. Wiedermann: Icones Heroum Hungariae. Bécs, 1652. Kiállítja: Ráth György.

9. Medgyesi Pál: Magyarok Hatodik Jajja. Sárospatak, 1660. Kiállítja: Ráth György.

10. Czeglédi J.: Halotti beszéd. Kassa, 1661. Kiállítja: Ráth György.

11. Johannes Weber. Lectio Principum. Eperjes, 1652—1664. Kiállítja: Chalupka Árpád.

Mih Rákóczi

Widemann Elias

NEUE UNGARISCHE EXLIBRIS

GARA ARNOLD: Exlibris.

EX LIBRIS
Szügyi Elemér

NEUE UNGARI-
SCHE EXLIBRIS

GR. ZRINYI MIKLÓS (a költő) exlibrise. — Exlibris du Comte Nicolas Zrinyi.

A Gyűjtő 1914. 3–4. 22
106. l.

Widemann E.

lásd okv

Perálltöstképes

628, 629

630-l

ugylátszik
az ömes Widemann
arcképek felso-
solva.

abc rendben

Felhasználható

888

Daniel Szakmáry, M 1788, e. —1809.

Nr. 822 *a)* Kehely patenával. — *Kelch nebst Patene.* — „1804."
Ev. egyház, Kassa — *Evang. Kirche, Kaschau.* Mih. K. Ö. 309.

Nr. 822 *b)* Díszfokos. (Egykor Zikó János 1849-es honvéd őrnagy tul.) — *Prunkaxt.*
Ereklyemúzeum — *Reliquienmuseum,* Arad.

Nr. 822 *c)* Kehely. — *Kelch.* — Louis XVI.
R. k. pléb. templom, Szomolnok — *Pfarrkirche, Schmöllnitz.*

Nr. 822 *d)* Kehely. — *Kelch.* — Empire.
R. k. pléb. templom, Rozsnyó — *Pfarrkirche, Rosenau.*

Nr. 822 *e)* Fogadalmi kép alakokkal. — *Votivbild m. Figuren.*
Museum, Kassa — *Kaschau.*

Nr. 823 *f)* Két gyertyatartó. — *Zwei Leuchter.* — Empire.
Mus. Nat. Hung.

Nr. 828 *g)* Ostyatartó talpas tál. — *Hostienschale in Aufsatzform.* — „1816."
Ev. egyház — *Evang. Kirche,* Nyiregyháza.

Wideman.E. M.D.K.

Z rinyi Miklós /metszet/ repr.

Keresztury Dezső:A magyar irodalom képeskönyve Bp. 1956

77.1.

Wideman Elias

Zrinyi Miklósa
és hadvezér
költe ascrépe 1646.
Rezm. fentitol

U. az. 1652., fentitol

Zrinyi kiáll
44. l

Odysseus és Nausicaa
Vászon, olaj, 145×208 cm.
Z-ó: Az esztergomi hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 20. szám. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 766. l. (Ismeretlen.) — Maszlaghy II., 122. szám. (Ismeretlen.) — Lepold—Homor 97. l. — Lepold—Lippay 56. l.

CRANACH, LUCAS (német festő, 1472—1563)
Szent Kristóf (137. kép)
Fa, tempera és olaj, 71·5×40 cm.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Ipolyi: Biharvármegye, 224. szám. — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 246. l. (Képe 249. l. A messkirchi mester.) — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 81. szám. — Gerevich IPGY, 95. l. — Lepold—Lippay 55. l.

DAFFINGER, MORITZ MICHAEL (osztrák festő, 1790—1849)
Nákó János gróf (138. kép)
Miniatür, tempera, 9×7·3 cm.
Jelezve lent balra: Daffinger.
A San Marco-gyüjteményből.
Gerevich PA, 262. l.

DALLINGER VON DALLING, ALEXANDER JOHANN (osztrák festő, 1783—1844)
Táikép

Widemann Elias

Püsky János kalocsai érsek arcképe, vézk. 1659.

Repr

Juhász Kálmán

A csanádi püspökség tört. (1608 - 1699)

Makó, 1936. 26. l. után

Szechenyi György pécsi püspök arcképe 1645.
u. o. 42. l. után

Zongor Zsigmond vá-padi püspök arcképe 1649.
u. o. 48. l. után.

Macripodari Jácint csanádi püspök arcképe 1657. u. o. 84. l. után

vegyes

C. 73

1 Röt. 8°

Boucher des Perthes,

M.

Des outils de pierre

1. – 48. M., T. – XII. Képes
tábla

Widemann Elias

Czobor Bálint és
Czobor Imre
archépei, rézmetszetek
fentitől.

Repr.

Rapcsányi

17. l.

Monarchiánk eddig ismere-
két amphitheatrumához,
polaihoz és salonaihoz
gyanis méltán sorakozik
quincum nagyterjedel-
ü s ha nem is oly diszes,
mindenesetre nem cse-
lyebb érdekü amphithea-
ma, melynek hogy
ásik fele is és pedig mi-
marább feltakartassék

WIDEMANN, Elias
bécsi vagy pozsonyi rézmetsző 1647

V. Ferdinand rézmetszetü képmása

Iparmüvészeti Muzeum és Hopp F muzeum Evkönyve
VI. 1962. 21 l.

Widemann Elias MDK

97, 99.o.

Esposizione Internazionale Roma 1911. Mostre retrospettive. Ungheria. Bp. 1911.

WIDEMANN, Elias, rézmetsző M.D.K.

/ 1619-1667/

Wesselényi Ferenc arcképe. 1649. repr.

E. Widemann: Illustrissimum Humgariae Heroum Icones. Viennae, 1652. c. mü 91.lapja

Cennerné Wilhelmb Gizella: Magyarország történetének képeskönyve 896-1849. Bp. 1962. 151.l.

WIDEMANN, Elias ,rézmetsző M.D.K.
/ 1619-1652/

Eszterházy Miklós nádor arcképe. 1645. rézmetszet.
repr.

Widemann: Illustrissimum Hungarae Heroum Icones. Vienn
1652. c. mü 17.lapja

Cennerné Wilhelmb Gizella: Magyarország történetének
képeskönyve 896-1849. Bp. 1962. 145.l.

ELIAS WIDEMANN, grafikus

Katalógus I/2a. Megváltozxxtatott számozású új levonat a Katalógus I/2-ben emlitettrxix ducról. Ortelius Redivivus..." IX.t.3. MTKcs.8465. 188.old

GENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Zrinyi Péter aroképei xxxx 177.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXI. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve 1970. Bpest

ELIAS WIDEMANN, grafikus

Katalógus I/6. Mellkép Widemann után, forditott beállitásban. Olajfestmény, vászon, 51+36 cm. XVIII.sz. Eger, Dobó István Múzeum. 55.460. 188.old

GENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Zrinyi péter arcképei
~~XXXX~~ 177.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXI. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve
1970. Bpest

ELIAS WIDEMANN

ELIAS WIDEMANN, grafikus

Katalógus I/3. Vállkép ovális keretben Widemann után fordított, kiegészített beállitásban a Mura menti ütközetet és az ottocászi csatát bemutató röplapon. Rézmetszet 18.1+20.5 cm. MTKcs. 1079. 188.old

CENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Zrinyi Péter arcképei 177.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXI. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve. 1970. Bpest

ELIAS WIDEMANN, grafikus

Katalógus I/5. Vállkép nyolcszögletes keretben, Widemann után, forditott, kicsinyitett beállitásban, az eszéki hid felgyújtását és a téli hadjárat térképét bemutató röplapon. Rézmetszet, 20.5+28.1 cm. MTKos. 278. 188.old

GENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Zrinyi Péter arcképei
177.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXI. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve.
1970. Bpest

E. Widemann

rénmetszetét Nádasdy Ferencről körbi, ha
mester nevét nulíti

Rózsa György: Nádasdy Ferenc és a művészet. - Művtört.
Ért. 1970.3.sz. 185-202. l.

189, 191. l.

WIDEMANN ELIAS, rézmetsző

Zrinyi Péter legkorábbi datált és biztos provenienciájú portréja W.E. augsburgi rézmetsző 1652-ben megjelent arcképsorozatában található./Katalógus I./. Az 1650-ben készült lap a csatákban nyugodtan álló ifjút mutat, valószínüleg természetután készült vázlat nyomán.
178.old

CENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Zrinyi Péter arcképei
177.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXI. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve
1970. Bpest

WIDEMANN ELIAS, grafikus

Augsburgi művész. Több sorozatban találunk arra példát, hogy Habsburg ellenes érzelmű főurak arcmásait a Widemann-féle séma szerinti megfogalmazásban készítették el. 178.old. 9.jegyz

CENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Zrínyi Péter arcképei
177.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXI. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve
1970. Bpest

WIDEMANN ELIAS, grafikus

A zágrábi régészeti múz.-ban egy festmény Zrinyi Péterről. Widemann és Piccini Giacomo metszeteivel rokon. Ovális keretben kétharmad álló alak. Arcvonásai primitivebben a velencei Piccini portrét ismétlik, A ruházat, a dolmány díszitését kivéve Widemann metszetét követik. 180. old. 12. jegyz

[illegible] GIZELLA: Zrinyi Péter arcképei
177. old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXI. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve
1970. Bpest

WIDEMANN ELIAS, grafikus

Zrinyi Péterről 1650-ben készült metszetének arcképtipusa az 1663-64-es török harcokkal foglalkozó röplapok egy részén látható, főként akkor, amikor az arckép csak kiséri az esmények bemutatását./Katalógus I/3.-I/5./. 178.old. Augsburgi mester.

CENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Zrinyi Péter arcképei 177.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXI. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve 1970. Bpest

WIDEMANN ELIAS, grafikus

Audsburgi művész. Egy 45+35 cm. olajfestmény Zrinyi Péterről. A kép nagyjából egyezik az ő 1650-es rézkarcával, de dátuma 1646 és a fej sematikus megfogalmazása a sebesült bal szem lényeges eltérést mutat. Nyéry Albert történész örökölte a gersei Pethő családtól.
178.old. 7.j-z

GENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Zrinyi Péter arcképei
177.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXI. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve
1970. Bpest

ELIAS WIDEMANN, grafikus

Katalógus I/2. Mellkép négyszögletes keretben, nyolc másik portréval közös ducról nyomva. Widemann forditott állású, kicsinyitett változata. Rézmetszet, 9.1+5.7 cm. Szignatúra: V. Somr. F. "Türkische und Ungarische..." 127. illusztrációja. MTKos. 8465. 188. old

CENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Zrinyi Péter arcképei 177. old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXI. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve. 1970. Bpest

ELIAS WIDEMANN, grafikus

Katalógus I. Mellkép ov´lis keretben. Rézmetszet, 14.3+ 11.7 cm. 1650. Szignatúra: E. Widemann delin: et scalp: Wide- xxxx mann E. Clarissimorum Hungariae Heroum Icones. /Wien 1652/97. kép. MTKos. 5506. 188lold

GENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Zrínyi Péter arcképei 17".old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXI. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve. 1970. Bpest

---

ELIAS WIDEMANN, grafikus

Katalógus I/1a. A KatalógusI/1.-nek ,ugyanannak a ducnak lapszámjelzéssel ellátott,új levonata."Ortelius Redivivus et Continuatus..."/Nürnberg 1665/.c.mü 286-287.közötti illusztrációja.MTKcs.x 4710. 188.old

GENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Zrínyi Péter arcképei 17".old

FOLIA ARCHAEOLOGICA,XXI.A Magy.Nemz.Mús.évkönyve. 1970. Bpest

WIDEMANN, Elin räknetrio

Pannonhalma 1996/2. 45, 46.

WIEDEMANN, Elias

Connemi = Ném. Ét. 1995
123-125 ill

1410. MIKLÓS, Pál: The Artist in Brackets. = The New Hungarian Quarterly, 27, No 102, 1986 175-178.
1411. Reklámfotó-fotodesign, Bp., Budapest Galéria, 1985 **ism.** P. SZŰCS Julianna: Látvány-zsákmány. = Fotóművészet, 29, 1986, 1. 32-34. ill.
1412. SIEGLER András: Az elektronikus "festőállvány" = Élet és Tudomány, 1986. december 26. 1648-1650. ill.
1413. ZELNIK József: Képmágia. Kezdetben volt a klip. = Film Színház Muzsika, 1986. augusztus 30. 14-15.

Iparművészet

1414. ACSAY Judit: Felhőkarcoló a hálószobában. = Művészet, 27, 1986, 2. 50-52. ill.
1415. DARITS Ágnes - S. NAGY Katalin: Zsennyei Műhely 1985. = Művészet, 27, 1986, 6. 61-62.
1416. EGERSZEGI Csaba: Mondja MISS, merre tart? A Fiatal Iparművészek Stúdiója és a Skála Metró. = Ipari Forma, 10, 1986, 6. 22-23. ill.
1417. ERNYEY Gyula: Fejlődési problémák és lehetőségek a formatervezésben. = Ipari Forma, 10, 1986, 5. 14-16.
1418. FEHÉRI, György: Ungarisches Kunsthandwerk in Berlin. = Budapester Rundschau, 1986. október 27. 9.
1419. FIATAL iparművészek kiállítása, Bp., Ferencvárosi Pincetárlat, 1986 **ism.** Cs.J.: Lehetne játszani. = Magyar Nemzet, 1986. január 27. 4.
1420. FORMATERVEZÉSI nívódíjak, 1986, Bp., Design Center, 1986 **ism.** ACSAY Judit: Formatervezési nívódíjak 1986. = Új Tükör, 1986. április 27. 4. ill.
1421. HAJDÚ Éva: Formálódó formatervezés. Bizonytalan helyzetben. = Magyar Nemzet, 1986. május 27. 6.
1422. HAJDÚ Éva: Formálódó formatervezés. "A gyár-

WIDMAN, Elia (Kupferstecher)

Porsoy 1646

An 1997 249.

apszisa belül
ély egyetlen
ablakai mint a
ök arányúak,
Nyugati kapuja
négyszögletes
yban egy gót
és egy XVIII.

1 m széles
zent Borbálát
ek:

nál

ELIAS WIDEMANN, grafikus

Katalógus I/1. Mellkép ovális, babérkoszorús keretben, Widemann után, forditott állásban. Rézmetszet. 19.1+11 cm. Szignatura: Lucas schnitz:sc.: "Türkische und Ungarische Chronica..."/Nürnberg, 166?/. o.mü 286-87. közötti illusztrációja. MTKos. 4709. 188.old

CENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Zrinyi Péter arcképei 177.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXI. A Magy. Nemz. Múz. évkönyve. 1970. Bpest

ELIAS WIDEMANN, grafikus

Katalógus I/4. Mellkép ovális keretben, Widemann után forditott beállitásban, Zrinyi Miklós arcképével és az ottocsászi csata ábrázolásával egy lapon. Rézmetszet. A század elején a bécsi császári hitbizományi könyvtárban. 188.old

CSENNEKNÉ WILHELMB GIZELLA: Zrinyi Péter arcképei
~~XXXXX~~ 177.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXI. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve.
1970. Budapest

ELIAS WIDEMANN, grafikus

Zrinyi Péter és Frangepán Ferenc iránti érdeklődést a Widemann-és a Toorenvliet-Meyssens-féle metszet-portré nyomán Zágrábban, és Bécsben készült litográfiák elégitették ki. a múlt század második felében. 187.old

GENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Zrinyi Péter arcképei 177.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXI. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve 1970. Budapest

ELIAS WIDEMANN, rézmetsző

Az ös zeesküv kről csak egy olajfestmény. Zrinyi Péter, Nádasdy Ferenc és Frangepán. Zrinyi Priorato művében még jelent met zet kis é megfiatalitott változata, ruházata Widemann alkotásának részleteivel rokon. 186. old

GENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Zrinyi Péter arcképei 177. old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXI. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve 1970. Bpest

ELIAS WIDEMANN, rézmetsző

A Sandrart-féle lovas ábrázolást alakitotta át a Johann Hoffmannnál megjelenő nagyméretü metszet ismeretlen művésze/Katalógus VI./.Az öltözet gazdagabb,nyugatiasabb Buzogány helyett pisztoly.A háttér nem Csáktornya,de lovascsata.Az arc Widemann hatás.Ez a tipus Abraham Aubry metszetében Frankfurtból és ismeretlentől Németalföldről ismeretes./Katalógus VI/1.és VI/2./.182.old

CENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Zrinyi Péter arcképei 177.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA,XXI.A Magy.Nemz.Múz.Évkonyve 1970. Bpest

Widemann Elias

metszete után készült IV. Ferdinánd
király mézeskalács portréja.

Weiner Piroska: Geschnitze Lebkuchen-
formen in Ungarn. Budapest, 1964.
491

201

ELIAS WIDEMANN, rézmetsző

XI. térlő. Widemann metszete Esterházy Miklós nádorról 1645-ben. /Magy. Nemz. Múz./. Ezterházi a Habsburg abszolutizmus támogatója volt, a nemzeti királyság eszméjének ellensége. 277. old.

HORVÁTH LÁSZLÓ: "Dr. Lackner Kristóf és kora" című kiállítás a Győr-Sopron megyei á. sz. levéltárban/Sopron/273. old

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXV. évf. 1971
Sopron

ELIAS WIDEMAN, rézmetsző

Gr. Fugger Mária/özv. Pálffy Miklósné/és két fiának temetésére a pozsonyi Szt. Márton templomban a bécsi divatu parádés katafalkot, a "castrum doloris"-t a császár udvari épitőmestere, Philiberto tervezte. Ennek rézbemetszésére az akkor Po sonyban tartózkodó divatos müvész Elias Wideman kapott megbizást. Wideman e munkájából ez idő szerint egyet sem ismerünk. 54.old.

HORVÁTH TIBOR ANTAL: Fugger Mária emlékérmének mestere 53.old.
NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LVI-LVII, évf. 1957-1958.
Akad. Kiadó. Bpest. 1958

ELIAS WIDEMAN,rézmetsző

1649.máj.29.Elszámolás gr.Fugger Mária,özv.Pállfy Miklósné és két fiának temetési költségeiről. "...Den 1.Juny dem Elia Widman Kupferstshern zu Presburg,wegen des Castridoloris auf Kupfer zuestechen verdinget xxd vnndt zu 3 vnderschiedlichen mahlen durch Herrn Secretär Baggenreither völlig bezahlt worden mit fl.75.Item Herrn Raicher Kunstführer,wegen dieses Kupfernblats ist ingleichen durch uhr Sekretär bezahlt worden fl.7.d.50."Forgách Levéltárból. 55.old.

HORVÁTH TIBOR ANTAL: Fugger Mária emlékérmének mestere 53.old.
NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY,LVI-X LVII,évf. 1957-1958. Akad.Kiadó.Bpest. 1958

Lejava

Alkohol és Prostitucio
LEJAVA
az emberiség gyilkosai.
KNPOS

Nem ellopni, ha lehet!

Widemann E.

1646

d.

Kat Szemere Aukció

794. sz.

~~Bainki telet VII 137~~

M. D. K.

WIDEMAN, Clemens asztolos

Vogel S. alkalmarottja 1805-ben

Z. S. Vogel 909.

Widemann Anton

bécsi fővésnök

l.

Num. Körl

1942. 56. l.

57. l.

Wideman A

éremvéső

lásd

Numizmat. Közl.

1911. 103 l.

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

n.

i ..... hó.....

.....

sajátkezű aláírás és munkásszám.

Wideman Anton

lásd

Cs-sém 100-101

Lawrence Sir Thomas: Ifjú ho
arcképe 285 (624), 2505 (364).

Widemann

Gemr.

Eisd

z

Görich 59 l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Vámossyné Eleöd Karola, festő, I., Mányoki-út 8. (164, 254.)
Várady Gyula, festő, József Műegyetem. (119, 145.)
Vass Elemér, festő, I., Attila-körút 2. (80, 102.)
Vastagh Géza, festő, I., Somlói-út 26. (234.)
Vidovszky Béla, festő, Szolnok. Művésztelep. (24, 56, 125.)
Wágner Géza, festő, IV., Egyetem-tér 5. (74, 131, 144.)
Wawra Ágoston, festő, Berlin, Bochumerstrasse, (128.)
Wigand Edith, szobrász, VIII., Szentkirályi-utca 22. (338.)
Wolfe Károly, festő, III., Zsigmond-utca 68. (250, 260.)
Záhonyi Géza, festő, VI., Szentlászló-út 26. (78, 107.)
Zala György, szobrász, VII., István-út 79. (342.)
Zemplényi Tivadar, festő, I., Fehérvári út 38. (48, 66, 139.)
Zoltai Zehrer József, festő, Erzsébetfalva, Angyal-utca. (333.)
Zombory Lajos, festő, Szolnok, Művésztelep. (112, 116, 148.)

Rottmann Mozart festő, Nagy János-utca 33. (282.)
Rubletzky Géza, szobrász, Arad, báró Bochus-palota. (9, 33, 34.)
Rubovics Márk, festő, Ujpest, Wekerle-út 8. (175, 180.)
Sándor Béla, festő, Kinizsy-utca 31. (248)
Gy. Sándor József, festő, V., Csáky-utca 23. (22, 101, 117.)
Siklódi Lőrinc, szobrász, X., Százados-út, Művésztelep. (339.)
Siligai Ferenc, festő, Vác, Pályaudvar. (310.)
Spányik Kornél, festő, VI., Városligeti fasor 26. (225.)
Schultz Ila, festő, IV., Irányi-utca 15. (206.)
Stetka Gyula, festő, VI., Bajza-utca 23. (126, 149.)
Szamosi Soós Vilmos, szobrász, II., Zárda-utca 34. (327, 329, 340.)
Szász Vilmos, szobrász, X., Szörény-utca 5. (35, 36, 37.)
Szenes Fülöp, festő, IV., Bécsi-utca 1. (271, 275, 286.)
dobai Székely Andor, festő, Pozsony honvédkerületi parancsnokság. (19, 55, 118.)
Szigeti Jenő, festő, IV., Károly-körút 19. (92.)
Szlányi Lajos, festő, V., Pozsonyi-út 4/c. (45, 47, 77.)
Szüle Péter, festő, VI., Bajza-utca 23. (181, 184, 231.)
Tamássy Miklós, festő, VII., Damjanich-utca 52. (279.)
Tatz László, festő, V., Személynök-utca 7. (16, 111.)
Telcsné Stricker Gina, szobrász, VII., Kmetty-utca 19. (32.)
Tenkács János, szobrász, VII., Dembinszky-utca 46. (300, 318.)
Tibor Ernő, festő, Nagyvárad, Rimanóczy-utca 7. (257.)
Tokayné Borbély Gizella, szobrász, Békéscsaba, Kistabán-utca 32. (6.)
Tornai Gyula, festő, VII., Jávor-utca 5/b. (132.)
Tury Gyula, festő, IV., Veres Pálné-utca 19. (289.)
Ubrankovics Kovács József, festő, Rákospalota, Bezerédi-utca 62/a. (239.)
Udvary Géza, festő, I., Kelenhegyi-út 12. (15, 20, 50.)
Uitz Béla, festő, VII., Peterdy-utca 39. (89)
Ujházy Ferenc, festő, VII., Dohány-utca 54. (226.)
Ujváry Ignác, festő, IX., Kinizsy-utca 31. (230, 325.)
Ürmösi Sándor, festő, Homoród, Karácsonyfalva. (223.)
Vajda Zsigmond, festő, VII., Damjanich-utca 58. (104.)

Widemann A.

mintázta ~~a kořetkezo ezüst emlék~~

~~és mekket.~~

~~1)~~ a Kőrmöczbányai bányászati emlékérmet. Elölapján Mária Terézia és Ferencz mellképe. Hátlapján bányászati jelvények közt fölirat és. 1764. évszám

~~2) Ugyanaz a selmeczbányai bá~~

Weszerle József. Hátrahagyott és mérfeti táblái.

1873. C. Tab. XXVI. 1 r.

Wideman, Anton

1721 – 90

Krankheit Kat

1924 100. l

~~Bögre töredékek agyagból, kelta~~

~~VI. 18.~~

Widemann A

ércnvéső

Lásd

Numizmat. Közl.

1911. 130. l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ..

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

Widemann (Wiedmann)

Anton Franz

1 éremmüvész és fő-vésnök a bécsi
főpénzverőben 1758–1778. Közt.
stul. Dux (Csehország) 1724. jun.
21. Bécsben Bartholomäus
Scheganál tanulta az acélba-
vésést. 1778-ban ment nyugdíjba.
† 1792 dec. 13. Bécs.

Magyar vonatkozású érmei:
II. József császárnak és Lipót fő-
hercegnek a magyar bánya vá-
rosok látogatására (1764) a
Szent István-rend alapítására
(1764), gróf Zichy Ferencre (1774)
az esztergomi Szent István-tem-
plom alapkőletételre (1768), a
Szentjobb hazahozatalának em-
lékére (1771) vert érem.

Huszár Lajos: A Szentjobb hazaho-
zatalára készült érmek (1771) Numizm.
Közt. 1945–46. 27–30. l. képekkel.

Kéjtvényujság

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 11.

TELEFON: 186–401

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

VALLÓ EMIL

T.

Europart.,

§Budapest.

V. Rotheremere u. 12. III. 2

Widemann (Wiedmann

Wiedemann) Anton Franz

bécsi érmvési

XVIII sz.

lásd oko

Numizm. kösl

1945–46. 29. 30 l.

Életrajza

Hunnár Sajátkol.

Több magyar vonatkozású

érme! MOB kolár

)

ágos Bizottsága

ány { száma: 19
kelte: 19
beérkezése: 19

ek száma:

elintézett szám:

záma:

záma:

asta:

Widemann, Anton

vésnök

l.

Huszár Emlékerém

7. l. 8. l.

MDK

Anton Wideman, 1721-9o.

A Szent István-rend alapitásának emlékérme, 1763.

Zichy Ferenc győri psüpök érme, 1774.

Csányi K: Bpesti gyüjtők és müvészek érem és plakett kiáll. az Iparmüv. Muz.-ban. 1924.

loo-lol 1.

MDK

Widemann, Anton Franz bécsi éremvésző

A Mária Terézia féle vártemplom alapkövét 1768. jun.7-én tették le, ez alk. ezüstérmet vert

Pálinkás László: Esztergom XVIII. su.i müv. emlékei. Bp. 1937. 51 l.

Wideman A

gr. Zichy Ferenc gyűrű pusztók emlékérme. Elő lapján mellkepével, hátlapján áldozó asztal és felirat 1774 évszámmal.

Weszerle József. Hátra hagyott gyűrűszerű táblás 1873. G. Tab. XXXVII. 4. 7

69. *A.*: FRANC· COMES· ZICHY EPISC· IAVR
lánczon a sz. István-rend keresztje és a főpap
SECUNDAE Egy díszes asztalon három kenyér
XV. AVG. | MDCCLXXIV. (1. *Á*R. S. 35 gr. N. = 4
N. = 25 mm.; Széch. t. Misc. 8. 60. 61. — 3.

leman

illeur

IN Jobbra fordult mellképe püspöki öltözetben, mellén
i kereszt; a válla alatt: A. WIDEMAN. — *R.*: PRIMITIAE
és egy edény; a szelvényben két sorban: IAVRINI
mm.; Széch. C. III. 12. 1. 2. — 2. AR. S. = 1¼ gr.
AR. S. 4 gr. N. = 25 mm.; Wesz. sz. XXXVII. 3. 4.)

165 lap

ergina Emla. Kétünnöfertich
ékármakban. Pulszky Al-
Bpest 1884.

Visky János, festőművész

A Keskeméti Művésztelep 1912-ben alakult meg. Itt dolgozott Iványi Grünwald mellett Utz Béla, Benyovszky István, Visky János és Révész Imre is.

Katolikus Szó, Budapest,
1983. okt. „ 4-old.

Widenmann

X. FA ÉS BUTOR.

1616—1740.

1616. DOS À DOS, faragott és aranyozott fa- és vasállvány, petite point kárpitozással. Neobarok.

1617. FALI KONZÓL TÜKÖRREL, márványlappal (hasadt), faragott tölgyfa, két hajlott mellső lábbal. késő biedermejer.

1618. TABERNAKULUM, faragott fa, festett felülettel, előrésze hullámos, copf stilusban.

1619. IKONOSZTÁR RÉSZLET, festett puha fa, áttört oszlopokkal és szentképekkel. Három részből. XVIII. század.

1620. TABERNAKULUM, faragott fa, fehérre festve és részben aranyozva, felső része baldachinos. XVIII. sz. vége.

1621. KREDENC, fenyüfa, gót stilusu diszitése, alsó része kétajtós, felső részén tálas. Tirol, XIX. sz.

1622. KÖNYVSZEKRÉNY, tölgyfa, kétajtós, Louis XVI. faragással. Osztrák, XVIII. sz. v.

1623. KANAPÉ ÉS KÉT KAROSSZÉK, diófa, hajlott támlával, gobelin szövettel. Kárpitozva. Késő biedermejer.

1625. GARNITURA, darabjai: karosszék, két támlásszék és négy ülőke, faragott bükkfa kagylós diszitéssel.

1626. UTAZÓ IRÓLÁDA, diófa, rézverettel. Barok.

1627. EGY KANAPÉ, faragott és aranyozott fa rokoko diszitéssel, brokát kárpitozással.

1628. SZÉK, faragott és aranyozott fa, Louis XVI. diszitéssel és brokát kárpitozással.

1629. KAROSSZÉK, faragott és aranyozott fa rokoko diszitéssel, kárpitozva.

1630. ASZTAL, diófagyökér, fehérfa berakással. A négyszögü lap sarkai letompitottak, lába csigás, két hevederes talppal. Magyar, Biedermejer.

1631. ASZTALSZEKRÉNY, diófa és nyárfagyökér, négylábas konzolon nyugszik, a kétajtós szekrény belsejében középen ajtós fülke, körülötte tiz fiók, vasveretekkel. Német, XVII. sz. v.

1632. FALIÓRA, kartusalak, faragott és aranyozott fa Louis XVI. diszitéssel. Jelezve *Anton Widenmann in Pressburg.* Magyar, 1790 k.

1633. KÉT ÜVEGSZEKRÉNY, mahagoni fa, kihajló lábakkal, kétajtós. XIX. század.

1634. RENAISSANCE STILUSU ASZTAL, diófa, két faragott oroszlán hermás alakkal. XIX. sz. 220—83 cm.

1635. KÉT SZOBORÁLLVÁNY, feketére pácolt fa oszlopidomu törzzsel. XIX. sz. M. 110 cm.

1636. KELENGYELÁDA, fenyüfa, bársony és trébelt bádog boritással, félhengeres födéllel. Olasz renaissance stilusban.

1637. IRÓSZEKRÉNY, diófa, rokokó berakással, felső része fiókos, közepén tabernakulum. XVIII. sz.

1638. KANAPÉ, KÉT KAROSSZÉK ÉS KÉT SZÉK, mahagoni fa, aranyozott bronz kartámasztóval. Empire stilus.

1639. IRÓASZTAL, paliszander fa, Louis XV. stilusu bronzveretekkel. Francia.

1640. KÉT AJTÓS RUHASZEKRÉNY, diófa, szalagos berakással. Barok.

1641. KEREK ASZTAL ÉS HAT SZÉK, diófa, körös berakással. Biedermejer.

1642. KAROSSZÉK, mahagoni fa, hátul félkörös, damaszt kárpitozással. Biedermejer stilus.

1643. KÉT SZEKRÉNY, feketére pácolt fa, két ives ajtóval és két oszloppal. Biedermejer.

1644. OSZLOPOS ÓRA, préselt réz veretekkel, alsó szekrényes részében Herkules, Amor és Venusz, tetején sas. Késő empire.

1645. SECRETAIRE, diófa, letompitott sarkokkal. Biedermejer.

1646. KAROSSZÉK, barnára festett és aranyozott fa, oldalán két szfinx-szel, piros bársony kárpitozással. Empire.

1647. FALI ÓRA, faragott fa ezüstözve, lebegő sas, szövetfüzérrel. Jelezve *Andreas Bleyer in Ofen.* Magyar, 1780 k.

1648. FALI ÓRA, faragott és aranyozott fa, kartus alaku. Jelezve: *Francois Hochenadel, Wien.* Bécs, XIX. sz. e.

1649. EGY KANAPÉ, két karosszék és két szék faragott és aranyozott fa, brokát kárpitozással. XIX. század.

1650. SZALONASZTAL, kerek, fekete fa és öntött bronz, sèvres tállal és médaillonokkal. Francia, XIX. sz.

1651. SECRETAIRE, mahagoni fa, alsó részében 3 fiók. Késő Biedermejer.

1652. EGY SZEKRÉNY (egyajtós) és EGY ÁGY ágybetéttel, diófa. Biedermejer.

1653. KÉT SAROKSZEKRÉNY, mahagoni fa, egyszárnyu üveges ajtóval. Késő Biedermejer.

1654. OVALIS ASZTAL, diófa, hat vályuzatos dór-oszlopos lábbal. Biedermejer.

1655. SZEKRÉNY, kétajtós, mahagoni fa, ives homloklappal, két oszloppal. Biedermejer.

1656. SZEKRÉNY, két üvegajtóval, mahagoni fa. Késő Biedermejer.

1657. ELLENZŐ, diófa, himzett képpel (galambfészek). Biedermejer.

1658. BUTORKÉSZLET, egy kanapé, két karosszék és hat szék, piros ripsz kárpitozással. Neobarok.

1659. IRÓSZEKRÉNY, mahagoni fa, bronz veretekkel és berakással, lantos diszü állványon. Francia, XIX. sz.

1660. KOMMODE, diófa, dülényes berakással, hullámos homloklappal, rézveretekkel. Magyar, 1780 k.

1661. NAGY TÜKÖR, renaissance stilusu, faragott és aranyozott fakeretben. XIX. sz. 118—75 cm.

1662. ASZTAL, feketére pácolt fa, két oszlopos lábbal. Bécs, 1870 k.

1663. KREDENC, diófa és nyárfagyökér, alsó része 3 fiókos, felső részén két üveges ajtó. Osztrák, 1790 k.

1664. ÜVEGSZEKRÉNY, faragott és aranyozott fa, négy hajlott lábon nyugvó asztalkán. Olasz, XIX. sz.

1665. OSZLOPOS ÓRA, két alabastrom oszloppal, számlapján köszörülő és kalapáló amorett. Empire.